

૨૬૦૪

યા ઝંડી મદદ.

પુરાણુએ બેહેશત.

યાને

મોઅજેબંતે મવતાના અલલ હુસેન.

કીતાબ અિકના રૂપીયા ચાર.

યા ઝાંલી મદદ.

પુશ્પુએ બેહેશાંત.

યાને

મોચજેજાંતે મવલાનાં ચલલહુસેન.

જેમાં

હજારેત ઇમામ હુસેન ઝાંલડિહીલામના મોચજેજાં
તથા, અહેલે બચ્ચેત રિસાલત પનાંહ ઉપર ગુજરેલી
મુસીબત અને હચ્ચેવાનાંચે શહીદશ શાહદા
ઉપર કીધેલો માતમ વગેરે રીવાયત તથા
મન્જલીસ સતાવીસ કે જની અંદર
મરસીઆ, તુહા, પેશખવાની,
નજમ, કંતેઆ, શરદ,
બચ્ચેત મીસરા,
પા. રૂબાઈ,
સૈલવાત, શતેહા.
અને હંઆરત અને
બીજા કેટલોક ખુલાસા સાથે આપેલો અહેવાલ.

ખાસ મોહિબાને હુસેન માટે.

છપાવી પ્રગટ કરતાર.

ખોજ શરીફભાઈ હવા સુરતી.

આ કીતાબ સને ૧૮૬૭ ના રપ માં આકટ પ્રમાણે રેહરટર કીધેલીછે.

મુબ્બમાં મસજદઅંદરની સાંખે

ધી આંગલો-જુદશ ઝેંડ વરનાકચુલર પ્રેસમાં છાપીછે.

૧૩૦૩ હીજરી--૧૮૮૬ ઇસવી--૧૯૪૨ વીક્રમાત્મક.

કીતાબ ઝેકના રૂપીયા ચાર.

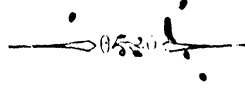

આચ્છે કીતાબનો હક ધણીચ્છે પોતાના સવાધીન રાજેચ્છાછે

૨૬૦૪

દીખાયો.

સરવે મોહીયાને હુસેનને હું ઘણીજ નમનતાઈથી અંરજ કઈં છું કે આપ
 ણા ઘણાખરા લાઈઓ મોહીયાને હુસેન અંરખી તથા શરસી તથા ઉરદુ એલમ
 માં નાવાકે છે, ને ઘણુંકેરી આપણી ખોજ ગનેઆતમાં હજંરત ઇમામ હુસેન અંલક
 ઉરસલામની મીજલસમાં એવી કોઈ કીતાબ કે જેની અંદર આપણા દેશી મીત્ર સરવે
 નાના તથા મોટાઓને ખરાખર સમજવામાં આવે એવી કીતાબ આજ દીન લગણ
 જુજ યાને થોડી મલી આવેછે. તેથી સેવક કેટલીક મુદત થઈ એવી ગંમની કીતાબ
 ગુજરાતી લીપીમાં તઈઆર કરવાની તજવીજમાં હોતો. એવા વીચારથી પુરસતના
 વખતે સેવકે આએ કીતાબનામે ખુશખુએ ખેહશત યાને મોઅનેજાંતે મેલનાના
 અલલહુસેન ઉરદુ લોખીમાંથી ગુજરાતી લીપી તથા ગુજરાતી ભાષામાં છપાવી બાહર
 પાડીછે, તથા અમો અમારીનાકેસ અકલથી બનતી મેહનત કરીને આએ કીતાબ નામ
 ખુશખુએ ખેહશત યાને મોઅનેજાંતે મેલનાના અલલહુસેન આપણા લાઈઓની
 જનાબમાં સુકીછે, માટે ઉમેદ છે કે દરેક મોઅમેનીન મોહીયાને હુસેનને ઘણી ઉપચોગી
 થઈપડશે. અને ગુંલામ ફતમતરીનના હકંમા દુઆંક ખંદર શરમાવસે એવી આશાછે.

ખીજુ અમારા નેક વાંચનારની ખીદમતમાં અંરજ કરીક છઈક કે આક કીતાબની
 અંદર કોઈ ખી જગો એ લુલ ચુક અથવા ગલ્લે ત માલમ પડે તો મેહરબાનીની રાહ
 સુધારીને વાંચવું; ને અમો ઉપર તાના જાનીના સખુનો ખોલવા નહી, કારણ કે મેજુ
 મો લુલેઆ વગર રહેતા નથી; ઈનસાન તો ખતાનો ઘરછે. બાકી વલલાહો આલમ
 ખીસવામ.

લા. શ. ઇ. સુ.

તાજે કલમ.

નક નામદાર મોહીખાને હુસેનને ચેતવણી આપવામાં આવેછે કે આઝ્મી કીતાબ નામે ખુશખુસ્તે ખેલેશત યાને મોઝ્મનજાને મોલાના અલલહુસેનનો સારો ઊપ યોગ થવાથી બીજી એક કીતાબ નામે “ગુલશને પંજતન” યાને પંજતનનો બગીચો. નામાં, મરસીઆ, મુજરા, સોઝ, સલામ, તુહા, રૂબાઈ મનાકીબ, મદદુલે, સલં વાત, વઝીરાગનામા, વાવફલા, માતમ, વગેરેનો સંગ્રહ કરી ઘણાંજ સુધારાસાથે ગુજરાતી લીપીમાં છપાવી પરગટ કરવાનો વીચારછે. તેવીચાર પાક પરવરદીગારની મેહલે બાનીથી, તથા બાઈચ્ચાની દુઆથી આફ કમતરીનનો હયાતીનો દમ હશેતો ઇનશા અલ્લાહ તાઝાલા ઘણીજ થોડી મુદતમાં છપાવી બાહર પાડસું. એવી આશાછે, વ સલામ.

લા. ખોન્ શરીફભાઈ જવા સુરતી.

સાંકલ્પીક.

પાના.

- શીવાયત ૧ લી. .... એક શીઆના બચ્ચાએ દુધ ન પીધું, તેથી મવજાના અત્ર હુસેન અલહદિરસ
લામે પણ દુધ ન પીધું તેના બચાનમાં.... ૫
- શીવાયત ૨ જી. .... મવજાના હમામ હુસેન અલહદિરસજામના સર મુયારક શામી લોકોએ
ચઢીદ આગે લઈ વજાના બચાનમાં. ૧૦
- શીવાયત ૩ જી. .... મવજાના હમામ હુસેન અલહદિરસજામના મરીનાથી કા તરફ ગયું અને રસ
તામાં કુવાની અંદરથી ડી લોકોનું શેવાનું આવે જ શામીજવાના બચાનમાં. ૧૬
- શીવાયત ૪ થી. .... એક શીઆનું કપરસતાનમાં ગયું અને ત્રીયાં હજરત હમામ હુસેન અલહ
દિરસજામના મોહીબની કપરની હકીકત બોલતાં બચાનમાં.... ૨૨
- શીવાયત ૫ મી. .... મવજાના હમામ હુસેન અલહદિરસજામની ઓદી શીરીનને આજાદ
કરવાના બચાનમાં. ૨૪
- શીવાયત ૬ ઠી. .... આએ દુનયામાં પાંચ શખસ હકથી ઝીઆદા શેએઆએ તેના બચાનમાં... ૩૫
- શીવાયત ૭ મી. .... મવજાના હુસેન અલહદિરસજામના ગમમાં શેવું તેના કાએદાના બચાનમાં ૩૮
- શીવાયત ૮ મી. .... કાદિશનું અહેસે બચેત કપર જામ કરવું, અને એક કીરશનાનું મવજાના
હુસેન અલહદિરસજામની શીકેતમાં નોઝલ યાવાના બચાનમાં. ૩૯
- શીવાયત ૯ મી. .... દર મોહરમમાં હમામ હુસેન અલહદિરસજામની મીબજસ કરનાર બે બચે
રીએ નેમાંથી એકનું વફાત થાયું તે બીજીને જબેનબ અલેદિરસજામ તથા
કાનેમનઝઝેદા બાનું વન્નતની મદદ કરવાના બચાનમાં ૪૬
- શીવાયત ૧૦ મી. .... બચ્ચુકર તથા હમીનું હમામ હુસેન અલહદિરસજામને મદદ કરવા બનવું,
અને રસતામાં શહીદ થાયું, તથા એક હત્તેર પાંગેએ મવજાના અલ
હુસેનને પાછી પીવસાવવાના બચાનમાં. ૫૨
- શીવાયત ૧૧ મી. .... બીબી કાનેમનઝઝુગરનું એના બાવા હુસેન અલહદિરસજામથી વીઝવું અને
આકા હુસેનના કીરાકમાં ગમ કરવાના બચાનમાં.... ૫૮
- શીવાયત ૧૨ મી. .... એક નસરાના બાદશાહે વજેતમાં વાધનું ઘેરવું. આકા હુસેન અલહદિરસ
જામનું કચલાથી આવીને તેને મદદ કરવાનાં બચાનમાં. ૭૬
- શીવાયત ૧૩ મી. .... જીન્નાના બાદશાહ નામે બચ્ચુકર જીનનું કચલામાં મવજાના આકા હુસેન
અલહદિરસજામની મદદે આવવું, અને આકા હુસેન અલહદિરસજામ
તેને પાતાના વતનમાં બવાને કરમાવવાના બચાનમાં. ૮૦
- શીવાયત ૧૪ મી. .... નસરાનીના એક કાંકેલાનું કચલામાં મએદાનમાં રાત રેવું, અને ત્રીયાં શહી
દોના બાશા નજર આવવા, અને અલી અસગરની ખાશમાંથી નીકા
આવી તેનાં બચાનમાં. ૮૬
- શીવાયત ૧૫ મી. .... એક શખસ નામે અબદુલ્લાહનું પરજીનું કચલાની તરફ આવવું, તે મવજાના
અલહુસેનને મદદ કરવી, અબદુલ્લાહની માને આકા હુસેન જવાની કીધી તેના
બચાનમાં. ૯૨
- શીવાયત ૧૬ મી. .... મવજાના અલહુસેન અલહદિરસજામના વતનમાં બચાનમાં. ૧૦૨
- શીવાયત ૧૭ મી. .... હમામ હુસેન અલહદિરસજામના શાહાદતની ખચર પાંખીઆએ મુલક મુલક પોંદો
આડી, અને યહુદીની હીકરીને બીમારીથી શકા થઈ તેનાં બચાનમાં.... ૧૧૧
- શીવાયત ૧૮ મી. .... મવજાના અલહુસેન અલહદિરસજામ કપર એક પહેલવાનનું મરી આવવું, તેને
આપે ગએયની ખચર કહેવાના બચાનમાં. ૧૧૮
- શીવાયત ૧૯ મી. .... મવજાના હુસેન અલહદિરસજામે મોઅન્નેજથી શીમર લઇને પાણીનો
ચશમેદેખાએ તેના બચાનમાં. ૧૨૭

રીવાયત ૨૦ મી.	મવલાના અલ દુસેન અલફદિરસલામના હાથ મુખારકને એક લખને શહીદ કીધા, તે લખને સગ્રા મલવાના બયાનમાં.	૧૩૭
રીવાયત ૨૧ મી.	કુદાના લોકોનું મવલાના અમીરલ મોઅમેનીન અલેદિરસલામ પાસે વરસાદનું તલબ કરવું, અને મવલાના દુસેન અલઅલેદિરસલામની દુઆથી વરસાદ વરસવાના બયાનમાં.	૧૪૩
મોઅમેનો ૧ લો.	આ મોઅમેનોઆમાં દરવેશનું બયાન છે.	૧૫૩
	હમીદ અને હાશન રશીદની દિકાયત	૧૬૨
મોઅમેનો ૨ નો.	આ મોઅમેનોઆમાં મવલાના અલ દુસેન અલેદિરસલામનો બયાન છે.	૧૬૭
મોઅમેનો ૩ નો.	આ મોઅમેનોઆમાં નસારાનું બયાન છે.	૧૭૫
મોઅમેનો ૪ થો.	આ મોઅમેનોઆમાં અલેવખઅતનો બયાન છે.	૧૮૧
ગુહો.	ઝનુલઅબ્બા હએ નવહાગર, છાતીસે લીપટાલો મુએ;	૧૮૩
ગુહો.	કહેતેં ચાખીદ અએ ખીદર, પહેને ફીરા મએ બેડીયાં;	૧૮૪
ગુહો.	દિકાને કહા લાશએ ઝએનખકે મએ વારી, અફ દુખતરે ઝહેરા;	૧૮૭
	મલકિન યહુદના હલાકેનું બયાન.	૧૮૫
મોઅમેનો ૫ મો.	આ મોઅમેનોઆમાં અબરહલ તબુ ફલ લાવેઆ તેનું બયાન છે.	૧૮૬
મોઅમેનો ૬ ઠો.	આ મોઅમેનોઆમાં હાથીનું બયાન છે.	૧૮૮
	લુહારની દિકાયતનું બયાન.	૨૦૩
મોઅમેનો ૭ મો.	આ મોઅમેનોઆમાં હરણીનું બયાન છે.	૨૦૬
મઝલીસ ૧ લી.	...	૨૧૨
પેશખવાની.	અએ પ્રલક જળ બખાલ રનમે સીખતે પુગેઅર દુવા.	૨૧૨
રીવાયત.	આકા દુસેનના બદનમાં કેટલા ઝખમ લાગ્યા હતા તેના બયાનમાં.	૨૧૩
મઝલીસ	આકા દુસેનની શાહદત બાદ આપના ઘોડાએ ૪૦ મલાઈનોને હલાક કીધા તેના બયાનમાં.	૨૧૪
ગુહો.	ઝએનખને કહા લાશએ સરવરસે ચે રોકર, મઝલુમ ખીરાદર.	૨૧૫
મઝલીસ ૨ છ.	...	૨૧૬
પેશખવાની.	અએ પ્રલક ધખને અલીકા સર કટાના યાદ કર.	૨૧૭
રીવાયત.	ઝે છોકરાનું નામ દુસેન રાખેલુ હોએ તેના બયાનમાં.	૨૧૮
મઝલીસ.	આકા દુસેન અલઅલેદિરસલામની શાહદત બાદ અહેલે અએત ઉપર પડેલી મુસીબતના બયાનમાં.	૨૧૯
ગુહો.	સકીના કરતી હએ ઝારી મેરે બાબા મેરે બાબા.	૨૨૦
મઝલીસ ૩ છ.	...	૨૨૧
પેશખવાની.	અએ ફલક મ્યું મુજતરબ અહેવાલ હએ બાદે સખા.	૨૨૨
રીવાયત.	મવલાના દુસેન અલફદિરસલામના ગમમાં કેવી રીતે રેલું તેના બયાનમાં.	૨૨૩
મઝલીસ.	મવલાતના ફાતેમા કુબરાને એક મલકીને બાલો મારેઆ તેના બયાનમાં	૨૨૩
ગુહો.	રેતા હએ આજ ઝએનુલઅબ્બા વા મુસીબતા.	૨૨૫
મઝલીસ ૪ થી.	...	૨૨૬
પેશખવાની.	અએ ફલક સીખને રસુલે મુસતફા મારા ગંધા.	૨૨૭
રીવાયત.	મવલાના દુસેન અલફદિરસલામે મલાઈનોથી કરેલી હુજૂતના બયાનમાં	૨૨૮
મઝલીસ.	હઝરત ધમામ દુસેન અલફદિરસલામની લાશની એક વાઘે કરેલી હીકાજત.	૨૩૦

ગુહો.	... રો રો પાનો પીટતી હએ અએ મેરે સરવર હુસેન.	...	... ૨૩૨
મજલીસ ૫ મી.	...	...	૨૩૩
પેશખવાની.	અએ ફલક સર દફતરે ઇમકાન બેસર હોગયા.	...	૨૩૩
રીવાયત.	શીરશતા તથા છન્નો હઝરત ઇમામ હુસેન અલહદિરસલામને મદદ કરવા આવેઆ તેનુ બયાનમાં.	...	૨૩૪
મજલીસ.	શાહીદુશ શોહદાઓના લાશા કાપર થતા મોઅબ્દેઆ અને માતમના બયાનમાં	...	૨૩૬
ગુહો.	હઝરાને રોકર કહા.	મેરે મુસાશીર હુસેન;	૨૩૮
મજલીસ ૬ ઠી.	...	...	૨૪૧
પેશખવાની.	અએ ફલક થા કરબલાકે દશતમે મહેમાં હુસેન.	...	૨૪૧
રીવાયત.	હઝરત ઇમામ અએનુલઆબેદીન અલહદિરસલામના ગુલામ તુરકની શહાદતના બયાનમાં	...	૨૪૨
મજલીસ.	શાહીદુશ શોહદાઓના લાશાને દફન કરવાના બયાનમાં	...	૨૪૨
મજલીસ ૭ મી.	...	...	૨૪૨
પેશખવાની.	અએ ફલક ચેહ ઝુલમનો અબતક કહી દેખા નહીં.	...	૨૪૨
રીવાયત.	હઝરત ઇમામ હુસેન અલએદિરસલામ કરબલામાં પોંદોચિઆ અને ઝમીન ખરીદ કરવાના બયાનમાં.	...	૨૪૦
મજલીસ.	હઝરત ઇમામ હુસેન અલહદિરસલામનું માથું નેઆ ઉપર ધરથરવાના બયાનમાં.	...	૨૪૨
ગુહો.	બામોને કહા પીટકે ચું નાઅશે પીસરપર,	હએ હએ અલી અકબર.	૨૪૩
મજલીસ ૮ મી.	...	...	૨૪૫
પેશખવાની.	અએ ફલક લખતે દુસેં હઝરાકો અઘોર ખબરકો દેખ.	...	૨૪૫
રીવાયત.	હઝરત ઇમામ હુસેન અલહદિરસલામના માતમદાશે અને શીઆઓને આપ વનતમાં લઇ જવાના બયાનમાં.	...	૨૪૬
મજલીસ.	હઝરત ઇમામ હુસેન અલહદિરસલામની શહાદતની ખબર છખરફલે રસુલે ખુદાને વનતમાં પોંદોચાડી તેના બયાનમાં;	...	૨૪૬
ગુહો.	રનમેં કહી હઝરા મેરેં મઝલુમ હુસેના;	...	૨૪૭
મજલીસ ૯ મી.	...	...	૨૪૭
પેશખવાની.	અએ ફલકયા હઝરતે શખ્શીરકા પેચારા મુસલિમ.	...	૨૪૭
રીવાયત.	હઝરત ઇમામ હુસેન અલએદિરસલામ રસુલે ખુદાથી રીસાળા તેના બયાનમાં.	...	૨૪૪
મજલીસ.	શહાદત હઝરત મુસલિમ બીન અકીલની.	...	૨૪૭
ગુહો.	કુદેમેં જુહી મુસલિમે મઝલુમકો મારા અદ્દસોસ સદ અદ્દસોસ.	...	૨૪૭
મજલીસ ૧૦ મી.	...	...	૨૪૭
પેશખવાની.	અએ ફલક મુસલિમકે બેટે બે સરો સામાન હએ;	...	૨૪૭
રીવાયત.	હઝરત ઇમામ હુસેન અલએદિરસલામનાં ગમમાં અએનુલઆબેદાન રોયાહી તેના બયાનમાં.	...	૨૪૭
મજલીસ.	શહાદત હઝરત મુસલિમના ફરજદોની.	...	૨૪૫
	મુસલિમના શહેઆદાઓનુ કાફિલાથી જુદા પડવાના બયાનમાં.	...	૨૪૬
	અહિલે બએતના મોહીબનો અહેવાલ.	...	૨૪૮
ગુહો.	હારસકી ચેહ બીબીને કહા હસ ધડી રોકર,	અએ કાફીરે બેદરહ.	૨૮૩
મજલીસ ૧૧ મી.	...	...	૨૮૫

ધૈયાળવાળી.	અર્થે ફક્ત હસદમ સફાયા શાહકા લગર દુવા.	૨૮૫
દીવાળત.	દુરની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૨૮૬
જુહો.	અર્થે યારો જે દિવાળી દુસેન ધ્યાને અડીકા, દુર કહેને હર્થે હસદા;	૨૮૭
મજલીસ ૧૨ મી.	પુરેર ધીન હસીર હમદાનીની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૨૮૮
મજલીસ ૧૩ મી.	હમર ધીન ખાલીદ તથા સાઅદ ધીન હનઝીલા તમહી તથા મુસદ્દીમ ધીન અવસગની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૨૮૯
મજલીસ ૧૪ મી.	હમરત ધમામ દુસેન અવઝેદિસ્સલામના અસદાએ વફાદારની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૨૯૦
મજલીસ ૧૫ મી.	અમુ તદામા સમાનદરીની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૦૦
મજલીસ ૧૬ મી.	હમરત ધમામ દુસેન અવઝેદિસ્સલામના અસદાએ વફાદારની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૦૩
મજલીસ ૧૭ મી.	હમરત ધમામ દુસેન અવઝેદિસ્સલામના અસદાએ વફાદારની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૦૫
મજલીસ ૧૮ મી.	હમરત ધમામ દુસેન અવઝેદિસ્સલામના અસદાએ વફાદાર બધા બની વફાત.	૩૦૬
મજલીસ ૧૯ મી.	અમુદુલ્લાહ ધીન મુસલિમ તથા મદમદ ધીન મુસલિમની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૧૧
મજલીસ ૨૦ મી.	મુસલિમ ધીન અડીકાના ચાર ભાઈ તથા એક બતરીમની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૧૫
મજલીસ ૨૧ મી.	ધીની ઝંઝેનબના બે ફરજંદ નામે ધીન અને મુદમદની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૧૭
જુહો.	ચીલ્લાનાંથી ઝંઝેનબ મેરે બની મેરે પચારે, અર્થે ધીનો મુદમદ.	૩૨૨
મજલીસ ૨૨ મી.	હમરત અબ્બાસ અલીના સાત ભાઈઓની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૨૩
મજલીસ ૨૩ મી.	હમરત ધમામ કાસમ અવઝેદિસ્સલામની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૨૬
જુહો.	કાસમકી ફત્તહ કહેનાથી દેકે દોહાદ, હર્થે હર્થે ધીન કાસમ.	૩૩૮
મજલીસ ૨૪ મી.	હમરત અબ્બાસ અલીની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૪૧
જુહો.	કાસમે સફીના મેલી કહેતી દુધી આઈ, હર્થે હર્થે મેરે અમમુ;	૩૪૬
મજલીસ ૨૫ મી.	હમરત અડી અકબરની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૫૦
જુહો.	ધીનોને કદા પીટકે સર ખાક લીકર, હર્થે હર્થે અડી અકબર	૩૫૬
મજલીસ ૨૬ મી.	અડી અસગરની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૬૦
જુહો.	ધીનોને કદા પીટકે સર દેકે દોહાદ, હર્થે હર્થે અડી અસગર;	૩૬૪
મજલીસ ૨૭ મી.	હમરત ધમામ દુસેન અવઝેદિસ્સલામની શાહદતના ધ્યાનમાં.	૩૬૬
જુહો.	ઝંઝેનબને કદા શાહને કે અર્થે ઝંઝેનબ દીવગીર, મીલના હો નો મીલના;	૩૬૭
જુહો.	મીલનાને મેરે પીટકે ખાનુની વતહ, મરે મને ન દુગી,	૩૬૮
જુહો.	અખીરને ઝંઝેનબને કદા અર્થે મેરી દમશીર, કુલ પીકર ન કરના;	૩૬૯
જુહો.	ધીનોને કદા મેરેકે ધી નાલા વ અકશો, અર્થે સીખને પયમખર;	૩૭૨
મજલીસ ૨૮ મી.	અડી ફરજા બાબા, ગરીબે બલતન બાબા;	૩૭૯
સલવાત ૧ લી.	સલવાત કે કસબેદ નીસાર ખાલરને નખીએ બલત સીકાન હર્થે.	૩૮૧
સલવાત ૨ છ.	અર્થે અકમ નીચીના બખાવરેતસલીય અમ સલવાત પડાદ;	૩૮૨
સલવાત ૩ છ.	મુદરસા હર્થે હર્થે કહેતાયા હર્થેવાદ સલ્લે અલા તસલીરે નખી;	૩૮૨
શતિહા.	યા રમ બલકે મુસતકા યા રમ બલકે મુસતકા;	૩૮૩
શતિહા.	કર હર્થે દોહાએ ફસીદ બેતાય હર્થે વખત દોહાએ ખર્થે આદખખ	૩૮૪
અમારત.	અમ સલામો અલએકા.	૩૮૫
શતિહા તરવીકા.	...	૩૮૬
મહલ.	અકાકી રમ અર્થે મોલીખ્યાં નુરસે માઅમુર હર્થે	૩૮૭

યા અંલી મદદ.

પુરાણુએ બેહેશત.

યાને

મોઅનેનતે મવલાના અલલહુસેન.

ઝિસમિલી હિસ્ટુમા નિરહીમ.

રિવાયતમાં લખેછે કે અમીરલ મોઅમેન્નીન સંલવાતુલ્લા અલેહના એક શીઆ ઘણા રૂપાળા યાને ખુબસુરત હતા, નખીના અંહુલે અઘ્મત ઉપર માલ વ જાનથી કુરખાન હતા, તે જમાનામા મવલાના હુસેન અલેહિસીલામ આપ નાહાના બચી હતા. આ મરદ શીઆને મવલાના હુસેન અલેહિસીલામનો ઇશક ઘણા હતો, અને રોજ મવલાના હુસેન અલેહિસીલામની ખીદમતમા આવતા હતા ને ચેહર મુઆરકને જોતા હતા.

રાવી લખેછે કે આ મરદ શીઆનેખી ખુદાતાઆલાફ એક ફરજંદ અંખરેઆ હતા. એ ફરજંદ ઘણા રૂપાળા હતા, કજારા ઇતેશક આ બનીગિ ને એ શીઆ ખીમાર થયા એ ખીમારીમા તે શીઆ વશત કરીગીઆ ખુદાતાઆલાએ મવલાના હુસેન અલેહિસીલામની હુરમતથી એ શીઆને જમતમા દાખલ કીધા.—રાવી લખેછે કે તે મરદ શીઆની આયડીને પોતાના મરદની મોહોખત ઘણી હતી તેથી, એ આયડીને ઝંમ થયું, તમામ જીસમ ગલીગયું, તે આયડી પોતાના ફરજંદને જોઈને પાછો દીલને વાલતી અને કહેતી કે અઘ્મ દીલ ફીકર ન કર ખુદાતાઆલા કાલે પાછો દીન વાલી દેશે.—મોઅમેન્નીનની જમાખત, થોડાક દીન ઝુજરેઆ કે તે આયડીની તમામ દાલત થઈ રહી, શકા કશી થાવા લાગી, તે આયડીને તકલીફ ઘણી પોંહાંચવા લાગી, એકતો મરદનો ઝંમ અને ખીજ મોહોતાજી, તાકે જીખના સખખ તે આયડી નુ દુધ

મુકી ગયું બે દીનતક તે બચ્ચીને દુધનો એક કંતરોળી નહી મલેચ્ચો, ભુખના સખબ તે બચ્ચીના હાલ તાળીર થઈ ગીચ્ચો, બુલામા ગરદનનો મણકો ઢલીગીચ્ચો.

રાવી લખેછે યાં મવલાના અલલહુસેન અલેહિસૈલામના આસંકના ધૂરજંદુ આ હાલ હતા અને વાં મવલાના હુસેન અલેહિસૈલામ આપ બુલામા બેકરાર હતા, આપ રોઈ રચેચ્ચો હતા આપના રોવાથી ખુદાતાઆલાનો અરસં હલીરીચ્ચો હતા.

રાવી લખેછે કે શતંમત અલેહિસૈલામ આપ ચક્કી પીસતા હતા, આપચે મવલાના હુસેન અલેહિસૈલામનાં રોવાનુ આવાજ સાંભલીતેજ વખત આપ ઊઠેચ્ચો, અને મવલાના હુસેન અલેહિસૈલામને ગોદીમાં લીધા, પીઆર કરવા લાગ્યા, ખોસા લેવા લાગ્યા, હોંઠ ઊપર જાળ મુકીને ચુસવા લાગ્યા, ગરદનમાં હાથ નાખીને ધવડાવવા લાગ્યા, મવલાના હુસેન અલેહિસૈલામે રોઈ દીધું અને મુહ ફેરાવી લીધું, આપ દુધ પીતા નથી તે વખત શતંમા અલેહિસૈલામનો દીલ કાંપી ગીચ્ચો, આપ મવલાના હુસેન અલેહિસૈલામની આંખુ મુમીને શરમાવા લાગ્યા કે અચ્ચે માહારા પીઆરા હુસેન, જાં શતમાંથી કેમ ખશ થીઆ છો સાં વાસતે ખોલતા નથી, અચ્ચે માહારા લાલ, અચ્ચે કરબલાના મજંબુમ, તમારા ઊપર માહારૂં ઘરખાર સરવે શીદાછે, અચ્ચે દીકરા કેમ દુધ નથી પીતા, અચ્ચે હુસેન મેં શકા કીધા, ચક્કી પીસી, પાણુ તમને નથી રોવરાવીઆ, અચ્ચે માહારા દીલના અચ્ચેન ગુસીને દુર કરો આખુને ખોલો, લો ઊઠો દુધ પીચ્ચો, આપની ભુખ અને પીઆસની બરદાશત નથી રેતી, મવલાતના શતંમત અલેહિસૈલામ આ મીસલ શરમાવેછે પાણુ મોલાના હુસેન અલેહિસૈલામ કંઈ ખોલતા નથી, આપની આંખુથી આંસુ જારીછે, તે વખત શતંમત અલેહિસૈલામ આદર ઓડીને મોલાના હુસેન અલેહિસૈલામને ગોદીમાં ઉઠાવીઆ અને રોતા હુવા રસુલિલ્લાહ સદલ્લીહો અલેહ વઆલેહી વસલ્લીમની જનાબ માં આવેચ્ચો કદમખોશ થીઆ; તે બાદ હાથ બોડીને અરજ કરવા લાગ્યાં કે અચ્ચે બાવા રસુલ અલીના મકબુલ આપના નવાસા હુસેન બે પેનહાર થીઆ ભુખેઆછે, મેં ઘણા સમજાવેઆ પણ સમજતા નથી, માહારો દીલ ઘબરાચ્ચે; કે હુસેન સા વાસતે દુધ

પીતા નથી અચ્ચે બાવા રસુલ આ બાંદી ઉપર શરૂકેત અને રેહમતની નજરે શરમાવી
 ને દુઆ કરીએ, આ હુસેનને ગોદીમાં ઊઠાઈએ, એના આગલ મીનત કરીએ તાકે
 હુસેન દુધ પીએ, અચ્ચે બાવા રસુલ આપ જાણોછો કે મારા હુસેન ઘણા નાજીક
 મીજાજનાછે, મેં સું સું મીનત અને મુસીબત ઊઠાવીને એને પાલેઆછે.—અચ્ચે
 એખવાનો જવારે રસુલિદલાહ સલલી અલેહ વ આલેહી વ સલમે શતમતજી હરાના આ
 કલામને સુણેઆ કે આપના બદન મુબારકમાં એક લરજા પચેદા થીયો આંખોમાં
 અંધેરી છાઈગઈ, આપને ગૂંચ આવી ગીએ, હોશીઆર થઈને આપ શરમાવા લાગાકે અફ
 માહરા કલેજાના ટુકડા, અચ્ચે આંખના નુર, હીલના સરવર નાનાની ગોદીમાં આવો
 મુંહસે મુંહ મીલાવો, આંખોને ખોલો, અમારી જાંબાનને ચુસો, અચ્ચે કરબલાના પેઆ
 સા મજલુમ, ચેહરો કેમ ઉદાસછે, આંખોને કેમ શીરાવોછો અચ્ચે ખેટા નાનાની ગોદી
 માં કેમ નથી આવતા, અચ્ચે પીઆરા હુસેન, અમે તમને મનાવીએ છઈએ, મીનતથી
 સમજાવીએ છઈએ, અચ્ચે ખેટા ઊઠા નાનાની કાંધે ચડો, તમારા રોવાથી ખુદાનો અ-
 રશ હલેછે, નાનાનો દીલ કાંપેછે, અચ્ચે હુસેન અગર મેવા ખાવાનો શૌક હોએ તો
 જનતથી મેવા મંગાવી આપું, અગર કપડાની હાંસ હોએ તો જનતથી લીબાસ મંગાવી
 આપું, અચ્ચે હુસેન અગર હરનીના બચ્ચાની તલબ હોએ તો હરનીનું બચું મંગાવી
 આપું, અચ્ચે હુસેન આગલ તો તમને ઘણી મુસીબત ઉઠાવવીછે, હમણાથી સા વારતે
 ઘબરાએ છો, અચ્ચે ખેટા હુસેન કરબલા જાવુંછે, કરબલાના મચેદાનમાં ત્રીન દીન લગ
 લુખેઆ અને પીયાસા રેવુંછે, અચ્ચે દીકરા તમારા બાવા અંલી રોઈરીઆછે, આ તમારી
 મા શતમત તડપી રીઆછે; આ મીસાલ આપએ ઘણાં કાલાવાલા કીધા પણ હુસેન
 અલેહિસલામ કંઈ બોલતા નથી આંખથી આંસુ રવાંછે. તે વારે રસુલિદલાહ સલ્લે
 અલેહ વ સલ્લમએ હાથ મુબારકને આસમાનની તરફ ઊંચા કીધો, ખેઉ હાથને
 દરાજ કીધા, ખુદાતાઆલાની જનાબમાં અરજ કીધી કે અચ્ચે પરવરદીગાર અચ્ચે
 આલમના પાલનાર અચ્ચે હુસેનના હાશિન અને નાસિર તુ જાણોછે કે હુસેન તારા

હબીબના અમનના ફુલછે, અમ્મે ઈલાહિલ આલમીન આ હુસેન, તે હુસેન છે કે તારા રસુલને કામ આવશે, કરબલાના મમ્મેદાનમાં તીરેથી પોતાના સીનાને છીદાવશે, જાંલિમ ના ખનજરથી પોતાની ગરદનને કપાવશે, કયામતના દીન માહારી ઉમ્મતને બખશાવશે, અમ્મે અલી, આ હુસેન માહારી પુંજી છે, એનાથી મારી છંદગી છે.—અમ્મે એખવાનો રાવી લખે છે કે નબીની દુઆ તમામ ન થઈ કે જબરદસ્ત અલેહિસસલામ નાજલ થીઆ, રસુલિલી સદ્લિલા અલેહ વ સલમ ઊપર સલામ પડીને અરજ કીધી કે અમ્મે અલી હના મકબુલ, ખુદાતાઆલા આપ ઉપર સલામ પડેઆ છે અને શરમાવે છે કે અમ્મે માહારા હબીબ આ હુસેન તમારા કરતાં અમેને ઘણા પીઆરા છે, આપ કેમ ઘબરાવો છો, શીકર ન કરો હુસેનના વાસ્તે ખમ્મેરીઅત છે પણ અંલીના એક શીઆ હુસેનના આશક હતા, એ શીઆના દીકરા બે દીન થીઆ દુધ વગરના છે, જહાંતલક એ બચ્ચાને દુધ નહીં મીલે વહાંતલક તમારા નવાસા હુસેન દુધ નહી પીએ, જે વખત રસુલિલાહ સલલીહ અલેહ વ સલમે જબરદસ્ત થી આ બખર ને સુની તે વખત આપ ગાણાં ખુશ થીઆ, અને શરમાવા લાગાં કેમ ન હોએ, હુસેન કેના શરજ દે છે, અરે સંખીઅલ સખીઆ અંલીના શરજ દે છે જેવા સખી અંલી તેવા હુસેનખી સખી. આ બખર સુણી ને શત્તમત અલેહિસસલામને બી નીહાયત યુશી થઈ, આપ હુસેન અલેહસસલામને ગોદીમા લઈને રસુલિલા સલલીહ અલેહ વ સલમના ઘરથી શીઆના ઘરની તરફ પધારેઆ. આપે આવીને તે બચ્ચાને ગોદીમા લીધા, હુસેન અલેહિસસલામની મીસલ પીઆર કરવા લાગા, અને શરમાવા લાગા કે અમ્મે માહારા પીઆરા હુસેન ના દાસત, આ શત્તમા તમને દુધ પાએ છે, તમારી આંખુને ખોલો અને દુધ પીએ.—રાવી લખે છે કે જવારે તે બચ્ચાએ દુધ પીધું તેણે હોશમા આવેઆ અને આસમાંથી નીદા આવી, કે આ બચ્ચું હુસેન અલેહ સસલામની સાથે કરબલા જાશે, અને શહીદ થાશે.—મોમીન મોઅમેનીની જમાઅત અમ્મે માહારા બાઈઆ અને બેહુનો, શીકર કરો અને જોર કરો કે તમારા મવ-જાની તમારા ઊપર સું શક્ત અને રહેમત છે, કે તમે ભુખેઆ હોએ તો આપબી

જુએઆ શીએ, તમે પીઆસા હોતોઆપણી પીઆસા શીએ, હુએ હુએ અંજળ અશ
સોસ અંજળ અશસોસ અને પસતાવો કે હવે આપણેએ મવલાની મુક્તિબત ઉપર કેમ ન
રોઈએ, કે કરબલાના મએદાનમાં આપના ઉપર બંલા અને મુક્તિબતના ગઢ શરી
અએઆ; મલાઈનોએ આપના ઉપર સો સો તરાંહા ના જુલમ અને સીતમ કીધા કે
બના બયાન કરવાથી જંબાન લરંજેછે, દીલ કીપેછે, કઈ જંબાનથી બયાન કરું
કએઆ મોંહથી બોલું, અરેયારોતે વખતઆસમાનકેમ ન દુટી પડેએ, જંમીન કેમ ન
શટી ગઈ, કે હુસેન અલોહિસલામને મલાઈનોએ મેમાન કરીને બોલાવેઆં, મેમાનીમાં
તલવારો અને તીરેના શલ અખાવયા, હુએ હુએ અંજળ અશસોસછે કે શિરાતના
પાણીથી તમામ જનાવર તો સફરાબ થાએ જંમીન ઉપર પાણીના છીડકાવ થાએ, અને
હુબીબના નવાસા હુસેન પીઆસા રહે, આપના નાહાના નાહાના બચ્ચાએ પાણી
પાણી પુકારે અને પાણીના કંતરો ન મીલે.

આશકાને હુસેન, મોહીબાને હુસેન, અંલીના શીઆના શરર્જને દુધ ન મીલો
તથી મવલાના હુસેન અલોહિસલામને દુધ ન પીધું, મોલાતના શતેમતજર્જહેરો તે
સંબીઆના બચ્ચાને દુધ પાવડાવા વાસતે તશરીફ લઈગીઆ. હુએ હુએ કરબલાના
મએદાનમાં મવલાના હુસેનના નાહાના બચ્ચા અંલી અંસઝરને તીન તીન દીન લગ
દુધ ન મલીઉ, અરે મહેરબાનો દુધ તો કીઆં પણ પાણીનો એક કંતરોબી ન મલેએ.

રિવાઅતમાં છે કે મવલાના હુસેને અંલી અંસઝરને બેઠી હાથ ઉપર ઊંચા કીધા,
અને મલાઈનોને શરમાવા લાગા કે આ હુસેન તમારો તર્કસીરદાર છે, આ (૬)
મહીનાના બચ્ચાં માર્જાસુમ તો ગુનેગાર નથી, આ બચ્ચાને તો પાણી પાએ લઈન
હુરમલાએ એક તીરને એવું સાંધીઊં કે તેથી અંલી અંસઝર શહીદ થીઆ, ખુદાની
સંલવાત અને બરકાત એ અંલી અંસઝર ઉપર. અએ હુસેનના અજંદારો હુસેનની
મુક્તિબત યાદ કરીને રોવો, અને ઝંમ કરો કે તમામ મલાએક પણ તમને પુકારે
કે અએ હુસેનના અજંદારો શાબાસછે શાબાસ છે તમે ખુબ રોએઆ, રોવાના

હુંને યરાયર અઢા કાંધા ખુદા તઝાલા તમને જજાએ ખેર દેના, આમીન યા રખિલ આલમીન.

રિવાયત ર ૭ મૌલાના ઇમામ હુસેન અલેહિસસલામનું સર મુખ્યારક શાંમી લોકોએ યેજીંદ આગલ લઘ જવાનાં બંયાનમાં.

રાવી જાનસોજી લખેછે કે ને વારે મલસાના હુસેન અલેહિસસલામના સરવે અહુલેબચ્ચેત શાંમ મા કુંચ્ચેદ થઇને આવેઆ, એવી હાલતથી આવેયા કે માથાએ ખુલાછે, બાલ પરેશાનછે, મલસાના ઝાંલી જંચેનુલઝાંખેદીન અલેહિસસલામ. ઉંટના સારબાનછે, તેવારે શાંમમાં ચાતરફ ધૂમ ઊઠીકે સઘયદ લોકોના માથાએ આવેછે અને અહુલેબચ્ચેતને કુશીએ કુંચ્ચેદ કરીને લાવેછે, કોઈ કહુછે કે કુંચ્ચેદ ખાનામા જાસે, કોઈ કહુછે કે હાકમના નજીદીક જાસે, કોઈ કહુછે કે એના ચેરાથી નુર જાહરછે કોઈ કહુછે કે એની સું તકસીર ને ગુનોછે, શાંમમા તુરક અને રૂમથી કુંચ્ચેદીએ ઘણાં આવેઆછે, મગર આ મીસલ કુંચ્ચેદી આજ લગણુ નાયા નથી. મોઅમેનીન જંચેનબ અલેહિસસલામે આ કલામને સુણી આપ શરમાવા લાગાં કે અએ લોકો તમે અમને પીછાનોછો કે અમે કોણલોક છઈએ, અરે અમે અંરબના સરદારો છઈએ, અમારા નાના મોહમ્મદ મુસંતંશાછે, અમારા બાવા ઝાંલીઝાંલ મુશ્તંજીછે, અમારી માં શતેમતજજીહરાછે, અમારા ભાઈ હસનઅલ મુજતંબાછે, અરે લોકો અમારો કોઈ ગુનો નથી, અમે બે ગુના પાક જાત છઈએ. માઆશરલ એખવાનો, એક મોઅમેનીન બાજારમા ઉભા હતા, તે મોઅમેનીને જંચેનબ અલે હિસસલામના આ કલામ સાંભલેઆ તેજ વખત માથાઉપરથી પામડી રેંકી દીધી, ખાક

ઉડાવવા લાગા અને કહેવા લાગા કે હવે હવે આ તો નબીના અહેલેઅમ્મતછે અને આ
 કુશીઆ કોને બંદીવાન કરીને લાવેઆછે, હવે હવે અબ્બ અશ્સોસ અને પસતાવો,
 તે મોઅમેનીન રોતા હુવા ખાક ઉડાવતા હુવા લોકોની ભીડ ચીરીને પોતાના ઘરે
 આવેઆ, એના ઘરના લોકોએ પુછાંઊં કે તમે આ મીસલ સા વાસતે રોવોછો? તે
 મોઅમેનીન કહેવા લાગો કેઅરે લોકો તમે મને ન પુછો, અરે હું જ એનબ અને કુલસુમને
 નંગે સર નાઇનેઆબિઆ છઉં, તે મોઅમેનીનના દીકરીઆ રોવા લાગી અને પુછવા
 લાગી કે અએ બાવા જ એનબ અને કુલસુમ કોણ છે અને કેની દીકરીઆછે,
 તે મરદ મોમીન કેવા લાગો કે અએ બેટીઆ એત્રો શતેમત જજહુરાની દીકરીઆછે,
 એના નાના આપણા નબી મોહમ્મદ મુસતફા છે, એના બાવા અલીઅલ મુરતંજ છે,
 અએ માહારી દીકરીઆ મલાઇના એને કુએદ કરીને લાવેઆછે ખુલે સર
 શામના બાજારમાં ફેરવી રહેઆછે, તે મરદ મોઅમેનીનની છોકરીઆ આ કલામ
 સુણીને જોર જોર રોવાલાગી, માથા ઉપરથી આદરને ફંકી દીધી, બાહુને નોચવા
 લાગી, અને કહેવા લાગી, કે અએ બાવા એતો મદીનાના રેનારછે, મદીના કાંઠાં, અને
 શાંમ કાંઠાં, તે મોઅમેનીન કેવા લાગો કે અએ બેટીઆ હું સું બયાન કંઈ અને
 કઈજાનથી કહું જાન લરજેછે, અરે માહારી બેટીઆ હું હમણા બાજારમાં
 ઉભો હતો નાઉંછું સું કે મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામનું માથું મુબારક ભાલા
 ની નોક ઉપર નજર આવીઆ, તમામ એરો મુબારક ખુનમા લાલછે હોઠો સુકાંછે,
 એની પાછલ બીજા કેટલાંક માથાઆ છે એ સરવે માથાઆબી ખુનમા ભરેલાછે,
 એના પાછલ નબીના અહેલે અમ્મત ખુલી પીઠના ઉંટ ઉપર સવાર છે, એ તેરફ
 ખલક તમાસો નાવા વાસતે એકઠી થઇછે, માથાઆ ખુલાં છે મોંહો ઉપર ખલ
 પરેશાંન છે, કહેછે કે વાએ હુસેના કોઈ પુકારેછે કે વાએ મોહમ્મદ, વાએ અલીઆ,
 વાએ શતેમાં વાએ હસના, તે મોઅમેનીન યાં તલક કહીને જમીન ઉપર ઝંચી બાઇને
 પડી ગયા, પછાડી બાવા લાગા, એની દીકરીઆબી જમીન ઉપર પછાડી બાવા

લાગી, દીવાલથી માથાએ ટકરાવા લાગી, અને કેહેવા લાગી કે અએ બાવા આ આદરો અમારી હાજર છે તમે લઈ જાઓ, અને જંએનળ અલેહિસ્સલામને નજર કરો અને અમને રજા આપો અમેલી આવીએ અને કંદમખોશ થાઈએ, અમારા જાન એના ઉપર શ્રીદા કરાએ અને જીલિમના નજદાક મિનત કરીએ કે અએ મલાઈનો આ નખીના અહેલેખએતને છાંડી દો, એના બદલે અમને કંએદ કરો, અશસોસ અમે તો ઘરમાં છઈએ અને નખાના અહેલેખએત ખુલે માથે બજારમા ફરે છે, હુએ હુએ અજળ અશસોસ અને પસતાવો અગર રોતા રોતા અમારી જાન નીકલી જાએ તો બેહિતરછે, અએ બાવા અમને જંએનળ અલેહિસ્સલામની ખીદમતમાં લઈ ચાલો અમે એ બીબી સાહેબની ખીદમત કરીએ.

રાવી લખેછે કે તે મોમીન આદર લઈને જંએનળ અલેહિસ્સલામની ખીદમતમાં આવીયા અને અરજ કીધી કે અએ બીબી જંએનળ આ આપ નો ગુલામ કેટલીક આદરો નજર કરવા લાવેઆછે, તે જનાખમાહે કબુલથાએ, નવારે જંએનળ અલેહિસ્સલામે આદરનો નામ સાંભળીએ તે વારે આપજાર જાર રોવા લાગા અને ફર માવા લાગા કે અફ મરદ મોમીન ખુલેસર દર બદર ગલીએ ગલી અમે ફરી ચુકા છઈએ, લોકો અમને ખુલે સર નાઈ ચુકેઆ છે, અમેને પરદામાં બેસાડનાર સરવે મારેઆ ગએઆ, અમારા વારસોના લાશા કરબલાના મદદાનમાં બે ગોરો કશન પડે આ છે, અફ મરદ મોઅમેનીન હુવે અમને પરદાથી સું કાંમછે, આદરોની કઈ હાજત નથી, અમારા માથા ઉપર શતેમતજંહેરા ના દાંમનનો સાફએાછે. તેઆરે શતમા કુબરાએ અરજ કીધી કે અફ કુઈજ સાહેબ આ બાંદીને તો એક આદર અપાવીએ, આ મલાઈનો મને બલવડ આંમમાં જુએછે, જંએનળ આ સુણીને રોવા લાગા અને ફરમાવા લાગા કે અએ બેટી આ મલાઈનો તમારા માથા ઉપર આદર નહી રેવા દે, એટલું કહીને આપ આદરો લેવા લાગા મલાઈનોએ આપ ને આદરો લેવા નહી દીધી, તે મરદ મોઅમેનીને મલાઈનોને કેટલાક દીનાર

આપેઆ તથી મલાઈનો કંઈ ખોલેઆ નહીં, જંઝેનળ અલેહિસ્સલામે તે આદરે લઈને એક એક આદર સરવે બીબીઉંને આપી, સરવે એ તે મોઝમીન ના હકમાં દુઆ કીધી તે બાદ જંઝેનળ અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગા કે અફ મરફ મોઝમીન તુએ આ વખતમાં નબીના અહુલેખએત ઊપર નીહાયત અહુસાન કીધો, ખુદાતઆલા તુંને એ અહુસાનની નેક જજી આપનો, અફ મરફ મોઝમીન તું ફ અમારા નાના મોહમ્મદ મુસતશ ને ખુશ કીધો, અલીઅલ મુસ્તન્ને ખુશ કીધો, શતેમતજજહેરા ને ખુશ કીધો, અમારા બાઈ હુસન અને હુસેન ને ખુશ કીધો, અફ મારા મોહીબ નવારે અમે જનતે મા, જંઝેનું તેવારે તુને અને તારા અહુલેખએતને જનતના લીબાસ પેશવીશું, તે મરફ મોઝમેનીન જંઝેનળ અલેહિસ્સલામના આ કલામ સાંભલીને જીર જીર રોવા લાગો અને પીટતો પીટતો અહુલે હુરમ ના ઊંટોની સાથે ચાલેઆ તાકે અહુલે હુરમ હાકમના ફરવાજી ઊપર મોહુચેઆ લઈને હુકમ કીધો કે હા અંરબના સરદારો ના માથાએને લાવો અંરબના કુએદીએ ને હાજર કરો. મોઝશરલ એખવાનો નબીઅલ ઇમાનો મોલાના અલી જંઝેનુલઆમેદીન અલેહિસ્સલામ શરમાવે છે કે મલાઈનો નવારે અમને હાકમના સામને લઈ ગએઆ તેવારે અમારા બારે જાણના ગલાં ફક રસીમાં બાંધેલા હતા, એક છેડા ઉપર હું હતો, અને એક છેડા ઊપર માહારી કુઈ જંઝેનળ હતો, અને વચમાં દસ જણ બીબા હતા, તેમાં કેટલાક બચ્ચી હતા, અને કેટલીક બીબીએ હતી, રસતામાં ચાલતાં ચાલતાં બચ્ચીએને ગરા આવી જાતો હતો એવી ખુરી હાલતથી અમે યજ્ઞ પલીદના નજદીક ગઈઆ, મલહીન તખત પર ખેઠો હતો તખત ના નીચે અમારા બાવા હુસેનનું માથું મુબારક સોનાના થાલમાં મુકીઊં હતું, નવારે કે મારી કુઈ જંઝેનળ અલેહિસ્સલામે બાવા હુસેન ના માથા મુબારકને નોઈકે આપ ગરા બાઈને જમીન ઉપર પડી ગયા અને પુકારવા લાગા કે અફ મહારા માં ના જએઆ બાઈ હુસેન અમે કંઈક થઈને શામ મા

આવેઆ છઈએ, અમારા માથા ખુલાં છે, અમારા બારે જાણના ગલા એક રસીથી બાંધેઆછે, મારી બેન સકીના પણ બાવા હુસેન ના માથા મુખારક ને નાઈને પછાડી બાવા લાગી અને પુકારવા લાગી કે અએ બાવા હુસેન આ, બેટી સકીના ને મુકીને આપ કાહાં તશરીફ લઈગીઆ, અફ બાવા હુસેન આ મહારી ગરદન રસીથી કટી જાએછે આ મલાઈનો ના નરગા માંથી મુને છોડાવીફ.

અફ ફખવાનોં મોલાના અંલી જંએનુલઆંબેદીન અલેહિરસલામ શરમાવે છે કે સકીનાનો આ હાલ નાઈને માફ, તો કલેજી શટી ગઈઉં મેં કઈઉં કે અફ યહંદ મોહમંદ મુસં તંશ ને શતેમતજંજહેરા આ વખત તારા ઉપર લાઅંનત બોલી રીઆછે, અફ મલહૂન બેગુના ઉપર આ મીસલ જુલમ કરવો કેએઆ મજહૂબ માં જાફજે, અફ મલહૂન તુ અમારા ઉપર જુલમ અને સીતમ નથી કરતો, મગર તુ જુલમ અને સીતમ નથી અને શતેમાના રૂહુ ઉપર કરેછે, આ કલામ સાંભલીને મલહૂન ઈર્જખનાક થીઆ અને એક જલ્લાદ ને હુકમ કીધો, કે આ અંલી જંદુલઆંબેદીનને મારા બાઈમા લઈ જા અને બદલ થી માથાને જુદું કર. માર્ગશરલ એખવાનો રાવી લખેછે કે લઈને ના હુકમ મુવાજેક જલ્લાદ આવેઆ અને મોલાના અંલી જંદુલઆંબેદીન નો હાથ પકડીને કેહેવા લાગો કે અફ અંલી ઉઠો શહાદત ના જામને પીઆ.

રાવી લખેછે કે જંદુનબે નોખું કે અંલીને કંતલ કરવા લઈને લઈજાઈછે, આપ ઉઠી ને અંલી જંદુલઆંબેદીનથી લપટી ગઈઆ અને શરમાવા લાગો કે અફ લઈને શામી આ અંલી બીમાર છે, અમારા કાચેલાના સાલાર છે, એના સીવાફ બીજા કોઈ અમારો વાલી વારસ નથી, અફ મલહૂન ખુદ ના વાસતે આ અંલીને છોડી દે, એના બદલે મારા માથાને બદલથી જુદું કર તે મલહૂને જંદુનખના, કેહેવા ની તરફ ન જાઈગો, અને મોલાના અંલી જંદુલઆંબેદીન ને બાઈની તરફ લઈજાઈઆ યહાં અહુલેબેફતમા રોવાનું ફક શોર ઊઠેઆ, સકીના પછવા

લાગી કે અફ કુઈ જંદનખ આ માહારા ભાઈને મલગીન કાંહાં લઈજાયછે, અફ કુઈ સોહુખ મારા ગલાની રસીને છોડોતોહુંભી મારા ભાઈના સાથે જાઈસ. અલગરજં સકીના રોત્ત રહુઆ અને લઈન જલ્લાદ મોલાના અંલી જંદનુલખાંખેદીન ને બાઈની તંરશ લઈઆવેઆ, અને એક કુંબર ખોદી ને કહેવા લાગો કે તમને કંતલ કરીને આ કુંબરમાં દર્શન કરીસ, મોલાના અંલી જંદનુલખાંખેદીન કીબલાની તંરશ જુકેઆ અને દોલથી ખીતાબ કરીને ફરમાવા લાગો કે અફદીલ હુશયાર થા હવે મોત નજંદીક છે આખર વખતમાં ખુદાતઆલાની ઇબાદત કરીલે, તે પછી આ મીસલ આપ દોઆ પડવા લાગો.—“ઈંરહમ ગુરબતી વ બારીક શીલ મઆતે”—તે પછી આપ સીજંદો દઈને દોઆ ફરમાવા લાગો તાકે જલ્લાદ તલવાર મીઆનથી જુદા કીધીતે વખત આપ. “કાલુ ઇનાં લિલ્લાહે વ ઇનાં ઇલેહે રાજગીન” આપત પડવા લાગો એટલામાં હવામાં એક હાથ નજર આવેઆ અને જલ્લાદના બોહાંબીપર એક તમાચો ખરેઆ તાકે લઈન હલાક થીઆ, ખુદાની લાગીનતએ મલગીન ઉપર આ ખબર લઈન પહોંચે ને પોંહાંચો, લઈન સાંભલીને નેહાયત શરમીંદા થીઆ અને મોલાના અંલી જંદનુલખાંખેદીન ને બોલાવીને આપને તખત ઉપર બેસાડેઆ અને અહીં હરમની રસી ગરદન માંથી બોલાવી અને અરજ મુકુંદમ કરવા લાગો અને કહેવા લાગો કે અફ નખીના અહીં બફત તમે માહારા મહુલમાં તશરીફ લઈજાઓ, તે વખત અહીં બફત માં નેહાયત માતમ થીઆછે.

રિવાયત ૩ જી. મૌલાના ઇમામ હુસેન અલેહિસસલામનું મદીનાથી કુફા તરફ જવું અને રસ્તામાં કુવાની અંદરથી જીન્ન લોકોનું રોવાનું આવાજ સાંભળવાના બયાનમાં.

રાવી જાનસોજ લખે છે કે, જ્યારે મૌલાના હુસેન અલેહિસસલામ મદીનાથી કુરબલાની તરફ સફર કીધી, અને મનજલ તફ કરતા કરતા એક મનજલમાં આપ ઉતરેઆ, ત્યાં અમ્મીયથી આપના કાનમાં રોવાનો આવાજ આવેઆ, તેવારે આપ ફરમાવા લાગ્યા કે આકોન લોકો રોઈ છે અને ગમ કરે છે, એટલામાં એક આવાજ આવેઆ, કેનાર કહે છે કે અમે સગલા હુસેન અલેહિસસલામ ના અર્જદારો અને માતમ દારો છઈ કે હમે સગલા હુસેન ની મુસીબત ઉપર નોહા અન વીલાય કરી કે છઈએ.

રાવી લખે છે કે આ આવાજ સુણીને મવલાના હુસેન એ આવાજની તરફ ચાલેઆ, તાકે આપને એક કુવો નજર આવેઆ, કે કુવામાંથી વાએ હુસેના વાએ હુસેના નો આવાજ આવી રહેઆ છે, આપ ઘોડા ઉપરથી નીચે ઊતરેઆ અને તે કુવામાં આવેઆ, જુએ છે સુ કે જીન્ના બાદશાહ તર્જત ઉપર બેઠા છે અને માતમ કરી રહેઆ છે એની તમામ શેનખી માતમ કરે છે અને કહે છે કે અફસોસ સદ અફસોસ, હએ હએ અમારા આર્કા મવલાના હુસેન અલેહિસસલામને નાહ મોએ કરબલાની જમીનમાં ભુખેઆ પેઆસા કંતલ કીધા અને આપના માથા મુખા રકને બાલાની તોફ ઉપર ઊંચો કીધો અને આપના અહુલે અએતને બંદીવાન કરીને શાંમની તરફ લઈ ગઈઆ, અને આપના ફરજંદ ઇમામ અલી નેફુલઅર્મા

બેદીનના ગલામાં તોક અને હાથમાં હથકડી અને પગમાં બેડી પેહરાવીને કાંટા ઊપર ઉગાડે પગેથી ચલાવતાં શામની તંરશ લઈગઈઆ, આ મીસલ તે પાદશાહ કહીને એક આહુનો નારો મારીને તખ્ત ઊપરથી જમીન ઉપર પડી ગઈઓ, અને પથ્થર ઉપર માથું પટકવા લાગો. ને “કાલુ ઇન્ના લિલ્લાહુ વ ઇન્ના ઇલેહુ રા નહીન.”—ની આયત પડવા લાગો તાકે તે પાદશાહ મરી ગઈઓ અને જમીન શટી તેમાં તે પાદશાહ જાંદગ થઈ ગઈઓ.

મોઅમેનીનની જમાઅત રાવી લખેછે કે મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ આ માજરો જોઈને આપ નેહાયત ઘમરાંણા, અને ખારી તર્ખાલાની જનાખમાં અરજ કીધી કે અફ પરવર દીગાર, માહારા ઊપર એવી કઈ મુસીબત આવનારછે કે તમામ મલાઈક, આસમાન, અને જમીન, જીવન અને ઇનસાન સરવે માહારી મુસીબતને યાદ કરીને રોડછે અને વીલાય કરેછે, તે પછી જમીનથી ખીતાબ કરીને આપ શરમાવા લાગા કે અફ જમીન તુએ પાદશાહને તારા પેટમાં સા વાસતે દાખીલ કીધો મારા અન્જદાર અને ઝામખુવારને બાકી કેમ ન રહેવા દીધો, અફ જમીન એ પાદશાહને તુ બાહાર કાહાડ, તાકે હું એના રોવાના અમર ને તહુકીકું કરું.

રાવી લખેછે કે મૌલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ ના અમર મોઆશીક જમાને તે પાદશાહને બાહાર કાહાડેઓ, મૌલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ પાદશાહ ને શરમાવા લાંગા કે અફ પાદશાહ, તમે કેમ જાણીઉ કે હુસેન ઇબને અલી કરબલાની જમીનમાં ભુખેઆ અને પેઆસા શહીદ થઈગીઆ, અને એના અહુલે અમ્મેત ને જાંલિમોફ કુંએદ કરીને ખુલેસર નંગી પીઠ ના ઊંટ ઉપર બેસાડીને શામ ની તંરશ લઈગઈઓ, અને ઇમામ જમ્મુલઅમાબેદીનને બેડીઓ પેરાવીને ખુલે પગે ચલાવતા લઈગઈઓ.

રાવી લખેછે કે પાદશાહ તો મરીગીઓ હતો કંઈ જવાબ દીધો નહી, વલેકીન જમીને અરજ કીધી કે અફ મરદ મુસાફર એક રોજ અમીરલ મોઅમેનીન

અંલી ઇબને અંબીતાલિય સલવાતુલ્લાં અલેહે. આપ યહાં તશરીફ ફરમાવેઆહતા અને મિમબર ઉપર ચડી ને ખુંતખો બલીઝ પડેઆ હતા, ૬ ખુતબામા મૌલાના હુસેન અલેહિસ્સલામની મુસીબતના જીકરને પડેઆ, તે વખત જીન્નોમાં નેહાયત ઝામ અને માતમ બરપા થીઝ્યા, તાકે સરવે ગશ ખાધને પડીઝીઆ, કોઈમાંથી હોશ બાકી ન રહેઝ્યા, આકાં અમીરલ મોઝ્યામેનીન સલવાતુલ્લાં અલેહે ઝે સરવે ઉપર ગુલાબનો પાણી છાંટીઉં, તાકે સઘલા હોશમાં આવેઆ, આકાં અમીરલ મોઝ્યામેનીન તે જીન્નો ના બાદશાહને ઝેક તાજ આપેઝ્યા, અને ફરમાવીઝી કે અઝે પાદશાહ ઝેક દીન ઝેવો આવસેકે માહારા ફરજંદ હુસેન મદીનો વઝેરાંન કરસે, અને કરબલા વસાવસે, કરબલામાં ભુખેઆ અને પીઆસા શહીદ થાસે, અફ પાદશાહ તે દીન આ તાજ લાલ થઈજાસે, અફ પાદશાહ જવારે કે તમે આ તાજ ને લાલ જીઝ્યા તેવારે તમે ઝેમ જાણુજો કે મૌલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ મદીનાથી કરબલાની સફર કરી ચુકેઆ, તે દીન તમે સગલા-મારાં હુસેનનો માતમ કરજો તમાઝં રોવુ" જાંડેઆ નહીં થાફ, અફ મરદ મુસા ફર આ દીનો તે દીનો છે કે આ દીનો માં આસમાન લરંજે, જંમીન કાંપે, અરે અમારા કાંનોમાં મલાઝ્મકનો રોવાનો આવાજ આવેછે, ચોતરફ વાઝે હુસેના વાઝે હુસેનાની પુકાર છે, અફ મરદ મુસા ફર તે તાજથી લાલ થઈ ગયુંછે, અઝે શખંસ અમારા આકાં હુસેન મદીનાથી સફર કરી ચુકેઆછે, તે વાસતે સઘલા જીન્નો ઝેના પાદશાહ મૌલાના હુસેનનો માતમ કરેછે અને રોઝેછે.

મોઝ્યામેનીન ની જમાઅત, અફ હુસેન અલેહિસ્સલામના અજાંદારો તમે અને આપણે આકાં હુસેન ની મુસીબતને ઇઆદ કરીને રોઈઝે અને માતમ કરીઝે ઝેમાં કંઈ અજબ નહીં, અરે મૌલાના હુસેન શહીદ નહોતા થીઆ તે કબલ તમામ જીન્નાત માં મૌલાના હુસેન નો માતમ થીઝ્યા છે.

રાવી લખેછે કે જવારે મૌલાના હુસેન જંમીનનો આ કલામ શાંભલીઆ

તેવારે આપ નેહાયત રોઝિઆ, તે બાંદ આપે તે પાદશાહની લાશને ગુંસેલ દીધું, અને કશન પેરાવીઉં અને નીમાજ પડી અને દશન કીધું, તે બાદ આપ કુવાથી બાહર નીકલેઆ અને આપની બેન જીએનબ અને તમામ અહુલેબએતને કુવાનો અને છન્નોના પાદશાહ નો હાલ સંભલાવીઆ તીઆરે અહુલેબએતમાં નેહાયત માતમ થીઆ.

અફ મહરબાનો ભાઈબાનો બસીરતની આંખોને ખોલો આ બયાનને અફંલનાં તરાજુમાં તોલો, અએ હુસેનીયો કયા મોંહથી બયાન કરું, કઈ જંબાનથી કહું અફ અજંદારો જંબાન લરજેંછે બદન કાંપેંછે કલેજનાં દુકડે દુકડા થાકેંછે, હએ હફ અશસોસ સદ અશસોસ અજબ પસતાવો કે મવલાના અલ હુસેન તો છન્નો નાં બાદશાહને ગુંસેલ દીધું, કશન પેહરાવીઉં અને દશન કીધું, હએ હફ અશસોસ સદ અશસોસ આપની લાશો મુબારક જલતી જંમીન ઉપર બે ગુંસેલો કશન વ દશન ચાલીસ દીન સુધી પડી રહી, મલાઈને એના મુદદાએને દશન કરે અને આકા હુસેનની લાશ મુબારક જલતી જંમીન ઉપર પડી રહે, હફ હફ અજબ પસતાવો આ સું બલા અને મુસીબત છે, અરે મલાઈનેએ આકા હુસેનની લાશ મુબારકને ગુંસેલ ન દીધું, કશન ન પેરાવીઉં દશન ન કીધું, પણ બલા લાશ મુબારક ને ઇજા તો ન દેતા, અરે ઘોડાની ટાપુથી આપની લાશ મુબારકને પામાલ તો ન કરતા પણ મલાઈનેને એન કાંહાં પડે.

રાવી જાનસોજં લખેંછે કે જેવારે મવલાના અલ હુસેન અલેહિરસલામ આપ ઘોડા ઉપરથી જંમીન ઉપર પડેઆ, પડતાના સાથ આપને ગશ આવી ગઈઆ, હફ હફ અશસોસ સદ અશસોસ અરે કઈ જંબાનથી તમને સંભલાવું.

રાવી લખેંછે કે શીમર મલકીન ખુદાની લાઆનત એ શીમર ઉપર લઈને નાઇઉં કે મવલાના હુસેન ગશની હાલતમાં છે આ વખતે દુરસતનો વખત છે, મલકીન કમબખત સીના સખત હાલતમાં ખંજર અમકાવતો આવેઆ, લઈને નાડા

પરીને સીના અકદ્દેસ ઉપર સવાર થીઝાં, હફ હુઝે અજળ અશસોસ અને પસ તાવો અરે આસમાન કેમ ન દુટી પડેઝાં, જમીન કેમ ન શટી ગઈ, લઈને આ હીઝાં કે આપના માથા મુખારકને, બદન અંતરથી જુદા કરૂં, મલકાના અલ હુસેન અલેહિરસલામ ગણથી હુશીઆર થયા, આપ શરમાવા લાગા કે અઝે મલઉન તુ કોણ છે, લઈને કેહેવા લાગા કે હું તમારો કાતીલ શીમર છું, આપ શરમાવા લાગા કે અફ શીમર હું તન દાહાડાનો પીયાસો છું, મને પાણી પાઈ ને જંગલ કર, અઝે શીમર કસાઈ બકરા ગઝેને જંગલ કરેછે તો પાણી પાઈને જંગલ કરેછે, ભલા હું તો તારા બળીના નવાસો છઉં, અંલીનો દીલબંદ છઉં, અઝે શીમર એક કતરા પાણીથી દસીયો કમ નહી થઈ જાઝે.

અઝે મેહેરબાનો ભાઈબનો પાણી અને આગ કોઈને વાસતે મના નથી, પણ આ નખીની ઉમ્મતે નખીના શરજદાને પીયાસા કંતલ કીધા, હફ હુઝે મલઉન શીમર ખુદા ઝેની જબાનને કત્તો કરેજો. ફહેછે કે અફ હુસેન સેંકડો પાણીની મીશક ભરી ભરીને જમીન ઉપર શંકી દઉં પણ તમને એક પાણીનો ગોટ નહી પાઉં, હફ હફ ચહુદ અને નસારા અને મજુસ તો પાણી પીફ અને હોજં કોસેરનાં લાલ પાણીને તરસે, તે પછી મલઉન શીમર આપના ગલા મુખારક ઉપર ખંજરના રગડા દેવાલાગો, લઈને ખુદો ખંજર લઈને આવેઝાં હોતો લઈને ની ગરજં ઝે કે આપને ઈજાં હુઆદા થાફ.

રાવી જાનસોજં લખેછે કે બારી રગડામાં આપનો સર મુખારક બદન અકદ્દેસ થી જુદો થીઝાં લઈને શીમર હાથમાં સર લટકાવતો લશકરમાં આવેઝાં, અંજ ભાલાની નોક ઉપર આપના માથા મુખારકને ઊઝા કીધો, મલાઈનો ખુશીના દોલ વજાડવા લાગા.

રાવી લખેછે કે લઈને ઊંમર બીન સાઅંદ ખુદાની લાઆનત ઝે ઊંમર બીન સાઅંદ ઉપર, લઈને લશકરીઝાને હુકમ કીધો કે હાં અઝે લોકો હવે મોલાના

હુસેનના લાશા ઉપર ઘોડાઓને દોડાવે અને ઘોડાઓની ટાપુથી આપના લાશા ને કચરી નાખે.

રાવી લખે છે કે જંઘેનખ અલેહિસલામ આપ ખંઘેમાના કરવાજો ઉપર ઉભા હતા, આપે જાણીઉં કે આ મલાઈનો કહુ છે તે કરી બતાવસે હમણા મારા ભાઈના લાશાને કચરી નાખસે, આપને ગશ આવેઓ શિર્જા ને શરમાવા લાગા કે અઘે શિર્જા જલદી જા જલદી જા, આ જગલમાં એક શેર રહુ છે એનું નામ અબુલ હારસ છે, તું જઈને એ શેરને માડું સલામ પોહુંઆડીને કહુ કે અઘે શેર તમે કંઈ ગરજતમાં છો, તમને કંઈ ખબર છે કે નહીં, અરે ખુદાના શેરના લાલને મલાઈનોએ ભુખેઆ અને પીઆસા શહીદ કીધા, હવે મલાઈનોએ મનસુખો કીધો છે કે આપના લાશાને ઘોડાઓની ટાપુ થી કચરી નાખે, તે વાસતે અફ શેર તમે શીતાખી થી આવો અને મારા ભાઈની લાશાને આશત થી બચાવો. શિર્જા જંઘેનખ અલેહિસલામના અમર મુવાશીક મફદાનમાં આવેઆછે, આવાજ ખુલંદ થી નીદા કીધી કે અફ અબુલહારસ મારી ખીખી જંઘેનખ તમને સલામ કહેવડાવીઉં છે કે ખુદાના શેર અલીના શરજંદ હુસેન ની લાશાને મલાઈનો એ પામાલ કરવા નો ઇરાદો કીધો છે, તમે શીતાખી થી આવો અને મારા ભાઈ હુસેન ની લાશાની હિફાજત કરો, તે શેરે જાહું, જંઘેનખનું નામ સાંભલીઉં કે રોતો રોતો ખાક ઉડાવતો આવેઓ મોલાના હુસેન ની લાશ મુખારક ના નજંદીક ઉભો રહેઓ, મલાઈનોફ આહીઉં કે આપની લાશ મુખારક ઉપર ઘોડાને દોડાવે, શેર એવો હમલો કીધો કે મલાઈનો નજંદીક આવી સકેઆ નહીં ખુદા એ સરવે મલાઈનો ને ફુનીઆમા હીલા મુકેઆછે આખરતમાં ફના વાસતે અઝીઝ સખત છે, વસયાઅલ મુલ્લૈના જલમો અઘે મુનકલેખો યન કલેખુન.

રિવાયત ૪ થી. એક શીઝાનું કંબરસ્તામાં જવું અને તીઝાં હજરત ઇમામ હુસેન અલેહિસલામના મોહિબની કંબરની હકીકત જોવાનાં બયાનમાં.

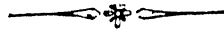
રાવી જાનસોજ લખે છે કે બનીઅલ અઝીસ થકી ફક શખસ અંલીઅલ આલા ના મોહિબ હતા, અંલી ની મોહોબત કસતુરીની મીસલ છે, કસતુરી ની ખુશખો મખશી રીઝે તો અંલીની મોહોબત મખશી રીફ, તે મરદ મોહિબ ના કંરાબત વાલા ઝેની અદાવત કરવા લાગા તાકે સરવે ઝેના કંતલનો ઇશદો કીધો, એક રોજ તે મરદ મોહિબ કંબરસ્તાનમાં મખશી થઈને બેઠા, તમામ દીન અમીરલ મોઅમેનીન ની છંકર માં રીઝા, જોવારે કે દીન તમામ થીઝો અને રાત પડી તે વારે તે મરદ મોહિબ કંબરસ્તાનમાં ફરવા લાગા, તે મરદ મોહિબને એક કંબર નજર આવી તે કંબર તેજ દીને બની હતી, જુઝે છે તું તે કંબરના નજદીક ચાર ફીરસતાઓ ઉભા છે, એમાંથી એક ફીરસતાના હાથમાં કલમ દવાત અને કાગજ છે, તે કહે છે કે હું હરફક મધ્યત ના અમલ નો લખનાર છું, તમે આ મધ્યતની કંબર જોલો એમાંથી એક ફીરસતાફ કંબરને જોલી અને મધ્યત ની પેશાની અને મોહુ નોઈને કહેવા લાગો કે અએ અમલના લખનાર આ શખસ ની પેશાનીએ અલ્લા વાસતે કોઈ વખત સીજદો નથી દીધો, અને એના મોહુ ફ કોઈ વખત ખુદાની છંકર નથી કીધી, રોહરો રમજાનના રોજાબી નથી કીધો, તે અમલના લખનાર કહેવા લાગા કે એના હાથ ની તરફ જુઝો, કે હાથે કોઈ ખઝેર નો કાંમ કીધો છે ના નહીં ? તે ફીરસતાઓ હાથ ને નોઈને કહેવા

લાગા કે અફ અમલના લખનાર આ શખસના હાથે ઘણાં બધાં કાંમ કીધા છે કોઇ નેક કામ કીધો નથી, ખુદાની રાહમાં એક પછસોબી આપેઆ નથી, એના બેઉ હાથ સખાવત થી ખાલી છે તે અમલના લખનાર કેવા લાગા કે એના પગ તરફ જુઓ તે શીરસતા પગની તરફ નોઈને કહેવા લાગા કે અફ અમલના લખનાર આ શખસના પગેબી કંઈ ખચેરનો કાંમ નથી કીધો, ન મસજીદમાં જઈને નમાઝ પડી છે, ન હજ કીધી છે, તે અમલના લખનાર કહેવા લાગા કે આ શખસ જહન્નમનો મુશાક છે, પણ ભલા એના દીલને જુઓ કે દાલનો સુ હાલ છે, દીલ નુર છે या ખાક છે ? જવારે કે તે શીરસતાએ દીલ ને નોઈને કહેવા લાગા કે અફ અમલના લખનાર આ શખસ નો દીલ પાક છે, પગતલ પાકની મોહાબત ની ખુશખોથી તમામ દીલ મેહુકી રહેઆ છે તેવારે તે અમલના લખનારને ખુદા તઝાલાનો અમર થીઓ કે હાં અફ અમલના લખનાર આ શખસના અશ્માંલ ને ખફરતા અશ્માંલ લખી લે આ શખસ પગતલનો મોહાબ છે, એને બે હીસાબ જન્નમાં દાખલ કરે.

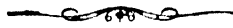
રાબી લખે છે કે એટલામાં હાતિર નીદા કીધી કે અફ શીરસતાએ નબી મોહમ્મદ મુસંતશ તશરીફ લાવે છે, અમીરલ મોઅમેનીન બી છે, તે બાદ પાછો હાતિર નીદા કીધી કે મવલાના હુસેન બી તશરીફ લાવે છે તે શખસની કંબર તમામ રોશન થઈ ગઈ, મવલાના ફરમાવા લાગા કે અએ નાના રસુલ, અદલાહના મફબુલ, આ શખસની એક અમાનત મારી પાસે છે, આ શખસ મારી મુસીબત ને યાદ કરીને મારી ભુખ અને પીઆસ યાદ કરીને રોએઆ છે, એના આંસુ મારા દામનમાં છે, અફ નાના આ શખસને એના આસુના બદલ હોજ કંવસેર આપીફ જન્નતમાં એ શખસને આપણા સાથે લઈ આલીએ, અને હુરની સાથે શાદી કરી આપીએ, જેએ તાલે અને જેએ નસીબ તે શખસના કે મવલાના હુસેન જેની શક્ષમીત કરે.

માઝીશરલ મોઝમેનીન અઝમે ભાઈઝો અને બહેનો ખુદ તાઝાલા તમને રહેમત કરેનો, ખુદ તાઝાલા તમારા થોડાને ઘણું કરેનો, અફ હુસેન અલેહિ સ્સલામના અઝીદારો માતમદારો માતમી પોશાક રંજાવો, દીલથી ખુશીને દુર કરો, વાફ હુસેના વાફ હુસેના પુકારો, અફ મહરબાનો આ હુસેનનો માતમ તે માતમ છે કે આસમાન અને જંમીનમાં કોઈ મકાન ખાલી નથી, ચો તરફ આફ હુસેનનો માતમ બરપા છે, અરે આ મુસીબત તે મુસીબત છે કે મુસીબત અગર પાહાડ પર પડે તો પહાડના પુરજો પુરજો થઈ જાફ અફ હુસેનીઝો હુસેનની મુસીબત ને યાદ કરીને ઝેટલા રોવો કે બેહોશ થઈ જાઝો, તાકે હુસેન આપણાથી ખુશ થાફ અને આપણી બી કુંબરમાં આફ તશરીફ લાવે, આમીન યા રબિલ આલેમીન.

રિવાયત ૫ મી. મૌલાના ઇમામ હુસેન અલેહિસસલામની બાંદી શીરીનને આજ્ઞા કરવાનાં બયાનમાં.

રાવી લખેછેકે શેરબાનુ અલેહિસ્સલામની એક બાંદી હતી, એ બાંદીનું નામ શીરીન હતું, એક દીન મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ શીરીનને જોઈને શ્રદ્ધા લાગા કે શીરીનની આંખો અને ચહેરો ઘણા રૂપાલો છે, બાનુ અલેહિસ્સલામ ખીદમતમાં હાજર હતા, આપે જાણીઉં કે માહારા મવલા એ શીરીનને પસંદ કીધીછે તેજ વખત આપ ઊઠેઆ, શીરીનનું હાથ પકડીને ઘરમાં લઈ આવેઆ, સારી પોશાક પેહરાવી. તે બાદ આપ શીરીનના ચોતરફ શ્રદ્ધા લાગા, ઝેટલામાં મવલાના હુસેન તશરીફ લાવેઆ, બાનુ અલેહિસ્સલામ અરજ કરવા લાગા કે અઝમે માહારા મીયાં અને મવલા, બાંદીએ શીરીનને આપ કબુલ કરીએ, મવ

લા બાંદીએ શીરીનને આપને ખુશીથી આપી, માહારા મવલા આ બાંદીના હાથોને કબ્જા કરીએ, મવલાના હાથોને અલેહિસ્સલામ કરાવ્યા લાગ્યા કે અફ શેરખાનુ નવારે કે તમે શીરીનને ખુશીથી મને આપી, તેવારે એ શીરીનને અમે ખુશીથી આજ્ઞાદ કીધા, પણ અફ શેરખાનુ તમે અકસર બાંદીઓને આ જ્ઞાદ કીધી એમાં તમારું એટલું પીયાર બીજું કોઈ બાંદી ઉપર ન હતું, સરવે બાંદીઓ કરતાં. શીરીનને જાણાદા પીયાર કરાવે એવું તું સમજ, મવલાતના શેરખાનુએ અરજ કીધી કે અમે માહારા સરના તાજ અફ માહારા ઇમામ, શીરીનને બાંદી સા વાસતે પીયાર ન કરે, અમે આજ્ઞાદ હોય એ શીરીન કેની લોંડીછે, આપની લોંડીછે, જાહે નસીબ આ શીરીનના.

રાવી લખે છે કે તે બાદ મવલાના હાથોને શીરીનને કરાવ્યા કે અફ શીરીન તમે તમારા વતનની તરફ જાઓ, શીરીન રોવા લાગી અને અરજ કીધી કે અમે માહારા આજ્ઞાદ બાંદી, મીયાનો દરવાજો મુકીને કાંડાં જાય, મવલાના હાથોને કરાવ્યા લાગ્યા કે ના અમે શીરીન, મુકદ્દેમાં લખાઈ ચુકું છે કે તમે તમારા વતનની તરફ જાઓ ઇનશા અલ્લાહ એક દીન આ હોય મહેમાન થઈને તમારા ઘરે આવશે, શીરીન ખુશી થીયા, આજ્ઞાદ હોય ના એ તરફ કરવા લાગ્યા અને અરજ કીધી કે જાહે નસીબ આ બાંદીના કે નબીના નવાસા લોંડીના ઘરે પધારે, પણ અમે માહારા મવલા કેઆરે તશરીફ લાવશે ? મવલાના હાથોને કરાવ્યા લાગ્યા કે અફ શીરીન નજદીકમાં, કોઈતો પગથી ચાલીને આવે પણ આ હોય તો માથાથી ચાલીને આવશે, શીરીને અરજ કીધી કે અફ માહારા મૈલા આપ એકલા આવશે. યા સરવે અહુલેખડતને સાથે તેડીને આવશે ? મૈલાના હાથોને કરાવ્યા લાગ્યા કે ના અફ શીરીન સરવે અહુલે ખડત બી સાથે હોય પણ અફ શીરીન અમે એક નાત તારે ઘર રેતું એમાં તુને ખાવા પીવા ની તકલીફ નહીં આપીફ, શીરીન રોવા લાગી અને અરજ કીધી કે અફ માહારા મૈલા આપ આ તું

શ્રમભાવોછો અફ આફા જમણ નહીં જમો એનો સું સખખ, આપ શ્રમભાવા લાગા કે અફ શીરીન તે વખત એવુંજ હસે અએ શીરીન તું હુસેન ની દાઝાવત નહીં કરી સકે પણ અહુલે બદત ને એક એક આદર એકાવને.

રાવી લખેછે કે તે બાદ શીરીન, બાનુના ચો તરફ શ્રવા લાગી અને અરજ કીધી કે અએ આફા હુસેન આ બાદીને ઝાંલીઅકબરની શાદી નોવાની ભારી હોંસછે, ખુદા તઝાલા આપને એ ખુશીનો દીન દેખાડે તે દીન આ બાદીને કાગલ લખીને બોલાવના, આ બાદી ને ભુલી ન જાઓ, ગરબે આ બાદી આંખુ થી દુર રહે પણ અફ મોલા દીલથી નજંદીક જાણના. શીરીનના આ કલાંમ સાંભલીને મોલાના હુસેન ઘણા રોદઆ અને શ્રમભાવા લાગા કે હાં અએ શીરીન ઝાંલી અકબરની શાદી કરીસ તે વખત ધનશા અલીહ જંદર તમને બોલાવી સ પણ ખુદાના હાથમાં છે, આહાસે તો શાદી થાસે વલેકીન અફ શીરીન અદારમું વરસ ઝાંલીઅકબર ઊપર ઘણા ભારી છે ખુદા એ, સાલને ખચેરીયતથી તમામ હરે. તે બાદ શીરીન કદમ બોશ થીઆ તમામ અહુલે અએતથી રોતા રોતા વીદાએ થીઆ, મોલાના હુસેને એક ઊંટ મગાવીઆ ને ઊંટ ઉપર શીરીન ને સવાર કીધી અને રોતાના હાલે વીદાફ કીધી, શીરીને અરજ કીધીકે અફ માહારા મોલા આ બાદી આજથી આપના આવવાના દાન ગણસે તાકે ખુદાતઝાલા મહારી ઊંમેદ ને તમામ કરે.

રાવી લખેછે કે શીરીન વીદાફ થઈને ચાલેઆ તાકે એના શહેરના નજંદીક પોચેઆ, એક મનજંલ શહેર દુર રહી ગઈ; તે રાતે તે શહેરના અમીરને સખતુ આવીકે, તે અમીર ચહુદી હતો એનું નામ ઝાંઝર છે તે ચહુદી સપના માં જુએછે સું કે રસુલિલી સલીલા અલેહ વ ઝાંલાહી વસલમ આપ તશરીફ લાવેઆછે આપ શ્રમભાવે છે કે અફ ઝાંઝર ઊઠો મારો ધસલામ લાવો અને મારા નવાસો હુસેને એક બાદીને આજંદ કીધીછે તે બાદી નું નામ શીરીન છે, ચાહાંથી એક

મનઝંલ ઊપર ઊતારે કીધોછે, કાલે શહેરમાં દાખલ થાસે તેવાસતે અફ અંછંર તમે ઝેના ઈસતકબાલ વાસતે જાનો, તમે ઝેનાથી શાદી કરનાં. ઝે શીરીન અજબ નેકબખત બધરીછે.

રાવી લખેછે કે તે અમીર સપનામાં રસુલિલ્લાં સલ્લા અલેહ વ સલમનું ઇસલામ લઈ આવેઆ. નેવારે ડ્રંર થઈ તેવારે અંછંરે ઇસતકબાલ વાસતે તઈઆરી કીધી, બાદ અઝઝંદુર શહેરના બાર નીકલીયા થોડક દુરન ગઝેઆકે શીરીન નો ઊંટ નઝંર આવેઆ, જાંહાં અંછંર થી ઊંટ નઝંદીક થઝેઆ અંછંરે કહીઊકે અસસલામો અલેક યા શીરીન, શીરીને જવાબ દીધો કે વ અલેકુમ સ્સલામં યા અંછંર, તે બાદ શીરીન કેહેવા લાગી કે અફ અંછંર તમે કેમ જાણીઊં કે. માહાડું નામ શીરીન છે? અંછંર કેહેવા લાગો કે અફ શીરીન આજની રાતે મારા સપનામાં રસુલિલ્લાં સલ્લા અલેહ વ સલમ તશરીફ લાવેઆ હતા, હું રસુલિલ્લાં નું ઇસલામ લઈ આવેઆ છું, રસુલિલ્લાં મને તાહાડું નામ બતાવી ગઝેઆછે, અને ડ્રંમાવી ગઝેઆછે કે અઝે અંછંર તમે શીરીનને સાંખે લેવા જાજો અને ઝેની સાથે તમે શાદી કરજો, તે વાસતે હું તમારી સાંખેલેવાને આવેઆ છું અફ શીરીન તમે મારા ઘરે ચાલો તમે મારા ઘરને આબાદ કરો.

રાવી લખેછે કે તે શીરીન યહુદી સાથે શાદી કરીને યહુદીના ઘરે આવેઆ, યહુદીના ઘર આબાદ થીઆ, યહુદી ખુશીની સાથે રેહેવા લાગો, શીરીન ને હુમેશા હુસેન ની યાદ હતી, અંછંર ના નઝંદીક હુમેશા હંકર કરતી અને કેહેતી કે અફ અંછંર માહારા મૌલા અને આફા હુસેન ઈબને અંલી ઊમ્મતના ઇમામ છે, રસુલિલ્લાંના નવાસો છે અંલી અલ અંલાના ડ્રંદ છે, કાતેમત જઝંહેરાના દીલખંદ છે, મૌલાના ચાલ હુસન ના બાઈ છે આપની ખેન જંઝેનખ અને કુલસુમ છે, આપના પહેલા ડ્રંદ અંલી જંઝેનુલખાંબેદીન છે બીજા ડ્રંદ અંલી અકબર છે. કે જેની સુરત રસુલિલ્લાંની સુરત છે, ત્રીજા ડ્રંદ અંલી અંસઝંર છે, અફ અંછંર માહારા મૌલા અમને

મીઝાઈ કીધો છે કે અગ્નિ શીરીન ઝેક દીન અમે તારા ઘરે મેમાન થઉને આવશું, અફ ઝેલેર માહારા મૈલા વાફદાના સાચા છે ઇનશા અલ્લા નજદીકમાં આફા હુસેન આપણે તીઆં તશરીફ લાવસે અફ ઝેલેર તમે હુશીઆર રેહુનો ઝેલું ન થાએ કે આફા હુસેન તશરીફ લાવે અને આપણે ભેજખર હોઈએ, ના, ના, અફ ઝેલેર આફા હુસેનની ખબર પુછતા રેનાં. યાંહાંતો સીરીન નું આહાલ હતું હમેશા હુસેન અલેહિરસલામનું ધીઆંન હતું અને વાંહાં મૈલાના હુસેન ઊપર કુશથી કાગઝપર કાગઝ આવવા લાગા, હફ હફ આફા હુસેનને મલાઈનો એ એક ઘડીબી એન લેખા ન દીધું, વતનથી ખેવતન કીધા મેમાન ફરી ખોલાવેઆ મેમાનીમાં તીરોઅને તલવારોના ફલ અખાવેઆ.

રાવી જાનસોઝ લખે છે કે મૈલાના અલહુસેન અલેહિરસલામ આપ મદીનાથી આલેઆ મક્કામાં આવેઆ, શીરીનને ખબર થઈ કે આફા હુસેન મક્કે તશરીફ લાવી ચુકા કુશ જવાનો ઇરાદા છે, શીરીન નીહાયત ખુશી થઈ પોતાના શૌહર ને ખબર કીધી કે અફ ઝેલેર માહારા મૈલાં મક્કે પધારી ચુકેઆ છે, ઇનશા અલ્લા હ નજદીકમાં આપ યાંહાં પધારસે, ખુદા તાઝ્જલાફ માહારી ઊમેદને તમામ કીધી અફ ઝેલેર હવે જીઆંશત નો સામાન તઈઆર કરો.

રાવી લખે છે કે આફા હુસેન મક્કામાં આપ અફનથી રહેવા નહી પાયા જીહાડનું ની તવમી તારીખ અંરશના દીને આપ મક્કાથી આલેઆ, હફ હફ જમાનાનો નું ઇ નકેલાખ છે કે મુલકો મુલકથી લોકો તો મક્કામાં હજ વાસેતે આવે અને ઊખતના ઈમામ હજ ન કરવા પામે.

રાવી લખે છે કે આફા હુસેન મોહરરમની બીજી તારીખે કરબલામાં આવેઆ આપની સરવે મનજીલો દુનીઆની તમામ થઈ તેજ દીનથી મલાઈનોની શ્રાજ આવવા લાગી, હફ હફ અશસોસ સદ અશસોસ ઊમ્મતનાં ઈમામ ખીલકેના ઈમામ જુલમ અને સોતમની શ્રાજમાં ઘેરાઈ ગઈઆ, મલાઈનોએ આપને એ તરફથી

ધેરી લીધા, તારીખ સાતમીથી મલાઈ નોઝે આકાં હુસેન ઊપર ચાલી અંક કીધું.

રાવી જાનસોઝે લખેછે કે મોહરૂંમની દસ ૧૦ મીં તારીખે બે પ્રોહાર ના અર સામાં આકાં હુસેન ના ચારો ચાવર લુખેઆ અને પીઆસા સરવે મારેઆ ગફઆ, ભાઈ લતીજા બેટા ભાનજા સરવે શહીદ થઈ ગફઆ, કોઈ બાકી ન રહેઆ અકલા તને તનહા આપ બાકી રહી ગફઆ, આપ ઘોડા ઉપર સવારથીઆ, જંગનાં મફદાનમાં આવેઆ મફતલ અજીમને આપે. ફતલ કીધો તાકે લુખને પીઆસ ના સખખ આપને ગંશ પર. ગંશ આવજા લાગા, હફ હફ અશસોસ લઈન શામીફ પુરસત નો વખત નોઈને આકાં હુસેન ની પીઠમાં નારથી એક લાલો મારેઆ નજંદીક હતું કે આકાં હુસેન જંમીન પર પડે, ઘોડાએ નોઈને કે મારો સવાર હંમણા જંમીન ઊપર પડસે, તે ઘોડા ગુટન ટેકીને બેસી ગફઆ ને આહીસતા આકાં હુસેનને જંમીન ઉપર ઉતારેઆ.

માઝીશરલ મોઅમેનીજ, અફ મહરુખાનો ભાઈઆ અને બેનો હુશીઆરથાઆ હુશીઆર થાઆ, કયામતની ઘડીછે, આહા, આહા, આકાં, હુસેન ખુનથી વજી કરીને કીબલાની તરફ ચુકેઆ, આહા લઈન શીમર ખુદાની લાઝનત ફ શીમર ઉપર, લઈન હાથમાં ખંજર અમકાવતો આવેઆ, આહા, આહા, આકાં, હુસેનના માથા મુબારકને બદલ અકદ્દ સથો જીદુ કીધું અને લાલાની નોક ઊપર માથા મુબારક ને ઊંચું કીધું તે બાદ મલાઈનો બે ઘડક અઝમ માં ઘસી આવેઆ, બીબીઉની આદરૂં ને છીની લીધી, હુએ હુએ ન બીબીઉના માથાં ખુલાં હોએતો સુરજ ન ઊગે તે બીબીઉને મલાઈનાએ નંગે સર કીધી, અઝમ માને જલાવી દીધું, આકાં ઈમામ અઝમુલઆબેદીન ના ગલામાં તોક પેહરાવી, હાથમાં હથકડી ને પગમાં બેડી પેહરાવી, તમામ અહેલેઅફતને ખુલી પીઠના ઊંટ ઉપર સવાર કીધાં, ઉટોની મેહાર ઈમામ અઝમુલઆબેદીનના હાથમાં આપી મલાઈના અહેલે-હુરમને અંદીવાન કરીને લઈ આલેઆ.

રાવી પુરજામ લખે છે કે અહિંલે હરમનો ભુટીલીધેલો કાંડલો એક પાહાડના નજીક પોંહાંચીઆ, કે જે પહાડ ના ઉપર શીરીન રેતી હતી, તે ફીન મલદંનોડ તે પાહાડના નીચે મુકાંમ કીધું, હવે હવે મલાઈનોતો સુવાના વાસતે સારા સારા બીછાના બીછાવે ખાસા જમણા પકાવી ને જમ અને નબીના અહિંલેબડત જુએઆ અને પીઆસા જમીન ઉપર ખેતી રીડ.

રાવી લખે છે કે શીરીન ને હુસેન અલેહિસ્સલામનો કમાલ ઈશક હતો, હુમેશાં ઇતજોરીમાં હતી કે માહારા મૌલા આન કાલ માં આવવા નાહ્યે, તેજ રાતે શીરીન ને ખોવાળ થીઆ, જુએ છે જુ' કે આકાં હુસેન તશરીફ લાવેઆ છે, આપ ફરમાવે છે કે અહીં શીરીન મહુમાનની મેમાની કરવામાં સવાળ ઘણા છે, આ હુસેન તારા ઘરે મેમાન થઈને આવેઆ છે, અએ બે બખર હુશીઆરથા હુશીઆર થા આ હુસેન તારે ત્યાં એક રાતના મેમાન છે.

રાવી લખે છે કે શીરીન હુશીઆર થઈ, ઘણરાટ ભરેલી ઊઠી પોતાના મરદને બખર કીધી કે અએ અંછેર કઈ નીંદમાં છે અરે મારા આકાં હુસેન મારા હમામ હુસેન તશરીફ લાવી ચુકા છે, અરે ઉઠો જલદી જાએ બખર લાવો કે આકાં હુસેન જુ' લશકર કાંહાં ઉતરીઉં છે.

રાવી લખે છે કે શીરીનના શવહર તો મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામની તલાશ વાસતે આલેઆ, અને શીરીન છંઆશતનો સામાન તથઆર કરવા લાગી, તમામ ઘરને આરાસતા કીધું તરાહા તરાહના જમણા પકાવેઆ, તરાહ તરાહના બીછાના બીછાવેઆ, શરખત અને થંડા પાણીના ગોરા ફુજી ભરી ભરીને મુકેઆ, એક તંરફ મેવાના થાલ ભરી ભરીને મુકેઆ, એક તંરફ મસનંદ બીછાવી એક તંરફ અંલી અસંજીર વાસતે જુલાને બાંધીઉ, દુલા ફુલહન વાસતે ફુલોના હાર અને સેહરા તથઆર કરીને મુકેઆ, થોડીક વાર ન થઈ કે દરવાજામાં આવીને નાઈ ગઈ કે આકાં હુસેન તશરીફ લાવેઆ કે નહીં, યહાં તો શીરીન ઇતજોરીમાં હતી અને

શીરીનના શવહર લશકરમાં પોહાતા, લઈને ઊંમર બીન સાચાંદના ખચ્ખમાંના નજંદીક આવીને પુછવા લાગા કે અફ લોકો આકાં હુસેનનો ખચ્ખ મો.કાંહાંછે ? શહે નશાહ દાઝાંલમે કચ્ખેઆ ખચ્ખમાંમાં તસરીશ રાખીછે ? મલાઈનો કેહેવા લાગા કે અચ્ખે મરદ અજનબી શાહેદ કે તું બે ખબરછે, હુસેન કેવા અને લશકર કેવું, અરે આ તો ઊંમર બીન સાચાંદનો લશકરછે, અફ મરદ અજનબી હુસેન અને હુસેનના લશકરને કરબલાની જંમીનમાં ભુખેઆ અને પીઆસા શહીદ કીધા, આપના ખફમાંને જલાવી દીધો, ઘરને ભુટી લીધું, અચ્ખે મરદ અજનબી ને હુસેનની તુને તલાશછે તે હુસેનની લાશ કરબલામાં જલતી જંમીન ઉપર પડી રહીછે, આપનું માથું અ મારી સાથેછે, તે અંછરે કેહેવા લાગો કે વા મને કંઈ ખબર નથી, મેં ચ્ખેમ સાંભ લીઊં હતું કે મવલાના હુસેનનું લશકર આવીઊંછે, આ કીલ્લાની નીચે ઊતરીઊંછે. લઈને શીમર અંછરેનો હાથ પકડીને જાંહાં હુસેનનું માથું મુકીઊં હતું ત્યાં લઈ આવેચ્ખો, લઈને કેહેવા લાગો કે અચ્ખે મરદ અજનબી નો આ હુસેન અને ચ્ખેના લશકરના માથાંચ્ખો, આ હુસેનના અહીંલે ખચ્ખેતછે.

રાવી લખેછે કે આ જાંહને અંછરેનો કલેનો શાટી ગફચ્ખો, આંખમાં અંધેરી છાઈઘઘ, ડાંશ ખાંધને જમીન ઉપર પડી ગીચ્ખો, પાગડી પ્રંકી દીધી, ચ્ખેક આહુનો નારો મારેચ્ખો, મોંહપર તમાચા મારવા લાગો ખાક ઉડાવતો ઘરની તંરશ વલેચ્ખો. શીરીન દરવાજાં ઉપર મુનતજર ઊભી હતી જુચ્ખેછે તું કે શવહર રોતાં રોતાં ખાક ઉડાવતા આવેછે, શીરીન ઘબરાઈગઈ અને કેહેવા લાગી કે અચ્ખે માહાશા શવહર આ તમાફ તું હાલછે ? સા વાસતે રોવોછો ? મોંહથી બયાન તો કરો ? આકાં હુસેન કહાંછે ? અંછરે કહેછે કે અફ શીરીન તું ઝંજલતમાંછે અરે કઈ નીંદમાંછે અફ બે ખબર આકાં હુસેન તો મારેચ્ખો ગફચ્ખો, મલાઈનોચ્ખે આકાં હુસેનને ભુખેઆ અને પીયાસા શહીદ કીધો, આપના ચારો યાવર ખેટા બીરાદર સરવે મારેચ્ખો ગ ચ્ખેચ્ખો, આપના ખફમાંને જાંલિમોચ્ખે જલાવી દીધું, આપના અહીંલે હરમને બંદી

વાનકીધા, અને સકીના તથા ઈમામ જંઝેનુલઅંબેદીન બાકી છે, તે પણ બીબીબીની સાથે કંઝેદ છે, અરે આ કીલ્લાની નીચે શ્રોત ઉતરી છે એજ મલાઈનો આકાં હુ સેનને શહીદ કરીને આવેઆ છે, સરવે શહીદાનાં માથાંએને ભાલાની નોક ઉપર મુકીને લાવેઆ છે આહેલે બએતને કંઝેદ કરીને લાવેઆ છે સરવે બીબીબી નંગે સર આક ઉપર બેઠી છે.

રાવી લખે છે કે આ સાંભલી શીરીનના તો હોશ ઊડી ગઈઆ, ઘાતી, માથું કુટવા લાગી, ગાલોપર તમાચા મારવા લાગી, જંઝીન ઉપર પછાડી ખાવા લાગી, આદરને શ્રેકી બાલુને તોડી નાખેઆ, પુકારવા લાગી કે હુએ હુએ અશ્સોસ સદ અશ્સોસ અરે આ સું થઈ ગઈઉં, અરે આ શીરીનને કેમ મોત ન આપી. અલ જંરજં રોતાના હાલે આક ઉડાવતાના હાલે શીરીન આહેલે બએતના નજંદીક પોહાંતી જુએ છે સું કે શેરબાલુ નંગે સર બેઠા છે સીના ઉપર ખુન ભરેલો કુરતો મુકેઆ છે તેને આપ સુંગી રફઆ હતા, શીરીન દેહીને કંદમ ઉપર પડી અને અંરજં કીધી કે અએ ખુંજાદી આપલું સું હાલ છે મારા આકાં માહારા શહેજાદા કાંહાં છે ? અએ માહારી બીબી સાહેબ જલદી બતાવીફ આ ખુન ભરેલો કુરતો કેલું આપ સુંગી રહેઆ છે ? શહેરબાલું શરમાવા લાગી કે અએ શીરીન માહારા હાલને સું પુછે છે અફ શીરીન માહારા વાલી અને વારસલું સુકું ગલું ખંજરથી જુંદુ થીડાં, આ ચલંદ પલીદની શ્રોત અમને બંદીવાન કરીને લાવેઆ છે, અએ શીરીન માહારા સવહર આંલી જવહર મારેઆ ગએઆ, હું કરબલામાં લુટાઈ ગઈ, મારા ખેટા અંલીઅકબર અદર વરસના મારેઆ ગએઆ, મારા દીલબંદ અંલી અસંગંર [ફ] મહીનાનાં બરઆ શહીદ થઈ ગઈઆ, અએ શીરીન તારી નજંદીક કેલું કેલું નાંમ લઉં, અરે આખું ઘર વએરાન થઈગઈઉં, કોઈ બાકી ન રહીડાં અફ શીરીન અંલી અસંગંર ઉપર મારો પીઆર ઘણા હોતો તે વાસતે આ બએનો કુડતો સું ગી રઈધું. તે બાદ શીરીન જંઝેનુલઅંબેદીન ના કંદમપર માથું મુકી અરજં

કીધી કે અફ માહારા મૈલા અફ ઇમામ જંદુલઅંબેદીન લૌંડીની ઊંમેદ તો ઘણી હતી ખુદાફ ન ચાહીઊં, ઊંમેદ તમામ ન થઈ, અફ ચાકું આપ શરમાવો કે લૌંડી સું નજર કરે. ઇમામ અંલી જંદુલઅંબેદીન શરમાવા લાગા કે અએ શીરીન શતેમત જજહેરા ની ખેટીઆ ના માથાં ખુલાં છે, માથાંઆ ઉરીઆનછે, એ સરવે બીબીઊંને ફક એક બાદર આડાવીફ ખુદા તાઆલા એના બદલે તુને જમીન ના લિખાસ પહેરાવસે.

રાવી લખેછે કે શીરીન ગફઆ છે આદરો લઈને આવેઆ છે, ઇમામ જંદુલ અંબેદીન ને આપીછે, અંલી જંદુલઅંબેદીન આદરોને લઈને જંદુનખ અલેહિસ્સલામને શરમાવા લાગા કે અએ કુઈજ સૌહેબ આપ અમારા મોટાંછો આ શીરીન આદરો લાવેઆછે, આપ લઈએ એક એક આદર અહીંલે હરમને આપીએ, અફ કુઈજ સૌહેબ આપને યહીદની દરબારમાં જાવુંછે મુસીબતો ઘણી ઊઠાવવીછે. જંદુનખ અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગી કે અએ ખેટા અંલી, ભાઈ, ખેટા, ભાતજા, ભતીજા, સરવે આંખુના સાંખે મારેઆ ગએઆ, શહીદ થઈ ગએઆ, એ મુસીબત બરાબર બીજી કઈ મુસીબત છે? હવે ગમે એટલી મુસીબત આવે જંદુનખને કાંઈ પરવા નથી, ભાઈ હુસેન ના બાદ જીવવામાં ખાંક છે, અએ ખેટા અંલી, ભાઈ હુસેનની લાશ મુબારક કરબલામાં જલતી જમીન ઊપર બીલા કશન પડીછે, હજી લગી આપની લાશ મુબારકને કશન મલઉ નથી, દશન થઈઉ નથી, અને આ જંદુનખ આદર આઉ? ના,ના, જંદુનખ આદર નહીં આઉ. આખરૂલ અંમર અહીંલેખફતએ આદરને આડી, બાલુ અલેહિસ્સલામ આદર ઉતારીને સજ્જદ અલેહિસ્સલામ ના કદમ મુબારક ઊપર બાંધી દીધી, અને શરમાવા લાગા કે અફ ખેટા અંલી, આપને સવારમાં ઉગાઉ પગે તડકામાં ચાલવુંછે, આપના પગ તડકામાં નહીં બલે? મૈલાના અંલી જંદુલઅંબેદીન શરમાવા લાગા કે અએ માંજી સૌહેબ આ તડકામાં મને ખુદાતઆલાનો સાફઆછે તે બસછે, પણ મારા

બાપા હુસેનની લાશ મુબારક તકકામાં પડી છે તેથી માફ દીલ ગાયુ બલે છે, તે વખત શતેમતજંજંહેરા ની નીદા આવીકે હુસેન ની લાશ મુબારક ઉપર શતેમત ની દીદા છે, મલાઈનોએ અહુલેખએતની આદરોને છીની લીધી. શીરીન રોતી પીટતી મૈલાના હુસેન અલેહિસ્સલામના માથાના નજંદીક આવી, ભાલાની નીચે બેસી ગઈ, પુકારવા લાગી કે અએ આકાં હુસેન, અએ ઇમામે હુસેન આ બાંદીની ગોદીમાં આવીએ.

રાવી લખે છે કે મૈલાના અલહુસેન અલેહિસ્સલામનું માથું મુબારક ભાલા ઉપરથી શીરીન ની ગોદીમાં આવીકે, શીરીને મૈલાના હુસેન ના મોંહા મુબારક ઉપર પોતાનું મોંહ મુકીકે અને આહાનો નારો બેચેએ, નારાની સાથે શીરીન નો જાન બદનથી જુદા થીએ, શીરીન વશત થઈ, ખુદાના રહેમત એ શીરીન ઉપર.

માઝાશરલ એખવાનો નબીઅલ ઇમાનો ખુદાતઝાલા તમને રહેમત કરેના, અએ હુસેન અલેહિસ્સલામના અજંદારો માતમદારો, બલા આપણે તે જંમાનામાં હાજર હોતા તો હુસેન અલેહિસ્સલામ ઉપર જાન ફીદા કરતા કે નહીં? અરે કરબલામાં હુસેન ના અગાડો માથાએ કપાવતા કે નહીં? અરે મેહુરબાનો તે જંમાનો તો આપણને શત થીએ, હવે અએ મેહુરબાનો આપણે રોવાથી બખીલ થાઈએ? ના,ના, અએ હુસેનીએ હુસેન અલેહિસ્સલામ નો તે માતમ કરો, દીલથી આહાનો નારો મારો, વાએ હુસેના વાએ હુસેના પુકારો, તાકે રોતા રોતા આપણુબી જાન નીકલી જાએ.

રાવી લખે છે કે મૈલાના હુસેન ના માથા મુબારકથી નીદા આવીકે અએ અંછરે શીરીન ના મધ્યતને ઝુંસલ દો, કશન પહેરાવી દશન કસે. અંછરે શીરીન ના ઝુંસલે કશનની તથઆરી કીધી, આહીઊકે મધ્યતને ઝુંસલ દે શીરીનની લાશ થી નીદા આવી કે અએ અંછરે ખખર દારમારી જાશને ઝુંસલ ન દેસો, મારા

મોલાનુ લાશો હજી લગી બીલા ગુંસેલો કશન પડીકે, અફ અંછરે આજ કપડા માં મને કશન કરો. અંછરે તેજ કપડામાં શીરીનને દશન કીધી. .

રાવી જાણે છે કે મોલાના હુસેનનું માથું મુબારક તમામ રાત શીરી નની કુંબર ઉપર રહીકાં, નવારે સવાર થઈ તેવારે લશકરમાં એક શોર ઉઠ્યો કે ભાલા ઉપર મવલાનાં હુસેનનું માથું નથી, લઈને શીમર મવલાના અંલી જંઝેનુલઅંબેદીનના નજંદીક આવ્યો, ધુર્રી મારવા લાગો અને કેહેવા લાગો કે અફ અંલી તમારા બાવા હુસેનનું માથું કાંહાં છે? મવલાના અંલી જંઝેનુલઅંબેદીનએ નીદા દીધી કે અએ બાવા હુસેન આપ કાંહાં છો? જલદી આવીએ લઈને શીમર અમારી પીઠ ઉપર ધુર્રી મારે છે. તે વખતે શીરીનની કુંબર તૈરફ થી આવાજે આવીકે કે અએ ખેટા અંલી તમને મુકીને હું કાંહાં જાઉં શીરીન ની કુંબર ઉપર સુરતલ કાશ પડીને આવું છું. મલાઈનોને ખબર થઈ કે હુસેન અલેહિરસલામ નું માથું કુંબર ઉપર છે, મલાઈનો દોડેઆ મવલાના હુસેનનું માથું લઈ આવેઆ, ભાલા ઉપર ઉચું કીધું અહુલેબએતને શામની તૈરફ લઈ ગએઆ.

રિવાયત ૬ કી. આએ દુનીઆમાં પાંચ શખસ હદથી ઝંઆદા રોએઆછે તેનાં બયાનમાં.

મવલાના જામશરરસૈદિક અલેહિરસલામ શરમાવે છે કે દુનીઆમાં પાંચ શખસ રોએઆછે, આ મીસલ કોઈ નથી રોફર્યો, અને રોનારલી નથી, પાંચનાં પેહુલા આકમ છે, બાબ યાફુબ છે, તીબ યુસફ છે, ચોથાં શતેમતજંઝેર છે, પાંચમા મવલાના અંલી જંઝેનુલઅંબેદીન છે. અફ મેહુરબાનો ભાઈ જાનો ખુદાતા

ઝાંલાઈ આદમ ને ઝાંમર કીધું હતું કે અફ આદમ તમે આ ઝાડનાં નર્મદીક ન જાસો, આદમ અલેહિસ્સલામ તે ઝાડના નર્મદીક ગઈઆ ઝાડને ખાધું, તેજ વખત ખુદાતાઝાંલાનો ગુસ્સો થીઝ્યા આદમ અલેહિસ્સલામને જતનથી ફાઢી મુકેઆ, આદમ અલેહિસ્સલામ જતનના શ્રાકમાં ઝેટલાં રોઈઆછે કે રોતાં રોતાં આપનાં ખેડી ગાલોમાં ખાડા પડી ગઈઆ, તાકે આદમ અલેહિસ્સલામે તોખા કીધી, પંજતન પાકનો વસીલો લઈને બારી તઝાંલાની જનાબમાં દોઝા કીધી, ખુદા ત ઝાંલાઈ પંજતન પાકની હુસ્મતથી આદમ અલેહિસ્સલામની તોખાને કુંબુલ કીધી, આદમ અલેહિસ્સલામને પાછા જતનમાં વસાવેઆ. તે પછી યાકુંબ અલેહિસ્સલામ પોતાના દીકરા યુસફ અલેહિસ્સલામના શ્રાકમાં ઝેટલાં રોઈઆછે કે રોતાં રોતાં આપની ખેડી આખુનો તુર જાતો રીઝ્યા. ઝેજ મીસલ યુસફ પોતાના બાવાનાં શ્રાકમાં ઝેટલાં રોઈઆછે તાકે યાકુંબ અલેહિસ્સલામે ખુદા તઝાંલાની જનાબમાં પંજતન પાકનો વસીલો લઈને દુઝા કીધી તાકે યુસફ યાકુંબને પાછા આવી મલેઆ, યાકુંબ અલેહિસ્સલામની આંખુનો તુર જાતો રીઝ્યા હતો તે આવી ગઈઆ. હુઝે હુઝે અશસોસ સદ અશસોસ અફ હુસેન અલેહિસ્સલામના માતમદારો મવલાના હુસેન અને આપના યુસફ ઝાંલી અકબરના દરમીઆન ઝેવો શ્રાક થયો કે પાછા અકબર હુસેન અલેહિસ્સલામ થી ન મલેઆ.

રાવી લખેછે કે તે વખત મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામે ઝાંલી અકબરને વીદાઝે કીધા આપ જાગનાં મદદાનમાં આવીઆ, ઝેકે મકંતલ અહમન કંતલ કીધી, તે બાદ મવલાના હુસેનના નર્મદીક આવીઆ અરજ કીધી કે અઝે બાવા હુસેન હીઆસના મારે ગલુ સુકી જાઈછે; આ ગુલામને ઝેક ઘાંટ પાણીનો પીવરા વીઝ્યે. આપ જાંર જાંર રોવા લાગા, અને શરમાવા લાગા કે અઝે ખેટા ઝાંલી અકબર સબર કરો સબર કરો, હુમાણા તમારા દાદા ઝાંલી મુરતજા હોજ કવસરનો તમને પાણી પીવરાવસે, અઝે ખેટા શહાદતના જામને જલદી પાઝ્યા, ઝાંલીઅકબર

મહાદાનમાં આવેઆ કે આપના સીનામાં જીલમનો ભાલો લાગો આપ ઘોડા ઉપર થી જમીન ઉપર પડેઆ; અને હુસેન અલેહિસ્સલામને પુકારેઆ કે અફ બાવા હુસેન ગુલામની ખબર લઇ. જાહાં એ આવાજ આપના કાનમાં પોહાંચીઆ તેજ વખત આપની આંખોનો તુર જાતો રીઆ. તે બાદ શતેમતજંજંહેરા પોતાના બાવાજી રસુલિલ્લાહ સલ્લિલાહ અલેહ વ સલમના શીરાકમાં એટલા રોએઆ કે આપને રસુલિલ્લાં સલ્લિલા અલેહ વ સલમ ન મીલેઆ, બલકે નજંદીકમાં આપ રસુલિલ્લાં સલલ્લા અલેહ વ સલમને જઈ મલેઆ. તે બાદ મવલાના અંલી જંએ નુલઆખેદીન પોતાના બાવાજી હુસેન અલેહિસ્સલામના શીરાકમાં ચાલીસ વરસ તક રોડેઆ પણ હુસેન અલેહિસ્સલામ આપને ન મલેઆ.

રાવી જાનસોજં લખે છે કે ને વખત મવલાના અંલી જંએ નુલઆખેદીન ના નજંદીક જમણુ યા પાણી આવતું તે વખત પેહલા આપ ઘણુ રોતા તે બાદ આપ જમણુ જમતા અને પાણી પીતા.

રાવી લખે છે કે એક રોજ આકાં અંલી જંએ નુલઆખેદીન ના નજંદીક જમણુ અને પાણી આવીકે, આપ એટલા રોડેઆ કે આંસુ થી લગન ભરાઈ ગીકે, શીઆનાં બાજ આપની ખીદમતમાં હાજર હતા, અરજ કીધી કે અફ આકાં, અફ ઈમામ જંઈનુલ આખેદીન આપ એટલાં સા વાસતે રોવોછો? મૌલાના અંલી જંએ નુલ આખેદીન ફરમાવા લાગા કે અફ મારા શીઆ હું સા વાસતે ન રોગી, અફ ભાઈ મને મારા બાવાજીની વસીયત છે કે અફ બેટા અંલી તમારા નજંદીક જમણુ આવે યા પાણી આવે તો પેહલાં તમારા બાવાજીની લુખ અને પીઆસ ને યાદ કરેના, તે બાદ તમે જમણુને જમના અને પાણીને પીના. અફ એખવાનો ભ્રમ જાનો તમારા નજંદીક જમણુ આવે યા પાણી આવે તો પેહલા તમારા મૌલાની યાને આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામની લુખ અને પીઆસ ને યાદ કરીને રેના, તે બાદ જમણુ ને જમના અને પાણીને પીના, અને લંઈન ચંઈદ ઉપર

અને હુસેન અલેહિસ્સલામનાં કાતલું ઊપર લાગ્યંત ખોલજો તાકે જન્નત નસીબ થાય.

રિવાયત ૭ મી મૌલાના હુસેન અલેહિસ્સલામના ગંમમાં રોવું તેના કાચેદાનાં બયાનમાં.

મૌલાના જામીશરફસાદિક અલેહિસ્સલામ શરમાવે છે કે અગર કોઈ શખસ અમારી મુસીબત નો છંકર કરશે અને એની આંખમાંથી મધર ના પર બરાબર બી આસુ નીકલશે તો ખુદાતઆલા તે શખસના સરવે ગુનાઓને માફ કરશે ગરબે તે શખસનાં ગુના દરીઆની શીણની મીસલ હશે.

રાવી લખેછે કે જ્યારે રસુલિલ્લા સલ્લેલા અલેહ તસલમએ શતમતજંજંહેરાને શરમાવીઊં કે મૌલાના હુસેન ઉપર બંધા અને મુસીબતના ગઢ શરી જાશે તાકે આપ શહીદ થાશે, એ સરવે છંકરને સંભલાવીઊં, શતમતજંજંહેરા રોવા લાગા અને અરજ કીધી કે અએ બાવા રસુલ મારા પીઆરા હુસેન કેવારે શહીદ થાશે ? આપ શરમાવા લાગા કે તે જમાનામાં શહીદ થાશે કે ને જમાનામાં ન હું હોઈસ, ન અંડી હશે ન તમે હસો, ન હસન હશે. શતમત આ સાંભડીને છંઆદાં રોએઆ અને અરજ કીધી કે અફ બાવા રસુલ મહારા ખેટા હુસેનની મુસીબત ઊપર કોન રોસે ? આપ શરમાવા લાગા કે અફ ખેટી શતમત માહારી ઊંમતની તમામ બધરીઆ મારો અહિલેબએતની બધરીઆની મુસીબત ને ઈઆદ કરીને રોસે, અને મરદો મારા અહિલેબએતના મરદોની મુસીબતને ઈઆદ કરીને રોસે, અફ ખેટા શતમત કયા મતના દીન તમે બધરીઆની શશાઅંત કરસો અને હું મરદોની શશાઅંત કરીસ, ને લોકો હુસેનની મુસીબત ઊપર રોડઆ હુસે તે લોકોનો હાથ પકડીને અમે જન્ન

તમાં દાખલ કરતું, અચ્ચે બેટી શતમાં સરવે આંખીઊં કયામતના દીને રોએ મગર તે આંખ નહીં રોએ કે ને આંખ હુસેન અલેહિસ્સલામના ઝંઝમાં રોઇ હુસે આમીન યા રઝિલ આલમીન.

રિવાયત ૮ મી કાફિરોનું અહેલે બચેત ઉપર બુલમ
કરવું અને એક ફીરશતાનું મવલાના હુસેન
અલેહિસ્સલામની શીકલમા નાજલ
થાવાના બયાનમાં.

રાવી જાન સોજ લખેછે કે નવારે મોલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ ઘોડા ઉપર થી જમીન ઉપર પડેઆ, તેવારે ખૂલી લશકરી નીકલેઆ, મોલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ ના નજંદીક આવેઆ, આવતાના સાથ લઈન ઊલટે પગથી પાછો ભાગો, લઈન ઉંમર ખીન સાચાદે પુછીઊં કે અચ્ચે ખૂલી પાછો કેમ ફરી આવે આ? લઈન કેહેવા ભાગો કે અચ્ચે ઉંમર ખીન સાચાદ તું મને સુ પુછેછે, અચ્ચે ઉંમર નવારે હું મોલાના હુસેનની લાશ મુબારક ના નજંદીક ગઈઆ તે વારે નાઉં છું સુ કે નખી મોહમ્મદ મુસલ્તંશ હુસેન ની લાશ મુબારકના નજંદીક નંગે સર ઊભા જાર જાર રોઇ રચેઆછે, માથા ઉપર ખાક ઉડાવેછે, તે વાસતે હું પાછો ભાગો.

રાવી લખેછે કે લઈન શીમર પાસે ઉભો હતો, ખુદાની લાઝાંનત એ શીમર ઉપર, કેહેવા ભાગો કે અચ્ચે ઉંમર એ કામ મારા સીવાચ્ચે ખીજા કોઈનું નથી, મારી તલવારછે અને હુસેન અલેહિસ્સલામની ગરદનછે, લઈન એટલું કંહીને મોલાના

હુસેન અલેહિસ્સલામના નજદીક આવેઆ.

અચ્ચે હુસેનીઆ રોવાનું મકાન છે, હુચ્ચે હુચ્ચે લઈને આવીને પેહુલાં તો ઠોકર મારી ને બાદ મૌલાના હુસેન અલેહિસ્સલામના સીના અકફુસ ઉપર સવાર થીઆ.

રાવી લખે છે કે જંચેનખ અલેહિસ્સલામ ખચ્ચેમાના દરવાજા ઉપર ઉભા હતા જુચ્ચે છે સુ કે કંતલગાહમાં આદમી ખે શુમાર છે ને ભાઈ હુસેન નજદ નથી આવતા, આપ નેહાયત ખે કરાર થઈને શિર્જાને પ્રમાવા લાગા કે અફ શિર્જા ખુદના વાસતે રનમા જા અને ખખર લાવ, સુ ભાઈ હુસેનને મલાઈનોચ્ચે ઘોડા ઉપરથી જંમીન ઉપર પાડી નાખેઆ છે? અને આપને કંતલ કરે છે? (શિર્જા જંચેનખ અલેહિસ્સલામ ના હુકમ મોવાશીક રનમા આવેઆ, જુચ્ચે છે સુ કે આફા હુસેન જંમીન ઉપર પડેઆ છે, લઈને શીમર આપના સીના ઉપર સવાર છે, લઈને ખંજરને ગરદન ઉપર શીરાવી રહેઆ છે, શિર્જા આ હાલ જોઈને મોંહ ઉપર તમાંથા મારવા લાગી, માથા ઉપર ખાફ ઉડાવવા લાગી, રોતાના હાલે પાંછી વલી ખચ્ચેમામાં આવી, જંચેનખ અલેહિસ્સલામ પુછવા લાગી કે અચ્ચે શિર્જા ખચ્ચેર તો છે? અરે ખચ્ચેઆન તો કર, ભાઈ હુસેન નો સુ હાલ છે? શિર્જા અરજ કરવા લાગી કે અચ્ચે બીબી જંડેનખ કઈ જંબાન થી આપને સંભલાવું, અરે બીબી જંચેનખ આફા હુસેન ગંશની હાલતમાં જંમીન ઉપર લેટી રહેઆ છે, લઈને શીમર આપના સીના ઉપર સવાર છે, હુચ્ચે હુચ્ચે ગલા મુખારકઉપર ખંજર શીરાવી રહેઆ છે.

રાવી લખે છે કે જાહાં જંચેનખે શિર્જાના આ કલાંમ સાંભલેઆ, ગંશ ખાઈને જંમીન ઉપર પડેઆ, ગાલ પર તંમાચા મારવા લાગા, અને પુકારવા લાગા વા મોહમ્મદા, વા અંલીઆ, વા જાઅંશરા, વા હમજા, વા ખદીજતા, વા શતેમતા, યાહાં તો જંચેનખ નો આ હાલ છે અને વાહાં લઈને શીમરે મૌલાના હુસેન ના માંથાને બદન મુખારકથી જુદું કીધું અને ખુશ થાતો લઈને લશકર

માં આવેચ્છા, અને સરવેને હુકમ કીધો કે હાં હવે હુસેનના ખચ્ચમાને ભુટો જંચ્ચેનખ અને ફુલસુમની ચાદર ને ધીના.

હુચ્ચે હુચ્ચે અશ્ચસોસ સદ અશ્ચસોસ સુ. જુલમ અને સીતમ છે, અરે ને ખચ્ચેમામાં હુકમ વગર મલાચ્ચેકો ન આવે તે ખચ્ચેમામાં મલાઈના ધશી આવેચ્છા, જંચ્ચેનખ રોવા લાગી અને પુકારવા લાગી કે અંચ્ચે ભાઈ હુસેન, આ ખેહુનંની ખખર કેમ નથી લેતા? અરે આ રાંડોની મદદ વાસતે આવીચ્ચે મલાઈનાના જુલમ અને સીતમથી બચાવીચ્ચે. ચ્ચેક તંરશ મોલાના અંલી જંચ્ચેનુલચ્ચેખેદીન ખીસતર ઉપર સુતાના હાલે હતા, ઊંશ પર ઊંશ આપને આવી રહેઆ હતા ચ્ચેક લઈને શામીચ્ચે આવીને આપની પીઠમાં ભાલો ભોકેચ્ચે.

રાવી જાનસોજં લખેછે કે મલાઈનાચ્ચે ખીખીડીની ચાદરોને લાંધી ખચ્ચેમામાં આગ લગાવી દીધી.

અફ મહુરખાનો ભાઈ જાનો ખીખીડીના હાલને સુ. બયાંન કહું જંખાન લરલેછે, હુચ્ચે હુચ્ચે માં કંહીં તો બચ્ચે કંહીં, બચ્ચે માંને હુંકે તો માં બચ્ચેને હુંકે, માં દીકરાને પુકારે તો દીકરા માંને પુકારે, શરજંદને માંની પાસે જાવું મહાલ, માં ને શરજંદની પાસે જાવું મહાલ, ને તંરશ જાચ્ચે તે તંરશ સીતમગરો ઘુરકે, હાચ્ચે હાચ્ચે ચ્ચેક તંરશ લઈને શામી મહુરખાનુને ઘેરીને ઊભો રહીચ્ચે અનેકેહવા લાગો કે અચ્ચે ખાનુ હુસેનનો ખજાનો કહાંછે? ખાનુ શરમાવા લાગી કે હુસેન નો ખજાનો અંલી અંકખર અને અંલી અસંગર હતા તે ખજાનો આ જંગલ બફ આખાનમાં ભુટાઈ ગઈછે, ચ્ચેક ભાલાની નોકથી મારેચ્ચે ગઈચ્ચે, ખીન્ના તીર ખાઈને શહીદ થીચ્ચે, અચ્ચે લઈને મારી આખી ઉમરની કમાઈ હતી તેને તમે લોકોડ શહીદ કીધા, હવે આખો ઘર છે અને તું છે, જાહાં માલ જુચ્ચે ત્યાંથી લઈ લે, ન કોઈ તુને રોકનાર છે ન કોઈ તારો હાથ પકડનારછે, મગર અફ લઈને ચ્ચેક અંલી અસંગરનો જુલો રહેવા દેને. ચ્ચેક તંરશ ખાનુ નો આ હાલ

હુંતો એક તૈરફ લઈને શીમર, ખુદાની લાઝમાંનત એ શીમર, ઊપર, હુએ હુએ સકીનાના બેઉ હાથ પકડીને મોંહુ ઉપર તમાચા મારવા લાગો, ખુદા એ લઈનેના બેઉ હાથને કતો કરેના, હુએ હુએ સકીનાના કાનમાં ફુરે હુંતાં તે લઈને પકડીને નાર થી ખેંચેઆ, બચેઆ ના કાન ચીરાઈ ગએઆ, ખુન ટપકવા લાગો, કુરતો ખુનથી રંગાઈ ગએઆ, સકીના રોવા લાગી અને પુકારવા લાગી કે અફ લોકો સકીનાના આવા હુસેન કાહાંછે, ખુદાના વાસતે કોઈ મારા આવા હુસેન ને ખબર કરો કે અએ હુસેન તમારી લાદલી દીકરી યાદ કરેછે. લઈને શીમર કેહેવા લાગો કે અફ સકીના જાંબાનને ખંદ કરો, અરે, અરે, તમારા આવાથી કોન બીએછે નાહો તે બલા કોન તમારી મદદ વાસતે આવે છે.

રાવી લખેછે કે સકીના બીહીને કેહેવા લાગી કે અફ શીમર તુ સા વાસતે ઘુરકે છે? હું તો મારા આવા હુસેન ને યાદ કરું છું. તે બાદ સકીના પુકારવા લાગી કે અએ આવા હુસેન જલદી આવીએ લઈને શીમરનાં જુલમથી અમને બચાવીફ, આ બેટી સકીના ને પીઆર કરીફ છાતીથી લગાવીફ, અએ આવા હુસેન આ કુરતો ખુનમાં તર છે, અફ આવા હુસેન કાકા અબીસ ને મોકલો કે મારી ખબર લે યા ભાઈ અકબરને મોકલો કે મને સંભાલીલે.

રાવી લખેછે કે સકીના આ મીસલ વીલાપ કરી રહી હતી કે સાંખેથી એક ગીરફ ઊઠી, જાહાં તે ગીરફ દુર થઈ કે એક સવાર નજર આપેઆ હાથમાં ભાલો છે, મોંહાંઉપર નીકાબ પડેઆ છે, તે સવાર ખએમાના નજંદીક આવેઆ અને પુકારેઆ કે અએ મલાઈના ખબરદાર ખબરદાર, હવે ના કોઈ ફ સકીનાને હાથ લગા ડોઆછે તો હમણાં જાંબીન શાટસે આસમાન ફુટસે, પછી તમને અમાન નહીં મલે. જાંહાં મલાઈનાએ તે સવારનું આ આવાજ સાંભલીઉ કે સરવે ભાગી ગફઆ. કોઈને હોશ ન રહેઆ, લઈને ઉમર બીન સાઆદ શીમરને કેહેવા લાગો કે અફ શીમર તુએ કોને શહીદ કીધા? અરે કોના માથાને બદનથી જુદું કીધું? અરે હુસેન તો

આ સલામત ઊભા છે.

રાવી લખે છે કે તે સવારનો આવાજ સાંભળીને સરવે બીબીડઃ ખુલેસર ખચ્ચે માથી બાહાર નીકળી આવી ઊં જુચ્ચે છે સુ. કે મૈલાના હુસેન ઉભા છે, સકીના પુકારી અને કેહવા લાગી કે મારા બાબા હુસેન મહારી મદદ વાસતે આવી પુગા ભલા જાઉં તો હવે કોન મારી ઉપર હાથ ઊઠાવે છે.

અફ મહરબાનો ભાઈ જાનો શેરબાલુ ઘોડાની રીકાળ પકડીને અરજ કરવા લાગી, અફ ઈબને અયુતુરાળ આ લૌંડી આપના ઊપરથી સદકે થઈ જાયે આપે અફન વખતમાં ઝંરીળ રાંડોની ખબર લીધી ભલા મને જવાબદોઢે આ ખુનથી ભરેલી પોશાક આપે કાંહાં બદલી? ચહેરા મુબારક ઊપર નિકાળ સા વાસતે ના ખી? સુ બાંદીથી શરમ આવે છે કે આપથી બાલુ અસૈંજરને તલબ કરસે? ના, ના, અફ મારા સરના તાજ આ બાંદી અસૈંજરને તલબ નહીં કરે, પણ આપ આવીચ્ચે ચહેરા મુબારક ને દેખાડીચ્ચે, આ ખેટી સકીનાનાં કાંન જંખમી છે તેને મર હુમ લગાવીચ્ચે આ ખેન જંચેનળ નંગે સર છે તેને ચાદર ચોડાવીફ. જંફનળ અલેહિ રમલામ અરજ કરવા લાગી કે અફ માં જાચ્ચેઆ ભાઈ હુસેન આ ખેન જંચેનળને કેમ જવાબ દેતા નથી?

રાવી લખે છે કે જાંહાં સવારે જંફનળના આ કલાંમ સાંભલીઆ જૌર જૌર રેવા લાગો, અને અરજ કીધી કે અફ મહારી શહેજાંદી જંફનળ, આપના ઊપર મારો સલામ છે, અફ ખુજાંદી હુ તો આપના ઘરનો ગુલામ છું, મને હુસેન અલેહિ રસલામથી નીસળત ન દઈફ, હું શીરશતો છું માફ નાંમ મહમુદ છે. કાંહાં મીઆ અને કાંહાં ગુલામ, અરે સાહેબ આપનું માથું ખુલું છે હું આપને કેમ જાઉં. હુચ્ચે હુચ્ચે અફસોસ સદ અફસોસ અચ્ચે મહરબાનો જંમાનાનો સુ ઈનકેલાળ છે કે ન બીબીડનાં માથાંચ્ચેને મલાફક ન જાચ્ચે, હુચ્ચે હુચ્ચે તે બીબીડ નંગે સર દર બદર શરે, તે શીરશતો અરજ કરે છે કે અચ્ચે બીબી જંફનળ ને વખત કે લઈને શીમરે

સકીનાનો હાથ પકડી ને કાનમાંથી ગોહર ખેંચેઆ અને ગાલો ઉપર તમાચા મારે આ સકીના રોવા લાગી અને પુકારવા લાગી કે અફ બાવા હુસેન દોડો આ ખેટી ની મદદ કરો, તે વખતે હુસેન અલેહિસ્સલામનું માથું મુખારક ભાલાની નોક ઉપર હતું, સકીનાની ફરીઆદ સાંભલીને માથું કાંપવા લાગું અને આસમાનની તંર આંખ ઉઘી કરીને દુઆ કીધી કે અલ્લે પરવર દીગાર અલ્લેયતીમના પાલનહાર, આ મહારી ખેટી સકીના યતીમ છે, જંગલ અલ્લેઆબાનમાં એકલી ઉભી રોઈ રહી છે, મલાઈનો એને સતાવે છે, અફ પરવર દીગાર આ વખતમાં તું એની ખબર લેજે. ફીરશતા અરજ કરે છે કે અલ્લે ખીખી જંદન બ આફા હુસેનની દુઆ તમામ ન થઈ કે તેજ વખત મને હુકમ થીઆ કે અફ મહમુદ હુસેનની શીકલ લઈને જલદી જાઓ અને હુસેન ના અહિલે બકત ને બચાવો તે વાસતે હું યહાં આવેઆ છું તાકે જાંલિમેને એના જુલમની સજા દો, પણ ઇમામ અંલી જંદુલઆખેદીનની ખુશી મનજુર છે, આપ રજા આપે અને ઉન્નતના હક્કમાં બદ દુઆ કરે તો હમણા સરવે મલાઈ નોને હુલક કફ એકનું ખી નામ બાફી ન રહેવા દઉં.

રાવી લખે છે કે આ આવાજ મોલાના અંલી જંદુલઆખેદીનના કાંનમાં પાહોચીઉં, આપ કાંપતાં કાંપતાં ઊઠેઆ ખચેમાના બાહાર આવેઆ, આપને ખીમારી સખત હતી, ભુખ અને પીઆસ ફવી હતી કે આપથી ખોલાતું નહોતું, એમા આસતે આસતે ફરમાવા લાગા કે અફ ફીરશતા બાવા હુસેન તો ઉન્નતની શશઅંતના વાસતે ભુખેઆ અને પીઆસા શહીદ થાઉ, અનેઆ અંલી ઉન્નત ના હક્કમાં બદ દુઆ કરે? ના અફ ફીરશતા જમાં ખુદાની ખુશા તેમાં મહારી ખુશી, જ કાંમમાં કે ખુદા ખુશ થાસે તે કાંમ હું કરીસ, અફ ફીરશતા આ અંલી હવે ખુશીથી ગલામાં તોફ પેહેરસે, હાથમાં હથકડી અને પગમાં જંજીર પેરીને શામ જાસે.

રાવી લખે છે કે તે ફીરશતા મોલાના અંલી જંદુલઆખેદીનના આ કલામ

સાંભલીને જોર જોર રોવા લાગો યાંહાં લગી રોક્યા કે રોતાં રોતાં બેહોશ થઈ ગઈઓ. આસમાનથી નીદા આવી કે અચ્ચે શ્રીરશતા શાખાશછે તમને કે તમે રોવાના હુંને ઝરાઝર અદા કીધો ખુદા તઆંલા તમને જજોંડ ખડર દેનો.

મઆશરલ મોઅમેનીન ખુદા તઆંલા તમને રેહિમત કરનો, અફ મહુરખાનો ભાઈઓ અને બેહુનો તમે તમારા ઇમામને કેમ નથી રોતા? હુએ હુએ અફસોસ સદ અફસોસ કે જે ઇમામે તમારા બખશાવવા વાસતે માથાંઓ કપાવેઆ ઘરબાર છુટાવીઊં કુંફદ થઈને શામની તંરફ ગઈઆ, મહુજ તમારી સફાઈત વાસતે. અફ હુસેનના માતમદારો તમે બી તે જાંમ અને માતમ કરો કે રોતાં રોતાં બેહોશ થઈ જાઓ તાકે તમારા વાસતે બી આસમાનથી નીદા આંવે કે અફ હુસેનીઓ શાખાશ છે તમને, ખુદા તઆંલા તમને તમારા રોવાની જજાએ ખચેર દેનો. વરસલામ.

રિવાયત ૯ મી. દર મોહરમમાં ધમામ હુસેન અલેહિ-
સ્સલામની મીબલસ કરનાર બે બધરીઓ
જેમાંથી એકનું વશત થાવું ને બીજીને
જંચેનબ અલેહિસ્સલામ તથા
ફાતેમતજંજહેરા ખાતુને જન્મ
તની મદદ કરવાના
બયાનમાં.

રાવી જાનસોજં લખેછે કે હલબ શહેરમાં બે બધરીઓ હતી, તે બેહ
બધરીઓની આદત અને દસતુર સું હતું કે જ્યારે મોહરમ અલ હરામના મહીના
આવતા ત્યારે તે બધરીઓ હુસેન અલેહિસ્સલામના માતમના અસખાબની
તથાઆરી કરતી, અને યેના શહેરની બીજી સરવે બધરીઓને ઝીકડી કરતી,
અને મોલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામની મુસીબતને ધ્યાન કરીને દસ
દીન તલક રોતી અને રોવડાવતી, કજારા ઇતેશક આ બનીહું કે તે બે
બધરીઓમાંથી એક બધરી વશત કરી ગઇ.

રાવી લખેછે કે તે બીજી બધરી ને આ બધરીના મરવાથી નીહાયત ગમ
ધીઓ, તે બધરી ખુદા તઆલાની જનાબમાં દુઆ કરવા લાગી કે અફ
બારી, હું ઝીકલી છું તુ મને દે પારી, અઘ્યે પરવર દીગાર મહારી બેન
તો વશત થઇ હું ઝીકલી છું હવે જ્યારે મોહરમ અલ હરામનો મહીના
આવશે ત્યારે હું સું સું કાંમ કરીશ, આફા હુસેન અલેહિસ્સલામનો માતમ

કરીસ યા માહારા શેહરની સરવે બધરીઓ આવસે તેની ખીદમત ને લઈ ઊઠીસ, તે વાસતે અઝમે પરવરદીગાર તું મને મવલાના અલ હુસેન અલે હિસ્સલામ ઉપર શીદા કરીને મહારી બેહનથી મને લાહકુંકર, ઝિંબી રીતે તે બધરી હર રોજ દુઆ કરતી હતી. ઝિંમ કરતાં કરતાં મોહરરમનો આંદ તુંલુ થીઓ.

માઝાશરલ ઝિંમવાનો નબીઅલ ઇમાનો, તે બધરી પોતાના દસતુર અને કાનુન મોઆશીક માતમના અસબાબની તદ્દઆરી કરવા લાગી, અને સરવે બધરીઓને પોતાના ઘરમાં ઝિંકઠી કીધી. તે મોમીના બધરી અને શેહરની સરવે બધરીઓ મલીને મવલાના અલ હુસેનનું માતમ કરવા લાગી.

રાવી લખેછે કે મોમીના નવારે માતમ કરતાં કરતાં અને શેહરની સરવે બધરીઓની ખીદમત કરતાં કરતાં થાકી જાએ ત્યારે ઝિંક તંરશ ઘરનાં ખુણામાં જઈ બેસે, અને હુસેનની જનાબમાં આવી રીતે દોઆ કરે. અઝમે મહારા ઇમામ અને ખેલકના હુમમ, અઝમે નબીના નવાસા, તન તન દાહાડાના ભુખેઆ અને પીઆસા, આ બાંદીની મુશકલને આસાંન કરીએ અને મને મહારી બેનથી લાહકું કરીએ.

રાવી જાનસોજ લખેછે કે મલાઝિકોને ખુદા તઆલાનો હુકમ થીઓ કે અઝમે મારા મલાઝિકો તમે આ મોમીનાના ઘરે જાઓ, અને ઝિંમના ઘરની ખીદમત કરો, અને મવલાના અલ હુસેનનું માતમ કરવામાં મશગુલ થાઓ.

રાવી લખેછે કે તે મોમીના તે બીજી સરવે બધરીઓ સાથે માતમ કરવામાં મશગુલ હતી અને તે શીરશતાઓએ બીછાના બીછાવેઆ, જમણ તદ્દઆર કીધું અને સરવે બધરીઓને જમાડવા લાગા, ઝિંબી રીતે હર રોજ તે શીરશતા આવતા અને ઘરની સરવે ખીદમત લઈ ઉઠતા અને માતમ કરતા.

માઝાશરલ મોઅમેનીન મોઅમેનીનની જમાઅત, તે બાદ તે બધરી જુએ છે તું કે કીબલાની તંરશથી બે બધરીઓ રોતી પીટતી ખાક ઉડાવતી ઊતરી

આવી. તે બધરીઓનાં માથાં ખુલાં છે, ગાલ પરેશાન છે, કાલા કપડા છે, ગીરંગાન શાંદેલું છે, તે બધરીઓનાં મોંહ પર તુરજો પરદા પડેલો છે. આ હા લથી તે બેઠો બધરીઓ આવીને સરવે બધરીઓની સાથે માતમ કરવા લાગી, અને કહેવા લાગી, અચ્ચે હુસેનની બાંદી તું બીછાનાપર બેસ અને હુસેનનું માતમ અને ગમ કર, તું કંઈ શીકર ન કર, આ દસ દાહાડા તારા ઘરની ખીદ મત અમે લઈ ઊઠીશું. અચ્ચે હુસેનની લોંડી, જે મકાનમાં હુસેનનાં માતમની મીઝલસ થાચે છે, ત્યાં અમે જઈએ છીએ, હુસેનનું માતમ કરીએ છીએ. તે માનીના બધરી, ચાંરજી કરવા લાગી કે સંહેબ આપ કોણ છો? કાંહાંથી તશ રીશ લાવો છો? આપનો નામ શું છે? તે બેઠો બધરીઓ કહેવા લાગી કે અચ્ચે હુસેનની લોંડી, અમે બેઠ મજલુમા ચાંરબની સરદારો છીએ. અચ્ચે હુસેનના અન્નદારો, માતમદારો, જાંહાં હુસેનનું નામ મુબારક જંગાન ઉપર આવે કે એક આહનું નારો મારો, વા હુસેના, વા હુસેના, પુકારો. અચ્ચે મેહરબાનો તે સરવે બધરીઓની અંદરથી એક બધરી ઊઠી, માથાનાં ગાલ વીખેડી ના બેઆ, જેબને શાડી નાખીઊં, ગાલ ઉપર તમાચા મારવા લાગી, જમીનથી માથું ટકરાવવા લાગી, અને એક આહનું નારો બરીને આ મરસીઓ પડવા લાગી.

મરસીઓ.

હલકે પીસરે શતેંમા જીસ વખત કટાથા,
 ઊસ વખત સરે શતેંમાલી હાએ ખુલાથા,
 ખુદ અરશે મોઝાંજાંમલી વાંહાં કાંપ રહાથા,
 જલતી હુઈ રેતીપે વોહ શાહ લોટ રહાથા,
 કહેતેથે મલક મીલકે બહમ હાએ હુસેના;
 અશલાકસે આતીથી સદા વાએ હુસેના.

મશગુલે સરંજામંમે ઝંજાંથે વા હરચ્ચેક દંમ,
 જળ મરસીચ્ચે ખાં મરસીઆ પડતેથે ઝસદ ઝમ,
 આતાથા ના ચેહુ હરક કે સૈયદ હુવે ખેદમ,
 અહમદકે નવાસેપે ચલા ખનજરે અઝંજલમ,
 આદાને લીયા લુટ નખીજાંદકે ઘરકો;

આદર ન મીલી જંચેનખો કુલસુમકે સરકો.

ઝયી રીતે તે બઘરીચ્ચે મરસીચ્ચે પડેચ્ચે કે સરવે બઘરીચ્ચે જાર જાર રો
 વા લાગી અને પુકારવા લાગી કે વા હુસેના, વાં મજંજુમા, વા ઝરીખુલ વતંના,
 તાકે રોતાં રોતાં સરવેને ગંશ આવી ગઈ. આસમાનથી નીદા આવી કે અફ
 હુસેનની અઝંજારો શાખાશંછે, શાખાશંછે તમને, અજળ ખુશી તમારા વાસતે,
 રોવાનાં હકંને તમોચ્ચે બરાબર અદા કીધું, ખુદાતઝાલાફ તમારા ઉપર જહનમ
 હરામ કીધી છે, અને જનત વાજબ કીધી છે. અફ લાઇચ્ચે અને ખેહુનો ત
 મેલી ચ્ચે મીસલ હુસેનનું માતમ કરો; વા હુસેના વા હુસેના પુકારો, રોતાં
 રોતાં જાન નીકલી જાચ્ચે તો કેમ છે? તાકે આસમાનથી મલાચ્ચેકા તમનેલી
 જનતની વધામણી આપે.

રાવી લખે છે કે તે પછી રોહરના લોકો આવેચ્ચા, તઝાલંઆને ઉપાડીઉં, તે
 સરવે બઘરીચ્ચે રોવા લાગી અને કહેવા લાગી કે અચ્ચે શતેમતજંજંહેરાના
 દીલના અફન, અફ અંલી અલ મુરતંજાના નુરલઅફન, અફ આફા હુસેન,
 આપ અમારા ઘરમાં દસ દીન સુધી મહુમાન રહેચ્ચા, હુચ્ચે હુચ્ચે અફસોસ સદ
 અફસોસ અમારાથી રોવાનું હકં બરાબર અદા નથી થીગિં, અચ્ચે અમારા મવલા
 ઈમામ હુસેન, અમારા થોડાને ઘણું કરેના અમારા ગુનાહને મોઝાશ કરેના
 તે બાદ સરવે બઘરીચ્ચે કપડા બદલાવેચ્ચા અને પોતાના ઘરની તંરક
 ગચ્ચેચ્ચા.

તે બેઠ બઘરીઓની જાવા લાગી, આફા હુસેનની બાંદી ઊઠી અરજ કરવા લાગી કે અચ્ચે મહારી પારસા બીબીઓ આ આપના કાલા લીબાસને બદલી નાખો ને પછો તમે જાઓ. તે બેઠ બઘરીઓ શરમાવા લાગી કે અચ્ચે હુસેનની બાંદી અમે અમારો લીબાસ નહીં બદલાવીએ, કયામતને દહાડે આફજ કપડાથી ખુદાને મલસું, અને ખુદા તઆલા આગલ શરીઆત કરસું; અફ હુસેનની બાંદી બલા તારી અકલમાં આવેછે કે માં પોતાના દીકરાની મુસીબત ઉપર રોએ, અને માતમ કરે, તેનું ભાર વલે? ના, ના, એ વાત અફલથી દુરછે વાસતે તું અમને જાવાદે, ખુદાના સોગંદ લઇને અમે કહીએછ કે આ કપડા અમે હરગીજ બદલનાર નથી. તે મોમીના બઘરી પુછવા લાગી કે સાહેબ આપનું સું નામછે, અફ મહેરબાનો તે બઘરીઓમાંથી એક બઘરી કહેવા લાગી કે અફ હુસેનની બાંદી કઈ ઊંઘમાં છે, હુશીઆરથા, અરે હું હુસેનની માં શતેમા છું, રસુલિલીહની બેટીછું, અલીની વહુ [નવશાની] છું, હવે તું ઇનસાફ કર કે હું કાલા કપડા ઉતારીને લાલ કપડા પહેનું ? ના, ના, એ લાલ કપડા મારા ઊપર હરામછે, અચ્ચે હુસેન ની બાંદી નઆરે મારા લાલ હુસેનની ગરદન ઉપર લઇને શીમરે ખંજર શીરાવીડ, અને માથાને બઢનથી જુદું કીધું ત્યારે હુસેનનું માથું મારી ગોદમાં હતું, ખુદા તઆલા કોઈની એવી ખુરી કીસમત ન કરે. કે માંની ગોદમાં શરજંદ જંબહા થાએ. તે મોમીના બઘરીએ બીજી બઘરીને પુછી કે સાહેબ આપનું નામ સું છે? તે બીજી બઘરી કહેવા લાગી કે અફ હુસેનની બાંદી મારા નામને સું પુછેછે, અરે હું સીતમ રસીદા હુસેનની બેહેન જંએનબધું. અફ મારા ભાઈઓ અને બહેનો તે બાદ તે મોમીના બઘરી અરજ કરવા લાગી કે મારી બીબી જંએનબ આપે એક હાથ સીના ઉપર સા વાસતે મુકીડછે ? આપની બેબી બાજુ ઉપર રૂમાલ સા વાસતે બાંધીડછે ? મવલાતના જંએનબ શરમાવા લાગાકે અફ હુસેનની બાંદી આ

માનસને મારાથી ન પુછ, અફ હુસેનની બાંદી સીના ઉપર હાથ મુકવાનું સખખ આ છે કે મારા ભાઈ હુસેનના ફરજીંદ ઈલી અકબર હતા તેની શીકલ રસુ લિદલાહની. શીકલ હતી ; નેઆરે ઈલી અકબર જાના મમિદાનમાં આવેઆ, એક લઈન શામીએ આપના સીનામાં એક ભાલો મારેઆ, ઈલી અકબરે આવાજ બુલદથી પુકારીઉ કે અફ કુછ જાએનખ મારી ખબર લઈએ, તે વખત મેં મારા બે દીકરાએ અને મોહમ્મદને કહીંઉ કે અએ બેટા તમે રનમા જાએ અને ઈલી અકબરને બચાવો. મારા બેઉ દીકરા રનમાં આવેઆ દુશમનોથી લડે આ, એટલા સુધી કે બેઉ મારેઆ જાએઆ, પણ ઈલી અકબર ન બચેઆ; તે દીવસથી હું કંબરમાં રોજ તન વખત પુકારું છું, યા ઈલી અકબર, યા ઈલી અકબર, યા ઈલી અકબર, અને તે ભાલાનું જામ મારા સીનામાં મોજુદ છે, જાએનખ અલોહિસ્સલામ આપના હાથને સીના ઉપરથી ઉઠ્યું કીધું.

રાવી લખે છે કે નવુ તે મોમીનાએ જાંફનખ અલોહિસ્સલામના ભાલાનું જામ નોઠઉં, હોશ ઉડી ગએઆ, ગાલોપર તમાઆ મારવા લાગી, રોતાં રોતાં ગંશ ખાઈને જાંમીન ઉપર પડી ગઈ. અને તે બેઉ બઈરીએ નજરથી ડાએખ થઈ ગઈ. અફ હુસેન અલોહિસ્સલામના અજીદારો માતમદારો આ માતમની મંજલીસમાં પંજતન તરારીશ લાવેઆ છે, મલાએકો હાજર છે હુશીઆર થાએ હુસેન અલોહિસ્સલામનું તે માતમ અને ડામ કરો કે પંજતન પાક તમારાથી ખુશ થાએ અને બીલા હીસાખ તમને જાંતમાં લઈ જાએ. વલ હમદોલિલીહે રખિલ આલમીન.

રિવાયત ૧૦ મી. જર્જર તથા હમજનું ઇમામ હુસેન
અલેહિસસલામને મદદ કરવા જવું અને રસતામાં શહીદ
થાવું તથા એક હજાર પંખેરૂએ મૌલાના
અલ હુસેનને પાણી પીવરાવવાના
ખયાનમાં.

માર્ગશરણ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત, રાવી જાનસોર્જ લખે છે કે જોઆરે મૌલાના અલ હુસેન આપ કરબલાના મઝ્મિદાનમાં એકલા બાકી રહી ગઈએ, આપના ચારે ચાવર સરવે મારેઆ ગઈએ, લાઈ, ભતીજા, બેટા, ભાનજા, સરવે મારેઆ ગઈએ, આપે જમણી તંરશ નાઈઉં ડાબી તંરશ નાઈઉં કોઈ નજર ન આવીઉં, તેઆરે આપ ઘણા રોડેઆ, અને આસમાનની તંરશ બેઠી હાથ ઉંચા કરીને દુઆ કીધી કે અઝમે બારીઅલ બરાયા, તું જાણે છે કે આ લોકો મારા કંતલ ઉપર તઈઆર છે, અફ પરવરદીગાર હું બે ગુનાહ બે તકસીરદુ, આ મલાઈનો નાહકું મને સતાવે છે, અઝમે પરવરદીગાર તું મને ચારી દેજે, મારા મૌતમાં બરકત બોલજે, મારા પરદેશપણને રહેમત કરજે, અફ પરવર દીગાર, મારી સાથે કેટલીક બઈરીઆ છે, કેટલાક નહાના નહાના બચ્ચાંઆ છે, મારા લાલ સરવે ચતીમ થઈ જાશે, અફ પરવરદીગાર મારા અહેલે બઈતને મારા ઝંમમાં સબર આપજે.

અફ હુસેન અલેહિસસલામના અર્જાદારો માતમદારો, મૌલાના અલ હુસેન એવી રીતે દુઆ કરી રહેઆ છે, કે મલાઈનો એકદમ હુમલો કરીને ઝુકી આવેઆ, હફ

હુએ અશ્વસોસ સદ અશ્વસોસ કોઈ તલવાર મારેછે તો કોઈ તીર મારેછે, કોઈ ભાલો મારેછે તો કોઈ પથર મારેછે, તમામ બદલ આપનું જામોથી ચુર થઈ ગઈ, આપને નોંઝાશ પર નોંઝાશ ઝેરાપર ઝેરા આવવા લાગ્યા, આપ જામીન ઉપર ખેતી ગમ્યા.

રાવી જાનસોજ લખેછે કે મવલાના અલ હુસેનના બે ફરજાંદ હતા, એકનું નામ જાઝાશર અને બીજાનું નામ હમજાં હતા, જેઓને બેઠી ભાઈઓએ નોંઝાશ કે બાવા હુસેન કંતલ થઈ રહ્યાં છે, બેઠી બચ્ચાઓ ખદમાંથી દોડ્યા, મલકાઈને ઊંઘર બીન સાચાંદ નોંઝાશ કે બે બચ્ચા દોડતા દોડતા આવેછે. લઈને હુકમ કીધું કે અફ લોકો તું જુઓછો? અરે આ બે બચ્ચા આવેછે તેમની કંતલ કરો. મલાઈનોએ તે બેઠી બચ્ચાને ચો તરફથી ઘેરી લીધા, બેઠી બચ્ચા મલાઈનો આગલ હાથ નોડવા લાગ્યા, અને કેહવા લાગ્યા કે અએ કુશીઓ તમે અમને ન મારો, અમારા રસતાને ન રોકો, અરે અમને અમારા બાવા હુસેનથી આખરી વર્જતમાં મલી લેવા દો. એવી રીતે તે બચ્ચાઓએ ઘણાં કાલા વાલા કીધા, પણ મલાઈનોએ હુસેનની નજીદીક તે બેઠી બચ્ચાઓને જાવા ન દીધા, હુસેન અલેહિરસલામની સાંબે તે બેઠી બચ્ચાને શહીદ કીધા.

અફ એખવાનો ભાઈ જાનો, મવલાના અલ હુસેન નોંઝાશ કે બેઠી બચ્ચા શહીદ થઈ ગઈ, આપ રોવા લાગ્યા અને ફરમાવા લાગ્યા કે અએ તારા ફરજાંદ હમજાં, અને જાઝાશર, તમે બેઠી ભાઈ ખુદાની રાહમાં શહીદ થીઓ, તમે અમને યાદ કીધું પણ મારાથી કોઈ શએ બની ન આવી કે હું તમને આ મલાઈનોથી બચાવું. અફ કલેજના ટુકડા હુંબી મુસીબતમાં ગીરજતાર છું, લાચાર છું.

રાવી લખેછે કે આફા હુસેન ભારે મેહુનથી તલવારનો ટેકો દઈને ઉભા થીઓ, અને બેઠી બચ્ચાઓની લાશ ઉપર આવેઓ, તે બેઠી લાશને ઉપાડીને

ઝંલી અકબરના લાશા પાસે લેટાવીઆ, અને શરમાવા લાગા કે અમ્મે ખેટા ઝંલી અકબર આ ખેડ ભાઈના લાશાની ખબર રાખના. તે બાદ આપ જંમીન થી ખીતાબ કરીને શરમાવા લાગા કે અફ જંમીન, આ સિતારાથી હુશીઆર રહેને, એને કોઈ શમ્મેની ઈર્જા ન પોંહોઆડને. તે પછી આપ દુઆ કરવા લાગા કે અફ બારી તર્આલા મારી મુશકલને આસાન કરને, ખનજરની મેહેનતથી મેહેલ કરને. તે પછી આપ દીલથી ખીતાબ કરીને શરમાવા લાગા કે અફ દીલ હવે મૌત નજ્દીક છે હુશીઆરથા હુશીઆરથા. અમ્મી રીતે શરમાવીને કીબલાની તરફ ચુકેઆ. ચોતરફથી મલાઈનેા દુટી પડેઆ, તલવારો અને તીરોના જંખમોથી આપનું બદન મુબારક ચુર થઈ ગઈ, અને આપને પેઆસની શીફત ઘણી થઈ. અફ મેહરબાનો ભાઈ જાનો મશહુર છે કે જંખમીને પેઆસની શીફત ઘણી પોંહોઆ છે.

રાવી લખે છે કે નેઆરે આપને પેઆસની શીફત ઘણી થઈ તેઆરે આપ જંખાનને હોઠો પર શીરાવવા લાગા, અને શરમાવા લાગા કે પાણી, પાણી, તે આરે જંગલના સઘલા ચરંનદા અને પરંદા પાણુ રોકેઆ.

રાવી જાનસોજ લખે છે કે એટલામાં એક પંખેરૂ ઉડતો ઉડતો આવેઆ, જુએ છે સુ કે આકા હુસેન ધગધગતી જંમીન ઉપર લેટી રીઆ છે, અને પાણી પાણી પુકારી રહેઆ છે. તે પંખેરૂ આ હાલ નોઈને તરતજ પાછો શરેઆ અને એક ઝાડની પાસે આવીઆ, ઝાડ ઉપર એક હજાર પંખેરૂ ખેઠા હતા, ગરમી સર્ખત હતી, જંમીન લાલ થઈ રહી હતી, ઈરમ ભુ ચાલી રહી હતી અને સઘલા પંખેરૂ દાણા પાણીનો છંકર કરી રહેઆ હતા, એટલામાં આ પંખેરૂ આવીને કહેવા લાગા કે અફ સઘલા પંખેરૂઓ તમે સુ દાણા પાણીનો છંકર કરી રહેઆછો, અરે નખીના નવાસોકરબલાની નહેરના પીઆસા, શતેમતજંજહેરાની આંખના તુર, ઝંલીઅલ મુરતંજીના દીલના સરવર, ધગધગતી રેતી ઉપર લેટી રહેઆ છે, પાણી પાણી પુકારી

રહેઆછે, મલાઈનો ચોતરફ ઉભાછે, પણ આપને કોઈ પાણી પાતું નથી. તે સરવે
 ૫'ખેડ કહેવા લાગા કે અફ ૫'ખેડ્યો આપણ સું કરીએ ? આપણે સઘલા
 ૫'ખેડ્યો છઈએ, આપણાં હાથ અને પગ નથી, કે આપણે પાણી લાવીએ
 અને શતેમતજીજીહુરાના લાલને પીવરાવીએ. તે ૫'ખેડ કહેવા લાગો કે
 અફ સઘલા ૫'ખેડ્યો તમે કહોછો તે વાત સહી અને સાચીછે, પણ ખુદાતઆલાએ
 આપણને આંચ આપીછે, આપણે સઘલા એક હજાર ૫'ખેડ્યો છઈએ, ચાલો
 આપણી આંચોમાં એક એક કુંતરો પાણીનો લાવશું, તો અલખત એક
 હજાર કુંતરા પાણીના થાસે, તેથી આફ હુસેનનું ગલું તર થઈ જાસે, અને
 આપની પેઆસ જતી રહેસે.

મઝાશરલ મોઝમેનીન મોઝમેનીનની જમાઅત, ખુદા તઆલા તમને રહેમત
 કરે. અએ હુસેન અલેહિસ્સલામના અજાદારો, રાવી જાનસોજ લખેછે કે તે
 સઘલા ૫'ખેડ્યો ઝાડ ઊપરથી ઊઠ્યા અને શિરાત નદીના કાંઠા ઊપર આવેઆ.
 સરવે ૫'ખેડ્યો પોત પોતાની આંચમાં પાણીને લીધું ને પછી સઘલા ૫'ખેડ્યો
 આફ હુસેન અલેહિસ્સલામની ખીદમતમાં આવેઆ અને આપની સાંખે આવીને
 ઉભા રીઆ, અને અરજ કરવા લાગા કે અફ આફ હુસેન, અફ રસુલિલ્લા
 સલ્લા અલેહે વ આલેહીના દીલના અએન, અએ અમારા ઇમામ હુસેન, અમે
 સઘલા અમારી આંચોમાં પાણીના કુંતરા લાવેઆ છઈએ, અએ અમારા
 મવલા આપનું મોહોડું ઉગાડે અમે પાણીના કુંતરાને આપના મોહોડામાં
 નાખીએ ને આપ આપની પેઆસને મટાડીએ.

રાવી લખેછે કે આફ હુસેન અલેહિસ્સલામ સઘલા ૫'ખેડ્યોની તરફ જાવા
 લાગા, અને ફરમાવા લાગા કે અએ ૫'ખેડ્યો તમે સઘલા પાણી લાવેઆછોં,
 અજખ ખુશી તમારા વસતે. મેં તમારી ખીદમતને કબુલ કીધી, હું તમારાથી
 ઘણું ખુશ થીએ, અફ સઘલા ૫'ખેડ્યો હું તો હરગીજ પાણીને પીનાર નથી,

સા વાસતે કે મારા શ્રેષ્ઠ અકબર અને અસંગરને પાણી મલીક નથી, મારા ભાઈ અખીસ, મારા ભાઈ હસનના બે શ્રેષ્ઠ કાસમ અને અંબદુલીક, મારી બેહેન બંદનબના શ્રેષ્ઠ ઝોન અને મહમ્મદ સરવે ત્રણ ત્રણ દીવસના પેઆસા શહીદ થઈ ગીઆ; મારા સરવે અસોહાબ પેઆસા મારેઆ ગદિઆ, અફ પંખેરૂઆ મારી બેટી સકીનાને પાણી મલીક નથી, મારા અહલેબદન સરવે પેઆસાછે, પણ અફ પંખેરૂઆ હું તમને અંમર કૂંધું કે નેઆરે લઈન, શીમર, ખુદાની લાઅનત એ શીમર ઉપર, મારા સીના ઉપર સવાર થાએ, અને આ નખી મોહમદની બોશોગાહ ઉપર અંનજર શરાવે, તેઆરે ને-પાણીના કંતરાએ તમે તમારી આંચામાં લાવેઆછો તે આ સુકા ગલા ઉપર નાખના નથી લઈનનું અંજર મારા ગલા ઉપર અટકે નહીં, હએ હએ અશસોસ સદ અશસોસ આફા હુસેન અલેહિરસલામના આ કલામ તમામ ન થકિઆ કે લઈન શીમર કમખખંત, સીના સખંત, હાથમાં અંનજર અમકાવતો અમકાવતો આવેઆ, લઈને પગમાં નોડા પેહરેઆ હતા. અફ મેહરબાનો ભાઈ જાનો તમે કંઈ સમનેઆ લઈને નોડા સા વાસતે પેહરેઆ હતા ? લઈન જાણતો હતો કે હુસેન અલેહિરસામને તીર ઘણા લાગેઆછે, જગમાં તીર ખુચી જાસે, તે વાસતે લઈન નોડા પેહરેને આવેઆ હતા. અફ માતમીઆ માતમની સફને બીધાવો, ગફલતના પરદાને દુર કરો, હુશીઆર થાએ હુશીઆર થાએ, કયામતની ઘડીછે, હફ હફ કઈ જાનથી બએઆન કૂં જાન લરનંછે, દીલ કાંપેછે, હએ હએ અશસોસ સદ અશસોસ, લઈન શીમર આફા હુસેનના સીના મુબારક ઉપર સવાર થીઆ અને આપના ગલા ઉપર ખુકાં અંજરથી રગડા દેવા લાગો.

રાવી જાનસોજ લખેછે કે તે સઘલા પંખેરૂઆએ આફા હુસેનના અંમર મોઆશીક આપના ગલાઉપર પાણીના કંતરાને નાખી દીધા, અને સરવે આપના ગલા મુબારકથી વલગી ગદિઆ, એક તંરશ શતેમતજંજંહરાએ બાલ ખાલી

દીધા, નજર અશરફમાં આફ્રી અમીરલ મોઅમેનીન સૈલવાતુલ્લાહ અલેહની
કુંબર થર થરવા લાગી, ઝંખીન કાંપવા લાગી, આસમાનમાં મલાએકા રોવા લાગા,
ખુદા તઆલ્લાનું અરશ કાંપવા લાગું, તાકે શીમર મલઉનનો ખનજર ફરવા લા
ગું, હુએ હુએ અશસોસ સદ અશસોસ, અએ મારા ભાઈ જાનો હું તું બ
યાન કરું, ઝંખાન લરનેંછે, બદન કાંપેછે, અએ મેહરબાનો, પેહલાં તો ખન
જર શીરાવતાંજ એક હજાર પંખેરૂઆની ગરદન જુદી થઈ ગઈ, સઘલા પંખેરૂ
એ આફ્રી હુસેન અલેહિસ્સલામ ઉપર શીદા થઈ ગઈઆ, તે પછી આપની
ગરદન જુદી કરવાણી. અએ આફ્રી હુસેન અલેહિસ્સલામના અજાદારો, મા
તમદારો, ઝંખખોઆરો, વાંહાંનું હંગામ છે, તમે શીકર કરો, શીકરનું મકાન છે,
કે પંખેરૂ તો આફ્રી હુસેન ઉપર પોતાની જાન શીદા કરે, કુરબાન કરે, ગરદ
નોને કપાવે, હુએ હુએ આપણે આફ્રી હુસેન ઉપર રોવાથી અખીલ થાઈએ?
ના, ના, તમને લાયક નથી કે ચુપ કીધા ખેસી રહો, અએ એખવાનો ભાઈ
જાનો આફ્રી હુસેનનું તે માતમ અને ઝંખ કરો કે આસમાનથી તમામ મલાએકા
તમને જતનની વધામણી આપે. આમીન, વલ હમદાલિલીહે રબિલ આલમીન.

રિવાયત ૧૧ મી બીબી કાતેમતસ્સુગૈરાનું એના બાવા
 હુસેન અલેહિસ્સલામથી વીધડવું અને આકાં
 હુસેનના ફિરાકમાં ગૈમ કરવાના બયાનમાં.

માઝ્ઝશરલ માઝ્ઝમેનીન, માઝ્ઝમેનીનની નમોઅત, રાવી જાનસોઝ લખે છે કે નેઆરે મોલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ મદીનાથી ઝૈરાક તંરશ જવાનું સશર અખતીઆર કીધું, તેઆરે પેહલાં તો આપ મોહમ્મદ મુસૈતશ સલ્લા અલેહૈવ સલમના રોજી મુખારક ઉપર તશરીફ લાવેઆ. અફ હુસેન અલે હિસૈલામના અજાદારો માતમદારો, આકાં હુસેન રોજીની અંદર આવતાંજ કહેવા લાગા કે “અસૈલામો અલફકા યા રસુલિલીહુ અનલ હુસૈનો બિન કાતેમા, ફરખુકા વખેનો ફરખેતકા” અફ નાનાં રસુલ, અલીહુના મકબુલ, હું હુસેન, તમારી ખેટી કાતેમતજંજંહેરાનો ફરજંદ છું, તમને ઘણા ઘણા મારા સલામ હોના.

રાવી લખે છે કે ઝેટલું કહીને આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામ રોવા લાગા, ઝેટલા સુધી રેડઆ કે રોતાં રોતાં આખીરાત તમામ થાવા આવી, નેઆરે સુમોહનું વખંત નજંદીક થીઆ તેઆરે આકાં હુસેનને જંરાસી હંગ આવી અને આપને એક ખોઆબ થીઉ તે સપનામાં આપ સું જુએ છે કે નાના રસુલ, અલીહુના મકબુલ આપની પાસે તશરીફ લાવેઆ છે, આવીને આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામને સીના સાથે ઘબીઉ છે અને કહે છે કે અફ હુબીબ મારા, અફ હુસેન, કાતેમતજંજંહેરાના દીલના અફન, અફ અલીઅલ મુરતજાના મુરલઅફન, હું જોઉં કે નજંદીકમાં તમે કરબલાની જંમીનમાં શહીદ કીધું છે

અને તમે પોતે તમારા ખુનમાં લેટી રહ્યાઓ, અફ શરૂંદ તે વખત તમે ખુશક ગલાથી પડ્યાઓ પણ તમને કોઈ પાણી આપતું નથી.

અફ ઇમવાનો ભાઈ જનો રોવાનું મકાન છે, અફસોસની જગાએ, કે રસુલિલ્લા સલ્લેલા અલેહે વ સલમની જાંબાન મુબારકથી સપનામાં આ કલામ સાંભલીને આફા હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગા કે, અએ નાના રસુલ, અલ્લાહના મકબુલ હવે દુનીઆમાં જાવાની મને કંઈ જરૂર નથી, અફ નાના તમે મને તમારી સાથે કંઈરમાં લઈ ચાલો. તેઆરે નખી મોહમ્મદ મુસંતશ સલ્લેલા અલેહે વ સલમ શરમાવા લાગા કે અફ હુસેન, મારા ફીલના અફન અંલી અલમુરતંજાના નુરલઅંબેન, લાખુદ તમને દુનીઆમાં જાવું છે અને શહાદતના જામને પીવું છે, કેમ કે ખુદાતઆલાફ તમારા વાસતે દરેક અને મરતબા મોટા રાખેઆ છે તે જાહાં સુધી શહાદતના જામને નોશ નહીં કરે તાંહા સુધી તે ફતવાને પોંહાચવુ મુશકલ છે.

રાવી લખે છે કે જેઆરે આફા હુસેન અલેહિસ્સલામે સપનામાં એવી રીતે નાચું, તેઆર પછી આપ હુશીઆર થીઆ, જાગેઆ, અને તેઆંથી પાછા ઘરે આવીઆ અને સરવેને સાથે લઈને સફરની તઈઆરી કીધી.

રાવી જાનસોજ લખે છે કે જે દીને આફા હુસેન અલેહિસ્સલામે મદીનાથી ફેરાફનીતરફ કુચ કીધી તે દીને શતેમતસ્સુજંરા, મૈલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામની દીકરી ઘણી બીમાર હતી, દરદથી કરીને આપ બીલકુલ નાતવાન થઈ રહી હતી, તેથી કરીને આપને સાથે લેવાનું આફા હુસેન અલેહિસ્સલામને નાં મંનજ્યુર થીઉ; પણ અફ ઇમવાનો, શતેમતસ્સુજંરાને મુકી જાવું એ પણ મૈલાના હુસેનને ઘણુ મુશકીલ હતું. આખરૂલ અમર આફા હુસેન લાઆર થીઆ, કોઈ સુરત આપને નજર ન આવી તેઆરે આપની લાડલી ખેટી શતેમત સ્સુજંરાને આપે આપની નાની સાહેબ ઉમ સલમાને સોંપી, અને શરમાવા લાગા

કે અફ અમો શતેમતરસુંગેરા તમને સોંપી જાડીંધું પણ તે હાલ ઘણી બીમાર છે માટે તેની ઘણી ખાતરદારી કરેલો; કારણ કે નહાતપણમાં આ પેહેલીજ વાર તેનાથી અમો જીદા પડીએછ તેથી કરીને એની ઘણીજ અરદાશત રાખેલો.

અફ એખવાનો ભાઈજાનો નવારે શતેમતરસુંગેરાએ સાંભલીઉ કે મારા બાવા મને એકલી આ વડરાના ઘરમાં મુકી જાએછે, તેઆરે નો કે નાતવાની અને બીમારી ઘણી હતી તો પણ પોતાના બાવા હુસેન અલેહિરસલામ પાસે આવી; અને કહેવા લાગી કે અફ બાવાજી હું સાંભલુંધું કે તમોએ સફરની તઈઆરી કીધીછે અને મુજ બીમાર દુખીઆરીને અહીંઆજ મુકી જાએછો. અએ બાવાજી નઆરથી આ વાત મેં સાંભલીછે તેઆરથી મારી અક્કલ અને હોશ ખેડી જાતા રહેઆછે. અએ બાવા હું હએરાન અને પરેશાનધું કે આપ સઘલાને સાથે લઈ જાએછો, યાંહાં સુધી કે [૬] મહીનાનો દુધ પીનાર મારા ભાઈ અંલી અસંગેરને પણ આપ સાથે લઈ જાએછો, પણ મને સા વાસતે સાથે તેડતા નથી. અએ બાવાજી સાહેબ નો મારાથી કંઈ તકંસીર થઈ હાએ તો આપ મને મોઝાંશ કરીએ; કારણ કે “કરીમ ઈબનલ કરીમ” તે આપ પોતેછો.

રાવી જાનસોઝ લખેછે કે મવલાના હુસેન અલેહિરસલામે શરમાવીડી કે અફ શતેમતરસુંગેરા મારી લાડલી ખેટી, હું તારાથી ખશા નથી, પણ અફ ખેટી તું બીમારછે તેથી સખતીએ અને રંજ સફરના તું નહીં સહી શકસે, અફ ખેટી હું તને લઈ જવાને લાઆરધું, માટે તને તારી જદ્દ મા જદ્દ ઉમ સલ લમાને સોંપી જાઉધું; અફ સુંગેરા ઊમ્મર તેની પણ ઘણી જંઈજછે તેથી તેને સાથે લેવાને પણ નાદુરસ્ત જાણીને ઈઆં મુકુધું, અફ ખેટી સુંગેરા તે તારી ઘણીજ ખાતરદારી કરસે.

અએ મહેરબાનો ભાઈ જાનો શતેમતરસુંગેરા આ વાત સાંભલીને કહેવા લાગી કે અએ બાવા સાહેબ તમારી જીદાઈના શીરાકમાં જીવવું માફ મુશકીલ

છે, અમ્મે બાવા નો આપ મને સાથે લેસોતો હું ખાતરીથી કહું છું કે હું ઘણી જલદી તંનદુસ્ત થઈ રહીશ, અને અગર નો આપની સાથે ચાલવાથી હું કદાચ આ દુનીયા ખે બકાથી વશત કરો, ગઈ, તો વલ્લીહ ખુદા તઆલાના કસમ આઈને કહું છું કે આપની જુદાઈમાં જીવવા કરતાં તે મૈત પણ ખેહુતર છે. અફ બાવા સીહુબ નમ્મોની સાથે મારું દીલ હક્કી મલીને એકતંન થઈ રહીઉં હું તે સરવે નેઆરે તમારી સાથે આવસે અને મુજ ખીમારનું અનીસ તથા શશીક કોઈ નહીં રહેસે તેઆરે મારા દીલને કેવી રીતે કરાર આવસે; અને અમ્મે બાવાજી કોની પાસે જઈને હું મારા દીલનો અહેવાલ કહીશ.

રાવી જાનસોર્જ લખે છે કે મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ શતેમતરુંગેરાને ઘણુ દીલાસો અને તસલ્લી આપી અને આપના ભાઈ અબ્બાસ ઈલીને શરમાવીઉં કે અફ ભાઈ અબ્બાસ ઊંટો ઉપર કબવા તઈઆર કરો અને આપણા સરવે અહેલે અમ્મેતને અમાડીમાં ખેસાડો; કેમકે આને અહીંઆથી આપણી કુચ છે. અફ ખીરાદર અબ્બાસ તમો પોતે આ કામ ઉપર કમર હીંમતની બાંધના, સાવાસતે કે આપણી સાથે કેટલાક નાહાના અમ્મો અને કેટલીક બઈરીઆ છે. સકીના છે, ઈલી અસંગેર છે, મુસલમના ખે શરજંદ છે, તથા ભાઈ હસનનો ખેટો અબ્બુલ્લાહ પણ છે, હવે અમ્મે ખીરાદર અબ્બાસ એ સઘલાઆને પરદાવાલી અમાડીઆમાં ખેસાડના, કેમકે તડકાની લુ અમ્મેને નહીં લાગે; અને અફ ખીરાદર અબ્બાસ મારી ખેહેન જંદનબને ઘણીજ ઈજત અને હુરમતથી પરદા વાલી અમાડીમાં ખેસાડના અને તેની ખીદમતગુર્જરી અને પરદાદારી હદથી ઈઆદા કરના, કેમકે શતેમતજંજહેરા ખાતુને જમતની એ ખેટી છે, અફ ખીરાદર અબ્બાસ શકત મારી મોહોબત વાસતે એ અમ્મે સફરના રંજ અને બલાઆને અખતીઆર કીધાં છે.

અમ્મે આફા હુસેન અલેહિસ્સલામના અજાદારો અને માતમદારો, રાવી

જાનસોજીં લખેછે કે હવે રોવાનું મકાનછે માતમની જગાછે કે આપની ખેહન
 જંએનખ ને શતેમતજંજંહેરાની ખેટી હતી અને નેને વાસતે મવલાના અલ હુસેન
 અલેહિસ્સલામ આપના લાઈ અખીસને હુદથી છંઆદા ખીદમત અને પરદા
 કરવાને શરમાવીઉં હતું તેનાં ઉપર મલાઈનોએ કેવા જુલમ અને સીતમ કીધા,
 હુએ હુએ અશસોસ સદ અશસોસ કઈ જંખાનથી ખોલું, જંખાન લરજેછે, દીલકાંપેછે,
 કે જંએનખ અલેહિસ્સલામના માથા ઉપરથી આદરને પણ મલાઈનોએ લઈ લીધી,
 અને નંગી પીઠના ઉંટ ઉપર સહેર બશેહેર મુલકો મુલક શીરાવી. અએ
 એખવાનો ભાઈજાનો ખીજા નહાખા નહાના બચી નેને શકત ગૈરમ હવાથી પણ
 આપ બચાવતા હતા તે ઉપર કુશીઆએ કેવા જુલમ કીધા.

અએ અજાદરો માતમદારો, માતમની સશ બીઆવો આહનું નારો મારો કે
 અલી અસૈગૈર ને છ મહીનાના મઆસુમ હતા તેને હરમલ મલઊને એક તીર
 એવા નાજુક ગરદન ઉપર મારેએ કે નથી તે મઆસુમની અરવાહ પરવાજ થઈ
 ગઈ. વહી હસનના ખેટા અબદુલ્લાહ ઉપર સુ સીતમ કીધું, હુએ હુએ અશસોસ
 સદ અશસોસ કઈ જંખાનથી ખોલું, અરે જંખાન લરજેછે, દીલકાંપેછે, પરથમતો
 અબદુલ્લાહના મલાઈનોએ હાથ શહીદ કીધા, તેવારે અબદુલ્લાહ આકા હુસેન
 અલેહિસ્સલામને આવી વલગેએ, હુએ હુએ મવલાના અલ હુસેને તેને તસદલી
 આપી અને સબર કરવા શરમાવીઉં, પણ અશસોસછેકે મલઊને હરમલે આચીતું
 એક તીર અબદુલ્લાહની ગરદન ઉપર મારીઉં નથી અબદુલ્લાહ પણ શહાદતના
 જામને પીધું અને આ દુનીઆ ખે બકાથી વશત થીઆ.

મઆશરલ એખવાનો નખી અલ ઇમાનો રાવી લખેછે કે નેઆરે મવલાના હુસેન
 અલેહિસ્સલામ જુલજુનાહ ઉપર સવાર થીઆ, અને આપના અંજં અને રશીક
 સઘલા હમરાહ થીઆ તેઆરે દરો દીવારથી એક નીદા આવી કે અલ્લાહના રસુલ
 પુદાના મકયુલનો, શરજંદ, અને શતેમતજંજંહેરાનો દીલખંદ, અલી અલ

મુરતંગોના ગુરુલગ્નએન વદાઈ થાએછે અને કુચ કરેછે.

અએ મહેરખાનો ભાઈ જાનો નેઆરે આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામ રવાના થીઆ, તેઆરે બીબી સુંગરા નોકે બીમારીથી ઘણી નાતવાન હતી તો પણ લાકડી હાથમાં લઇને ઉઠી, અને મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામની પાછલ ચાલી. અફ આકાં હુસેનના અગ્નિદારો માતમદારો, તેવખત બીબી સુંગરાને તાપ ઘણું સખત હતો, નથી આંખોમાં અંધારી આવી જતી હતી, વલી નાતવાનીથી પણ થરથર ધુજતા હતા, એવી હાલતે પણ શતેમતસ્સુંગરા આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામની પાછલ આસતે આસતે ચાલી જતા હતા, ખેઆર કદમ ચાલે એટલે ખેસી રહે અને શરી ઊઠે ને ચાલવા માંડે, વલી થોડા કદમ ચાલે એટલે ખેસી રહે. હએહએ અશ્સોસ સદ અશ્સોસ, એટલી નહુમત ઊપાડતાં અને રોતાં રોતાં શતેમતસ્સુંગરા મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામની પાછલ ચાલી જતી હતી.

રાવી જાનસોજે લખેછે કે મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામને કોઈક કહી ઊં કે અફ આકાં, શતેમતસ્સુંગરા તો આંખની પાછલ ચાલી આવેછે, ઘરે જતી નથી આપને ઘણુંબી સમજાવેછે તો પણ માનતા નથી, અને કહેછે કે હું તો મારા બાવા હુસેન અલેહિસ્સલામની સાથે જઈશ. હએ હએ અશ્સોસ સદ અશ્સોસ, નેઆરે મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામે આ કલામ સાંભલેઆ તેઆરે એક આહતું નારો જગરસોજ માંથી કાહાડેઆ, અને બીબીઆ ને કુજવામાં ખેડી હતીઆ તેઆંથી પણ આવાજે રોવાનું આવતું હતું.

માઆશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત, આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામે આપના ભાઈ અબ્બાસ અને અંલી અકબરને શરમાવીઊં કે અએ બી રાદર અબ્બાસ અએ અંલી અકબર તમો જલદી જાઓ, મારી લાડલી ખેટી શતેમતસ્સુંગરાને મારી પાસે લઇ આવો.

અએ એખવાનો, આકાં હુસેનના એમર મોઆશીક અબ્બાસ, તથા અંલી

અકબર ખેડી જણા શતેમતરસુંગરા પાસે ગમ્યેઆ, જાધને સીનાની સાથે દાબી ઉં અને આંખમાંથી આંસુઓનું મેહુ વરસાવા લાગા, અને કહેવા લાગા કે અફ સુંગરા ચાલો તમને બાવા હુસેન અલેહિસ્સલામ ખોલાવેછે. અબ્બાસઅંલી તથા અંલી અકબરથી આ કલામ સાંભળીને બીબી સુંગરા ઘણા ખુશી થીઆ, અને જાણે સઘલી બીમારીથી તનદુરસ્ત થઈ ગીઆ. પછી આપ દરમાવા લાગાકે અલબત મુજ બીમાર અને દુખીઆરીને મારા બાવા હુસેને યાદ કીધી હશે, હવે મને પણ સાથે લઇ જાસે.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે શતેમતરસુંગરા એવી ખુશી થાતી થાતી, તથા પોતાની આંખોના આંસુ લુછતી લુછતી આંકી હુસેનની નજંદીક આવી પોહાં ચી, પણ અફસોસ સહ અફસોસ, નેઆરે મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ શતેમતરસુંગરાને નોઈ તેઆરે એકા એક એક હાએ આપના જગરસોઈમાંથી નીકલી ગઈ, અને આપ બે તર્જામુલ રોવા લાગા. નેવારે શતેમતરસુંગરાએ પોતાના બાવાને આવી હાલતે નોચું તેઆરે આપ પણ સખર ન કરી શકેઆ, અને આહાનું નારો મારી રોવા લાગા, અને કહેવા લાગા કે અએ બાવા મુજ દુખીઆરીના દીલને કેમ સખર આવસે, આપ ગમ્યેઆ પછી નેઆરે આ ઘર ખાલી અને વએરાન મારી આંખોંથી હું નોઈસ, અને તમારી ઇબાદતગાહ, જ્યાં આપ હમેશાં બંદગી કરોછો તે પણ ખાલી પડેલી નજર આવસે, વલી મારા અ નીસ અને શશીક કોઈપણ તે ખાલી ઘરમાં નહીં હશે, ન મારી માં હશે કે ન બી મારની ખાતરદારી કરે, ન મારી કુઈ હશે ને મારા વાસતે જમણને તઈઆર કરે, અને મુજ દુખીઆરી વાસતે ઓસક તઈઆર કરે, અએ બાવા સાહેબ યકીનન અને તહેકીકંન આપ જાણો કે તમારા વીછોડાના દરદથી અને જુદાઈના ગંમથી હું જીવતી નહીં રહી શકીસ. અએ બાવા, વલી એ સઘલા કરતાં અંલી અસંગરની જુદાઈ મને વધારે મારેછે, સા વાસતે કે તે માર્ગશુભ નાહાનું બરચું

પણ મારાથી ઘણી મોહબત રાખેછે, હવે હું બીહુંધું કે રખેને, મારી જુદાઈ થી તે માઝાંસુમને પણ ઈજા ન પોંહોંચે.

અફ નુસેન અલેહિસ્સલામના અઝાદરો, મતમદારો, નેઆરે આકાં હુસેને બીબી સુંગેરાનો આ હાલ નાહ્યો તેઆરે આપ બેતાકુંત થીઆ, અને આપની આંખોં મુબારકનાંથી કુંતરાં પાણીના આતશની માફક નીકલવા લાગા. પછી આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામે મોહોહું આસમાન તંરશ ઉંચું કીધું અને કીબલાની તંરશ ખેઉ હાથ લાંબા કરીને આપ દોઝાં કરવા લાગા, અને કહેવા લાગાકે અફ બારી અલબરાયા, અફ ખુદાવંદા, અઝમે પરવરદીગારા, તું મારા હાલથી ખુબ વાકેશ છે અને જાણેછે કે મારા શરૂંદા સઘલા ફેરાકની જંમીન ઉપર ભુખેઆ અને પેઆસા બકરાની માફક જંબાહ થાસે, અને કેટલાક તો કુંચેદી થઇને દર બદર શરસે, નેઆની ગરદનમાં તોક અને જંનજીર પડેલી હસે, એવી હાલતે પણ કુંચેદ હસે. અને આ મારી આંખોંને રોશની આપનાર લાડલી ખેટી શતેમતરસુંગેરા તે પણ મારી જુદાઇનાં દરદમાં પોતાના વતનમાં રોતાં રોતાં હ લાકું થાસે, અફ ખુદાવંદા, અફ પરવરદીગારા, આ બીમાર, દુબીઆરી, ખેસ બર ના દીલને, સબર અને કરાર ઈનાયત કર.

માઝાંશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅંત, એવી રીતે દુઝા કરીને આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામ ઘોડા ઉપરથી નીચે ઉતરેઆ, અને શતેમતરસુંગેરા ને ગોદમાં લઇને ગાલ ઉપર અને પેશાની ઉપર ચુમીઆ દેવા લાગા. તેઆર પછી આપ શતેમતરસુંગેરાને દીલાસો આપવા લાગા, તસદલી આપવા લાગા, અને કહેવા લાગા કે અફ શતેમતરસુંગેરા, આપ ઘરે જાઓ, હમણા આપ ઘણા બીમાર છો તેથી હું અપને લઈ જવાને લાચારધું, પણ ઈનશા અલીહ નેઆરે હું ઝેંરાકમાં પોંહોંચીસ તેઆરે આપના ભાઈ ઈલી અકબર, યા આ પના કાકા અબઆસ ઈલી ને મોકલીને આપને ખોલાવીસ. અને અઝમે શતેમા

સુંગરા નેઆરે આપની તળીઅત સારી થઈ રહે તેઆરે અમને કાગલ લખજો, સા વાસતે કે માફ દીલ પણ હમેશાં તમારી તરફ હશે.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછેકે આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામેં જીવી રીતે શતેમા સુંગરાને તસદ્દત્તી આપીને આપ પાછા ઘોડા ઉપર અસવાર થીઆ, અને ઉંટવાલાઆએ ઉંટોની મેહાર ખેંચી, ચાલવા માંડેઆ. હએ હએ અશ્સોસ સદ અશ્સોસ, તે વખતના માજરાને, શતેમા સુંગરાના હાલને કંઈ જાનથી બયાન કરૂં, જાન લરજેછે બદન કાંપેછે, નેઆરે શતેમા સુંગરાને યકીન થીઉં ખાતરી થઈ કે હવે હું એકલી રહી ગઈઅને મારી માં અને ખેહેનો અને કુઈઆ, સરવે કજવામાં રોતાં રોતાં જાયેછે, અશ્સોસ સદ અશ્સોસ તે વખતે સુંગરા ઘણી ખેડાર થઈને જમીન ઉપર પછાડી ખાવા લાગી, ખાક ઉપર લેટવા લાગી, અને બુલંદ આવાજથી પુકારીને કહેવા લાગી કે અફ બાવા હુસેન, અફ ભાઈ ઝાલી અકબર, અફ કાકા અખાસ એક લેહેને તાર્ખીમુલ કરો તે આ શતેમા સુંગરા બીજી વખતે પણ તમારાથી અલવીદા કરે અને તમારો દીદાર આખરી તે પણ બીજી વખતે કરી લીએ. સા વાસતે કે હવેતો તમારાથી જુદી પડુંધુ, વીછડું ધું હવે મારા નાંહાના ભાઈ ઝાલી અસુંગરાને પણ એક વખતે ચુમીઆ લઉં અને વીદાયે કરૂં.

માઝાશરલ એખવાનો નથી અલ ઈમાનો રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે નેઆરે મોલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામના કાનમાં શતેમા સુંગરાના આ કલાંમ પેહાંચેઆ તેઆરે આપ ખેડાર થઈ આપના ભાઈ અખાસને શરમાવા લાગા કે હવે ઉંટોને ખેસાડા કેમ કે શતેમતસુંગરા ઘણી હલાક થાયેછે. અશ્સોસ સદ અશ્સોસ નેવારે ઉંટો જમીન ઉપર જુકેઆ તેઆરે શેરખાનું અને જંદનબ અલેહિસ્સલામ ખેતાકંત થીઆ અને કજવાથી ગંશ ખાઈને જમીન ઉપર પડેઆ. અરે આકાં હુસેનના અજાંદારો માતમ દારો, સું હાલ બયાન કરૂં.

કઈ જાનથી ખોલું જાન લરજે છે દીલ કાંપેછે, સરવે ખીખીચ્યા શતેમા સુંગરાને ઝગલગીરી કરતા હતા અને રોતા હતા. નેઆરે સકીનાથી શતેમા સુંગરા વદાએ કરવા ગઈ તેઆરે એવીરીતે, આહ વજરી કરવા લાગી કે નોવા વાલાને તાળ નોવાની ન રહી. અને સાંભલનારને તાકત સાંભલવાની ન રહી. જ્યેનય અલેહીલામે નેઆરે શતેમા સુંગરાનું આ હાલ નોયું તેઆરે કહેવા લાગી કે અફ સુંગરા હવે ખામોશ કરો, અરે તમારા રોવાથી અંલી અસંગર પાણુ તલમલેઆ કરેછે, હવે ખસ કરો ને સખર કરો, ખુદા તાઆલા તમને સખરની જાજી આપના. એવી રીતે ઘણીકવારં સમજાવીને એક ખીખથી ખેઉને જુદાં કીધાં.

મઆશરલ એખવાનો નખીઅલ ઈમાનો, રાવી જાનસોજં લખેછે કે તે બાદ શતેમા સુંગરાએ કહીઉં કે હવે મારા ભાઈ અંલી અસંગરને મારી ગોદમાં આપો. નેઆરે અસંગરને શતેમા સુંગરાની પાસે લઈ આવેઆ, તેઆરે તે માઆસુમ પોતાની ખેન સુંગરાને નોધને ખુશીથી ઉછલવા લાગો અને ટક ટક પોતાની ખેઉને સાંખે નોવા લાગો. શતેમા સુંગરાએ પાણુ પોતાના ખેઉ હાથ લખાવેઆ, અને અંલી અસંગરને ગોદમાં લઈ સીનાથી દાખી ઘણું પેઆર અને મોહખત કરવા લાગી. પછી અહેલે હરમને શતેમા સુંગરાએ કહીઉં કે “ખસમિદલા” હવે ખેલાશક તમે જાઓ, ખુદા તમને સહી અને સલામત તે આં પોહાંઆડના, હવે હું અને મારો ભાઈ અસંગર ખેઉ સાથે ચડીયું; હવે એને મારી પાસેજ રહેવા દોં કારણકે એ નાહાનું માઆસુમ સફરના રંજ અને ખલા એ નહીં સહી શકસે. તે વખત અહેલેખડત સઘલા કહેવા લાગા કે અફ સુંગરા આ માઆસુમ માં વમર કેમ રહી શકસે? માટે એ અમને આપો.

મોઅમેનીનની જમાઅંત, શતેમા સુંગરા કહેવા લાગી કે હું માં કરતાં પાણુ છંઆદા એની ખીદમત કરીશ, અને આખો દાહાડો એના જુલ્લા પાસે ખેસી રહીશ, એક પલ પાણુ જુદી નહીં થડું, અને એને દુધ પાણુ ખની હાશમની

અધરીએ થકી પીવરાવીશ. અને આખી રાત એની પાસે જાગેઆ કરીશ, સાવાસતે કે હવે મારા દીલનો મુનસ શકત એજછે.

અફ ફખવાનો લાઇજનો તેવખંત બીબીએનો અજબ હાલ હતો, માં સુંગરાની આહો જારી કરતી હતી અને સુંગરા અસંગરને સીનાથી દાખતી હતી અને કોઇને પણ તે માચુંસુમ અપતી ન હતી. આખંડલ અંમર, નંદનખ અલેહિસલામ તથા ઉમકુલસુમ સુંગરાને ઘણું સમજવા લાગા, તથી સુંગરા લાચાર થઈ, તેઆરે કહેવા લાગી કે ભલા તમે અંલી અસંગરને પણ મારી પાસેથી લેએ, પણ જખરદસ્તીથી મારી ગાદમાંથી એને ન છીનો. હવે જની પાસે એ માચુંસુમ ખુશીથી આવે તે ખેલાશક એને મારી ગાદમાંથી લીએ.

અફ આફા હુસેન અલેહિસલામના અજંદારો માતમદારો, શીકર કરો, આંખોથી આણું વરસાવો કે બીબીએમાંથી ન કોઈ તે નાહાના માચુંસુમ અંલી અસંગરને લેવા જતું હતું, તેનાથી તે ખચ્ચું મોંહ શીરાવી લેતું હતું અને શતેમા સુંગરાના ગલાથીજ વલગી રહેતું હતું. જાણ કે તે માચુંસુમને ખંખરજ હતી કે ના હું મારી ખેહન સુંગરાથી જુદા પડએ તો શરી પાછા મલનાર નથી. અને અફ ફખવાનો જાણ તેને એ પણ ખંખર હતી કે હું કરખલાની જંમીનમાં જઈને તીર ખાઈને શહીદ થઈ જઈસ. આખંડલ અંમર હંજારો મેહનતથી અને બાહાનાથી અંલી અસંગરને શતેમા સુંગરા પાસેથી લીધું અને સઘલાએ અસવાર થઈ રવાના થીઆ.

રાવી પુરગમ બયાન કરે છે કે અશસોસ સદ અશસોસ, તે વખંતે શતેમા સુંગરા હદથી હંઆદા રોઈછે, યાહાં સુધી કે રોતાં રોતાં ખે હોશ થઈગઈ. ઘણા વખંત ગુજરેઆ પછી નેઆરે સુંગરા હોશમાં આવી ત્યારે નોએછે સું કે નથી તે શાજ, નથી તેજો સરદાર, અકબર પણ નથી, જે અલમદાર પણ નથી, સકીના પણ નથી, અને અંલી અસંગર પણ નથી, વલી કુઈ પણ નથી અને માં પણ

નથી. પછી ઉમ સલમાએ શતેમતત્તેસુંગેરાને જમીનથી હજાર મેહનતે ઉઠાડી અને ઘરે પોહુંચાડી, અને દોઝા કરવા લાગી, કે અફ બારીતાઝાલા અફઈલાહા ફેરાકના મુસાફરોના શીરાકમાં શતેમા સુંગેરાને સખર દેને. હુએ હુએ અફસોસ સદ અફસોસ, નેવારે તે ખાલી ઘર શતેમા સુંગેરાએ પોતાની આંખોથી નાઈઈ તેવારે દરદ ભરેલો એક આહાનું નારો પોતાના જીગરસોજે માંથી કાહાડેઆ, અને કહેવા લાગી, કે અફ કુફ જઈનખ આપ કાંહાંછો? અફ કુઇજ ઉમ કુલસુ મ આપ કફઆ ઘરમાં ખેઠાછો? અએ ભાઈ કમલીઅકબર આપ કએઆ દાલા નમાં ખેઠાછો? આ બીમાર શતેમા સુંગેરાને જવાબદો.

અફ એખવાનો ભાઈજનો રાવી લખેછે કે તે દીનથી શતેમા સુંગેરા એરાકના મુસાફરોના શીરાકમાં હમેશા રોતા હતા, કોઈ દીને રસુલ કરીમ સલ્લેલા અલેહે વ સલમના રોજો ઉપર જાઇને રોતા હતા, અને કોઈ દીને શતેમતત્તેસુંગેરાના રોજો ઉપર જાઈ વીલાપ કરતા હતા. અને રાત દીવસ એજ ઇતેન્નીરીમાં હતા કે નેવારે મારા બાબા સહી સલામત ફેરાંક પોહુંચસે તેવારે ભાઈ મારો અંલી અકબર મને તેડવા આવસે.

માઝાશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત, રાવી જાનસોજે બયાન કરેછે કે એક દીને શતેમતત્તેસુંગેરા આપના અંજીને યાદ કરીને ઘણું વીલાપ કરતા હતા, એટલામાં આપને યાદ આવીઈ કે મારા બાબાજીએ વાફદો કીધો હતો કે હું તમને ખોલાવી લઇશ, હવે ઘણાં દીન થઈ ગઈઆ તોપણ મને કોઈ તેડવા આવીઈ નહીં, તથી કદાચ મને ભુલી ગીઆ હશે, અને મારી સાથે કીધેલો વાફદો પણ ફરામોશ થઈ ગીઆ હશે, માટે તેને એક કાગલ લખું. પછી આપના ધુજંતા હાથોથી એક કાગલ આપના બાબા હુસેન અલેહિસલ્લામ ઉપર લખીઈ તે મધે પોતાની ઇતેન્નીરી અને ઇશતીઆક વીશે તથા વાફદાની શીકાએત વીશે સરવે હકીકત તે કાગલમાં લખીને તેને બંદ કીધું. તેઆર પછી

આપે બાદર માથા ઉપર ઝીંડીને કેટલીક લૈંડીઝીને સાથે લઈને મદીનાના દરવાજા પાસે આવેઆ. તે વખતે એક શખસ ઝીંડીની ઉટ ઉપર અસવાર થઈને જલદી જલદી જતો માલમ પડીઆ, તેને જાતેમત સુંગરાની લૈંડીઝીએ પુછીઉં કે અફ ભાઈ ઝીંડી તમે કાંહાં જાવાનો ઈરાદો રાખોછો? તે ઝીંડીઝીએ કહીઉં કે ઝીંડી તરફ જાવાનો ઈરાદો રાખું છું. તેઆરે જાતેમા સુંગરાએ કહીઉં કે અફ શખસ ઝીંડીની અગર તું મારા ઉપર એક એહસાન કરે તો રસુલ ખુદા સલ્લેલા અલેહુ વ સલમ તેની જજી તમને અમપસે. તે ઝીંડીઝીએ પુછીઉં કે તે તું એહસાન છે? તેઆરે જાતેમા સુંગરા કહીઉં કે આ કાગલ મારા બાવા હુસેનનું છે તેને પોહાંચાડી દેજો. અને અફ ઝીંડીની જઆરે તમે ખુદાના રસુલ અલ્લાહના મકબુલના ફરજંદ પાસે પોહાંચો તેઆરે મારી તરફથી મારાં જાવાના હાથ અને પગને ચુમજો. તે ઝીંડીની કહેવા લાગો કે ખુદાના રસુલની ખુશનુદી વાસતે આ કાગલ હું આપના બાવા હુસેન અલેહિસ્સલામને પોહાંચાડીસ. એટલું કહીને તે ઝીંડીની જાતેમા સુંગરા પાસેથી કાગલ લીધું અને લઈને રવાના થીઆ. અફ મેહરબાનો, ભાઈજાનો જાતેમા સુંગરા પણ તે લૈંડીઝીની સાથે પાછી ઘરે આવી. અને દીવસ ગણવા લાગી કે હવે તો જરૂર જરૂર મારા ભાઈ અંલી અકબર યા તો કાકા અબ્બાસ મને લેવાને આવસે.

માઝીશરલ એજવાનો, નખીઅલ ઈમાનો, રાવી લખેછે કે તે કાસીદ તીઆ થી આલેઆ તે મનજંલ બમનજંલ તંએ કરતો કરતો સહી વ સાલમ ફેરાકમાં પોહાંચીઆ, મગર અફસોસ સદ અફસોસ તું બયાન કરું અરે કઈ જંબાન થી બોલું જંબાન લરજંછે દીલ કાંપેછે, કે તે દીન આશુરાનો દીવસ હોતો, અને આકા હુસેનના ચારો ચાવર સઘલા શહીદ થઈ ચુકેઆ હતા, અલી અસંગર પણ તીર ખાઈને શહીદતના જામને પી ચુકા હતા, ફકત મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ હજારો કાફરોમાં તને તનહા ઊભા હોતા, અને આપની જંબાન

મુખારકથી આ શરીઆદ કરી રહેઆ હતા; અશ્સોસ છે મારી તનહાઈ ઊપર અને અશ્સોસ છે મારી ઝંરીળી ઊપર, અને અશ્સોસ સદ અશ્સોસ છે કે આ વખતમાં કેઈ ચાર અથવા મદદગાર, મારો નક્ષી, આ સમે કોઈ એવો શખસ પણ નથી કે આ જુલમગાર દુશમનોને મારા સરથી ટાલે, અરે અશ્સોસ છે કે બુદ્ધાના રસુલ અને અલીહુના મકયુલના શરફની શ્તે અને નસરત કરે એવો પણ આ વખતમાં કોઈ નથી.

અફ આફા હુસેન અલેહિસ્સલામના અર્જદારો, માતમદારો માતમની સજને બીધાવો જીવરથી આહુનું નારો ભરો, વા હુસેના વા હુસેના પુકારો, તે વખતે આફા હુસેનને કોઈ જવાબ પણ આપતું ન હતું, જલકે જવાબના બદલામાં તે મજ્જુમને તલવારો અને તીરોના જંખમ કરતા હતા, અને તેને કતલ કરવાની ઈનતેઝારીમાં સઘલા ઊભા હતા. એટલામાં તે કાસીદ આંરાબી મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ ના 'નજ્દીક પોહોંચીઆ, જઈને કહેવા લાગો કે “અસ્સ લામો અલઅિકા યા ઈબને રસુલલ્લીહ” પછી શતેમા સુંગેરાના કહેઆ મોઆશીક આફા હુસેન અલેહિસ્સલામના હાથ અને પગ ચુમવા લાગો.

અએ એખવાનો ભાઈજાનો, મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ કહેવા લાગા કે અએ ભાઈ તું કોન છે જે આવા ઝંરીળી અને લાચારીના વખતમાં મને સલામ કરેછે? તે આંરાબી રોતાં રોતાં કહેવા લાગો કે અએ મજ્જુમ કરખલાના, અફ શરફ શતેમતજ્જહેરાના, હું આપની બેટી શતેમતસુંગેરાનો કાસીદ છું, અને એક કાગલ તેના હાથ મુખારકનો લાવેઆ છું. પછી તે આંરાબીએ સુંગેરાનો કાગલ આફા હુસેન અલેહિસ્સલામને આપીડો.

માઝશરલ મોઆમેનીન અએ ભાઈએ અને બેહેનો તે કાગલ લઈને આપ ખદમામાં આવીઆ, આવીને જુલંદ આવાજથી શરમાવા લાગા કે અએ જંએનખ, અએ કુલસુમ, અએ સકીના, અએ રૂકીઆ, અફ શેરખાનું તમે સઘલા મારી

પાસે આવો કેમકે મને એક કાગલ મલીઊં છે, હવે મુસીબત અહીંમ મારા ઊપર પડી.

રાવી જાનસોઈ લખેછે કે આકાં હુસેનનો આવાજ સાંભલીને અહીંલે હરમ આપની પાસે આવેઆ, અને કહેવા લાગા કે આપની મુસીબતને તો અમે જાણીએ છીએ ન ત્રણ દીવસના ભુખેઆ અને પેઆસા આપ છે, આપના ભાઈ, બેટા, ભાનજા, ભતાજા, અને સઘલા અંછીજી, આપની આંખોની સાંખે પુરજી પુરજી થઈ ગએઆ, પણ આ કાગલ કેવોછે તે અમે નથી જાણ તા. આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગા કે હું તમોને ખબર કરું છું કે આ કાગલ મારી લાડલી બેટી શતેમા સુંગરોનેછે.

માર્ગશરલ એખવાનો નળી અલ ઈમાનો રાવી પુરજીમ ખયાન કરેછે કે પછી મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ કાગલ ખોલીને પડવા લાગા તેમાં આ મજૂમુન લખેલું હતું.

“અસનિલીં હિરૈહામા નિરૈહીમ” મિન શતેમતરસુંગરાએ (ખનતિલ હુસ એને બિન અલીયીન, ઇલાવાલેદહલ હુસએન.

આ કાગલ શતેમતરસુંગરા હુસેન અલેહિસ્સલામની બેટીનોછે. આપના બાવા હુસેન અલેહિસ્સલામને લખેછે કે હજીરો હજીર સલામ, હજીરો હજીર અરજ અંદગી મારી તંરશ્થી રસુલ ખુદા સદલલા અલેહુ વ સલમના શરજીંદની જનાબમાં કબુલ થાએ. વલી સલામછે મારા કાકા અબ્બાસ, અમીરલ મોઆમેનીનના શરજીંદને. મગર સુંગરોને ખબર ન હતી કે અબ્બાસના તો હાથ શહીદ થીઆછે. પછી સલામ છે મારા, મારી બેહુનો તથા ભાઈઓ સઘલાને. વલી સલામ પોંહોંએ મારા, મારી આંખની પુતલી એટલે મારા નહાના ભાઈ અંલી અસંગરને. અફ બાવા સાહેબ કસમ છે અલીહના તમને અને મારા સઘલા અંછીજીને કે મારી તંરશ્થી મારા નહાના ભાઈ અંલી અસંગરને ચુમીઓ દેના અને પેઆર કરેના.

બીજું અચ્ચે બાવા સૌંદર્ય એક શીકવાછે મારી આપની પાસે કે આપ મને
 ભુલી ગીઆ. એટલુંજ નહીં પણ મને આપેલો વાચ્ચેદા પણ ભુલીગીઆ,
 કેમકે તમને નીકલે આને ઘણાં દીવસ થીઆ, તો પણ તમોચ્ચે મને તેડવા સારૂ
 કોઈને પણ મોકલેચ્ચે નહીં, અચ્ચે બાવા આપનો દીદાર મુબારક જોવાની ઇન
 તેજોરી અને ઇશતીઆક દીન પર દીન મને વધતું જાયછે. અચ્ચે બાવા હવે હું
 હુલાકું થાવાની નજંદીક આવી પોંહોંચીધું, તો પણ તમારા વાચ્ચેદાની વાર જોઈ
 રહીધું. સલામ હોજો મારા આપને, અને રહુમત હોજો ખુદાની આપને.

નાઅંશરલ મોઅમેનીન, અચ્ચે આકું હુસેન અલેહિસ્સલામના અજંદારો,
 માતમદારો, જવારે આકું હુસેન તે કાગલ તમામ કીધું, તેવારે આપનો અંજબ
 હાલ હતો, હક હક અશ્સોસ સદ અશ્સોસ, જાણ મુસીબતોના પાહાડ આપ
 ઉપર ટુટી પડેઆ હતા, અને આપના અહિરાનો રંગ પણ ફીકા થઈ ગયેચ્ચે
 હતો, સાવાસતે, અરે જંબાન લરજેછે બદન કાંપેછે કે જને શતેમા સુંગરાચ્ચે
 સલામ લખેઆ હતા તેતે! સઘલા શહીદ થઈ ચુકા હતા, શહાદતના જામને પી
 ચુકા હતા, શકત આકું અંલીનચ્ચેનુલઅંબેદીન બીમારીના સબબથી આંકી
 હતા તેની પણ કંચ્ચેદ થાવાની તઈઆરી હતી.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગા કે
 અચ્ચે શતેમા સુંગરા આપ મને અંતેજં છો, અને હું પણ આપને ભુલી ગીચ્ચેનથી,
 લેકીન જને આપે સલામ લખેઆ છે તેને હું હવે આપના સલામ પોંહોંચાડીસ.

રાવી જાનસોજં લખેછે કે પછી આકું હુસેન અલેહિસ્સલામ કંતલગાહની
 તૈરશ ચાલેઆ, પહેલા આપની નજંર અખીસ અંલી અલમદારના લાશા ઉપર
 પડી, હચ્ચે હચ્ચે અશ્સોસ સદ અશ્સોસ, આકું હુસેન અખીસના લાશા પાસે
 બેઠા, અને શરમાવા લાગા કે અચ્ચે લાઈ અખીસ, અચ્ચે હુસેનના બાજું અને
 અલમદાર અખીસ, આપની બતીજ સુંગરાચ્ચે તમને સલામ લખેઆછે, અને

ઝિંદગી શીકાયત કહે છે કે અઝમે કાકા અઝીસ આપ મને તેડવાને પણ ન આવેઆ. અઝમે બીરાદર અઝબાસ આપનો તો આ હાલ થીઆ, અને શતેમા સુગંરા હજી સુધી તમારી ઇતેજોરીમાં છે.

રાવી જાનસોજી લખે છે કે પછી આફ્રો હુસેન તીઆથી અંલી અસંગરની લાશ પાસે આવેઆ, આવીને કહેવા લાગા કે અઝમે આંખોને રોશની આપનાર શરજંદ અંલી અસંગર, આપની ખેલેન શતેમા સુગંરાએ આપને સલામ કહેઆ છે. અને અફ શરજંદ દીલખંદ, તમારા દીદારની હજી સુધી ઊમેદવાર છે.

મઝાશરલ મોઅમેનીન, અંલી અસંગરની લાશ ઉપર આફ્રો હુસેન અસંહિસ્સલામનો હાલ ઘણા તાબાન થીઆ, સાવાસતે કે શતેમા સુગંરા હમેશા કહેતી હતી કે અઝમે બાવા સઘલા કરતા મને અંલી અસંગરની જુદાઈ હિઆદ મારે છે. હુઝમે હુઝમે અફસોસ છે કે નવારે આ કલામ સુગંરાના આપને યાદ આવેઆ તેઆરે ખેતઆમુલ અસંગરની લાશ પાસે ખેસીને આપ રોતા હતા, અને જીગર સોજંમાંથી આહુના નારા ભરતા હતા, ઝિંટલામાં શતેમા સુગંરાની વસીયત આપને ઇઆદ આવી, કે સુગંરાએ કસમ દઈને લખીઊં છે કે અઝમે બાવા મારા નાહાના ભાઈ અંલી અસંગરને મારી તંરશથી ચુખીઆ લેના, નવારે આપને તે યાદ આવી તેવારે, ખેતાબ થઈને આપ અંલી અસંગરની લાશ ઉપર પંડી ગીઆ, અને ઉપરા ઉપરી અંલી અસંગરની લાશને ચુખીઆ દેતા હતા, અને જંબાન મુબારકથી શરમાવતા હતા કે અઝમે શરજંદ, દીલખંદ અસંગર, નંલી મોઝમે, ખેરહુમેઝમે તમને શહીદ કીધા અને દીલ માફ દુખવીઊં, હુઝમે હુઝમે અફસોસ છે કે તમારા પછી તરતજ હવે મને પણ શહીદ કરસે. અહેલે હરમે નેઆરે આપનો આ હાલ નોઝમેઆ તેઆરે અસંગરના લાશાંથી આપને જુદા કીધા.

રાવી જાનસોજી લખે છે કે તે બાદ આપ ફાસમની લાશ ઉપર આવેઆ,

આવીને કહેવા લાગા કે અચ્ચે કૌસમ, લાઈ હસનના બેટા, આપની બેહુન શા
તેમા સુંગરચ્ચે તમને ઘણા ઘણા સલામ લખેઆછે.

અચ્ચે આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામના અબ્બાદારો, માતમદારો, માતમની સ
શને બીછાવો, અને વા હુસેના, વા હુસેના પુકારો, રાવી પુરગમ બયાન કરેછે
કે શતેમા સુંગરને તો ઈશતીઆક હતો કે મારો કાગલ નવારે મારા બાવાને
પોંહોંચસે તેવારે મને જરૂર બોલાવસે, પણ અફસોસ સદ અફસોસ, અરે ન
વારે કાસીદે આ ખબર પોંહોંચાડી હુસે કે અચ્ચે શતેમા આપના કાકા અબ્બાસ
ના તો હાથ કલમ થઈ ગીઆછે, અને અકબરે તો લાલાનો જંખમ કારી ખાધું,
અને અસુંગરની ગરદનમાં તીર લાગું, અને આપના બાવા તો ત્રણ દીવસના
ભુખેઆ અને પીઆસા શહીદ થીઆ, હચ્ચે હચ્ચે, લાઈ આપનો અંલી જંચે
નુલબોબેદીન, તે પણ બીમાર, અને તેના ગલામાં તોક અને જંનજર નાખીને
સઘલા અહેલે હરમની મારે શામ લઈ ગીઆ, નવારે શતેમા સુંગરચ્ચે આ
હકીકત સાંભલી હસે, તેવારે આપનો સું હાલ થીઊં હશે, “કાલુ ઇત્તા લિલ્લાહે
વ ઇત્તા ઇલેહે રાનેઝીન.

રિવાયત ૧૨ મી. એક નસારાના બાદશાહને જંગલમાં
વાધનું ઘેરવું, આકાં હુસેન અલોહિસ્સલામનું કરબલાથી
આવીને તેને મદદ કરવાના બયાનમાં.

રીવાયતમાં આવીગયે છે કે નસારાનું એક બાદશાહ હતો, તેનું નામ શમઝૂન હતું. કબીરા ઇતેશક આ બનીગાં કે એક રોજ બાદશાહ પોતાનું લશકર લઈને શીકાર વાસતે નીકલેઆ, તે બાદશાહને જંગલમાં એક શીકાર નજર આવીઆ, બાદશાહ તે શીકારની તૈરફ પોતાનું ઘોડા દોડાવીઆ.

રાવી લખેછે કે તે શીકાર તો જંગલ બયાબાનમાં નીકલી ગયું, બાદશાહની તે શીકારની પાછલ પોતાનું ઘોડા ફેંકતો આલેઆ જતો હતો, યાંહાં સુધી કે તે શીકાર નજરથી ગાયેઆ થઈ ગીલ; અને બાદશાહ તો એકલો રહી ગયેઆ. ઇતેશક એક વાઘે આવીને બાદશાહની ઉપર હુમલો કીધો; અને નજંદીક હતું કે બાદશાહ ઉપર પંજાનું વાર કરે. તે બાદશાહનો હાથ પાણુ ઠેકાણુ રીઆ નહીં, કાંપવા લાગો, અને પુકારવા લાગો કે અએ આદમ, અએ તુહ, અએ ઇબરાહીમ, અએ મુસા, અએ ઇસા, ગુલામની મદદ કરીએ, આ શેરના પંજાથી છુડાવીએ.

રાવી લખેછે કે જ્યારે કોઈ મદદ વાસતે ન આવીગાં તેવારે તે બાદશાહ અનીરલ મોઅમેનીન સેલવાતુલીહ અલેહનો વસીલો લઈને પુકારવા લાગો કે ખુદના શેર ગુલામને આ શેરના હુમલાથી બચાવીડ. તે બાદ નબી મોહમ્મદ મુસૈત્તશને યાદ કીધા, શતિમતઝઝહેરને યાદ કીધા, મવલાના અલ હસનને પુકારેઆ, કોઈ મદદ વાસતે ન આવીગાં. તે બાદશાહ નેહાયત ઘણા ઘબરાણા, અને હથાતીથી

નાઉમેદ થીએ, દીલમાં શીકર કરવા લાગો કે હવે હું કેને યાદ કરું, કે મારી મુશકલને આસાન કરે. ખુદા તઆલાના આંખીયા અવલીયામાં તો કોઈ બાકી રહીઈ નથી, સરવેને મેં યાદ કીધા, પણ કોઈ સોહેબ મદદ વાસતે ન આવીઆ, હવે તો એક હુસેન બાકીછે, ભલા હું હુસેનને તો યાદ કરું. એટલું દીલમાં મેં ચીને પુકારવા લાગો કે યા હસેન યા હુસેન ગુલામને આ શેરે ઘેરીઈછે, જલદીથી તશરીફ લાવીએ અને આ શેરની ચુંગલથી, ગુલામને બચાવીએ.

મઆશરલ મોઅમેનીન, રાવી જનસોર્ન લખેછે કે આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામ તને તનહા કરબલાના મએદાનમાં ઊભા હતા, આપના હાથ મુબારક ઉપર એલી અસંગૈરની લાશ હતી, આપે આહીઈ કે લાશને દર્શન કરે, એટલામાં તે બાદ શાહની નીદા આપના કાનમાં આવી; કે અએ મુશકલ કુશાના લાલ ગુલામની મુશકલને આસાન કરીએ, તેજ વખત આપે એલી અસંગૈરની લાશને, એલી અકબરના લાશાની ખરાબર લેટાવી દીધી, અને ફરમાવા લાગો કે અએ ખેટા એલી અકબર, આ ભાઈ એલી અસંગૈરના લાશાની ખંખર રાખજો, નસીરાના બાદશાહેને શેરે ઘેરીઈછે, તે બાદશાહેને શેરથી છોડાવીને હું હમણા પાછો આવું છું. એટલું કહીને આપ ઘોડા ઉપર સવાર થીઆ, તેએઅલઅરજના મોઅમેનીને આપે જાહેર કીધું, એક આંખની મીચકારમાં હુસેન અલેહિસ્સલામ તે જંગલમાં આવીને ઊભા રીઆ. જવો તે શેરે આપને જાયું કે પાછો હટેએ, અને આવીને કંદમ મુબારક ઉપર માથું મુકીઈ, અને જાન ફસીહથી અંરજ કરવા લાગો, કે અએ આકાં હુસેન આ આપના ઉપર કોન લોકોએ આવી રીતનું જુલમ અને સીતમ કીધુંછે? તે પછી તે શેર રેતો રેતો જંગલની તરફ ચાલી નીકલેએ.

અએ આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામના શીઆ અને ગુલામો, તે શમઉન બાદશાહે આકાં હુસેનને જાયું, અને કંદમ મુબારક ઉપર પડેએ, અંરજ કીધી

કે અચ્ચે મવલાના અલ હુસેન આ આપના બદન મુબારકને ચારણીની માફક કોન લોકોએ છેદી નાખીલું છે? હુએ હુએ અરે આ આપની કમર સા વાસતે જુકી ગઇ છે? આ આપે કલેજ ઉપર હાથ કેમ મુકીલું છે? અચ્ચે શતેમનજંજંદેરાના લાલ, આપને કોન લોકોએ સતાવેઆ છે? અરે હોઠ કેમ સુકા છે? અચ્ચે આંકો હુસેન આપે પાણી પીધું છે કે નહીં? અચ્ચે આંકો હુસેન બયાન કરીએ, શર માવીએ, આવી રીતે આપની ઉપર કોન લોકોએ જુલમ અને સીતમ કીધું છે.

રાવી પુરગમ લખે છે કે આંકો હુસેન અલેહિરસલામ, ખેડો જહાનના ઇમામ, શરમાવા લાગો કે અચ્ચે શમઉન તમે મારા હાલને સું પુછોછો, અરે હું ત્રણ ત્રણ દીવસનો ભુખેએ અને પીઆસો છું. અચ્ચે શમઉન મારા ભાઈ, ભત્રીજા, ખેટા, ભાનજા સરવે મારેઆ ગએઆ, મારા અસંહાબ વશદાર સરવે કંતલ થઈ ગએઆ, કોઈ આંકો ન રહીલું, તાકે [ક] મહીનાના બરઆલી જુલમ અને સીતમના તીરથી શહીદ થઈ ગએઆ, અચ્ચે મરદ નસેરાની, ફકત હું તને તનહા આંકો રહેએ છું, તે પંજુ ઘડી ખે ઘડીના મેહુમાન છું. અચ્ચે શમઉન મારા નાના રસુલ, અલ્લાહના મક્યુલની ઊમ્મતે આ માફ હાલ બનાવીલું છે. તે બાદશાહ અરજ કરવા લાગો કે અચ્ચે આંકો હુસેન, આ ગુલામને વાસતે આપે તકલીફ ઉઠાવી, આપના નાના નથી, યા બાવા અંલી, યા માં શતેમા, યા ભાઈ હુસન, કોઈભી મારી મદદ વાસતે ન આવેઆ, મવલાના અલ હુસેન રોવા લાગો, અને શરમાવા લાગો કે અચ્ચે શમઉન, એ છંકર તમે મારાથી ન પુછો, અરે નાના રસુલ મારા ખેટા અંલી અકબરની લાશ ઉપર ખેહુશ પડેઆ છે. બાવા અંલી ભાઈ અબાસની લાશ ઉપર રોઈ રહેઆ છે. ભાઈ હુસન એના દીકરા કાસમની લાશ ઉપર માતમ કરી રહેઆ છે. માં શતેમા બાલોથી મકંતલની જમીન સાફ કરી રહેઆ છે.

અચ્ચે હુસેનીએ તે બાદશાહ આંકો હુસેનના આ કલામ સાંભલીને જોર જોર રોવા લાગો, માથા પર ખીંક ઉઠાવવા લાગો, અને તાજને માથા ઉપરથી ફેંકી

દોધું, ગીરિઆનને શાડી નાખીઉં, ગાલોપર તમાર્યા મારવા લાગો, અને તે બાદ
 શાહ યાંહાં સુધી રોએએા કે રોતાં રોતાં બેહોશ થઈ ગીએા. આકાં હુમેન
 કરબલામાં આવેઆ, જુએએ સુ કે એક શેર. ખડમાની નજંદીક ઉભોએ: આપ
 શરમાવા લાગા કે એએ શેર તમે યાંહાં સા વાસતે ઉભાએ? સુ ઇરાદાપર આવે
 આએ? તે શેરે એરએ કીધી કે એએ ઉમ્મતના ઇમામ, ખલકના હુમામ, હુ શીર
 શતો ધુ, માડું જામ દાઉદએ. એથા આસમાન પર માડું મુકામએ, ખુદા તઆં
 લાનું હુમેશા હુકર કરવું માડું કામએ. એએ ખુદાના ખાસી, આલમના ખુલા
 સી, નખીના નવાસી, નેવારે આપ નસીરાના બાદશાહ શમઊનને મદદ વાસતે
 નશરીશ લઈ ગએઆ, તેવારે આ મલાઈનોએ આપના ખડમાને લુટવાના ઇરાદા
 કીધા. નજંદીક હુનું કે સફદાનીએાને બેઆદર નંગે સર કરે, તેજ વખત
 ખુદા તઆંલાનું મને અમર થીઉં કે એએ દાઉદ ઊઠે, જલદી જાએ, અને
 નખીના આહેલે બએતને સીતમગારોના જુલમથી બચાવે, તે વાસતે એએ આકાં
 હુ શેરની સુરત લઈને આહેલે બએતની નીગાહબાની કરવાને આવેએાધુ.
 એટલું કહીને તે શીરશતો આસમાન ઉપર ગએએા. હુએ હુએ અશસોસ મદ
 અશસોસ, ને ઘરની કે શીરશતો દરબાની કરે, હુએ હુએ તે ઘર ઉપર મલાઈ
 નાએ સુ સુ જુલમ અને સીતમ કીધા. ખુદા તઆંલા એ સરવે મલાઈનોને
 જહાનમમાં જલાવજો, આમીન.

રિવાયત ૧૩ મી જીનોના બાદશાહ નામે જાગ્યું
 જીનું કરબલામાં મોલાના હુસેન અલેહિ
 રસલામની મદદે આવવું, અને આકા
 હુસેન અલેહિસલામ તેને પોતાના
 વતનમાં જવાને ફરમાવવાના
 બયાનમાં.

માઝાશરલ માઝમેનીન, રાવી જાનસોજ લખેછે કે એક રોજ જીનોના બાદ
 શાહ જાગ્યુંજે બાદીમોને અમર કીધું કે આજનું દીવસ ખુશીનું દીવસ છે, હાં જલ
 દીથી ખુશીની મજલીસ તઈઆર થાએ.

રાવી લખેછે કે બાદશાહના અમર માઆશીક ખુશીની મજલીસ તઈઆર
 થઈ. મજલીસમાં એક તખત જવાહેરનું મુકાલું. તે બાદશાહ તખત ઉપર
 મેઠા, તમામ વજરાઓ ઉમરાઓ હાજર થીઆ, આતેરફ ખુશીના વાંજ
 વાગવા લાગા, એટલામાં બે જીનું રોતા રોતા આવેછે, તાકે બેઉ મજલીસમાં
 હાજર થીઆ. તે બાદશાહ જાગ્યુંજે પુછવા લાગે કે અફ જીનું તમે સા
 વાસતે રોવા છો? તમારા રોવાની હકીકતને બયાન કરો. તે બેઉ જીનું કહેવા
 લાગા કે અફ બાદશાહ જાગ્યુંજે તમે સુ ખુશીમાં બેઠાછો, અરે તમારા મોલાના
 અમીરલ માઝમેનીન સલવા તુલ્લાહ અલેહના ફરજંદ, મોલાતનો ફતેમતમજંદ
 રાના દીલબંદ, મવલાના અલ હુસેન, કરબલાની જંમીનમાં લુખેઆ અને પેઆસા
 બેઠાછે, આપનું બદન તમામ જંબમોથી ચુરછે, આપે ઘડી બે ઘડીના મહેમાનછે.

અફ હુસેન અલેહિસ્સલામના માતન દારો, આ સાંભલીને જાઅંશરનું તો કલેજી શરી ગઈ, ખુશીના લીબાસને દુર કીધું, માતની લીબાસ પેહરીઈ, અને હુકમ કીધું કે હાં જલદીથી લશકર મુઘઆર થાએ. તે બાદ તે બાદ શાહ પોતાની માં પાસે આવેઆ, માંની રજા લીધી, તે બાદ ઘોડા ઉપર સવાર થીઆ, ખાક ઉડાવતો ઉડાવતો ચાલેઆ તાકે કરબલાની જમીનમાં પોંહાંચીઆ.

રાવી જાન્સોજ લખે છે કે આકાં હુસેન તને તનહા બાકી રીઆ હતા, ચારે યાવર સરવે મારેઆ ગડિઆ હતા, ભાઈ, ભત્રીજા, શરજંદો, સરવે મારેઆ ગડિ આ હતા, એક વાર અંલી અકબરની લાશ તંરશ નાઈને આપ શરમાવેછે કે અફ બેટા અંલી અકબર, તમારા શહીદ થાવાના બાદ, મારી આંખનું તુર જાતું રીઈછે, એકવાર ભાઈ અબાસની લાશ તંરશ નાઈને શરમાવેછે કે અફ ભાઈ અબાસ, આપના શહીદ થાવાથી મારી કમર ટુટી ગઈ છે, એટલામાં સાંમેથી એક ગીરદ ઉઠી, તે ગીરદ દુર થઈ, જુએછે સું કે શેઝ પર શેઝ ચાલી આવેછે, તમામ મલાઈનો ખુશી થઈઆ કે મદદ આવી. અહીં બહતના હાશ ઉઠી ગઈ આ, કે હજી આ સું બલા આવી.

રાવી લખે છે કે તે જુનોનો બાદશાહ ઘોડા ઉપરથી ઉતરેઆ, નંગે સર, ખુલે પગે, ખાક ઉડાવતો ઉડાવતો મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામના નજંદીક આવેઆ, આદાબ બજાવીને ઉભો રહેઆ. મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગા કે અએ શખસ તમે કોનછો ? કાંહાંથી આવેઆછો ? તમારું સું નામછે ? સું મતલબ વાસતે આવેઆછો ? જાઅંશરે અરજ કીધી કે અએ ઉમ્મતના ઈમામ, ખલકતના હિમામ, મારું જાઅંશરછે નામ, આપના બાવાજી અમીરલ મોઅમેનીન, સલવા તુલ્લાહ અલેહેના હાથ ઉપર નબીનું અમે લાવેઆ છીએ ઇસલામ, અએ આકાં હુસેન, આ કંદીમ ગુંલામ હમણા ખુશીની મજલીસમાં બેઠો હતો, એટલામાં બે જાન સર પીટતા, ખાક ઉડાવતા આવેઆ

અને કહેવા લાગા કે અમ્મે બાદશાહ, તમે સું ખુશીમાં બેઠાછો, અરે જાઝીર નખીના નવાસાં હુસેન, કરબલાની જંઝીનમાં તને તનહા, ભુખેઆ અને પેઆસા જાલીમોના નરંગામાં ઉભાછે, અરે ઉઠો, આફા હુસેન અલેહિસ્સલામની મદદ વાસતે ચાલો, બેઠો જહાનના ઈમામ ઘડી બે ઘડીના મહુમાનછે; પછી હુસેન કાંહાં અને આપણે કાંહાં. અમ્મે મારા મવલા આ વાહુશતનાક ખખર સાંભલીને ગુલામનું તો કલેજું શટી ગઈઉં, તેજ વર્ષત મજલીસથી ઉઠેઆ, આ કુંદીમ ગુલામ લશકર લઈને ખીદમતમાં આવેઆછે. અમ્મે મવલા આ ગુલામને રજાં આપીએ, કે આપના દુશમનથી લહુ; તાકે મારા માથાને આપનાં કુંદમ મુખારક ઊપર શીદા કરૂં. અમ્મે આફા ઇનસાનમાં આપની ઊપર પહેલો હુર શીદા થીઆછે, હવે ગુલામનેલી ઊમેદછે કે જન્નોમાં પહેલો આપનું શીદાઈ હું થાઉં. અમ્મે સખીઅલ અસખીઆના લાલ, ગુલામને શહાદતનું જામ પીવરાવીએ.

મઆશરલ મોઅમેનીન, આફા હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગા કે અફ જાઝીર ખુદા તઆલા તમને જજાએ ખચેર દેના. અમ્મે જાઝીર તમે જીતછો, અને આ મલાઈનો ઇનસાનછે, ઇનસાનની સું તાકત કે જીતનો મુકાબલો કરે. જાઝીરે અરજ કીધી કે અમ્મે મારા મવલા આપનું અમર થાએ તો અમે ઇનસાનનું કાલેબ લઈને આપના દુશમનોથી લડીએ. મવલાના હુસેન શરમાવા લાગાકે અમ્મે જાઝીર આ દુશમનોનું હલાકું કરવું કેના વાસતેછે, અરે મારા અસહાબો સરવે મારેઆ ગએઆ, અરે ભાઈ, ભત્રીજા, બેટા, ભાનજા, સરવે શહીદ થઈ ગએઆ, અમ્મે જાઝીર એ સરવેના બાદ આ દુનીઆમાં જીવવું હએશ્છે.

અફ એખવાનો આફાના આ કલામ સાંભલીને જાઝીર જાંર જાંર રોવા લાગો, અને અરજ કરવા લાગો કે અફ મારા આફા, અને મવલા, આપ ગુલામ

ને લડવાની રજા નથી આપતા તો ખચ્ચર, પણ અચ્ચે મારા મવલા આપના સરવે અહિલે બચ્ચતને મારી સાથે કરી દીજીએ, તાકે સરવેને હું મદીને પોંહાં આહું, નથી, સરવેનો પરદા રહે. મવલાના. હુસેન શરમાવા લાગ્યા કે અચ્ચે જાઝંશર મુકદ્દેશમાં લખાઈ ચુકું છે, ખુદાનું અમર નીરી થઈ ચુકું છે, કે હુસેન શહીદ થાએ, માથું ભાક્ષાની નોક ઉપર અડે, અને હુસેનના અહિલેબચ્ચત, નંગે સર, ખુલ્લી પીઠના ઊંટોપર બેસીને દર બદર શરે.

રાત્રી લખે છે કે આફ્રી હુસેનની. જંગ્યાન મુખારકથી જાઝંશરે આ બયાન સાંભલીઈ, સીનું શાટી ગઈઈ, ગાલોપર તમાચા મારવા લાગ્યા, વા હુસેન પુકારવા લાગ્યા, સરવે જીજનોમાં માતમ બરપા થીજી, જાઝંશર યાંહાં સુદી રોચ્ચેચ્ચાકે રોતાં રોતાં જંગીન ઉપર ઊંશ ખાઈ ને પડી ગીચ્ચા, નેવારે કે જાઝંશર ગંશથી હુશીયાર થીચ્ચા તેવારે મવલાના અહિ હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગ્યા કે અફ જાઝંશર, હવે, તમે તમારા વનનની તંરજ જાચ્ચા, મારી શાહાદતનું વચ્ચંત નજંદીક છે, અફ જાઝંશર નેવારે કે તમે જમો, યા પાણી પીચ્ચા, તેવારે અમારી લુખ અને પેચ્ચા સને યાદ કરજો. અફ જાઝંશર નેવારે કે મોહરે મના દસ દાહાડા આવે, તેવારે અમારી અને અમારા અહિલેબચ્ચતની મુસીબત યાદ કરીને રોજો, અમારા માતમની મજલીસ કરજો, અમારા નામપર શરબત પીવરાવજો, પાણી પીવરાવજો, તાકે નાના નબી, બાવા ચંલી, માં શંતેમા, ભાઈહસન, તમારાથી ખુશ થાએ, અરે ખુદા ખુશ થાએ; અને શહીદના જીમલામા તમારું નામ લખે. જાઝંશરે અરજ કીધી કે અફ આફ્રી જુંલામની કોઈબી અરજ કયુલ ન થઈ, ભલા અફ મારા મવલા, જુંલામની એક બીજી અરજ છે તે કયુલ કરીએ. મવલાના હુસેન શરમાવા લાગ્યા કે અફ જાઝંશર તું અરજ છે બયાન કરો. જાઝંશરે અરજ કીધીકે અફ મારા મવલા આ ખફમામાં બીબીચ્ચા અને બચ્ચાચ્ચા પેચ્ચાસના મારે તલમલી રહેઆ છે, અચ્ચે આફ્રી આપનેબી પેચ્ચાસની શીકૃત ઘણી છે, જુંલામને રજાં આપીએ કે

શ્રીરાત નદીમાંથી એક મીશક પાણીની ભરી લાવું; આપલી પાણી પીએ, અને
 અહિંલે અચ્ચેતનેલી પીવરાવો, તાકે ગુલામના દીલમાં ખીદમતની હોશ બાંકી
 ન રહે. મવલાના હુસેન શરમાવા લાગાકે અફ જાએશર હું તો હરગીજ પાણી
 પીનાર નથી, સાવાસતે કે માફ સઘણું લશકર હોજ કુંવસર ઊપર પેઆસો ગીએ.
 અને હું પાણી પીઉં, ના, ના, અચ્ચે જાએશર હું હરગીજ પાણી નહીં પીઉં.
 અચ્ચે જાએશર તમે મારી સાથે અચ્ચેમામાં આવો, અગર અહિંલે અચ્ચેત પાણી
 પીએ તો તેઓના વાસતે પાણી લાવી આપો. તેઆદ મવલાના અલ હુસેન
 અલેહિસ્સલામ જાએશરના સાથે અચ્ચેમામાં આવેઆ, આપ શરમાવા લાગા કે અફ
 મારા અહિંલે અચ્ચેત, આ જુઓના બાદશાહ જાએશર પોતાનું લશકર લઈને
 મારી ખીદમત વાસતે આવેઆછે, મારાથી લડાઈની રજા માંગી, મેં રજા ન
 આપી, તે વખત જાએશરે અરજ કીધી કે મારા મવલા આપ રજા નથી આપતા
 તો અચ્ચેર, પણ અચ્ચે આફા ગુલામને અમર થાએ તો શ્રીરાતમાંથી એક
 પાણીની મીશક ભરી લાવું; આપલી પાણી પીએ અને અહિંલે અચ્ચેતનેલી પીવરા
 વો. તે વાસતે અચ્ચે મારા અહિંલે અચ્ચેત હુસેનને આ શ્રીરાતનું પાણી હરામછે,
 તમારે પીવું હોએ તો આ જાએશર શ્રીરાતમાંથી પાણીની મીશક ભરી લાવેછે.

રાવી જાનસોજ લખેછે, કે જંદનખ અલેહિસ્સલામ મવલાના હુસેનના આ કલામ
 સાંભલીને જોર જોર રોવા લાગા, અને અરજ કરવા લાગાકે અફ મારા માં
 જાફઆ ભાઈ હુસેન, આપ આ નું શરમાવોછો, અચ્ચે ભાઈ હુસેન આપતો
 પેઆસો રહો અને અહિંલે અચ્ચેત પાણી પીએ? ના, ના, અચ્ચે ભાઈ એ હર
 ગીજ બનનાર નથી. એટલામાં સકીના ખફમાના દરવાજા ઊપર આવી અને
 અરજ કરવા લાગી કે અચ્ચે બાવાજ સંહિય હુસેન અલેહિસ્સલામ, પાણીની
 મીશકી લઈને કોણ આવીઉં છે? મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવા
 લાગા કે અચ્ચે બેટી સકીના જુઓના બાદશાહ પાણીની મીશક લાવેઆછે.

સકીના અરજ કરવા લાગી કે અમ્મે બાવા હુસેન પાણીનું નામ ન લે, અગર મારી કીસમતમાં પાણી હોતે તો કાકા અબ્બાસ દરીઆ કીનારે સું કરવા મારેઆ જાતે. તે બાદ મવલાના અલહુસેન જાઅંશરને શરમાવા લાગા કે અમ્મે જાઅંશર યાંહાં કોઈ પાણી પીનાર નથી, હવે તમે તમારા વર્તનની તરફ જાઓ, મારી શાહુદતમાં દર થાએછે.

અમ્મે હુસેન અલેહિસ્સલામના શીર્ષા અને ગુંલામો, તે જન્મોના બાદશા રોતા અને પીટતા ચાલેઆ. આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામ મફદાનમાં આવેઆ, ચોતરફ તલવારો અને તીરેનો વરસાદવરસવા લાગો, જંબોના સખખ આપ ઘણા જંદશ થઈ ગીઆ, પગથી રીકાળ છુટીગઈ, જવારે ઘોડાએ જાણીઉં કે મારા સવાર, અલીના લાલ, હવે મારી પીઠ ઉપર થોબો નહીં સકે, તેવારે ઘોડો બેઉ ગુઠણ ટેકીને બેસી ગીઆ, અને મવલાના અલહુસેન અલેહિસ્સલામને આહીસતા જંમીન ઉપર ઉતારેઆ; અને ઘોડો જોર જોર રોવા લાગો, માથા ઉપર ખાક ઉડાવવા લાગો. એટલામાં લઈન સીમર હાથમાં ખંજર ચમકાવેતો ચમકાવેતો આવેઓ, આકાં હુસેનના સીના મુખાક ઉપર સવાર થીઓ, આપનાં ગલા મુખારક ઉપર ખંજરના રગડા દેવા લાગો.

રાવી લખેછે કે લઈનનું ખંજર ખુકું હતું, મારી રગડામાં આપનું સર બદન અકંદસથી જુદું થીઉં, લઈન ખુશી થાતો થાતો લશકરમાં આવેઓ, મલાઈના ખુશીના ઠોલ વગાડવા લાગા. અહુલે બફતમાં માતમ બપા થીઓ. ખુદા તાઆલા એ મલાઈનોને હુમેશા જહન્નમમાં જલાવેના. આમીન યા રાબલ આલમીન.

રિવાયત ૧૪ મી. નસંરાનીના એક કાશ્ત્રેલાનું કરબલાના
 મએદાનમાં રાત રેવુ, અને ત્રીઆં શહીદોના લાશા
 નજર આવવા, અને અંલી અસંગરની
 લાશ માંથી નીદા આવી તેના
 બુયાનમાં.

મઅંશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅંત, અંબદુલ્લા બીન અસં
 વદલ આવરદીથી રિવાયત છે. તે અંબદુલ્લા કહે છે કે કેટલાક મુસાફરોનું કાશ્ત્રેલો
 શામની તરફ જાતું હતું. તે કાશ્ત્રેલામાં એક બધરી નસંરાનીઆની હતી, યા
 અંમે ઈસા નબીના દીન ઉપર હતી. તે બધરી કાશ્ત્રેલાની સરદાર હતી અને તે
 બધરી બુદી હતી, અને તે મુસલ શેહરની તરફ જાવાનો ઈરાદો રાખતી હતી,
 અને તે બધરીની એક બાંદી ઘણી નેક બખત હતી. ઈતેશક આ બનીઈ કે
 તે બધરીઆ મનઝલો તેમ કરતી કરતી તારીખ ૧૨ મી મોહર્રમ અલ હરામનાં
 કરબલાની જમીનમાં પોહાંચી. કાશ્ત્રેલાની સરદાર બધરીએ હુકમ કીધો કે
 તંબુ મારો. તે બધરીના હુકમ મોઆશ્કીક તંબુ ઉભો થીઆ. તેની અંદર
 તે બધરી અને તેની બાંદી પણ આવેઆ.

રાવી જાનસોઝે લખે છે કે તે બધરી બાંદીને કહેવા લાગી કે અએ બાંદી આ
 કઈ જમીન છે? અને આ જમીનનું શું નામ છે? બાંદી કહેવા લાગી કે અએ મારી
 બીબી આ જમીનનું નામ કરબલા છે. તે બધરી કહેવા લાગી કે અએ બાંદી
 આ તંબુમાં માફ જીવ લાગતું નથી, નેહાયત ઉદાસ છે, દીલ ઉપર હુમ અને

ઝંમની અંધેરી છાઈ ગઈ છે. બાંદી કહેવા લાગી કે અઝમે મારી બીબી મનેલી નેહાયત ઝંમ છે, તમામ જંગલ વાહાશતદાર લાગે છે, વદલાહુઆલમ સું સખબ હસે. તે બધરી કહેવા લાગી કે અઝમે બાંદી ચાલો આપણે આ શ્રીરાતના કાંઠા ઉપર બધઝમે અને સઝમે કરીઝમે, તાકે આપણા દીલ ઉપરથી ઉદાસી અને શ્રીકર દુર થાઝમે. તે બાંદી કહેવા લાગી કે અઝમે મારી બીબી ઘણું સાફ, ચાલીઝમે.

રાવી જાનસોન લખે છે કે તે બધરી અને તેની બાંદી બેઉ શ્રીરાત નદી તંરશ ચાલેઆ, ઝમેટલામાં જુઝમે છે સું કે કેટલાક જાનવરો આસમાનમાં ઉડી રહેઆ છે, શોરશાર મચાવી રહેઆ છે, નંમીન ઉપર પડે છે, અને પાછા ઉડે છે, ચાંચોથી પરોને નોચે છે. તે બધરી આ હાલ નાંધને પોતાની બાંદીને કહેવા લાગી કે અફ બાંદી આ જાનવરો પોતાના પરોને ચાંચોથી સાવાસતે નોચે છે? આવી રીતે શોર શાર સાવાસતે મચાવે છે? ચાલો આપણે નાંધઝમે. અલગીરનં તે બધરી અને બાંદી જાનવરોની તંરશ ચાલેઆ, અને બેઉ જાનવરોથી નંનંદીક થીઆ, જુઝમે છે સું કે તીઆં કેટલાક લાશાઝમે પડેઆ છે, લોહીમાં ઝંલતાન છે, નંખમોથી ચુર છે લોહી જારી છે. તે લાશાઝમેના બદન ઉપર માથાઝમે નથી. આ હાલ નાંધને બેઉને વધારે ઝંમ થીજી, શ્રીકર કરવા લાગા કે હુઝમે હુઝમે આ લાશાઝમે કેના હશે, ચાલો આપણે તેહકીફ કરીઝમે, કે આ કેના લાશાઝમે છે, કેના લોકાઝમે ઝમેને કંતલ કીધા છે.

રાવી લખે છે કે તે બધરીઝમે રડતી રડતી આગલ ચાલી, જુઝમે છે સું કે તમામ જાનવરો રોઝમે છે, આહુ વ ધુગાન કરે છે, પોતાના પરોને તોડે છે, અને તે લાશાઝમેને પોતાના પરોથી છાંઝમેડા કરે છે, નથી સુરજની ઝંરમી તે લાશાઝમેને ન પોહાંચે. અઝમે મેહુરબાનો ભાઈ જાનો તે નસંરાનીઆ બધરી અને તેની બાંદી હજી આગલ ચાલેઆ, જુઝમે છે સું કે ઝમેક લાશ પડી છે, તેના બદન

ઉપર માથું નથી, સીનામાં ભાલાનું જંખમ છે, તે લાશ મુબારક ઉપર હજારો જાનવર શ્રીદા થઈ રહેવા છે, પોતાના પરોથી છાંચે કીધે છે, અને કેટલાક પરંદા પોતાના પરોથી તે લાશની નીચેની જમીન સાફ કરી રહેવા છે, કેટલાકો હવામાં સંક્રાંતિ આંધીને માતમ કરે છે અને જમીન ઉપર પટકાવે છે. આ હાલ જોઈને તે નસીરાનીઆ અઘરીનું કલેજું શટો ગઈ, હાશ ઉડી ગઈ, પોતાની આંધીને કહેવા લાગી કે અફ આંધી, અરે આ મુલકમાં આ લોકોનું કોઈ વાલી વારસ નહીં હોય? કે હજી સુધી આ લાશો જોને કશું દર્શન મળી શકે નથી? અરે કોઈ ગરીબ પરદેસી મરી જાય છે તેનું પણ મૈયત પડી શકે નથી રહેતું અને આ લોકોને હજી સુધી દર્શન નથી કીધા, અરે એનું સું ગુનાહ હશે, અને એવી સું ખતા થઈ હશે.

રાવી લખે છે કે તે અઘરી અને તેની આંધી રકતી રકતી આગલ ચાલી, જુએ છે, સું કે એક લાશ પડી છે, લાશ મુબારકમાં 'સીતર [૭૦] જંખમ છે, તેમાં ચાલીસ જંખમ તલવારના છે, અને ત્રીસ જંખમ ભાલાના છે. તે લાશ મુબારક ઉપર હજારો જાનવર માતમ કરી રહેવા છે. આહના નારા ભરી રહેવા છે, ગાંધીઆ તે જાનવરોના સુલેમાન નથી મારેઆ જાય છે. આવી રીતે પોતાના દીલમાં સોંચીને તે લાશની નજીક થીઆ, તે સઘલા જાનવરો પોતાના પરોથી તે અઘરીઆને મારવા લાગ્યા. તે નસીરાનીઆ અઘરી પોતાની આંધીને કહેવા લાગી કે અફ આંધી આ લાશોઆના મારવાની છંકર કેને પુછીએ કે આ કોન લોકો છે ? અને એઓનાથી સું ખતા થઈ છે.

રાવી લખે છે કે એટલામાં તે અઘરીઆને એક નહાના અઘીની લાશ નજીક આવી, તે અઘરીઆ તે અઘીની લાશના નજીક ગઈ, જુએ છે 'સું કે તે અઘીનું હલકું તીરથી છેલ્લું છે, મોહાડામાં દુધ ભરેલું છે, ગાયા ચંદરમાં જમીન ઉપર આવી પડી છે. તે અઘરીઆ જનાએ કીઝરીઆમાં દાંડા કરવા લાગી કે અફ

પરવરદીગાર આ કેના અમનનું નવ નીહાલ છે, અરે આ અચ્છાને કહેઆ ખેરહુમે તીર મારીઉંછે? અને બુલામાંથી કચ્છેઆ મલકીને એને પાડી નાખીઉંછે? હચ્છે હચ્છે આ અચ્છાની માનું સું હાલ હસે? અરે જે માંચ્છે આ અચ્છાને દુધ પીવરાવીઉં હસે તેના જાન ઊપર આવી બની હસે! હચ્છે હચ્છે અશ્સોસ સદ અશ્સોસ.

રાવી લખેછે કે તે બાદ તે બધરીચ્છે તે અચ્છાની લાશને ગાદમાં લીધી, અને કહેવા લાગી કે અફ દીકરા તમને હું મુદાના કસમ દઉંધું કે તમે ખોલો, તમારી આંખોને ખોલો, અફ મારા લાલ, તમને કોણ કીધાછે ખુનમાં લાલ, અફ ખેટા તમારું સું નામછે? તમારા બાવા કોણુછે? તમારી માનું સું નામછે? તમારું વતન કઈઉં છે? અફ ખેટા મને એવું માલમ પડેછે કે તમારી માનું દીલ પથર કરતાં સખત હસે કે તમને આ ધગધગતી જંમીન ઉપર મુકીને ચાલી ગઈ, અફ દીકરા, અફ મારા કલેજના ટુકડા, તમારાથી એવી સું ખતા થઈ કે તમારી ઉપર આ નૌબત ગુર્જરી?

રાવી જાનસોજું લખેછે કે તે લાશથી અવાજ આવીઉં કે અફ નસીરાનીઆ બધરી, તમે એમ ન કહો કે તમારી માનું દીલ પથર કરતાં સખત હસે, ના, ના, અફ બધરી, મારી માનું દાલ મીણ કરતાં વધારે નરમછે, અફ બધરી મારી માંને કુશના લોકો કૈચ્છે કરીને લઈ ગચ્છેઆછે, મારું નામ અંલીઅલ અસંજોર છે, મારા બાવા નખી મોહમ્મદ મુસંતંશના નવાસા હુસેન ઇબને અંલીછે, મારી નાની શતેમતજંજંહેરા છે, મારા નાના અંલીઅલ મુરતંજી છે, મારા કાકા હુસન અલ મુજતબાછે. અફ બધરી મારા નાના નખી મોહમ્મદ મુસંતંશની ઉમ્મતે મારું આ હાલ કીધું છે. અફ બધરી અમને કુશના લોકોએ મેહુમાન કરીને ખોલાવેઆ, અને મેહુમાનની મેહુમાન દારી એવી કીધીકે કોઈ નખીની ઉમ્મતે ન કીધીછે, ન હવે કરસે.

અફ હુસેન અલહિસંલામના શીઆ અને ગુલામો, તે નસીરાનીઆ બધરી

અંલી અસંગેરના આ કલામ સાંભલીને જોર જોર રોવા લાગી, જંમીન ઉપર માથું પટકવા લાગી, ઝેટલી રોઈ, કે રોતાં રોતાં ગંશ ખાઈને જંમીન ઉપર પડી ગઈ. નેઆરે તે બઈરી હુશીઆર થઈ તીઆરે માથા ઉપરથી ચાકર ઉતારીને જંમીન ઉપર બીછાવી, અને અંલી અસંગેરની લાશ તેના ઉપર લેટાવી, અંલી અસંગેરની લાશ કાંપવા લાગી, નીદા આવીકે અફ બઈરી મારી લાશને ચાદર ઉપર નહીં લેટાવ, મારા બાવા હુસેન અલેહિસલામની લાશ મુબારક ધગધગતી જંમીન ઉપર પડીછે.

રાવી લખેછે કે અંલી અસંગેરની લાશ જંમીન ઉપર આવી ગઈ. તે નસેરાનીઆ બઈરીએ જાણું કે મંગેરબનું વખત નજદાક થીઈ છે, બાંદીને કહેવા લાગી કે અફ બાંદી ચાલો આપણે તંબુમાં જઈએ. તેબાદ તે બઈરી અને બાંદી રડતાં રડતાં પોતાના તંબુની તરફ આવીઆં, અને તે બંધાની લાશને યાદ કરીને રોવા લાગ્યાં. તે બાંદી સુઈ ગઈ, પાણી અને જમણ પાસે મુકેલુંછે, તે નસેરાનીઆ બઈરીને ન ભુખછે ન ઉંઘ છે, શક્ત તે લાશની તરફ ધેઆનછે.

અફ એખવાનો ઝેટલામાં તે બઈરીના કાંનમાં રોવાનું અવાજ આવીઈ. તે બઈરી રોવાનું અવાજ સાંભલીને ઉઠી, તે બાંદીને પણ જગાડી, અને કહેવા લાગી કે અફ બાંદી, મારા કાનમાં રોવાનું અવાજ આવેછે, શાહેદ આ લાશાએના લાલી વારસ આવેઆ છે, ચાલો આપણે તેને પુછીએ, કે તે કોણ છે, અને એએને કોન લોકાએ કંતલ કીધીછે.

માઝશરલ એખવાનો નબી અલ હમાનો, તે નસેરાનીઆ બઈરી અને તેની બાંદી બેઉ તંબુથી બાહર નીકલેઆ, અને કંતલગાહમાં પોહાંચીઆ. જુએછે સુ કે કંતલગાહમાં તમામ મરદો અને બઈરીઓનું અઠદહામ છે, તે સઘલાએના કપડાં કાલાંછે, દરેકના હાથમાં તુરની શમાઠદાનછે, તે સઘલા એક લાશને ઘેરીને રોએછે, પીટેછે, કોઈ કહેછે કે વા હુસેન, કોઈ કહેછેકે

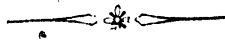
શતેભતજ્જંજંહેરાના નુરલ અંદન, કોઈ કહેછે કે અફ લાઈ હુસેન, કોઈ કહેછે કે અફ અંલીના દીલના અંદન, કોઈ કહેછે કે અફ ખેટા હુસેન, આ ઉમ્મ'તે તમારા ઉપર સુંસુ જુલમ અને સીતમ કીધાછે. આ મલાઈનોએ તમારી કંદર ન પીછાની.

રાવી લખેછે કે આ હાલ જોઈને તે બધરીઓ કાંપી ગઈ અને ઈનજીલ પડવા લાગી, ઝેટલામાં એક સરેદ વાદળ નજર આવાંડ'. તે વાદળમાંહુથી ચાર બધરીઓ ઉતરી, તે સરવેના માથાં ખુલાંછે, કપડાં કાલાં છે, તે ચારે બધરીઓ રોતી પીટતી કંતલગાહમાં આવી, અને લાશાના નજદીક આવીને માતમ કરવા લાગી, અને કહેવા લાગી કે અફ બાવા રસુલ, આપ યાંહાં તશરીફ લાવીએ, આ આપની ઉમ્મ'તે મારા દીકરાનું આ હાલ બનાવીડ'છે,

અફ મહેરબાનો ભાઈજાનો, તે ચારે બધરીઓ કોણહતી ? હાં હતી, મરીયમ હતી, ખદીજા હતી, અને શતેભતજ્જંજંહેરા અલેહિસ્સલામ હતી. અફ હુસેન અલેહિસ્સલામના માતમદારો, તે નસીરાનીઆ બધરીભી આ ચારે બધરીઓની સાથે માતમ કરવા લાગી, ઝેટલા સુધી માતમ કીધું કે રોતાં રોતાં બેહોશ થઈને જમીન ઉપર પડી ગઈ. અને તે ચારે બધરીઓ પણ આસમાનની તરફ ચડી ગઈ. જ્યારે તે નસીરાનીઆ બાધરી હુશીઆર થઈ તીઆરે જુએછે સું કે તે કંતલગાહમાં કોઈ નથી, શકત સઘલી લાશો પડી છે. તે નસીરાનીઆ બધરી અને તેની બાંદી રોતી પીટતી પોતાના તંબુમાં આવી.

અફ હુસેન અલેહિસ્સલામના શીઆ અને ગુલામો, અફ હુસેન અલેહિસ્સલામના અર્જાદારો, અને માતમદારો, આ દીવસો કચ્ચેઆ દીવસો છે, અરે આ દીવસોમાં તમારા દીલથી ખુશીને દુર કરો, વા હુસેના, વા હુસેના કહીને પુકારો, તમારા ગીરેબામોને શરો, જ્યારે મલકાના અલહુસેન તમારાથી ખુશી થાએ. આમીન યા રબિલ આલમીન.

રિવાયત ૧૫ મી એક શખસ નામે અંબદુલ્લાહનું પરણીને
 કરબલાની તૈરફ આવવું, ને. મૌલાના અલ હુસેનને
 મદદ કરવી, તથા અંબદુલ્લાહની માંને આકાં
 હુસેને જીવતી કીધી તેના બચાનમાં.

મઝાશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત, રીવાયતમાં આવીછેકે
 અંબદુલ્લાહ કરીને એક શખસ હતો, તે અંબદુલ્લાહ પરણુવા સાફ નીકલેઆ, પોતાની
 માંને પણ સાથે લીધી. શામની સરહદમાં એક શહેર હતું, તીઆં આવેઆ
 મોહાટી ધુમ ધામથી શાદી કીધી. તેઆદ અંબદુલ્લાહ પોતાના વતેનની તૈરફ
 બધરીને લઈને ચાલેઆ. તે અંબદુલ્લાહના માં ઘણી નેક હતી. એકરોજ
 અંબદુલ્લાહની માંને સપનું થીઝાં, જીએછે સું કે શીરાતના કાંઠા ઉપર બે
 ખડમાઆછે, એક ખચ્ચમામાં કેટલાક માણસો બેઠાછે, તે માણસોના મોહાડા
 કાલાંછે અને તલવારોને તેજ કરી રહેઆછે. અંબદુલ્લાહની માં બીજા ખચ્ચમામાં
 સું જીએછે કે. તે ખચ્ચમા તુરથી ભરપુરછે, તમામ નેઆમતો, અને તરેહ તરેહની
 વાણીઆના થાલ મુકેલાછે અને કેટલાક માણસો પણછે, તે સઘલા ખુદાતઆલાની
 ઇઆદતમાં મશગુલછે. તે આદ અંબદુલ્લાહની માં સું જીએછે કે કેટલાક શીરશતા
 મેવાના થાલ લઈને આસમાનથી ઉતરેઆ, અને તે ખચ્ચમામાં આવેઆ. તે
 પછે અંબદુલ્લાહની માં કહેછે કે એક મરદ તે ખચ્ચમાથી નીકલેઆ, તે મરદનું
 મોહાડું કાણુછે, અને તે મરદ માફ હાથ પકડીને કહેવા લાગો કે અચ્ચે જુઠી
 તું મારી સાથે જાહનમાં સાવાસતે નથી આવતી ? આગમાં તું મારી સાથે કેમ

બલતી નથી ? અને ખુદા તઆલાના ઈર્જામાં તું કેમ શામેલ થાતીનથી? અંબદુલ્લાહની માં કહેછેકે હું ઘબરાઈને ઊઠી, માફ સઘલું અંગ કાંપવા લાગું, આ ખોઆખની વાત મેં મારા દીકરા, અંબદુલ્લાહને કહી. અંબદુલ્લાહ કહેવા લાગો, કે અમ્મે માં કોઈ આલીમ મલસે તો તેને આ ખોઆખની તાઅંખીર પુછશું. તે બાદ અંબદુલ્લાહ તીઆંખી ચાલેઆ તો મોહરેમ અલહરામની દસમી તારીખે કરબલામાં આવી પોહુંચેઆ. તે વખત કઈઉં વખત હતું કે આફાં હુસેન આપ એકલા મએદાનમાં ઉભા હતા, તમામ બદન મુબારક આપનું જંખમોથી ચુર હતું, શહાદતનું વખત નજદીક હતું. જ્યારે કે અંબદુલ્લાહ અને એની માં કરબલામાં આવેઆ, જુએછે શું કે કેટલાક ખએમા નાપેલાછે અને હજારે શાજ ઊભીછે, ચોતરફ તલવારો ચમકી રહીછે. તેઆરે અંબદુલ્લાહને એની માં કહેવા લાગી કે અમ્મે ખેટા ચાલો આપણે પુછીએ કે આ લશકર કોનુંછે, અને કેના ઉપર આ લશકરની ચડાઈછે.

રાવી લખેછે કે અંબદુલ્લાહ અને એની માં અને એની બધરી લશકરના નજદીક આવેઆ, અને પુછવા લાગા કે અમ્મે લોકો આ કેનું લશકરેછે અને કેના ઉપર લશકરની ચડાઈછે. તે સઘલા કહેવા લાગા કે આ યહ્યનું લશકરેછે, અને હુસેન ઉપર ચડાઈછે. અંબદુલ્લાહ પુછવા લાગો કે હુસેન કોનછે, સઘલા કહેવા લાગા કે નખીની દીકરીના દીકરા હુસેનછે. અંબદુલ્લાહ કહેવા લાગો કે અમ્મે લોકો હાલાંકે તમો નખીનું કલમો પડાછો અને એની દીકરીના દીકરાને કંતલ કરોછો ? ખુદાતઆલા તમને જહન્નમમાં જલાવના. તે બાદ અંબદુલ્લાહ પુછીઉં કે હુસેન કાંહાં છે. સઘલાઆએ કહીઉંકે સાંમે હુસેન નો ખએમોછે.

રાવી લખેછે કે અંબદુલ્લાહ અને એની માં અને બધરી હુસેન અલેહિરસલામના ખએમાના નજદીક આવેઆ, જુએછે શું કે આફાં હુસેન એકલા ઉભા છે,

બદન મુખારક નંખમોથી ચુરછે, લોહીના કુવારા ઉછલી રહેઆંછે, ખડમામાં બીબીઓ માતમ કરી રહેઆંછે, હજી ઝંબદુલ્લીહ જુઓછે સું કે તે મચ્છિદાનમાં કેટલાક લાશાઓ પડેઆંછે, કોઈ જુવાનછે તો કોઈ બચ્ચાંછે, સઘલાના ચહેરાઓ અંદરમાની માફક રોશન છે.

અફ હુસેન અલેહિસ્સલામના અઝ્ઝીઢારો, માતમદારો, આ હાલ નોઈન ઝંબદુલ્લીહનો હોશ જાતોરીઓ, એની માંતું કલેજું શાટી ગઈઉં, કહેવા લાગી, કે અફ ખેટા મેં ને સપતું નાથું હુતું તે સપતું યાંહાં મલતો આવેછે. તે બાદ ઝંબદુલ્લીહ મૌલાના હુસેનના નજંદીક આવેઓ, અને પુછવા લાગે કે અફ મરદ તમે કોન છો ? સું નામ છે ? અને પુછવા લાગે કે અફ મરદ, હુસેન કાંહાં છે ? આપ ફરમાવા લાગે કે અફ ઝંબદુલ્લીહ હું હુસેન છું, નબીના નવાસો છું. અફ ઝંબદુલ્લીહ આ સરવે લાશા, મારા ભાઈ, ખેટાનાંછે, મારા અસૈહાખોના લાશાઓછે. આ કલામ સાંભલીને ઝંબદુલ્લીહ જોર જોર રોવા લાગે, ગાલોપર તમાચા મારવા લાગે, અને રોતાં રોતાં પોતાની માંના નજંદીક આવેઓ, અને કહેવા લાગે કે આ સવાર મૌલાના હુસેનછે. ઝંબદુલ્લીહની માંએ 'નેથું હુસેનતું' નામ સાંભલીઉ, તેવીજ ખીટવા લાગી, અને કહેવા લાગી કે અફ ખેટા હુસેનને યારી દેવી આપણાં ઉપર વાનજ અને ફરજ છે, અને આ દીવસને માટે મેં તમોંને જનમ આપીઓ છે, અફ ખેટા જલદી જાઓ, હુસેનના કુંદમ મુખારક ઉપર માથાને નીસાર કરો, ઝંલીઅલ આલા તમને કોસરનો પાંણી પીવરાવસે, હુરલ ઝંદીન તમને ગલે લગાડસે, રસ્તુલિલી, ઝંલીઅલ આલા, શતેમતજંજહેરા, હસનઅલ મુજતબા, સરવે તમાફ માતમ કરસે, અફ ખેટા ઝંબદુલ્લીહ હું મારો દુધ હરગીજ નહીં બખશું, નેઆરે તમો આફી હુસેન ઉપર તમારા જાન શ્રીદા કરસો, અને હું એમ સાંભલીસ કે ઝંબદુલ્લીહ મારેઓ ગમ્મિઓ તેઆરે હું મારો દુધ બખશીસ. અફ ખેટા ઝંબદુલ્લીહ આ તમારી દુલહનને અહેલે હરમને

સોંપો, અને વસીયત કરે કે બાબીચોની સાથે ખીદમતમાં રહે. અફ બેટા આ તમારી દુલહનને જઈનબ અલેહિસ્સલામ રંડસાલો પહેરાવસે, શતિમતજંજંહેર તાઝોઅત્ત દેવાને આવસે, આ કલામ સાંભલીને ઝંબદુલ્લાહને જોશ આવીઉં, ઝંબદુલ્લાહ ઉઠેચો, માંને કહેવા લાગો અફમાં મારા હથીઆર લાવો, ખુદાના કસમ, આજ હું મારી જાનને હુસેન અલેહિસ્સલામ ઉપર શીદા કરીસ, શાહાદતના મરતબાને હાસલ કરીસ, આફા હુસેનના દુશમનોને કંતલ કરીસ.

રાવી લખેછે કે ઝંબદુલ્લાહની માંચે ઝંબદુલ્લાહને હથીઆર લાવી આપીઆ, ઝંબદુલ્લાહ ચે હથીઆર પહેરેઆ, તે બાદ પ્રોતાની દુલહનને કહેવા લાગો કે અફ મારી દુલહન હું તમને વસીયત ફરૂંછું કે તમે મારા ઉપર વીલાય ન કરસો, અને અહેલે હરમની સાથે ખીદમતમાં રહેજો, ને દુબ પડે તેને સેહેજો, ગલરાવસોના, કાલા વાલા ન કરસો. તે બાદ ઝંબદુલ્લાહ મોલાના હુસેનની ખીદમતમાં આવેચો હાથ જોડીને ઝંરજં કરવા લાગો કે અફ આફા હુસેન, અફ ઇમામ હુસેન, આ ગુંલામને મફદાનની રજા આપીચે, શાહાદતના જામને પીવારાવીચે, આ ગુંલામ આપના દુશમનોથી લડે અને શાહાદતના મરતબાને હાસલ કરે. મવલાના અલ હુસેન શરમાવા લાગો કે અફ ઝંબદુલ્લાહ તમે જીવાનછો, તાજાં નવંશાછો, યાને હમણાંજ પરભેલાછો, તમારા માં ઘરડાછે, અને હજી સુધી તમોચે ફુનીઆની કોઈ ખુશી જોઈ નથી, અફ ઝંબદુલ્લાહ હું તમારાથી ઘણું ખુશી થયેચો છું, તમે તમારાં વતેનની તંરફ જાચો, ખુદાતાઝોલા તમને જજાંચે ખડર દેજો, અને જજાંતમાં અમારી સાથે વસાવજો.

રાવી લખેછે કે મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામના આ કલામ સાંભલીને ઝંબદુલ્લાહ ઝંર-ઝંર રોવા લાગો, અને રડતો રડતો પોતાની માં પાસે આવેચો, અને કહેવા લાગો કે અફ માં આફા હુસેન રજાં નથી આપતા, તે વાસતે અફ માં તમો ચાલી ને રજાં અપાંવીચે. તે ઝંબદુલ્લાહની માં મોલાનાં હુસેનના જજાંદીક

આવી અરજ કીધીકે અફ આફા આપના ગુલામને રજા કેમ નથી આપતા, અફ મારા મવલા રજા આપીએ. મવલાના અલ હુસેન ફરમાવા લાગા કે અફ યુદી તમે ઘરડાછો, તમારી ખીદમત કોન કરસે? અંબદુલ્લાહની માં અરજ કરવા લાગી કે મારા મવલા મારી ખીદમત અંબદુલ્લાહની બધરી કરસે. આપ અંબદુલ્લાહને રજા આપીએ.

અફ મહરબાનો ભાઈબાનો મવલાના અલ હુસેને નોખું કે અંબદુલ્લાહ મરવા ઉપર તથઆરછે, આપે અંબદુલ્લાહને છાતીથી લગાડી પેશાની ચુમીને આપ ઘણું રોએઆ તે બાદ આપે અંબદુલ્લાહને વદાએ કીધો, તે બાદ અંબદુલ્લાહ પોતાની માંની નજંદીક આવેઆ. માંએ ફરજંદને સીનાથી લગાડીઉ અને વસીયત કીધી કે . અએ બેટા મએદાનથી પગ પાછો ન હુટાવસો અને તે જાનફશાની કરજો કે પંજતન પાક તમારાથી ખુશી થાએ.

રાવી લખેછે કે તે બાદ અંબદુલ્લાહ મએદાનમાં આવેઆ, અને તે કોમ સીતમ ગર ઉપર પોતાનું દીલ સખત કરીને એક મકંતલ અજીમને કંતલ કીધી, તાકે મલાઈના એકદમ હમલો કરીને ઝુકી આવેઆ, અને અંબદુલ્લાહને ચોતેરફથી ઘેરી લીધું, અને તલવારો અને તીરોનો વરસાદ વરસાવી દીધું. એટલામાં એક લઈને એવો ભાલો મારેઆ કે અંબદુલ્લાહ ઘોડા ઉપરથી નીચે પડેઆ, પડતાંજ નીંદા કીધી કે અફ આફા હુસેન ગુલામની ખબર લઈએ અને આપનું આખરી દીદાર દેખાડીએ. મવલાના અલ હુસેન રોતાં રોતાં મદદાનમાં આવેઆ, અંબદુલ્લાહના માથાને ગાદમાં લીધું, અને ફરમાવા લાગા કે અફ અંબદુલ્લાહ સુ ખબર છે? અંબદુલ્લાહએ અરજ કીધી કે અફ આફા હુસેન, આ મુહમ્મદલ મુસંતશ, આ અંલી અલ મુરતંજા, આ શતેમતજંજહેરા, આ હસનલ મુજ તબા, સરવે તશરીફ લાવેઆછે, અને ગુલામને. જંજતની વધામણી દઈ રહેઆછે, અને ફરમાવેછે કે અફ અંબદુલ્લાહ અમારી સાથે જંજતમાં ચાલો, હોજ કવસરના

પાણીથી સચ્ચેરાળ થાઓ. અફ મારા મવલા અને આફા આ ગુંલામતો જીતી ગયેઓ, આપના સદકામાં જન્મત મલી, આ ગુંલામતું આપના ઉપર આખરી સલામછે. ચેટલું કહીને અંબદુલ્લાહ વશત થીઓ. ખુદાની રહેમત એ અંબદુલ્લાહ ઉપર. મવલાના અલ હુસેન અંબદુલ્લાહની લાશ ઉપર ઘણાં રોએઆ, તે બાદ અંબદુલ્લાહની લાશને ખડમામાં લઈ આવેઆ, અંબદુલ્લાહની માં અંબદુલ્લાહની લાશ ઉપર આવી, અને કહેવા લાગી કે અએ બેટા તમે તો જીતી ગયેઆ, અફ બેટા આ માંને જલદીથી બોલાવી લેના. ચેટલામાં એક લઈને શામીએ તીર મારીઉં, તે તીર અંબદુલ્લાહની માંને લાગીઉં, નથી. અંબદુલ્લાહની માં પણ ગુજરી ગઇ. મવલાના હુસેને બેઉ લાશઓને ઉપાડીને શોહદાઓના લાશઓની નજદીક લેટાવી દીધા.

રાવી લખેછે કે મલાઈનાએ તાંઓનું મારીઉં કે હુસેન આઝમજીથી આજીજી છે કે આ બીચારી જઈશ મરી ગઇ, એને કોન જીવતી કરે. જ્યારે મવલાના અલ હુસેને મલાઈનાના આ કલામ સાંભલેઆ તેવારે આપ કીબલાની તરફ ઉભારીઆ અને બેઉ હાથ ડોઆ કરીને ખુદા તઆલાની જનાબમાં દોઆ કીધી કે અએ પરવર દીગાર, તું શતેમતજંજહેરાના તુરલ અએન ઉપર રહેમત કર, આ મલાઈના હુસે છે, અને કહેછે કે હુસેન આઝમજીથી આજીજી. અએ પરવરદીગાર તું હર સએ ઉપર કાદરછે, તારી કુદરતને જાહેર કર.

અએ એખવાનો મવલાના હુસેનની દોઆ તમામ ન થઈ કે અંબદુલ્લાહની માં ઊઠી અને ઝંરજ કરવા લાગી કે અએ મારા મવલા, આ વખત મને શતેમતજંજહેરા પેઆર કરીને શરમાવતા હતા કે અએ અંબદુલ્લાહની માં ઉઠો અમારી સાથે જન્મતમાં ચાલો. તે બાદ મવલાના અલ હુસેન શરમાવા લાગ્યા કે અએ અંબદુલ્લાહની માં મારી શહાદતમાં હવે દર થાએછે, હું હવે જાગીશુ. ચેટલું કહાને આપ મએદાનમાં આવેઆ, અને તે કામે જશકાર ઉપર દીલ સખત કરીને

એક મકંતલ અંભને કંતલ કીધી. મલાઈનો એકદમ આપ ઉપર ઝુકી આવેઆ તલવારે અને તીરેનો વરસાદ વરસાવી દીધું, આપનું બદન મુખારક જંખમોંથી ચુર થઈ ગઈ, તાકે આપ એવા, જંધશ થઈગીઆ કે ઘોડા ઉપર ખેસવાની તાકત ન રહી, આપ જંમીન ઉપર પડેઆ, એટલે લઈન શીમર આવીને આપના સીના મુખારક ઉપર સવાર થીઆ, તે વખત જંમીન લરજંવા લાગી, સુરજને પ્રહણુ લાગું, આસમાનથી લોહીનો વરસાદ વરસવા લાગો, ખુદાતઆલાનું ઝંરશ હીલવા લાગું, અમીરલ મોઆમેનીન સલવા તુડલાહ અલેહની કબરને લરજો પચેદા થીઆ, શતેમતજંજંહુરાએ બાલ ખોલી દીધા, હુએ હુએ અશસોસ સદ અશસોસ, લઈન શીમરે આપની ગરદન ઉપર ખંજર ફેરવીડો, માથા મુખારકને બદન અકંદસથી જુદું કીધું, અને ભાલાની નોક ઉપર ઉંચું કીધું. અએ હુસેન અલેહિસ્સલામના અજાંદારો, માતમ દારો, જંખખોઆરો, તમારા ગીરેબાન શાહ વા હુસેના વા હુસેના પુકારો.

રાવી લખેછે કે નવારે અંબદુલ્લાહની માંએ નોંધડોં કે આકાં હુસેન નજર આવતા નથી, તેવારે અંબદુલ્લાહની માં રોતી પીટતી માથા ઉપર ખાક ઉડાવતી જુઆં મવલાના હુસેન ઘોડા ઉપરથી પડી ગીઆ હતા તોઆં આવી, જુએછે સું કે આકાં હુસેનનું માથું મુખારક ભાલાની નોક ઉપર છે, આપનું લાશે જંમીન ઉપર પડીઆછે. આ હાલ નોંધને અંબદુલ્લાહની માંરોવા લાગી અને પુકારવા લાગી કે અએ મારા મવલા, અએ મારા આકાં, આ સું થઈ ગયું, અરે બાંદીને તો જીવતી કીધી અને આપ શહીદ થઈ ગએઆ. હુએ હુએ અફ મારા ઈમામ હમણાં, તો આપ આ બાંદી સાથે વાતો કરતા હતા, હુએ હુએ એટલી વારમાં જંબાહ થઈ ગએઆ. તે બાદ અંબદુલ્લાહની માંએ એક આહનું નારો મારેઆ કે તે નાઅરાની સાથે અંબદુલ્લાહની માં પાછા વશત થઈ ગીઆ.

જ્યારે મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામની શહાદતની ખબર આહેલે અમ્મતમાં પોંદ્યાંચી, તેજારે નેહાયત માતમ થીઊં. શ્રીજીએ આદર રેંકી દીધી, ઈસ્મેનખ અલેહિસ્સલામે બાલ ખોલી દીધા, સરવે બીબીઓ હલકાં બાંધીને પીટવા લાગી, તે ઈબદુલ્લાહની બધરી કહેવા લાગી કે અમ્મે બીબીઓ તમે કેમ યા હુસેન યા હુસેન કહીને પીટોછો? અને હુસેનની મસનદ સા વાસતે ઉઠાઓછો? અરે ખમ્મેરીઅત તો છે? અરે બાનુને રંડસાલો સા વાસતે પેહુરો ઓછો? તે વખત શહરબાનુ કહેવા લાગી કે અમ્મે ઈબદુલ્લાહની બધરી તમારું થીઆન કાંહાંછે? અરે કઈ ઊંઘમાં છો? અરે મારા માથાના તાજ અને તમારા નવશા ખેડી મારેઆ ગમ્મેઆ, શહીદ શ્રધ્ધ ગમ્મેઆ. અમ્મે ઈબદુલ્લાહની બધરી શું જુઓછો? અરે તમારા ઘરેણાંને ઊતારો, તાકની નથ ઊતારો, ચુડી ઓળે તોડી નાખો, અને કાલાં કપડાં પેહુરો. તમે શીકર ન કરો, તમને મારી પાસે રાખીસ. ઈબદુલ્લાહની બધરી ઈમરજ કરવા લાગી કે અમ્મે મારી બીબી હવે આપનું પરદો કેમ રહેસે, ને વખત આ મલાઈનો ખમ્મેમાને ભુટવા વાસતે આવસે તે વખત તેને કોન રોકસે? અમ્મે મારી બુજાદી આપના માથા ઉપર કોઈ ન રહીઊં કે તેનાથી મલાઈનો ડરસે, આવી રીતે ઈબદુલ્લાહની બધરી અને શહરબાનુના દરમેઆન તકરાર થાતી હતી, કે એકદમ મલાઈનો ખડમામાં ધસી આવેઆ, સરવે બીબીઓના માથા ઉપરથી આદરો છીની લીધી, ખમ્મેમામાં આગ લગાવી દીધી, હડહડમે અશ્સોસ સદ અશ્સોસ, તમામ બીબીઓ ખમ્મે માંથી બાહર નીકલી આવી; મવલાના ઈલી ઈસ્મેનુલઆખેદીન આપ ઘણાં બીમાર હતા, આપની લાકડીનો ટેકો દઈને ઊઠેઆ, અને ખમ્મેમાના બાહર આવેઆ.

રાવી લખેછે કે એક લઈને ઈબદુલ્લાહની બધરીની પાછલ દોડયો, ઈબદુલી હતી બધરી લાગી, તાકે મવલાના ઈલી ઈસ્મેનુલઆખેદીનની નજદીક

આવી, આપની દામનને પકડીને ઈસરજી કીધીકે અમ્મે મારા મવલા મને મારા વતેનની તંરજ પોંહોંઆવી દા, આ બાંદીથી જીલમ અને સીતમ દેખાતું નથી. મવલાના ઝાંલી જંઝેનુલઝાંબેદીન ફરમાવા લાગાકે અમ્મે ઝંઝદુલ્લાહની બધરી સા વાસતે ઘભરાઝોઘો, ખુદાતઝાલા આહાસે તો હુમણા તમે તમારા ઘરે પોંહોંઆવી જાસો. અમ્મે ઝંઝદુલ્લાહની બધરી તમે તમારી આંખોંને બંદ કરો; ઝંઝદુલ્લાહની બધરીઝે આંખોં બંદ કીધી, તે બાદ આંખો ઊઘાડી તો જીઝેછે સુ' કે પોતાના માં બાપના ઘરમાં બેઠીછે, હોશ ઊડી ગઝેઆછે. આ કીસ્સાની બબર તમામ રોહરમાં ફરેલી અને તમામ ઝેના સગાઝો ઝેકઠા થીઆ, મરદા અને બધરીઝોથી ઘર ભરાઈ ગીઉં, સરવે પુછવા લાગા કે અમ્મે ફુલહન નું કાંહાંથી આવી ? અરે તારા ફુલાં કાંહાં ગઝેઆ ? તારી સાસુ કાંહાં ગઈ ? તારું માથું સાવાસતે ઉરીઆંછે.

રાવી લખેછે કે તે ફુલહન કંઈ બોલતી નથી, આંખોંથી આંસુ જારીછે જંઝારે ઝંઝદુલ્લાહની બધરી હોશમાં આવી, તેઆરે ઝેક આહનું નારો મારીને કહેવા લાગી કે અમ્મે લોકો તમે મારા હાલને સુ' પુછોછો ? અરે મારી માફક તમે પણ રોવો અને માતમ કરો, વા હુસેના વા હુસેના પુકારો. અમ્મે લોકો તમે જોતા નથી કે જંઝીન કાંપેછે, આસમાનથી લોહી વરસેછે, અરે લોકો આ વખત મુશકીલ કુશાના લાલ, શતેમતજંઝહેરાની જાન વ માલ, કરબલાની જંઝી નમાં લુખેઆ અને પીઆસા જંઝાહ થઈ ગઝેઆ. સઘલા લોકો કહેવા લાગાકે અમ્મે ફુલહન આ સુ' બોલેછે ? અરે સૌજ સૌજ વાત કર. તે ફુલહન કહેવા લાગી કે અમ્મે લોકો આકાં હુસેનનું માથું મુબારક બદન અકંદસથી જીદુ થીગીં અરે શતેમતજંઝહેરાનું બાગે તબાહ થઈ ગીગીં, અરે આકાં હુસેનના ફરજંદ કે નેની ઉમર અઢાર વરસની હતી, અને હમશીકલ પયમબર હતા, તેને છાતીમાં બાલુ લાગું તેથી આપ શહીદ થીઆ. અરે આકાં હુસેનના ભાઈ, બેટા, યારો યાવર

સરવે મારેઆ ગએઆ, શકત મવલાના ઝાંલી જંએનુલકાંએદીન બાંકીછે, તે આપ બીમારછે, ઉઠવાની તાકંત નથી, તેને મલાઈનોએ ગલામાં તોક અને પગમાં બેડી પેહરાવીને કંએદ કીધાછે. જંએનબ. અલેહિરસલામના બેઉ હાથને મલાઈનોએ બાંધેઆછે. અએ લોકો હુશીઆર થાએ, માતમ કરો, વા હુસેના વા હુસેના પુકારો. સરવે લોકો અંબદુલ્લાહની બઘરીને પુછવા લાગાકે તમારા મરદ કાંહાં ગએઆ? કહીઉં કે આફ્રી હુસેન ઉપર શીદા થઈ ગીઆ. સઘલા પુછવા લાગા કે તમે કેવી રીતે છુટી આવેઆ? તે અંબદુલ્લાહની બઘરી કહેવા લાગીકેઅએ લોકો નેઆરે દુશમનોએ મવલાના અલ હુસેનના ખદમને આગ લગાવી દીધી, અને સરવે અહેલે અએતને બંદીવાન કરી લીધા તેઆરે એક લઈને શામી મને પકડવાને દોડયો, હું ભાગીને મવલાના ઝાંલી જંએનુલકાંએદીન ના નજદીક આવી, અને અંરજ કીધી કે અએ મારા મવલા, મને મારા ઘરે પોહાંઆડી દો. તેઆરે મવલાના ઝાંલી જંએનુલકાંએદીને મને મારી આંખો બંદ કરવાનું હુકમ કીધું. મેં મારી આંખો બંદ કીધી, તે બાદ આપે ખોલવાનું અમર કીધું, મેં મારી આંખો ખોલી અને નાહીધું તું કે યાંહાં બેડીધું. સરવે લોકો આ બયાન સાંભલીને જાર જાર રોવા લાગાં, અને કહેવા લાગા કે અએ કમઅખત તું સરવે બીબીએની સાથે સા વાસતે ન રહી? અરે સકીનાને ગોદમાં ઉઠાવી લેતે અને સઘલા અરઆએને દીલાસો આપતે, અને તેની ખાતરદારી કરતે તો તારાથી નબી. મોહમ્મદ મુસંતંશ ખુશ થાતે અને અહેલેઅએતની સાથે તને જનંતમાં દાખલ કરતે.

રાવી લખેછે કે નેઆરે અંબદુલ્લાહની દુલાહને ઘરના માણસોથી આવી રીતનાં કલામ સાંભલેઆ, તાઆરે માથા ઉપર બાક ઊડાવતી બાહર નીકલી, અને ચાલતાં, ચાલતાં પાછી કરબલામાં આવી, અને મવલાના અલ હુસેન અલે હિરસલામની લાશ મુબારક ઉપર બેસીને માતમ કરવા લાગી. નેઆરે મવલાના

અંલી જંઝેનુલઝાખેદીન અલેહિસ્સલામ ફંઝેદથી છુટીને પાછા કરબલામાં આવેઆ, જુઝેછે સુ' કે અંબદુલ્લાહની બધરી મવલાના અલ હુસેનની લાશ ઉપર બેઠીછે, તેઆરે આપ શરમાવા લાગા કે અઝ્મે અંબદુલ્લાહની બધરી તમે તમારા વતેન ગઝેઆ હતા અને પાછા કાંહાંથી આવેઆ? તે અંબદુલ્લાહની બધરીઝે સઘલી હકીકત કહી સંભલાવી. આપ શરમાવા લાગા કે ખુદાનું શુકર કે તમારે પરદા રહી ગઝેઝેઆ, અને રસતાની મેહુનતથી બચી ગીઆ.

રાવી લખેછે કે તે અંબદુલ્લાહની બધરીઝે મવલાના અંલી જંઝેનુલઝાખેદીનના આ કલામ સાંભલેઆ, અને મવલાના અલ હુસેનની લાશ ઉપર માથું મુકીને ઝેક આહનું નારે ખેંઝેઝેઆ કે તેજ નારા સાથે અંબદુલ્લાહની બધરી વશત થીઆ.

અઝ્મે હુસેન અલેહિસ્સલામના શીઝાં અને ગુંલામે આપણે પણ હુસેન અલેહિસ્સલામ ઉપર તે માતમ કરીઝે કે રોતાં રોતાં આપણુલી જાન નીકલી જાઝે, તાકે આફા હુસેન અલેહિસ્સલામ આપણાથી ખુશ થાઝે, અને બે હીસાબ જન્મતમાં હાખીલ કરે, આમીન.

રિવાયત ૧૬ મી. મવલાના અલ હુસેન અલેહિ

રસલામના જન્મના બયાનમાં.

માઝ્મશરફ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅંત, અઝ્મે ઝેખવાનો અંબદુલ્લાહ બીન અબ્બાસથી રીવાયતછે, અંબદુલ્લાહ કહેછે કે નેઆરે ખુદા તાઝ્માલાઝ્મે ઝેમ આહીઝિ' કે શતેમતજંજંહેરાના પેટથી હુસેન પઝ્મેદા થાઝ્મે તેઆરે શતેમતજંજંહેરાના પેટમાં હમલ રહીઝિ', અઝ્મે ઝેખવાનો નેવારે કે હુસેનના તબલુક થાવાનું

વખેત થીજી તેવારે ખુદા તાઝાલાએ લઝાયાની તંરશ વહી કીધી. તે લઝાયા જન્મતની સઘલી હુરલઝંદનમાંથી એક હુરલઝંદનેન હતી.

માઝંશરલ એખવાનો, નખીઅલ ઇમાનો, જેવારે જન્મતના લોકો સારી નક્ષીસ શએની તંરશ નાવાનું ઇરાદો કરતા તેવારે તે સઘલાએ તે લઝાયા હુરની તંરશ નાતા, અને તે લઝાયા હુરની ખીદમતમાં ખુદા તઝાલાએ સીતેર હુજીર હુરો આપી હતી. અને તે સીતેર હુજીર હુરો માટે ખુદા તઝાલાએ જન્મતમાં હવેલીએ તઈઆર કીધી હતી. તે લઝાયા હુરની હવેલી સઘલી હવેલીએ કરતાં મોહોટી હતી. તે હવેલીના જરૂખાયાને ગોખલા જવાહરથી જડેલા હતા. તે લઝાયાની હવેલી એટલી ખુલ્લું હતી કે તે હવેલી ઉપરથી તમામ જન્મતની સએર થાએ, અને જન્મતમાં નેટલી ચીંનાં છે તે સઘલી તે હવેલી ઉપરથી નજર આવતી. અને તે લઝાયા હુરની પેશાનીની રોશનીથી તમામ જન્મત રોશન હતી.

અએ એખવાનો ભાઈ જનો મહેરમાનો, ખારી તઝાલાએ તે લઝાયા હુરની તંરશ વહી કીધી, અને શરમાવીઉં કે અએ લઝાયા, તમે દુનીઆનાં ઘરની તંરશ ઉતરો, અને મારા હુખીખ યાને દોસ્ત ખુહુમંદની હીકરી શતેમતજંજંહેરાના ઘરમાં જાઓ, સા વાસ્તે કે શતેમાને જાણવાની પીડ થાએ છે, તે વાસતે તમે એના અમરના વાલી થાઓ, અને એને હીલાસો આપો. એની મા ખંદીજા હતે તો હું તમને તકલીફ ન આપતે, તે વાસતે અએ લઝાયા તમે જલદી થી જાઓ. તે પછી ખુદા તઝાલા તમામ જન્મતની રીઝવાનોની તંરશ નાખું અને અમર શરમાવીઉં કે અએ જન્મતના રીઝવાનો તમે સઘલા જન્મતને સંણગારો, એક શરજંદની કરામત વાસ્તે કે ને શરજંદનું નામ હુસેન છે, એ શરજંદ અરજંદનું આને જનમ છે, વાસ્તે જલદીથી જન્મતને સંણગારો તે પછી ખુદા તઝાલાએ સઘલા મલાએકોની તંરશ વહી કીધી અને અમર

ફરમાવીઉં કે અચ્ચે મારા સઘલા મલાચ્ચેકો તમે આજદીને સંજ ખાંધીને ઊભા રહો, અને તસખીલ અને તકદીસ અને તેહલીલ અને સના ખુદાની ખોલો. તે પછે ખુદાતઆલાચ્ચે જીખરઈલ, અને મેકાઈલ, અને ઇસરાશીલની તંરજ વહી કીધી, અને ફરમાવીઉં કે અચ્ચે જીખરઈલ, તમે તમારી સાથે હજાર મલાચ્ચેકો લઈને જંમીન તંરજ ઉતરો, અને અચ્ચે મેકાઈલ તમે પાણુ હજાર મલાચ્ચેકોને લઈને ઉતરો, અને અચ્ચે ઇસરાશીલ તમે પાણુ તમારી સાથે હજાર મલાચ્ચેકોને લઈને જંમીનની તંરજ ઉતરો.

અચ્ચે ચેખવાનો ખારી તાઆલાના અમર મોઆશીક જીખરઈલ, અને મેકાઈલ અને ઇસરાશીલ, હજાર હજાર મલાચ્ચેકો લઈને આસમાનથી ઉતરેઆ, તાકે ચોથા આસમાને આવેઆ, જુએછે સું કે ચોથા આસમાને એક શીરશતો ઉભોછે, તે શીરશતાનું નામ સંલસાઈલછે, તે શીરશતાના સીતેર હજાર પાંખછે, તે શીરશતાક પોતાની પાંખને મશરકથી મગરખ સુધી ફેલાવીછે, તે શીરશતો પોતાના દીલમાં શીકર કરી કહુવા લાગો કે આ ફરીઆમાં કોઈ ચીજ હોય, યા આધારી રાતમાં યા દીવસમાં કોઈ ચીજ મખેશી હોય, તેને ખુદા તાઆલા બાણુતા હોય, તે વાત બધી ખીલાફ એટલે ખોટીછે. ખુદા તાઆલાચ્ચે શીરશતાની આ વાત બાણી, તે વખત ખારી તાઆલાચ્ચે તે સંલસાઈલ શીરશતાની તંરજ વહી કીધી, અને ફરમાવીઉં કે અચ્ચે સંલસાઈલ, તમે તમારી જગા ઉપર ઉભા રહો અને રૂંકુ ન દેસો તેમજ સીજદો પાણુ ન કરસો, તમે તમારા નજસમાં સું શીકર કીધી? આ રૂંકુ અને સીજદો ન દેસો, તમારા વાસતે ઝંજાંખ છે. તે શીરશતો સંલસાઈલ ખારી તાઆલાના અમર મોઆશીક ઉભો રીઆ.

અબદુલ્લાહ ખીન અબાસ કહેછે કે તે લખાયા હુર શતેમતજજહેરાના ઘરમાં આવી, અને શતેમા ઉપર સલામ પડી, અને કહેવા લાગી કે અજબ ખુશી તમારાં વાસતે અચ્ચે મુહમ્મદ મુસંતંશની દીકરી, સું તમારી ખેખરછે?

શતેમતજ્જંહુરા શરમાવા લાગા કે અઝ્મે લઝ્માયા ખડરીઅતછે.

અઝ્મે ઝેખવાનો, શતેમતજ્જંહુરાને તે લઝ્માયા હુરથી શરમીદગી હાસલ થઈ, અને આપ આપના દીલમાં ફીકર કરવા લાગા કે ઘરમાં કોઈ શઝ્મે નથી અને લઝ્માયા હુર ઊભીછે, ઝેના વાસતે સુ ખીછાવું, અને લઝ્માયાને ઇજ્જતથી ખીછાના ઊપર ખેસાડું.

રાવી ખયાન કરેછે કે મવલાતના શતેમતજ્જંહુરા ખીછાનાના ફીકરમાં છે કે ઝેકાઝ્મેક જત્તતથી ઝેક હુરલઝ્મીન-ઉતરી, તેની સાથે જત્તતના ખીછાનામાંથી ઝેક ખીછાનુંછે. તે હુરલ ઝેકને તે ખીછાનું ખીછાવીઊં અને ઝેરજ કરવા લાગી કે અઝ્મે લઝ્માયા તમે ખીછાના ઊપર ખેસો. તે લઝ્માયા ખીછાના ઉપર ખેડી.

અઝ્મે ઝેખવાનો ભાઈ જાનો, તે પંછી મવલાતના શતેમતજ્જંહુરાના પેટથી હુસેન પઝ્મેદા થીઆ.

મઝ્માશરલ ઝેખવાનો, નખી અલ ઇમાનો, તે લઝ્માયા હુરે હુસેનને પોતા ના હાથમાં જીલી લીધા, અને હુસેનની નાડ વધારી, અને હુસેનને જત્તના રૂમાલમાં લપેટી અને પેશાની ઉપર ખોશા દઈને તે લઝ્માયા હુરે કહવા લાગી, કે ખુદાતઝ્માલા તમારા જનમથી અરકત ખોલજો, અને તમારી માંને વાસતે પણ અરકત ખોલજો. તે બાદ તે લઝ્માયા હુરે જીઅરઇલને વધામણી દીધી, અને જીઅરઇલે રસુલિલ્લાહને વધામણી દીધી, અને મહાઝ્મેકોમાં સાત દીવસ અને સાતરાત તહેનીયત યાને વધામણીની ખુશી રહી.

રાવી રીવાયત કરેછેકે જેઆરે સાતમું દીવસ આવીઊં, તેઆરે જીઅરઇલે ઝેરજ કીધી અને શરમાવા લાગાકે અઝ્મે મુહમ્મદલમુસૈત્તેશ, તમે તમારી દીકરીના દીકરાને લઈ આવો, તાકે અમે અહુરા મુખારકને નાઈઝ્મે અને અરકત ખોલીઝ્મે.

માઝ્માશરલ મોઝ્મેનીન, મોઝ્મેનીનની જમાઝ્મત, રસુલિલ્લાહ સદલલાહ ઝેલકહે વ આલેહી શતેમતજ્જંહુરાની તૈરફ આવેઆ, અને પોતાની ગાદમાં

હુસનને લીધા, અને જીવરંધાની તંરૂ લઈ આવેઆ. જીવરંધાને હુસનને પોતાના હાથમાં લીધા. અને પેશાની ઉપર ચુમીઆ દીધી; તેઆદ દાઝ્યા કરવા લાગો અને કહેવા લાગો કે તમારા ઉપર ખુદા તાર્યાલા અરકત ખોલનો, અને તમારા માં બાપના વાસતે પણ અરકત ખોલનો અફ કરબલાના મફતુલ. તે આદ જીવરંધા હુસનના ચહેરા મુબારકની તંરૂ નાંધને રોવા લાગા, અને મુહમ્મદલ મુસૈતશ, પણ રોવા લાગા, અને સમલા મલાએકો પણ રોવા લાગા. તેઆદ જીવરંધાને અંરજ કીધી કે અફ મુહમ્મદલ મુસૈતશ તમે તમારી દીકરીને મારી તંરૂથી સલામ પોંહાંચાડો, અને કહો કે આ ફરજંદનું નામ હુસન રાખનો.

અએ એખવાનો રસુલિલ્લાહ ફરમાવા લાગાકે અએ ભાઈ જીવરંધા, તમે મને તહેનીયત યાએને વધામણી આપોછો અને પાછા રડોછો તેનું સુ સખખછે ? જીવરંધા અંરજ કરવા લાગા કે અએ મુહમ્મદ ખુદાતાર્યાલા તમારી અંરજને આ ફરજંદમાં જમાદા કરનો, પણ અએ નબી મુહમ્મદ આ ફરજંદ ઉપર બલા, અને મહેનત, અને મુસીબત એટલી ઊતરસે કે એવી બલા અને મુસીબત કોઈ નબીના ફરજંદ ઉપર ઉતરી નહસે.

માઆશરલ એખવાનો નબીઅલ ધમાનો, રસુલિલ્લાહ સદલલા અલેહે વ આલેહી ફરમાવા લાગા કે અએ ભાઈ જીવરંધા, આ ફરજંદ ઉપર મુસીબત ઊતરસે તે વખત હું હાજર હોઈસ યા નહીં ? અને એના ઉપર સુ સુ મુસીબત ઊતરસે તે બયાન કરો. જીવરંધા અંરજ કરવા લાગા કે અએ નબી મોહમ્મદ આ ફરજંદ ઉપર ને વખત મુસીબત ઊતરસે તે વખત ન તમે હસો, ન એના બાવા એટલી અલ મુસતજી હસે, ન એની માં શતેમતજંજંહુરા હસે, ન એના ભાઈ હસન હસે, અએ રસુલિલ્લાહ આ ફરજંદને કુશાના લોકો મહેમાન કરીને ખોલા વસે, અને એના ઉપર જુલમનો વરસાદ વરસાવસે, તાકે આ ફરજંદ અને એના અરચાએને અને એના ભાઈએને અને એના ભાનજાને અને એના

ભતીજાને અને સઘલા અસંહાઈ વશાદારને કરબલાની જમીન માંહે પણ દીવસના ભુખેઆ અને પેઆસા, સઘલાને જાંબાહ કરસે. તે સઘલાએ પાણીની તંલબ કરસે પણ મલાઈનો, કુશીએ, તેને પાણીની એક યુદ્ધલી નહીં પીવરાવસે, અને વલા મલાઈનો તમારી શશાંત તંલબ કરસે, ખુદા તાર્યાલા એ મલાઈનોને તમારી શશાંતથી દુર રાખનો, અને એજાબલ અકબરમાં દાખલ કરનો. તે બાદ નખી મોહનું મુસંતંશ શતેમતજંજંહુરાની તંરશ આવેઆ, અને ખુદા તાર્યાલાના અને જીબરદલના સલામ પોંહાંઆડેઆ, અને કરમાવા લાગા કે અએ બેટી તમે આ કરજંદુ નામ હુસેન રાખનો, સાંવાસતે કે ખુદા તાર્યાલાએ પણ એનું નામ હુસેન રાખીગં છે, તે પછી રસુલિલલા સદલાહ અલેહુ વ આલેહી એ શતેમતજંજંહુરાને તહેનીયત દીધી અને આપ રોવાલાગા.

રાવી પુરજીમ બયાન કરેછે કે મવલાના શતેમતજંજંહુરા અંરજં કરવા લાગા કે અએ બાવા સંહાઈ આપ મને તહેનીયત યાચાને વધામણી આપોછો અને પાછાં રોવોછો તેનું સું સખબછે? રસુલિલલા કરમાવા લાગા કે અએ દીકરી આ કરજંદને મારા અને તમારા બાદ કુશના લોકો મહેમાન કરીને બોલાવસે, અને એના કરજંદો ઊપર તલવારો અને તીરોનો વરસાદ વરસાવસે, તાકે સઘલાએને ભુખેઆ અને પેઆસા કંતલ કરસે, અને એના ખએમાને બાલસે, અને એના અહુલે બએતને કંએક કરસે, અને ઊંટોની ખુલી પીઠો ઊપર સવાર કરસે, અને શામની તંરશ લઈ જાસે.

માઆશરલ એખવાનો નખીઅલ ઈમાનો, જેવારે મવલાતના શતેમતજંજંહુરાએ, નખી મોહનું મુસંતંશની જંબાન મુખારકથી આ કલામ સાંભલેઆ, તેવારે આપે એક આહનું નારો મારેએ, અને રોવા લાગા આપના રોવાથી તે લચ્યાયા હુર પણ રોવા લાગી. તાકે આપને રોતાં રોતાં ઝંશ આવી ગઈગં. રસુલિલલાહ સદલાહ અલેહુ વ આલેહી કરમાવા લાગા કે અએ દીકરી સંખર કરો, સંખર કરો,

ખુદ તાર્યાલા તમારા અજરથી આ ફરજને અંતિમ કરજો.

રાવી રીવાયત કરેછે કે મવલાતના શતેમતજંજૂરો, ગંશથી હુશીઆર થીઆ. આપ રસુલિલ્લા સદલલા અલેહુ થ આલેહીને ઝંરજ કરવા લાગા કે અઝમે બાવા આ ફરજને કોણ કંતલ કરસે? રસુલિલ્લાહ ફરમાવા લાગા કે અઝમે દીકરી આ મારી ઉમ્મ'ત માંથી તે યહુદ બીન મઝાબીઆ, ખુદાની લાઝાનત એ યહુદ બીન મઝાબીઆ ઉપર, તે આ ફરજને કંતલ કરસે.

અઝમે એખવાનો ભાઈબાનો મહુરબાનો રસુલિલ્લાહના આ કલામ સાંભલીને મવલાતના શતેમતજંજૂરોએ એને તે લઝાયા હુરે અને સઘલા મલાઝમેકોએ, યહુદ બીન મઝાબીઆ ઉપર અને શીમર ઉપર લાઝાનત મલામત કીધી.

અઝમે હુસેનના શીઆ અને ગુલામો, નવારે હુસેનના કંતલનું નામ તમારી જંબાન ઉપર આવે તેવારે તમે પણ લાઝાનત બોલજો, જેથી તમને જન્મ'ત નસીબ થાએ. તે બાદ અઝમે એખવાનો જીઅરઘલ અને સઘલા મલાઝમેકો અને તે લઝાયા હુર સઘલા આસમાન તૈરફ ચડેઆ. યાથા આસમાનમાં તે સૈલસાઈલ શીરશતો એ સઘલાઝ્યાને મલેઝ્યા. તે શીરશતો સૈલસાઈલ જીઅરઘલ ને ઝંરજ કરવા લાગો કે અઝમે ભાઈ જીઅરઘલ, તમે આ સઘલા મલાઝમેકોને લઈને જંમીનની તૈરફ તું કામ વાસતે ગયા હતા? અઝમે ભાઈ જીઅરઘલ તું કયામત આવીછે? જીઅરઘલ કહેવા લાગો કે અઝમે સૈલસાઈલ હજી કયામતને તો ઘણી વારછે, વલેકીન અઝમે સૈલસાઈલ આજદીને મુહમ્મદલ મુસૈતશની દીકરી શતેમતજંજૂરોના ઘરમાં એક ફરજ'દનું જનમ થીઉછે, તેનું નામ હુસેનછે. અમે સઘલા તે ફરજ'દની તહેનીયત વાસતે ગયા હતા. તે શીરશતો સૈલસાઈલ ઝંરજ કરવા લાગો કે અઝમે ભાઈ જીઅરઘલ અગર તમે મારા હાલ ઉપર રહેમ ફરમાવીને જંમીનની તૈરફ જાઝ્યા, અને મુહમ્મદ મુસૈતશની જના બમાં મારી તૈરફથી અરજ ફરમાવો, અને રસુલિલ્લાહ બારી તઝાલાની જનાબ

માં મારી તંરશ્થી તે શ્રેજંદ અંરજમંદ હુસેનનું વસીલો લઈને શશાઝંત કરસે તો અલબતા પંકીન છે કે બારી તાઝાલા મારી ખંતો ઉપર પોતાની મોઝાશની પછેડી ઝોલાડસે.

અઝમે ઝેખવાનો, જીખરઈલ રસુલિલ્લાહની તંરશ આવેઆ, અને અંરજં કીધી કે યા મોહમદલ મુસંતંશ, ચોથા આસમાન ઉપર ઝેક શીરશતાછે, તે શીર શતાનું નામ સંલસાઈલછે, તે શીરશતાથી ખંતો થઈછે અને તે શીરશતા ઉપર ખુદા તાઝાલાનો ગુરસો થીઝોછે અને આજનું દીવસ હુસેનના જનમનું દીવસ છે, વાસતે આપ જનાબ કીબરીઆમાં હુસેનનું વસીલો લઈને તે શીરશતાના શશી બનીઝે, નથી તે શીરશતાથી બારી તાઝાલા ખુશ થાઝે.

અઝમે ઝેખવાનો, નેવારે રસુલિલ્લાહે જીખરઈલથી આ કલામ સાંભલેઆ, તેવારે આપ શૈરન ઉઠેઆ, અને આપે આપના બેઉ હાથ આસમાનની તંરશ ઉંચા કીધા, અને જનાબે કીબરીઆમાં આવી રીતે દોઝા કરવા લાગા. ” અફ પરવરદાઝાર આજનું દીવસ ખુસીનું દીવસછે, અફ બારી તાઝાલા આજનું દીવસ હુસેનની વીલાદતનું દીવસછે, તે વાસતે આ મારા શ્રેજંદ, શતેમતજંજહેરાના અંરજમંદ, અંલીઅલ ઝાલાના દીલખંદનો હુરમતથી તે શીરશતા સંલસાઈલની ખંતો મોઝાશ કરો.

અફ હુસેનના શીઝા અને ગુલામો જાહાં નબી સંહુબની દોઝા તમામ ન થઈ, કે શીલશર અંરશથી નીદા આવી કે અફ મારા હબીબ મુહમંદલ મુસંતંશ, અમે હુસેનની હુરમતથી તે શીરશતા સંલસાઈલની ખંતો મોઝાશ કીધી.

ઝંખદુલ્લાહ બીન અઝાસ રીવાયત કરેછે કે જ વખતે બારી તાઝાલાઝે તે શીરશતા સંલસાઈલની ખંતો મોઝાશ કીધી, તે વખતે તે શીરશતા સંલસાઈલ સઘલા મલાઝેકો ઉપર શખર ખાવા લાગો, અને કહેવા લાગો કે અઝમે સઘલા

મલાએકો હું હુસેનનું અંતીકધું યાચુંને હુસેનનું આજ્ઞા કરેલો છું. અને તે લગ્નાયા હુર સઘલી હુરલર્મએન ઉપર શર્ખર ખાવા લાગી, અને કહેવા લાગી કે અએ સઘલી હુરલર્મએન હું હુસેનની દાઈછું, યાચુંને હુસેનનું જનમ મારા હાથ ઉપર થીઈછે.

અએ હુસેનના અજ્ઞાદારો અને ગંભીરો, માતમદારો તમે સઘલા શીકર કરો કે શીકરનું મકાનછે, ગૌર કરો ગૌરની જગાછે, કે ખેડ જહાનના ઈમામ, ખલકના હુમામ ઉપર આ દીનામાં મુસીબતોના ગઢ ફરી ગએઆ.

અએ એખવાનો આ દીવસો તે દીવસોછે કે આ દીવસોમાં રસુલિલ્લાહની આલ દરબદર ફરીછે. આ દીવસો તે દીવસોછે કે આ દીવસોમાં નખીના નવાસા, અલ્લાહના ખાસા, આલમના ખુલાસાને તણ દીવસ સુધી. પાણી મલીઈ નથી, મલાઈના, ફુશીઆએ એવો જુલમ અને સીતમ કીધોછે કે કોઈ નખીની ઉમ્મતે નખીના નવાસા યા ફરજંદ ઉપર આવું જુલમ અને સીતમ કીધું નથી.

અએ એખવાનો ભાઈજાનો, અગર ખુદા તઆલા આપણને તે જમાનામાં પએદા કરતા, તો આપણે આકાં હુસેનના કંદમ ઉપર આપણાં માથાએ નીસાર કરતા. અએ એખવાનો તે અમર તો આપણાથી શૈત થીએ, ભલા હવે આપણે શેવાથી કેમ અખીલ થાઈએ ? ના, ના, આપણને લાયક નથી કે હુસેનની મજલીસમાં ચુપચાપ થઈને બેસી રહીએ.

અફ એખવાનો આકાં હુસેન ઉપર ને મુસીબત પડીછે, અને ને મુસીબતને આપે ઉપાડીછે, અગર તે મુસીબત પાહાડ ઉપર પડે તો પાહાડની મકદુર નથી કે ઉપાડી સકે, પાહાડના પુરજાં પુરજાં થઈ જાએ. અફ હુસેનના શીઆ અને જુલામાં આજ્ઞાને રિવાયત માંહે આવીઈછે કે હુસેનની દાહાડી કાલી હતી, ને વારે આપના ભાઈએ, ખેટા, અને ભાનજા, અને સઘલા અસહાય વફાદાર

શાહીદ થઈ ગીઆ, તેવારે આપની દાહાડી તેજ વખત સુધેદ થઈ ગઈ. અફ
મારા ભાઈઓ અને બેહેનો, તમે તે મુક્તીખતને યાદ કરીને આંખોથી આંસુનો
વરસાદ વરસાવો, તમારા સીના ઉપર હાથ મારો, વા હુસેન વા હુસેન પુકારો,
નથી આફ્રો હુસેન તમારાથી ખુશ થાઓ, અને તમને જન્મતમાં દાખલ કરે
આમાન યા રબિલ આલમીન.

રિવાયત ૧૭ મી. ઇમામ હુસેન અલેહિસ્સલામના

શહાદતની ખંબર પંખીઓએ મુલકો મુલક

પોહોંયાડી, અને યહુદીની દીકરીને બીમા

રીથી શક થઈ તેના બયાનમાં.

માઝ્ઝશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત, અફ એખવાનો ભાઈ
જાનો, મહુરખાનો, રિવાયત માંહે આવીઉંછેકે નવારે મોલાના અલ હુસેન શાહીદ
થીઆ, તેવારે કેટલાક પરંદા આવેઆ, અને આપના ખુનમાં પોતાનાં પરોને
રજોઆ તે બાદ હરેક પરંદા એક એક જજીરાની તૈરફ આલેઓ. તે સઘલા
પરંદા માંથી એક પરંદા મદીના મુનબરની તૈરફ આલેઓ, તાકે રસુલીલીહ
સલ્લીલા અલેહે વ આલેહીનાં હુરમ શરીફની તૈરફ આવેઓ, અને રોજી મુબારક
ઉપર ઉડવા લાગો, અને લુહો યાઝીને વીલાપ કરવા લાગો. તે પરંદા એક
વખત આસમાનની તૈરફ ઊંચો થાઓછે, અને પાછો રસુલીલ્લાહના રોજી મુબારક
ઉપર પડેછે.

રાવી પુરજીમ ખયાન કરેછે કે તે પરદાના અવાજ અને વીલાપ કરવાની ખંખર મદીના મુન્નવરમાંહે જાહેર થઈ. સઘલા લોકો ચોતેરફથી એકઠા થવા ત્રાગા તાકે એક ખલકંત અંત્રીમ. એકઠી થઈ ગઈ. સઘલા લોકો પાત પોતામાં શત્રુ કરવા લાગા અને કહેવા લાગા કે આ પરદા રોએછે, અને વીલાપ કરેછે તેનું તું સખખ હસે ? એજ હાલછે કે ખંખરના કરનારે શતેમતસ્તુંગરાને ખંખર દીધી કે અએ શતેમતસ્તુંગરા તું ગંધલતમાં ખેઠાછો ? ઉઠા અરે એક પરદા આવેએએ, રસ્તુલિલ્લા સલ્લીલા, અલેહ વ આલેહીના રોજી મુખારક ઉપર ઉડી રહેએએ છે અને તે પરદા વીલાપ કરી રહેએએ, આસમાનની તરફ ઊંચો થાએએ, અને પાછો રોજી મુખારક ઉપર પડી જાએએ. અને તેના પરોમાંથી લોહી ટપકી રહીગીએ. વલ્લાહુઅાલમ એ તું સખખએ.

રાવી જાનસોજી ખયાન કરેછે કે શતેમતસ્તુંગરા બીમાર હતા, આપ સુઈ રહેઆ હતા, ઊઠવાની તાકંત ન હતી, જવારે કે ખંખરના કરનારથી આવી રીતના કલામ સાંભ લેઆ તેવારે આપ શીલશર ઉઠીને ઊભા થીઆ, અને નાની ઉમસલમાને શરમાવા લાગા કે અએ નાની ઉમસલમા તમે મારી સાથે રસ્તુલિલ્લાહ સલ્લલા અલેહ વ આલેહીના રોજી મુખારકની તરફ ચાલો, તીઆં એક પરદા આવેએએ, તે પરદાના બાલ વ પરથી લોહી ટપકી રહેએએ, તે પરદા રોએએ અને વીલાપ કરેછે. ઉમસલમા શરમાવા લાગી કે અએ ખેટી શતેમતસ્તુંગરા તમે બીમારછો, તમને ચાલવાની તાકંત નથી તે વાસતે હું જાઉ છું, અને તે પરદાની ખંખર લાવુંછું. શતેમતસ્તુંગરા શરમાવા લાગા કે અએ નાની ઉમસલમા ને વખંતથી મેં મુખખંરની જાની સાંભલીએ તે વખંતથી મને એન નથી, અને દીલ ઉડેએ ને ઉડેએ જાએએ, તે વાસતે હું પણ આપની સાથે આવીસ.

રાવી પુરજીમ ખયાન કરેછે કે આખરૂલઅમર ઉમસલમા અને શતેમતસ્તુંગરા

ખેડી જાણુ ધરથી નીકલેઆ, તાકે રસુલિલ્લાહ સદલલા અલેહે વ આલેહીના રોજી મુબારકની તંરશ આવેઆ, જુએછે સુ' કે તે પરંદા ઊડી રહેએાછે, અને રોઈ રહેએાછે અને વીલાપ કરી રહેએાછે, અને તેના બાલ વ પરથી લોહી ટપકી રહીઊંછે.

અએ એખવાનો શતેમતરસુંગરા આ હાલ નાઇને આપ નેહાયત ઘભરાણાં અને આપ ઊમસલમાને શરમાવા લાગા કે અએ નાની ઉમસલમા, આ અમરમાં ખએરીઅત નથી, બાવાજી સાહેબ સશરમાં છે, એટલું કહીને આપ જંમીન ઊપર પડી ગીઆ, અને તે પરંદાની તંરશ મુખાંતીબ થઇને શરમાવા લાગા કે અએ પરંદા તમે કોનછો ? અને કાંહાંથી આવેઆછો ? અને તમારા પરોમાં કેનું ખુન ભરેલુંછે ? અને તમે રોવોછો, અને વીલાપ કરોછો, અએ પરંદા હું તમને આ કંબરના સાહેબ યાએને રસુલિલ્લાહ સદલલા અલેહે વ આલેહીના કસમ દઉંધું, અને એલી અલઆલાના પાણુ કસમ દઉંધું તમે જવાબદો.

રાવી પુરંગમ બયાન કરેછે કે બારી તઝોલાએ તે પરંદાને જંબાન આપી, તે પરંદા ફસીહી જંબાનથી કહેવા લાગા કે અએ નેક બખંત બીબી, કેટલાક પરંદાએાનું કરબલામાં ગુજર થીઉં હતું, તે પરંદામાં હું પાણુ શામીલ હતો, અમને આસમાનથી નીદા આવી કે અએ પરંદા, તમે સઘલા કાંહાં જાએાછો ? અરે તમને ખબરછે કે નથી, કુશના લોકોએ નબી મુહમ્મદલ મુસંતેશની દીકરી શતેમતજંજહેરાના દીકરા હુસેનને મહેમાન કરીને બોલાવેઆ, અને આ કરબલાની જંમીનમાં લુખેઆ અને પેઆસા તલવારોથી ખપાવેઆ. તે વાસતે અએ પરંદાએા, તમે સઘલા એના લોહીમાં તમારા પરને રંગો અને તમામ જજીરામાં હુસેનના શહાદતની ખબર પોહોંચાડો. અએ નેક બખંત બીબી અમે સઘલા પરંદાએાએ તે નીદા સાંભલીને અમારા પરો બાલમે તે લોહીમાં

રંગેઆ, તે બાદ હરેક પરદા હરેક જાંતરાની તંરશ ગચ્ચેઆ, અને હું મદીના મુનવરમાં રસુલિલ્લાહ સદલલા અલેહે વ આલેહીના રોજા મુબાકની તંરશ આવેઆ. અચ્ચે મારા ભાઈ અને બેહેનો નવારે કે શતેમતરસુંગરાચ્ચે તે પરદાની જાંબાની સાંભલી, તે વખત આપને હોશ ન રહીઈ જાંમીન ઉપર પડી ગચ્ચેઆ, માથાને કુટવા લાગા રોવા લાગા, અને પુકારવા લાગા કે અફ બાવાજી હુસેન, અચ્ચે મારા દાલના અચ્ચેન, અચ્ચે મારી આંખોના તુરલચંકન, સાંહેબ આ સુંગરાને મુકીને આપ જન્નતલશીરદાસમાં પધારી ગચ્ચેઆ, અરે આ સુંગરા હવે કેના સહારાથી જીવસે.

અફ એમવાનો શતેમતરસુંગરાચ્ચે તે માતમ બરપા કીધું કે તમામ મદીનાની બધરીઆ એકઠી થઈ ગઈ, સઘલી બધરીઆ પણ માતમ કરવા લાગી અને રોવા લાગી, તાકે મઝરીબનું વખત થીઈ. તે પરદા ત્યાંથી ઉડેઆ, અને મદીના મુનવરની બાહાર એક બાગ હતું, તે બાગે યહુદીનું હતું, તે બાગે માંહે એક જાડ હતું, તે જાડના ઉપર તે પરદા આવીને બેઠા.

રાવી રીવાયત કરેછે કે મદીના મુનવર માંહે એક યહુદી હતો, તે યહુદીની એક દીકરી હતી, તે દીકરી બેઠી આંખોથી આંધલી હતી, માઝ્જુર હતી, યાઝ્જને બેઠી હાથ પણ લુલા હતા, અને રતપીતની બીમારી પણ હતી. તે યહુદીએ તે દીકરીને બાગમાં રાખી હતી, અને તે યહુદી પણ તે બાગમાં રહેતો હતો? કન્જારા ઇતેશક આ બનીઊં કે તે દીવસે યહુદીને કોઈ કામ પડીઊં, તે કામના બાસતે તે યહુદી મદીના મુનવરમાંહે આવીઆ, અને પોતાના કામમાં મશગુલ થીઆ, તાકે રાત પડી ગઈ. તે યહુદીને પોતાના બાગમાં જાવું ઈમકાન ન થીઊં, તે યહુદીની દીકરીએ જાણીઊં કે મારા બાવાજી હજી સુધી કેમ આવેઆ નહીં, તે છોકરી શીકરમાં પડી.

અચ્ચે એમવાનો નવારે રાત ઘણી ગઈ, અને તે છોકરીને પણ યકીન થીઈ

કે હવે મારા બાવા નહીં આવે, તેવારે તે છોકરીને ખોશ આવીઈ, સા વાસતે કે તે છોકરી એકલી હતી, એનું બાપ એની સાથે વાતો કરતો તેથી તે છોકરીને ગમતું અને સુધ જાતી હતી.

અએ એખવાનો નવારે તે છોકરીને ઊંઘ ન આવી, અને રાત પાણુ ઘણી ઝઘ તેવારે તે છોકરી પોતાના મકાન માંહથી ઊઠી અને બાગમાં ફરવા લાગી, તાકે તે છોકરીનું ગુસ્સેર તે ઝાડની નીચે થીઊં કે ને ઝાડ ઊપર તે પરદા બેઠો હતો, તે પરદા માતમ કરી રહ્યો હતો; તે છોકરી તે પરદાનું અવાજ સાંભલીને નેહાયત ઘબરાણી, અને પોતાના નક્સમાં ફીકર કરવા લાગી, અને કહેવા લાગી કે આ ઝાડ ઉપર રાતને સમે કોણ રોઈ રહીઈછે? અને વીલાપ કરી રહીઈછે; એટ કહીને પોતાના માથાને તે ઝાડની તરફ ઊંચું કીધું, અને તે પરદાના બાલ વ પર માંહથી લોહી ટપકતું હતું તે માંહથી એક ટીપું લોહીનું તે છોકરીની આંખ ઉપર પડીઈ કે તે છોકરીની આંખમાં ફીલશેર નુર આવી ગીઊં, અને તે છોકરીએ આંખ ખોલી દીધી, અને પાછું બીજી આંખ ઊપર બીજું ટીપું લોહીનું પડીઈ કે તે છોકરીની બીજી આંખ પાણુ રોશન થઈ ઝઘ. તે બાદ પાછું બીજું ટીપું લોહીનું, તે છોકરીના બેઉ હાથ ઉપર પડીઈ, તે વખત તે બેઉ હાથ જુલા હતા તે સારા થઈ ગીઆ, તે બાદ પાછું લોહીનું ટીપું ચોથી વખત પડીઈ કે તે છોકરીએ તે લોહી ના ટીપાને પોતાના બક્કન ઊપર લગાડી દીધું, તેથી તે છોકરીનું બક્કન રમતપીતનું હતું તે સાર થઈ ગીઈ. તે છોકરી તે બાગમાં તે ઝાડની નીચે બેસી રહી અને આખી રાત તમામ કીધી.

અફ હુસેનના અજાદારો, નવારે ફજરનું વખત થીઆ, તેવારે છોકરીનું બાપ યહુદી આવીઆ, જુએછે તું કે તે છોકરી તે બાગમાં ફરી રહીછે, અને તે બાગની સચ્ચેર કરી રહીછે. યહુદીએ સવાલ કીધું કે અફ છોકરી તું કોનછે? કાંહાંથી આવીછે? અને આ બાગમાં એક મારી દીકરી હતી, તે છોકરીના બેઉ

હાથ લુલા હતા, અને આખા બદનમાં રત્નપાતના બીભારી હતી તે છોકરી કાંઈ ગઈ.

અફ ઝેખવાનો ભાઈ જાનો, તે, છોકરી, કહેવા લાગી અઝે યહુદી ખુદાના કસમ હું તારી દીકરી છું. તે યહુદી કહેવા લાગો કે અફ છોકરી તું તો સંહી સલા મતછે, અને મારી છોકરી તો બીમાર હતી. તે છોકરી કહેવા લાગી કે અફ બાવા નેવારે તમે મને મુકીને ગઈઓ, અને તમે પાછા ન આવેઓ તેવારે મને ખોશ આવેઓ. હું મારા મકાન ઉપરથી ઉઠી અને ઝેક જાડની નીચે આવીને ઉભી રહી. હું સાંભળું છું કે તે જાડ ઉપરથી ઝેક રોવાનું અવાજ આવી રહે ઝેઓ. મેં મારા માથાને તે જાડની તરફ હાથે કીધો. તે જાડમાંથી ઝેક કુંતરો ખુનના મારી આંખ ઉપર પડેઓ, કે તેજ વખત આંખ રોશન થઈ ગઈ. અફ બાવા તે પછી પાછું મેં મારા માથાને બીજી વખત હાથે કીધું. વલી ઝેક ખુનના કુંતરો મારી બીજી આંખ ઉપર પડેઓ, કે પાછી બીજી આંખ પણ રોશન થઈ ગઈ. અફ બાવા ઝેજ મીસલ ખુનના કુંતરો પડતા જાઝે અને મારા બદન માંહે શશ થાતી જાઝે, તાકે સઘલું જસમ ખુનની બરકતથી સોશ થઈ ગઈ.

અઝે હુસેનના શીઝા અને ગુંલામો, નેવારે તે યહુદીઝે છોકરીના આ કલામ સાંભલેઓ, તેવારે ઘણું તાઝુંજુબ થીઝે અને કહેવા લાગો કે અઝે છોકરી તું આ તું વાત કરેછે? છોકરી કહેવા લાગીકે બાવા તમે મારી વાત સાચી ન માનો તો ચાલો હજી તે પરદા જાડ ઉપર ખેસેલોછે.

રાવી બયાન કરેછે કે તે યહુદી અને તે છોકરી ખેઉ જણાં તે જાડની નીચે આવેઓ, યહુદી જુઝેછે સુકે તે પરદા ખેસેલો છે અને વીલાપ કરી રહેઓછે. તે યહુદી આ અમરને નોઈને ઘણા તાઝુંજુબ થીઝે, અને પોતાના દીલમાં શીકર કરવા લાગો કે આ પરદાના બાલ વ પર લોડીથી ભરેલાછે, આ તું સખખ હસે? તે બાદ તે યહુદી તે પરદાની તરફ મુખાંતીબ થઈને કહેવા લાગોકે અઝે પરદા, હું

તમને ખુદ તાર્યાલાના કસમ દઉં છું કે તમે મારી સાથે વાત કરો. તમે કાંહાંથી આવેઆ છો? અને તમારા બાલ વ પરમાં કેળું ખુન ભરેલું? અફ પરદા આ અમરની હુકીકેત બયાન કરો.

રાવી પુરખમ બયાન કરેછે કે ખુદ તાર્યાલાએ તે પરદાને જંબાન આપી. તે પરદા ફસીહ જંબાનથી કહેવા લાગો કે અફ યહુદી ગઈ કાલે કેટલાક પરદાએ એક જાડ ઉપર બેઠા હતા, અને હું પણ તે પરદાએમાં સામીલ હતો, અમે સઘલા દાણા પાણીની છંકર કરી રહેઆ હતા, અને લુ પણ ઘણી સખંત લાગતી હતી, એટલામાં એક પરદા ઉડતો ઉડતો આવેઆ, અને અમારી સાંમે તે જાડ પર આવીને બેઠો, અને અમારી તરફ મુખાંતીબ થઈને કહેવા લાગો કે અફ પરદાએની જમાખંત, તમે સું દાણા પાણીની છંકર કરી રહેઆછો, અરે મુહમ્મદલ મુસંતશની દીકરીના દીકરા હુસેન, અંલી અલ આલાના નુરલઅંદન શતેમતજંજીરાના દીલના અએન, કરબલાની જંમીન માંહે બલતી રેતી ઉપર પડેઆછે, કાતેલ સીના ઉપર સવારછે, આંકા પાણી પાણી પુકારી રહેઆછે, કાતેલ સુખા ગલા ઉપર ખંજર ફેરવી રહેઆછે. અફ યહુદી અમે સઘલા પરદાએ તે પરદાના આ કલાંમ સાંભલીને તેજ વખંત તે જાડ ઉપરથી ઉડેઆ, કે અમે સઘલા કરબલાની જંમીન માંહે પોંહાંએઆ. અફ યહુદી ને વખંત અમે કરબલા માંહે પોંહાંએઆ તે વખંત આંકા હુસેન શહીદ થઈ ચુકા હતા, આપનું માથું મુબારક ભાલાની નોક ઉપર હતું, આપનું જીસમ અકંદસ જંમીન ઉપર પડીઈ હતું, અને આપનું ખએમે બલી રહેઆ હતો, આપના અહેલે ખએમતને મલાઈનો ફુશીએએ કંએદ કીધા હતા. અફ યહુદી તે બાદ અમે સઘલા પરદા આંકા હુસેનના ખુનમાં બાલ વ પરને રંગેઆ, અને હું મદીના મુનબર માંહે રસુલિલીહને ખંજર કરવા વાસતે આવેઆ.

અફ એખવાનો લાઈજાનો મહુરબાનો, ખુદાતાઆલા તમારી બંડાવે શાનો,

અફ એખવાનો નવારે તે યહુદીએ તે ૫૨૬નાની જાંબાનથી આ કલામ સાંભલેઆ,
તેવારે તે યહુદીએ પોતાના દીલમાં શીકર કીધી કે આ હુસેન હુકના ઇમામ ન
હોતે તો એના ખુનમાં શશ ન હોતે, તે વાસતે આ હુસેન હુકના ઇમામ છે, ખુદા
તાઆલાના નજંદીક એના વાસતે મુકામ છે. તે બાદ તે યહુદી ઇસલામ લાવેઆ,
અને તે યહુદીની કામમાંથી પાંચસો (૫૦૦) માણસો ઇસલામ લાવેઆ. આમીન
યા રખિલ આંલમીન.

રિવાયત ૧૮ મી. મૌલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ . ઉપર એક પહેલવાનનું ચડી આવવું, તેને આપે ગંએખની ખખર કહેવાના બયાનમા.

માઝંશરલ મોઅમેનીન મોઅમેનીનની જમાઅંત રિવાયત માંહે આવીઈ છે કે
નવારે મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામના ભાઈએ અને ભાનજા અને ૩૨જાં દા અને
સઘલા અસંહાબ શહીદ થઈ ગીઆ, આપ એકલા બાકી રહી ગીઆ, ઉંમર બીન
સાઝંદના લશકરથી “ હુલમિન મુબારેજીન ” ની નીદા આવી કે કોઈ નીકલનાર
હોએતો નીકલે, તેવારે મૌલાના હુસેન અલેહિસ્સલામ ખફમાંથી બાહાર
નીકલેઆ, આપે આહીઈ કે ઘોડા ઉપર સવાર થાએ. આપ ઘોડાની શીકાબ
પકડીને ઉભા રીઆ, આપ જમણી તંરશ અને ડાબી તંરશ જોવા લાગ્યા, અને ૩૨
માવા લાગાકે અફ બેટા અંલી અકબર સુ રણુના મએદાનમાં સુતેલાછો, અરે
ઉઠો, બાવાજીની શીકાબ પકડીને ઘોડા ઉપર સવાર કરો. એવીરીતે આપ ૩૨માવીને
ઘણાં રોએઆ.

માર્ગશરણ એખવાનો નથી અલ ઈમાનો, રાવી પુરજીમ બયાન કરેછેકે આફ્રી
 હુસેનની બેહેન જંએનબ અલેહિસ્સલામ આ કલામ સાંભલેઆ, આપ ખએમ્માંથી
 બાહાર આવેઆ અને ફરમાવા લાગાકે, અફ માફ માં જાએઆ ભાઈ હુસેન અલેહિ
 સ્સલામ, આ બેહેન જંએનબને અને સઘલી બીબીઆને અને બચ્ચાઆને આ
 જગલ વએરાનમાં કેના ભરોસે મુકીને પધારોછો, અરે પેહલાં મને કંતલ કરો તે
 બાદ આપ પધારો. તે બાદ જંએનબ ઘણાં રોએઆ, તાકે આપને ઝંશ આવી
 ગઈઉં. મૈલાના હુસેને જંએનબને ઉઠાડેઆ, અને સીનાથી લગાડીને ફરમાવા લાગા
 કે અફ બેહેન જંએનબ હુમાણાંથી કેમ ઘભરાએ છો? અરે હજીતો મુસીબત
 ઘણી ઉપાડવી છે, અફ બેહેન મારા બાદ આ મલાઈનો, કુશીઆ, ખફમાને
 બાલસે, તમારા માથાની આદરો છીની લેસે, તમારી બાજુને રસીથી બાંધસે, તમને
 ઉંટની ખુલી પીઠ ઉપર સવાર કરસે, અને ધર્મશકે માંહે યજીદ પલીદની દરબાર
 માંહે તમને ઉભા કરસે, તે પછી તમારી રેહાઈ થાસે, તે વાસતે અફ બેહેન સંબર
 કરજો, સંબર કરજો, કાલાવાલા ન કરજો, નાના નબીની ઉનતના હકમાં બદ દોઆ
 ન કરજો, જે મુસીબત આવે તેને ખુશી થઈને ઉપાડી લેજો, અને આ મારી ફીકરી
 સકીનાને મારી માફક પેઆર કરજો, છાતી ઉપર સુવડાવજો, તાકે સકીલા એમ
 જાણે કે મારા બાવા હુસેન જીવતા છે.

માર્ગશરણ એખવાનો, નબીઅલ ઈમાનો, રાવી પુરજીમ બયાન કરેછે કે
 આ વસીયત મૈલાના હુસેન અલેહિસ્સલામની જંએનબે સાંભલી તે વખતે આપ
 ઘણાં રોએઆ, અને ફરમાવા લાગાકે આજ દીને બાવા અંલી કંતલ કરવાણાં,
 અને માં ફતેમતજંજહેરા વફાત કરવાણાં, અને ભાઈ હુસનને નંહેર મલકે,
 અફ બારી અંલ બરાયા, આ જંએનબનું મૈત કાંહાં ગઈઉં? અરે આ
 જંદનબને મૈત કેમ નથી આવતું? અફ એખવાનો તે બાદ જંએનબે આફ્રી
 હુસેન અલેહિસ્સલામની રીકાબ પકડીને ઘોડા ઉપર આપને સવારં ફીધા.

માઝાંશરલ મોઝમેનીન, મોઝમેનીનની જમાઝાંત, અરે જમાનાનું સું
ઈનકેલાખછે કે ખેલેન લાઈને ઘોડા ઉપર સવાર કરે, અજળ પસતાવોછે કે તે
વખંત આસમાન કેમ ન દુટી પડીઉં.

રાવી જાનસોજાં લખેછે કે તે બાદ મોલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ
રણુના મઝમેદાનમાં આવેઝા, તે કોંમ ઉપર સખંત થીઝા, ઝેક મકતલ ઝાંઝમને
કંતલ કીધી. જવારે મલાઈનો કુશીઝાઝે નાથુ કે ઝે હુસેન અલેહિસ્સલામનું
મુકાબલો કોઈ કરી શકે ઝેવું માલમ પડતું નથી, તેવારે મલાઈનો કુશીઝાઝે
ઉંમર બીન સાઝાંદને, ખુદાની લાઝાંનત ઝે ઉંમર બીન સાઝાંદ ઉપર, કહુવા લાગાકે
અફ ઉંમર બીન સાઝાંદ, કોઈની મકદુર નથીકે હુસેન અલેહિસ્સલામનું મુકાબલો
કરે, હાં અગર મુકાબલો કરે તો ઝેના લશકરમાં ઝેક પહેલવાનછે જને યહંદાં
પલીદ મોકલીઉંછે, તે પહેલવાન મુકાબલો કરે.

રાવી બયાન કરેછે કે ઉંમર બીન સાઝાંદ, ખુદાની લાઝાંનત ઝે ઉંમર બીન
સાઝાંદ ઉપર, મલઉંને હુકમ કીધો કે હાં જલદીથી તે પહેલવાનને હાજર કરો.
લઈનના હુકમ મોઝાશીક તે પહેલવાન તમામ હુથીઝાર પેહરીને હાજર થીઝા,
અને ઝાંરજાં કીધી કે અફ ઉંમર બીન સાઝાંદ, સું હુકમછે ? લઈન કહુવા લાગો
કે અફ પહેલવાન આ મઝમેદાનમાં ઝેક સવાર ઉભોછે, ઝેવું માથું જલદીથી
લાવ. તે પહેલવાન કહુવા લાગો કે ઘણું સાફ, અમીરનું હુકમ આંખ અને
માથા ઉપરછે. ઝેવી રીતે કહીને તે પહેલવાન તીઆંથી ચાલેઝા, અને
મઝમેદાનમાં આવેઝા, પોતાના ઘોડાને જાલાન આપવા લાગો, અને કહુવા લાગો
કે અફ સવાર તમે સું શીકરમાં ઉભાછો ? તમારી અજલ આવી પોંહાંચી. અરે
આ તલવાર તે તલવારછે કે અગર પાહાડ ઉપર પડે તો પાહાડનામી દુકડા થઈ
જાઝે. અને આ ભાલો તે ભાલો છે કે અગર આસમાનમાં રેકું તો આસમાના
તારા પાડી નાખે.

રાવી લખેછે કે તે પહેલવાનના કલામ સાંભલીને આફા હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગા કે અફ પહેલવાન મને કોઈ શરમેની શીકર નથી, અને શીકરછે તો શકત તારી દીકરીની શીકરછે. તે પહેલવાને ઝંરનં કીધી કે અફ સવાર તમને મારી દીકરીની શું શીકરછે ? મોલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગા કે અફ પહેલવાન ને વખત તમને યહંદ પલીદનું હુકમ થીલું કે અફ પહેલવાન તું કુશ માંહે જા, અને ઝંબદુલ્લાહ બીન ઇઆદ ખુદાની લાઝમત એ ઝંબદુલ્લાહ બીન ઇઆદ ઉપર, તને ને લડાઈ ઉપર મોકલે તે લડાઈ શતે કર. લઈને યહંદ પલીદના હુકમને તેં માથે ચડાવીલું અને તું તઈઆર થઈને તારા ચરથો નીકલવા લાગો, તે વખત તને તારી દીકરીએ શું કહીલું અને કંઈ ચીજની વસીયત કીધી ? તે વસીયતને તું યાદ કર. પહેલવાને ઝંરનં કીધી કે અફ સવાર મારી દીકરીએ શું વસીયત કીધી છે ? મને કંઈ ખબર નથી. આપ શરમાવા લાગા કે અફ પહેલવાન કેમ લુલી જાએ છે તને તારી દીકરીએ નહીં કહીલું કે અફ બાવાં તમે જાએછો, તે અગર ખુદા તાર્યાલા તમારા હાથ ઉપર લડાઈ શતે કરે, અને ને વખત તમે સીલી સલામતથી પાછા વલો તે વખત મારા વાસતે યાકુંતની એક અંગુઠી લેતા આવજો. અફ પહેલવાન હું એન શીકરમાં છું, કે અગર હું તને કંતલ કરીસ તો તારી દીકરીનો ઉમેદ એના દીલમાંહે રહી જાશે.

અફ એખવાનો ભાઈજાનો મહેરજાનો, ને વખત કે તે પહેલવાને આફા હુસેનની જંબાન મુખારકથી આ કલામ સાંભલેઆ તે વખત પોતાના હુથીઆરને જંમીન ઉપર નાખી દીધા, અને ઘોડા ઉપરથી જંમીન ઉપર ઉતરી પડેઆ, અને હાથ નાડીને ઝંરનં કરવા લાગો કે અફ સવાર તમે કોનછો ? કાંહાંથી આવેઆછો ? અને શું તમાંકું નામછે ? અરે અફ સવાર તમે શીરશતાછો, યા જીઅરઇલછો, કોનછો ? તમારા નામને અને તમારા ગામને જાહેર કરો. અરે અફ સવાર

હું પુદાના કસમ ખાધને કહું છું કે મારી દીકરીએ મને અંગુઠીનું કહીલું તે વખત મારા ઘરમાં હું અને મારી દીકરીના સીવાએ બીજું કોઈ શખ્સ નહોતું, અને તમારી પાસે તે અંગુઠીની વાત કોણે કીધી ? અફ સવાર તમે તમારા નામને અને ગામને જાહેરી થી જાહેર કરો. તું તમારું નામ છે, અને કંઈ તમારું મુલક છે, અને તમે તું સખખ વાસતે આહીઆં આવેઆ હતા તાકે આ મહેનત અને બલા અને આશ્રત માંહે શસી ગએઆ છો.

માઝાશરલ એખવાનો નબી અલ ઈમાનો, રાવી. પુરજોમ બયાન કરે છે કે આફા હુસેન અલેહિસૈલામ શરમાવા લાગા કે અફ પહેલવાન, મને રસુલિલ્લાહ સલ્લા અલહિહે વ આલેહી શરમાવી ગઈઆ છે કે અફ મારા પેઆરા હુસેન, નવારે તમારું કુષે જાણું થાએ, અને તમને કુશના લોકો કરબલાની જમીન માંહે ઘેરી લીએ, અને તમારા શરજોદા અને ભાઇએ અને ભત્રીજા, અને ભાનજા, અને સઘલા અસહાબ વશાદાર, મલાઈના કુશીએ, કંતલ કરી નાખે, અને તમે શકત એકલા બાકી રહો, તમે રાણનાં મએદાન માંહે આવો, અને તમારા મુકાબલા ઉપર દેલમના પહેલવાન આવે, તેવારે તમે એ પહેલવાનને અંગુઠી યાકુતની આપના, તે વાસતે અફ પહેલવાન તમે આ અંગુઠીને લઈ જાએ અને તમારી દીકરીને આપો.

અફ હુસેન અલેહિસૈલામના અંજોદારો અને માતમદારો, અને ઝંમખોઆરો ને વખત આફા હુસેન અલેહિસૈલામના કલામને પહેલવાને સાંભલેઆ, તે વખત કહેવા લાગા કે અફ હુસેન, રસુલિલ્લાહને અને તમને તું કેરાબત છે ? આફા હુસેન કહેવા લાગાકે અફ પહેલવાન, હું રસુલિલ્લાહ સલ્લા અલહિહે વ આલેહીની દીકરી શતેમતજજહેરાનો દીકરો છું, અંલી અલ મુરતજજોનો ફીલખદધું. મલાઈના કુશીએએ મને કાગલ લખીલું, ને મહેમાન કરી બોલાવીએ અને મહેમાનીને બદલે આ મુસીબત અને બલાનું દીવસ દેખાડેઆ.

અચ્ચે ઝેખવાનો જવારે તે પહેલવાને આકાં હુસેન અલેહિરસલામની ઝંખાન મુખારકથી આ કલામ સાંભલેઆ, તેવારે તે પહેલવાને માથા ઉપરથી પાઘડી ફેંકી દીધી; પોતાના ઝીરેખાનને ફાડી નાખીઉં, માથા ઉપર ખાક ઉડાવવા લાગો, અને રોવા લાગો, પીટવા લાગો, અને કહેવા લાગો કે અચ્ચે મારા ઇમામ અચ્ચે ખંલકચ્ચ હુમામ, ગુલામ જનાખના મુકાબલા ઉપર આવેચ્ચા અને મોહોડા થી વધારે સુખન ખેલેચ્ચા તે મારી ખંતો અંતિમ થઈ, તે આપ મોઝાફ કરીફ, અને ગુલામને રજા આપીચ્ચે તાકે આ મલાઈનો કુશીચ્ચેને કંતલ કફ. મવલાના હુસેન અલેહિરસલામ ફરમાવા લાગા કે અચ્ચે પહેલવાન તમારી મુકદ્દરમાં શહાદત લખી નથી, અચ્ચે પહેલવાન આ અંગુઠી લઈ જાચ્ચે અને તમારી દીકરીને આપો.

અચ્ચે ઝેખવાનો તે પહેલવાન ઝીરજી કરવા લાગો કે અચ્ચે રસુલિલ્લાહના નવાસા, ત્રણ દીવસના લુખેઆ અને પેઆસા, સૌહેખ મને ફરમાવોછો કે તું જા અને તારી દીકરીને અંગુઠી આપ, તે મવલા આપ સૌહી ફરમાવોછો, વલેકીન જવારે કયામતનું દીવસ આવસે અને આપના નાના રસુલ, અલ્લાહના મકંબુલ, મને મવાલ કરસેકે અચ્ચે પહેલવાન તુંચ્ચે મારા દીકરા હુસેનને કેમ યારી ન દીધી ? તેવારે ગુલામ સું જવાખ દેસે. મવલાના અલ હુસેન ફરમાવા લાગાકે અચ્ચે પહેલવાન તે વખત હું તમારી તંરશથી જવાખ દઈશ, કે અચ્ચે નાના રસુલલિલાહ, સૌહેખ આ પહેલવાન મારી યારી વાસતે આવેચ્ચા હતો, તે વખત રસુલિલ્લાહ તમારાથી ખુશ થાસે, અને તમને જન્મતમાં દાખીલ કરસે. મગર અચ્ચે પહેલવાન હું તમને વસીયત કફંધુ કે જે વખત તમારા નજંદીક થંદુ પાણી આવે, યા જમાલુ આવે, તે વખત મારી લુખ અને પેઆસને યાદ કરજો.

રાવી લખેછે કે તે બાદ પહેલવાને અંગુઠી લીધી, અને રોતાં રોતો પોતાનાં શહેરની તંરશ આલેચ્ચા, તાકે મનજંતો તંચ્ચે કરતો કરતો પોતાના ઘરમાં આવી

પોંહુંચેઓ. તે પહેલવાનની દીકરીએ ખંચેરો આશીયતની ખંચર પુછી, તે બાદ તે છોકરીએ સવાલ કીધું કે અચ્ચે બાવા તમે અંગુઠી લાવેઆ?

રાવી બયાન કરેછે કે તે છોકરીએ અંગુઠી નું સવાલ કીધું કે તે પહેલવાને એક આહુનું નારો મારેઓ, અને રોવા લાગો. તે છોકરી કહેવા લાગીકે અચ્ચે બાવા મેં અંગુઠીનું સવાલ કીધું તેમાં તમે રોવોછો તેનું સું સખબછે ? તે પહેલવાન કહેવા લાગો કે અચ્ચે મારી દીકરી હું અંગુઠી લાવેઓધું લેકીન એ અંગુઠી વાસતે કુંરસો અજબછે. છોકરી કહેવા લાગી કે અચ્ચે બાવા એ કુંરસાને બયાન કરો.

અફ એખવાનો ભાઈબાનો રાવી બયાન કરેછેકે તે પહેલવાન કહેવા લાગો કે અફ મારી દીકરી નવારે હું તારાથી વદાએ થઈને ચાલેઓ તાકે કુશમા આવેઓ. મને અંબદુલ્લાહ બીન હંઆદનું, ખુદાની લાઅંનત એ અંબદુલ્લાહ બીન હંઆદ ઉપર, હુકમ થીઓ કે અફ પહેલવાન, તમે કરબલામાં જાઓ અને તમને ઉંમર બીન સાઅંદ કહે તેનું માથું કાપી લાવના. અફ દીકરી હું લઈંનના હુકમ મોઆશીક કરબલામાં આવેઓ, મલઉંન ઉંમર બીન સાઅંદ હુકમ કીધો કે અચ્ચે પહેલવાન આ મચ્ચેદાનમાં એક સવાર ઉભોછે તેનું માથું કાપી લાવ. અફ દીકરી હું મચ્ચેદાનમાં આવેઓ, નોઉંધું સું કે એક સવાર ઉભોછે, તેનું બદન જંખમોથી ચુરછે. મેં તે સવારને સવાલ કીધું કે અફ સવાર તમે કેવી શીકરમાં ઉભોછો તમારી અજલ આવી પોંહુંચી. અફ દીકરી તે સવારે મને સું જવાબ દીધો કે મને કોઈ ચીજની શીકર નથી વલેકીન શીકરછે તો ફકત તમારી દીકરીની શીકરછે. અફ દીકરી મેં સવાલ કીધો કે અચ્ચે સવાર તમને મારી દીકરીની સું શીકરછે, હું તો તમારા કંતલ મારતે આવેઓધું. અચ્ચે બેટા તે સવાર કહેવા લાગો કે અચ્ચે પહેલવાન તારી મકદુર નથી કે તું મને કંતલ કરે અને તું મારો કંતલ પાગુ નથી, અને હું આઉંધુંકે તમને કંતલ કફ મગર મને રહેમ

આવેછે કે જો હું તમને કંતલ કરીશ, તો તમારી દીકરીએ તમને યાકુંતની અંગુઠી ની વસીયત કીધીછે કે અફ બાવા જવારે તમે લડાઈ શ્તે કરીને પાછા શ્રે. તેવારે મારા વાસતે યાકુંતની અંગુઠી લેતા આવજો. વાસતે અફ પહેલવાન તમારી દીકરીનો ઉમેદ એના દીલમાં રહી જાશે, વ ઇલાં નહીં તો તમારું કંતલ કરવું આસાનછે. અફ દીકરી તે સવારની ઝાંઝિયની વાત સાંભલીને હું હુએરતજંદા થીએ, અને પુછવા લાગો કે અફ સવાર, તમે કોનછો, કાંહાંથી આવેઆછો, તમારું નામ શુંછે. તે સવાર રોવા લાગા અને કહેવા લાગા કે અફ પહેલવાન હું નથી મોહમ્મદલ મુસંતશની ખેટી શતેમતજંજંહેરાનો દીકરોછું, મારું નામ હુસેનછે, હું મદીના મુનવરનું રહેનારછું અફ પહેલવાન આ મલાઈનો કુશીએએ મને મહેમાન કરી ખોલાવેએ તાકે આ મહેનત અને આ બલાના દીવસો દેખાડેઆ, અફ પહેલવાન મારા લાઈએ, અને ભતીજા, અને ખેટા, અને ભાનજા, અને સઘલા અસાહાબ વશદારને આ મલાઈનોએ કંતલ કીધા, હવે શકંત હું એકલો યાકું રહેએછું, તેઘડીખેઘડીના મહેમાન છું. અએ ખેટા ને વખંત મેં હુસેનના કલામ સાંભલેઆ તે વખંત મેં મારા હથીઆરને શંકી દીધા, અને રોવા લાગો અને ખેઉ હાથ નાડીને અંરજં કીધી કે અએ આકું હુસેન અએ રજુલદલાહના નુરલઅએન, અએ શતેમતજંજંહેરાના દીલના અએન, ગુંલામથી ખંતો અલંમ થઈછે, આ સઘલા શોહદાએની હુરમતથી વદુવાથી મોઆશ કરીએ અને રજા આપીએ તાકે ગુંલામ આ મલાઈનો કુશીએને કતલ કરે. અએ મારી દીકરી મેં ઘણાં કાલાવાલા કીધા પણ આપે રજા ન આપી, અને શરમાવા લાગાકે અએ પહેલવાન તમારી મુકદ્દરમાં શહાદત લખી તથી વાસતે તમે અંગુઠી લઈ જાએ, અને તમારી દીકરીને આપો અએ ખેટા મેં તે અંગુઠી લીધી અને રોતાના હાલમાંહે વદાએ થીએ. અએ ખેટા હું ને વખંત વદાએ થીએ તે વખંત આપે શરમાવા લાગાકે અએ પહેલવાન તમારા નજદીક નમાણ આવે યા પાણી આવે તો તમે મારી અને મારા અહેલે બએતની ભુખ અને પેઆસને

યાદ કરેના, તે પછે જમણુ જમણા અને પાણી પીના, ઐટલી આપે વસીયત કીધી તે બાદ મને વીદાયે કીધો. હું તયાંથી આદ્યો તાકે મનજંલો તેજ્ય કરતો કરતો યાંહાં આવી પોંહાંચીઆ.

અફ એખવાનો ભાઈ જનો ને વખત તે પહેલવાનની દીકરીએ પોતાના આપના મોહોડાથી આ છંકર સાંભલેઆ, તે વખત નેહાયત માતમ કીધો, અને કહેવા લાગી કે અફ આફા હુસેન અલેહિસ્સલામ આ આપની બાંદી આ અંગુઠી ઉપર આપનું ઈમાન લાંઉછું.

માઝ્શરલ એખવાનો નબી અલ ઈમાનો, તે બાદ તે પહેલવાનની દીકરી હુમેશા મોલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામનું માતમ કરતી, તે બાદ જમણુ જમતી અને પાણી પીતી. અફ મારા ભાઈઆ અને બેહેનો તમારા નજંદીક જમણુ ઇયા પાણી આવે તો ભલા હુસેન અલેહિસ્સલામની ભુખ અને પેઆસને યાદ કરેના તે બાદ જમણુને જમણો અને પાણીને પીના. તે પછી યહંદ, અને અંબદુલ્લાહ છંઆદ, અને ઉમર બીન સાઅંદ, અને શીમર, અને સઘલા મલાઈનો કુશીઆ ઉપર લાઝંનત બોલેના, તાકે જનંત નસીબ થાએ. જમ ઉલમાઆ માંથી બાઝાંને પોતાની નસીહતમાં ફરમાવેછે.

પાંણી તું પીને બોલને લાઝંનત યહંદપર,

જનંત નસીબ થાએ એ લાઝંનતને વાસતે.

આમીન યા રબીલ ઝીલમીન.

રિવાયત ૧૯ મી. મોલાના હુસેન અલેહિસ્સલામે મોઅજેઝ્ઝી શીમર લઈને પાણીનો ચશમો દેખાડેઓ તેના બયાનમાં.

માઝ્ઝારલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાએત રાવી પુરગમ બયાન કરે છેકે જવારે તે પહેલવાનને મોલાના અલ હુસેન વદાએ કીધા, અને તે પહેલવાન તીઆંથી ચાલેઆ, તેવારે મલાઈનો, કુર્શિઆ આપના ઉપર એકદમ હુમલો કરીને ઝુકી આવેઆ, કોઈએ તલવાર મારી તો કોઈએ ભાલો મારેઆ, કોઈએ તીર મારેઆ તો કોઈએ પથર મારેઆ, તાકે આપનું જીવન અકદમ જંખમોથી ચુર થઈ ગઈ. આપને જંઈશી ઘણી થઈ ગઈ, પગથી રીકાળ છુટી ગઈ, ઘોડાએ મોઈકે મારો સવાર પડી જાસે, તેજ વખત ઘોડો જંમીન ઉપર ખેસી ગયેઆ અને આપને આહીસતાથી ઉતારી દીધા.

અફ એખવાનો ઘોડો જંમીન ઉપર ખેસીને આપને આહીસતાથી કેમ ન ઉતારે, અરે ઘોડાને રસુલિલ્લાહની વસીયત હતી કે અફ ઘોડા તમે કરબલામાં જાઓ તો તમારા સવાર હુસેન અલેહિસ્સલામને પડવાં ન દેસો, તેજ વાસતે ઘોડાએ આપને આસતેથી જંમીન ઉપર ઉતારેઆ. આપ કંઈબલાની તરફ ઝુકેઆ, આપને ઝંશ આવી ગઈ, તે વખત આપની બધરી આંતેકા ખફમાના દરવાજા ઉપર ઊભી હતી, તેણે જાણું કે મારા શૌહર ઝોલી જવહર ઘોડા ઉપરથી જંમીન ઉપર પડેઆછે, તે આંતેકા બધરી ખફમાથી ચાલી, તે આપના નજંદીક આવી, અને આપને જંમીન ઉપરથી ઉઠાડેઆ, અને આપના મોંહ ઉપરથી ભોહી લુછી નાખીકે, અને આપને ખેસાડેઆ, અને તે આંતેકા બધરી

પણ પાસે ખેડી. ચેટલામાં મલઉંન ઉંમર બીન સામંદ હુકમ કીધો કે અફ સવાર સું નાઈ રહેઆછો? જાઓ હુસેનનું માથું કાપી લાવો, અને હુસેનના ખડ્ગમાને ખાલો, અને એના આહલે બચ્ચતની ચોડનીચો છીનીલેચો, અને સઘલો અસખાબ લુટીલીચો.

અફ એખવાનો મલઉંનનું હુકમ સાંભલીને મલાઈનો કુશીચો ખચ્ચમાની તંરશ દોડેચો, અને શીમર, ખુદાની લાચ્ચનત એ શીમર ઉપર, મૌલાના અલ હુસેનની તંરશ આવીચો, લઈન છેટે ઉભો રીચો, જાણતો હતો કે હુસેન અલેહિરસલામનું માથું બદન ચંતેહરથી જુદુ કરતું કંઈ સહેલ નથી, અને આપને હચ્ચબત પણ ઘણી હતી તે વાસતે લઈન સીઈનનો દુકો, છેટે ઉભો રીચો. તે બાદ લઈને પુકા રીઠ કે અફ હુસેન સું જંમીન ઉપર પડી રહેઆછો, ઉઠો તમારો ખડ્ગો બલી ગીચો, અને તમારા આહલે બચ્ચતની ચોડનીચો છીની લીધી.

રાવી લખેછે કે શીમર લઈનનું અવાજ આપના કાનમાં આવીઠું, આપને નાશ આવીઠું, ઊઠીને ઉભા થીચો, તલવાર હાથમાં લીધી, અને થોડુંક ચાલેચો કે આપને પાંછું ગંશ આવી ગઈઠું અને જંમીન ઉપર પડી ગીચો, આપ ઘણા જઈશ થઈગીચો હતા.

અચ્ચ એખવાનો જવારે શીમર લઈને નાથું કે હવે હુસેન અલેહિરસલામમાં બીલકુલ તાકંત નથી તેવારે કમ્મરથી ખંજર કાહાડેચો અને આગલ ચાલેચો, તાકે આપ પડેચો હતા ત્યાં આવેચો, આવતાંજ પહેલાં પગથી ઠોકર મારી, ખુદાતાચ્ચાલા એ લઈનના પગને કંતે કરજો, તે પછી આપના સીના અકંદસ ઉપર સવાર થીચો અને આહીઠ કે આપની ગરદન ઉપર ખંજર શીરાવે.

રાવી પુરજમ બયાન કરેછેકે આફા હુસેને આંખ ખોલી અને શરમાવા લાગ્યા કે તું કોનછે? લઈન કહેવા લાગો હું શીમરશ્ચું. આફા હુસેન શરમાવા લાગાકે અફ શીમર સું ધરાદાછે? લઈન કહેવા લાગો કે તમારા માથાને બદન ચંતેહરથી

જીદો કરવાનું ઈરાદો છે. આપ શરમાવા લાગ્યા કે અચ્ચે શીમર અગર તું એજ ઈરાદા ઉપર આવેચ્ચો હોય તો મને આ વખત પેઆસની શીદત ઘણી છે તે વાસ્તે પાણી. પીવરાવીને જાંબાડ કર. અચ્ચે શીમર તું જાણે છે કે જાંબોને પેઆસની શીદત ઘણી હોય છે. લઈને કહેવા લાગ્યા કે અચ્ચે હુસેન તમે પાણીનું નામ ન લેસો, હું તમને એક કુંતેરો પાણીનો પીવરાવનાર નથી, સા વાસ્તે કે તમે શર્ખર ખાચ્ચો છો કે અમે મોઅનજાંના સાહેબ છીએ, અને હજી તમે કહો છો કે અમારા બાપા અંલીઅલ મુરતંજાં હોજાં કોસરના માલેક છે, તે આ વખતમાં તમારા મોઅનજાં કાંણાં ગીઆ, અને તમારા બાપા અંલીઅલ મુરતંજાં કાંણાં છે ? તેને બોલાવો તો તમને હોજાં કોસરના પાણી પીવરાવશે.

રાવી પુરજાંમ બયાન કરેછે કે લઈને શીમરનું તાઝાનું સાંભલીને આકાં હુસેન ને નાશ આવીઉં, આપે જાંબીન ઉપર પગની એડી રગડી, કે તેજ વખત પાણીનો અશમો જાંરી થીચ્ચો. આપ શરમાવા લાગ્યા કે અચ્ચે શીમર ના પાણીનો અશમો મોજીદ છે, વલેકીન હું તારા ઉપર હુજાંત કાયમ કરું છું કે તું કયામતને દાહાડે ઉજાંર મુકદ્દમ ન કરે કે હુસેન પાણીની તૈલબ કરતાં તો હું પાણી પીવડાવતે. અચ્ચે શીમર આ વખતમાં ન પાણીની મતેલબ છે ન કોઈ શરમનું ધીઆન છે, ધીઆન છે તો શકત મારી બેહુન જાંચેનબનું ધીઆન છે કે જાંચેનબ મોઅમાના દરવાજાં ઉપર ઉભા છે, અને તુંએ ગરદન ઉપર ખજર મુકીઉં છે, અચ્ચે શીમર જાંરા ઠચ્ચેરી જા અને મારી બેહુનને ખમોમાના અંદર જાવાદે, તે પછી ખજરને ગરદન ઉપર ફીરાવજે.

અચ્ચે એખવાનો ભાઈ જાનો, લઈને શીમર, સીઈનનું બનેલો, આકાં હુસેનનું શરમાન ધેઆંન ન લાવેચ્ચો, અને ગરદન ઉપર ખજરના રગડા દેવા લાગ્યા તાકે બાર રગડામાં આપનું માથું મુબારક બદન અંતેહરથી જીદું કીધું, અને ભાલાની નોક ઉપર ઉંચું કીધું, અને હુકમ કીધો કે હાં ખુશીના નકારા વાગે. તમામ

લશકરમાં ખુશીના નકારા વાગવા લાગ્યા.

માઝંશરલ એખવાનો નખીઅલ ઈમાનો રાખી લખેછેકે મલાઈનો, કુશીઓ, ત્રણ દીવસ કરબલામાં રહેઆ, તે પછી સઘલી ખીખીઓને ઊંટોની ખુલી. પીઠા ઉપર સવાર કીધા, મલલાના ઝાંલી ઝંઝેનુલઝાંખેદીનના હાથમાં ઊંટોની મેહાર આપી, અને મલાઈનો કુશીઓ ચાલેઆ, તાકે સઘલા અહેલે અએતનો કાશેલો કુશમાંહે આવેઓ. લઈન ઝંઝદુલ્લાહ ખીનુ ઈઆદે કુશમાં ખુશીનો હુકમ કીધો, કે સઘ લાઓ આજ દીને ખુશી જાહેર કરે. મલાઈનો કુશીઓએ અજર સાંજુગારી અને તરેહે તરેહેની વાણીઓ પકાવી, અને મેવા ખરીદ કીધા અને ઈંદની મીસલ ખુશી કીધી.

અફ એખવાનો, લઈન શીમર હુસેનનું માથું મુખારક લઈને પોતાના ઘરમાં આવેઓ, અને માથાને તનુર માંહે મુકીઉં. તનુરથી નુર નીકલવા લાગું, શીમર, ખુદાની લાઝાનત એ શીમર ઉપર, એ લઈનની બઘરી મોમીના હતી, તે બઘરી જુએછે સું કે તનુરથી નુર સાનું નીકલે છે. તે બઘરી તનુર પાસે આવી જુએ છે સું કે તનુરમાં એક માથું મુકેલું છે, તે માથા માંહેથી નુર નીકલે છે. તે બઘરી આ માજરો નાઈને નેહાયત હએરતજદા થઈ, અને પોતાના દીલમાં શીકર કરવા લાગી કે આ માથું કેનું હસે, હું શીમરને પુછુંકે આ માથું કેનું છે અને કાંહાંથી લાવેઓછે. એવી રીતે પોતાના દીલમાંહે વીચાર કરીને શીમર લઈનને પુછવા લાગી કે અફ શીમર આ કેનું માથું છે અને કાંહાંથી લાવેઓછે ? લઈન શીમર કહેવા લાગો કે અફ બઘરી આ માથું નખી મુહમ્મદલ મુસૈતશની દીકરી શતેમતજજહેરાના દીકરા હુસેનનું માથું છે.

અફ એખવાનો લઈન શીમરના કલામ સાંભલીને તે બઘરી કાંપવા લાગી, દીલથી આહનો નારો મારવા લાગી, અને કહેવા લાગીકે અફ શીમર, આપણે નખી મુહમ્મદલ મુસૈતશનું કલમું પડીએ અને ખુદાતાઝાંલાએ એઓની ઈતાઝ

તમાં અને મોહનમાં આપણાં વાસતે નજાત કીધીછે, અને તું એની દીકરીનાં દીકરાને કંતલ કરે, હાલાં કે તારા વાસતે અને તને ખુદ તારાંલા જહનમાં દાખીલ કરે. એટલું કહીને તે બધરી ઘરથી બાર નીકલા ગઈ. લઈને શીમર પુકારવા લાગે કે અએ બધરી તમે કાંહાં જાઓછો ? મારા ઘરને કેમ બરબાદ કરોછો ? તે બધરી કહેવા લાગી કે ખુદાની લાએનત તારા ઉપર, તું એમ કહેછે કે મારા ઘરને કેમ બરબાદ કરોછો, અરે અએ લઈને તુંએ નથી મુહમ્મદલ મુસતંશના ઘરને બરબાદ કીધું, ખુદા તારાંલા તારા ઘરને બરબાદ કરે, અને તને પણ ખુદા તારાંલા બરબાદ કરે. એટલું કહીને તે બધરી હુસેનનાં લુટેલા કાશલામાં આવીને શામીલ થઈ ગઈ, તાકે તે બધરી પણ અહેલે બએતની ખીદમત માંહે રહી અને અહેલે બએતની સાથે ખીદમત કરતી ધર્મશક માંહે આવી.

માએશરલ એખવાનો નથી અલ ઈમાનો જેવારે અહેલે બએતને મલાઈનો કશીએ ધર્મશક માંહે લઈ આવેઆ, તેવારે યહંદ પલીદે હુકમ કીધો કે શહેરની બજાર સંણગારો અને તમામ લોકો આજ દીને ઈંદની માફક ખુશી કરો. લઈને યહંદ પલીદના હુકમ મોઆફીક તમામ લોકોએ ઈંદની મોઆફીક ખુશી કીધી.

રાત્રી પુરખેમ બયાન કરેછેકે અહેલેબએતનું કાશેલો યહંદ પલીદના દરવાજાં ઉપર આવેઆ. લઈને યહંદ પલીદે હુકમ કીધોકે અંરબના સરદારોના માથા એને અને અંરબના કુએદીએને મજલીસમાં હાજર કરો.

અફ એખવાનો મોલાના અંલી જેએનુલઆબેદીન શરમાવેછે કે અમે સઘલા યહંદ પલીદની મજલીસમાં હાજર થીઆ. લઈને તખંત ઉપર સવાર થીઆ. અને મારા બાવા હુસેનનું માથું સોનાના તંશત યાએને સોનાના થાલમાં મુકેલું હતું, અને લઈનેના હાથમાં સોનાની લાકડી હતી, તે લાકડી મારા બાવા હુસેનનાં દાંત ઉપર મારી રહેઆ હતો. ખુદા તારાંલા એ લઈનેનાં હાથને કંતા

કરના. અને લઈને મજલીસને પણ સારી રીતે સંભાળારી હતી. અને લઈને યજ્ઞે મજલીસની અંદર એક હોજર બનાવીઈ હતું, અને તે હોજરમાં અંતર ભરેલું હતું, અને એક બાજુને સીખાવીને તથ્યાર કીધું હતું કે નવારે ખુશીની મજલીસ તથ્યાર થાયે તેવારે તે બાજુ અંતરના હોજરમાં પડે, અને મજલીસના લોકોના માથા ઉપર ઉડે, તાકે સઘલા લોકો ઉપર અંતરના કંતર પડે અને સઘલી મજલીસ અંતરથી મહુકારે.

અચ્ચે એખવાનો લાઈ બનો રાવી બનસોજ બયાન કરેછે કે નવારે મવલાના અલ હુસેનનું માથું મુબારક યજ્ઞે પલીદની મજલીસમાં આવીઈ, અને સોનાના થાલમાં મુકીઈ, તેવારે લઈને હુકમ કીધોકે સુંકેરાને યાચ્ચેને બાજુને લાવે. તે લઈનેના હુકમ મોઆશીક સુંકેરાને લાવેઆ, અને છુટો મુકેઆ. હવે તે સુંકેરા પોતાની આદત મોઆશીક તે અંતરના હોજરમાં પડેઆ, અને હોજરમાંથી પાછો નીકલેઆ, અને આકો હુસેન, નબી મોહમ્મદલ મુસંતેશના નુરલઅચ્ચેન, શતેમતજજરહુરાના દીલના અચ્ચેનના માથા ઉપર ઉડવા લાગે, અને અંતરના કંતરને પોતાના બાલ વ પરથી તે માથા ઉપર પાડવા લાગે. તે વખત મલાઈના ચો તરશથી પુકારવા લાગા કે સુંકેરા યાચ્ચેને બાજુ પણ ભુલી ગચ્ચેઆ, વલી પાછો તે બાજુ હોજરમાં પડેઆ અને વલી હોજરમાંથી નીકલેઆ, અને, આકો હુસેનના માથા ઉપર ઉડવા લાગે એવી રીતે તે બાજુ ફેરલાક વખત હોજરમાં પડેઆ, અને આકો હુસેનના માથા ઉપર ઊડેઆ. આખરૂલઅમર તે બાજુને મલાઈનાચ્ચે કંતલ કીધો ખુદાતઆલા તે મલાઈનાને અચ્ચેએ અકબરમાં દાખલ કરેના.

અચ્ચે હુસેન અલેહિરસલામના અચ્ચેદારો અને માતમદારો, રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે તે બાદ લઈને યજ્ઞે પલીદ હુકમ કીધો કે નબીના અહેલે અચ્ચે નને કંચેદ બાનામાં લઈ બચેઆ.

ત્રાઅંશરલે એખવાનો નબીઅલ ઇમાનો બાચ્ચેને રીવાયતમાં આવીઊંછે કે

કુંચિદ ખાનાની ઊપર છાપડું નહોતું, શ્વેત ચોતરફ દીવારો હતી તેમાં અહિંતેજ્યતને દાખીલ કીધા. નેવારે અંશાના જમણનો વખત થીચ્છા તેવારે યજ્ઞ પલીદે હુકમ કીધો કે જમણ હાજર થાચ્છ. લઈનના હુકમ મોચ્છાશ્રીકે જમણ હાજર થયું. લઈન યજ્ઞ પલીદ અને ચ્છિની બધરા હીંદ ચ્છિના જમણ વાસતે થાલ ઉપર ખેઠા. યજ્ઞ પલીદે ભુકંમો લીધો તે બાદ હીંદચ્છ પણ ભુકંમો લીધો, અને મોંહમા નાખેચ્છા કે તે ભુકંમો હીંદના મોહમાં અટકી ગીચ્છા. 'હીંદ સવાલ' કીધો કે અફ યજ્ઞ ભુકંમો કેમ હલકંમાં અટકી ગીચ્છા 'સું સખખ હસે? યજ્ઞ પલીદ કહેવા લાગોકે અફ હીંદ તમે સું કરવા શીકર કરોછો, અફ હીંદ હું તમારા માથા ઉપર ખેઠા છું હવે તમને સું શીકરછે. હીંદ કહેવા લાગીકે અફ યજ્ઞ સઘલી વાત સંહી કહેછો 'વલેકીન જમણ કેમ ગલામા અટકી ગીચ્છા? અચ્છ યજ્ઞ શાચ્છિદ ચ્છિયું માલમ પડેછેકે અપણાં, પડોસના કુંચિદ ખાનામાં ને કુંચિદીચ્છા આજદીને આવે આછે તે ભુખેચ્છા હસે. તે સખખથી આ જમણનો ભુકંમો ગલામાં શ્વેતી ગચ્છે ચ્છા. લઈન યજ્ઞ કહેવા લાગોકે અફ હીંદ ને કુંચિદીચ્છાના જમણનું કાનુન છે દસતુરછે તે મોચ્છાશ્રીક ચ્છિચ્છાને પણ પોંહાંચ્છી ગીઉં.

અફ ચ્છિખવાનો ભાઈજાનો હીંદના હલકંમાં જમણનો ભુકંમો નહીં ઉતરેચ્છા, આખરૂલચમર હીંદ ઉઠી ગઈ જમણ ન જમી. અફ મેહુરબાનો કેમ જમણ હલકંમાં ઉતરે, અરે નખીના અહિંતે બચ્છિત ભુખેચ્છા હોચ્છિ પેચ્છાસા હોચ્છિ, અને આપના મોહીબના હલકંમાં જમણ ઉતરે? ના, ના, હરગીજ ન ઉતરે.

અફ મેહુરબાનો ભાઈચ્છા અને ખેહુનો તેબાદ હીંદ અંરજ કીધીકે અફ યજ્ઞ મારૂં દીલ ઘણું ઘમરાચ્છે, ખીલકુલ ચ્છિન પડતું નથી, તે વાસતે મને અગર રજાં આપો તો હું કુંચિદ ખાનામાં નાઉં, અને સઘલા કુંચિદીચ્છાને પુછું કે ચ્છિ સઘલા કચ્છિઆ મુલકના રહેનારછે, અને કાંહાંથી આવેઆછે, અને ચ્છિ

કોન લોકો છે, અને એએનાથી સુખંતું થઈ છે, કે તેખંતુંથી સઘલા પકડાઈ ગએઆ છે. લઈને ચલેલ પલીક કહેવા લાગો કે અફ હીંદ તમને એ કુંએદખાનાથી સુખં નીસળત છે કે તમે કુંએદખાનામાં જાએઓ? અગર તમારો જીવ ઘભરાએ છે તો ખાંખમાં જાએ અને ખાંખની સએર કરો, તાકે દીલને શરહત થાએ. હીંદ કહેવા લાગી કે અફ ચલેલ, ના, આજના રાતે કુંએદ ખાનામાં જાવાની મારી ખુશી છે, અને મને એ કુંએદીએથી વાકેશ થાવું છે.

અફ એખવાનો નવારે હીંદ ઘણી લાગ વલગ કીધી તેવારે ચલેલ કહેવા લાગો કે અફ હીંદ તમે કુંએદખાનામાં જાએ વસેકીન ખાંદાએને સાથે લઈને જાઓ અને તમે તમારા જાનની જંલોલ ન કરસો, અને સઘલા કુંએદીએને તાએાંતમ અને તફરીમ ન દેસો. હીંદ અંરજં કીધી કે ઘણું સાફ, તમે કહેસો તે મોઆ શીક કરીસ.

અએ એખવાનો ભાઇજનો મહેરજાનો, યાંહાં હીંદ કુંએદખાનામાં જાવાની તઈઆરી કીધી, અને પોતાની સાથે કેટલીએક ખાંદીએને લીધી અને પોતાના મેહલ માંથી નીકલી.

અફ એખવાનો હીંદની કુંએદખાનામાં આવવાની ખંખર જંએનજ અલેહીસીલામને થઈ કે હીંદ આ કુંએદખાનામાં કુંએદીએની તપાસના વાસતે આવે છે. યાંહાં જંએનજનું દીલ થરથરવા લાગું, આપ સઘલા અહેલેએએતને શરમાવા લાગો કે અફ મુહમ્મદલ મુસંતંશના અહેલેએએત, હીંદ આપણી તપાસ વાસતે આવે છે, વાસતે તમે તમારા માથાએને નીચા કરી દેએો, અગર હીંદ તમને સવાલ કરે તો તમે જવાબ ન દેસો, અને હજી આપ સંકીનાને શરમાવા લાગાકે અફ ખેરી સંકીના હીંદ આવે છે, તમને સવાલ કરે તો તમે તમારા નામને જાહેર ન કરસો, અને હીંદના આગલ શીકવા ન કરસો, અફ દીકરી તમે મોંહથી કોઈશએનું સવાલ ન કરસો, અગર હીંદ

તમને કોઈ ચીજ ખાવાને આપે યા કપડા આપેતો હરગીજ નહીં લેસો. એવી રીતે જંદનખ સકીનાને કહી રહેઆછે કે હીંદ કુંએદખાનાના દરવાજા ઉપર આવી પોંહોંચી, સજીને કુંએદખાનાજી દરજાની ખાલી નાખેઆ, અને હીંદ કુંએદખાનામાંહે આવી, આવતાંજ પેહેલા સલામ બજાવી લાવી અને બાદ પુછવા લાગીકે તમે કોન છો? કાંહાંથી આવેઆછો? તમારું નામ સુંછે? કુંએઆ મુલકના રહેનારછો, અને તમારાથી સું ખંતો થઇ છે કે નેના સખબથી તમે પકડાઈ ગઈઆછો? જવાબ દો? અને તમે તમારા માથાને કેમ નીચા કીધાછે? તમે તમારા માથાએને ઉંચા કરો, અફ કુંએદીએ. મારી સાથે કોઈ પણ મરદ નથી, અમે સઘલી બધરીએજ છીએ.

અફ એખવાનો હીંદ ઘણી લાગ વલગ કીધી વલેકીન કોઇએ જવાબ ન દીધો, તેવારે હીંદ કહીકે કે અફ સઘલા કુંએદીએ તમને હું નખી મુહમ્મદલ મુસંતેશ અને એલી અલ મુરતંજોના કસમ દઉં છું કે તમે તમારા નામને અને ગામને જાહેર કરો.

માર્ગશરલ એખવાનો નખી અલ ઈમાનો જેવારે હીંદ કસમ દીધા તેવારે જંએન ખે જવાબ દીધો કે અફ હીંદ અમે મદાનાના રહેનાર છીએ. અફ હુસેન અલેહુસસલામના અજાદારો અને માતમદારો, જેઆરે હીંદ મદીનાનું નામ સાંભલીકે તેઆરે કહેવા લાગી કે અફ કુંએદીએ મદીનાં મુનવ્વરમાંહે નખીનાં તુરલ અંદન, અને શતેમાના દીલના ચંદન, મોલાના અલહુસેન, અને એની ખેહુન જંએનખની સું ખંબર છે?

અફ એખવાનો ભાઈજનો જેવખંત જંએનખે હીંદના મોહડાથી હુસેનના ખંએરો આશીઆતની ખંબર સાંભલી, તે વખત આપે એક આહુનો નારો મારેઆ અને રોવા લાંગા, અને ફરમાવા લાગા કે અફ હીંદ, સું હુસેનની અને એની ખેહુનની ખંદરો આશીઆતની ખંબર પુછેછે? અરે અફ હીંદ, હુસેન તો પેતાના

ભાઈઓ, અને બેહેનો, અને શરજોદો, અને ભાનજા, અને ભત્રીજા અને સઘલા અસંહાળ વશદારને આ ગંરમીની મોસમમાં હે લઈને મદીનાથી નીકલેઆ હતા, અને કુશ તંરશ જાવાનો ઘરાંદો હતો, તે કરબલામાં યજ્ઞદ યાગને તારા મરદના લશકરીઓએ ઘેરીને ભુખેઆ અને પેઆસા સઘલાને કંતલ કીધા, અને ઝેની બધરી અને બેહેનોને કુંચેદ કીધા.

માર્ગશરલ એજવાનો નથી. અલ ઈમાનો, નેઆરે હીંદે જંચેનળ અને હિસેલામની જંખાન મુખારકથી આ જંકર સાંભલીતેઆરે માથા ઉપરથી ઝોઢણી રંકી દીધી અને જંમીન ઉપર પડી ગઈ, અને કહેવા લાગી કે તમે હુસેનની બેહેન જંચેનળ છો? જંચેનળ શરમાવા લાગાંકે હા હું જંચેનળ છું. હીંદે પોતાનું માથું જંચેનળના કંદમ મુખારક ઉપર મુક્યું, અને રોવા લાગી અને કહેવા લાગીકે અએ મારી બીબી જંચેનળ આ બાંદીને બીલકુલ ખંચર નહતી. તે પછી હીંદે નેહાયત માતમ કીધું અને ઝંરજં કીધી કે અફ મારી બીબી જંચેનળ આ બાંદીને રજા થાયે તાકે આ બાંદી આપને છોડાવાની તદબીર કરે.

અફ હુસેનના અજાદારો અને માતમદારો મવલાતના જંચેનળે હીંદેને રજા આપી, અને હીંદે પોતાના મકાનમાં રોતાના હાલે આવી. તે પછી હીંદે અહેલે બચેતને છોડાવવાની રાત અને દીન કોશેશ કરતી હતી, તાકે યજ્ઞદ પક્ષીદ અહેલે બચેતની કુંચેદખાનાથી રેહાઈ કીધી. આમીન યા રબીલ આલમીન

રિવાયત રમી. મૌલાના અલ હુસૈન અલેહિસ્સલામના હાથ મુખારકને એક લઘને શહીદ કીધા, તે લઘને સન્ન મલવાના ખયાનમાં.

માઝ્શરફ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત, અફ ઝેખવાનો ભાઈ જાનો મહેરબાનો સંઈદ બીન અલ મુસીબથી રીવાયતછે. સંઈદ કહુછે કે નવારે મારા સરદાર મૌલાના અલ હુસૈન અલેહિસ્સલામ શહીદ કરવાણા, તે પછે આપના શહીદ થીઆની બાદ હુજની મોસમ આવી તેઆરે હું મારા મૌલાના જંઝેતુલ આંખેદીનના નજંદીક આવેઝ્મા અને ઝંરજં કીધી કે અફ મારા મૌલાના સાહેબ હુજની મોસમ નજંદીક છે, આપ તું ફરમાવોછો.

માઝ્શરફ ઝેખવાનો નબી અલ ઇમાનો મૌલાના ઝંલી જંઝેતુલ આંખેદીન ફરમાવા લાગા કે અફ સંઈદ તમે જાઝ્મા હુજ કરો. સંઈદ કહુછે કે હું મારા મૌલાના હુકમ મોઆશીક હુજ વાસતે નીકલેઝ્મા તાકે મક્કા શરીફમાં આવેઝ્મા, હુજની સઘલી શરતો અદા કીધી. તે બાદ બઝ્મેતુલ્લાહના ચોતંરફ તવાફ દેવા લાગો, નાઉંધુ તું કે ઝેક શખસ બઝ્મેતુલ્લાહના પરદાને પકડીને ઉભોછે, તે શખસના બેઉ હાથ કાપેલાછે. મોહુ કાલુછે, અને તે શખસ આવી રીતે દુઆ કરછે, કે અફ પરવર દાગાર અફ બકિતુલ્લાહ અલ હરામના રબ, મારો ગુનાહ મોઆશ કર, અફ બારી તાઝ્માલા મારો ગુનાહ તે ગુનાહ છેકે અગર તારા સઘલા અંબીઆ અને અવસીઆ, અને અવલીઆ મારા વાસતે શશાઅંતકરે તોલી તું મારા ગુનાહને મોઆશ નહીં કરે.

અફ ઝેખવાનો તે સંઈદ કહુછે કે નવારે મેંઆ સખસના કલામ સાંભલેઆ

તેઆરે હું ઘણા હૈયેરાન થીઝો, અને તવાફ દેવા મુકી દીધું, અને મારી સાથે બીજા લોકો હતા, તેઓએલી તવાફ દેવા મુકી દીધા, અને અમે સઘલાઓએ તે શખસને પુછીઠું કે અફ શખસ તું કેનછે? આવીરીતે દુઆ કરેછે. અફ શખસ અગર તું ઈબલીસ હોએ તોલી તને લાયક નથી કે આવી રીતે દુઆ કરે અને ખુદા તાર્યાલાની રહેમતથી નાઉમદ થાએ. અફ શખસ તારું એવું તું ગુનાહ છે તે બયાન કર.

રાવી લખેછે કે તે શખસ પેહલાં તો ઘણું રોએએ તો બાદ કહેવા લાગો કે અએ લોકો હું મારા ગુનાહને જાણું છું, ખુદાના કસમ મારી માફક કોઈએ ગુનાહ કીધા નહીં હોએ, ન હવે કરસે. અએ લોકો હું હુસેન અલેહિસ્સલામના ઉટાનો સારખાન હતો, જેઆરેકે મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામે મદીનાથી કરબલાની સફર કીધી, તેઆરે આપતું કાતુન અને દસ્તુર હતુંકે જેઆરે આપ વંજુનો ઈરાદો કરતા તેઆરે આપ આપની ઈર્જર કાહાડીને મને આપતા, અને તે ઈર્જરમાં નાહો ઘણા નફીસ હતો, મારા હીલે શૌક કીધું કે આ નાડાને મારા આકાં મને બખશે તો ઘણું બેહતર.

માઝાશરલ એખવાનો નબીઅલ ઈમાનો, તે સારખાન કહેછે કે જેઆરે મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ કરબલામાં તશરીફ લાવેઆ, આપના ચારે ચાવર સરવે મારેઆ ગએઆ, ભાઈ, બેટા, ભાનજા ભતીજા સરવે શહીદ થઈ ગીઆ, તાકે આપનેલી મલાઈનાએ લુખેઆ પેઆસા શહીદ કીધા, આપના ખએમાને ખાલી દીધું, આપના અહુલે બએતને અને મવલાના અલી બએતુલ આબેદીન ને બંદીવાન કીધા, હું એક મકાનમાં છુપી ગીઝો, જેઆરે કે રાત પડી તેઆરે હું નોકલેઆ, કરબલાના મએદાનમાં આવેઆ, લાશાઓના દરમેઆન ફરવા લાગો બોઊં છું તું કે મને એક તુર નજર આવીઊં. અએ લોકો જેઆરે કે મારી કમબખતીએ મને ઘેરીઆ તેઆરે મને કંઈ ન સુઝીઠું, મવલાના અલ હુસેન

અલેહિસ્સલામનો નાડો યાદ આવીઓ, ઘરાદો કીધો કે એ નાડાને હું લઉં, હું મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામના લાશાને શોધવા લાગો તાકે લાશાઓના વચમાં આપની લાશ નજર આવી. . નાહિં છું સુકે આપની લાશ મુબારક ઉલટી પડીછે, માથું મુબારક નથી, આપનું જીવન મુબારક તમામ ખુનમાં ગાંલતાનછે, અને નજમોથી ચુરછે. અએ લોકો આપની લાશ મુબારકને સીધી કીધી, નાહિં છું સુકે નાડો આપની ઈજારમાંછે. અફ લોકે તે નાડાની તંરશ મેં મારો હાથ દરાજ કીધો. મૌલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામે નાડાને ગાંઠો ઘણી વાલી હતી, મેં એક ગાંઠને ખોલી, ઘરાદો કીધોકે બીજી ગાંઠ ખોલું, મૌલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામે આપના જમણા હાથને ગાંઠ ઉપર મુકી દીધો, મેં આહીઉકે આપના હાથ મુબારકને ખસાડું પણ આપનો હાથ મુબારક ન ખસેઓ, તે વખતે હું ઉઠેઓ હથીઆર શોધવા લાગો, તાકે એક દુટેલી તલવારનો ટુકડો મને નજર આવીઓ. મેં તે તલવારના ટુકડાને લીધો, અને મૌલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામની લાશના નજંદીક આવીઓ. હએ હએ અશસોસ સદ અશસોસ અફ હુસેન અલેહિસ્સલામના શીઆ અને ગુંલામો હુશીઆર થાઓ, અરે કએઆ મોહથી ખોલું, આહ આહ લઈને સારખાન કહેછે કે મેં તે કટકાથી મૌલાના અલ હુસેનના જમણા હાથને કંતો કીધો. તે બાદ મેં મારા હાથને દરાજ કીધો વ આહીઉકે નાડાની ગાંઠને ખોલું, આપે આપના ડાબા હાથને ગાંઠ ઉપર મુકી દીધો, આહ આહ લઈને કહેછે કે મેં આપના ડાબા હાથનેલી કંતો કીધો, તે બાદ ઘરાદો કીધો કે નાડાને ખોલું, કે એટલામાંહે નજીન લરજવા લાગી, અને આસમાનમાં રોવાનું અને વીલાપનું શોર ઉઠેઓ, વા હુસેના, વા અબતા, વા ગરીબા, વા મકંતુલા, વા મજલુમાનું અવાજ આવવા લાગો, એક અધેરી ઊઠી, મને પણ લરજો પએદા થીઓ, હું ત્યાંથી લાગો અને સઘલા ફંતલાઓના દરમેઆન આવીને સુધ ગીઓ. તે બાદ નાહિં છું સુકે પણ મરદ અને એક બધરી આવેઆં, તેના

પાછલ એક ખંલક અંજીમ છે, તે સરવે હુસેન અલેહિસ્સલામના લાશાના નર્જદીક આવેઆ, અને કહેવા લાગાકે અફ દીકરા હુસેન, અફ મારા દીલના અફન, આ તમારા નાના રસુલ, અલ્લાહના મર્ફુલ અને તમારા બાવા અંલી અલ મુરતંજી, અને તમારીમાં શતેમતજંજંહેરા, અને તમારા ભાઈ હસનલ મુજતબા, આવે આછે. લઈન સારખાન કહેછેકે મોલાના અલ હુસેન ઉઠેઆ, આપના બદન ઉપર માથું પાણુ છે, આપ શરમાવેછે કે “લખીએક અફ નાના રસુલિ લલાહ, અએ બાવા અંલી અલ મુરતંજી, અએ માં શતેમતજંજંહેરા, અએ ભાઈ હસનલ મુજતબા” આપના ઉપર માઝું સલામછે. તે બાદ આપ અંરજ કરવા લાગા કે અએ નાના રસુલ, સોહેબ આપની ઉમ્મતે મને ઘણું સતાવે એછે, અએ નાના મલાઈનોને મારા નહાના નહાના અએઓ ઉપર પાણુ રહેમ ન આવી, તાકે દુધ પીતા છ (ક) મહીનાના બચ્ચાનેલી જુલમ અને સીતમના તીરથી શહીદ કીધા. અને મારા અહેલે અએતને કુએદ કરીને શામની તંરશ લઈ ગીઆછે, મલાઈનોએ જુલમ અને સીતમ કરવામાં કંઈ બાકી રાખીઉં નથી.

માઅંશરલ એખવાનો નખી અલ ઈમાનો, તે સારખાન કહેછે કે તે બાદ તે સરવે હુસેન અલેહિસ્સલામના ચોતંરશ ખેસી ગીઆ, અને માતમ કરવા લાગા, શતેમતજંજંહેરા અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગાકે અફ બાવા રસુલિલ્લાહ આ આપની ઉમ્મતે મારા લાલનું સું હાલ કીધુંછે, અફ બાવા રસુલિલ્લાહ સોહેબ મને રજી આપીએ કે હું હુસેનની ગરદનના ખુનથી મારી પેશાની રંજુ, તાકે આ હાલથી હું ખુદા તાઆલાને મળું. રસુલિલ્લાહ સદલલા અલફહે વ આલેહીએ રજી આપી કે હા અફ શતેમા તમેલી તમારી પેશાનીને હુસેનના ખુ નથી રંગો, અને અમેલી અમારી પેશાનીએને રંગીએ છીએ. તે પછી શતેમત જંજંહેરાએ ખુનને લીધું અને આપની પેશાની રંગી, તે બાદ રસુલિલ્લાહ અને અંલી અલ મુરતંજી, મોલાના અલ હસન, એ સધલાએએલી પેશાનીએ રંગી.

તે બાદ રત્નુલિલાહ સદલલ્લાહ અલફહુ વખાલેહી ફરમાવા લાગા કે અફ દીકરા હુસેન, અફ મારા દીલના અઝ્મેન, અફ આંખના તુરલઅંદન, દીલના સરવર, અફ બેટા ખુદાના કસમ તમારા નાના ઉપર ઘણુ ભારીછે કે તમારા બદન ઉપર માથું નથી, તમારું બદન તમામ ખુનમાં લાલછે, પણ અફ બેટા આ તમારા બેઉ હાથને કઝ્મેઆ લઈને કંતો કીધો? મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામ અંરજ કરવા લાગા કે અઝ્મે નાના રત્નુલ, અટલાહના મકંખુલ નવારે હું મદીનાથી ચાલેઝ્મા તેવારે મારી સાથે ઝેક સારખાન હતો, નવારે કે હું વજૂ વાસ્તે ઈજર કાહાડતો, તેવારે તે ઈજર હું સારખાનને આપતો. ઝે ઈજરમાં ઝેક નાહું હતું, તે સારખાને તે નાડાની ઘણી હાશ કીધી, મેં તે નાડો ન આપીઝ્મા, અઝ્મે નાના રત્નુલ નવારે કે હું કંતલ કરવાણા તેવારે લઈને સારખાન સઘલા કંતલાઝ્માના દરમેઆન મને શોધવા લાગો, તાકે લઈને મારી લાશની નજંદીક આવીઝ્મા, અને નાડાની તપાસ કરવા લાગો. લઈને નોથું કે નાડોછે. અઝ્મે નાના રત્નુલિલ્લાહ મેં તે નાડાને ગાંઠો ઘણી દીધી હતી, લઈને સારખાને નાડાની તંરશ હાથ દરાજ કીધો અને ગાંઠને ખોલવા લાગો. નવારે ઝેક ગાંઠને ખોલી અને ચાહીઉં કે બીજી ગાંઠને ખોલે તેવારે મેં મારા જમણા હાથને તે ગાંઠ ઉપર મુકી દીધો. લઈને મારા હાથને હટાવવા લાગો. નવારે કે મારો હાથ ન ખસેઝ્મા તેવારે લઈને ઉઠેઝ્મા, અને ઝેક ટુટેલી તલવારનો કટકો લાવેઝ્મા, અને મારા જમણાં હાથને કંતો કીધો. તે બાદ લઈને બીજી ગાંઠને છોડી મેં મારા ડાબા હાથને તે નાડા ઉપર મુકી દીધો, મને ખોશ હતો કે મારી અવરત કશશ નથાઝ્મે, અઝ્મે નાના રત્નુલિલ્લાહ તે સારખાન મલઉને તે પછી મારા ડાબા હાથને કંતો, કીધો, અને ઈરાદો કીધો કે નાડાની ગાંઠને ખોલીને નાડો કાહાડી લીઝ્મે. ઝેટલામાંહુ તે મલઉને સારખાને આપને નોયા, તેજ વખત તે સારખાન મલઉને ઉઠીને ભાગો, આ કંતલાઝ્માના દરમેઆન સુઈ ગઝ્મેઝ્માછે.

અફ ઝેખવાનો ભાઈ જાનો મેહુરખાનો, નવારે કે નખી મોહમ્મદ મુસૈંદશ સદલ્લલાહા અલફહે વ આલેહીઝિ આફાં હુસેન અલેહિસ્સલામના કલામ સાંભલેઆ, તેવારે આપ ઘણાં રોઝિઆ, અને માતમ કીધું. તે પછી રસુલિલ્લાહ સદલ્લલાહ અલફહે વ આલેહી આપ મારી તૈરફ આવેઆ, અને મને અંતાખ કરીને શરમાવા લાગાકે અઝે જમાલ યાઝ્ઝને અઝે સારખાન, મલઉન તને અને મને સુ અદાવત હતી કે તે મારા તુરલ ઝાઝ્ઝને યાઝ્ઝને હુસેન અલેહિસ્સલામના હાથને કંતા કીધા ? અઝે મલઉન આ હાથ તે હાથ હતા કે ન હાથને જીઅરધલે અને ખુદાના મલાઝ્ઝિકેઝ્ઝે યુમેઆ, અને તમામ આસમાનના અને જમીનના લોકોઝ્ઝે યરકત લીધી. અફ મલઉન આ કુશના લોકોઝ્ઝે મારા દીલખદ ઝૈરજમદને અને ઝેના શરજદાને લુખેઆ અને પેઆસા કંતલ કીધા, ઝે સઘલું જુલમ તને કીશાયત ન થીઝી? તાકે તુંઝે પણ માહારા કલેખના ટુકડા યાઝ્ઝને મવલના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામના ખે હાથને કંતા કીધા ? અઝે લઈને સારખાન ખુદા તઝ્ઝાલા તારા મોહોડાને દુનીઆમાં અને આખરતમાં કાલું કરન્ના અને તારા ખે હાથને કંતા કરન્ના, અને હજી ખુદા તઝ્ઝાલા તને તે લોકના જીમલામાંહે કરન્ના કે ન લોકોઝ્ઝે અમારા ખુન કીધા અને અમારા પરદા શરિઆ.

અફ ઝેખવાનો ભાઈ જાનો તે સારખાન કહેછે કે રસુલિલ્લા સદલ્લલાહ અલેફહે વઆલેહીની દાઝ્ઝા તમામ ન થઈ કે મારા ખેહાંથ કંતા કરવાણાં, અને માહારા મોહોડું કાલું કરવાણું, તાકે હું આ હાલત ઉપર આજદીન સુધી ખાફી રહુઝ્ઝોઝું અને આ યઝ્ઝેવુલ્લાહ અલ હરામની તૈરફ આવેઝ્ઝોઝું અને ખુદા તાઝ્ઝાલાના નજદીક દાઝ્ઝા કરૂંઝું કે અફ પરવરદીગાર મારા ગુનાહ અંલંમને મોઝ્ઝાફ કરે.

અફ ઝેખવાનો તે સારખાન મલઉન કહેછેકે અફ લોકો મને યકીન છેકે

પુદા તાઝીલા મારા ગુનાહને હરગીઝ નહીં મોઝીશ કરે.

માઝીશરલ ઝેખવાનો નબી અલ ઇમાનો, તમે પણ તે સારખાન મલકૈન ઉપર લાઝીનત ખેલો તાકે પુદા તાઝીલા ઝે લાઝીનતના સખગથી તમને જજતલ માવા માંહે દાખીલ કરે. આમીન યા રાખલ ઝાલમીન.

રિવાયત ૨૧ મી. કુશના લોકોનું મૌલાના અમીરલ મોઝ
મેનીન અલેહિસ્સલામ પાસે વરસાદનું તૈલબ .

કરવું, અને મૌલાના હુસેન અલેહિ

સ્સલામની દુઆથી વરસાદ

વરસવાના બયાનમાં.

માઝીશરલ મોઝમેનીન મોઝમેનીનની જમાઝત, મૌલાના જાઝીશરસાદિક અલેહિસ્સલામથી રીવાયત આવીછે, આપ શરમાવેછે કે ઝેક રોઝ કુશના લોકો અમીરલ મોઝમેનીન અલેહિસ્સલામની તૈરફ આવેઝા, અને શરીઝાદ કરવા લાગા કે અફ આફા અમીરલ મોઝમેનીન, સાંહેબ કુશ માંહે વરસાદ નથી અને ફકાલ પડે ઝેબુ માલમ પડેછે, વાસતે જનાબ કીમરીઝા માંહે આપ દાઝી કરીઝે, તાકે બારી તાઝીલા પોતાના શરૂલો કરમથી અમો ગુનાહગાર ઉપર રહે મત કરે યાઝીને વરસાદ વરસાવે. .

અફ ઝેખવાનો લાઈજાનો મૌલાના જાઝીશરસાદિક શરમાવેછે. કે મોઝમે

નીનના અમીર, ઝાંલમના દસ્તગીરે આકાં હુસેનને શરમાવી ઉં કે અફ મારા તુરલ અંદન, અફ ખેટા હુસેન, આ કુશના લોકો આવેઆછે, ઝેના શેહરમાં દુકાલ પડીઉછે, પાણીની તૈલબ હરે છે, વાસતે તમે બારી તાઝાલમની જનાબ માંહે દોઝા કરોકે પરવરદીગાર પોતાની રહેમની નજરે શરમાવે, અને આ કુશના લોકોને પાણીથી સચ્ચેરાબ કરે, અને કહુંતંસાલી યાઝમેને દુકાલને દુર કરે.

માઝાશરલ ઝેખવાનો, નખી અલ ઇમાનો, મોલાના બાઝાશરસાદિક શરમાવે છેકે આકાં હુસેન ઝાંલી અલ ઝાંલા, હમ સીશત બારી તાઝાલા, તું શરમાને ઝાંલી સાંભલીને આપ શૈરન ઉઠેઆ, અને વજુ કીધી. તે બાદ આપે બે રકા અંત નમાઝ પડી. તે પછી આપે ખુંતંબો બલીઝ પડેઆ, અને રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલેહિહે વ આલેહી ઉપર સૈલવાત પડી, તે પછી આપ હાથને ઉંચા કરીને જનાબ કીબરીઆમાં દોઝા કરવા લાગા, અને શરમાવા લાગા કે “અફ બારી, હર અમરમાં તૈલબ કહુંધું તારી યારી, તારી શાનછે ઘણી ભારી.” અફ સઘલી બરકાતના ઉતારનાર અને અફ સઘલી અશ્તોના દુર કરનાર, તું અમારી ઉપર કરમની નીગાહ શરમાવીને વરસાદ વરસાવ, અને આ કંહેતસાલીને દુર કર, અને અમારા દીલોને મસરૂર કર. અફ પરવરદીગાર ઝેવે વરસાદ વરસાવ કે તમામ નદીઝો બારી થાઝે અને તલાવ ભરાઈ બાઝે.

અઝે ઝેખવાનો લાઈ બાનો મેહરબાનો ખુદા તઝાલા તમારી વધારે શાનો રાવી બયાન કરેછે કે બાહાં આપની દુઝા તમામ ન થઈકે શવરન આસ માનથી વરસાદ વરસવા લાગે તાકે તમામ તલાવો અને નદીઝો ભરાઈ ગઈ, જમીન મરી ગઈ હતી તે પાછી જીવતી થઈ. અફ હુસેનના શીઝા અને ગુંલામો શીકર કરે શીકરતું મકાનછે, અનેગોર કરે ગોરની જગાછે. કે તમારા આકાં હુસેન, રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલેહિહે વ આલેહીના તુરલઅંઝેન ઝાંલી અલ ઝાંલાના દીલના અંદનની કંદર ઈનહલ્લાહ યાઝમેને ખુદા તાઝાલાનો નજદીક અંતંમછે. આપે

દાઝા કીધી કે શૌરન બારી તાઝાલાઝ્યે વરસાદ વરસાવીઝ્યો અને કુશના લોકોને પાણીથી સઝ્યેરાખ કીધા. હઝ્યે હઝ્યે અઝળ પસતાવેછે કે ઝાકાં હુસેન તો મલાઈના કુશીઝ્યોને પાણી પીવરાવે, અને ઝ્યે મલાઈના કુશીઝ્યો આપને મહેમાન કરી બોલાવે, અને મહેમાનીના બદલે આપને તલવારોના અને ભાલાઝ્યોના શ્લ અખાવે, અને તીરોનો વરસાદ વરસાવે.

અઝ્યે ઝ્યેખવાનો ભાઈજાનો મેહુરખાનો ઝાકાં હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવેછે કે અઝ્યે મલાઈના કુશીઝ્યો તમે મને નબી મોહમ્મદલ મુસૈત્તશ સલ્લલ્લાહ અલઝ્યેહુ વ આલેહીનો નવાસો ન સમજો તો જ સમજો, વલેકીન અઝ્યે કુશીઝ્યો તમે મને મુસલમાન તો સમજો ? કે હુ નબી મોહમ્મદલ મુસૈત્તશનો કલમો પડું છું, અઝ્યે કુશીઝ્યો મોહમ્મદલ મુસૈત્તશ શરમાવેછે કે જે શખ્સ “લાઈલાહુ ઈલ્લાહી મોહમ્મદર રસુલિલ્લાહી” નો કલમો પડે તો તેનું ખુન અને માલ સરવે પનામાહેછે, અઝ્યે મલાઈના કુશીઝ્યો હવે તમે કઈ ફત્લીલથી અને કઈ હુજૂતથી મારા ખુન અને માલને હલાલ કરી લીધું છે? અઝ્યે કુશીઝ્યો ઈનસાન હઝ્યેવાનને જાંબાહુ કરેછે, તોપણ પેહુલા પાણી પીવરાવેછે, તે બાદ જાંબાહુ કરેછે, તો અઝ્યે મલાઈના હુ તો ઈનસાન છું, નબી મોહમ્મદલ મુસૈત્તશનો નવાસો છું, ઝાલી અલ મુરત્તબાનો શરજુંદઘું શતેમતજંજહેરાનો દીલખંદઘું, અઝ્યે કુશીઝ્યો મને પાણી પીવરાવો પાણીથી ન તરસાવો. અઝ્યે મલાઈના કુશીઝ્યો કયામતના દીન ખુદા તઝાલાને સુ જવાબ દેસો ?

અઝ્યે ઝ્યેખવાનો ભાઈજાનો આખરૂલઅમર મલાઈના કુશીઝ્યોઝ્યે આપનું શરમાવવું ધીઆનમાં ન લાવેઝ્યા, આપને લુખેઝ્યા અને પેઝ્યાસા કૈતલ કીધા, અને આપના ખઝ્યેમાને બાલી નાખેઝ્યા, અને આપનાં અહેલેખઝ્યેતને બંદીવાન બનાવેઝ્યા, અને ઊંટોની ખુલી પીઠા ઉપર સવાર કરીને કુશમાંહે લઈ આવેઝ્યા.

માઝ્શરલ ઝ્યેખવાનો નબીઅલ ઈમાનો રાવી જાનસોજં બયાન કરેછે કે હુસેનનો

ભુટી લોધેલો કાંઈલો કરબલાથી ચાલેચો અને એ કાંઈલાનું ગુજર સઘલા શોહ દાઓ ઊપર થીઉં. રાવી લખેછે કે જવારે જંચેનખને આકાં ફુસેનની લાશ મુખા રક નજર આવી તેવારે આપ ઉંટ ઊપરથી પડી ગીઆ, અને આકાં ફુસેનની લાશથી વલગી ગીઆ, અને રોવા લાગા, અને વીલાપ કરવા લાગા, અને ફરમાવા લાગા કે અચ્ચે ભાઈ ફુસેન, આ ખેલેન જંચેનખ વીદાચ્ચે થાવાને આવીછે, અચ્ચે મારા માં જાચ્ચેઆ ભાઈ ફુસેન, અચ્ચે મારા નુરલ અંચેન, ઉઠો સું જંમીન ઊપર પડેઆછો, અરે ખેલેન જંચેનખને વીદાચ્ચે કરીચ્ચે. અચ્ચે ભાઈ ફુસેન હું કુશમાંહે જાડીંધું, મને આ મલાઈંનો કુશીઆચ્ચે કંચેદ કીધાછે, અચ્ચે આકાં ફુસેન મને આ મલાઈંનો કુશીઆથી છોડાવીચ્ચે અને ચેની ઇજાંથી ખચાવીચ્ચે.

અફ ચેખવાનો ભાઈજાનો, જંચેનખ યહાં ફુસેનની લાશ મુખારક ઉપર વીલાપ કરી રહેઆછે, અને રખાખ બીનતે અમરા અલ કંચેસ, અંલી અકબરના લાશા ઉપર પડેઆછે, અને ફરમાવી રહેઆછે કે અફ ખેટા અંલી અકબર, સું રણુના મચ્ચેદાનમાં સુતાછો, ઉઠો અમીની ખખર લો. અફ ખેટા આ મલાઈંનો કુશીઆ મને સતાવી રહેઆછે, અફ હીકરા અફ મારા કલેજાના ટુકડા કેમ ખોલતા નથી, અરે આ જાંલીમોના કંચેદથી કેમ મને છોડાવતા નથી.

અફ ચેખવાનો ભાઈજાનો ચેવી રીતે રખાખ બીનતે અમરા અલ કંચેસ વીલાપ કરી રહેઆછે કે લઈંન ઉંમર બીન સાચ્ચેદે હુકમ કીધો કે હાં નખીના અહુલેખચેતને ઉંટ ઉપર સવાર કરો. લઈંનના હુકમથી શીમર, ખુદાની લાચ્ચેનત એ શીમર ઉપર, જંચેનખના નજંદીક આવેચો અને કહેવા લાગો કે અફ જંચેનખ તમે ઉંટ ઉપર સવાર થાચો.

માચ્ચેશરલ ચેખવાનો નખીઅલ ઇમાનો રાવી પુરજામ ખયાન. કરેછે કે જવારે જંચેનખ જવાખ ન હીધો તેવારે મલહીને દુરે ઉંચો કીધો અને જંચેનખની પીઠ ઉપર મારવા લાગો. ખુદાતાઆલા એ મલાઈંનના હાંથને કંતી કરેનો. તે બાદ

લઈને આપને ઉંટ ઉપર સવાર કીધા, અને સઘલા અહુલેખચિતને પણ ઉંટ ઉપર સવાર કીધા, અહુલેખચિતનો કારેલો કુશમાંહે આવેચો.

રાવી લખેછે કે જ્યારે અહુલેખચિતનો કારેલો કુશમાંહે આવેચો તેવારે મલાઈનો કુશીચિત્તે ઈંદની માફક ખુશી કીધી, અને તમામ કુશની બજાર સંણગારી, અને ચેક ખલકંત અંજીમ તમારો જાવાને ચેકકી થઇ.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે ચેક મરદ, બજારમાં ઉભો હતો તેને હુસેના કંતલની બીલકુલ ખંબર ન હતી. તે સઘલા લોકોને પુછવા લાગો અને કહેવા લાગો કે અચ્ચે લોકો તમે આજે સાવારતે ખુશી કરોછો ? અચ્ચે લોકો આજનું દીવસ કાંઈ ઈંદનું દીવસ નથી. મલાઈનો કુશીચિત્તે કહેવા લાગો કે અચ્ચે મરદનું કોનછે ? કાંડાંથી આવેચોછે ? તને ખંબરછે કે નથી ? આ મરદ કહેવા લાગો કે ના મને બીલકુલ ખંબર નથી. સઘલા લોકો કહેવા લાગાકે અચ્ચે મરદ આજદીને ચલેદની રતે થઈછે. મલાઈનો કહેવા લાગો કે ચેક ખંબર નીકલેચો હતો, ખુદા તઆલા ચે મલાઈનોની જાંબાને કંતો કરના. તે ચલેદની આજ દીને રતા થઈછે. ચે ખંબરનું અને તેના અસંહાબોનાં માથાંચો તે આવેછે. અને ચેના અહુલેખચિત પણ કંચેદી થઈને આવેછે. આ મરદ કુશી કહેછે કે હું આ સઘલા મલાઈનો કુશીચિત્તે સાથે તકરાક કરી રહેચો છું કે ચેટલામાંહે કેટલાક સવાર આવેચો ચે સવારોના હાથમાં ભાલાછે, અને ભાલાચોની નોક ઉપર કેટલાક માથાંચોછે, અને ચે સવારની પાછલ કેટલાક ઊંટોછે, તે ઊંટોની પીઠ ખુલીછે, તેની ઉપર કેટલીક બઘરીચો સવારછે, તે બઘરીચોના માથાં ખુલાંછે, મોંહું ઉપર બાલ પડેલાછે, કોઈ કહેછેકે વા હુસેના, કોઈ કહેછેકે વા મકંતુલા, કોઈ કહેછેકે વા અબત્ત વા ગંરીબા. આ મરદ કુશી કહેછે કે જે વખત આવીરીતનાં કલામને મેં સાંભલેચો તે વખત માફ દીલ થરથરવા લાગું અને માફ અંગ કાંપવા લાગું, અને મારી આંખોથી આંસુ ટપકવા લાગા અને હું તે બઘરી

ને સઉથી પેહેલા ઉટ ઉપર સવાર હતી તેની તંરૂ આંખ ઉંચી કરીને જોવા લાગો, તે બધરી કહેવા લાગા કે અચ્ચે કુશી તું અમારી તંરૂ તું જુએછે ને તને શરમ નથી આવતી? આ મરદ કુશી કહેછે કે અચ્ચે મારી બીબી હું તમારી મુક્તિબત ઊપર રોવું છું, તમે કોનછો અને આ માથાં કોનાછે. અચ્ચે મારી બીબી તમારા જોવાથી માફ દીલ શટી જાયછે અને મારી આંખોથી આંસુ ખેસાખતા જારી થાકે છે. હજી તે મરદ કહેછે કે અચ્ચે મારી બીબી મેં કુંચેદી ઘણાં જાએઆછે પણ તમારી માફકના કુંચેદી જાએઆ નથી. લેકીન હું તમને પીછાનતો નથી કે તમે કોનછો અને કાંડાંથી આવેઆછો.

રાવી લખેછે કે તે બધરીએ પોતાનું માથું ઝુકાવી દીધું અને કહેવા લાગી કે અફ કુશી તું તું મારા નામને પુછેછે. અરે હું જંચેનબ બીનતે અંમીરલ મોઅમેનીનધું, અને આ સઘલા કુંચેદીઆ રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લા અલહલે વ આલેહીના અને શતેમતજંજહેરાની દીકરીઆ છે. અફ હુસેન અલેહિસ્સલામના અંજાદારો તે પછી જંચેનબ શરમાવા લાગા કે અફ કુશી ન પેહેલા ભાલાની નોક ઉપર માથું છે, તે માથું મારા ભાઈ હુસેન ઇબને અંલી અલહિસ્સલામનું છે કે ન હુસેનને આ મલાઈનો કુશીઆએ કરબલામાં જંબાહ કીધા, અને આપના શરજંદાને અને સઘલા અસીહાબ વશાદારને પેઆસા કુંતલ કીધા, અને આપના અહુલેઅઅ તને કુંચેદ કીધા, અને સઘલું અસબાબ લુટી લીધું, અને આપના ખંડમાને બાલી દીધા. અફ મારા ભાઈઆ અને બેહેનો હજી જંચેનબ તે કુશીને ખીતાબ કરીને શરમાવે છે કે અફ કુશી, આ જવાબ ને અમારા ઉટોની મેહાર પકડીને ચાલેછે તે જવાબ મારા ભાઈ હુસેન અલેહિસ્સલામનો દીકરોછે, એનું નામ અંલી જંચેનુલ અંબેદીન છે. અફ કુશી એ અંલી બીમાર છે, ચાલવાની તાકત નથી. અફ હુસેન અંલેહિસ્સલામના અંજાદારો માતમદારો ગંમખુઆરો હુશીઆર થાએ. હુશીઆર થાએ, રોવો, કેમકે માતમનું હંગામછે.

અફ ઝેખવાનો નેવારે કે આ મરદ કુશીએ મવલાતના જંઝેનળ અલેહિ
સીલામના આ કલામ સાંભલેઆ, તેવારે જૌર જૌર રોવા લાગો, અને પથર ઉપર
પોતાનું માથું ટકરાવા લાગો, અને ગાલો ઉપર તમાચા મારવા લાગો, અને
જંઝીન ઉપર પછાડી ખાવા લાગો, અને કહેવા લાગોકે અફ મારી બીબી જંઝેનળ
પ્રુદાતાઝીલા તે આંખને શ્રાડી નાખજો કે ને આંખે તમારી તંરશ નજર કીધી.
અફ મારી બીબી હું તો તમારો મોહીઈ છું, અને ગુંલામ છું. હજી તે મરદ કુશી
કહેછે કે મને જંઝેનળ અલેહિસીલામ શરમાવા લાગા કે અફ મરદ કુશી નેવારે તું
કહેછે કે હું તમારો મોહીઈ છું તેવારે તું અમને યારી દેવા કેમ ન આવેઆ ? તે
મરદ કુશી કહેવા લાગો કે અફ મારી બીબી આ અમરની ગુંલામને બીલકુલ ખંખર
નથી.

રાવી પુરજીમ લખેછે કે આ મરદ કુશી રોતો રોતો પોતાનાં ઘરમાં આવેઆ,
અને સરવે અહિલેખડત દાફલધમારત યાઝને સરકારી હુવેલીમાં દાખલ કરવાણાં.

માઝશરલ મોઝમેનીન મોઝમેનીનની જમાઝત રાવી લખેછે કે નેવારે
શરનો વખત થીઆં તેવારે લઈન ઝંખદુલીહ બીન છંઆદે અમર કીધોકે હુસેન
અલેહિસીલામના અહિલેખડતને શામમાં લઈજઆ. લઈન ઝંખદુલીહના અમર
મોઝાફીક સરવે શેજ તઈઆર થઈ, અને હુસેન અલેહિસીલામના માથાને લીધુ
અને સરવે અહિલેખડતને પાણુ ઉંટો પર ખેસાડેઆ, અને મૌલાના ઝીલી જંફતુલ
ઝાખેલીનના હાથમાં ઉંટની મેહાર આપીને સઘલા ચાલેઆ. આ મરદ કુશી કહેછે
કે મેં મારા ફીલમાં વીચાર કીધોકે આ નબીના અહિલેખડત તો શામમાંહુ ફંઝેદી
થઈને જાએ અને હું મારા ઘરમાં ખેસી રહું, તો મને હુઝેશછે. ઝેટલું ફીલમાં
સોંચીને હું પાણુ આ સઘલાની પાછલ ચાલેઆ. તે મરદ કુશી કહેછે કે મૌલાના
અલ હુસેન અલેહિસીલામના અહિલેખડત ને મનજોસોમાં ઉતરે, હું મારી તાફત
મુજબ એ સઘલા અહિલેખડતની ખોદમત કરું, અને એ સઘલાની મુસીબત

ઉપર રહું, એવી રીતે અમે એક ગામડા માંહે આવેઆ. તે ગામડામાં એક બુઢી રહેતી હતી. એ બુઢીની કેટલીક છોકરીઓ પણ હતી. તે બુઢી ખંખીસા મલઉંના પાતાની સાથે છોકરીઓને લઈને આવી હતી, અને નવારે હુસેન અલેહિસ્સલામના માથા મુઆરકને ભાલાની નોક ઉપર નાંધઉં, આપની દાહાડી મુઆરક ખુનમાં તરછે, તેવારે મલઉંના કહેવા લાગી કે આ માથું સંઘલા માથાંઓના અગાડીછે એ કેનું માથુંછે? અને એના પાછલ ને માથાંઓ છે તે પણ કેના માથાં છે?

રાવી જાનસોનું બયાન કરેછે કે, કહેનારાએ કહીઉં કે અફ બુઢી આ હુસેન ખીન અંલીનું માથું છે, અને ખીજા માથાંઓ એના અસંહાબ વશદારના માથાંઓછે. આ ફોલ સાંભલીને મલઉંના ઘણીજ ખુશી થઈ, અને એની છોકરીઓને કહેવા લાગી કે મને એક પથર લાવી આપો કે તે પથરને હું હુસેનના મો ઉપર મારું. તે મલઉંના કહેછે કે અફ મારી દીકરીઓ આ હુસેનના બાવાએ મારા બાવાને કં તલ કીધાછે.

રાવી જાનસોનું લખેછે કે તે પછી મલઉંના ખંખીસાને તેની છોકરીઓએ એક પથર લાવી આપીઉં. તે મલઉંના બુઢીએ તે પથર આકું હુસેન અલેહિસ્સલામના મોંહે મુઆરક ઉપર મારીઉં, આપના મોંહ મુઆરકથી ખુન જારી થીઉં. બુદ્ધ તાઆલા એ મલઉંનાના હાથને કંતો કરજો.

અફ એખવાનો ભાઈજાનો મેહરબાનો, નવારેકે જંએનબ અલેહિસ્સલામ અને ઉમકુલરુમ અલેહિસ્સલામ અને ખીજા સરવે બચ્ચીઓએ નાંધઉં કે આકું હુસેનના મોંહથી ખુન જારીછે, શાએક કે કોઈએ પથર મારેઓ તેથી ખુન જારીછે, આ માનરો નાંધને અહેલેબએત ઘણાં રોએઆ, અને માતમ કીધો. તે પછી જંએનબ અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગા કે અફ લોકો મારા ભાઈ અને મારી આંખના તુરને પથર કોણ શખસે મારીઉં? કહેનારાએ કહીઉં કે આ બુઢી મલઉંનાએ પથર મારીઉં.

અફ હુસેન અલેહિસ્સલામ ના શીર્ષાં. અને ગુંલામો અફ લાઈચો અને ખહેનો જા હાં જંચેનખ અલેહિસ્સલામે તે. ખુદી મલકુંનાનું નામ સાંભરીઉં તેજ વખત આપે ખેડ હાથ ઉંચા કરીને જતાખે કીખરીઆમાં દાઝાં કીધી, અને ઝંરજં કરવા લાગા કે અફ પરવરદીગાર મારા, આ ખુદી મલકુંનાની હુવેલીમા આગ લગાડી દે, તાકે એ મલકુંનાની હુવેલી બલી જાય. અને એ મલકુંના પણ બલી જાય.

અએ એખવાનો લાઈજાનો મવલાતના. જંચેનખ અલેહિસ્સલામના કલામ તમામ ન થીઆકે તે મલકુંનાની હુવેલીમાં એકાએક આગ લાગી. તે મલકુંના ખુદી અને તેની છોકરીઓ સરવે બત્તી ગઈ. ખુદા તઆલા એ મલકુંનાને હ મેશા સીઈનમાં રાખના.

માઝ્ઝશરલ મોઅમેનીન મોઅમેનીનની જમાઝંત, અએ હુસેન અલેહિસ્સલામના ઝંજંદારો તે બાદ મલાઈનો ત્યાંથી ચાલેઆ. કે શામમાંહે પોંહાંચેઆ. લઈને યહંદ પલીદની સાંમે મલાઈનોએ નખીના. અહુલેખચેતને ઉભા કીધા, અને સરવે શોહદાઓના માથાંઓને પણ હાજર કીધા. મોલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામના માથા મુખારકને એક જવાહરના તંશતમાં મુકેઆ, અને લઈને તે તંશતને તખંતની નીચે મુકેઆ. લઈને યહંદના હાથમાં એક સોનાની લાકડી હતી, લઈને તે લાકડી આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામના હોઠ ઉપર મારી. હએ હએ અફ સોસ સદ અફસોસ તું જુલમ અને સીતમ છે, અરે જે હોઠને રસુલિલ્લાહ સદલ્લલાહ અલફહુ વ આલેહી વ સલમ તુમે અને ખોસા દીએ તે હોઠ ઉપર લઈને લાકડી મારે. ખુદા તઆલા એ લઈનેના હાથને કંતી કરેના.

માઝ્ઝશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઝંત રાવી લખેછે કે તે વખત યહંદ પલીદની મુઝલીસમાં મુલક. મુલકના વકીલો હાજર હતા, તેના જુમલામાં રૂમના વકીલ પણ હાજર હતા, તે જાતના નસીરા હતા. તે વકીલે લઈને યહંદ પલીદને પુછીઉં કે અફ યહંદને વખત કેહું યહાંથી જાઉં છું તે વખત મારા બાદશાહ યાંહાંની

સરવે આખંઝાર પુછેછે, તે વાસતે અફ યલ્લંદ બયાન કર કે આ માથુ' કેનું'છે? આ કુંઝેદી
 ઝા કોન લોકછે ? યલ્લંદ પલીદ કહેવા લાગોકે અફ નસૈરાની ઝેક હુસેન કરીને રાખસ
 હતા, તે મારા ઉપર ચડી આવેઆ હતા, ખુદા તાઝ્ઝાલાઝ્ઝે મારી શતે કીધી, હુસેન અને
 હુસેનનું લશકર મારીઉં ગયું. આ માથુ' તે હુસેનનું માંથું' છે અને આ કુંઝે
 દીઝા હુસેનના અહુલે હરમછે. તે નસૈરાની કહેવા લાગો કે અફ યલ્લંદ ઝે
 હુસેન કોનછે? ઝેના બાવાનું' સુ' નામછે? ઝેની માં કોનછે? ઝેના નાના કોન
 છે? લઈન કહેવા લાગો કે ઝેના નાના મુહમ્મદલ મુસૈત્તેશ છે, ઝેના બાવા
 ઝંલી અલ મુરતેજાછે, ઝેની માં શતેમતજેજેહુરાછે, ઝેના ભાઈ હસનછે. તે
 નસૈરાની કહેવા લાગો કે અફ યલ્લંદ આ સુ' બોલેછે, અરે મુહમ્મંદ કોનછે, ન
 મુહમ્મંદ કે નબી થીઆછે તે મુહમ્મંદ કે બીજા મુહમ્મંદ? લઈન નીચું' માથું' કરીને
 કહેવા લાગોકે હા હા ઝેજ મુહમ્મંદ. આ સાંભલીને તે નસૈરાની મોં પર તંમાચા
 મારવા લાગો અને કહેવા લાગો કે અફ લઈન ખુદા તાઝ્ઝાલા તને ગારત કરના
 અફ લઈન અજબ તારૂં' ધીન અને મજ્જુલછે કે તું નબીના તો કલમો પડેછે
 અને ઝેના નવાસાને કુંતલ કરેછે, અને ઝેના અહુલેખઝેતને કુંઝેદ
 કીધાછે, વાહ વાહ તુંઝે નબીને ખુબ ભાડું' આપીઉં, અફ યલ્લંદ પલીદ હું
 ઈંસા નબીની નસૈરામાં સતરમી પેડી પર છું, તે વાસતે મારી કોમ મને તાઝ્ઝાલમ
 દીઝેછે. અરે કમખખંત આ હુસેન તો નબીની બેટીના બેટાછે.

અફ ઝેખવાનો જવારે નસૈરાનીના આ કલામને તમામ અહુલેં મજલીસે
 સાંભલેઆ, તેવારે રોવા લાગા. લઈને જલ્લાદને હુકમ કીધો કે અફ જલ્લાદ તું આ
 નસૈરાનીને જલદીથી કુંતલ કર. તે જલ્લાદે નસૈરાનીને કુંતલ કીધો. અહુલે બહતને નેહાયત
 ગંમ થીઉં. થોડુંક દમ બાકી હતું, મોલાના જંઝેનુલ આબેદીનઝે આવીને તે નસૈરાનીને
 કલમો પડાવેઝા. તે નસૈરાની ઇસલામ લાવેઝા તાકે તે નસૈરાની વશત થીઝા.
 ખુદાની રહુમત ઝે નસૈરાની ઉપર વસીલામ.

મોચજેને ૧.લો.

આ મોચજેનેમાં દરવેશનો બયાન છે.

માઝીશરલ મોચમેનીન મોચમેનીનની જમાઝીત ખુદા તાઝીલા તમને રાખે સીહી અને સલામત, અઝમે ઝેખવાનો લાઈ જાનો જવારે કે આકી હુસેન અલેહી સલામના અસીહાબ વશદાર અને આપના લાઈ લતીજા ખેટા લાનજા સરવે મઝેદાનમાં કામ આવી ગયા, તાકે આપના છ (૬) મહીનાના ફરજંદ ઝીલી અસીગર પણ જીલમ અને સીતમના તીરથી મારેઆ ગયા, કોઈ ઝેકલી બાકી ન રહીઉં, અગર બાકી રહેઆ તો બઈરીઝી અને કેટલાક બઝીઝી અને મવલાના ઝીલી જંઝેનુલઝીખેદીને બાકી રહેઆ, તે આપને તપની શીદત ઝેવી હતી કે આ સઘલાઝી મારેઆ ગયા તેની બીલકુલ ખંબર નહોતી, આ મીસીલનું હાલ હતું કે મલાઈનોના લશકર થકી હલ મિન મખારજંની નીદા આવી કે અઝમે હુસેન હવે કોઈ નીકલનાર હોઝમે તો નીકલે.

રાવી લખેછે કે તે વખત આપ ખંઝેમાના દરવાજા ઉપર કમર પકડીને ઉભા હતા, આંખોથી આંસુ જારી હતા, અસીહાબ વશદારની યાદમાં હતા, જવારે આ મલાઈનોની નીદા આવી તેવારે આપ જમણી અને દાબી તંરશ આંખ ઉઘી કરીને જોવા લાગા, અને ફરમાવા લાગા કે અઝમે મારા અસીહાબ વશદાર તમે સઘલા મને આ રણનાં મઝેદાનમાં ઝેકલો મુકીને કાંહાં ગયા? તે બાદ ફરમાવા લાગા કે અઝમે ખેટા ઝીલી ઝેકબર, અઝમે લાઈ અઝીસ, આવો આ હુસેનને ઘોડા ઉપર સવાર કરો. ઝેટલું કહીને આપે ઝેક આહુનો નારો મારેઆ અને ઘણાં રોઝેઆ.

રાવી લખેછે કે રોવાનું આવાજ આપની બેહુન જંચેનખના કાનમાં પોહાચીચ્યા. જંચેનખ અલેહિસી લામ આકાં હુસેન અલેહિસી લામનું આવાજ સાંભલીને આપ ઘભરાતા હુવા આવીઆ અને કહેવા લાગા કે અચ્ચે માં જાયા ભાઈ હુસેન, અચ્ચે નાના નખી મુહમ્મદ મુસૈતંશના દીલના અચ્ચેન, અચ્ચે બાવા અંલીઅલ મુરતંજીનાં તુરલ અંચેન, કેને પુકારી રહેઆછો અને તું ધરંદાછે? શરમાવો, આ બેહુન કમનસીબ હાજર છે. આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અચ્ચે બેહુન આ મલાઈનો કુશીચ્યા મને બુલાવેછે તે વાસતે ઘોડાની રીકાબ પકડી મને સવાર કરવા સાડૂ મારા અસૈહાબ વશાદાર, અને બેટા અંલી અકબર, અને ભાઈ અબાસની યાદ કરું છું, અચ્ચે બેહુન મારી નીદાને કોઈ સાંભલતું નથી.

રાવી પુરજામ બયાન કરેછે કે નવારે આકાં હુસેનના આ કલામ જંચેનખે સાંભલેઆ, તેવારે આપ ઘણું રોયા અને અંરજ કરવા લાગા કે અચ્ચે ભાઈ હુસેન, આપતો પધારોછો, હવે આ બેહુનને આપના વગર કેમ આવશે ચેન, અચ્ચે ભાઈ નવારે માં શતેમતજંજહેરા વશાત થીઆ તેવારે બાવા અંલીને સોંપી ગીઆ, નવારે બાવા અંલીઅલ મુરતંજી શહીદ કરવાણું તેવારે ભાઈ હુસેનના હવાલે કરી ગીઆ, નવારે ભાઈ હુસેન જંહેરથી કંતલ કરવાણું તેવારે આપની તંરશ સઘલા અહુલે બચ્ચેતની કશાલતનું અમર કરી ગીયા, હવે આપ અમને કોની તંરશ અમારી કશાલતનું અમર કરી જાચ્યાછો?

રાવી લખેછે કે આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અચ્ચે બેહુન તમારી કશાલતનું અમર ખુદા તાઅંલાની તંરશ સોંપું છું, ખુદા તાઅંલા તમારો અને સઘલા અહુલેબચ્ચેતનો હરેજ છે. આ મીસલથી આકાં હુસેન અને જંચેનખના દરમીઆન તકુંરીર થઈ રહી હતી કે પાછી મલાઈનો કુશીચ્યાના લશકરથી નીદા આવી કે અચ્ચે હુસેન હવે કોઈલી નીકલનાર હોચ્ચે તો નીકલે, અગર કોઈ આકાં ન રહેઆ હોચ્ચે તો તમે આવો. આ મલાઈનો કુશીચ્યાનો તાઅંનો

સાંભલીને આપને પણ નાશ આવીએ અને જંઝેનબને શરમાવા લાગા કે અરે બેહુન જંઝેનબ ઘોડાની રીકાબ પકડે અને ભાઈને સવાર કરે.

રાવી પુરજીમ બયાન કરે છે કે હુએ હુએ જંઝાનાએ સું ધનકેલાબ કીધું હતું કે તબીના નવાસા અલ્લાહના ખાસા, આલમના ખુલાસા ઘોડા ઉપર સવાર થાએ અને કોઈ ઘોડાની રીકાબનું પકડનાર ન હોએ, તાકે બેહુન ભાઈને સવાર કરે ? અશ્સોસ છે કે તે વખત આસમાન પડેએ નથી અને જંઝીન શટી નથી પણ અએ એમવાનો એમાંથી ખુદા તાઆલાના ઇસરાર હતા જે ઇસરારને ખુદા તાઆલા અને ખુદા તાઆલાના અવલીઆ જાણે છે.

રાવી લખે છે કે આખરૂલ અમર મવલાના હુસેનને જંઝેનબે ઘોડા ઉપર સવાર કીધા, આપ રણનાં મએદાનમાં આવીઆ, શુંજાઅતેલી દીલમાં નાશ ખાધું, આપે જુલશકારને મેઆનથી કાઢાડી, અને મલાઈનો ઉપર હમલો કીધો તાકે હજારો લોકોને કંતલ કીધા, મલાઈનોના લશકરમાં ભાગ પડી. તે વખત ઉંમર બીન સાઅદ, ખુદાની લાઅનત એ ઉંમર બીન સાઅદ ઉપર, મલઉને નાચું કે આ વખત મવલાના હુસેનને જંલાલ આવીઉં છે, હમણાં લશકરને શના કરી નાખસે. મલઉને શીમરને ખોલાવીને પુછીઉ કે અએ શીમર હવે તારી સું રાઈ છે ? લશકરમાં ભાગ પડી છે, હુસેન અલેહિરસલામનું કોઈ મુકાબલો કરતો નથી, તે વાસતે કોઈબી તદબીર કરવી જરૂર છે.

અએ એમવાનો લંઈન શીમર તે વખત કહેવા લાગો કે અએ ઉંમર એક હીલો છે, અગર એ હીલો કરસું તો હુસેન રોકાઈ જાશે. મલઉને ઉંમર બીન સાઅદ કહેવા લાગો કે અએ શીમર કયો હીલો છે ? લંઈન શીમર કહેવા લાગોકે અએ ઉંમર આપણે હુસેનને મુહમ્મદ મુસૈત્તશના કસમ દઈએ, લંઈન ઉંમર બીન સાઅદ કહેવા લાગો કે હાં આ રાઈ ઘણી બહેતર છે. એવી રીતનો મનમુખો કરીને બેઉ ખંખીસો પોતાનાં લશકરથી નીકલેઆ અને આકાં હુસેમની નજંદીક

થય્યેઆ, તે વખત શીમરે પુકારીઉં કે અય્યે હુસેન તમે તમારી જીલકારને મેઆન કરો, તમને તમારા નાના મુહમ્મદ મુસતંશ ના કસમ છે, તમે તમારા નાના મુહમ્મદ મુસતંશની ઊમ્મતને હલાક કરવાને આહો છો ?

રાવી કહે છે કે જે વખત આ ખેડ મલાઈનાય્યે આ મીસલનાં કલામ કીધા તે વખત આસમાનથી નીદા આવી કે અય્યે ખેડા હુસેન તલવારને મેઆન કરો, અય્યે ખેડા મારી ઉમ્મતે તમને મારા કસમ દીધા અને હવે તમે ઐહના ઉપર તલવાર ચલાવો, ઐ મને મનજુર નથી, તે વાસતે ઐહના ઉપર રેહુમ કરો અને શાહુદતના જામને પીવામાં ખારી તાઝાલાની ખુશી છે.

અય્યે ઐખવાનો નવારે મવલાનાં હુસેને આસમાનથી નીદાના કરશારને સાંભલી, તેજ વખત આપે તલવાર મેઆન કીધી, અને શરમાવા લાગાકે. અય્યે નાના મુહમ્મદ મુસતંશ જેમાં ખારી તાઝાલાની ખુશી છે તેમાં મારી ખુશી છે, અય્યે નાના મુહમ્મદ મુસતંશ આપની ઊમ્મત ઉપર હું અને માફ ઘરખાર શીદા છે. અય્યે ઐખવાનો ભાઈજાનો મેહુરખાનો રાવી લખે છે કે જંઝેનખ અલેહિસ લામ તે વખત આપ દરવાજા ઉપર ઉભા હતા, આપ પુકારવા લાગા કે અય્યે ભાઈ હુસેન તલવારને સાવાસતે મેઆન કીધી ? અરે મલાઈનામાં ભાગ પડી છે, વખત ન કરીયે તલવારને ચલાવીયે, ખુદા તાઝાલા આહે છે તો હમણાં શતે થાયે છે, અય્યે ભાઈ હુસેન આપ આપના રશીકાનો ખુન કેમ નથી લેતા ? અરે મલાઈનાય્યે અંલી અકબર, અને ભાઈ અખાસને શહીદ કીધા, અને આપ ઐહના ઉપર રેહુમ કરો છો ?

રાવી લખે છે કે જંઝેનખના આ કલામ સાંભલીને આપ શરમાવા લાગા કે અય્યે ખેહુન જંઝેનખ આ મલાઈનો કુશીઆય્યે મને નાના મુહમ્મદ મુસતંશના કસમ દીધા અને હવે હું ઐઆના ઉપર તલવારને ચલાઉં, ઐ અમર મુરવતથી દુર છે, વલ્લા નહીં તો એક પલકમાં આ મલાઈનોને શના કરી નાખું.

અચ્ચે ખેન અગર હું ચ્ચે બધાની તંરશ ખયાલ કરું તો સઘલા કુશીચ્ચેને તલવારના નીચે ઉતારી દઉં. અચ્ચે ખેન જંચ્ચેનખ અગર કુશીચ્ચેને હું શનાં કરી નાખું, ભલા કહો, મારા લાલ અંલી અકબર જીનદા થાસે? યા મારા ભાઈ અખીસ શીરાતથી પાણી લઈને આવસે? અચ્ચે ખેન જંચ્ચેનખ ચ્ચેક મારી જાનનાં ખાંતંર નાનાં નખીની ઉમ્મતને હલાકું કરવું મને મનજીર નથી.

અચ્ચે ચ્ચેખવાનો આવી રીતે ભાઈ ખેનનાં દરમેઆન તકંરીર થાતી હતી તે તકંરીરને મલાઈનોચ્ચે સાંભલી તે વખત સઘલાને યકીન થીઉં કે હવે હુસેન લડનાર નથી. મલાઈનો ચોતંરશથી દોડ્યા, તલવારો અને તીરો અને ભાલા મારવા લાગા, તાકે ચ્ચેક મલઉને આપની પેશાની ઉપર પથરને મારીઉં. ચ્ચે મીસલનું હાલ થીઉં કે નાગહાં ચ્ચેક દરવેશ યાચ્ચેને સાયલ આવીને ઉભો રીચ્ચે, અંરજ કરવા લાગો કે અચ્ચે મરદ વલી હું ચાર દીનથી ભુખેચ્ચેાધુ મને જમાડો, ખુંદાતાચ્ચેાલા તમને જન તના જમાણુ જમાડશે.

રાવી પુરજંમ બયાન કરેછે કે આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અચ્ચે સાયલ હું તન દિવસનો ભુખેચ્ચેા અને પેઆસોધુ, અચ્ચે મરદ સાયલ હું તમને પુધુ તેનું જવાબ દીચ્ચેા, કે તમે મને સવાલ કીધો કે અચ્ચે મરદ વલી હું ચાર દીનનો ભુખેચ્ચેાધુ મને જમાડો, તે અચ્ચે સાયલ તુચ્ચે મને મરદ વલી તું સમજીને કીધું?

અચ્ચે ચ્ચેખવાનો સાયલે અંરજ કીધી કે અચ્ચે મરદ વલી, હું વલીની ચ્ચેલામત તમારી અંદર નોઈને કહુંધુ. આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અચ્ચે સાયલ બયાન કરો, મારા અંદર તમે તું વલીની ચ્ચેલામત નોઈ? સાયલે અંરજ કીધી કે અચ્ચે મરદ વલી જવારે તમારી પેશાની ઉપર પથર લાગો તેવારે તમારા મોંહથી અલહમદા લલ્લાહનો કલમે નીકલેચ્ચેા, તે વખત મેં જાણીઉ કે આ શખસ મરદ વલીછે, તે સાથેહજી મેં નખી મુહમ્મદનિલ મુસંતશ અને અંલીચુલ મુરતંજ અને શતેમતજંજંહુરા અને હસનલ મુજતબા અને સઘલા મલાચ્ચેકોને દીઠા કે સઘલા રોઈ રહેચ્ચેાછે,

અને માત્ર કરી રહેઆછે, અને માથા ઉપર ધુલ નાખેછે, તે વાસતે તમે મરદ વલીછો મને જમાડો.

રાવી પુરગમ ળયાન કરેછે કે આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે વાડ અઝમે સાયલ જમણુ જમો. તે બાઝાદ આપે આસમાન તેરશ આંખને ઉંચી કીધી અને શરમાવા લાગા કે અઝમે બારી, તેલબ કડ્ધુ હું તારી ચારી, તારી શાંનછે ઘણી ભારી. અઝમે ઝાલમનાં પાલનાર તું બાણેછે કે આ મલાઈનો કુશીઝ્મો મને નાહક કંતલ કરેછે, અઝમે પરવરદીગાર તું આ સાયલને જમાડ.

રાવી લખેછે કે આકાં હુસેનનાં કલાંમ, તમામ ન થઝ્મેઆ કે આસમાનથી ઝેક થાલ ઉતરેઝ્મો કે તે થાલ માંહે ગરમ ગરમ જમણુછે, આપે તે થાલને સાયલની આગલ મુકેઝ્મો અને શરમાવા લાગા કે અઝમે સાયલ જમણુ હાજરછે.

રાવી લખેછે કે તે સાયલ જમણુનાં થાલ ઉપર ખેઠા અને ઝંરજં કરવા લાગો કે અઝમે મરદ વલી તમેલી તન દીવસના ભુખેઆછો અને પેઆસાછો આવો મારી સાથે જમણુ જમો.

રાવી લખેછે કે આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અઝમે સાયલ તમે જમો. સાયલે ઝંરજં કીધી કે અઝમે મરદ વલી ખુદાઝમે જમણુ મયસીર કરી આપીઉં, અને તમે જમણુનું ના કહોછો તે સાથે તમે તન દીવસના ભુખેઆછો, આવો ખેસો જમણુને જમો. આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અઝમે સાયલ તમે જમો. સાયલ કહેવા લાગો કે તમે નથી જમતા તેનું સખબ સુંછે? ળયાન કરો, વ ઈલાં નહીં તો ખુદા તાઝ્માલાનાં કંસમ હું હરગીજં જમણુ જમનાર નથી. આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અઝમે સાયલ સું કરવા તકંશાર કરોછો, જમણુને જમો. સાયલ કહેવા લાગો કે અઝમે મરદ વલી તમે ભુખેઆ ખેસી રહો અને હું જમણુને જમું ઝે હરગીજં બનનાર નથી, તેવાસતે તમે ખેસો અને મારી સાથે જમણુને જમો.

રાવી લખેછે કે આખરૂલ અમર આકાં હુસેન થાલ ઉપર ખેઠા અને હાથમાં

લુકમાને લીધો, આપે ચાહીકે કે લુકમો મોંહમાં મુકે કે તે લુકમો આપનાં હાથમાંથી પડી ગીચ્યા, આપ સાયલને શરમાવા લાગ્યા કે અચ્ચે સાયલ આ જમણુ અમારી કૌંસમતમાં નથી તમે જમો, અગર ચ્ચે જમણુ કૌંસમતમાં હોતે તો સા વાસતે લુકમો પડી જતે? સાયલે અંરજ કીધી કે અચ્ચે મરદ વહી તમે કોણુછો? કાંહાં જવાનું ધરાદોછે? તમારું વતન કઈક છે? વતનનું સું નામછે? તમારો બદન જમમોથી ચુરછે તેનું સું સખખછે? તમે વતનથી એકલા નીકલેઆ હતા કે બચ્ચાં બાલા લઈને નીકલેઆ હતા? અચ્ચે મરદ વહી જલદીથી દેખાડો, મને પણ આ જમણુની તરફ બીલકુલ શૈક નથી.

રાવી પુરગંમ જયાન કરેછે કે તે સાયલનાં કલામ સાંભલીને આકાં હુંસેન શરમાવા લાગ્યા, અને એક આહનો નારો ભરીને કહીકે કે અચ્ચે સાયલ તું મારી મુસીબતની છંકરને ન પુછ, અરે આ દુનીઆમાં મારા સરીખો કોઈ ગીરફ તારે બલા નહીં હોએ, અને હું ખુદનાં નજંદીક દુઆ કઈંછું કે પરવરદીગાર કોઈ શખસને મારી મીસલ ગીરફતારે બલા ન કરે, અચ્ચે સાયલ તમે જમણુને જમો અને ઇઆંથી તમારા વતનની તરફ ચાલો, અચ્ચે સાયલ તમે સ વાલ કરોછે કે તમારું સું નામછે અને વતન કઈકછે કાંહાં જવાનું ધરાદોછે અને વતનથી એકલા નીકલેઆ હતા કે બચ્ચાં બાલાને લઈને નીકલેઆ હતા, તે અચ્ચે સાયલ મારું વતન મદીનો છે, હવે મદીનાથી નીકલવાનું સખખ આ છે કે આ મલાઈનો કુશીચ્ચાંએ મારા ઉપર કાગલો લખેઆ હતા તેમાં લખીકે હનું કે અચ્ચે હુંસેન તમે જલદીથી આવો અને અમને શરીઅંતના અમુર સીખાવો અને હીદાયતને રસતે લગાડો, અચ્ચે હુંસેન અગર તમે નહીં આવો અને અમને હીદાયતને રસતે નહીં લગાડો તો તમે આજ્ઞાબમાં નાજલ થાસો. અફ સાયલ ને વખત આ મલાઈનો કુશીચ્ચાંના કાગલો મને આવેઆ તે વખત મારા ઉપર નીકલવું વાજબ થીક. ને વખત હું મદીનાથી નીકલેઆ તેવારે મારા બેટા

અને ભાઈઓ અને ભત્રીજાઓ અને ભાણુઓ અને કેટલાક અસંહાય વશદાર
ત્રારી સાથે થીઆ તાકે અમે સઘલા મનાઈલો તેઓ કરતા કરતા આ જંમીનમાં
આવી પોહ્યાઓ કે જે જંમીનનું નામ કરૂંબલા છે. અમે સાયલ તે પછે મલા
ઈના કુશીઓ મારા ઉપર તન દીવસ થીઆ પાણી બંદ કીધું તાકે મારા ભાઈ
ઓ, અને બેટાઓ, અને ભાનજાઓ, અને ભત્રીજાઓ, અને અસંહાય વશ
દારને ભુખેઆ અને પેઆસા કંતલ કીધા. અમે સાયલ હવે હું એકલો બાકી
રહ્યો છું તે ઘડી બે ઘડીનો મહેમાન છું. અમે સાયલ તુ યહાંથી જલદી જા,
મારી શહાદતમાં દર થાઓ.

‘અમે એમવાનો સાયલે અરજ કીધીકે અમે મરદ વલી તમે કહોછોકે માફ’
નામ હુસેન છે અને માફ વતેન મદીના છે, તે અમે હુસેન તમારા નાના મુહમ્મદ
મુસંતંશ છે? અને તમારા બાબા અલી અલ મુરતંજા છે? અને તમારી માં શતેમતજં
જંહરા છે? આફા હુસેન શરમાવા લાગા કે હાં અમે સાયલ મારા નાના નબી મુહમ્મદ
મુસંતંશ છે, અને માં શતેમતજંજંહરા છે, અને બાબા અલી અલ મુરતંજા છે, ભાઈ
હુસેનલ મુજતબા છે અને કાકા જાઅંશરે તૈયાર છે.

અમે મારા ભાઈઓ અને બેનો જવારે સાયલે આફા હુસેનની જગ્યાન
મુબારકથી આ કલામ દરદ અનજામ સાંભલેઆ તેવારે સાયલ તે જમાલુના થાલ
ઉપરથી ઉઠીને ઉભો થીઓ અને પોતાના માથા ઉપરથી પાઝડી રેંકી દીધી પીટવા
લાગો, જંમીનથી પોતાનું માથું ટકરાવા લાગો, માથા ઉપર ધુલ ઉડાવવા લાગો, અને
કહેવા લાગો કે અમે આફા હુસેન, અમે નબી મુહમ્મદ મુસંતંશના જુરલઅંમેન,
અમે શતેમતજંજંહરાના દીલના ચફન, અરે આપ આ સું શરમાવોછો, આ
મલાઈના કુશીઓ તમારા નાના મુહમ્મદ મુસંતંશનો કલમે પડે છે અને તમને
કંતલ કરે છે, હુમે હુમે આ એવા કેવા મુસલમાનો છે, ખુદા તઆલાની અને
સઘલા મલાએકોની એના ઉપર લાઅંનત છે. બેટી તઆલા આ સઘલા

મલાઈનો કુશીઆને ઝંજાંખે અકબરમાંહે દાખલ કરેજા, અને સીઈનમાં હુમેશા બાકી રાખેજા. તે બાદ સાયલે ઝંરજ કીધીકે આકાં હુસેન ગુલામને રજા આપે કે આ મલાઈનો કુશીઆને કંતલ કરૂં અને આપના ઉપર શીદા થાઉં, તાકે હું આપના શીદાઈઆના જુમલામાં સામીલ થાઉં.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે તમે કહોછો તે બજાછે, વલેકીન અઝમે સાયલ તમારી કૌંસમતમાં શાહાદત લખી નથી. સાયલે ઝંરજ કીધી કે અઝમે આકાં હુસેન, આપ શરમાવોછો કે તારી કૌંસમતમાં શાહાદત લખી નથી તે બજાછે વલેકીન નેવારેં કયામતનું દીન આવસે તેવારે નખી મુહમ્મદ મુસંતંશ મને સવાલ કરસે કે અઝમે સાયલ તુંએ મારા દીકરા અને મારા કલેજાના ટુકડા હુસેન અલેહિસ્સલામને યારી કેમ ન દીધી? તેવારે અઝમે આકાં આ ગુલામ સું જવાબ દેસે.

અઝમે ઝેખવાનો રાવી લખેછે કે આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અઝમે સાયલ તું કયામતનાં દીવસનો અંદસો મં રાખ, અઝમે સાયલ નેવારે મારા નાના નખી મુહમ્મદ મુસંતંશ તને સવાલ કરસે તેવારે હું તારી તંરશથી જવાબ દઈસે કે અઝમે નાના મુહમ્મદ આ સાયલ મારી યારી વાસ્તે આવેઝ્યા હુતો, તે વખત નખી મુહમ્મદ મુસંતંશ તારી શશાઝંત કરસે અને તને જન્નતમાં દાખલ કરસે, તે વાસ્તે અઝમે સાયલ જલદીથી જાઝ્યા.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે તે સાયલ આકાં હુસેનના શરમાન મુજબ આલેઝ્યા, થોડુંક દુર ન ગીઝ્યા કે જુઝેછે સું કે મલાઈનો કુશીઆએ ચાતંરશથી આકાં હુસેન ઉપર હુમલો કીધો, કોઈએ તીર મારેઝ્યા, કોઈએ પથર મારેઝ્યા, તો કોઈએ બાલો મારેઝ્યા, તાકે આપ જંખમોથી ચુર થઈ ગીઝ્યા, અને ઘોડા ઉપરથી જંમીન ઉપર પડી ગીઝ્યા, તે સાયલ આ માનસાને જોઈ ઘણાજ રોઝેઝ્યા તાકે રોતાં રોતાં બેહોશ થઈ જંમીન ઉપર પડીગીઝ્યા ને તે સાયલે વશત કીધી. ખુદ તાર્જાલા

ની અને સઘલા મલાઈકોની રેહુમત હોય એ સાચલ ઉપર. આમીન યા રાઈલ
આલમીન.

હમીદ અને હારનરશીદની હિકાયત.

માઝાશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત અઝી એખવાનો આ મલાઈનો
અની ઉમ્મેયાએ આલે મુહમ્મદ ઉપર જુલમ અને સીતમ ઘણાંજ કીધાંછે, આફ્રી
હુસેનના શહાદતનાં બાદલી મલાઈનોએ આલે મુહમ્મદને એનથી બેસી રેવા દીધા
નથી, ખુદા તાઆલાએ નજદીકમાં એ મલાઈનોને બરબાદ કીધા છે.

રાવી લખેછેકે જવારે મલાઈનો અની ઉમ્મેયા હુલાક થીઆ તેવારે અનીઅલ
અઝાસ ઉઠેઆ. મલાઈનો અનીઅલ અઝાસે પણ આલે મુહમ્મદ ઉપર જુલમ
અને સીતમ કરવા માંહે આફ્રી રાખીડ નથી. રાવી અંબદુલ્લાહ બીન રાજી નેસા
પુરી રીવાયત કરેછેકે મારા દરમેઆન અને હમીદ બીન કુતબ તલતાઈનાં દરમી
આન દોસ્તી ઘણી હતી. કર્જરા ઇતેશક આ બનીડ કે હું એક દીવસ તે હમીદની
તંરશ આવેઆ, મારા ઉપર કપડા પણ મેલા હતા, તે દીવસ કયું હતું કે શહેર
દલાહ અલ મુઅજ્જમાં, યાઝને શહેરે રમજાનનો દીવસ હતો, અને નાહરનો
વખત હતો, હું મારા દોસ્ત હમીદ પાસે આવેઆ તે વખત મેં એને એક
ઘરમાં જાએઆ કે તે ઘરમાંહે પાણીની નેહર જાડીછે, એ હમીદ બેઠો હતો મેં
એને સલામ કીધી અને એના પાસે બેસી બીઆ.

રાવી અંબદુલ્લાહ કહેછે કે તે બાઆદ હમીદ એનાં ખાદમને ખોલાવેઆ
અને કહેવા લાગો કે અઝી ખાદમ લોટો અને લાગન લાવ. તે ખાદમ લોટો અને
લાગન લાવેઆ. હમીદ હાથ ધોયા, તે બાદ કહેવા લાગો કે અઝી મારા દોસ્ત

તમે પણ હાથ ધુઓ, ઝંબદુલ્લાહ કહે છે કે મેં પણ હાથ ધોયા. તે થઈ હમીદ ખાદમને અમર કીધો કે જમણુ લાવ. ખાદમ ઝિના હુકમ મુવાફક થાલ લઈ આવેઝ્યા, અને હમીદનાં આગલ મુકેઝ્યા. ઝંબદુલ્લાહ કહે છે કે હમીદ મને કહેવા લાગો કે અઝ્મે ઝંબદુલ્લાહ તમે મારી સાથે જમણુ જમો, ઝંબદુલ્લાહ કહે છે કે મેં મારા હાથને જમણુ તરફ લાંબો ન કીધો અને કહેવા લાગો કે અઝ્મે હમીદ શહેરુલ્લાહ અલ મુઅજ્જમાના દીના છે, અને તું રોળાં નથી કરતો? અને જમણુ જમે છે, તે તને લાયક નથી, બ રજાલે અલીહ તું બીમાર નથી, સંહી અલ બદન છે. ઝંબદુલ્લાહ કહે છે કે હમીદ મારા કલામ સાંભલીને દીલથી એક આહનો નારો ભરેઝ્યા અને રોવા લાગો, અને આંખોથી આસુ જારી થીઆ, તે બાઅંદ હમીદ જમણુ જમવા લાગો.

ઝંબદુલ્લાહ નેસાપુરી કહે છે કે જ્યારે હમીદ જમણુથી શરૂ થોઝ્યા, યાઅને જમણુ જમી રીઝ્યા, તેવારે મેં ઝિને સવાલ કીધો કે અઝ્મે મારા દાસત હમીદ મેં તને જમણુનાં જમવાનું સવાલ કીધો તેમાં તું રોઝિઝ્યા અને તારી આંખોથી આસુ જારી થીઆ તેનું સુ સળળ છે ?

રાવી ઝંબદુલ્લાહ કહે છે કે મને હમીદ કહેવા લાગો કે અઝ્મે ઝંબદુલ્લાહ હું તુસ શહેરમાં આવેઝ્યા તે વખત મેં સાંભલીઉ કે બાદશાહ હાઝનદેશીદ યહાં છે, અને મારા આવેઝ્યાની ખબર પણ હાઝનદેશીદને પોહાંચી, તે વખત મને બોલાવાને હાઝનદેશીદ માણસ મોકલેઝ્યા. હું તે માણસ સાથે હાઝનદેશીદનાં મકાન ઉપર આવેઝ્યા. અઝ્મે ઝંબદુલ્લાહ હાઝનદેશીદ એકલો બેઠાહતો, ઝિની આગલ એક ખાદમ ઉભો હતો, જ્યારે હું ઝિની આગલ જઈને ઉભો તેવારે હાઝનદેશીદ પોતાનાં માથાને ઉઘો કીધો ને મારી તરફ જોયું અને કહેવા લાગો કે અઝ્મે હમીદ અમીરલ મોઅમેનીનની તાઅતમાં તું સુ કહે છે? હમીદ કહે છે કે અઝ્મે ઝંબદુલ્લાહ મેં કહીઉ કે અઝ્મે બાદશાહ હાઝનદેશીદ હું જાનથી અને

માલથી અમીરલ મોઅમેનીન ઉપર શીદા છું. તે વખત હાફ્નૈશીદ પોતાના માથાને નીચું કીધું અને મને રજા આપી, હું મારા મકાનમાં આવેલો. એક ઘડી ન થઈ કે પાછો હાફ્નૈશીદનો માણસ આવેલો અને કહેવા લાગો કે અમે હમીદ બાદશાહ તમને યાદ કરે છે. અમે અંબદુલ્લાહ તે વખત મેં મારા દીલથી વીચાર કીધો કે હવે મને કંતલ કરસે, ખંચેર હવે જ અને તે સીડી, હું તે માણસ સાથે ચાલેલો. તાકે હાફ્નૈશીદનાં નજંદીક આવેલો. અમે અંબદુલ્લાહ હાફ્ને નવારે મને જાણ્યો તેવારે મારાથી શરમાઈ ગયો અને માથું ઉંચું કરીને કહેવા લાગો કે અમે હમીદ અમીરલ મોઅમેનીનની તાર્જીત માંહે તું સું કહે છે? અમે અંબદુલ્લાહ મેં કહીઉં કે હું મારા જાનથી અને માલથી અને અહેલથી અને શરજનદાથી અમીરલ મોઅમેનીન ઉપર શીદા છું. અમે અંબદુલ્લાહ નવારે હાફ્નૈશીદ મારા માંહેથી આ મીસલના કલામ સાંભળેલો તેવારે હંમેશો અને મને રજા આપી. હું મારા મકાનની તરફ આવેલો. પાછી એક ઘડી ન ગુજરી કે વલી માણસ આવેલો અને કહેવા લાગો કે બાદશાહ તમને યાદ કરે છે, અમે અંબદુલ્લાહ પાછો હું તીજ વખત હાફ્નૈશીદની નજંદીક હાજર થીલો. મેં જાણું કે હાફ્ન એજ હાલ ઉપર બેઠો છે, પછે પોતાના માથાને ઉંચું કીધું અને મારી તરફ જાંધને કહેવા લાગો કે અમે હમીદ અમીરલ મોઅમેનીનની તાર્જીત કરવા માંહે તું સું કહે છે? અમે અંબદુલ્લાહ હું કહેવા લાગો કે બાદશાહ હું મારી જાનથી અને માલથી અને અહેલથી અને અવલાદથી અને દીલથી અમીરલ મોઅમેનીન ઉપર શીદા છું. આ કૌલ માફ સાંભળીને હાફ્ન ઘણું હંમેશો પછે મને કહેવા લાગો કે અમે હમીદ આ તલવારને લે અને ખાંદમ સાથે જા અને આ ખાંદમ જે કહે તે કામ કર. અફ અંબદુલ્લાહ મેં તલવાર લીધી અને બીજી તલવાર ખાંદમે લીધી, તે બાઈદ અમે બેઠો એક મકાનમાં આવેલો, એ મકાનનો દરવાજો બંદ હતો, ખાંદમે દરવાજાને ખોલેલો, અમે બેઠો જણા એ મકાનની

અંદર આવેઆ. હું નાઊધું તું કે તે મકાનનાં દાલાનમાંહે એક કુવોછે, અને તન કોઠડીછે તે ત્રણ કોઠડીઓને તાલા લગાવેલાછે, અચ્ચે ઝાંઘદુલ્લાહ તે પછે તે ખાંદમે એક કોઠડીનાં તાલાને ઊગાડીશિ અને તેનાં અંદરથી વીસ અશખાસને યાચ્ચેને વીસ માણસો કાહાડેઆ, કે તે સઘલાઓના માથાનાં બાલ પાણુ ઘણું વધી ગયા હતા, તેમાં કેટલાક જવાનછે અને કેટલાક ઘરડાછે, આચ્ચે સઘલાઓના પગમાં ખેડી નાખેલીછે, અને હાથમાં હથ્થકડીછે, તે ખાંદમે તે સઘલાઓને ઊભા રાખેઆ, તે બાદ તે ખાંદમ મને કહેવા લાગો કે અચ્ચે હમીદ તું આ સઘલા ઓને કંતલ કર. અચ્ચે ઝાંઘદુલ્લાહ તે ખાંદમ એક એકને મારી આગલ લાવતો જાચ્ચે ને હું કંતલ કરતો જાઉં, અને તે ખાંદમ પગ પકડીને તે કુવામાં નાખતો જાચ્ચે તાકે વીસે જણાને કંતલ કીધા. અચ્ચે ઝાંઘદુલ્લાહ એ વીસો અશખાસ અંલી ઇબને અબીતૌલીબનાં ફરજંદામાં હતા, તે પછે તે ખાંદમે બીજી કોઠડી ઊઘાડી તેમાંથી બીજા વીસ અશખાસોને કાહાડેઆ, તે પાણુ બની અલ અંલી ઇબને અબી તૌલીબ અલેહિસ્સલામથી હતા, તેને પાણુ સાબીકની મીસલ લાવીને ઊભા કીધા, તે બાદ તે ખાંદમ કહેવા લાગો કે અચ્ચે હમીદ આ સઘલાઓને કંતલ કર. અચ્ચે ઝાંઘદુલ્લાહ મેં તલવારને લીધી, તે ખાંદમ એક એકને મારી આગલ લાવતો ગીઓ, અને હું કંતલ કરતો ગીઓ, અને તે ખાંદમ પગ પકડીને તે કુવામાં નાખતો ગીઓ, તાકે મેં વીસે જણાને કંતલ કીધા. તે બાદ તે ખાંદમે ત્રીજી કોઠડી ખોલી અને તેનાં અંદરથી પાણુ વીસ અશખાસોને કાહાડેઆ, અને મને કહેવા લાગો કે અચ્ચે હમીદ આ વીસે જણાને કંતલ કર. અફ ઝાંઘદુલ્લાહ હું તે ખાંદમ મલઉનના હુકમ મુવાશ્શીક એક એકને કંતલ કરતો જાઉં અને તે ખાંદમ લ ઇન પગ પકડી ગસેગીને તે કુવામાં નાખતો જાચ્ચે. અચ્ચે ઝાંઘદુલ્લાહ એ સઘલા ઓ પાણુ બની અલ અંલી અલેહિસ્સલામ હતા, અને બની શતૈરા હતા, કોઈ પચ્ચી સ વરસની ઉમરમાં હતો, કોઈ આલીસ વરસની ઉમરમાં હતો, કોઈ સીતેર વરસ

ની ઉમરમાં હતો. અચ્ચે અંબદુલ્લાહ નવારે મેં ઝાગણીસ જણાને કંતલ કીધા તે બાદ વીસમો ઝેક શેખ આવીને ઉભો રીઝ્યા અને મને અંતાબ કરીને કહેવા લાગો અચ્ચે હમીદ હલાકંદી તારા વાસને, અરે કયામતના દીનમાં હમારા ના ના રસુલિલ્લાહ તને સવાલ કરસેકે અચ્ચે હમીદ તુમ્મે મારા શરજીંદાને સાવા સતે કંતલ કીધા ? તે વખતે તુ' સુ' જવાબ દેસે ? અચ્ચે અંબદુલ્લાહ ચે શેખના કલામ સાંભલીને હું લરજીંવા લાગો અને કાંપવા લાગો, અને મારા હાથને પાણુ લરજીં પેદા થય્યેચો. તે વખતે તે ખાંદમ મારી તરફ નેઘને કહેવા લાગો કે અચ્ચે હમીદ તુ' નાઈ રહેચો ? તલવારને ચલાવ વ ઈલ્લા નહીં તો હમણાં તારી ગરદન ઉતારી નાખું છું.

અચ્ચે મારા દોસત અંબદુલ્લાહ તે વખતે મેં તે શેખની ગરદન ઉપર તલવાર મુકી અને માથાને બદનથી જીરું દીધું. તે ખાંદમે પગ પકડીને તે શેખના લાશાને ગસડીને તે કુવામાં નાખી દીધો. અચ્ચે અંબદુલ્લાહ હવે તુ' મને સવાલ કરેછે કે તુ' રોજી કેમ કરતો નથી, અને નમાઝ કેમ પડતો નથી, તે અચ્ચે મારા દોસત અંબદુલ્લાહ, મારા રોજી અને મારી નમાઝ મને સુ' નરો કરસે ? કાં ઈલી શાચ્ચેદા નહીં કરે. અચ્ચે મારા દોસત અંબદુલ્લાહ ખુદાના કંસમ ખાઈ ને હું કહું છું કે ખુદા તાઝીલા મને જહન્નમમાં ફાંખલ કરસે, મારે વાસતે જહન્નમ લખાઈ ગઈ કે મેં આલે શતેમાં માંથી (૬૦) સાઠ અશખાંસોને કંતલ કીધાછે.

અચ્ચે એખવાનો લાઈ જાનો મહરખાનો મલાઈનો બની ઉમર્યા અને બની અલ અખાંસે આલે મુહમ્મદ ઉપર જીલમ અને સીતમ ઘણા કીધાછે, ચે જીલમ અને સીતમનો છંકર કરવાથી જંબાનને લરજીં પચ્ચેદા થાય્ચે, ચે મુસીબત તે મુસીબત છે કે આલીસ દીવસ સુધી આસમાનથી લોહીના, વરસાદ વરસેચ્ચે, સુરજ અને ચંદરમાને કેટલાક દીન સુધી મણુ રહેચો, અને જંમીન પાણુ કેટલાક દીન સુધી હીલીછે, પાહાડોમાં સઘલા જણાચે વીલાપ કીધોછે, જંગલોમાં સઘલા હચ્ચેવાનોફ

માતમ કીધું છે, અરે ખુદ ખુદ તાર્યાલા અરશ ઉપર રોયા છે, ખુદ તાર્યાલા એ મલાઈનોને જાહેરમાં હમેશા બાકી રાખવો દાએમન, આમીન યા રબીલ આલ મીન.

મોઅજેબે રનો. આ મોઅજેબમાં મવલાના અલ હુસેન અલેહિ રસલામનો બયાન છે.

માર્ગશરહ મોઅમેનીન મોઅમેનીનનીજમાએત અએ એખવાનો ભાઈ જાનો મેહુરખાનો રિવાએતમાં આવીઉં છે કે એક રોજ ખુદ તાર્યાલાનાં રસુલ અલીહના મફ્ફુલ અબ્દાઈ બાગનાં ફલ અને ફુલ મંસજુદનાં અંદર બારી તાર્યાલાની ઈબાદત વાસતે તશરીફ લઈ ગીઆ, આપની સાથે મોઅમેનીનનાં અમીર આલમનાં દસતગીર અલીઅલ આલા, હુમ સીફતે બારી તાર્યાલા, અને આપનાં બે નવાસા અલીહ તાર્યાલાનાં ખાસ પાણુ હતા. રસુલિલીહ સલ્લીહ અલફહે વ સલ્લમે નમાજ પઢાવી.

અએ એખવાનો જવારે આપ નમાજથી શરેંગ થીઆ તેવારે આપે ખુંતેખો પડેઆ. તે પછે મુહમ્મદ મુસંતંશ અને અંલી અલ મુરતંજા અને ઈમામીન હુસનફન સઘલા મસજુદથી બાહર નીકલેઆ આપ જુએ છે સુ કે એક બુદી બેઢી છે તે બુદીના આગલ ટોકરી મુકેલી છે તે ટોકરીમાં એક નાનલી સરીખી ઝાંઠડી છે.

રાવી લખે છે કે તે બુદી ઝંરજ કરવા લાગી અને કહેવા લાગી કે તમારૂ નાંમ મુહમ્મદ મુસંતંશ છે ? અને તમે તાજ અલ અંબીઆ છે ? આપે ફરમાવા

લાગા કે હાં બુદી માફ નામ મુહમ્મદ મુસંતંશાએ અને હું સૈયદલ અ'બીઆ છું.

રાવી લખે છે કે તે બુદી કહેવા લાગી કે અચ્ચે મુહમ્મદ મુસંતંશા આ મારા ટોકરાને ઉંચો કરીને મારા માથા ઉપર મુકી દીજીએ. અચ્ચે એમજવાનો આપ તે બુદીની નજંદીક થીઆ અને ટોકરાને ઉંચો કરવા લાગા પણ તે ટોકરો ઉંચો થીઆ નહીં. તે વખત આપ ઘભરાણા અને આકાં અમીરલ મોઅમેનીન અંલી ઇબને અબી તાલીખનાં મોંહ સાંમે જોઈને શરમાવા લાગા કે અચ્ચે ભાઈ આ ટોકરામાં ગાંઠડીતા જરાસી છે અને ટોકરો ઉંચો થાતો નથી એ સુ' સખખ હસે?

રાવી લખે છે કે તે બુદી કહેવા લાગી કે અચ્ચે મુહમ્મદ મુસંતંશા તમે સૈયદલ અ'બીઆ છો અને તમારાથી આ મારો જરાજટલો ટોકરો ઉંચો થાતો નથી? અરે મારા ભાઈએ અને બેહેનો રાવી લખે છે કે તે બુદીનાં સુખન સાંભલીને અમીરે અરખ, મોઅમેનીનનાં રખ, શરમાવા લાગા કે અચ્ચે બુદી બે અદબીનાં કલામ મોંહથી નહીં બોલ, યાંહાં અદબનું મકાન છે, અચ્ચે બુદી લે હું તારા ટોકરાને ઉંચકીને તારા માથા ઉપર મુકી દઉં છું. આટલું શરમાવીને આપ તે ટોકરાને ઉંચો કરવા લાગા પણ તે ટોકરો ઉંચો ન થીઆ, તે વખત આપ ઘભરાણાં અને બહન અફ્દસમાં પસીનો પસીનો થઈ ગીઆ.

અચ્ચે એમજવાનો નવારે અંલી અલ આલા, હમ સીશતે બારી તાઆલાથી ટોકરો ઉંચો ન થીઆ તેવારે તે બુદી કહેવા લાગી કે અચ્ચે અંલી તમે તો શખર ખાચો છો અને કહો છો કે અગર આસમાન અને જંમીનમાં કહું હાચે તો બેઉને પકડીને મીલાવી દઉં, અને મારો જરા જટલો ટોકરો કેમ ઉંચો નથી થાતો? અચ્ચે મહુરબાનો આકાં અંલી ઇબને અબી તાલીખે તે બુદીનો તાનો સાંભલીને પાછો ટોકરાને ઉંચો કરવા લાગા તો પણ તે ટોકરો ઉંચો ન થીઆ. આપ નહાયત ઘભરાણાં અને અરજ કરવા લાગા કે અચ્ચે નબી મુહમ્મદ મુસંતંશા આ ટોકરો ઉંચો થાતો નથી તે સુ' સખખ હસે? આ બુદી તાનું મારે છે

અને કહે છે કે અમ્મે અંલી તમારાથી આ મારો જંરા નેટલો ટોકરો ઉંચો થાતો નથી.

રાવી લખે છે કે મવલાનાં અલ હસન અલેહિસ્સલામને નોશ આવીઉં અને અંરજ કરવા લાગા કે અમ્મે નાનાજી સીહેબ મને રજાં અપીએ આ યુદ્ધીના ટોકરાને હું ચડાવી દઉં. રસુલિલ્લાહ સદલ્લાહ અલફિહ વ સલમ શરમાવા લાગા કે અમ્મે ખેટા હસન મારાથી આ ટોકરો ઉંચો ન થીએ ને તે તમારા બાવાથી ઉંચો ન થીએ, અને તમે કેમ ઉંચો કરી શકસો ? મવલાના અલ હસન અલે હિસ્સલામ અંરજ કરવા લાગા કે અમ્મે નાના રસુલ, અલ્લાહના મકંબુલ, સીહેબ મને અમર કરીએ હું આ ટોકરાને ઉંચો કરી દઉં છું. અમ્મે ભાઈજનો આખરૂલ અમર રસુલિલ્લાહ સદલ્લાહ અલફિહ વ આલેહીએ મવલાના અલ હસનને રજાં આપી, મવલાના અલ હસન ટોકરાથી નજંદીક થીઆ અને હાથ મુબારકથી ટોકરાને ઉંચો કરવા લાગા પણ તે ટોકરો બીલકુલ ઉંચો ન થીએ. તે યુદ્ધી કહેવા લાગી કે અમ્મે હસન તમારા નાના અને તમારા બાવાથી તો આ ટોકરો ઉંચો ન થીએ અને તમારાથી ઉંચો થાસે ? ના, ના, તમારાથી હરગીજ આ ટોકરો ઉંચો નહીં થાએ.

અમ્મે એખવાનો રાવી બયાન કરે છે કે આફા હુસેન અલેહિસ્સલામ નાના રસુલની આંગલી પકડીને ઉભા હતા, આ કલામ સાંભલીને આપને જલાલ આવે એ, આપ અંરજ કરવા લાગા કે અમ્મે નાના મુહમ્મદ મુસૈત્તેશ આ યુદ્ધી તો બે અદબીનાં કલામ કરે છે આપ ઝુલામને રજાં દઈએ હું આ યુદ્ધીનાં ટોકરાને એનાં માથા ઉપર મુકી દઉં છું. રસુલિલ્લાહ સદલ્લાહ અલફિહ વ આલેહી શરમાવા લાગા કે અમ્મે ખેટા હુસેન, અમ્મે મારા દીલના ચડન તમે બચાવો, તમારા નાજુક હાથથી આ ટોકરો ઉંચો નહીં થાએ, આ ટોકરો ઉંચો નથી થાતો એમાં ખુદા તઝાલાની હીકમત હશે. હું ખુદા તઝાલાની બનાબમાં હુઆં કહું છું કે

પ્રુદા તાઝીલા એ ભેદથી મને વાકીફ કરે.

રાવી બયાન કરેછે કે મવલાના અલ હુસેનેહઠ ઘણી લીધી તાકે રસુલિલ્લાહ હે આફા હુસેનને રજા આપી, આપે નાનાની આંગલી મુકી દીધી અને બુદી ના ટોકરાની નજદીક થીઆ. ઓસમિલ્લાહ બોલીને હાથ મુબારકથી તે ટોકરાને ઉઠાવીને બુદીનાં માથા ઉપર મુકી દીધો અને ફરમાવા લાગા કે અએ બુદી લે અમે તારા ફરમાવને તોડી નાખીશ. તે બુદી ઝંરજ કરવા લાગી કે અએ હુસેન હક્કન હક્કા, તમે રસુલિલ્લાહ અને અંતરી અને મવલાના અલ હુસન અલેહિ રસલામ કરતાં છંઆદા ફેવી છો.

રાવી લખેછે કે એટલું કહીને તે બુદી ચાલી ગઈ અને યાંહાં રસુલિલ્લાહ અને અંતરી અલ મુરતજા અને મવલાના અલ હુસનફન અને સઘલા અસીહાબ આ ફુદરતે ઇલાહી નાઇને નેહાયત હુમ્મરતજદા થીઆ, અને સઘલા અસીહાબ રસુલિલ્લાહની જનાબમાં ઝંરજ કરવા લાગા કે અએ અફલાહના હબીબ આપ જીવ રહલથી તેલબ કરીએ કે આ હીકમતનું ભેદ સુંછે?

રાવી પુરજામ બયાન કરેછે કે રસુલિલ્લાહે બારી તાઝીલાની જનાબમાં બેઉ હાથને ઉંચા કરીને દોઝા કરવા લાગા કે અએ પરવરદીગાર અફ આલમનાં પાલન હાર તુએ તારી ફુદરત દેખાડી કે આ બુદીનો જંરા નેટલો ટોકરો મારાથી ઉંચો ન થીઓ, અને મારા ભાઈ અંતરીથી પણ ઉંચો ન થીઓ, મારા નવાસા મવલાનાં અલ હુસનથી પણ ઉંચો ન થીઓ તે તું જાણેછે, અને મારા ફરજનદ અરજમંદ મવલાના અલ હુસેને એ ટોકરાને ઉંચો કરીને બુદીનાં માથા ઉપર મુકી દીધો. એમાં સું ભેદછે.

રાવી લખેછે કે રસુલિલ્લાહ સલ્લેલ્લાહુ અલેહિ વ આલેહીની દોઝા તમામ ન થઈ કે ફેરન જીવરહલ અલેહિસલામ નાજલ થીઆ અને ઝંરજ કરવા લાગા કે અએ નબી મુહમ્મદ, પ્રુદા તાઝીલા આપની ઉપર સલવાત અને સલામ પડેછે અને

ફરમાવે છે કે બુદ્ધીનાં ટોકરામાં ને બોજ હતું એ બોજને મવલાના અલ હુસેને
 ઉઠાવીઉં, તમારાથી અને અંલીથી અને મવલાના અલ હુસનથી તે ન ઉઠાયુંગીઉં,
 એ બોજ શાહાદતનું બોજ હતું. રસ્તુલિલીંહ સૂલીલીંહ અલદહે વ આલેહી ફરમાવા
 લાગા કે અએ ભાઈ જીઅરદલ શી સખીલિલ્લાહ તલવારના જંખમને ખાવો અને
 શાહાદતના મરતબાને લેવો આસાન છે? જીઅરદલ અંરજ કરવા લાગા અએ અલીહુના
 રસ્તુલે મફ્ફુલ આપ કહોછો તે બળ છે, અમી. તલવારનો એક જંખમ ખાવો ઘણો
 મુશ્કેલ છે તો પછે આ તો હજારો જંખમ ખાવા છે. અએ નખી મુહમ્મદ ને વખત
 તમને એક ચહુદીના હાથથી નેહર પોહુવસે તેથી આપ વશત થાસો.
 તે વખત અંલીઅલ મુરતજો હાજર હસે, આપને ગુંસલ દેસે અને કશ પહેરાવસે,
 આપનાં જનાજો ઉપર નમાજ પડાવસે, તે બાદ અંલી આપની લાશ મુતંહરને
 દશન કરસે. તે બાદ આપનાં ભાઈ અંલીને આપની ઊમ્મતના શયાતીનો ચેનથી
 બેસવા નહીં દે. આપનાં હકને ઊંસેખ કરસે, ગલામાં રસો નાખીને બએઆત વાસતે
 ખેંચતા ખેંચતા લઈજાસે, આપની બેટી શંતેમા ઉપર ફરવાજોને ગીરાવસે, તેથી
 હમલ સાફીત થઈ જાસે, તાકે આપની બેટી વશત થાશે. તે બાદ આપનાં ભાઈને
 લઈને અબ્દુલ રહેમાન મહેરાબમાં તલવાર મારસે તે શકત એક જંખમ લાગસે
 નથી આપ ઊંશ ખાઈને પડી જાસે, આપને મવલાના હસન અને મવલાના હુસન
 ઉઠાવીને ઘરે લઈ આવસે, તે બાદ આપ વશત થાસે, તે વખત આપનું ઘર ભરીઉં
 ભરીઉં હસે આપને મવલાના અલ હુસન અને મવલાના અલ હુસેન ગુંસલ
 દેસે, કશ પહેરાવસે, આપનાં જનાજો ઉપર નમાજ પડસે, તે પછે આપને ઈમા
 મીન હુસનફન નજંદ અશરફમાં દશન કરસે. તે બાદ મવલાનાં અલ હુસન અલે
 હિસ્સલામને માવીયા બીન અબો સુફયાન, આપની બધરી જામદાના હાથથી
 નેહર પીવસે, એ નેહરના પીવાથી આપનાં કલેજાનાં ટુકડા થઈને
 માંહોથો બાહાર નીકલસે, તાકે આપ વશત થાસે, તે વખત મવલાનાં અલ હુસેન હાજર

હસે, આપને નહિલાવસે, કશન પહેરાવસે, અને આપનાં જનાજાં ઉપર નમાજ પડસે, તે બાદ જનન તલ બકીઝાંમાં આપને દશન કરસે. ઝિટલું કહીને જીભરઇલ અલેહિસ્તલામે એક આહાનો નારે, ભરેઝિમ, અને જોર જોર રોવા લાગા, તે બાદ અરજ કીધી કે અઝમે રસુલ અદલાહના મકંબુલ તે બાદ આપની ઉમ્મત મવલાનાં અલ હુસેનને એનથી નહીં રહેવા દે, તાકે વતેનથી બે વતેન કરસે, કાગલો લખીને બેલાવસે, મવલાનાં અલ હુસેન આપના અહુલેઅઝમેતને સાથે લઈને વતેનથી તે મોસમમાં નીકલસે કે જે મોસમમાં પરદાઝિમ પોતાના માતામાંથી પર નહીં મારે, તે મોસમમાં મહીનાથી નીકલસે તાકે મક્કા મુઅજ્જમમાં આપ આવસે, ફેટલાક દીવસ આપ મક્કામાં મુકીમ રહેસે, જે વખત કે હજની મોસમ આવસે અને તમામ રોહરોથી લોકો હજ કરવા વાસ્તે આવસે. અને મવલાનાં અલ હુસેનને હજ કરવુંલી ઇમકાન નહીં થાઝમે તાકે ઝંરશાનાં દીને મક્કાથી સફર કરસે.

અઝમે મેહરબાનો લાઇજાનો અજખં પછટાવાથી જમાનાનું ઇનકેલાબછે કે લોકો તે હજ વાસ્તે મક્કા મુશરફ આવે અને આકો હુસેનને હજ કરવું મયસર ન થાઝમે. અઝમે એખવાનો જીભરઇલે ઝંરજ કરીછે કે અઝમે નખી મકંબુલ આપનાં નવાસા હુસેન મક્કાથી તારીખ ૮ મી એ ચાલસે તાકે મનાજલો તેઝમે કરતાં કરતાં મોહરમની બીજી તારીખે કરબલામાં આવી પોંહાંચસે, કે એ કરબલા આપની શાહાદતનું મકાનછે, ત્યાં કુશના લોકો આવીને આપને ઘેરી લેસે, અઝમે રસુલે ખુદા પહેલાંતો મલાઈનો હુસેન અલેહિસ્તલામ ઉપર પાણી બંદ કરસે, કે જે પાણીને કુશરો પીઝમે, વાંદરાઝિમ અને ખનજરો પીઝમે, અને હુસેન, અને આપના અહુલેઅઝમેત, અને આપનાં અસહાબ વશાદાર, એ પાણીને ન પીઝમે. અક મુહમ્મદ મુસતશ હુસેન અલેહિસ્તલામ ઉપર તન દીવસ સુધી પાણી બંદ રહેસે, જેવારે કે મોહરમ અલ હરામની દસમી તારીખ આવસે તેવારે મવલાના

અલ હુસેન નૉહરની નમાજ પડેઆ પછી મલાઈનો સાથે હુજૂત કરસે, અને શરમાવસે કે અઝ્મે કુશીઆ સું ધરાદા ઉપર એકઠા થીઆછો, મલાઈનો કુશીઆ કહુસે કે અઝ્મે હુસેન તમે હાકંમ ઉમીદલી બીન હંઆદના હુકમ નીચે ઉતરો, ઉમીદલી ને હુકમ કરે તેને કબુલ કરો, ખુંદા તાઝીલાની અને સરવે મલાઝ્મિકોની લાઝમનત એ નાપાક ઉમીદલી બીન હંઆદ ઉપર, તે વખત હુસેન અલેહિસૈલામ શરમાવસે કે અફ મલાઈનો હંનાના છોકરાના હુકમ નીચે ઉતરવું અને મનગુર નથી. સઘલાકેહુસે કે અમે તમને કંતલ કરસું. તે બાદ હુસેન અને મલાઈનોના દરમીઆન જંગ થાસે. એક પોહોરનાં અરસામાં હુસેન અલેહિસૈલામનાં શરજંનદો, ભાઇઓ, ભાનુજા, ભત્રીજા, અને સરવે અસંહાઇ વશાદાર ભુખેઓ અને પેઆસા મારેઆ જાસે, તાકે આપ એકલા બાકી રહુસે, કોઇ યાર વ યાવર બાકી નહીં રહુસે, સરવે મલાઈનો આપને તાઝીના મારસે કે અઝ્મે હુસેન તમારા યાર વ યાવર કાંહાં ગીઆ? હવે તમને ચારી કેમ નથી દેતા? અઝ્મે હુસેન હવે કોંઈ નીકલનાર બાકી હોઝ્મે તો નીકલે નહીં તો તમે આવો, અમે તમારી પેઆસને ખંજરની ખારથી બુજાવીએ, તેજ વખત મવલાનાં હુસેન અલ ઘોડા ઉપર સવાર થાસે, મવલાતનાં જંઝનબ ભાઈ હુસેનની રીકાબ થોભીને ઘોડા ઉપર સવાર કરસે, મવલાનાં અલ હુસેન મઝ્મદાનમાં આવસે, તમામ મલાઈનો હુમલો કરીને આપને ચોતરફથી ઘેરી લેસે, ભાલા અને તીર અને તલવારોનાં જંખમ હજારો ભાગસે, તેથી આપનું બદન મુબારક ચુર થઈ જાસે, નથી આપ ગંશ ખાઈને ઘોડા ઉપર થી પડી જસે. હાઝ્મે હાઝ્મે અજબ અશસોસ તે બાદ લઈને કંમખખત, સીનક સખત, નાપાક, શીમર આવીને આપનાં સીના મુબારક ઉપર સવાર થાસે, અને બુઢી છુરીને આપનાં ગલા મુબારક ઉપર મુકસે, મવલાનાં અલ હુસેન પાણીની તંલબ કરસે, અમી લઈને શીમર પાણી નહીં પીવડાવસે અને બુઢી છુરીથી બારી રગડામા આપનાં માથા મુબારકને બદન અકુંદસથી જુદું કરસે, અને માથા

મુખારકને ભાલાની નોક ઉપર ઉંચું કરસે, તે બાદ ખંડમાને છુટીને જલાવી દેસે, સઘલી બીબીચ્ચાને ખુલેસર નાંગી પીઠનાં ઉંઠો ઉપર સવાર કરસે, મવલાના ચાંલી જંચેનુલચાંબેદીનનાં ગલામા તોફ, હાથમાં હથકડી અને પગમાં જંનજરને પહેરાવસે, ઉંટોની મેહાર આપનાં હાથમાં આપી સરવે અહેલેઅચ્ચેતને કુંચેદ કરીને મલાઈનો કુરે લઈજાસે, કુશથી શામ લઈજાસે, શામથી ધર્મશક લઈજાસે, મવલાના અલ હુસેનની લાશ ધુપમ્મ જલતી જંમીન ઉપર બિલા ગુંસેલ, બિલા કશનો દશન, પડી રહેસે તાકે જે વખત ચાંલી જંચેનુલ ચાંબેદીન અને અહેલે અચ્ચેત ચાલ દાહાડા પછી કુંચેદથી છુટીને આવસે તે વખત દશન કરસે, અફ ખુદા તાઆલાનાં રસુલ, મલા આં મીસલનાં બેઝને કોન ઉઠાવસે ? ના, ના, ખુદા તાઆલાનાં કસેમ હુસેનના સીવા કોઈ નહીં ઉઠાવે.

રાવી લખેછે કે જીઅરઈલના કલામ તમામ ન થઈઆ કે રસુલિલલાહ અને ચાંલી અને મવલાના અલ હુસન સલવાતુલલાહ અલેહીમ ઘણા રોચેઆ, અને માતમ કીધું, આપનારોવાથી તમામ અસાહબો રોચેઆ અને માતમ કીધું. અચ્ચે હુસેન અલેહિસ્સલામના મના અજાદરો માતમદારો તમારા સીના ઉપર હાથોને મારો, ને વા હુસેના, વા હુસે ના પુકારો. અચ્ચે અહેલે ઇમાનો, આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામનું ઝંમ તે ઝંમછે કે આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામ શહીદ નહોતા થીઆ તેથી આગલ તમામ આંબીઆ અવસીઆ અને અફમતા એ ઝંમમાં રોચાછે, અને માતમ કીધુંછે, આપણે સઘલા રોઇચે એમાં કંઈ અજબ નહીં.

અચ્ચે હુસેન અલેહિસ્સલામનાં શીઆ અને ગુંલામો આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામનો નામ મુખારક તમારા કાનોં પર ન ગુર્જરે કે તમે એક આહનો નારો મારો અને માતમ કરો, તાકે રોતાં રોતાં જીવ મીકલી જાચે, આસમાનથી પુકારનાર તમને જંનની વધામણી આપે કે અચ્ચે હુસેન અલેહિસ્સલામના માતમદારો તમારા વાસતે અજબ ખુશી કે તમે રોવાના હુકને બરાબર અદા

કીધો, યુદ્ધ તઆંલા તમારા ભાડાને ઈંજીન કર્યો, સઘલા શોહદાના જુમલે માતમ ને દાખલ કર્યો, અને જંગત અદ્દનમાં વસાવજો. આમીન યા રબિલ આલમીન.

મોઅજેબે ૩ બે.

આ મોઅજેબમાં નસારાનું બયાન છે.

માઝાશરલ મોઅમેનીન મોઅમેનીનની જમાઅત રીવાયતમાં આવીલે છે કે જેવા રે આકાં મવલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામનાં યારો યાવર, ખેટા ખીરાદર, કરબ લાની જંમીનમાં સરવે મારેઆ બીઆ, કોઈ બાકી ન રહેઆ તને તનહા શકત મવ લાના અલ હુસેન બાકી રહેઆ, તેવારે ચોતેરશથી મલાઈનો આપ ઉપર સુકી આવેઆ, કોઈ તલવાર મારે છે, કોઈ તીર મારે છે, કોઈ ભાલો મારે છે, કોઈ મથર મારે છે, આપનો ઈંક છસમ મુબારક અને હુજૂરહા જંખમ.

રાવી લખે છે કે આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામનું બદન અતંહુર જંખમોથી ચુર ચુર થઈ બીલ હુતું, તેથી આકાં ઈમાન હુસેનને નોઆશ ઘણી થઈ, ઝંશપર ઝંશ આવવા લાગા, પગથી ફીકાબ છુટી ગઈ, તાકે આપ ઘોડા ઉપરથી પડેઆ. આપ ના પડી જવાથી જંમીનને લરજાં પચ્ચેદા થીઆ, ચોતેરશ આંધી ઉઠી, સુરજને અણુ લાગી ગયું, પાહાડોમાંથી રોવાના અવાજ આવવા લાગા.

રાવી લખે છે કે લઈન ઉંમર ખીન સાઅદના લશકરમાં ઈંક નસારો હતો, ઈં નસારો તીજરત વાસ્તે નીકલેઆ હતો, ઈંની સાથે અસળાખ પાણુ ઘણું હતું. લઈન ઉંમર ખીન સાઅદ અને લઈન શીમરે તે નસારા પાસેથી કેટલોક સામાન સારો તરાહદાર ખરીદ કીધો હતો, અને ઈંને કીંમત આપવાની ખીઆદ

કીધી હતી કે નવારે આ લડાઈ શ્તેહ થાસે તેવારે અમે તુને રૂપીઆ આપશું.

અફ હુસેન અલેહિસ્સલામના અર્જાદારે અને ગંભીરવારે અને માતમદારે, નવારે આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામ ઘોડા ઉપરથી જંમીન ઉપર પડેઆ, અને ચોતરફ અંધેરી ઉઠી, કયામતનાં આસાર માર્ગલુમ પડવા લાગ્યા, તેવારે તે નસીરો લરજવા લાગ્યા, અને પોતાનાં દીલમાં વીચાર કરવા લાગ્યા કે આ અંધેરી ચોતરફ સાવાસતે ઉઠી છે, અને જંમીનને લરજાં કેમ પડેદા થીજ્યા છે, એટલે વીચાર કરી પોતાનાં દેરામાંથી ઉઠેઆ, અને લઈને ઉંમર બાન સાચીદના નજંદીક આવેઆ, જાએએ તું કે લઈને ઉંમર સાચીદ અને શીમર બેઉ મલકેનો આપસમાં મનસુખો કરેએ કે હુસેન અલેહિસ્સલામનું માથું મુબારક બદન અકંદસથી કાણુ જુદું કરે, ને શખસ કે રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલય્હે વ આલેહીના કલમો ન પડતો હોએ, તે હુસેન અલેહિસ્સલામનાં માથા મુબારકને કાપી લાવે. લઈને ઉંમર બીન સાચીદ શીમરને કહેવા લાગ્યા કે અફ શીમર તુંજા અને હુસેન અલેહિસ્સલામનું માથું કાપી લાવ. લઈને શીમર કહેવા લાગ્યા કે અએ ઉંમર બીન સાચીદ હુસેનનું માથું કાપવું ઘણું મુશકીલએ, કાંઈ સહેલ નથી, તે વાસતે આ નસીરો આપણી સાથેએ, રસુલિલ્લાહનો કલમો પડતો નથી, અને આપણે એના રૂપીઆની દેવાએ, આપણે એને લાલચ દેખાડીને કહીએ કે અફ નસીરા આ મામે મરદ મજલુમ જંમીનપર પડેઆએ તેનું માથું કાપી લાવ, તુને તારા રૂપીઆ દેવાએ તે કરતાં પાંચ હજાર દીનાર જીઆદા આપશું. લઈને ઉંમર બીન સાચીદ કહેવા લાગ્યા કે આ રાઈ ઘણી બેહતર છે.

રાવી લખેએ કે તે નસીરો બેઉ મલાઈનોના નજંદીક ઉભો હતો તે કહેવા લાગ્યા કે અફ ઉંમર બીન સાચીદ અને અએ શીમર મને માફ માલ પાછું આપી દીજ્યા, મને કીંમત લેવાની ઝીરજ નથી. લઈને શીમર કહેવા લાગ્યા કે અએ નસીરા કેમ શીતાબી કરોએ, હમણાં અમે તારા માલની કીંમત આપીએ છીએ.

અચ્ચે ઝેખવાનો લાઈજનો તે નસારો કહેવા લાગોકે અચ્ચે ઉંમર બીન સાચુંદ મારો માલ જલદીથી મને પાછો આપી દો, અફ ઉંમર ઇબને સાચુંદ મને ઘણો ખોશ આવેછે કે આ જંમીન માંહે આશત અને બલા ઉતરસે, સાવાસતે કે આ ચોતરફ અંધેરી ઉઠીછે, અને જંમીનને પણ લરજોંછે, અને સુરજને ગ્રણ લાગોછે. તેથી એ માચુંલુમ પડેછે કે કોઈલી આશત આ જંમીનમાં ઉતરવી જાઈએ, તે વાસતે મને મારો માલ પાછો આપો કે હું ઇચ્છાંથી નીકલી જાઉં, તાકે એ આશતથી બચી જાઉં. .

રાવી લખેછે કે લઈન શીમર કહેવાં લાગોકે અચ્ચે નસારા આ અંધેરીનું ખોશ તમે ન કરો અમે આ મરદનાં કંતલ વાસતે આવેઆ છીએ, તે મરદ ઘણો જાદુગરછે, તે પોતાનો જાદુ દેખાડેછે કે એને કોઈ કંતલ ન કરે. અચ્ચે નસારા આ મરદ ઘણો મોટો સોદાગરછે, અગર તમે એનું માથું કાપી લાવસો તો શામનો અમીર યાચુંને યજુંદ બીન માચુંવીઆ તમને માલ ઘણો આપસે; અને શામમાં તમારું નામ થાસે. અફ નસારા આ મરદનાં કંતલ કરવા માંહે તમને એ મીસલનો નશ થાસે કે તમારી ઉમરમાં કોઈ વખત એવો નશ થીએ નહીં હોંએ, અને હવે થાસે પણ નહીં, વાસતે તમે જલદીથી જાઓ અને આ મરદનું માથું કાપી લાવો તાકે તમે તમારી મકંસદ અને મુરદને પોંહોંચો.

માચુંશરલ ઝેખવાનો નબી અલ ઇમાનો જવારે તે નસારાએ આવા કુંલામ બદ અંજામ લઈન શીમરની જંબાનથી સાંભલેઆ તેવારે કહેવા લાગોકે ઘણું સાફ હું જાઉંછું, અને આ મરદનું માથું કાપી આવુંછું, એટલું કહીને તે નસારો આફી હુસેન અલેહિસ્સલામ, નબી મુહમ્મદ મુતસંશના દીલના ચએન, શતેમતજંજહેરાની આંખનાં તુરનાં નજંદીક જાવાનો ઇરાદો કીધો, લઈન શીમર, ખુદાની લાચુંનત એ શીમર ઉપર, પોતાની કમરમાંહેથી ખજર કાહાડી આપેઆ, તે નસારાએ તે ખજર લીધો, અને આફી હુસેનની તરફ ચાલેઆ, તાકે તે નસારો જાહાં

મવલાના હુસેન પડેઆ હતા વાંહાં આવેઝ્યા. તે નસીરો આકાં હુસેનની નજદીક થીઝ્યા, જુઝેછે સું કે આપ ફીઝલાની તંરશ્ન બુકેલાછે, આપના બદન મુબારકથી, બલકે હર ઝેક જંબમથી તસબીહ અને તહેલીલ અને શુકરનું આવાજ આવી રહેઝ્યાછે, આપની આંખ બંદછે, સુખી હુઈ જંબાનથી ઉમ્મતને બખશાવી રહે આછે, અને ફરમાવી રહેઝ્યાછે કે અઝ્મે બારી, તારી શાંનછે ઘણી ભારી, અફ પરવરદીગાર તું મારા નાના નબી મુહમ્મદ મુસતંશની ઉમ્મતને જહન્નમથી છોડાવને અને ઝે સઘલાને મારી સાથે જન્મતલ માયામંહે વસાવને.

અઝ્મે મારા ભાઈઝ્યા અને બેહેનો રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે આકાં હુસેનનો હાલ આવો નોઈને તે નસીરો નેહાયત હુઝેરતજદા થીઝ્યા અને પોતાનાં નશ્તમાં યાર્ઝને દીલમાં વીચાર કરીને કહેવા લાગો કે અઝ્મે બારીઝલ બરાયા, અજબ તારી કુદરતછે કે દુનીઆમાં મેં ઘણાક તારા બંદાઝ્યાને નોયાછે, પણ આવો બંદાતો નોયો નથી, કે માથા ઉપર સૌત ઉભુછે, તમામ દુશમનો યો તંરશ્નથી ઝેનાં કંતલ ઉપર તઈઆરછે, અને ઝેનાં બઝીઝ્યા અને બઈરીઝ્યાની બીલકુલ ફીકર નથી, અને ઉમ્મતનાં હુકમાં જહન્નમથી છોડાવવાની દાઝી કરે છે. અઝ્મે પરવરદીગાર ઝે તારો બંદા કોનછે? અઝ્મે બારીઝલ બરાયા ઝે ફીર શોતોછે, યા કોઈ ઈમામછે? તું મને ઝે અમર ઉપર આગાહ કર. ઝેટલું કહી ને તે નસીરો આકાં હુસેનની નજદીક થીઝ્યા અને કહેવા લાગો કે અઝ્મે મરદ બંરીબ, અફ કરબલાનાં મુસાફર તમે કોનછો? તમારું નામ સું છે? ઈઆં કેમ આવવું થીઉંછે? અને સું સબબ વાસતે તમને વતન મુકવું પડીઊં? અઝ્મે મરદ બંરીબ હાં ઝેટલું તો મેં જાણીઉં કે તમે બે ગુનાહછો, અને બે કુસુર કંતલ થાઝ્યાછો.

માઝ્મશરલ ઝેબવાનો નબીઝલ ઈમાનો રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે આકાં હુસેન અલેહિરસલામ ફરમાયા લાગા કે અઝ્મે મરદ નેક આ જંગલ મંહે

અમે તન દીવસ થીઆ ભુખેઆ અને પેઆસા છીએ, અમે જની પાસે જમણુ અને પાણી તલભ કરીએ છીએ તે અમારાથી મોંહ ધુપાવેછે, તે વાસતે તમે કોનછો કે આ મારો હાલ નોઈને તમને મારા ઉપર રહેમ આવી ?

અએ એખવાનો ભાઈ જાનો આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અએ મરદ નેક હું આ કોમનો સરદાર છું, મારા નાના નથી મુહમ્મદ મુસતંશા છે, અને મારી માં શતેમતજીંહેરાછે, અને મારા બાવા અંલી ઇબને અબીતાલીબ છે, અને મારા ભાઈ હસનલ મુજતબાછે; અને મારૂં વતેન મદીનો છે, અને મારૂં નામ હુસેન છે, આ મલાઈનો કુશીઆ મારા નાનાનાં કલમો પડેછે અને મને કંતલ કરેછે. અએ મરદ નેક આ મલાઈનો કુશીઆએ મને કાગલો લખીને બોલાવેઆ છે અને આવો દીવસ દેખાડેઆ છે.

રાવી પુરજીમ બયાન કરેછે કે તેવારે આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામે આવા કલામ શરમાવેઆ તેવારે તે નસીરો રોવા લાગો અને કહેવા લાગોકે અએ હુસેન હું તમારી ગુરબત ઊપર નીસાર છું, અએ હુસેન તમારું વિકાર ઈસા નથીનું વિકારછે. અફ હુસેન મેંગઈરાતે સપનું નાચુંછે તેની તાઅંબીર બતાવી એ. આકાં હુસેન શરમાવા લાગોકે અએ નસીરાનું સપનું નાચુંછે તે બયાન કર. નસીરો કહેવા લાગો કે અએ હુસેન સપનાં માંહે એક બાગે નજર આવેઆ. એ બાગેનાં દરવાજા ઉપર એક મરદ બુબંરગ ઉંભાછે તે મરદ મને બોલાવેછે અને કહેછે કે અફ મરદ તમે આ બાગેમાં આવો અને એ બાગેની સચ્ચર કરો. અએ એખવાનો આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામ શરમાવા લાગા કે અએ નસીરા તમે ને બાગેને નોઈઉછે તે જનંતછે, ને મરદ બુબંર અને નાયા તે ઈસા રૂહ અલોહછે.

રાવી જાનસોજી લખેછે કે તે નસીરો અંરજી કરવા લાગો કે અએ હુસેન એ જનંત માંહે પોહાંચવું કેવી રીતે થાસે તે બતાવો. આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અએ નસીરા તમે મારા નાના નથી મુહમ્મદ મુસતંશાનાં કલમો પડે

તો હું તમને જનમમાં પોહાંચાડી દઈશ.

રાવી લખે છે કે તે નસીરાએ જવારે નળી મુહમ્મદ મુસૈત્તશનો કલમો પડેઓ અને ઇસલામ લાવેઓ. તેવારે આસમાનથી નીદા આવી કે અએ નસીરા તમે મરદ મુસલમ થીઆ અને હુસેનને કેમ ચારી દેતા નથી? તમારા માથાને હુસેનનાં કુંદમ મુખારક ઉપર શીદા કરો.

રાવી બયાન કરે છે કે તે નસીરાએ આકાં હુસેનથી રજાં તંલબ કીધી અને પોતાનાં માલો દવલતને ખુદાની રાહમાં ભુટાવી દીધી, અને કોમ-ઉપર સખંત થીઓ અને લડવા લાગો. આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અજબ ખુદા તાઝાલાની કુંદરત છે કે નળી મુહમ્મદ મુસૈત્તશના કલમાનાં પડનાર તો મારા દુશ્મન છે, અને મરદ નસીરા મારા ઉપર જાન આપે છે, અને મારા ઉપર નીસાર થઈ રહેઆ છે, ખુદાના કુંદમ મારી નજીદીક ઘણાં અંજાઈ છે હું એને મારા દીકરા અંલી અકબરનાં બરાબર જાણું છું.

રાવી પુરજામ બયાન કરે છે કે તે વખત જંએનબ અલેહિરલામ ખંદમાનાં દર વાજાં ઉપર ઊભા હતા, આપે નીદા કીધી કે અએ ભાઈ હુસેન, અએ મારી શત્રુમાના દીલનાં અએન, આ મરદ નેક કોન છે કે નેનું હમલ અંલી અકબરનાં હમલની માફક છે. આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે અએ બેહુન જંએનબ આ મરદ નસીરા છે મારા નાના નળી મુહમ્મદ મુસૈત્તશનો કલમો પડીને ઇસલામ લાવેઓ છે, અએ બેહુન જંએનબ હું એ મરદ નેકની સીશત સું કરું. એ મરદ નસીરા હુરની મીસલ મારો મહેમાન છે.

અએ એખવાનો ભાઈજનો મહેરબાનો રાવી પુરજામ બયાન કરે છે કે તે મરદ નસીરાએ કેટલાક મલાઈના કુશીએને કતલ કીધા, અને જહમમાં પોહાંચાડે આ, તે જાદ તે નસીરાને એક કુશીએ ભાલો મારેઓ, તે ભાલો તે નસીરાના કલેબ ઉપર લાગો, તે વખત તે નસીરા જમીન ઉપર પડીગીઓ, ને આકાં હુસેન

અલેહુસૈલામને પુકારવા લાગો.

રાવી બયાન કરેછે કે તે નસારાનું આવાજ આપના કાનમાં આવેઉ, આપને નાશ આવેઓ, ઉઠીને ઊભા થઓઆ અને ઓનાં માથાને આપે ગોદમાં લીધું, અને શરમાવા લાગાકે અફ લાઇજનો જંબમીને પેઆસ ઘણી લાગેછે, અઓ લાઇ તમે પેઆસાછો તમારાથી હુસેન ઘણું શરમીંદાછે. તે નસારો અંરજ કરવા લાગાકે અઓ હુસેન આપ મારી પેઆસની શકર ન રાખીઓ મને અંલી અલ મુરતંજી હોજ કૌસરનો પાંણી પીવરાવી રહેઆછે, અને હુ હુ નાઉછું કે ઓક બીબી જંમતનાં દરવાજો ઊપર ઉભા છે અને માતમ કરી રહેઆ છે. આકાં હુસેન શરમાવા લાગાકે અઓ મરદ નેક ઓ બીબી મારી માં શતેમતજંજહેરાછે.

માઝશરલ ઓખવાનો નબી અલ ઇમાનો તે બાદ તે નસારો દંમ તોડવા લાગો તાકે હુસેનની ગોદમાં વશત થઓઓ, અને જંમતલ માવા માંહે દાખલ થઓઓ. આમીન યા રખીલ આલમીન.

મોઅજેજે ૪ થો.

આ મોઅજેજેમાં અહેલેખએતનો બયાનછે.

માઝશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅંત ખુદા તાઆલા તમને રાખે હુમેશાં સીદી અને સલામત, અઓ ઓખવાનો લાઇજનો મહુરખાનો, રીવાયત માંહે આવીઉછે કે મશીર કરીને ઓક શાઓર હોતો તે પોતાની તસંનીશમાં બયાન કરેછે અને લંખેછે કે નવારે અહેલેખએતના વાસતે યહ્યક પલીદે ફંઓદખાનાં માંથી રેહાઇનો હુકમ કીધો કે નબીના અહેલેખએતને ફંઓદખાનાથી કાહાડો,

લઈને યજ્ઞે પલીદનાં હુકમ મુવાશીક સર્જીને કંચેદ ખાનાના નજંદીક આવેચ્છો, અને કહેવા લાગો કે અચ્ચે નખીનાં અહુલેખચ્ચેત ઉઠો, ચાલો આને તમારી રેહાઈ થઈ છે. સઘલા અહુલેખચ્ચેત સર્જીનનાં હુકમ મુવાશીક ઉઠેચ્છો, અને યજ્ઞે પલીદની મજલીસમાં આવેચ્છો.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે લઈને યજ્ઞે પલીદ તખંત ઉપર સવાર થીચ્છો, લઈને મવલાનાં અંલી જંચેનુલઅંખેદીનની તરફ મુખાંતીય થઈને કહેવા લાગો કે અચ્ચે અંલી હવે સું મરજંછે? હું તમને અખતીઆર આપુધું, તમારી ખુશીમાં આવે તો ઈચ્છાં રહો, અગર તમારી ખુશીમાં આવે તો મદીને જાચ્છો, હું તમને સફરનો તોશો આપુધું. તેજારે આપ ફરમાવા લાગ્યા કે અચ્ચે યજ્ઞે. હું મદીને જાયાનું અખતીઆર કહુંધું. યજ્ઞે પલીદ કહેવા લાગો કે અચ્ચે અંલી જંચેનુલઅંખેદીન ઘણુ સાફ. મદીને મુનબર જાચ્છો.

રાવી લખેછે કે તે બાદ મવલાના અંલી જંચેનુલઅંખેદીન ફરમાવા લાગ્યા કે અચ્ચે યજ્ઞે તારા લશકરીચ્ચે અમારો કેટલોક સામાન ભુટી લીધોછે, તે અમને પાછો અપાવી દા. લઈને હુકમ કીધો કે નખીનાં અહુલેખચ્ચેતનો ને લોકોચ્ચે સામાન લીધો હાચ્ચે તે અપાવી દા. લઈને યજ્ઞે કહેવા લાગો કે અચ્ચે અંલી હવે સું કહોછો? આપ ફરમાવા લાગ્યા કે અચ્ચે યજ્ઞે પલીદ હાં સઘલો સામાન તો આવીચ્છો લેકીન મારા બાવા હુસેનનું માથું મુખારક નથી આવીઉં, તે વાસ્તે મને માથું મંગાવી આપ.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે લઈને હુસેનનાં માથા મુખારકને હાજર કરવાનો હુકમ કરેચ્છો. લઈનેનાં અમર મુજબ હુસેન અલેહિસીલામનું માથું હાજર થીઉં. લઈને કહેવા લાગો કે અચ્ચે અંલી હવે સું કહોછો? આપ ફરમાવા લાગ્યા કે હવે હું મદીને જાઉંધું. લઈને કીધું કે ઘણું સાફ જાચ્છો.

રાવી લખેછે કે આકાં અંલી જંચેનુલઅંખેદીન પાછા કાફલાને લઈને

ધમશીકથી ચાલેઆ કે મનાજીલો તેએ કરતા કરતા કરબલાએ મોઝીલા માંહે આવેઆ, આવતાંજ આપ મોલાના અલ હુસેન અલેહિરસલામના લાસા મુખારકના નજીદીક પડી ગએઆ અને આપ રોવા લાગા અને આ તુહો પડવા લાગા.

નુહો.

નજીલુલઝંબા હુક નવહુગર
બાબા મફ આપા છુટકર
બીછડે હુએ મુદત હુઈ
કુરબાન હોજાવે પીસર
હંજરતનેથા નોકુછ કહા
શાબાશ ફરમાકર પીદર
કુનબા ફીરાં સબ દરબદર
થે સબર ઝોર મેરા જીઅર
ફરે થે ઝોર મેરા બદન
શાકિર રહા હર હાલ પર
નંનજીર પહુને નંગે પાવા
બાબા મેરે ઈસ સપ્ત પર
તનહાઈકા સદમા મેરા
મારા ફીરા મઝે દરબદર
વો નોઝીશ વ તપ વ દરદસર
અહુસાન ફરમાવોં અગર

છાતીસે લીપટાલો મુનેહ
છાતીસે લીપટાલો મુનેહ ૧
અબ ઝંફર હાલત હુએ મેરી
છાતીસે લીપટાલો મુનેહ ૨
ઊસપર અંમલ મઝેને કીઆ
છાતીસે લીપટાલો મુનેહ ૩
ઝોર ઉશ નકી મફને પીદરં
છાતીસે લીપટાલો મુનેહ ૪
ગરદનથી મેરી ઝોર રસન
છાતીસે લીપટાલો મુનેહ ૫
મનજીલો ચલના મેરા
છાતીસે લીપટાલો મુનેહ ૬
સબસે હંઆદા સખંતથા
છાતીસે લીપટાલો મુનેહ ૭
ઊસપર વો જુંલમે અહુલે શર
છાતીસે લીપટાલો મુનેહ ૮

અફ એખવાનો ભાઈજાનો મહેરખાનો ખાન રાવીઓ કહેછે કે આકા
 ફુસેન અલેહિસલામની લાશ ઉપર મવલાના અંલી નંએનુલખાએદીને આ
 ગુહો પડેઓ.

નુહો.

કહેતેથે આખીદ અફ પીદર,
 સંહેરા બ સંહેરા દરબદર,
 માં બહેની ફુશીઆં ખુલેસર,
 ઝોર આગે આગે નવહગર,
 ઈસ ઇંઓમે તલવે નંગે
 કંટોપે બે ખોશ ખેતર
 હરેરોજ સદમા પેઆસકા,
 ગરમીમે યાઓને નંગેસર
 કયા સરકા મેરે હાલથા
 નઓસાકે તફતીદા જગર
 થરીતેથે અસપો શતર
 ઊસ સરજંમીને ગરમ પર
 શીકવા હઓ રસ્તેસે સીવા
 તકલીફસે ગા રાહબર
 હનંરતતો હઓ તુરખત નશીન
 કીસસે કહુ બા અશમે તર
 મરકંદ પે શાહુકે અફ મતી
 આખીદ ચે ગાયાથે મગર

પહેને શીરા મઓ ખેડીઆં
 પહેને શીરા મઓ ખેડીઆં ૧
 બઓઠીધી નંગે ઉટાં પર
 પહેને શીરા મઓ ખેડીઆં ૨
 ગા ધુપ પડતીથી કડી
 પહેને શીરા મઓ ખેડીઆં ૩
 થા કરબલાસેભી સવા
 પહેને શીરા મઓ ખેડીઆં ૪
 નકડાથા મઓ સર તાબથા
 પહેને શીરા મઓ ખેડીઆં ૫
 જસજકે ચલતે ગામ ભર
 પહેને શીરા મઓ ખેડીઆં ૬
 ઇંઓ શહેરે શામકા
 પહેને શીરા મઓ ખેડીઆં ૭
 મુજકે કહે કોન આશરીન
 પહેને શીરા મઓ ખેડીઆં ૮
 થી બીબીઆં દા પીટતી
 પહેને શીરા મઓ ખેડીઆં ૯

રાવી બયાન કરેછે કે મવલાના ઝાંલી જંઝેનુલઝાંબેદીને આફા હુસેન અલેહિસૈલામના અને સઘલા શોહદાના લાશા દર્શાવેઆ. તે બાદ આપ તી આંથી મદીના તંરફ સઘલા અહુલેબઝેતને લઈને ચાલેઆ તાકે મનાજંલો તંઝે કરતા કરતા મદીના મુનવરમાં આવેઆ.

રાવી જાનસોજં બયાન કરેછે કે તે બાદ આફા ઝાંલી જંઝેનુલઝાંબેદીન આપ રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લી અલેહે વ આલેહીના રોજા મુબારક માંહે આવેઆ, અને નખી મુહમ્મદ મુસૈત્તફ સલ્લલ્લી અલેહે વ સલમની જંઝારત કીધી, બાદ આફા ઝાંલી જંઝેનુલઝાંબેદીન રોવા લાગા અને વીલાફ કરવા લાગા, આપ ફરમાવા લાગા કે અઝ્મે નાના રસુલિલ્લાહ આપના સઘલા ફરજંદોતો જંબેહ કરવાણાં, અને સઘલી દીકરીઓ ભાણુજીઓ ગઈ, કોઈ ઝેકના વાસ્તે ફરજંદ બાકી ન રહેઆ, તમામ સઘલા મારેઆ ગીઆ. અઝ્મે નાના રસુલ આપના નવાસા હુસેન બકરાઓની મીસલ જંબેહ કરવાણાં, તાકે આપના હાથના આંગલાઓ પાણુ કંતોઝં કરવાણાં, યાઝંને સારબાન મલઉંને આપનાં બેહ હાથ મુબારકને કંતોઝં કીધા. અઝ્મે નાના મુહમ્મદ દુશમનોઝે તો અમારી સાથે જંગ કીધી અને જ દાસ્ત હતા યાઝંને અમીરલ મોઅમેનીનના શીઝાં કુશમાં હતા તે લોકોઝે તરક ચારી કીધી યાઝંને ચારી ન દીધી.

અઝ્મે નાના નખી મુહમ્મદ આપના નવાસાના માથાને મલાઈનોઝે ભાલાની નોક ઉપર ઉચુ કીધું અને આપના જસમ શરીફને જંમીન ઉપર મુકીઉં

રાવી પુરજામ બયાન કરેછે કે આફા ઝાંલી જંઝેનુલઝાંબેદીન આપ રસુલિલ્લાહની કંબર ઉપર ઉભાછે રોઝેછે અને ફરમાવેછે કે અઝ્મે નાના રસુલ, આપના કલેજના ટુકડા હુસેન પેઆસ પેઆસ કરતાં મરી ગયા, અમ્મા દુશમનોઝે પાણી ન પીવરાવીઓ કે જ પાણી થકી તમામ જંગલોનાં જાનવરો સઝેરાબ થાઝે અને તે પાણીને મલાઈનોઝે હુસેન અલેહિસૈલામ અને આપના અહુલેબઝેત

ઉપર હરામ કીધું. અચ્ચે નાના રસુલિલલાહ મલાઈને કુશીઆ અમારા ઘરેણાંઆને છીની લીધા હતા કે જસમ ઉપરથી કપડા પાણું છીની લીધા, સઘલી બીબીઆને નંગેસર કીધી આડનીઆ છીની લીધી, અચ્ચે નાના રસુલિલલાહ સાહેબ અમે બંદીવાન થઈને શાંત ગીઆ ગાયાકે અમે રૂમનાં કેદીઆ કરતા પાણુ હાલ અમારું બુરું થીઉં.

માઝંશરલ એખવાનો નબી અલ હમાનો, રાવી પુરજંમ બયાન કરેછેકે આકાંઝાલી જંએનુલઆબેદીન રસુલિલલાહની કુંબર ઉપર એટલું રોયા કે બેહોશ થઈ પડીગીઆ, આપની પાસે આપની પુઈ જંએનબ ઉભા હતા તેણે આપને ઉઠાડેઆ, તે બાદ આપ સઘલા અહેલેબએતને લઈને શતેમતજંજંહેરાની કુંબર પર આવેઆ, અને કુંબર ઉપર માથાને મુકી ઘણું રોયા, તે બાદ આપની પુઈ જંએનબ અલેહિરસલામ કુંબર ઉપર માથાને મુકીને રોવા લાગા, અને કહેવા લાગા કે અચ્ચે જાન શતેમા આ જંએનબ કમનસીબ જીવતી આવી છે અને આપનાં પ્રજંનક હુસેન, આપના તુરલ અંએનને કરબલાની જંબીનમાં મુકી આવી, અચ્ચે માં શતેમા લાઈ હુસેન, મારા દીલના અચ્ચેન વગર મને કેમ ચેન આવસે. એવી રીતે આપે ઘણું વીલાપ કીધા.

રાવી લખેછેકે તે બાદ આકાંઝાલી જંએનુલઆબેદીન સઘલા અહેલે બએતને લઈને ઘરની તંરશ ચાલેઆ. અચ્ચે એખવાનો નવારે આપ આપના સઘલા અહેલે બએતને લઈને ઘરની તંરશ આવેઆ તેવારે ઘરનાં એક બાળ્યુંપર તે જંએનબ ઉભા રીઆ, અને એક બાળ્યું પર કુલરુમ ઊભા રીઆ, અને રોવા લાગા અને કહેવા લાગા કે આ ઘરના વસનારાઓ કાંહાંછે, અક ખેટા જાંલી જંએનુલઆબેદીન આ પુઈને આ વેરાન ઘરમાં કેમ ચેન આવસે, અચ્ચે ખેટા જાંલી આ પુઈને કરબલામાં રહેવા દેતાં ઈઆં કેમ લઈ આવેઆ, અરે અચ્ચે ખેટા હું કરબલાએ મુઝાલામાં રહીને લાઈ હુસેન અલેહિરસલામની

છંઆરત કરતે અને વાંહાંજ મરતે. અઝ્મે ઝેખવાનો ઝેવીરીતના વીલાપ કરીને જંઝેનળ અલેહિસ્સલામ ઘણાં રોયા તાકે આપના રોવાઝ્મે તમામ મદાનાનાં લોકોને રૂલાવેઆ ઝેક હુશરૂ ઝરપા થીઝ્મા તે બાદ રાવી લખેછે કે સઘલા અહુલેખઝેત ઘર માંહુ આવેઆ.

અઝ્મે મારા ભાઇઝ્મા અને બેહુનો તમે આ દીનોમાં માતમના લીબાસને પહેનો. અઝ્મે ઝેખવાનો તે બાદ સઘલા અહુલેખઝેતનું સું કાનુન અને દસ્તુર હુતું કે જવારે જમાણુ યા કે પાણી આવતો તેવારે પહેલા આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામની લુખ અને પેઆસને યાદ કરતા અને રોતા, ને રૂલાવતા, તે બાદ જમાણુ જમતા અને પાણી પીતા, ઝેવી રીતે દીવસ નીકલતો, વલેંકીન જવારે રાત પડતી તેવારે જંઝેનળ આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામનું માતમ કરતા.

રાવી લખેછે કે યહંદ પક્ષીદનું આંમિલ મદીનામાં હતો, તેનું મકાન જંઝેન બના મકાનથી નજંદીક હતું, તે મલઉંન આંમિલને જંઝેનબનું માતમ કરવું અને રોવું પસંદ ન હતું, પણ મલઉંન પોતાના નશ્સમાં યાઝ્મેને પોતાના દીલમાં વીચાર કરીને કહેવા લાગોકે આ જંઝેનબનું રોવું મારી ઉંગમાં ખલલ કરેછે, મને ખીલકુલ ઉંગ આવતી નથી, ઝેનાં રોવાને બંદ કરવાનું ઇલાજ કરવું જંરૂર છે. ઝેટલું સોંચીને મલઉંને યહંદ પક્ષીદ ઉપર કાગલ લખીઝ્મા તે કાગલમાં મલઉંને સું લખેછે કે અઝ્મે યહંદ તું સું ગરજતમાં છે, ઇઆં ઝંલી જંઝેનુલખાંબેદીને જમાઝંત બની હાશમની અને તે સીવા બીજા કેટલાક લોકોને તૈયાર કીધાછે કે યહંદને કંતલ કરે, અઝ્મે યહંદ આ સઘલી રાઈ અને મનસુબો જંઝેનબના કરવામાં થાઝેછે. મે વાસતે તું હુશીઆરથા અને ઝે શરને દશ કરવા સાડ કોશિસ રાખજે, સુસતી ન રાખીસ, અગર સુસતી રાખીસ તો પછે તારા બાનનું નોખમ છે. રાવી લખેછે કે ઝેવીરીતે બંનાવટની વાત કરીને મલઉંને કાગલ લખીને લઈને

યલ્લંદની તંરશ મોકલાવેઆ.

માઝાશરલ ઈમખાનો નખીઅલ ઇમાનો નવારે મલઈનનો કાગલ યલ્લંદને પોહાંચેઆ તેવારે લઈન યલ્લંદ પલીદ ગજીખનાક થઈને કહુવા લાગો કે શીમર કાંહાંછે? અઝમે મારા દરખાનો જાઝમે જલદીથી શીમરને ખોલાવી લાવો. રાવી લખેછે કે લઈનના અમર મુવાશ્રેક શીમર હાજર થીઆ તેવારે લઈન યલ્લંદ કહુવા લાગો કે અઝમે શીમર તું ગજીલતમાંછે? જલદી તૈયાર થા, અને લશકરને તૈયાર કર. મલઈન શીમર કહુવા લાગો કે અઝમે યલ્લંદ ખઝમેર તો છે? લઈન યલ્લંદ પલીદ કહુવા લાગો કે અઝમે શીમર તું ખઝમેરીઅત પુછેછે, અરે મદીનાના આંખિલે લખીઉંછે કે ઇઆં આંલી જંઝમેનુલઆખેદીને અને ઈમની કુધ જંઝમેનખ અલેહુસ્સલામે અકસર ખની હાશખને તારા કંતલ વાસતે તઈઆર કીધાછે, વાસતે અઝમે શીમર તું તારી સાથે કેટલુંક લશકર લઈને જલદીથી જા, જંઝમેનખ અને આંલી જંઝમેનુલઆખેદીનને પકડીને યાંહાં લઈ આવ.

રાવી લખેછેકે લઈન યલ્લંદ પલીદનાં હુકમ મુવાશ્રેક લઈન શીમરે લશકરને તઈઆર કીધું અને દમશ્કથી ચાલેઆ તાકે મનાજીલો તંઝમે કરીને મદીનામાં આવેઆ.

માઝાશરલ મોઅમેનીન મોઅમેનીનની જમાઅત, રાવી પુરઝીમ ખયાન કરેછે કે લઈન શીમરે લશકરને કહીઉં કે અઝમે લશકરીઆ તમે તમારો ઊતારો મદીનાના બાહુર રાખો. લઈનનાં અમર મુવાશ્રેક તમામ લશકર મદીનાના બાહુર ઉતરેઆ નવારે જજરનો વખત થીઆ તેવારે લઈને હુકમ કીધોકે મારી સાથે સવાર તૈયાર થઈને આવે. લઈનના હુકમ મુવાશ્રેક ચાર સવાર તઈઆર થીઆ, શીમર લઈન તે ચાર સવાર લઈને આકાં આંલી જંઝમેનુલઆખેદીનનાં ઘરની તંરશ આવેઆ અને પુકારવા લાગો કે અઝમે નખીનાં અહુલેખઝમેત ઉઠો. રાવી જાનસોજી લખેછે કે લઈન શીમરે આકાં આંલી જંઝમેનુલઆખેદીનના દરવાજાને દશતક દીધો, અને

કહેવા લાગો કે અચ્ચે અંલી દરવાજો ખોલો.

માઝાશરલ એખવાનો નથી અલ ઈમાનો આફાં અંલી જંએનુલઆપેદીને દરવાજોનો આવાજ સાંભલીને આપે (ફજળાને અમર કીધોકે અચ્ચે ફિજળા જુએ દરવાજો ખોલો એ કોણછે?

રાવી લખેછે કે મવલાના અંલી જંએનુલઆપેદીનનાં અમર મુજબ ફિજળા ઉઠેઆ દરવાજાને ખોલીઉ, ફિજળા જુએછે સું કે શીમર લઈન ચાર સવાર લઈન આવે એાછે. ફિજળા કહેવા લાગાકે અચ્ચે શીમર લઈન તું કેમ આવેએાછે? સું ધરાદાછે? અચ્ચે લઈન સકીનાનાં કાનનાં દુરે છીની લીધા, અને ગાલો ઉપર તમાચા મારેઆ તે ઉવે સું સુંગરાનાં કાનનાં દુરે લેવા આવેએાછે? અચ્ચે શીમર તું ખુદાથી કર, કેમ નથી મુહમ્મદ મુસતશનાં અંહુલેખએતને સતાવા આવેએાછે? રાવી પુરજામ બયાન કરેછે કે લઈન શામર ફિજળાનાં કલામ સાંભલીને કહેવા લાગો કે અચ્ચે (ફજળા મવલાના અંલી જંએનુલઆપેદીનને બાહર ખોલાવો મને કાંઈ સવાલ કરવોછે.

અચ્ચે એખવાનો (ફજળા ઘરમાં આવેયા. આફાં અંલી જંએનુલઆપેદીન ફરમાવા લાગા કે અચ્ચે (ફજળા દરવાજો ઉપર કોણ આવેએાછે? ફિજળા ઝંરજં કરવા લાગા કે અચ્ચે આફાં અંલી, શીમર આવેએાછે. આપ ફરમાવા લાગા કે એ લઈન સું કાંમ વારતે આવેએાછે? અને એ સું કહે છે? ફિજળા ઝંરજં કરવા લાગા કે અચ્ચે મવલા એ લઈન કહેછે કે મવલાના અંલી જંએનુલઆપેદીનને બાહર ખોલાવો. મને કાંઈ શએનો સવાલ કરવોછે.

માઝાશરલ મોઅમેનીન મોઅમેનીનની જમાએત રાવી બયાન કરેછેકે આફાં અંલી જંએનુલઆપેદીન આપ ઉઠેઆ ઘરના બાહર તશરીફ લાવેઆ અને ફરમાવા લાગા કે અચ્ચે શીમર સું કહેછે? સાવાસતે આવેએાછે? લઈન કહેવા લાગાકે અચ્ચે અંલી જંએનુલઆપેદીન યહ્યુનું હુકમ થીએાછે કે અંલી જંએનુ

લક્ષ્મીબેદીનને અને એની કુટુંબજનને લઈ આવેા. તે વાસતે તમે અને તમારી કુટુંબ બેઠા મારી સાથે આવેા.

અહીં એખવાનો આપ શરમાવા લાગા કે અમ્મે શીમર કેમ અમને સતાવે છે, અરે અમે મજલુમે છીએ, અમે અમારા ઘરમાં બેઠા છીએ, અમારા શાહદાએને રોઈ રહેઆ છીએ, તું અમારા ઊપર જુલમ અને સીતમ ન કર, અમ્મે લઈને ખુદા તારાલાથી હર. અરે અમ્મે લઈને તું કયામતના દીને ખુદા, અને અમારા નાના નથી મુહમ્મદ મુસૈં તંશ સહલહલાહ અલહદહે વ આલેહીને તું જવાબ દઈસ? અમ્મે લઈને તું કેટલાક વરસ જીવનારછે? કે તું અમારા ઊપર એવું જુલમ અને સીતમ કરેછે.

માર્ગશરણ એખવાનો નથી અલ્લ હમાનો રાવી પુરજમ ખયાન કરેછેકે આફા અંલી જંએનુલક્ષ્મીબેદીનનું શરમાવું લઈને શીમરે કબુલ ન કીધું. આખ ફક્તઅમર આપને જાવું પડીઊં, આપની સાથે આપની કુટુંબ જંએનખ અલેહિસ્સલામે પણ તઈઆરી કીધી.

અમ્મે એખવાનો બાઈ જાનો જેવારે મવલાના અંલી જંએનુલક્ષ્મીબેદીન અને જંએનખ અલેહિસ્સલામે ચાલવાની તઈઆરી કીધી, તેવારે અહેલે ખચ્ચેતમાં રોવાનું અને માતમનું શોર ઉઠેઆ, સઘલા અહેલે ખચ્ચેત કહેવા લાગા કે સાહેબ આપતો પધારો છો હવે અમારો કોન વાલી અને વારસછે? કે અમે તેનાં આસરે બેસી તું. આફા અંલી જંએનુલક્ષ્મીબેદીન શરમાવા લાગાકે અમ્મે મારા નાના નથી મુહમ્મદ મુસૈંતંશનાં અહેલેખચ્ચેત તમે ન રોવો, ખુદા તારાલા તમારો હાફીજ અને નાસિરછે.

રાવી લખેછેકે તે બાદ આફા અંલી જંએનુલક્ષ્મીબેદીન અને આપની કુટુંબ જંએનખ અલેહિસ્સલામ બેઠા જણાં ચઢે પક્ષીની તંરશ ચાલેઆ તાકે મના જંલો તંએ કરતા કરતા ધમકીની સરહુદ તક પોંહાંએઆ. રાવી ખયાન કરેછે

કે નેવારે આફાં અંલી નંચેનુલઅંખેદીન અને નંચેનળ અલેહિમસ્સલામ ધમ શંકની નજંદીક થીઆ તેવારે લંઈન શીમર કહેવા લાગોકે અચ્ચે અંલી નંચેનુલ અંખેદીન તમે આ બાઝંની અંદર ઉતરો હું યહંદ પલીદ ઉપર કાગલ તમારા બાબમાં લખું છું અને સવાલ કરું છું કે હું અંલી નંચેનુલઅંખેદીનને લઈ આવે ચોધું. હવે અમીરનુ સું હુકમ છે ? પછે યહંદનુ ને હુકમ હસે તે જારી કરીસ.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે લંઈન શીમરે યહંદ પલીદની તંરશ માણસ મોક લેચો અને મવલાના અંલી નંચેનુલઅંખેદીન અને આપની કુઈ નંચેનળને તે બાઝમાં ઉતારેઆ.

માઝશરલ મોઝમેનીન રાવી લખેછે કે નેવારે આફાં અંલી નંચેનુલઅંખેદીન અને નંચેનળ તે બાઝમાં ઉતારો કીધો તેવારે નંચેનળ અલેહિમસ્સલામને ચેક ખજુરી નજર આવી, તે ખજુરી સુકી હતી, આપ તે ખજુરીની તંરશ ખિંતાળ કરીને રોવા લાગા અને ફરમાવા લાગા કે અચ્ચે ખજુરી હજી તું ઉભીછે ? આરે ચેક દીવસ તે હતો કે મારા ભાઈ હુસેન, માં શતેમાનાં દીલના ચકનનું માથું મુખા રક તારી ડાહીમાં લટકેચો હતો. અચ્ચે ખજુરી તે માથું કાંહાં ગધ્યું ? અચ્ચે ખજુરી તને હચેકે કે તું હજી સુધી ઉભીછે, કેમ તું પડી ગઈ નહીં.

રાવી લખેછે કે તે ખજુરી તેજ વખત પડી ગઈ, તે બાદ આપ વીલાપ કરીને લણાંજ રોચેઆ, અને ખુદા તઝાલાથી મુખાંતીળ થઈ ફરમાવા લાગા કે અચ્ચે જારી, હર વખત ને હરં થડી અમે તંલળ કરીચે છીચે તારી યારી, તારી શાનછે લણી ભારી, આ મલાઈંનોનું અમારા ઉપર જુલમછે ભારી, તેનાં સબબથી અમારી આંખોથી આંસુછે જારી. અચ્ચે પરવરદીગાર અચ્ચે આલમના પાલનહાર. અને અચ્ચે મજલૂમની દુઆનાં જવાબ દેનાર, આ ખજુરી ભાઈ હુસેનનાં ગંમમાં સુકાઈ ગઈછે, તાકે આખરૂલઅમર પડી ગઈ, અને આ નંચેનળને કેમ મૌત આવતું નથી તાકે ફુનીઆની મુક્તીબતો અને બલાથી છુટે.

અચ્ચે મારા ભાઈઓ અને બેહેનો તમારા કાન સાંભળવાની તૈરફ લગાડો. રાવી જાનસોજી બયાન કરેછે કે તે બાઈમાં એક માલી રહેતો હતો, તે માલીનાં કાનમાં જંચેનળ અલકલિસ્તસલામનાં રોવાળું આવાજ પોંહોંર્યું; મલકેન દાડતો જંચેનળ અલકલિસ્તસલામની તૈરફ આવીઓ અને કહેવા લાગો કે અચ્ચે બધ રીઓ તમે કેમ યાંહાં રોવોછો, અને મોંહથી બદ સંકનીના કલામ બોલોછો? તે બાઈબાનનાં હાથમાં એક કોડાળ હતો તે મલકોંને જંચેનળ અલકલિસ્તસલામનાં પીઠમાં મારેઓ.

રાવી પુરજોંમ બયાન કરેછે કે કોડાળાનાં લાગવાની સાથે આપ જંમીન ઉપર પડી ગીઆ. આપની પાસે આકાં જંચેનુલઝાંબેદીન ઉભા હતા, તે આપ ફરમાવા લાગા કે અચ્ચે મલકોંન, તું અમારા ઉપર કેમ જુલમ અને સીતમ કરેછે અચ્ચે મલકોંન તું અગર કહેતે કે મારા બાઈમાં ન રોવો તો અમે ન રોતે, અચ્ચે મલકોંન બાઈબાન ખુદાતઝાંલા તારા બે હાથને કંતો કરનો, અને અજોંબે અકબરમાં દાખલ કરનો.

રાવી લખેછે કે આકાં ઝાંલી જંચેનુલઝાંબેદીનનું ફરમાવું તમામ ન થીઝોં કે મલકોંન બાઈબાનનાં બેઝો હાથ કંતો થઈને જંમીન ઉપર પડી ગીઆ, તે બાદ આકાં ઝાંલી જંચેનુલઝાંબેદીન ફરમાવા લાગા કે અચ્ચે કુઈજ સોહુજ ઊઠો આ ઝંરીજ ભતરીજથી બોલો અને વાત કરો, અચ્ચે કુઈજ સોહુજ કેમ બોલતા નથી આ મજલુમ ભતરીજા રોચેછે જવાબ દો.

રાવી પુરજોંમ બયાન કરેછે કે મવલાતનાં જંચેનળ અલકલિસ્તસલામે આંખ ખોલી અને ફરમાવા લાગા કે અચ્ચે બેટા જંચેનુલઝાંબેદીન આ તમારી કુઈજ હવે ઘડી બેઘડીનાં મહેમાનછે, સાવાસતે કે હમણાં મેં સપનું ત્રાચું કે બાવા ઝાંલી અને માં શર્તેમાં મને ફરમાવેછે કે અચ્ચે બેટી જંચેનળ આંજનાં દીનની મગરજ ન થાંચે યાને સુરજ ગુંફજ નહીં થાચે કે તમે અમને આવીને લાહકં

થાસો તે વાસ્તે અમ્મે ખેટા અંલી હવે હું તમારી ફરકત કરનાર છું.

રાવી લખે છે કે જંમ્મેનળ અલેહિસ્સલામની જંખાન મુબારકથી ફરમાવવું તમામ ન થયું કે આપ વશત થીઆ. ખુદા તાર્ખાલાની સલવાત અને રેહમત અને તહયાત હમેશાં કયામતનાં દીન લગી ખીખી જંમ્મેનળ ઉપર મુતસલત રહે.

માર્મશરલ મેખવાનો નખી અલ ઇમાનો રાવી પુરગમ ખયાન કરે છે કે જવારે જંમ્મેનળ અલેહિસ્સલામ વશત થીઆ તેવારે મવલાના અંલી જંમ્મેનુલઅંખે દીન રોવા લાગા અને આપ ફરમાવા લાગા કે અમ્મે કુઇજ સાહેબ આ ગંરીખ ભતરીખને પરદેસમાં યાને પરાયા દેસમાં મુકીને ચાલેઆ ગયા, અમ્મે કુઇજ સાહેબ ખાવા હુસેન જવારે શહીદ કરવાણું તેવારે હું આપનાં ઉપર આસરો લઈને ખેડો હતો, હવે આ પરદેસ માંહે માફ કોન છે? કે તેનું આસરો લઉં, અમ્મે કુઇજ સાહેબ ઉઠો આ નજંલુમ ભતરીખથી વાત કરો.

રાવી પુરગમ ખયાન કરે છે કે આફા અંલી જંમ્મેનુલઅંખે દીન આપ ઘણાજ રોયા અને વીલાપ કીધા તાકે આપને ગંશ આવી ગીઆ. અમ્મે હુસેન અલે હિસ્સલામના માતમદારો અને ગંમખવારો જવારે આફા હુસેન અલેહિસ્સલામની અને અહેલે ખમ્મેતની છંકર તમારા કાનો ઉપર ગુર્જરે તેવારે તમે સઘલા રોવો અને માતમ કરો, વાવમ્મિલા પુકારો.

અમ્મે મેખવાનો રાવી જાનસોજં ખયાન કરે છે કે તે બાદ મૌલાતના જંમ્મેનળ અલેહિસ્સલામની બાંદી (ફજ્જો) આપની લાશના નજંદીક આવી અને માથા ઉપર ખાક ઉડાવવા લાગી, જંમીનથી માથું ટકરાવા લાગી રોવા લાગી અને આ નુહો જીઅર સોજંથી પડીને ગોયા માતમ કરતી હતી.

નુહો.

(ફજ્જોને કહા લાશઅે જંમ્મેનળકે મમ્મેવારી

અફ કુખંતરે જંહેરા

પરદેસમે અખ કોન ખંખંર લેગા હમારી

અફ કુખંતરે જંહેરા ૧

કયા દુશમને અડલાહથા વો જાલીમે બેદાન
હમ્મે બેલચેકા જાંબ લગા પુશતપે કારી
જામસે મેરી બીબીને કંજા કી હમ્મે બલાલુ
તાલ્લેસ્ત મમ્મે અબ કંબ્રપે અમ્મેડુગી તુમારી
વો જાલીમે બેપીર ના ચે જુલમ ન કરતા
તો કાહેકો ચે શીકલ યહાં હોતી તુમારી
અફ જાંબેનબે ખાતુન પરસ્તારે યતીમાં
કુછ આખરી ખીદમત લો મમ્મે લોંડી હુ તુમારી
ફિજજાં ચે બયાં કરતીથી રોરેકે ના એકબાર
બાબાકી શહાદત હમ્મે શાહાદત ચે તુમારી
અશરફકુબી બહેરે નબી વ હમ્મેદરે કરીર
અફ બીનતે અંલી શતેમા જાંહેરાકી પેઆરી

જાંબી કીઆ તુમકો
અફ દુખંતરે જાંહેરા ૨
થી આપકે હમરા
અફ દુખંતરે જાંહેરા ૩
બેટી પે નબીકે
અફ દુખંતરે જાંહેરા ૪
અફ આશકે શાંબીર
અફ દુખંતરે જાંહેરા ૫
સજાદ પુકારે
અફ દુખંતરે જાંહેરા ૬
બખશાએ ખુદાસે
અફ દુખંતરે જાંહેરા ૭

માઝશરલ મોઅમેનીન રાવી જામસોજાં બયાન કરેછે કે ફિજજાં આ
નુહો પડાને ઘણાજ રોયા, એના રોવાથી મલાઈનો શામીએ ન એના સાથે
હતા તે પણ સઘલા રોયા.

અમ્મે એખવાનો તે બાદ જાંબેનબ અલેહિસસલામનાં વશતની ખંબર
ગામડાના લોકોને પોંહોંચી કેને ગામડો તે બાજથી નજંદીક હતો, ગામડા માંહે
કેટલાક શીઆ રહેતા હતા તે આપના વશતની ખંબર સાંભલીને તે શીઆ અને
શીઆની બધરીએ આવેઆ.

રાવી લખેછે કે તે શીઆ અને એની બધરીએ જાંબેનબ અલેહિસસલામની
લાશ મુબારક ઉપર ઘણાંજ રોએઆ, અને માતમ કીધું, તે બાદ સઘલી બધરી
એએ આપને ગુંસલ દીધું, અને કશન પેહેરાવીયું, તે બાદ આફાં અંલી જાંબે
નુલઆબેદીને નમાજ પડાવી અને આપનાં જનાજાને ઊપાડીને આલેઆ તાકે મીસ

રમાં આવેઆ. અચ્ચે ઝેખવાનો બાઈથી મીસર નજંદીક હનુ' કે જે બાઈમાં આપ રાહીદ કરવાણાં.

રાવી પુરગમ બયાન કરેછે કે મવલાના હુસેન અલેહિસ્સલામનું માથું મુબા રક દશન થીઊંછે તેનાં પાસે મીસરમાં મવલાના અંલી જંઝેનુલઅંબેદીને આપને દશન કીધા, તે બાદ આપ જંઝેનુલ અલેહિસ્સલામના કંબર ઉપર ઉભા રહુઆ, અને ઘણાંજ રોઝેઆ, અને વીલાપ કીધા. માર્ગશરલ ઝેખવાનો નખીઅલ ઇમાનો રાવી લખેછે કે જંઝેનુલ અલેહિસ્સલામનાં વશાતની ખંબર યહંદ પલીદને પોંહાંચી તે વખત લઈને નેહાયત ખુશી કીધી. તે બાદ લઈને ખંબર પોંહાંચી કે મુખંતાર નીકલેઆછે, મારા કંતલનું ઇરાદા કરેછે, તે વાસતે લઈને આકું. અંલી જંઝેનુલઅંબેદીનને રજા દીધી અને હુકમ કીધો કે અંલી જંઝેનુલ અંબેદીનને કંઝેદ ન કરસો, અને કહો કે મદીને જાઓ.

અચ્ચે ઝેખવાનો ભાઈજનો મહેરબાનો રાવી પુરગમ બયાન કરેછે કે આકું. અંલી જંઝેનુલઅંબેદીન આપ મદીનામાં આવેઆ, ઘરને લાજમ થીઆ. રાવી લખેછે કે તે બાદ યહંદ પલીદ નજંદીકમાં હલાકું થીઆ, ખુદાની લાઝમત એ યહંદ ઉપર.

મલકેન યહંદના હલાકનું બયાન.

લઈને યહંદ પલીદની પીઠ ઉપર એક દાનું યાઝને એક ફુનસો થઈ હતી, તમામ સઘલા અંતબાઓ એકઠા થીઆ, ઇલાજ કીધો, લેકીન આરામ ન થીઈ તે ફુનસીના અંદર એટલી ગરમી થઈકે ગોયા જહૂનમ સલગી રહીછે.

રાવી લખેછે કે અંતબાના બાજોએ એ ફુનસી ઉપર પટી મુકી તે વખત તે તબીબનાં હાથનાં આંગલા સુકાઈ ગીઆ, એવી રીતની જહૂનમ સલગી હતી. આજફલઅમર લઈને હલાકું થીઆ. રાવી લખેછે કે લઈને મેયલ ઊપાડીને

શહેરનાં બાહર એક મકાન હતું જે મકાનનું નામ દરબલ છે વાંહાં લઈ આવેઆ, લઈનનાં વાસતે ફંબર ખોદવાણી. જાં કંબર તૈયાર થઈ અને જસદ નાપાકને નાખવાનો ઇરાદો કીધો, કે એક અર્જંદહા મોંહુ શાડીને તે ખાડામાં ખેઠાછે, સઘલા લોકોડ તે ફંબરને મુકીને બીજી ફંબર ખોદી તે ફંબરનેભી મુકીને તીજી ફંબર ખોદી તેમાં પણ અર્જંદહા નર્જર આવેઆ.

રાવી બયાન કરેછેકે લઈન ચર્લ્ડ પલીદના વાસતે એવી રીતે ઘણી ફંબર ખોદાણી, સઘલી ફંબર મોંહુ અર્જંદહા નર્જર આવેઆ તાકે મર્ગરજનું વખત નર્જદીક થીઆ. સઘલા લોકો લઈનનાં મુરદાને મુકીને શહેરમાં જાતા રહેઆ. અફ એખવાનો ભાઈજાનો શ્રીકરનું મકાનછે ગોર કરવાની જગેહુછે કે લઈન પલીદનો જુરસો નાપાકને જંમીને ભી કબુલ કીધું નહીં તાકે જંમીન ઉપર પડી રહેઆ અને સઘલા જાનવરોએ નોશ કીધો, ખુદા તાર્ખાલા એ લઈન પલીદને અને એના તાખે દારોને અર્જાખે અકબરમાં દાખલ કર્યો અને હમેશાં એ અર્જાખમાં બાકી રાખ્યો આમીન યા રૈખિલ આલમીન.

મોઅજેઝે પ મો.

આ મોઅજેઝેમાં જીબરધલ ત્રણ ફલ લાવેઆં તેનું
બયાન છે.

માર્ગાશરલ મોઅમેનીન મોઅમેનીનની જમાઅત ખુદા તાર્ખાલા તમને રાખે સંહી અને સલામત, અએ એખવાનો ભાઈજાનો મેહરબાનો ઉમસલમા થકી રીવાયતછે કે ઉમસલમા કહેછે કે એક રોજ રસુલિલીહ સલ્લીલ્લા અલહુદે વ

આલેહી મારા ઘરમાં બેઠા હતા અને જીભરધલ નાજીલ થીઆ, રસુલિલ્લાહ મને શરમાવા લાગ્યા કે અમ્મે ઉમસલમા હમણાં મારા નજીક જીભરધલ બેઠા છે ને વાસતે કોઈને આવવા નહીં કહ્યા. ઉમસલમા કહેછે કે હું શરમાઈ ગયેલી છું. ઉપર ઉભી રહી નાહું છું છું કે નળીનાં બે નવાસા, અલ્લાહના ખાસી, અલ્લામના ખુલાસી, મવલાના અલ હસન વલ હુસેન તશરીફ લાવેઆ, મેં અંરજ કીધી કે અમ્મે બેટા હમણાં ઠેરી જાઓ. તમારા નાના મુહમ્મદ મુસતાફાનાં નજીક જીભરધલ બેઠા છે.

ઉમસલમા રીવાયત કરેછે કે મારા કહેવાની તરફ બેઠે રાહુજીદાઓએ બીલકુલ ખયાલ રાખેઆ નહીં, અને જ્યાં નળી મુહમ્મદ મુસતાફા બેઠા હતા ત્યાં આવેઆ. ઉમસલમા કહેછે કે હું અમ્મેની પાછલ આવી, નાહું છું છું કે જીભરધલે આસમાનની તરફ ઘસારત કીધી ને હાથને ફરજ કીધો, તે બાદ પાછો હાથને ખેંચી લીધો કે જીભરધલનાં હાથમાં મને ત્રણ ફલ નજર આવેઆ, એક તશાહ અને બીજું સફરજલ અને ત્રીજું ફાડમ, એ ત્રણ ફલ જીભરધલે મોલાના અલ હસન વલ હુસેનને આપેઆ. ઉમસલમા કહેછે કે બેઠે સીદાઓએ ત્રણ ફલને લઈને નળીની જનાબમાં અંરજ કીધી. રસુલિલ્લાહ શરમાવા લાગ્યા કે અફ મારી બેઠે આંખના તુર અને હીલનાં સરવર આ ત્રણ ફલને લઈને તમે તમારા મકાનમાં જાઓ. ઉમસલમા કહેછે કે મવલાના અલ હુસેન એ ફલને લઈને ઘરમાં આવેઆ, થોડી દંર ન થઈ કે નળી મુહમ્મદ મુસતાફા તશરીફ લાવેઆ, સઘક્કા અહલેખમ્મેત એકઠા થઈને બેઠા તે પછે સઘલાએ તે ત્રણ ફલને ખાધા.

રાબી લખેછે કે જ્યારે તે ત્રણ ફલને નોશ કરી ચુક્યા કે પાછા તે ફલો પોતાના હાલ પર બાકી છે, તાકે તે ફલો યાઝાને સફરજલ તશાહ અને ફાડમ, રસુલિલ્લાહ વશત થીઆ વાંહાં સુધી સહી સલામત બાકી રહેઆ. આકાં હુસેન શરમાવેછે કે જ્યારે મારી માં શતેમતજજહેરા વશત થીઆ

તેવારે દાડમ ગુમ થઈ ગીઉં, અને તશાહ અને સશરજલ બાકી રહેઆ, તે બાદ જેવારે મારા બાવા ઝાંલી ઈબને અબીતાલીબ શહીદ થીઆ તેવારે સશરજલ ગુમ થઈ ગીઆ, ફક્ત તશાહ એક બાકી રહેઆ, તે કીઆં સુધી કે હું કરબલામાં આવેઆ અને મલાઈનો કુશીઆએ મારા ઉપર અને મારા અહેલેબએત ઉપર પાણી બંદ કીધો ત્યાં સુધી તે તશાહ બાકી રહેઆ.

માર્ગશરલ એખવાનો નબી અલ ઈમાનો આકા હુસેન શરમાવે છે કે જેવારે મને પેઆસની શીફત થાતી હતી તેવારે હું તે ફલ પાઝને તશાહને સુખતો હતો કે ફોરન પેઆસ મટી જાતી હતી, પણ જેવારે મારી સાહાદત કરીબ થઈ પાઝને શીમર લઈને ખનજર લઈને આવેઆ તેવારે તે તશાહનું રંગ ફરી ગીઉં. આકા ઝાંલી ઈબનલ હુસેન શરમાવે છે કે જેવારે મારા બાવા મવલાનાં અલ હુસેન શહીદ કરવાણાં તેવારે તે તશાહ ગુમ થઈ ગીઆ, અને તે તશાહની ખુશખો આવવા લાગી, હજી આપ શરમાવે છે કે મવલાના અલ હુસેનની સાહાદતના બાદ જેવારે હું આપની હિઆરત કરવા વાસતે જાતો તેવારે તે તશાહની ખુશખો આપની ફેબર થકી આવતી હતી.

અએ એખવાનો બાઈજાનો આકા ઝાંલી જંએનુલઆબેદીન શરમાવે છે કે ને કોઈ શખસ અમારા સીઆ હુઆએ અને એમ ઈરાદા કરે કે મનેબી એ તશાહની ખુશખો મયત્સર થાએ તો આપ શરમાવે છે કે નીચત ખાલિસ કરીને ફજરના વખત આપની ફેબર તરફ આવે અને આપનાં ઉપર સલવાત પડે તે બાદ આપની ફેબર ઉપર માથાને મુકીને હિઆરત કરે તો તે તશાહની ખુશખો આવસે, પંકીનન જાણે એમાં જંરા જર શક ન લાવો, અગર કોઈ શક લાવસે તો કાફર થાસે વસીલામ.

મોચ્ચનેન્ને ૬ ઠો આ મોચ્ચનેન્નેમાં હાથીનું બયાનછે.

માઝ્મશરલ મોઝ્મનેનીન મોઝ્મનેનીનની જમાઝ્મત અફ ઝ્મિખવાનો લાઇ
જાનો મહુરખાનો રાવી બયાન કરેછે કે હુરરાખાફનાં નવાબને શક પઝ્મિદા
થીઝ્મિ કે મવલાના હુસેન અલેહિસૈલામ ઉપર રોવું અને તાઝ્મિજ્મિ બનાવવા
ઝ્મિ સધલું બીદઝ્મતછે.

રાવી લખેછે કે નવારે મોહુદૈમ અલ હરામનાં ઝ્મિયામ નજદીક આવેઝ્મા
તેવારે તે નવાબે રોહુરમાં મુનાદી શીરાવીકે હુસેન અલેહિસૈલામ ઉપર રોવું અને
તાઝ્મિજ્મિ બનાવવા બીદઝ્મતછે વાસતે જંકોઈ શખસ તાઝ્મિજ્મિ બનાવસે તો તે
શખસ ઉપર સીઝ્માસત કાયમ થાસે. રાવી લખેછે કે તમામ રોહુરના લોકોઝ્મિ તાઝ્મિ
જ્મિ બનાવવા મોકુફ કીધા તાકે મોહુદૈમ અલ હરામની દસમી તારીક આવી.

માઝ્મશરલ ઝ્મિખવાનો નખી અલ ઇમાનો રાવી જાનસોજ બયાન કરેછેકે તે
નવાબને વાસતે કેટલાક હાથીઝ્મિ હતા, હાથીઝ્મિના હરમેઝ્માન ઝ્મિક હાથી ઘણાજ
મોહુટો હતા, ઝ્મિ હાથીનં લોકો સૈયદલ શીલ કહુતા હતા.

અઝ્મિ ઝ્મિખવાનો નવારે કે મોહુદૈમની દસમી તારીક આવી તેવારે તે હાથી કે
નેનુંનામ સૈયદલ શીલ હતું તે હાથીઝ્મિ પોતાના ફીલથી આહુનો નારો ભરેઝ્મા
યાઝ્મને ઝ્મિક ઝીખ મારી કે પોતાનાં પગની સાંકલને તોડી નાખી.

રાવી લખેછેકે તે સૈયદલ શીલની ઝીખના આવાજને જુમતે હાથીઝ્મિઝ્મિ
સાંભલીને ઝ્મિકદમ સધલાઝ્મિઝ્મિ ઝીખ મારી ને પોતાના પગની સાંકલને તોડી નાખી

ને વાંહાંથી ચાલેઆ તે સૈયદલ શીલને તીઆં જમા થીઆ. તે બાદ તે સૈયદલ શીલ પોતાના થાનકથી ચાલેઆ અને ષઘવાડે સઘલા હાથીઆ ચાલેઆ તાકે નવાબનાં મેહલની નીચે આવીને ઉભારીઆ. તે બાદ તે સૈયદલ શીલ, તે મેહલનાં દરવાજાં બંદ હતા અને તે દરવાજાંમાં ખીલા જડેલા હતા, તે ખીલા ઉપર પોતાની સુન મારવા લાગે તાકે તે સુન જંખમોથી ચુરચુર થઈ ગઈ.

માર્ગશરલ એખવાનો નબી અલ ઇમાનો તે સૈયદલ શીલ રોએ છે અને આંખોથી આસુ જારી કરીને સઘલા હાથીઆની તરફ ખેતાબ કરીને કહે છે કે અએ સઘલા હાથીઆ તમે કેમ રોતા નથી? અને વીલાપ કરતા નથી? અરે આજ દીને રોવો અને વીલાપ કરો અને મોંહથી વા હુસેના વા હુસેના પુકારો. અફ સઘલા હાથીઆ આજ દીને મારી મુસીબતે નોશ ખાધું, તે મુસીબતથી કે ન મુસીબત અને મેહનત અને બલા ખલફના હમામ, મુત્તેકીનનાં ઈમામ, રસુલિલ્લાહના નુરલ અએન, શતેમતજેજહેરાના દીલનાં ચક્રિન ઉપર જારી થઈ; તે સઘલા તાઝીયાનાં, કુશીઆ મલાઈનોનાં હાથથી, એ મલાઈનો અંબીઆના નેક, મુહમ્મદ રસુલિલ્લાહનાં એહેકામને મુખાલીફ થીઆ. રસુલિલ્લાહ બારહા ફરમાવતા કે મારા અહેલેઅમ્મતનું મીસલ તમારા મોંહે નુહના સફીના મીસલ છે, કે ન શખસ એ જહાન્નમા સવાર થીઆ, તે ઝરફથી બચી ગીઆ અને ન શખસ એ જહાન્નમાં સવાર ન થીઆ અને મુતખલેફ રહેઆ તે ઝરફ થીઆ. અએ એખવાનો એ મલાઈનો કુશીઆએ નબી મુહમ્મદના અહેલે અમ્મતને સું સું તરેથી સતાવેઆ છે? અને ફલાફિઆ છે? અને સું સું તરેથી જુલમ અને સીતમ ફીધા છે કે કોઈ નબીની ઉમ્મતે એ મીસલ કામ ફીધું નથી. તે સૈયદલ શીલ કહે છે કે અએ સઘલા હાથીઆ આજ દીને વા હુસેના વા હુસેના પુકારો.

અએ એખવાનો તે સૈયદલ શીલ ઉભો છે પોતાની સુન દરવાજાં ઉપર મારી

રહુઆ છે અને કહે છે કે અજબ પસતાવો મારા જાનને અજબ પસતાવો મારા નફસને એક શહીદના વાસતે, એવા શહીદ કે જુલમ કરવાણાં. હજી તે સૈયદલ શીલ કહે છે કે અએ સઘલા હાથીઆ આજ દીને તમે પાણી ન પીઓ, અને જમણુ ન જમો અને નીંદથી રાહતને ન લીઓ, અએ હાથીઆ તમને ખંભર છે કે નહીં ? આજનું દીન કઈ છે, અરે આજનું દીન તે દીન છે કે એ દીન માંહે આલે નખી ઉપર મુસીબતનાં ગઢા ફરી ગયા છે. એ દીન માટે આફા હુસેન અને આપનાં ખેટા અને ખીરાદર અને ભાનજા અને ભતીજા અને અસહાજ વશદાર સઘલા કરબલાની જમીનમાંહે ભુખેઆ ને પેઆસા કંતલ કરવાણાં, ખુદ તાર્યાલા તે લોકોને અજાબ કરવો, અને જહુજમમાં દાખલ કરવો, કે સઘલાઆએ આફા હુસેન અલેહિરસલામ સાથે જંગ કીધી કે જે હુસેનનાં નાના મુહમ્મદ મુસીબતશ છે. રસુ લિલાહ કયામતનાં દીને એ સઘલા મલાઈનોનાં જહુગરૂ છે, તહફીક આંખના આંસુ આજના દીન જઈશનાં થાનાર છે, અએ સઘલા હાથીઆ વા હુસેના વા હુસેના પુકારો.

માર્યાશરલ એખવાનો નખી અલ હમાનો તે સૈયદલ શીલ ખુદ પોતે રોએ છે અને વીલાય કરે છે અને કહે છે કે અએ સઘલા હાથીઆ તમે રોવો અને વીલાય કરો એક મવલાના વાસતે કે જે મવલા કરબલાની જમીનમાંહે એકલા બાંકી રહીગદઆ, અને જુલમની તલવારથી કંતલ કરવાણાં, અને માટી ઉપર આપની લાશ મુખારક ચાલીસ દીન તક પડી રહી, અને આપના ફરજનદ મવલાના અંલી જએનુલ આમેદીન કંમિદ કરવાણાં, આપના પગમાંહે મલાઈનો ફુફીઆએ ખેડી પેહરાવી અને સઘલી ખીખીઆને ઉંટ ઉપર સવાર કીધી.

આફ એખવાનો તે સૈયદલ શીલ કહે છે કે અએ સઘલા હાથીઆ આજ દીને મારી આંખોથી ઉંઘ ઉડી ગઈ, અને મારા દીલમાં અંદહાએ નાશ કીધું, આફા હુસન અને આફા હુસેન નખીના દીલના ચેનની મુસીબતનાં વાસતે, અએ સઘલા

હાથીઆ તમે આજ દીને આફા હુસેન ઉપર રોવો અને વીલાપ કરો અને વા હુસેના વા હુસેના પુકારો તાફે આફા હુસેન કયામતનાં દીન તમારા શરી થઇને શશા અંત કરે.

માર્ગશરણ એખવાનો રાવી કહુછેકે જેવારે તે સૈયદલ શીલના વીલાપને નવાખે સામલીઉં તેવારે પોતાના દીલમાં સોંચી વીચાર કીધો કે આફા હુસેનના તાલંઆ ખંદ કીધા તેની સજાં મને મલેછે, એટલું કહીને તે નવાખ પોતાનાં મકાંન ઉપરથી તે સૈયદલ શીલના મશતક ઉપર પડી ગીઆ, તે આદ તે મશતક ઉપરથી જંમીન ઉપર કુદવાને તે સૈયદલ શીલની સુંદ પોતાનાં હાથમાં પકડી કહુવા લાગો કે અએ સૈયદલ શીલ હુએ આફા હુસેનના તાલંઆ ખંદ કીધા તે મારી ખંતાં અંતમ થઈ, હું એ ખંતાની આફા હુસેનથી મોઆશ તૈલખ કહું, અને મારા શહેરમાં લોકોને અમર કહું કે તમામ લોકો આજને આજ તાલંઆ ખનાવવા શુર કરે. એવી રીતે તે નવાખે તે હાથીથી ખિંતાખ કરીને એની સુંદને પકડીને તમામ શહેરમાં નીદા કરતો ચાલેઆ જાએછે, અને કહુછે કે અએ લોકો મેં તમને આફા હુસેનના તાલંઆ ખનાવવા ખંદ કીધા તે મારી ખંતાં અંતમ થઈછે, તે વાસતે હું તમને અમર કહું કે આજથી તાલંઆ ખનાવવા શુર કરો, ને શખસ તાલંઆ ખનાવતો હુસે અને નહીં ખનાવસે તો હું એને સજા કરીસ. એવી રીતે તે નવાખે તમામ શહેરમાં નીદા કીધી.

રાવી જાનસોજ લખેછે કે જેવારે તે નવાખ નીદાથી શરેગ થીઆ, તેવારે સૈયદલશીલ અને સઘલા હાથીઆ પોત પોતાનાં થાનક ઉપર ચાલેઆ ગીઆ.

અએ એખવાનો શીકર કરો શીકરનું મકાનછે ગોર કરો ગોરની જગાછે કે આફા હુસેન ઉપર હુએવાનો રોએછે અને વીલાપ કરેછે, અને તમે એના લાલની મજલીસમાં હાજર થાઓ, અને ચુપ ચાપ ખેસી રહો? ના, ના, તમને લાયક ન થાએ કે તમે ચુપ થઇને ખેસી રહો.

અચ્ચે ઝેખવાનો ભાઈજનો તમે પણ રોવો, અને આંખોથી આંસુનો વરસાદ વરસાવો, તાકે આકાં હુસેન તમારાથી ખુશ થાચ્ચે અને તમારી શક્ષાઝંત કરે અને તમને જન્નતમાં દાખલ કરે, અમીન. .

લુહારની હિકાયતનું બયાન.

માઝાશરલ ઝેખવાનો નબી અલ ઇમાનો ઝેક મરદ કુશીથકી રીવાયત આવીછે તે મરદ કુશી કંહુછેકે મારોં કસખ સુતાર અને લુહારનો હતો. નવારે કુશીથી ઉંમર સાઝંદ લશકર લઈને કરબલા મોઝંદલાની તૈરશ નીકલેચ્ચે હુસેનની જગ વાસતે, તેવારે હું પણ મારો સામાન લઈને ચાલેચ્ચે તાકે અમો કરબલામાં પોહોતા, ત્યાં ઉંમર બીન સાઝંદે ડેરો કીધો અને મેં પણ ડેરો કીધો. તેબાદ ઉંમર બીન સાઝંદે મને હુકમ કીધોકે અફ હદાદ તું ડેરો વાસતે કેટલીક ખીલીચ્ચે તૈયાર કર, અને ઘોડાનાં બાંધવા વાસતે પણ મેંપો તૈયાર કર. તે બાદ હદાદ ચાઝંને લુહાર કંહુછેકે મેં મેંપો તૈયાર કીધી, તે બાદ તમામ લશકરનાં લોક હુથીઆર દુરુસ્ત કરવા આવેછે હું તે સઘલા હુથીઆર દુરુસ્ત કરી આપુંધું તાકે મારા પાસે પછસા ઘણાં થીઆ, અને આકાં હુસેનબી કરબલા મોઝંદલામાં આવી પોહોં ચેઆ, આપે પણ ડેરો દીધા. તે બાદ બે ફરીકીનના દરમેઆન જગ રાફ થઈ.

રાવી હદાદ કંહુછે કે મલકીન ઉંમર બીન સાઝંદે પોહોલાં તો આવતાનાં સાથે આકાં હુસેન ઉપર પાણી બંદ કીધો. તે બાદ કંહુવા લાગો કે અફ હુસેન અમીર અંબદુલાહ ઇબને અંઆદનો હુકમછે કે હુસેન મારા અમર ઉપર ઉતરે તો ખચ્ચેર વ જલ્લા નહીં તો કંતલ કરજે, તે વાસતે આપ સું ફરમાવોછો?

રાવી કંહુછે કે આકાં હુસેન ફરમાવા લાગો કે અચ્ચે ઉંમર બીન સાઝંદ તું સું બકેછે, અંરે આ હુસેન ઊંબીદલાહ ઇબને અંઆદ લઈને દઈ, ચાઝંને અંના તું છોકરો એના હાથ ઉપર ઉતરે, અને એ મારા ઉપર હુકમ કરે, એ અમર હજા.

રહા કોસ દુરછે, તે સાથે તું કહે તો હું ચલ્લંદ તંરશ જાઉં? લઈને ઊંમર કહેવા લાગો કે અચ્ચે હુસેન ચલ્લંદની તંરશ જાવું તમને ઇમકાન નથી.

રાવી હદાદ કહેછેકે આખરૂલઅમર લડાઈ સરૂ થઈ, કે તારીક દસમીએ હુસેન અને આપના ભાઈ, ભત્રીજા અને ખેટા, અને ભાનજા, અને અસીહાબ વશાદાર સઘલાઓ કરબલાના મચ્ચેદાનમાં કાંમ આવી ગચ્ચેઆ, કોઈલી બાકી ન રહેઓ, શકંત મવલાના ઝાંલી નંદુલઅખેદીન બાકી રહેઓ, તે આપ બીમાર હતા, બીલકુલ ઉઠવાની તાકંત નહોતી, તેને કુશીઓએ પણમાં બેડીઓ પહેરાવી. તે બાદ હુસેનના ખંડમાને બાલી દીધો અને અહેલેખચ્ચેતના માથાઓ ઉપરથી ચોડનીઓ છીની લીધી, અને ઊંટોની ખુલી પીઠ ઉપર સવાર કીધા, અને કરબલાથી ચાલેઆ.

અફ અખવાનો રાવી હદાદ કહેછેકે હુંભી એ સઘલાની સાથે ચાલેઓ, તાકે અમો કુશ આવેઓ, નબીના અહેલેખચ્ચેતનો મલઉન ઉંબીદલીહ બીન હંઆદની દરબારમાં ગચ્ચેઆ, અને હું મારા મકાનમાં આવેઓ. તે બાદ હું એક રાતે મારા બીછાના ઉપર સુતેલોછું કે મને સપનું થીઉં, હું નાઉંછું સુકે કયામતનું દીવસછે, તમામ લોકો ચોતંરશથી એકઠા થીઆછે. તે બાદ હું નાઉંછું સુકે સુરજ આસમાનથી ઉતરેઓ તાકે જંમીનથી નર્જદીક થીઓ, તે વખતે ઝેરમી નેહાયત ઉઠી, અને સઘલા લોકો પેઆસની શીદૈતથી પુકારવા લાગા, અને મને પણ પેઆસની શીદૈત ઘણી થઈ હતી કે મારા કાન બેહરે થઈ ગચ્ચેઆ, અને આંખોથી બીસારત ગુમ થઈ ગઈ, અને માફ દીમાઝ પાકી ગઈઉં; તે વખતે હું મારા દીલને ખીતાબ કરીને કહેવા લાગોકે અફ જાન હવે સું જલાન કરસું? પેઆસની શીદૈત ઘણી થઈ. ખુદ તાઓલાંના કસમ ખાઈને કહુંછું કે મારા શરીરનું ગોરા શટે અને લોહી નીકલે તો હું પીઉં. આ મીસલના અંજાબથી હું મુબતીલા છું કે એટલામાં એક મરદ આવેઓ,

તે મરદના ચેહરા મુબારકના તુરથી તમામ કયામતની જંમીન રોશન થઈ ગઈ, તે મરદ ઘોડા ઉપર સવાર છે, અને તે મરદના ચોતેરજ એક હજાર ફીરશતા છે, તે પવનની માફક ચાલે છે.

માઝંશરલ એખવાનો નખીચલ ઇમાનો, રાવી હદાદ કહે છે કે તે બાદ એક ઘડી ન ગુજરી કે બીજા સવાર આવે એ, તે સવારનું મોહ અંદરમા નબું રોશન છે, અને તે સવારની ચોતેરજ તમામ મલ્કએકો છે, તે તસબીહ અને તહેલીલ કરી રહ્યા છે. તે સવાર ચોતેરજ નીગીહ કરવા લાગ્યા, કે તેથી તમામ મહુશરના લોકોના આંગ ધુજવા લાગ્યા.

રાવી હદાદ કહે છે કે હું મારા જીવમાં પસતાવો કરવા લાગ્યા કે મેં તે સાબીકનાં સવારને તો સવાલ ન કીધો કે તે કોણ હતા, અને આ સવાર કોણ છે. તે બાદ હું સાંભળુ'છું' સુ' કે તે સવાર પોતાના અસહાય વશદારની તેરજ ઇશારો કરીને ફરમાવા લાગ્યા કે અએ મારા અસહાય પકડો તમે આ મરદને.

રાવી હદાદ કહે છે કે તે બાદ એક મંરદ આવીને મારા બે બાજુ લોખંડની સાંકલથી બાંધેલા, મેં તે મરદને સવાલ કીધો કે તમે કોણ છો? તે મરદ કહેવા લાગ્યા કે હું ફીરશતો છું.

રાવી હદાદ કહે છે કે મેં કહી ઊં' કે આ સવાર કોણ છે? અને સાબીકના સવાર કોણ હતા? તે ફીરશતો કહે છે કે આ અંદી ઇબને અબીતીલીબ છે, અને સાબીકના સવાર મુહમ્મદલ મુસંતેશ હતા. તે બાદ મેં સવાલ કીધો કે એ બે સવારના ચોતેરજ કોન લોકો હતા? તે ફીરશતો કહે છે કે સઘલા અબીઆએ અને શોહ દાએ અને સ્વાલહુન અને મોઅમેનુન હતા.

રાવી હદાદ કહે છે કે તે બાદ હું નાઊ'છું' સુ' કે કેટલાક લોકો ઉમર ઇબને સામંદને સાંકલમાં બાંધીને લઈ આવેલા, તે લઈને સાથે કેટલાક લોકો છે. તે મલહીનોનામી હાથ તેઓની ગરદનથી બાંધેલા છે, પગમાં બેડીઓ છે, એ મલહીનોની

આંખમાંથી અને કાનમાંથી આગના શોઅંલા નીકળી રહેઆછે, મલકાઈન પુકારી રહેઆછે, અને એ મલકાઈન સાથે બીજા લોકો હતા તે પણ સઘલા સાંકલમાં બાંધે લાછે, બાનેના ગલામાં તોક પડેલોછે, બાનેના પગમાં બેડી નડેલીછે, બાનેના બે બાજુ બાંધેલાછે.

રાવી હદાદ કહેછેકે આ મીસલનું હાલ નોઈને હું તો ભરજવા લાગો, તે બાદ ત્યાંથી અમે આવેઆ, થોડુંક દુર ન ગઈઆ કે અમને રસુલિલીહ દેખાયા, કે આપ નવાહરની કુરસી ઉપર બેઠેલાછે, આપના ચમીનમાં બે શખસ બુર્જરગ બેઠેલાછે; મેં શીરશતાને સવાલ કીધો કે અફ શીરશતા નબી મુહમ્મદની નમણી તરફ બે શખસ બુર્જરગ કોણ બેઠેલા છે? તે શીરશતા કહેછેકે અફ હદાદ એ બે શખસ બુર્જરગ બેઠેલાછે તે એક તો આદમછે અને બીજા નુહછે.

અફ એખવાનો રાવી હદાદ કહેછેકે તે બાદ રસુલિલીહ સદલલલા અલ ફહુ વ આવેહી ફરમાવા લાગા કે અફ બાઈ અંલી તમે સું ફરમાલ કીધો. અમીરલ મોઅમેનીન અંરજ કરવા લાગા કે અફ રસુલે ખુંદા, સોહુબ હું આપના ફરજંદ હુસેનના કાંતલ અને ન લોકોએ એ કાંતલને પારી દીધી તે સઘલાને પકડીને લાવેઆ છું, હવે સું હુકમછે?

રાવી હદાદ કહેછેકે તે બાદ રસુલિલીહ સદલલલા અલફહુ વ આવેહી ફરમાવા લાગાકે અફ બાઈ અંલી એ સઘલા મલાઈંનોને મારી નજંદીક લઈ આવો.

રાવી હદાદ કહેછેકે અમીરલ મોઅમેનીન અંલી ઈબને અબીતાલીબ એક એક શખસને રસુલિલીહ સલ્લી અલફહુ વ આવેહીની નજંદીક લઈ જાએછે, અને નબી રસુલિલીહ તે શખસને ખુબ તરેહથી અંતાબ કરી ફરમાવેછે, અને આપ રોએએછે. આપના રોવાથી તમામ મહેશરના લોકો રોએએછે, અને આપ તે શખસ મલકાઈને ફરમાવેછેકે અફ મલકાઈન કરબલામાં મારી આંખના નુર, દીલના સરૂર સાથે સું ફરમાલ કીધો? અફ મલકાઈન મારા નવાસા, અંલામના ખુંલાસા, અલલાહના

ખાસાને તુંએ પેઆસા કંતલ કીધા ?

અફ એખવાનો રાવી હદાદ કહેછે કે તે મરદ કહેછે કે અફ રસુલિલ્લાહ મેં તમારા દીલના ચફન ઉપર પાણી અંદ કીધું, આઝાને કહેછેકે મેં આકાં હુસેનને કંતલ કીધા, આને કહેછે કે મેં આકાં હુસેનના કપડા છીની લીધા, આને કહેછે કે મેં આકાં હુસેનના સીનાને મારા ઘોડાની ટાપોંથી કચડી નાખીઊં, આને કહેછે કે મેં હુસેનના ખંડમાને ખાલી નાખીઊં, આને કહેછે મેં હુસેનના શરૂંદ અંને દીલઅંદની પીઠ ઉપર દુશ્શી મારેઆ, આને કહેવા લાગોકે મેં આકાં હુસેનના અહેલે અઝ્મતની ઝાડનીઆ છીની લીધી, આને કહેવા લાગોકે મેં હુસેનના દીલઅંદ અંલી અકબરની છાતીમાં ખરછી મારી, ઘોડા ઉપરથી પાડી નાખેઆ કે નની શીકલ રસુલિલ્લાહની શીકલ હતી.

માઝશરલ એખવાનો નખી અલ ઇમાને, રાવી હદાદ કહેછે કે નવારે રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લી અલહિહે વ આલેહીએ આ મરદુદા નાપાકોની જંખાને નાપાકથી એવી રીતના કલામ સાંભલેઆ, તેવારે આપે એક આહુનો નારો મારેઆ, અને પુકારવા લાગા કે વા રૂલદા, વા કલ્લતા નાસેરા, વા હુસેના, વા અંલીયા, વા શતેમતા, અફ મારા અહેલેખડત, તમારા ઉપર મારા બાદ તું તું મુસીબતો, અને આશતો ગુર્જરી. હજી આપ શરમાવેછે કે અફ મારા બાવા આદમ, અને અફ મારા ભાઈ તુહ, મારી ઉમ્મતે મારા અહેલેખડતનો મારા બાદ તું હાલ કીધો ? મારી દીકરી ઉપર દરવાના પાડીને મારા વસીને કંતલ કીધા, અને મારા નવાસા હુસેનને લેહર દીધો, અને મારા દીલના ચફન, અને તુરઅંદન મારા નવાસા હુસેનને મલાઈનો કુશીઆએ કરબલામાં ભુખેઆ અને પેઆસા કંતલ કીધા. અફબાવાંઆદમ અને અફ ભાઈ તુહ, એ મલાઈનો કુશી આએ મારા નવાસા હુસેનને મહેમાન કરીને ખોલાવેઆ, અવલતો એ મલાઈનો કુશીઆએ કાગલો લખેઆ, કે અફ હુસેન તમે આવો અને અમને હીદાયતનો

રસ્તો દેખાડો. નેવારે મલાઈનોના કાગલો ઘણા આવેઆ તેવારે મારી આંખના તુર, દીલના સુર, કુરે ગએઆ. એ મલાઈનોએ કુશતક પણ પોંહોંચવા ન દીધા, તાકે કરબલાની જંમીનમાં મારા અહેલેખકતને ઘેરીને ભુખેઆ અને પેઆસા કંતલ કીધા, અને એના હરમોને કંચેદ કરી, બંદીવાન બનાવી, ઉંટોની ખુલી પીઠ ઉપર સવાર કરી, શામમાં ચંદ્ર પલીદની મજલીસમાં લઈ જઈને ઉભા કીધા. અફ બાવા આદમ અને અફ લાઈ તુહ આવીરીતતુ કાંમ કોઈ નબીનીશી ઉમ્મે તે કીધું નથી. ખુંદા તાઆંલા એ ઉમ્મેત ઉપર લાઆંનત બોલના.

માઝેશરલ એખવાનો નબીઅલ ઇમાનો રાવી હદાદ કહેછેકે તે બાદ રસુલિ લીહ સલ્લી અલહહે વ આલેહીએ એક આહનો નારો મારેઆ અને આપ ઘણાં રોએઆ, તાકે આપના રોવાએ તમામ મજલીસના લોકોને રોવડાવેઆ. તેબાદ રસુલિલીહ સલ્લી અલહહે વ આલેહી ઝંજબનાક થઈને શરમાવા લાગા કે અફ જહનમના જંબાનીઆ, આ મલાઈનોને જહનમમાં દાખીલ કરો.

અફ એખવાનો રાવી હદાદ બયાન કરેછેકે જહનમના જંબાનીઆ એક એક મરદને પકડતા જાએછે, અને જહનમમાં નાખતા જાએછે, બલકે અમર મારી તંરશ પોંહોંચેઆ. હું ગાઉં છું કે એક જંબાનીએ મારો હાથ પકડીને જાએઆ તે વખત હું કહેવા લાગો કે અફ જંબાની મેં કાંઈ કાંમ કીધું નથી. તે જંબાની કહેવા લાગો કે તું બુહાર છે? હું કહેવા લાગો કે હા હું બુહાર છું; મેં કાંઈ અમલ કીધું નથી, ફક્ત ઉંમર ઇબને સાએદના ઉરાની ખુટીઆ બનાવી આપતો હતો, અને લોકોના હથીઆર દુરસ્ત કરતો હતો. તે વખત તે જંબાની રોએઆ, અને કહેવા લાગો કે અફ મલહીન તું એ સઘલાની સાથે આવેઆ, માટે તું જહનમનો મુસતહક છે.

રાવી હદાદ કહેછે કે એટલું કહીને તે જંબાનીએ મને જહનમની તંરશ જાએઆ તાકે હું હુશીઆર થઈ ગીઆ અને મેં મારા કીસ્સાની હંકર લોકોમાં

કહી. તે બાદ મારી જંગલ બંદ થઈ ગઈ, અને મારું અકબુ જસમ મરી ગઈ.

અફ એખવાનો રાવી હુદાદ કહે છે કે તે બાદ જ શખસ મને મલે તે મારા ઉપર લાઝમત બોલે અને હું ફકીરના હાલમાં મરી ગયેઓ.

અએ એખવાનો ભાઈજનો જે લોકો કે કરબલામાં હાજર થીઆ, અને આકાં હુસેન અને આપના અહેલેખએતના કંતલમાં શામીલ થીઆ તે સઘલા મલાઈનો બુરા હાલથી હલાક થીઆ; બારી તાઆલા એ સઘલા મલાઈનો ફુફીઆને અંજામે અકબરમાં દાખીલ કરેનો, આમીન આ રજીબલ આલેમીન.

મોઅજેઝે ૭ મો આ મોઅજેઝેમાં હરણીનું બયાન છે.

માઆશરલ એખવાનો નબી અલ હમાનો, રિવાયતમાં આવીઊં છે કે મદીના મુનવ્વરમાં એક શીકારી હતો. તે શીકારીનો કાનુન અને દસ્તુર સું હતું કે હરેજાજે જંગલમાં જાએ અને શીકાર કરી લાવે, પોતે જાએ અને પોતાના અહેલ અને ફરજદાને ખવરાવે. કજારા ઇત્તેશક આ બનીઊં કે તે શીકારી ફજરના વખત પોતાના કાનુન અને દસ્તુર મુવાફીક હથીઆર પેહરેઆ, અને ઘરથી બહાર નીકલેઆ, અને જંગલમાં ગયેઓ, શીકારના વિચાર અને મેહેનતમાં પોતાની જાનને મેહેનત અને મુશકતમાં વાકા કીધો તાકે જોહરનો વખત ફરીખ થાવા આવેઓ.

માઆશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત, રાવી બયાન કરે છે કે તે

શીકારી શીકારની તલાશમાં ઉભો છે કે એક હરણી નજર આવી. તે શીકારી તે હરણીની પાછલ દોડ્યો તાકે તે હરણીને શીકાર કીધી.

રાવી લખે છે કે તે બાદ તે શીકારીએ તે હરણીને જંબાહ કીધી, તે બાદ તે હરણીનો ચામડો કાઢીડ્યો, તે બાદ તે હરણીનો પેટ ચીરી તેમાંથી સઘલી આલાએશ કાઢી નાખી, બાદ તે હરણીના કલેજને કાઢીડ્યો.

રાવી જાનસોર્જ બયાન કરે છે કે તે શીકારી જુએ છે સુ' કે તે કલેજની અંદર કેટલાક સુરાખ યાને બાંકા પડેલા છે. તે શીકારી તે બાંકાને નોંધને ઘણાં અજબ થીએ અને પોતાના જીવમાં ફીફર કરવા લાગો કે મેં ઘણાં હરણાના શીકાર કીધા છે લેકીન આ મીસલના હાલને કોઈ વર્ખત નોંધું નથી.

રાવી બયાન કરે છે કે તે શીકારી પોતાના જીવને ખિંતાબ કરીને કહેવા લાગો કે અએ જીવ આ હરણીના કલેજની અંદર બાંકા છે તેનું સુ' સખબ હસે? અને આ બાંકાના હાલને કોનાથી પુછું?

રાવી બયાન કરે છે કે તે શીકારી એજ હાલત ઉપર ઉભો છે આફ્રી અંલી જંજીનુલઆબેદીન અલફિહસીલામ વાંહાં તશરીફ લાવેઆ. તે શીકારી આપના કંદમખોસ થીએ. તે બાદ આપ ફરમાવા લાગો કે અફ શીકારી આજદીને સાનું શીકાર કીધું છે?

અફ એખવાનો તે શીકારી અંરજ કરે છે કે અફ આફ્રી ગુંલામે ઘણાં શીકાર કીધા, લેકીન આજના શીકારની હાલતના મીસલ કોઈ વર્ખત હાલત નોંધ નથી.

માઆશરલ એખવાનો આફ્રી અંલી જંજીનુલઆબેદીન ફરમાવા લાગો કે અફ શીકારો સુ' હાલત નોંધ? બયાન કરો. શીકારી બયાન કરે છે કે અફ આફ્રી ગુંલામે આ હરણીનો શીકાર કીધો, તે બાદ એને જંખેહ કીધી, અને એના પેટને ચીરેઆ, અને એના અંદરથી કલેજને કાઢીડ્યો. તે કલેજની

અંદર મેં કેટલાક સુરાખેં યાને ળાંકાઝ્યા નાઇને ઘણાજ હુઝ્યેરતજંદા થીઝ્યાધુ, કે આ ળાંકાઝ્યાનો સખખ સું હસે ? ઝ્યેજ શીકરમાં ઉભો હતો કે આપ તશરીફ શરમા થીઆ.

રાવી બયાન કરેછે કે તે શીકારીની જાંબાની સાંભલીને આપે તે હરણીના કલેજને તલબ કીધો. તે શીકારીઝ્યે આપના હાથમાં તે કલેજો આપેઝ્યા.

રાવી જાનસોજાં બયાન કરેછે કે નવારે આકાં ઝાંલીઝ્યે તે કલેજાની તંરજ નાઇઉં તેવારે ખેસાખેતા આપ રેઝ્યેઆ તાહુદ કે આપને ળાંશ આવી ગઝ્યેઝ્યા, તે બાદ આપ હુશીઆર થીઆ.

રાવી પુરજાંમ બયાન કરેછે કે તે શીકારી અંરજાં કરવા લાગો કે અફ આકાં ઝાંલી ગુલામે આ કલેજાનાં ળાંકાઝ્યાનો સવાલ કીધો તે ઉપર આપ રોયા, અને આપને ળાંશ આવી ગઝ્યેઝ્યા તેજું સું સખખછે ? શરમાવીઝ્યે.

રાવી લખેછે કે આકાં ઝાંલી શરમાવા લાગાકે અફ શીકારી આ ળાંકાઝ્યાનું સખખ આછે કે આ હરણીના કેટલાક બઝ્યાઝ્યા હતા, નવારે તુઝ્યે આ હરણીનો શીકાર કીધો તેવારે ઝ્યેના બઝ્યાઝ્યા તેજ વખત મરી ગઝ્યેઆ. અફ શીકારી જાહાં ઝ્યેના બઝ્યાઝ્યા મરી ગઝ્યેઆકે શેરન આ હરણીના કલેજામાં કાંણાઝ્યા પડી ગઝ્યેઆ. અફ શીકારી આ ળાંકાઝ્યા નાઇને મને કરબલાનું હાલ યાદ આવીઉં કે મારા બાઇ ઝાંલી અકબરને છાતીમાં ભાલો લાગો તેજ વખત મારા બાવા હુસેનના કલેજામાં બાંકું પડી ગઇઉં. નવારે આપના તમામ રશીકો અને બાનજા અને ખેટા અને બીરાદર સઘલા જાંલીમોઝ્યે સીતમની તલવા રધી કંતલ કરેઆ તેવારે આપના કલેજાની અંદર (૭૨) બહુતેર સુરાખેં પડી ગઝ્યેઆ, અફ શીકારી, જવાન શરજંદાનું ગુર્જરજુ આપના ઉપર મુસીબતોના પાહાડનો પડંબુછે. ખુદા દુશમનને પણ શરજંદનું કાગે ન દેખાડે. તેવારે અફ શીકારી, ભલા તમે શીકર કરો કે મારા બાવા હુસેન ઉપર કેવી રીતે જુલમ

થીઉંછે કે એ મુસીબતના બરાબર કોઇના ઉપર મુસીબત ગુજરી નથી. એટલું કહીને આપ અને શીકારી બેઉ ઘણાજ રોએઆ.

અએ બાઇએા અને બેહેનો તમેલી આકાં હુસેનની મુસીબતનું છંકર સાંભ લીને આંસુનો વરસાદ વરસાવો, અને માતમ કરો, તાકે આકાં હુસેન અલેહિસ્સ લામ તમારાથી ખુશ થાએ અને તમને જખતમાં બિલા હીસાબ દાખલ કરે, આ મીન યા રખિલ આલેમીન.

મન્લીસ ૧ લી.

સંલલલાહુ અંલકા યા અબા અંબદિલાહે,
સંલલલાહુ અંલકા યા ઇબને રસુલિલાહે,
વ અંલલ મુસતશહેદીના મઆકા યા લફતની,
કુતતા મઆકુમ ૨ અધુન્ ૨વજન અંલમા.

પેશખાની.

અએ ફલક જબ જંબાહુ રનમેં સીબતે ધયગંબર હુવા,
અંએમએ આલે નબીમેં ઉસ ઘડી મહેશર હુવા. ૧
અરખંપર તબ થરથરાયા સર બરાહના આશતાબ,
શતેમકે બેટાંકા જબ બરાહના સર હુવા. ૨
સરકો દે મારા જંમીપર ઉસ ઘડી જંએનબને આહ,
હસ ઘડી નેજંપે જાલીમકે સરે સરવર હુવા. ૩

યુદ્ધ પડા સારે શીરશોંમે ક્યામત આગઈ,
 શર્તેમાકા ઔરે અંલીકા લાડલા બે સર હુવા. ૪
 ઉસ થડી યારેા લરજતેયે જંમીની આસમાં,
 તૌક ઔરે જંનહરમેં ઝીખોદકા જળ પચ્ચેકર હુવા. ૫
 આગદી ખંચમેકો હુચ્ચે હુચ્ચે નારિયોંને આનકર,
 ખંચમેકા આલે નખી સળ જલકે ખાકિરસતર હુવા. ૬
 શેર મફદાને શુજાઈત ચાઈને અઘીસે અંલી
 તીશના લળ ફરીઆકે ઉપર શ્રદયચ્ચે સરવર હુવા. ૭
 કયા શાહાદત ગાહુથી છસમેં કે સળ મારે ગચ્ચે
 કંતલ કાસમલી હુવા અકબર હુવા અસંગર હુવા ૮
 ચેકતો ફરદે યતીમી દુસરા જીલમે અદુ
 કયા સકીના પર ચે હફ હફ હાદીસા ચેકસર હુવા ૯
 અફ અંતી કુછ ગંમ ન કર તુંજકું અચા લેંગે હુસેન,
 હામીચ્ચે દાનોં જહાં તેરાહી વોહ સરવર હુવા. ૧૦

રિવાયત મજલીસ પેહેલીની.

મોઝાશરહ મોઝમેનીન મોઝમેનીનની જગાઈત, ખુદા તમને રાખે સંહી અને
 સલામત, રીવાયતમાં આવીજે છે કે એક રાખસે મવલાના ઈમામ બાઈશરસાદિક
 અલફહિરસલામને પુછીજે કે યા મવલા આફં હુસેન અલઅફિરસલામનાં બદન મુતંહ
 ર ઉપર કેટલા જંમીન લાગેઆ હતા, આપ ફરમાવા લાગાકે સાડા ઝ્યાગણીસ સો
 (૧૯૫૦) જંમીન આપને લાગેઆ હતા, અને તે સથલા જંમીનો આપનાં મોહોડાની

સાંખે હતા, સા વાસતે કે આપે તે કાફીરોથી મોહાકું નહીં દેશ્વીરો હવું. તે શખંસ કહેવા લાગો કે યા મવલા ઝેટલા બધા જાંખંમો આપના બદન મુખારક ઊપર કેવી રીતે લાગેઆ હસે, કેમકે માણસના શરીરમાં ઝેટલી તો જગા પણ નથી. આ કલામ સાંભલીને મવલાના જાઝ્ઝરસાદક ઘણાં રોવા લાગા, અને ફરમાવા લાગા કે અઝમે શખંસ, તીર પર જાંખંમ તીર, જાંખંમ તીર પર જાંખંમ તીર. અને જાંખંમ શમશીર પર જાંખંમ શગશીર, ઝેવી રીતે સઘલા જાંખંમો આપને લાગે આ હતા, નથી છસમ મુતેહર આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામનું પારા પારા થઈ ગયું હવું.

બગિરયદ અફ ઝંજાદારાં બગિરયદ,

બરાઝમે શાહે મજલુમાં બગિરયદ.

મજલીસ પેહેલી.

માઝ્ઝશરલ ઝેખવાનો નખી અલ ઇમાનો રાવી પુરઝંમ બયાન કરેછેકે જે વખત જાંલીમોઝમે મોલાના અલ હુસેન અલેહિસ્સલામને શહીદ કીધા, તે વખત ઝેક સીઆ આંધી ઊઠી, નથી જાંમીન અને આસમાનમાં અંધારૂ થઈ ગયું, અને આશ્તાબ પણ ઘુપી ગીઝ્યા. લોકોઝમે જાણીઊં કે કયામત આવી. નજંદીક હવું કે જાંમીન ઉલટી જાઝમે અને આસમાન ટુટી પડે. તે વખત મોલાના અંલી જાંઝેનુલઝાંખેદીન અલેહિસ્સલામ આપ રોતાના હાલે મફદાનમાં આવેઆ, અને દાઝાં કીધી કે “યા ઇલાહી હું યતીમ થયોછું મારા ઊપર રહુમ કર.”

અફ ઝેખવાનો ભાઇજાનો રાવી લખેછેકે મોલાના અંલી જાંઝેનુલઝાંખેદીનના કંદમ મુખારકની બરકતથી તે આંધી સાકીન થઈ ગઈ. અઝમે ઝેખવાનો નેવારે આકાં હુસેન અલેહિસ્સલામના ઘોડાઝમે નાચું કે મારા આકાં ખાંક અને

પુનઃમાં લેટી રીઆછે તેવારે તે મલાઈનો કુશીઆ ઉપર હમલો કીધો, અને ચાલીસ (૪૦) મલાઈનોને જહનમ વાસલ કીધા. ખુંદા તાઆલા એ મલાઈનોને હમેશા જહનમમાં બાલનો. તે બાદ તે ઘોડો ફરીઆદ કરતો કરતો ખંડમાની તંરફ આવેઆ. જવારે અહીં બચેતે ઘોડાનું આવાજ સાંભલીઉં તેવારે સઘલી બીબીઆ સરોપા બરાહના ખંડમાથી બાહાર દોડી આવીઆ, અને જવારે ઘોડાને ખાલી નાથો અને શહેસવાર મચેદાને ખીલાફતને ન જવાયા તેવારે વા હુસેના અને વા ઈમામા કરીને ફરીઆદ કરવા લાગા. અને આપની બેહુન જંચેનબ અલેહિ સલામ માથા ઉપર ખાક નાખતા હતા અને કહેતા હતાકે વા મુહમ્મદા આ આપના પેઆરા હુસેન છે ને ખાક અને પુનઃમાં લેટી રહેઆછે, મલાઈનો બે રહેમોઆ આપના બદનને પુરજાં પુરજાં કીધોછે, અને જાલીમોઆ તેજાં બેદરેગથી આપને શહીદ કીધોછે, અને આપને આ કરબલાની જંમીન ઉપર ખુલ્લા જસમથી નાખી દીધોછે, વા અબતા, આજે અમ્મારા નાના રસુલ અલલાહના મકંબુલ પાલુ જામ શાહદતનો પીચુકોછે અને અમારી આ હાલતછે.

અફ એખવાનો ભાઈજનો મહેરબાનો રાવી જાનસોજં લખેછેકે તે વખત મોલાતના જંચેનબ અલેહિ સલામ આકી હુસેનની લાશ ઉપર જાણે આ નુહો પડતા હતા અને માતમ કરતા હતા.

નુહો.

જંફનબને ફહા લાશએ સરવરસે ચે રોકર
મરનેસે તેરે હોગઈ બરબાદ ચે ખ્યાહર
ધી જતેહીજ આપકી સબ ઇજજંતો તોફીર
મરતેહી તેરે છિનગઈ સરસે મેરે આફર

મજંલુમ બીરાદર
મજંલુમ બીરાદર ૧
જેયી મેરેશબીર
મજંલુમ બીરાદર ૨

થે તું મોતો સકીનાકો ખોહાત આહુતે ભાઈ
 દખોતો ખડી રોતી હુએ યે લાડલી દુખંતર
 પુછો તો નીશાં કએસે તંભાંચું કે હએ મુંપર
 કયું હાથ રખે કાનોંપે હએ કયા હુએ ગવહર
 વારસ નથા જુજ આપકે અળ કોઈ હમારા
 ખે વારસી કયું કરદીઆ પરદેસમેં લાકર
 અળ શાંમકુ લેજાતે હએ હડ હડ સીતમંજાદ
 રોજેંપે કોઈ નાનાકે લે જાએ છુડાકર
 તકંદીરકી હડ હડ ન કીસીકો યે ખઅરથી
 ઇસ હલકંપે ખોસે ના નખી દેતે અકસર
 સળ ભુલ ગએ આહમદે મુરસલકી વસીયત
 ન હકંકા ઉને ડર હએ ન હએ ખોશે પયમઅર
 નાનાકો તેરે હાલપે અર્જઅસથી શંકત
 ઉલજતકા તકંજાં હએ મએ કુરખાનહું તુમપર

કયું આંખ કીરાઈ
 મજંલુમ ખીરાદર ૩
 ઔર ખુમે હએ કયુંતર
 મજંલુમ ખીરાદર ૪
 અફ સૈયદે વાલા
 મજંલુમ ખીરાદર ૫
 ખેદાદ હએ ફરીઆદ
 મજંલુમ ખીરાદર ૬
 ચું તેજાં ચલેગી
 મજંલુમ ખીરાદર ૭
 હએ કેસી યે ઉમંત
 મજંલુમ ખીરાદર ૮
 ફરમાયે યે હજંરત
 મજંલુમ ખીરાદર ૯

મજલીસ ર ૭.

સંહલદલાહુ અંલકકા યા અબા અંબદિદલાહે,
 સંહલદલાહુ અંલકકા યા ઇબને રસુલદલાહે,
 વ અંલલ મુસતશહેદીના મઆંકા યા લએતની
 ફુતતા મઆંકુમ ફ અફુજા ફેજાંન અંબમા.

પેશખવાની.

અડે શલક ઇમને ઝીલોકા-સર કટાના યાદ કર,
 અહુલે બચ્ચેતે મુસતશકા બુલબુલાના યાદ કર. ૧
 જબ ગીરે હજરત જંબીયર ખુબ રોઈ શતેંમા,
 હજરતે જીભરીલકા બુલા બુલાના યાદ કર. ૨
 કયા અંતશથી હજરતે અખાસકું ઝૌર કયાથા ગંમ,
 શચ્ચેકના પાનીકા ઝૌર ચુલ્લુમેં લાના યાદ કર. ૩
 જબ ગચ્ચે મલગૌનકી મજલીસમેં સબ અહુલે હરમ,
 શીમરકા હર ચેકકે ઉસદમ બતાના યાદ કર. ૪
 નશતરે ગંમસે જીગરકે હાચ્ચે તુકડે હોગચ્ચે,
 હજરતે અંબીદકા કાંટોંપર શીરાના યાદ કર. ૫
 રૂખંસતે કાસમપે ચેક ફૂરુરામંથા ખંચમેકે બીચ,
 દેખના કુબરાકા ઝૌર આંસુ બહાના યાદ કર. ૬
 જબ તહે ખંજર બુકાયા સર શહે મજબુમને,
 હજરતે જંચેનબકા ઉસદમ બુલબુલાના યાદ કર. ૭
 જુલમ બાદ અજ મરગકે ચેહી કીસીયર હચ્ચે હુવા,
 બે કશન બે ગોર શાહકા હુપ ખાના યાદ કર. ૮
 આગ લગતીથી મહીનેમેં તો જંચેનબ રોતીથી,
 ખંચમેચ્ચે શપ્પીરકા રનમેં જલાના યાદ કર. ૯
 નવ જવાં અકબરસાબી કોઈ જંમાનેમેં નથા,
 રોચ્ચેગા તા હસર જસકે ચેક જંમાના યાદ કર. ૧૦

અચ્ચે અંતે અહુલે હરમયર કયા મુક્તીબત હોઝઈ,
પીરતે રોતે હુચ્ચે મકંતલમેં આના યાદ કર. ૧૧

રિવાયત મન્લીસ ખીજની.

રિવાયત માંહે આવીઉંછે કે જ ઘરમાં છોકરાનું નામ હુસેન રાખેલું હોઝઈ, અને તેના માં બાપ તેને પુકારેછે કે યા હુસેન, તે વખત મવલાતના કાતેમતજંજં હરા અલફહિસ્સલામ શરમાવેછે કે અચ્ચે મોહીખો અગર તમોચ્ચે મારા હુસેનને પુકારેચ્ચો હોઝઈ તો ખુદાતાઆલા તમને જજાંચ્ચે ખચ્ચેર દેનો. અને અગર તમોચ્ચે તમારા હુસેનને પુકારેચ્ચો હોઝઈ તો ખુદા તાઆલા તમને મારી માફક બેહુસેન ન કરેનો.

રાવી લખેછે કે એક દીવસ મવલાનાં અંલી જંચ્ચેનુલઆખેદીન અલફહિસ્સલામ ઈંદ કુરબાનીની નમાજ પડીને ચાલેઆ આવતા હતા. ઇતેશક રસ્તામાં આપે લાયુ કે એક શખસે એક બકરાને જંનીન ઉપર લેટાવેચ્ચો ને તેની ગરદન ઊપર ઘુરી મુકેલીછે કે તે બકરાને કુરબાની કરે. એટલામાં આપ તેને શરમાવા લાગા કે અચ્ચે શખસ જંરા સંખર કર. જવારે તે મરદ સંખર કીધું તેવારે મવલાના અંલી જંચ્ચેનુલઆખેદીન પુછવા લાગા કે અફ મરદ આ બકરાને પાણી પીવરાવીઉંછે યા પેઆસો જંબાહુ કરેછે ? તે મરદ અંરજ કીધી કે યા મવલા અમાઝ માઆમુલછે કે બકરાને અમે પરથમ પાણી પીવરાવીચ્ચે છીચ્ચે અને પછી તેને જંબાહુ કરીચ્ચે છીચ્ચે. આ કલામ સાંભલીને મવલાના અંલી જંચ્ચેનુલ આખેદીન પોતાના માથા ઉપરથી પાઘડી શેકી દીધી અને અસંહાખોને શરમાવા લાગા કે મારા બાપ હુસેન અલફહિસ્સલામે હરઅંદ કે તે મલાઈનોધી પાણીની

તેલબ કીધી પણ કોઈએ એકલી કંતેરો પાણીનો આપને ન આપેવ્યા.

બગિચાએ એવો અંજીશરો બગિચાએ,

બરાએ શાહે મળેલુમાં બગિચાએ.

મજલીસ ખીજ.

માઝશરલ મોઝમેનીન, મોઝમેનીનની જમાઅત, રાવી લખેછે કે જવારે આકાં હુસેન અલફિરસલામ શહાદતના દરજને પોહોંચ્યા યાઝને આપના માથા મુબારકને મલાઈનોએ બદલ અતંહરથી જુદા કરીને લાલાની નોક ઊપર ઊંચા કીધો તેવારે મલાઈનોમાં અજબ તરેહની ખુશીનું હંગામ હતું, અને એક ગુલ મચી રહેવો હતો કે હુસેન ઇબને અલીને કંતલ કીધો. તે વખતે આપની બેહેન જંઝેનબ અલફિરસલામનું આં હાલ હતું કે પીટતાં પીટતાં આપના મોહાડાને સુરખ કરી નાખીઈ હતું અને જરામાં જંઝેમાંથી બાહાર જતા હતા અને જરામાં અંદર આવતા હતા, અને આપની બેહેન જંઝેનબ પોતાની જંઝાન મુબારકથી કહેતા હતા કે વા મુહમ્મદા, વા અલીયા, આ આપના પેઆરા હુસેનને દગાંથી બોલાવીને બેગુનાહ કંતલ કીધો, અને મલાઈનોએ ભાઈ હુસેનનો જુઓ તથા અમ્મામો ગારત કીધો, અને મલાઈનોએ એકદમ હુમલો કીધો ને ખંડમાં ધરી આવેઆ, અને ખંઝેમાને આગ લગાવી દીધી.

રાવી પુરખાં બયાન કરેછે કે જવારે મલાઈનો કુશીઆ એકદમ ખંડમામા ધરી આવેઆ અને સઘલા અસબાબને ગારત કરવા લાગા, અને મલાઈનોએ આડીં કે ખીખીઆને ભુદી લંબ્યે. તેવારે મલકાતના જંઝેનબ અલેફિરસલામ શરમાવા લાગા કે અફ ઉમ્મતે મુહમ્મદ, અમો તો તમારા પંખેઝંખરંની જુરીયત

છીએ, અમને સાવાસતે ભુટોછો, અને અમારા ઉપર સાવાસતે જીલમ અને સીતમ કરોછો? હુએ હુએ અશ્વોસ સદ અશ્વોસ તે વખત જંદનખ અલેહિસ લામના કલામને કોઈ પણ સાંભલતું ન હતું, વલેકીન . ભુટવા માંડેઆ હના, યાંહાં તલક સીતમ કીધુ કે અચીઆના કાનમાંથી દુરને પણ ખેંચીને કાહાડી લીધા, અને બીબીઆના પગમાંથી ઝાંઝર પણ કાહાડી લીધા, વલી ઉમ કુલચુમના કાન ચીરીને દુર કાહાડેઆ, એટલું સીતમ કરતાં પણ મલાઈનો ન ધરાયા. આખર આકાં હુસેન અલેહિસ લામની ખેટી સકીના ને (ક) છ વરસની ઉમરના હતા, તે વખત માંની ગોદમાં હતા, સકીનાના કાનમાં બે દુર હતા, કે નમાં બે મોતી ઘણાં કીમતી હતા. તે દુર આકાં હુસેન અલેહિસ લામે આપના હાથ મુઘારકથી સકીનાને પેહરાવેઆ હતા. એક મલઉને તે દુરને જાચેઆ, તેવોજ મલઉને કંમખખત સીનક સખત તે દુરને ખેંચવા લાગો, તે વખત શેહરખાનું કહેવા લાગા કે અરે મલઉને જરા સંખર કર કે હું મારા હાથથી એ દુર તુને કાહાડી આપું, કેમકે આ બચીનાં કાંન ચીરાઈ જાશે, પણ તે મલઉને કઈ સાંભલીક નહીં અને જબરદસ્તીથી તે દુરને ખેંચી લીધા નથી બચી સકીનાના કાન ચીરાઈ ગયેઆ. ખુદા તાઆલા તે મલાઈનોના હાથને કંતી કરના. તે વખત આકાં હુસેન અલેહિસ લામની લાશ તરફ ખિંતાખ કરીને સકીના જાણે આ તુહો પડતા હતા.

નુહો.

સકીના કરતી હુએ જારી,
મએ તેરી લાશ પર વારી,
સુનો અહેવાલ દુક મેરા,
તુમહારીથી ના મએ પેઆરી,

મેરે બાબા મેરે બાબા,
મેરે બાબા મેરે બાબા. ૧
કે મુન્પર કયા હુવા તુંમ બીન
મેરે બાબા મેરે બાબા. ૨

સીતમગર ઘરમેં ઘુસ આઝમે,	કયામત હમપે ચે લાઝમે,	
હુધ ફઝેદી મઝમે બીચારી,	મેરે બાબા મેરે બાબા.	૩
મુઝે છાતી લગાલો તુમ,	મુઝે ગોઢી ઊઠાલો તુમ,	
મઝમે રોતી હુંગી કુખીઆરી,	મેરે બાબા મેરે બાબા.	૪
મેરે કાનોં કે ચીરા,	બાલીઆંલી છીન જંબરદસ્તી,	
લહુ કાનોંસે હઝમે જારી,	મેરે બાબા મેરે બાબા.	૫
અજબ અહેબાલ ઝંખીઠકા,	બનાયા હઝમે મેરે સંહુબ,	
ગલેમેં તૌક હઝમે ભારી,	મેરે બાબા મેરે બાબા.	૬
મેરી માંકી છીની આદર,	મેરી કુશીઆં હઝમે નંગેસર,	
કરત હઝમે મીલકે સખ જૌરી,	મેરે બાબા મેરે બાબા.	૭
કાંહાંસે પાની મઝમે લાઉ,	ના લાશા તેરા નહેલાઊં,	
લહુમેં લાશ હઝમે સારી	મેરે બાબા મેરે બાબા.	૮
ઝંતૌ નાલે સકીનાકી	સભી સુન સુનકે રોતેથે.	
કહીથી જબવો બીચારી	મેરે બાબા મેરે બાબા.	૯

મન્લીસં ૩ જી.

સંલલલાહુ ઝંલકકા યા અબા ઝંબદિલાહુ,

સંલલલાહુ ઝંલકકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહુ,

વ ઝંલલ મુસતશહેદીના મઝાકા યા લફતની,

કુનતા મઝાકુમ ર અકુન્ની રવજન ઝંલમા.

પેશાંવાની.

- અચ્ચે શ્લોક કથું મુજૈતૈરબ અહિવાલ હચ્ચે બાદે સંખા,
લોટતી કીરતી બયાબાનોમેં હચ્ચે વોહ જાબજા. ૧
- બાગૈમેં જીસ ગુલકો દેખા વોહ ગીરેબાં ચાક હચ્ચે,
બુલબુલોંકે હજૈનસે આતી હચ્ચે રોનેકી સદા. ૨
- બાલ કથું સુંબુલને ખોલે ખાંકે ઇતના પેચો તાબ,
ખીટકર સોસનને અપને મુંહકો નીલા કથું કીયા. ૩
- રો રહી શબનમ હચ્ચે અપને આંસુચ્ચેંસે વા દરેગૈં,
ઝૌર કૌંબૌરેકે અશકોંસે હચ્ચે ઝેક ફરીયા બહા. ૪
- બાગૈં જૈહરા કરબલામેં કટગયા હચ્ચે હચ્ચે શ્લોક,
ચેહ ગૈમેં શખીરમેં સબ હોગચ્ચે હચ્ચે પુર અંજા. ૫
- વોહ ગુલે રફહાને જતત હચ્ચે જલતી રેતપર,
તુકડે તુકડે હચ્ચે જૈખમેંસે હચ્ચે વોહ સર તા બયા. ૬
- પેઆસકી શીદૈંત હચ્ચે ઝૌર જૈખમી બદન વકંતે જૈવાલ,
ખંજરે કૌંતલ ગલેપર લાબપે હચ્ચે શુકરે ખુંદા. ૭
- રોતે હચ્ચે ઉસકે લીચ્ચે અહિલે જૈમીનો આસમાન,
વા હુસેન ઇબને અંલી ના જૈખહા પેઆસા હોગયા. ૮
- હજૈરતે જૈચ્ચેનબને સર દેખા ના નેજૈપર સવાર,
પીટ સર કહુને લગી મારા ગયા બધયા મેરા. ૯
- ભુટ ગચ્ચે અહિલે હરમ ઝૌર ફૈચ્ચેક હોગચ્ચે આબેદીન,
બસ અંતા તાકંત નહીં તુઝકો જજૈ દેવે ખુંદા. ૧૦

રિવાયત મન્જલીસ ત્રીજીની.

માઝ્શરફ એમવાનો નખીઅલ ઇમાનો રિવાયતમાં આવીઉં છે કે એક શખ્સે મવલાના જાઝ્મીશરસ્સાદિકથી પુછીઊં કે અઝ્મે મવલા આફં. હુસેન અલ હુસેનસલામ ના ઝંમમાં રોવાનું કેટલું સવાબ છે? તે શખ્સના આ કલામ સાંભળી ને આપ ઘણું રોવા લાગા, યાંહાંતક રોઝ્મેઆ કે આપની દાહાડી મુબારક તમામ તર થઈ ગઈ. તે બાદ આપ ફરમાવા લાગા કે અઝ્મે શખ્સ મવલાના અલ હુસેન અલેહુસ્સલામપર રોવાનું એટલું સવાબ છે કે, ને શખ્સ રોઝ્મેઆ હુસેન અલેહુસ્સલામપર, તો ગોયા તે શખ્સે હુકં અમો અહેલે અઝ્મેતોનો અદા કીધો.

રાવી બયાન કરે છે કે તે બાદ તે શખ્સે ઝંરજ કીધો કે યા મવલા આફં. હુસેન ઊપર કેવી તરેહથી રોઈએ. આપ ફરમાવા લાગા કે અઝ્મે શખ્સ, નમ આપણે આપણા ઝંજીરને વાસતે રોઈએ છીએ તેવી રીતે રોવું નાઈએ.

માઝ્શરફ એમવાનો નખી અલ ઇમાનો હદીસમાં આવેલું છે કે મવલાના આફં. જાઝ્મીશરસ્સાદિક ફરમાવે છે કે ને મન્જલીસમાં અહેલે અઝ્મેતની મુક્કીબતનું ઝંકર થાનું હોએ, અને ત્યાં કોઈ શખ્સની આંખમાંથી એક મખીના પર બરા બરલી આંસુ નીકલસે સો વડલાહ તે રસ્તગાર છે.

— ૦૬૦ —

મન્જલીસ ત્રીજી.

માઝ્શરફ મોઅમેનીન મોઅમેનીનની જમાઅત, ખુદા રાખે તમને સંહી અને સલામત, મયલાતના શરતમાં કુબરા અલેહુસ્સલામથી રિવાયત છે કે નેવારે

મારા બાપા હુસેન શહીદ થીઆ તેવારે હું ખંડમાના ફરવાળા ઉપર ઊભી હતી, અને હુસેન અને પરશાન હતી કે આ મલાઈનો કુશીઆએ મારા બાપા અને ભાઈઓને શહીદ કીધા, નાઉં તો ભલા હવે આ કોમ નજાકાર અમારી સાથે સું સલુક કરેછે, યાતો અમને કુંચેક કરસે, યાતો કુંતલ કરસે.

અફ એમખાનો ભાઈ જાનો મહેરબાનો મૌલાતના શતૈમા કુબરા શરમાવેછેકે હજી એજ શીકરમાં છું તો એકાએક એક સવારની નજર મારા ઉપર પડી, હું તેને નાઈને ભાગી, તે સવારે મારી પાછલ ઘોડાને દોડાવેઆ, અને એક ભાલો મારેઆ, કેજ ભાલાની આણી મારી પીઠમા લાગી.

રાવી પુરજામ બયાન કરેછેકે મવલાતના શતૈમા કુબરાની પીઠમાં ભાલો લાગ વાથી આપ નંમીન ઊપર ખેહોશ થઈને પડી ગીઆ, અને તે મલહીને આપના પગમાંથી જાંઝર ઊતારી લીધા અને માથા ઊપરથી આદર પણ ઉતારી લીધી, ખુંદા તાઆલા તે મલહીનના હાથને કુંતા કરન્ના.

મવલાતના શતૈમા કુબરા શરમાવેછે કે જવારે મને હોશ આવેઆ તેવારે હું નાઉં છું સું કે મારી કુઈ જંએનખ ખાતુન મારા માથા આગલ ખેઠાછે, અને રોઈ રહુઆછે, અને શરમાવી રહુઆછે કે અફ શતૈમા ઊઠો, તાકે આપણે તારા ભાઈ બીમાર જંએ નુલઆખેદીનની ખંબર લઈએ કે તેના ઊપર સું આશત ગુજરતી હસે. મવલાતના શતૈમા કુબરા કહેછે કે તે વખત મેં અંરજ કીધી કે અએ અમી ખુનંરગવાર, હું ખુલે સરછું, યાને મારા માથા ઊપર આદર નથી, વાસતે હું કેવી રીતે ઉડું. આપે શરમાવીઊ કે અએ શતૈમા મારોભી એજ હાલછે, હવે માથાના બાલને ખાલીને મોહોડા ઊપર નાખ્યા તાકે મોહોડું ઢંકાસે.

અએ એમખાનો ભાઈજાનો મૌલાતના શતૈમા કુબરા કહેછે કે હું ત્યાંથી ઉઠી અને મારી કુઈની સાથે ખંડમામાં આકાં અલી જંડુનુલઆખેદીનની પાસે ગઈ, નાઉં છું સું કે કેટલાક મલાઈનો ખંડમામા ઘુસી આવેઆછે, અને શીમર મલહીને

ખુંદાની લાચાનત એ શીમર ઉપર, તે મલઉને મોલાના ચાંલી જંદુલચાંબેદીનને બીધાનાથી નીચે રેંકી દીધાછે, અને આપ સરબરહના ખાંકપર બેઠા રોઇ રહેઆછે.

રાવી પુરગમ બયાન કરેછે કે તે વખત મલાઈનાએ ચાહીઝાં કે આકાં ચાંલી જંદુલચાંબેદીનને શહીદ કરીએ. એટલામાં મુસલમની બેટી હમીદ ખાંતુને કહીઝાં કે સુબહાનહલા, અરે મલાઈનો સઘલાએને તો કંતલ કીધા, હવે આ બીમારને સા વાસતે કંતલ કરોછો ?

રાવી જાનસોજં બયાન કરેછે કે તે વખત મોલાતના જંદુનબ અલહિદિસ્સ લામે આપની ગરદન આકાં ચાંલી જંદુલચાંબેદીનની ગરદન ઉપર રાખી, અને આપ મલાઈનોથી કહેવા લાગા કે અએ મલાઈનો પેહલાં મારી ગરદન કાપો, પછે આ બીમાર ચાંબીદનું નામ લો ; કારણ કે હવે આ બીમાર ચાંબીદ વગર બીજા કોઈ અમારો વારસ બાકી રહેઆ નથી.

માઝાશરલ એખવાનો નબી અલ ઇમાનો રાવી લખેછે કે મવલાતના જંદુનબ અલહિદિસ્સલામના ફલામ સાંભલીને શીમર મલઉને, ખુંદાની લાચાનત એ મલઉને ઉપર, મવલાના ચાંલી જંદુલચાંબેદીનના ગલામાં તોફ અને જંનજર પેહરાવી અને આપને સરોપા બરાહના ખંચેમાંથી બાહાર લાવેઆ, તે વખત આકાં ચાંલી જંદુલચાંબેદીન આ તુહો જાનસોજં પડતા હતા અને માતમ કરતા હતા.

નુહો.

રોતા હએ આજ જંદુલચાંબા વા મુસીબતા,

મએ હએ બે પીદરકા હુવા વા મુસીબતા. ૧

નો દોશપર રહુલે ખુંદાકે ચડહા મુદામ,

નેનપે સર હએ હસકા ચડહા વા મુસીબતા. ૨

જાસકે ગલેપર આપ નળી બોસે લેતેથે,	
ખંજરસે વોહ ગલા હચ્ચે કટા વા મુસીખતા.	૩
અચ્ચે શૈતેમા ખંજર લો જૈરા આ હુસેનકી,	
બેટા તુમહારા જૈખહા હુવા વા મુસીખતા.	૪
દાદી સુલાતે જાસકો થે તુમ અપને ગોદમેં,	
વોહ જાસમ ખંકો ખુમેં ભરા વા મુસીખતા.	૫
છાતીપર અપને જાસકો લીટાતેથે તુમ સદા,	
સીનેપર જાસકે શીમર ચડહા વા મુસીખતા.	૬
જાસકે દહનમેં જૈખાંન દેતેથે રસુલ.	
જાસકે દહનમેં તીર લગા વા મુસીખતા.	૭
જાસકા પીદર હો સાફીચ્ચે કોસર હચ્ચે કયા ગૈજંખ,	
પાની જાસે જૈરા ન મીલા વા મુસીખતા.	૮
ખસ અફ અંતો નહીં મુજહે તાકેંત ખંમોશ હો,	
રો ઝોર પીટ કરકે જુકા વા મુસીખતા.	૯

મજલીસ ૪ થી.

સૈદલદલાહુ અંલકકા યા અબા અંબદિદલાહે,
 સૈદલદલાહુ અંલકકા યા ઇબને રસુલિદલાહે,
 વ અંલલ મુસતશહેદીના મઅાકા યા લઅેતની
 કુનતા મઅાકુમ ૩ અકુજૈ શૈજૈન અંજૈમા.

પેશાવૈવાની.

- અઝ્મી ફલક સીઝતે રત્નલે મુસંતૈશ મારા ગયા,
જાન જાહેરા વ ઝાંલીઝ્મી મુરતજાં મારા ગયા. ૧
- તિશના લખ વોહ તીન દીનકી પેઆસમેં વા હસરતા,
સીજદમેં વોહ ઝાંશકે જાંતે ખુંદા મારા ગયા. ૨
- પંજતનમેંસે રહાયા ઝ્મક વોહ બાંકી હુસેન,
હાઝ્મી કથું વોહ ખામસે આલે ઝાંયા મારા ગયા. ૩
- બાનજ બેટે લતીન અફઝાં મારે ઝઝ્મી,
જસ ઘડી વોહ નુર જાંતે કીબરીયા મારા ગયા. ૪
- અહેલે બઝ્મતે મુસંતૈશ કહેતેથે અઝ્મી બારે ખુંદા,
હમ કિધર જાવે હમારા પેશાવા મારા ગયા. ૫
- યા મુહમ્મદ મુસંતૈશ યા મુરતજાં લીન ખંબર,
કયા ઝાંજાં હઝ્મી અખ હમારા આસરા મારા ગયા. ૬
- જંનઝ્મીએ દીલ સોખંતા કહેતીથી લારે શાહપર,
શતૈમા દોડો તુમહારા લાડલા મારા ગયા. ૭
- ખંજરે થીમરે લઈં ઝોર ઉસકા વોહ નાજુક ગલા,
ઉસ સીતમસે આપકા યાંહાં લાડલા મારા ગયા, ૮
- માહસે માહી તલક પઝ્મહમ ચેહ આતીથી સદા,
હાઝ્મી સદ અશસોસ સખકા રહેતુમા મારા ગયા. ૯
- અહેલે બઝ્મતે મુસંતૈશ ઉસવકંત લુટગઝ્મી અફ ઝાંતી,
જસ ઘડી રમમેં શહીદ કરબલા મારા ગયા. ૧૦

રિવાયત મજલીસ ચોથીની.

માઝાશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત, ખુંદા તમને રાખે સંહી અને સલામત, રિવાયતમાં આવીઉંછે કે જ્યારે મૌલાના અલફુસેન અલફહિલ્લામે મલાઈના કુશીઆની બેહયાઈ જાઈ તેવારે આપની હુજૂત તમામ કરવા વાસતે અમીમો રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહ અલય્હે વ આલેહીના માથા ઉપર બાંધેઆ, અને તલવાર પણ આપની હુમાયલ કીધી, અને જુલજુનાહ ને ઘેરો રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહ અલય્હે વ આલેહીના હતા તે ઉપર સવાર થીઆ, અને આપ મલાઈના કુશીઆની નજંદીક આવીને ખુંતળો જંલીગે ફસીહ જંબાનથી પડેઆ, તે બાદ મલાઈનાથી કહેવા લાગાકે અફ મલાઈના કુશીઆ હું તમને ખુંદાના કસમ દઈને કહુંછુંકે તમે મને પીછાનોછો કે નહીં ?

રાવી લખેછેકે આફા હુસેન અલફહિલ્લામના આ કલામ સાંભલીને તમામ મલાઈના કુશીઆ કહેવા લાગાકે હાં તમે રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહ અલય્હે વ આલેહીના ફરજંદ છો. તે બાદ આપ જુલંદ અવાજથી ફરમાવા લાગાકે અફ મલાઈના કુશીઆ હું તમને કસમ આપીને કહુંછુંકે તમે સઘલા જાણોછો કે જંદ મારો રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહ અલય્હે વ આલેહીએ ? સઘલા મલાઈનાએ કહીઊં કે હાં સાચી વાતછે. વલી આપ ફરમાવા લાગા કે તમે જાણોછો કે જંદ મારી ખંદીજએ કુબરા બિનતે ખુયલદછે ને સઘલી બઘરીઆથી પેહલાં ઇમાન લાવેઆછે ? સઘલાએએ કહીઊં કે સાચી વાત. તે બાદ આપ ફરમાવા લાગા કે તમે સઘલા જાણોછો કે અંલી અલ મુરતજાં અને ફતેમતજંજહેરાનો હું ફરજંદછું ? સઘલા મલાઈનાએ કહીઉં કે સાચુંછે. તે બાદ આપ ફરમાવા લાગા કે જાઝાફરે તંધ્યારને તમે જાણોછો કે મારો કાકોછે ? સઘલાએએ કહીઉં કે

સાચું છે. વલી આપ શરમાવા લાગાકે આ તલવાર ને મેં હુમાયલ કરી છે તે રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહ અલય્હે વઆલેહીની છે ? અને આ અંમ્રમામે રસુલિલ્લાહનો મારા માથા ઉપર છે ? અને આ ઘોડા પણ રસુલે ખુદ નોંધે કે ને ઉપર હું સવાર થીઝીઝું. અને આપ કહે છે કે મારા બાવા અંલી ઇબને અબી તાલીબ, તમામ ઉમ્મતથી પેહલાં ઇમાન લાવેઆ છે, અને તમામ આલમથી દાના હતા, અને સઘલા મોઅમીન અને મોઅમીનાના વલી હતા. સઘલા મલાઈનોએ કહીઊં કે સાચીવાત છે. વલી આપ શરમાવા લાગા કે તમે જાણો છો કે મારી માં શતેં મતજંજહેરા ને ખાસ રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહ અલય્હે વ સલમની દીકરી છે, અને તમામ આલમની બઈરીઝી કરતાં બેહતરીન છે ? સઘલાઝીઝી જવાબ આપે ઝી કે સાચી વાત છે.

માઅંશરલ ઝિખવાનો જબી અલ ઇમાનો રાવી લખે છે કે તે બાદ આકાં હુસેન અલેહિસલામ શરમાવા લાગાકે અફ મલાઈનો કુશીઝી ઝેટલું સમજતાં પણ માફ પુન કેવી રીતે તમેઝી હલાલ કીધું છે ? અને હજી તમે જાણો છો કે મારા બાવા હૈજ કોસરના માલીક છે, અને કયામતના દીને ઝેક કોમને હૈજ કોસરથી દુર કરસે, અને લોઝી મુહમ્મદ મારી જઈના હાથમાં હસે, અફ મલાઈનો તમેઝી સાંભલીઈ નથી કે મારા જઈ રસુલ, અલ્લાહના મકંબુલે મારા હકમાં અને મારા ભાઈના હકમાં તું શરમાવીઈ છે ? આપે શરમાવીઈ છે કે અમે બેહ જણાં તમામ બેહસત કરતા બેહતરીન છીઝી. ઝીઝી મલાઈનો અગર આ હદીસને તમેઝી સાંભલી નહીં હોઝી, અને મારી વાતનું ચકીન પણ તમને નહીં હોઝી તો જાઅંશર અનસારી, અને અબુ સઈદ ખીજરી, અને સુહીલ સામરી, અને જયેદ ખીન અરકમ, અને ઉનસ ખીન માલક, તથા ને અસીહાબો આપના જીવતા છે તે સઘલાઝીઝી પુછી લેઝી ? નથી કરીને તમને ચકીન થાસે.

રાવી લખે છે કે આકાં હુસેનના આ કલામ સાંભલીને સઘલા મલાઈનો કુશીઝીઝી

કહીદ' કે એ સઘળું અમે જાણીએ છીએ, પણ જાહાં સુધી તમને લુપ્તેઆ અને પેઆસા શહીદ નહીં કરીએ તાંહાં સુધી તમારાથી હાથ નહીં ઉઠાવી સું. ખુંદા તાઆંલાએ મલાઈનાની જાંખાનને ફેંસા કરેજો.

રાવી પુરજાંમ યયાન કરેછે કે તે બાદ ચાર હજાર મલાઈનાએ તીર કમાન ઊપર ચડાવીને એકદમ આકાં હુસેન અલદિહિસ્સલામની તેરફ શ્રેકેઆ.

અએ એખવાનો લાઈજાનો મેહુરખાનો, રાવી જાનસોજાં લખેછે કે તે વખત મવલાના હુસેન અલદિહિસ્સલામની ઉમર (૫૭) સતાવન વરસની હતી. આપે આપનો હાથ મુબારક મોહોડા ઊપર શ્રીરાવેઆ અને કહેવા લાગા કે અએ કૌમ જશકાર, નાખકાર, ખુંદાવદ જાંખીરનો જાંજા થાજો તમે સીતમજારો ઊપર, કે આંલમના ઈમામ, સરશરાજાં અને આહમદ મુખંતારને તમે કુશીઆ મલાઈનો ફેંસા કરોછો.

મજલીસ ચવથી.

માઆશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત, રાવી કલીનીએ બ સનદે મોઅતેઅરથી રિવાયત કીધીછે કે જવારે મલાઈનો કુશીઆએ આકાં હુસેન અલદિહિસ્સલામને લુપ્તેઆ અને પેઆસા શહીદ કીધા, તે બાદ મલાઈનાએ આપના બદન શરીરપર ઘોડા દોડાવવાનો ઇરાદો કીધો. જવારે આ ખંખર આહુલે બએતે રિસાલતને પોંહોંચી, તેવારે જાણ મુસીબતનો પાહાડ તેઆના ઊપર તુટી પડેઆ.

રાવી જાનસોજાં લખેછે કે તે વખત આપની બેહુન જાંએનબ અલદિહિસ્સલામે શ્રીઆદ કીધી કે વા મુહમ્મદ વા અલીયા, અમારાથી આ ઉમ્મત બેદીને સું સલુક કીધો કે મારા ભાઈ હુસેન ઇબને અલીને, અકફૂઆ ચારો યાવર સહીત, લુપ્તેઆ અને પેઆસા શહીદ કીધા, અને હજી મલાઈનો કુશીઆ આહુછે કે તે

લાશાઓ ઉપર ઘોડા દોડાવીએ. હડ હડ અફસોસ સંદ અફસોસ, આ તે જીસમ છે કે ને રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લા અલલ્હુ વ આલેહીની ગોદમાં પરવરસ થીએ, અને મૌલાતના શતેમતનું હુરાએ એને અપની છાતી ઉપર પાલેઆ હતા, તે જીસમ આજ દીને ઘોડાઓની ટાપોંથી પાએમાલ થાએ.

અફ એમવાનો ભાઈ જાનો રાવી પુરગંમ જયાન કરેછે તે વખત મૌલાતના શતેમતનું હુરા અલલ્હુલિસ્સલામની બાંદી શિજનું, તે મૌલાતના નંએનબ અલલ્હુલિસ્સલામની પાસે આવેઆ, અને કહેવા લાગા કે અફ ખાતુન, તવારે રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહ અલલ્હુ વ આલેહીની બાંદી સફીયા નેને આપે આંજાદ કીધી હતી, તેની કીશતી દરીયામાં ટુટી ગઈ, તેવારે સફીયા એક ટાપુમાં ઉતરી હતી, પણ તેને રસ્તો સુઝતો ન હતો. શિજનું કહેછે કે અફ બીબી તે વખત નાગહાં સફીયાએ એક શેરને નાએઆ. સફીયા તે શેરની પાસે જાઈને કહેવા લાગા કે અફ શેર હું રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહ અલલ્હુ વ આલેહીની આંજાદ કરેલી બાંદી છું મને રસ્તો દેખાડો. અએ બીબી જાંહાં તે શેરે રસુલ, અલ્લાહના મકબુલનું નામ સાંભલીંગા કે એક પુકાર મારીને સફીયાની આગલ આગલ ચાલવા માંડેઆ; અને સફીયાને રસ્તો દેખાડેઆ.

માઅંશરલ એમવાનો નબી અલ ઈમાનો રાવી લખેછે કે તેબાદ શિજનું શર માવા લાગાં કે અફ બીબી આ જગલમાં પણ એક શેર રહેછે, અગર આપ મને રજા આપોતો આ બાંદી તે શેરને ખંબર કરે, કે આ મલાઈનો કુશીએએ આપના લાશા ઉપર ઘોડા દોડાવવાનું ઈરાદા કીધેછે.

રાવી લખેછે કે મૌલાતના નંએનબ અલએલિસ્સલામે શિજનુંને રજા આપી. તે બાદ શિજનું શેરની પાસે ગયા, જાઈને કહેવા લાગા કે અએ અબુઅલ હારસ, શિજનુંના કલામ સાંભલીને શેરે પોતાનું માથું ઉંચું કીધું, તેવારે શિજનું કહેવા લાગા કે અએ શેર તમને ખંબરછે કે શેરે ખુદાના બેટાને મલાઈનોએ શાહીદ

કીધા ? અને હવે મલાઈનો આહેછે કે આપનાં બદન શરીર ઉપર ઘોડાને દોડાવીએ.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછેકે શિખજાના આ કલામ સાંભલતાંજ તે શેરની આંખોથી આંસુ જારી થીઆ, અને તેજ વખત તે શેર કંતલગાહની તંરજ ગીઆ, અને આપની લાશ મુર્તહર ઉપર એક હાથ રાખીને બેઠા.

અફ એમખાનો નવારે રજીર થઈ તેવારે તે મલાઈનો બદબખત આપના લાશા ઉપર ઘોડા દોડાવવાના ઇરાદાથી આવેઆ, પાણુ જુએછે સુ' કે એક શેર બેઠાછે. તે શેરને જોઈને ઉંમર સાચુંદ મલઉને કહીઉ' કે આ કાંઈ શીતનો છે ખરો, માટે આ કામ ન કરો, અને પાછા ચાલો. એથી રીતે મસલેહત કરીને સઘલા મલાઈને પાછા ગયા, અને આપના ખંડમાને લુટી લીધા, અને બાલી દીધા, અને સઘલા અહિલે બએમતને કુએદ કીધા, અને બીબીઆના માથાએ પરથી ચાદરો છીની લીધી, અને મોલાના અંલી જંએનુલઆંબેદીનને તોક અને જંનજર પેહરાવી. તે વખત શેહરઆનું અલકહિલ્સલામ ગોયા આ તુહો પડતા હતા અને માતમ કરતા હતા.

નુહો.

રો રો બાનું પીટતી હએ અફ મેરે સરવર હુસેન,	
મએ તો બે ચાદર હુઈ ઓર હાએ તુમ બેસર હુસેન.	૧
હાએ દોરો પાકપર તુમકો ચડાહતથે રંસુલ,	
શતમાકી ગાદથી યા ખાક હએ બિસ્તર હુસેન,	૨
જસ ગલેપર થા ગીરેબાંકી નીશાની ઊસકો વિરદ,	
ઊસ ગલેપર દેખી જંહિરા આનકર ખંજર હુસેન.	૩
સર અંલીકે સીનેપર રહતાથા નો શામો સહર,	
સો ચડહાયા હએ બખુ આગુંસતા નેજંપર હુસેન.	૪

મેરે પરદેકી હમેશાસે તંકીયદથી તુમહે,
આજ બેપરદા હુઈ મઝેં ઓર બેઆદર હુસેન. ૫
કાશ પહેલે મઝેં તસદુક હાકે મરજાતી શાહા,
દેખતી કાહેકો ચેહ આશત નો હઝે મુજહપર હુસેન. ૬
અઝે અંતો બાનુકે નાલોંસે જગર તુકડે હુવા,
પીટ તુંબી અપના સર ઈસવકંત અબ કહેકર હુસેન. ૭

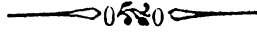
મજલીસ પંખી.

સંદલદલાહુ અંલકા યા અબા અબદિદલાહે,
સંદલદલાહુ અંલકા યા ઈબને રસુલિલીહે,
વ અંલલ મુસતશહેદીના મઝાંકા યા લફતની,
કુલતા મઝાંકુમ શ અકુન્ન શવજન અંભા.

પેશાવાની.

અઝે શલક સર દશતરે ઈમકાન બેસર હોગયા,
હજરતે નંહરાકા પેઆરા જંબહા ખંજર હોગયા ૧
ખાંકપર બેસર થડા હઝે રાકબે દોશે રસુલ,
હાઝે મોહતાને કરન ઓર ગોર સરવર હોગયા. ૨
ઊસ ગુલંદામીયે જંબમે નેજા વ તીરો તબર,
ફુલસા તન વોહ ગુલે સંદ ચાક અહમર હોગયા. ૩
શતેંમાને કીસતરેહસે અપના પાલાથા હુસેન,
ખાંકમે ઓર ખુનમે આલુદા પઝેકર હોગયા. ૪

- આપણી મારા ગયા ઝોર સળકે સળ મારે ગયે,
સાથ ઉસ સરવરકે ખેસર સારા લશકર હોગયા. ૫
- હજરતે અઘીસને શાને કટાંયે નહરપર,
તુકડે તુકડે તેગાંસે મઝ્યેદાંમે અકબર હોગયા. ૬
- હાઝ્યે જળ અસંગેર હુવા હાથોપે શાહકે ખાકે તીર,
હશર ઊસદમ શાહકે ખંઝમેકે અંદર હોગયા. ૭
- હજરતે ઝાખીદકો હાઝ્યે હાઝ્યે ખેડીયાં પહેનાઈઆં,
જાલિમેકે હાથસે વોહ ફઝ્યેદ મુર્જતેર હોગયા. ૮
- જળ ફનાતોંકો લગાદી નારયોંને આકે આગ,
ખંડમઝ્યે અહેલે હરમ જલકર બરાબર હોગયા. ૯
- ફઝ્યેદ હોગઝ્યે શામમેં સળ અહેલે બઝ્યેતે મુસતંશ,
કયા કહું મઝ્યે અફ ઝાંતા નો જુલમ ઊનપર હોગયા. ૧૦

રિવાયત મજલીસ પાંચમીની.

માઝમશરલ મોઝમેનીન, મોઝમેનીનની જમાઅત, રિવાયતમાં આવીઊંછે કે નવારે ઝાશુરાના દાહાડામાં આફા હુસેન અલફહિરસલામ જંગનાં મઝ્યેદાનમાં તશરીફ લઈ ગયેઆ તેવારે આપના ફરજીંદા અને અકરૂઆ તથા અસંહાબ વફાદાર સઘલા મલીને બહુતેર [૭૨] તન હતા, તેમાં [૪૦] ચાલીસ સવાર અને [૩૨] બત્રીસ પેઆદા હતા, એ સઘલા મુસતઈદ બશાહાંદત ઉલા હતા, અને મલાઈનોની તરફ શીમર ઊંલ નાશન, અને સીસ બીન રખીઝાં, અને ઊંમર બીન હુબાઈ એ મલાઈનો (૩૨૦૦૦) બત્રીસ હજાર મલાઈનોની શેજ લઈને ઉલા હતા.

રાવી લખેછેકે આને રીવાયતમાં છે કે કુશીઆના લશકરમાં એક લાખ માણસો હતા. લેકીન આફા હુસેનના રશીકાએ એવી જાન નીસારી કીધી કે કોઈ નહીં કરસે.

માર્ગશરણ એખવાનો રાવી લખેછેકે તે વર્ષત મૌલાના અલ હુસેન અલફ હિસ્સલામની પાસે ફીરશતા આવેઆ, અને ઝંરજ કીધી કે યા ઇબને રસુલિ લલાહ, અગર આપનો અમર થાએ તો અ સધલા મલાઈનોના લશકરને એક દમ ઝારત કરી નાખીએ. આફા હુસેન અલએહિસ્સલામ ફરમાવા લાગા કે હકૂતાઆલાએ મને પણ એવી તાકત આપીછે, અને નાંરે ઇમામતનું આપી ઊંછે, પણ એવીરીતે જબરદસ્તીથી લડવું મને મનજીર નથી, કેમકે આ મારા નાનાના ઊર્મત થકીછે.

રાવી લખેછે કે તે પછી જીને આવેઆ અને ઝંરજ કીધીકે યા ઇબને રસુ લિલલાહ, અગર હુકમ કરે તો અમે આ મલાઈનો કુશીઆની શાજથી લડીએ. આફા હુસેન ફરમાવા લાગાકે અફ જીનો તમે એ લોકોને જીઆછો, અને એ લોકો તમને નોઈ શકતા નથી, માટે તમને કેવીરીતે કહું કે એઆનાથી લડો. તેવારે જીનોએ ઝંરજ કીધીકે યા મૌલા અમે માણસની શીકલ બનાવીને એઆથી લડીએ. આપ ફરમાવા લાગા કે અફ જીનો ખુદાતાઆલા તમને જજાએ ખંડર દેનો કે તમે આ મારી નસીરત અને મદદ કરોછો, પણ અફ જીનો મને તમારી મદદ નંકર નથી, કેમકે આ વર્ષત પરવરદીગારની મને હીમાયત છે. જીનોએ ઝંરજ કીધી કે યા ઇબને રસુલિલલાહ અમે આપના બાવાના ઊલામો છીએ, અને આપના બાવાએ અમને મુસલમાન કીધાછે, હવે તમે લડવાની રજા નથી આપતા પણ અફ મૌલા કયામતના દીને અમે આપના બાવાને શું મોહાં દેખાંડીશું ?

અફ એખવાનો આપ તે જીનોથી ફરમાવા લાગાકે આજ દીને શંકત નંકુલ

ઝાંખેદીન સીવાએ અમે સઘલા શાહાદતની જામ પીધરું, અને ખાકે અને ખુનમાં
 ઝુંદા તાઝાલાની રાહાપર લેટરું, અને અમારા માથાંએ નેજા ઉપર સવાર થામે,
 નહીં તે ગાફ જુનો મને ઝુંદા તાઝાલાએ નૌર ઇમામત યાંહાંતક આપીઉંછે કે
 એક પલમાં આ સઘલા મલાઈનોને ગારત કરી નાખું, લેકીન હું એએનાથી નૌર
 બશરીથી લડીસ. એટલું કહીને આપે સઘલા જુનોને રજા આપી, અને કોઈની
 પણ મદદ કયુલ કરી નહીં.

મજલીસ પાંચમી.

માઝાશરલ એખવાનો નખી અલ ઇમાનો, બની અસદના કબીલા થકી એક
 રાવી રીવાયત કરેછેકે જેવારે આકા હુસેન અલકાહિલ સલામે આપના યારો યાવર,
 અને અસાહામે વશાદાર સહીત જામ શાહાદતનો નોશ કીધો, યાએને જેવારે સઘલા
 શહીદ થઈ ચુકા તેવારે આપના સઘલા લાશાએ અને આપની લાશ મુતેહર તે
 નગલમાં પડેઆ હતા, અને અજબ તરેહના મોઅનેજા તે લાશાએથી થાતા
 હતા.

બની અસદના કબીલાના રાવી રીવાયત કરેછેકે તે લાશાએ ઉપર આખો
 દાહાગ પરદાએ પેતાના પરોનો સાચો કરતા હતા કે લાશાએને ધુપ નહીં લાગે
 અને તે લાશાએથી મુશકની ખુશખો આવતી હતી.

બની અસદના રાવી કહેછેકે અમે જોતા હતા કે હમેશાં સીતારાએ આસમાન
 પરથી જંમીન પર આવતા હતા, અને તે લાશાએના નજંદીક જાતા હતા, અને પાછા
 આસમાન પર ચાલેઆ જાતા હતા, વલેકીન બીજા કોઈ પણ શખ્સે નજર નહીં
 પડતા હતા કે તેનાથી આ માજરો અમે પુછીએ. જેવારે મગરીબનું વખત થાતો
 હતા તેવારે કીબલાની તરફથી એક શખ્સ આવતા હતા, અને આખીરાત તે

લાશાઓમાં રહેતા હતા, નેવારે ફજરનો વખત થાતો તેવારે ચાલેઆ જાતા હતા.

બની અસદના રાવી કહેછેકે હું ગુમાન કરતો હતો કે આ શેરછે ને લાશાઓને ખાઈ જાવાને આવેછે. ફજરમાં હું જાઈને જાતો હતો તો તે લાશાઓને કાંઈ પણ ઈર્જા પોહાંચેલી માલમ નહીં પડતી હતી. આ માજરો જાઈને હું હચ્ચે રતજંદા થાતો કે ઈલાહી આ કોન લોકોછે, જના લાશાથી આવા મોઅનજંદા જાહેર થાએછે.

રાવી લખેછે કે એક રાતનાં મેં મારા દીલમાં વીચાર કીધો કે આજે આખી રાત હું સુઈસ નહીં, તો અલબત્ત આ લાશાઓની હકીકત મને માલમ પડેસે. એવો વીચાર કરીને હું એક ખુણાપર બેસી રહેઝ્યા. નેવારે રાત પડી તો પાછા તે શખસ જાહેર થીઆ, હું તેને જાઈને મારા દીલમાં કાંપવા લાગો કે રખેને આ શેર હોએ તો મને ખાઈ જાસે, એટલામાં હું જાઉં છું કે તે શખસ સઘલા લાશાઓની વચમાં ગએઆ, અને એક લાશને ઊપાડીને ગલે લગાડીઆ અને પોતાનું મોહોડું તે લાંશપર મલવા લાગા અને રોવા લાગા. નેવારે ઘણું અંધારું થીઝું તેવારે તે જગલમાં કેટલીક મુસાલો અને બતીઆ રોશન થઈ, અને હજારો આંદમી ત્યાં આવેઆ. એકાએક આહ વ જારી અને માતમના આવજાં તે લોકો થી બુલંદ થીઆ, જાણે કે આ સઘલા અવાજ જંમીન માંથી આવતા હોએ એમ માલમ પડવા લાગું. તે લોકોમાંથી એક કહેતો હતો કે વા હુસેના, વા ઈમામા.

રાવી પુરજામ લખેછે કે આ માજરો જાઈને હું કાંપવા લાગો તાકે હજાર મેહે નતથી હું ઉઠેઆ, અને તે લોકોમાંથી એકની નજંદીક પોહાંચેઆ, અને તેને ખુંદા અને ખુદાના રસુલના કસમ ફઈને પુછવા લાગોકે તમે કોણછો? અને આવીરીત આહ વ જારી કરવાનું સબખ સુ છે? તેણે કહીઝું કે અમે જન્મ છીએ, આખી

રાત આ હુસેન તીશના લગપર જુહા અને જોરી કરીચ્છીચ્છી. અને અફ શખસ ને શેરનો તું ગુમાન કરેછે તે શેરે ખુદાછે, અમીરલ મોઅમેનીન અંલી ઈબને અબી તોલીબ આપતું નામછે, અને તે આફી હુસેન અલેહિસ્સલામના બાવા થાચ્છે. અને તે પાણુ દરેરોઈ રાતના આવેછે અને આખી રાત તેમની પાસે રહુછે અને જુહા વ જોરી કરેછે.

રાવી પુરજીમ બયાન કરેછે કે હુજી અમો ઈબન વાતોમાં હતા કે ઈમટલામાં ઈકાઈક ઈક આવાઈ આવીચ્છા કે દુર થાચ્છો, દુર થાચ્છો, અને આંખો બંદ કરો, આંખો બંદ કરોકે મોલાતના શર્તેમતજીજીહુરા અલફિહિસસલામની સવારી આવેછે. ઈ આવાઈ સાંભલતાંજ બેઅખતીઆર મારી આંખો બંદ થઈ ગઈ, પાણુ હું આવાઈ સાંભલતો હતો કે કેટલીક બઈચ્છીઆના રોવાનું આવાઈ આવતું હતું, તેમાં પાણુ ઈક બીબી ઘણું બેકશર હતા, તે પીટતા હતા અને કહેતા હતા કે અફ હુસેન તમો કાંહાં પડેઆછો? અરે સું જાંલીમો તમોને પુરજી પુરજી કરે તેટલા માટે મેં પાલેઆ હતા?

અફ ઈબવાનો ભાઈજનો તે બની અસદના રાવી કહેછે કે આવીરીતના કલામને સાંભલીને હું તે છુંથી પુછવા લાગો કે આ કોણુછે? ને આવીરીતે બેતાબછે? તેણે કહીકે કે આ મોલાતના શર્તેમતજીજીહુરા આફી હુસેન અલફિહિસસલામનાં માં છે, તેનું આવાઈ આવેછે.

રાવી કહેછે કે તે બાદ મોલાતના શર્તેમતજીજીહુરાચ્છે શરમાવીકે કે અરે કોઈ મારા બાવા રસુલ, અલીહના મકબુલને ખંબર કરો કે આપના પેઆરા હુસેનને બે આખો દાનાં ફેતલ ફીધા. હુજી આપ શરમાવેછે કે અફ હુસેન હું શીદા થઈ જાઉં આપના સંબર ઉપર, અફ લાલ તારા બદન ઉપર માથું પાણુ નથી, અને તારો શરીર પાણુ ઈક ઠેકાણે ફુડેત નથી, યાચ્છને પુરજી પુરજીછે. અને જાણે આ જુહો પડતા હતા અને માતમ કરતા હતા.

નુહો.

જેહુરાને રોકર કહા	મેરે મુસાફીર હુસેન,	
કટ ગયા તેરા બલા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૧
લશકરો યાવર મુઝે	ખેટે બીરાદર મુઝે,	
અઝમેસી ફલી કરબંલા	મેરે મુસાફીર હુસેન,	૨
ખુનસે તર લાશ હુઝે	ઝોઝો હુરઝેક પાશ હુફ,	
તુઝપે હુધ ચંહ બશ	મેરે મુસાફીર હુસેન	૩
ચફન ઝંદનમેં હો કયું	સંખર કફનમેં હો કયું,	
મદફુન નહીં તુ હુવા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૪
અફસીથી ખે રહેમ જાત	મુરદકેબી કાટે હાત,	
સંગસે કયાથે ઝંદા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૫
તીર બદનપર વાલે	હલફપે ખંનનર ફરે,	
નર્ગીસે ફીલ છિદ ગયા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૬
લુખેકો તર્ગે સીતમ .	પેઆસોંકો જંખેમોંકો દમ,	
દેતે હુઝે ચેહ અશફીયા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૭
તનસે હુવા સર જુદા	ધડસે હુધ ગરદન જુદા,	
જુલમ ચેહ તુઝપર હુવા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૮
હાઝે તુ પેઆસા રહા	છન ગયા તન ખું બહા,	
સર હુઝે બદનસે જુદા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૯
માનન ખેટે મુઝે	રનમેં ભતીન મુઝે,	
હો રાહે હુકમેં ફીદા	મેરે મુસાફીર હુસેન	૧૦
ફઝાન દિલાવર ખંધી	મરગઝે ઝંખીસલી,	
નેહર પે શાને કટા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૧૧

અસંગેરે ગુલગુ કંઠા	તીર લગા મરગયા,	
તેરાલી બાળ્યુ છીદા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૧૨
રાહતે હમ્મિદર હમ્મે તુ	સાફીયે કવસર હમ્મે તુ,	
તુઝકો ન પાની મીલા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૧૩
લેકે અંદનસે લીબાસ	આવે મલક તેરે પાસ,	
તુ બે કશન હમ્મે પડા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૧૪
તુઝસે હમ્મે આમે હયાત	તુઝસે હમ્મે નહરે શિરાત,	
આહ તરસતા ગયા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૧૫
ગાદમે મેરી યલા	દોશે નબીપર ચડહા,	
આજ જંમીપર ગીરા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૧૬
તુઝકો ખુલાતે મલક	પાની પીલાતે મલક,	
આજ તુ પેઆસા રહા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૧૭
આયા હીદાયતકો તુ	પા પા કે આશતકો તુ,	
મર ગયા કટવા ગલા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૧૮
મુરીદે રેહમત હમ્મે તુ	માલીકે જન્નત હમ્મે તુ,	
આહ તેરા ઘર જલા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૧૯
તેરી પેયારી ઊપર	જુલમ હક ચેહ કીસકંદર,	
માર ઊસે દુર છીના	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૨૦
કાનાંકી જંમી હક ચેહ	ગાલોંકી સુઝી હક ચેહ,	
ટાપી છીની સર ખુલા	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૨૧
કેહતી હક આઝ્મા પીદર	મુઝકો છુપાવો પીદર,	
શીમર ઘુરકતા હક આ	મેરે મુસાફીર હુસેન.	૨૨

ધુફીયાંકી ચાદરકો લે   ભાઈકે (ખસ્તરકો લે,
 તચ્ચાઈ દીચ્ચે હુચ્ચે પેહના   મેરે મુસાફીર હુસેન.   ૨૩
 જુરકંચ્ચે માદર જલા   મેહક જલા ઘર જલા,
 હુલ્લચ્ચે નૌર લુટ ખયા   મેરે મુસાફીર હુસેન.   ૨૪
 કબ વો હા નજમો ખયાં   કરતી હુચ્ચે નૌહરા શિયાં,
 ખાંક હુચ્ચે કહેતી ઊડા   મેરે મુસાફીર હુસેન.   ૨૫

મન્નલીસ. ૬ ઠી.

સંલલલાહુ ઝંલફકા યા અબા ઝંબલિલાહે,
 સંલલલાહુ ઝંલફકા યા ઈબને રસુલિલ્લાહે,
 વ ઝંલલ મુસતશાહેદીના મઝ્યાકા યા લઝ્મતની
 કુનતા મઝ્યાકુમ ૩ અકુન્ના ફેઝ્ઝન ઝંલમા.

પેશખવાની.

અફ રલક થા કરખલાકે દશીતમે મહેમાં હુસેન,
 નહને ખચ્ચે સાથથે ખે સરે સામાં હુસેન   ૧
 હાચ્ચે કયા ખરમીથી ઝ્યાથુરેકે દીન વા હસરતા,
 લીશના લખથા આશતાખે દીન ઝોર ઈમાં હુસેન.   ૨
 ગીરહ ઊસકે શામીઆં પુરજશ હદસે જીઆહ,
 જુલમ સહેતાથા કરેલા ખાદીલે નાલાં હુસેન.   ૩

- ગાહ રનમે ગાહ ખંદમાં મે ગચ્છિ બહુનોકે પાસ,
 સુંબહાસે તાનૌહોર બસ થુંહીથા સરગરદાં હુસેન. ૪
- ઝ્યેક તેરશ અઝ્ઝાસ કે લારેપે રોતા થા પુકાર,
 ઝ્યેક તેરશ અકબરકી ખાતર હોતાથા ગીરયાં હુસેન. ૫
- જીસધડી અસગરે મુવા હાથોપે ઉસકે તીર ખા,
 હો ગયા ઉસદમ ગીરેખાં ચાક તા દામાં હુસેન. ૬
- મૌત કહુતીથી કે મઝ્યે હાજર હું અફ સીખતેં નખી,
 યાદ કર અખ નલદ દસદમ ખંજરે બુરીં હુસેન ૭
- આપ કહુતેથે કે તું ખાલકકી કરલે બદગી,
 સીજદ ખાલકમે બનું બેસર ચે હઝ્યે અરમાં હુસેન. ૮
- તીસનગીને હોઠ નીલે કરદીઝ્યે હઝ્યે શાહકે,
 ઉસપેલી લેતાથા નામે ખાલકે સુખહાં હુસેન. ૯
- હર જગેહુસે ઝ્યેક ફ્રેવારા નીકલતા ખુનકા,
 જીસમસે જબ ખઝ્યેચતાથા તીસ્કે પઝ્યેકાં હુસેન. ૧૦
- બસ અંતો તુજકો જળોં દેવે ખુંદા ખામોશ હો,
 હુશરમે હાવેગેં તેરે શાફીઝ્યે અંસીયાં હુસેન. ૧૧

રિવાયત મન્જલીસ ધઠીની.

માઝ્ઝશરલ મોઝ્ઝમેનીન મોઝ્ઝમેનીનની જમાઅત, ખુંદા તમને રાખે સંહી
 અને સલામત, રીવાયતમાં આવીઊંછે કે જવારે આકાં હુસેન અલફહિરસલા
 નમા અડધા અસહાબો શહીદ થઈ ચુકા, તેવારે આકાં અલી જઝ્ઝેનુલઝ્ઝાબે

દીન અલદિહિસ્સલામનો એક ગુલામ તુરક હતો, અને તે ગુલામ ઘણી બાહુ દરી રાખતો હતો, અને વણી કુરાન સરીફ પણ જાણતો હતો.

રાવી જાનસોજી બયાન કરેછે કે તે દીવસે આફ્રી અંલી જંઝેનુલઅંબેદીન બીમાર હતા, જ્યારે તે ગુલામ તુરકે નાથું કે મારા આફ્રી બીમાર છે, અને કરબ લાના મારકામાં કોઈ નથી, એમ ન થાએ કે હું એ શાહાદતના દરેજાથી મહેરૂમ રહી જાઉં, એવીરીતે પોતાના દીલમાં સોંચીને તે ગુલામ તુરક આફ્રી હુસેન અલ દિહિસ્સલામની નજદીક આવેઆ, અને અંરજ કીધી કે યા મૌલા હું જાગીશું કે આજ દીને આપના લશકરમાંથી કોઈ પણ બાકી રહેવાનું નથી અને સઘલા શાહાદતના મરતબાને પોંહાંચસે, લેકીન આ ગુલામ એ મરતબાથી મહેરૂમ રહી જાએછે, અફ આફ્રી આ ગુલામને હુકમ આપીએ તાકે હું પણ મારી જાન આપના કંદમ મુખારક ઉપર ફીદા કરું. આફ્રી હુસેન અલદિહિસ્સલામ ફરમાવા લાગાકે અફ ગુલામ તમને મેં મારા બેટા અંલી જંઝેનુલઅંબેદીનને માટે ખરીદ કીધા હતા, હવે તારો માલીક પણ તેછે વાસતે હું તમને ફેવી રીતે ઇજાજત આપું.

રાવી લખેછે કે જ્યારે તે તુરક ગુલામે આફ્રી હુસેન અલદિહિસ્સલામથી આવા કલામ સાંભલેઆ તેવારે લાગલોજ ત્યાંથી આફ્રી અંલી જંઝેનુલઅંબેદીનના ખંઝેમામાં આવેઆ, આવીને આપને ઉઠાડેઆ અને અંરજ કીધી કે અફ આફ્રી આ ગુલામે આપના બાવાથી ઇજાજત જગની તંલબ કરી, અને ઘણીક આનેલું કરી લેકીન અપે રજા ન આપી, અને ફરમાવીઉં કે તને રજા આપવાનું અખતીઆર આફ્રી અંલી જંઝેનુલઅંબેદીન પાસેછે, હવે આ ગુલામ આપની હુજૂરમાં હાજર થીઆછે, અને અંરજ કરેછે કે અએ આફ્રી અને અએ મારા મવલા હું ઊમેદવારધું કે આપના કંદમ મુખારક ઉપર હું માફ માથું નીસાર કરું.

રાવી જાનસોજી જ્યાન કરેછે કે નવારે આફી. અંલી જંઝિનુલખાંખેદીને તે ગુંલામ તુરકના આ કલામ સાંભલેઆ તેવારે આપ ફરમાવા લાગા કે અઝમે ભાઈ મેં તને રાહુ ખુદામાં આજીંદ ફીધી, હવે તું મુખતારછે. નવારે તે ગુંલામે આપની જંજાન મુખારકથી આ કલામ સાંભલેઆ તેવારે ઘણા ખુશી થીઝ્યા, અને વલી અંરજ કરવા લાગો કે યા મલકા કયામતના દીને આપ આ ગુંલામને આપની પાસે ખોલાવી લેના. અઝમે મારા આફી અને મલકા, મારાથી અગર કાંઈ આપની તફસીર અથવા કુસુર થઈ હોઝમે તો તે પણ મને મોઝીંશ કરના. આપ ફરમાવા લાગા કે અઝમે ભાઈ મેં મોઝીંશ ફીધી અને ખુંદા તાઝીંલા પણ તને મોઝીંશ કરના, અને ને કાંઈ તારી મુશહ હોઝમે તે તને હાસલ થાનો.

રાવી પુરજમ જ્યાન કરેછે કે નવારે આપે તે ગુંલામ નેકને આવી રીતના કલામ કહેઆ તેવારે અહુલે અઝમેતના ખંઝિમાથી પણ આવાજ રોવાનુ આવવા લાગું.

રાવી લખેછે કે તે ગુંલામ નેક ત્યાંથી પાછો આફી હુસેન અલફહિરસલામના નજીક આવેઝ્યા, અને ને કાંઈ હુકીકત જની હતી તે સઘલી આપને કહી સંભલાવી, અને વલી આપની પાસે લડવાની ઇજાજત તેલખ ફીધી. આફી હુસેન અલફહિરસલામે તે ગુંલામને શરકતથી રજા આપી.

રાવી લખેછે કે તે બાદ તે ગુંલામ તુરક મઝમેદાનમાં ગઈઝ્યા નવારે ઝમે ખંઝર આફી અંલી જંઝિનુલખાંખેદીને પાંહાંચી તેવારે આપે અમર ફીધો કે આ ખંઝિમાના પરદાને ડચો કરો તાકે હું પણ નાહ કે ઝમે ગુંલામ તુરક કેવી રીતે લેછે. ઝમેટલામાં આપ નાઝમેછે સુ કે તે ગુંલામ નેક ખુશી થાતો ખેલ તેરશની સરોમાં જાઇને ઉભો છે, અને વીજલીની માફક પોતાની તલવાર મેઝ્યાનથી કાહાડીને ચમકાવી રહુઝ્યાછે, અને મલાઈનો કુશીઝ્યાના લશકર થકી બાહાદરોની તેલખ કરેછે, અને કોઈ વખત અંદીખી જંજાનમાં અને કોઈ વખત તુરકી

જાંબાનમાં સના અને સીશ્વ અહિલેખ્યતની કરી રહ્યોછે, અને જે કોઈ માણસ મલાઈનાથી તેની સાંમે આવતો હતો તે તેના હાથ ઉપર મારેઆ જાતો હતો. આખરેલ અમર તે ગુંલામ તુરકે ઘણાક મલાઈનેને જહનમ વાસલ કીધા.

રાવી જાનસોજી લખેછે કે તે વખતે તે ગુંલામ નેકને પેઆસની શીદત ઘણી થઈ, એટલે તે ગુંલામ પાછો આકાં અંલી જંઘેનુલઅંખેદીનની પાસે આવેઆ. આવતાંજ આપે તેહસીન અને આશરીન કહી, અને તે ગુંલામને હોજ કવસરના પાણીની વધામણી આપી અને ફરમાવા લાગા “ વ રીજવાના મિનલોહુ અકબરે.” જવારે તે ગુંલામ તુરકે આપની જાંબાન મુખારકથી એવી રીતના કલામ સાંભ લેઆ તેવારે આકાં અંલી જંઘેનુલઅંખેદીનના હાથ પગને ખોસા દેવા લાગો. તે બાદ તે ગુંલામ નેક પાછો જંગના મફદાનમાં આવેઆ.

રાવી પુરજાંમ બયાન કરેછે કે અહિલેખ્યત પણ તે ગુંલામ તુરકને માટે રોતા હતા અને ગાંમ કરતા હતા, પણ તે ગુંલામ તુરક મલાઈના અને કુશીઆની શાજમાં ઘુસી ગએઆ અને બાહાદરીથી પોતાની તલવારને વિજલીની માફક ચમકાવા લાગો, તાકે ઘણાંકને જહનમના રસતે પોંહાંઆડી દીધા, અને પોતે પણ તમામ જાંબોથી ચુર ચુર થઈ ગએઆ, અને જાંબીન ઉપર પડી ગએઆ.

અએ એખવાનો લાઈજનો, જવારે આકાં હુસેન અલફહિસ્સલામે તે ગુંલામ નેકને જાંબીન ઉપર પડેલો જોયો, તેવાંજ આંપ ઊઠેઆ અને તેને આકાં અંલી જંઘેનુલઅંખેદીનના ખંડમાં લઈ આવેઆ, અને આપ તે ગુંલામના માથાને પોતાની ગોદમાં લીધું, અને તેના અહેરા મુખારકથી માટીને દુર કરવા લાગા, અને આપ રોવા લાગા. તે વખતે આકાં અંલી જંઘેનુલઅંખેદીન ના કે બીમાર હતા તો પણ આપ ઊઠેઆ અને તેના સરહાને આવીને ઉભા થીઆ, એટલામાં તે ગુંલામે પોતાની આંખ ખોલી તો જુએછે શું કે પોતાનું માથું આકાં હુસેન અલફહિસ્સલામની ગોદમાંછે અને આકાં અંલી જંઘેનુલઅંખેદીન પણ માથા

પાસે ઉભા છે તે માનશે નાંધને તે ગુંલામે આપ દીકરા ખેડને સલામ કરી અને પોતે આ દુનીઆ શાનીથી આગે રિજવાનની તંરૂ પરવાજ થીઓ. ખુંદા તાઓ લા તેને હમેશા જન્નતમાં રાખના, આમીન યા રખીલ આલેમીન.

મજલીસ ધઠી.

—૦૨૬૦—

માઝીશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત ખુંદા તાઓલા તમને રાખે સહી અને સલામત, રાવી અયાન કરે છે કે નવારે આકા હુસેન અલદિહરસલામના યારો યાવર સરવે શહીદ થઇ ચુકા અને આપ પણ શાહાદતના જામને નોશ કરી ચુકા, તેવારે આપના લાશાઓ ખે ગોરો કશ્ન અલતી જમીન ઉપર કરબલાના સહેરામાં પડેઆ હતા.

રાવી લખે છે કે કેટલાક દીવસ ગુજરેઆ બાદ બની અસદના કબીલાની બધરીઓએ પોતાના શવહરોથી પુછીઉં કે આ કોના લાશાઓ છે ને ખે ગોરો કશ્ન પડેઆ છે? અને એ કોણ હતો ને આખા લશકર સુધાં મારેઆ ગયો? તેઓના શવહરોએ કહીઉં કે ઝીરબના કોમના આ એક બાદશાહ હતા, તેને તેની રાજ સહીત યજ્ઞ કંતલ કરીધા છે. તે બધરીઓએ પુછીઉં કે એ બાદશાહનું નામ હતું. શવહરોએ કહીઉં કે એનું નામ હુસેન ધખને અંલી અલદિહરસલામ હતું. તે બધરીઓએ પુછીઉં કે એનો માં કોણ હતા? શવહરોએ કહીઉં કે શતેમતજજહરા ને રસુલિલીહ સલિલીહ અલદિહર આલેહીની બેટી, તે એની માં છે.

રાવી જાનસોજ અયાન કરે છે કે તે ઝીરતોએ પોતાના શવહરોથી આ કલામ સાંભલીને કહેવા લાગા કે હુએશ્શે તમારા ઉપર કે આ બાદશાહ જમીનની કીમત

આપી હતી અને વલી બહુ મેહુરબાની પણ આપણી ઉપર કીધી હતી, અને તે શતેંમતજેંજેંહેરાના ખેટાના લાશાને પણ દર્શન નહીં કરે ? શવહરે કહેવા લાગા કે અરે અમોને ઇબને હંઆદની દેહશબ્દે અગર તે આ વાતને સાંભલેતો અમોને કંતલ કરે. તે બધરીઆએ પોતાના હાથમાં કોડાળ લીધી અને કહીઉં કે અમો જઈને એ સઘલા લાશાને દર્શન કરીશું, પછે ઇબને હંઆદ ભલે અમને મારી નાખે.

રાવી લખેછે કે જ્યારે તે શવહરેએ એવી રીતના કલામ પોતાની બધરીઆથી સાંભલેઆ તેવારે લાઆર થીઆ, અને હુથીઆરં લઈને તે લાશાઓને દર્શન કરવા સાડૂ મએદાનમાં આવેઆ. અને તેઓની બધરીઆ તેની પાછલ માતમ અને જુહા કરતા કરતા ગયા.

રાવી જાનસોજેં બયાન કરેછે કે જ્યારે તેઓ કંતલગાહમાં પોંહ્યાંએઆ તો જીએછે સું કે કોઇ પણ લાશા ઉપર માથું નથી, અને તેઓના આજીં પણ દુરુસ્ત નથી, તેવારે એક ખાડો ખોદેઆ અને તે સઘલા લાશાઓને મદજુન કીધા, લેકીન અંલી અકબર, અને અંલી અસંજેર, એ ખેઉ લાશાઓને આકાં હુસેન અલેહુસ્સલામની બાજુમાં દર્શન કીધા. અને જ્યારે આકાં હુસેન અલહુહુસ્સલામને વાસતે કંબર ખોદીને તૈયાર કીધી, અને આહીઉં કે આપના લાશાને દર્શન કરે, પણ જીએછે સું કે તે લાશો ફાઇનાથી ઉપડતો નથી. સઘલાએ એકઠા મલીને ઘણા નાંર કરવા લાગા તોપણ તે લાશો જંમીન ઉપરથી ઉઠકાયો નહીં. આ માજરો નાઇને ઘણા હુએરતજેંદા થીઆ.

રાવી પુરજંમ બયાન કરેછે કે એટલામાં તે લોકોએ સાંખેથી એક શખસને આવતી જોયો, અને જીએછે સું કે તેના ગલામાં તઓક પડેલોછે પગમાં ખેડીઆછે, અને તેની આંખોથી આંસુની ધાર ચાલી જાએછે, અને કહેછે કે ખંબરદાર આ લાશને હાથ ન આડાડો એનો વારસ હુંછું, અને હું

પોતે એને દર્શન કરીસ.

માર્ગશરણ એમવાનો નથી અલ ઇમાનો નેવારે તે શખસ નર્મદીક આવેઆ, તેવારે તે લોકોએ પુછીઉં કે આપ કોણુછો? આપ શરમાવા લાગા કે હું અંલી નંદુલઅંબેદીનધું કે આ મારા બાવાની લાશને દર્શન કરવા સાડ તંએઅલ અંરજોનો મોઅનેજો કરીને આવેઆધું. તે બાદ આપે તે લાશ મુતંહરને આવીને સલામ કીધો, અને શરમાવા લાગા કે “અસ્સલામો અલહકા યા અબા અંબદિલાહ, અસ્સલામો અલહકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહ.

અહ એમવાનો રાવી લખેછે કે જાંહાં આકાં અંલીના આ કલામ તમામ ન થીઆ કે તે લાશ ઉઠીને ખેડી, અને પોતાના હાથને ફેલાવેઆ, અને આકાં અંલી નંદુલઅંબેદીનને ગલે લગાડેઆ, તેવારે આકાં અંલીએ અંરજો કીધો કે અગર આપનો હુકમ હોએતો દર્શન કરૂં. આકાં હુસેન શરમાવા લાગા કે ન મરજી આપની, લેકીન એટલું કામ કરો કે તમારા કાકા અંબાસ અંલીના લાશો ન દરીયા કીનારે પડેઆછે તેને પેહુલાં દર્શન કરો, પછી મને દર્શન કરજો.

રાવી કહેછે કે આપના આ કલામ સાંભલીને આકાં અંલી તે લોકોને સાથે લઈને દરીયા કીનારે ગયા અને કુંબર ખોદીને અંબાસ અંલીના લાશને દર્શન કીધા. તે બાદ આપ આકાં હુસેન અલહદિલ્લામની નર્મદીક આવેઆ અને અંરજો કીધો કે અહ બાવા સાહેબ, અંબાસ અંલીના લાશને તો દર્શન કીધા, હવે આપનો શું અમર છે. તેવારે આકાં હુસેને પણ પોતાને મદધુન કરવાનો અમર કીધા. તે બાદ આકાં હુસેન અલહદિલ્લામના લાશને મદધુન કીધા.

માર્ગશરણ એમવાનો નથી અલ ઇમાનો જાને રાવી કહેછે કે આકાં અંલી નંદુલઅંબેદીન આકાં હુસેન અલહદિલ્લામનું માથું મુખારક સાથે લાવેઆ હતા, અને જાને કહેછે કે વગર માથે આપની લાશને દર્શન કીધા, તે બાદ આપ

જ્યાંથી આવેઆ હતા ત્યાં તશરીફ ફરમા થીઆ.

રાવી પુરગંમ ખયાન કરેછે કે જે વખત આઠાં ઝાંલી જંઝેનુલઝાંખેદીન આપ ત્યાંથી લાશાને દફન કરવા સાફ રવાના થીઆ હતા અને જંઝેનખ અલફિહિ રસલામને આપ નજર ન આવેઆ તેવારે મવલાતના જંઝેનખનું અજખ તરેહનું હાલ હનું આપ જાણતા હતા કે રખે ને કોઈએ આઠાં ઝાંલીને પણ કંતલ ન કીધા હોએ એટલા માટે આપ રોતા હતા અને ઝંમ કરતા હતા, એટલામાં તો આઠાં ઝાંલી જંઝેનુલઝાંખેદીન પણ ત્યાં જઈ પોહાંચેઆ. તેવારે મવલાતના જંઝેનખ અલફિહિરસલામે આપને જાણા તેવારે, ખેઅખતીઆર દોડીને ગલે લગાડેઆ અને પુછવા લાગા કે અફ ઝાંલી આપ કાંહાં તશરીફ લઈ ગીઆ હતા? આઠાં ઝાંલી ફરમાવા લાગા કે અએ ઉમ્મ જુજંરગવાર હું મારા ખાવાને મદકુન કરવા ગએઆ હતા, એટલું કહીને આપ ખેસાખંતા રોવા લાગા અને કહેવા લાગા કે “કાંલુ ઇન્ના લિલ્લાહે વ ઇન્ના ઇલએહે રાજેઊન.”

મજલીસ ૭ મી.

સંલલલાહુ ઝાંલફકા યા અખા ઝાંખદિલાહે,
સંલલલાહુ ઝાંલફકા યા ઇખને રસુલિલીહે,
વ ઝાંલલ મુસતશહેદીના મઝાંકા યા લફતની,
કુલતા મઝાંકુમ શ અકુન્નૌ શવજંન ઝાંલમા.

પેશખવાની.

અએ ફલક થેહ જુલમ તો અખતક કહી દેખા નહીં,
જંઝેએ અહેસે હરમ હરગીજ કોઈ સુનતા નહીં.

- લાશએ શપ્પીર બે ગોરો કર્ણ હએ રેતપર,
આશતાએ દીનકે તનપર જૅરા સાયા નહીં. ૨
- યક હજાર નવ સદ વ પિંગા જૅખમ હએ જાને ગુદાજૅ,
શાહકે તન પર લગે હએ ખાલી કોઈ જા નહીં ૩
- તન પડા હએ ખીક પર ઝોર સર હએ ખાલાએ સનાન,
સીખતેં પએગંઝખર કો મદકુ કોઈભી કરતા નહીં. ૪
- વારસ ઉસ તનકા હુવા હએ કુંએદ જૅએનુલખાએદીન,
યે સીતમ કોઈ અશર હરગીજ કભી સહેતા નહીં. ૫
- તએાક ગરદનમેં પડા હએ પાંછીમેં જૅનજર હએ,
પેઆદા પા ઊસકો ચલાતે હએ ચલા જાતા નહીં. ૬
- અહેલે અએતે મુસતંશાકી ચાદરેતક છીન લી,
ખાનેકા ઈમકાન કાંહાં હએ પાનીતક પાતા નહીં. ૭
- રોરો કહેતી હુદ ચેહ જૅદનખ કયા કહું મેરે ઇલાહ,
કીસસે મએ જાફર કહું ભાઈ નહીં ખાખા નહીં. ૮
- અલવએ જાલિમમેં હએ હએ શતેંમાકી ખેટીયાં,
જુએ ખુંદાકે ઉનકો અખ મુલજા નહીં માવા નહીં. ૯
- અહેલે અએતે મુસતંશાપર નો કોઈરોવે અએ અંતો,
હા ગીરશતારે અલા ચેહ તો કભી દખા નહીં. ૧૦

રિવાયત મજલીસ સાતમીની

હાજરોને મજલીસ અએ મોહાબીને હુંસેન રિવાયતમાં આવીઉંછે કે
નવારે મોલાના અલ હુંસેન અલફહિરસલામ કરઅલાની જેમીનમાં દાખીલ

થીઆ, તેવારે એકાએક આપનો ઘોડો ઉભો રહી ગીઆ, આપે ઘણીક તરતીઓ કીધી, લેકીન ઘોડાએ એક કુંદમ પણ આગલ રાખીક નહીં. તેવારે આપે તે જંમીનનુ નામ પુછીક. કહુનારાએ, કહીક કે આ જંમીનને કરબલા કહેછે, તેવારે આપે કહીક. “કાલુ ઈન્નાલિલલાહુ વઈન્ના ઈલફહુ રાનઈન” અમો આમારી મનજંલે મકસુદ પર પોંહાંએઆં. તે બાદ આપ ઈમ્રાસ ઈસી અલફિહિસ્સલામને શરમાવા લાગા કે અંલમ ગાડો, અને ખંડમા ખોડો. તે બાદ આપ ઘોડા ઉપરથી નીચે ઉતરેઆ, તે વખત એક ગુંબાર ખાંકનો એવો ઉઠેઆ કે આકાં હુસેન અલફિહિસ્સલામના બાલ સઘલા તે ખાંકથી ભરાઈ ગયા. તે બાદ નેવારે આપ અહુલેઅએતના ખંડમામાં દાખીલ થીઆ, અને આપને મૌલાતના જંદનબ અલફિહિસ્સલામે નાયા તેવારે ખેઅખંતીઆર રોવા લાગા અને કહુવા લાગા કે વા હુસેના આ ગેસુ યાને બાલ તે બાલછે કે જેને શર્તમતજંજંદરા ઘોતા હતા તે આજદીને ગુંબાર આલુદાછે.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે મૌલાતની જંદનબ અલફિહિસ્સલામના આ કલામ સાંભલીને આપ શરમાવા લાગાકે અફ ખેહુન સૈખર કરો, હમણાથી તમારો આ હાલછે, કાલે જાસો કે આ ગેસુ ખાંક અને ખુનમાં ભરેલા હસે. આપની જંબાન મુંબારકથી આ કલામ સાંભલીને તમામ અહુલે અએતમાં આહ અને જાંરીના પુકારો ઉઠેઆ.

અફ એખવાનો ભાઈબનો રાવી બયાન કરેછેકે તે બાદ આકાં હુસેન બાહાર તશરીફ લાવેઆ અને શરમાવા લાગા કે આ જંમીનનો માલેક કોણુછે તેને બોલાવી લાવો. કહેછે કે બની અસદના કોમની એ જંમીન હતી અને તેનું ગામ નજદાક હતું. નેવારે તે જંમીનદાર આવેઆ તેને અપે કહીક કે હું આ જંમીન તને (૩) શરસખંથી તને શરસખં સુધી યાઅંને ચાર બાજુએશરતી (૧૨) બાર ગાઉ સુધી ખરીદ કરવાને આહુધુ. જંમીનદારોએ અંરજં

કીધી કે આ જંમીનમાં ખેતી થાતી નથી બલકે ઘાંસ પાણુ ઉગતું નથી, માટે આ જંમીન કાંઈ કાંમની નથી, અગરનો આપને આ જંમીનની ઝીરજ હોય તો અમે તમને આ નજરશાણુ દાખલ બેર કરીએ છીએ. આપ શરમાવા લાગા કે હું આ જંમીનમાં એક શેહેર વસાવવાને આહુ'ધું માટે તમને ન કીંમત નાઈતી હોય તો લેએ અને જંમીન માપી આપો. આખરૂલ અમર ન કીંમત તે જંમીનદારોએ કહી તે આપે તે લોકોને આપી, અને ઝંખાસ અલીને હુકમ કીધો કે અફ લાઈ. ઝંખાસ તમે તન શરસખંથી તન શરસખં જંમીન માપીને એ લોકો પાસેથી લેએ. આપના હુકમ મુજબ તે જંમીન ઝંખાસ અલીએ માપી લીધી.

અગિરયદ અફ ઝંજાદારાં અગિરયદ,

અરાએ શાહે મજલુમાં અગિરયદ.

મજલીસ સાતમી.

માઝશરલ મોઅમેનીન, મોઅમેનીનની જમાઅત, ખુંદા તાઝાલા તમને રાખે સંહી અને સલામત, રાવી લખેછે કે આફાં હુસેન અલફહિરસલામની શહાદત બાદ મલાઈનો ફુરીએ સઘલા માથાને નેજાં ઉપર સવાર કરીને શામ લઈ જતા હતા આખો દાહાડો ચાલતા અને જ્યાં સાંજ પડતી ત્યાં રાત રહી જતા હતા, અને આફાં હુસેનના માથાને સંદુકમાં રાખતા હતા.

રાવી લખેછે કે એક મનજંલમાં ને નેજાં ઉપર આફાં હુસેનનું માથું હતું તે નેજાં ખેઅખતીઆર હીલવા લાગો, મલાઈનો ઘણી તરતીબથી તે નેજાંને પકડવા લાગા પણ તે કોઈથી પણ પકડાયું નહીં, તેવારે સઘલા મલાઈનો લાઆર થીઆ,

અને આ હકે કિંત મોલાના ઝાલો નંચેનુલ ઝાંખેદીનને કહી.

રાવી પુરજાંમ બપાન કરેછે કે તે બાદ આકાં. અંલી જંઝિનુલઆંબેદીન આપના નેજાંની નજંદીક આવીને કહેવા લાગા કે અસસલામો અંલકકા યા અમા અંબદિલ્લાહ, અસસલામો અંલકકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહ, અમ્મે બાવા સંહેબ આને વલી સુ' નવી મુસીબત પોંહાંચો કે આપનો આ હાલછે ? આકાં હુસેન અલકકલિલ્લામનુ' માથુ' મોઅનજંજાથી બા આવાજં બુલંદ કહેવા લાગા કે અફ મારી આંપોના તુર, આને આપના ભાઈ અંલી અકબરનુ' માથુ' નજંર આવતુ' નથી માટે મને કેવી રીતે ચેન પડે. તે બાદ આકાં. અંલી જંઝિનુલ આંબેદીન પાછલ જઈને જુઝેછે સુ' કે ને મલકૈનની પાસે અંલી અકબરનુ' માથુ' હંતુ' તે મલકૈન બીમાર થઈ ગીઝ્યા હતા તેથી પાછલ રહી ગીઝ્યા હતા, અને અંલી અકબરના માથાની આંપો ઊગાડી હતી અને આંસુ જારી હતા, અને માહીફ બેઆબ, યાઝંને પાણી વગર જેમ માછલી તડકડે તેમ તડકડી રહીગિ' હતું.

રાવી જનસોજે લખે છે કે આકાં ઝોલી નંચ્ચનુલખાંખેદીને તે માથુ પોતાના હાથમાં લીધું અને હંફે હંફે કરતા કરતા આપની પાસે તે માથુ લઈ આવેઆ. તે બાદ આકાં હુસેનનું માથુ હીલવાથી મોકુશ થીઝી.

રાવી પુરજીમ કહો છ કે નવારે આ હાલ શહેરબાનુએ નાંધ્યું તેવારે અંલી
અકબરને વારતે જાણે આ તુહો પડતા હતા અને માતમ કરતા હતા.

ମୁହାଁ.

ଆନୋନେ କହା ଧୂଳି ଖୁଲି ନାଆଁରେ ଧୂଳିରାସ,	ହୁଅଁ ହୁଅଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ;
ନୁହେଁ ନୁହେଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ	ହୁଅଁ ହୁଅଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ
କହା ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ	ନାଁ ନାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ
ଧନ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ	ହୁଅଁ ହୁଅଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ ଗାଁ

અરમાન રહા દુલહાની તુમકો ન બનાયા,   વા હસરેતો દરદા;
 લાઈ ન દુલહન બ્યાહકે ઘરમેં તેરી માદર,   હુએ હુએ અંલી અકબર. ૩
 વારી ગઈ મારાગયા છોટા તેરા ભાઈ,   છતી રહી દાઈ;
 આગોંશ મેરા કર ગયા ખાલી અંલી અસંગર,   હુક હુક અંલી અકબર. ૪
 સીનેપે તુમહારે તો લગા નેજાએ બે પીર,   અસંગરકે લગા નીર;
 વાલીકે હુક ગરફનપે મેરે ચલ ગયા ખંજર,   હુક હુક અંલી અકબર. ૫
 કયા ચફનસે વારી ગઈ તુમ સોતેહો ઉઠો,   પુરસાતો મુઝે દો;
 માં રાંડ હુઈ મર ગયા બાબા તેરા સંશદર,   હુએ હુએ અંલી અકબર. ૬
 બેવારસો બેવાલી હુ અબ કોઈ નહીં આહ,   મએ કયા કડ ખેટા;
 કયા જાન ભટકતી હુએ સતાતે હુએ સીતમગર,   હુક હુક અંલી અકબર. ૭
 કીસ બેકસીસે તુમ ગએ ઇસ દશતમેં મારે,   કુરબાન તુમહારે,
 મર કર ન હુવા ગુંસલો કરન તુમકો મયસર,   હુક હુક અંલી અકબર. ૮
 વારી ગઈ કુછ છોટી બહેનકીભી ખંબર હુક,   વોહ પીટ રહી હુક,
 અબ ખાક ઉડા કર ચે કહેતી હુક વોહ દુખંતર,   હુક હુક અંલી અકબર. ૯
 મોતીભી લઈનાને યાંહાં લે ગએ ઉસકે,   ઝોર મારે તમાંચે;
 દેખોતો નંરા નીલા હુક અબતક રૂપે અનવર,   હુક હુક અંલી અકબર. ૧૦
 અફ મેરે જવાં અફ મેરે દુખ દરદકે પાલે,   અફ ગેસુઓં વાલે,
 આશક મેરે પેઆરે મેરે જાની મેરે દીલબર,   હુક હુક અંલી અકબર. ૧૧
 અફ ગોંક બયાંકી નહીં અબ મુઝમેં હુક તાકંત,   સબ કરતે હુક રિકંત
 જબ પીટતી હુએ બાનુએ નાશાદ ચેહ કહે કર,   હુક હુક અંલી અકબર ૧૨

મન્લીસ ૮ મી.

સંલલલાલુ. અંલકા યા અખા કંખલિલાહે,
 સંલલલાલુ અંલકા યા ધખને રસુલિલાહે,
 વ અંલલ મુસતશહુદીના મઝાકા યા લખેતની
 કુનતા મઝાકુમ શ અધુજા શૈજૈન અંભા.

— ૦૨૫૦ —

પેશખંવાની.

- અફ શલક લખંતે દીલે જંહુરાકો ઝોર ખંજરકો દેખ,
 નેજંઝે ખુલીકો દેખ ઝોર ઉસ શહુ અતંહુરકો દેખ. ૧
- તીર કીસ શીદંતસેથે જીસમે મુતંહુર પર લગે,
 તીર જાલીમ દેખ ઝોર શખીરકે યએકરકો દેખ. ૨
- મુસંતંશ ઝોર મુરતજાકી જાન જંહુરાકા જગર,
 ઉસ તને નાજુકકો દેખ ઝોર ખાકકે ખીસતરકો દેખ ૩
- કયા સીતમ હઝે ખંઝેમઝે અહુલે હરમકો આગદી,
 આતશે સુજાકો દેખ ઝોર શતેંમાકે ઘરકો દેખ. ૪
- હજરેતે જંઝેનખકા હા નામહુરમોમેં સર ખુલા,
 ઇસ સીતમકો દેખ ઝોર શખીરકી ખયાહુરકો દેખ ૫
- સહુરખાનુ કંઝેદ હાકર કંતલગાહમેં જખ ગઈ,
 હાઝે કરકર ગંશ હુઈ લાશે અંલી અકબરકો દેખ. ૬

અમ્મે ફલક અસંગર અંલીતક તીરસે મારા ગયા,

તીરે કાશિર દેખ ઔર હજરતે અસંગરકો દેખ. ૭

સીજદમ્મે ખાલકમે પેઆસે હલકંપર ખંજર શીર,

તીશનગી દેખ ઔર ખંજર દેખ ઔર સરવરકો દેખ. ૮

અમ્મે અંતાં મકંતલમે આમ્મે જબકે જંએનુલઆબેદીન

રોઅે લશકર દેખકર ઔર સાહુએ લશકરકો દેખ. ૯

રિવાયત મજલીસ આઠમીની.

મોઅમેનીન, અમ્મે એખવાનો રીવાયતમાં આવીકે છે કે કયામતના દીને હુકંતાઆલા ખલકે અવલીન અને આખરીનને પાછી ખલક કરસે, અને તે સઘલાને એક ઠેકાણે યાઅંને એક જમીનમાં ભેગા કરસે, ત્યાં સઘલાઓ કયામતની દહેશતથી ધભરાસે અને ખીહીસે, અને એક ખીજની તરફ ભાસે, અને આપસમાં હુકીકંત પુછવા લાગસે. તે વખત હાતિશથી યાઅંને ઝંડખની ખંખર કરનારથી નીદા આવસે કે અફ લોકો તમો સઘલા હજરત આદમની પાસે જાઓ.

રાવી લખે છે કે તે નીદા સાંભલવાથી સઘલા હજરત આદમ અલકિહિસીલામની પાસે જઇને આજજી અને નમનતાઇથી ઇલતેમાસ કરસે કે અફ અબુઅલ અશર યાઅંને અફ સઘલા અશરના ખાપ, હવે આપના અવલાદની સક્ષાઅંત કરો. હજરત આદમ જવાબ દેસે કે અફ ખલાયક હું તમારાથી વધારે ગુનાહગાર છું.

શંખેર.

ખુંદા બ લુતંશ કરમ તુમપે રહિમ શરમાવે,

ગુનાહગાર ના ખુંદહો વો કીસકો બખશાવે.

નવારે તે સઘલા આદમ અલકિહરસલામથી આ નવાબ સાંભલસે, તે બાદ દરેક નખીની પાસે તે ખંલાયક જાસે અને આજછંથી અંરજ કરસે કે અમારી શશઅંત કરો, પણ કોઈ શશઅંત નહીં કરસે.

રાવી લખેછે કે તે વખત હખીખે ખુંદા, હજરત મુહમ્મદ મુસતંશ સલ્લલ્લા અલ્લહે વ આલેહી વ સલમને ગંઝિબથી ખંબર પોહાંચસે કે આને ધનસાક્ષનો દીનછે અને અંદાલતનો દીવસછે.

શંખેર.

કાંહાં હુસેન હક ના કરબલામે વખંતે સુખુદ,

મુનેહ ગવાહ કીઆ નૈરે ખંબરે મરદુદ.

કહોકે દાદ મીલેગી હમારે પાસ આવે,

જસે વોહ ચાહે ઉસે આજ હમસે બખશાવે.

વશ ના વાઝંદા કીઆ ઝૌર સર દીઆ ઉસને

બવકંતે નંબહાલી પાની નહીં પીઆ ઉસને.

અઝમે હખીબ મારા હુસેનને કહો કે તમોઝમે વાઝંદા વશ કીધો, અને મને રાઈ કીધા, વાસતે હુ પણ આજે મારો વાઝંદા વશ કરીસ, અને તમોને રાઈ કરીસ. આ ખંબર સાંભલીને જનાખે સૈયદલ અંખીઆ અજબ તરેહથી મહુશરમાં આવસે કે તે સજ મહુશરની તમામ બરહમ થઈ જાસે. તે વખત મુનાદી નીદા કરસે કે અઝમે ખંલક અલ્લાહ, તમારી આંખો બંદ કરી લેઝો કેમકે ખાતુને કયામત આવેછે.

રાવી જાન સોજાં બચાવ કરેછે કે તે વખત સઘલાઓની આંખો ખંદ થઈ જાશે અને હજારેત શતેમતજાંજાંદેરા અલગ્નિહિસ્સલામ, જમણી ખાંદ ઉપર રીદાઓ જાંદેર આલુદા હજારેત ઇમામ હુસેનની, અને ડાબી ખાંદ ઉપર પેરાણુ ખુન આલુદા હજારેત ઇમામ હુસેન અલગ્નિહિસ્સલામનો, અને હજારેત રીસાલતપનાહ સલ્લાલ્લાહ અલગ્નિહિ વ આલેહીના દાંત મુખારક, અને હજારેત અમીરલ મોઅમેનીન અલગ્નિહિસ્સલામનો અમીમો ખુન આલુદા, હાથ ઉપર લઈને આવશે. અને કાયમે અંરશ ઇલાહીને યાચીને અંરશની સાંકલને હિલાવશે, અને કહુસે કે અગ્નિ ઇલાહી મારી દાદ લે અને મારી શરીયાદને પોહાંચ. અને હજારેત ઇમામ હુસેન અલગ્નિહિસ્સલામનો પેરાણુ દેખાડીને કહુસે કે અગ્નિ ઇલાહી આ પેરાણુ મારા શરજાંદ તીશના લખ શહીદનોછે, અગ્નિ ખુંદાવંદા, મારા શરજાંદ સું ગુનાહ કીધા હતા કે આ ઉમ્મત નશકારે કરબલાના મગ્નિદાનમાં તેને બકરાની મીસલ જાંબહા કીધા.

રાવી લખેછે કે બારી તાઆલાની તંરશ્થી નીદા આવશે કે અગ્નિ શતેમા સંબર કરો કે હુસેન અલગ્નિહિસ્સલામ આવે. તે બાદ આંકા હુસેન અલગ્નિહિસ્સલામ શોહદાઓ કરબલાની સાથે આપનું માથું મુખારક હાથમાં લઈને, અને ખુન આલુદા ચેહસાથી આવશે, અને આપની ગરદનમાંથી લોહી શૈવારાની મીસલ જારી હશે. તે વખત હકીમતાલાની તંરશ્થી નીદા આવશે કે અગ્નિ હુસેન આ તમારા ખુનનો બદલો સું નોઈએછે? હજારેત ઇમામ હુસેન અલગ્નિહિસ્સલામ અંરજાં કરશે કે અગ્નિ ખુંદાવંદા તમો ખુબ જાણોછો કે મેં આ મુસીબત મારા જદાં ખુજાંગવારની ઉમ્મતને વાસતે ઉઠાવીછે, અને આજે પણ હું ઊમેદવારછું કે મારા જદાં ખુજાંગવારની ઉમ્મતને બખરો; અગ્નિ બારે ઇલાહ મેં મારા કાસમને, અને અલી અકબરને, અને અમીમોસને, મગ્નિદાનમાં મોકલેઆ કે આપની રાહમાં શીદા થાઓ, અને વલી મેં માફ માથું મારાં અસીહામે વશદાર

અને મારા (૬) મહીનાના ફરજીંદ ઝાંલી અસંગર સુધાં ફીદા કીધા, એટલા વાસતે કે મારા જઈની ઊંઘતે ઝાંલી બખશાઈ જાયે, અને મારા જઈ યુજંડુ ગવાર બીજા પચ્ચેગંઝરોમાં શરમસાર ન રહે.

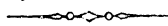
રાવી લખેછે કે તેજ વખત ખુંદાવંદે ઝાંલેમીનની તૈરફથી નીદા પોંહાંચસે કે અઝમે હુસેન તમારા ફુશમન વગર, આપ નેને આહો તેને બેહુશતમાં દાખલ કરો. તે વખત હજરત ઇમામ હુસેન અલફહિરસલામ, આપના જઈ યુજંડુગવાર, અને પીદરે ઝાંલી મીકુંદાર, અને માદરે અતંહાર, અને ઇમામ હસન અલઅહિરસલામ, અને તમામ શીઆ, અને આપના ગુંલામો, અને રફીકો સહીત બેહુશતમાં દાખલ થાસે. ઇનશા અલ્લાહુ તાઆલા.

બગિરયદ અઝમે ઝાંલીદારાં બગિરયદ;

બરાઅે શાહે મજંલુમાં બગિરયદ.

મજલીસ આઠમી.

અફ મોહીબાને હુસેનો, મોઅમેનીન, રાવી રીવાયત કરેછે કે નવારે હજરત ઇમામ હુસેન અલફહિરસલામ શાહાદતનાં દરજાને પોંહાંચેઆ તેવારે, જંમીનના ઝાંમીલ ફીરશતા રોતા હુવા હજરત જીઅરઇલના પાસે ગીઆ, અને કહેવા લાગાકે અફ જીઅરઇલ અમીન, આને જંમીન ઉપર અજબ ખુલ નાહુકું થીઆછે, અને અજબ તરેહુનો સીતમ થીઆછે, હવે મને યકીનછેકે ખુંદા તાઆલાનો અમર જંમીનને ઉધીં કરવાનું થાસે. જીઅરઇલે કહીઉં કે સુ હુસેન ઇબને અંલી શહીદ થીઆં? ફીરશતાએ કહીઉં કે હમણાં સીનદામાં ભુખેઆ અને પેઆસા હુસેન ઇબને અંલીને શહીદ કીધા. અને જંમીન લરજંતી હતી, અમોઅે ઘણી

કાગેરા કીધી કે જંમીન ન લરજે પણ કાંઈ શરૂઆત ન થીઓ.

રાવી લખેછે આ કલામ સાંભલીને જીવરંધલ રોવા લાગા, અને હજારેત રસુલે ખુંદા સલ્લીલાહ અલફહ વ આલેહીની પાસે બેહુશનમાં ગીઆ, જીવેછે તું કે પચ્ચગંમખર ખુંદા પણ રોએ છે, અને ઘણાજ ઉદાસ બેઠાછે, આપે નવારે જીવરંધલને જાયા તો શરમાવીડ કે “ઈન્ના લિલ્લાહે વ ઈન્ના ઇલફહ રાનઉન” અફ જીવરંધલ મારા હુસેનને લુખેઆ અને પેઆસા કરબલાના મચ્ચેદાનમાં શહીદ કીધા, અને તેના શાહાદતની ખંખર તમે લાવેઆછો. જીવરંધલે અંરજ કીધી કે યા રસુલિલ્લાહ જંમીન લરજે, અને આશતાંબ છુપી ગીઆછે, અને આસમાનથી લોહી વરસેછે. પચ્ચગંમખર ખુંદા શરમાવા લાગાકે મારી ઉમ્મત બેદીને આ જીવમ કીધો કે મારા હુસેનને શહીદ કીધા, એટલું કહીને આપ રોતાં રોતાં હજારેત શતેમા અલમ્મિહિલ્લામની પાસે તશરીફ લાવેઆ. મોલાતના શતેમતજંજંહેરાએ અંરજ કીધી કે યા રસુલિલ્લાહ મારા હુસેનની તું ખંખરે કે આજ ઘણા દીવસ થીઆ મારા હુસેનની કાંઈ ખંખર સાંભલી નથી.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે આપના આ કલામ સાંભલીને રસુલે ખુંદા રોવા લાગા, અને શરમાવા લાગા કે અએ શતેમા આપના હુસેનને લુખેઆ અને પેઆસા શહીદ કીધા. આપના આ કલામ સાંભલીને હજારેત શતેમાએ પોતાનો ગીરેબાન આક કીધો, અને કાલો લીબાસ પહેરેઆ, અને હુરોને સાથે લઇને કરબલામાં તશરીફ લાવેઆ, અને મકંતલમાં આવીને શરમાવા લાગા કે અએ હુસેન શહીદ, તું પુરજાં પુરજાં થઇને ક્યાં પડ્યોછે. શીદા થઇ જાએ તારા ઉપરથી આ શતેમા.

મોઅમેનીન, આ કલામ સાંભલીને શહીદશ રોહદાની લાશ ઊઠી, અને આપની ગાદમાં જાઈ પડી, અને અંરજ કરવા લાગીકે અએ વાલીદા મહેરબાન હું માથું રાખતો નથી કે નથી આપની તાઆઈમ કહું, અને મારા હાથ પણ નથી કે નથી

સલામ કહું, અચ્ચે વાલીદા મહેરબાન, મને અને મારા અચ્ચેઆને, અને મારા સઘલા અસહાએ વશદારને, ભુખેઆ અને પેઆસાઆ, ઊમ્મત ખેદીને શહીદ કીધા, અને મારા ઘરને લુટી લીધા, અને મારા ખંચિમાચ્ચે આલી નાખેઆ, અને મારા અહેલેઅચ્ચેતને કંચેદ કીધા, અને મારા માથાને તનથી ગુદા કરીને નેજા ઉપર બુલંદ કીધા, અહ મોદરે મહેરબાન, છ (૬) મહીનાના મારા અંતી અસંગર સુધાં પણ શહીદ કીધા.

અહ મેહીખો"તે વખત મૌલાતના શતૈમતજૈજૈહેરા અલકિહિલ્લામે તે લાશ મુતહરને ગલે લગાડેઆ, અને હાકિ હાકિ કરીને રોયા અને ગોયા આ ગુહો જાનસોજૈ પડતા હતા, અને માતમ કરતા હતા.

નુહો.

રનમે કહી જૈહેરા મેરે મજૈલુમ હુસેના,

સર કટ ગયા તેરા મેરે મજૈલુમ હુસેના. ૧

સર દેખતી આઈ મચ્ચે તેરા નેજૈ કે ઉપર,

કીસ જાચ્ચે હચ્ચે લાશા મેરે મજૈલુમ હુસેના. ૨

પેઆસાહી કટા તેરા ગલા હાચ્ચે સંદ અશસોસ,

પાનીલી ન પાયા મેરે મજૈલુમ હુસેના. ૩

મલઉલકો કુછ રહેમ ન આયા તેરે ઉપર,

ખંજરના ચલાયા મેરે મજૈલુમ હુસેના. ૪

વારીદ હુચ્ચે ઇસ દશતમે તુમ જાચ્ચે પેઆરે,

આરામ ન પાયા મેરે મજૈલુમ હુસેના. ૫

મચ્ચે સાતસે હાજૈરથી નો ઇસ દશત બલાકો,

ખાલુસે ખોહારા મેરે મજૈલુમ હુસેના. ૬

- જળ તુમ ગીરે ઘોડસે તો મઝ્યં બઝ્યંઠ ગઈથી,
થામ અપના કલેજા મેરે મજલુમ હુસેના. ૭
- માથેપે લગા તીર તો મઝ્યં સરશી પટકતી,
તુ ગીરપડા ઇસજા મેરે મજલુમ હુસેના. ૮
- તું જાહા હુવા સર તેરા જાનોપેથા મેરે,
લાશા તેરા તડપા મેરે મજલુમ હુસેના. ૯
- પાલાથા ઇસી વાસ્તે કયા મઝ્યં તુઝે પેઝારે,
ચેહ હાલ જા દેખા મેરે મજલુમ હુસેના. ૧૦
- બહેની તરી બે પરદા હુઈ કુંઝદમે હઝ્યે હઝ્યે,
ઘર છુટગયા સારા મેરે મજલુમ હુસેના. ૧૧
- ઝેક લાશ હઝ્યે નહનીસી પડી છાતીપે તેરે,
હઝ્યે લાલ ચેહ તેરા મેરે મજલુમ હુસેના. ૧૨
- સખ મેરી કમાઈ હઝ્યે યહાં ખીકમે હઝ્યે હઝ્યે,
મઝ્યં છુટ ગઈ દેખા મેરે મજલુમ હુસેના. ૧૩
- રોતેથે ઝાંતી ઉસ ઘડી સખ જીનો મલાયક,
જળ કહેતીથી જાહેરા મેરે મજલુમ હુસેના. ૧૪

મજલીસ ૯ મી.

સંલલલાહુ ઝાલફકા યા અબા ઝાબદિલાહે,
સંલલલાહુ ઝાલફકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહે,
વ ઝાલલ મુસતશાહેદીના મઝાકા યા લફતની,
કુનતા મઝાકુમ ર અફુર્જી રવજન ઝાલમા.

પેશાવાની

- અઝમે શલકથા હજરતે શીપીરકા પેઆરા મુસલિમ,
હાઝમે કુશમે ગયાં વોહ જીલમસે મારા મુસલિમ. ૧
- દશતે ગુરેખતમે હુવા વોહ જસ ઘડી જાકે અસીર.
મુંહ મદીનેકી તંરશ કર ચેહ પુકારા મુસલિમ. ૨
- યા હુસેન ઇબને અલી ભાઇકી અંખ લાને ખંખર
કંતલ હોતા હાઝમે કોઈ કમકો ચે તુમારા મુસલિમ, ૩
- મુશતે પઝમેમાઝમે અજલ બાદઝમે ફરસાઝમે અજલ,
ગર બચે યહાંસે તો પઝમેદા હો દુઆરા મુસલિમ. ૪
- કંસેદ મત કીજીયે આનેકા યાંહાં યા હજરત,
કુશી સખ શીરગઝમે તુમસે ગયા મારા મુસલિમ. ૫
- દીલસે કહેતાથા કે તુ રાહે બુદાસે મત શીર,
સર કટા દેના તું અંખ કરલે ગવારા મુસલિમ. ૬
- કયા કહું હજરતે મુસલિમકી શુબખીત મઝમે બયાન,
સચ તો મું હાઝમે કે વોહથા હકીકા સવારા મુસલિમ. ૭
- નામે શાપીરપે જાં અપની શીદા કી ઊસને,
તીશના લખ મારા ગયાં હાઝમે બિઆરાં મુસલિમ. ૮
- અઝમે અંતે કુછ ખોશ દીલમે તુ કયામતકા ન કર,
હમકો બખશાઝમેઆ મહેશરમે હમારા મુસલિમ. ૯

રિવાયત મજલીસ નવમીની

અમ્મ મોહીબીને જનાબે શહીદુશ શોહદા અલબ્દિહિસ્સલામ, રીવાયતમાં આવી ઉંચે કે એક દીને જનાબે રસુલે ખુંદા સદલદલાહ અલબ્દિહિ વ આલેહી મસજીદમાં બેઠા હતા કે એટલામાં હજરત ઇમામ હુસેન અલફિહિસ્સલામ તશરીફ શરમા થીઆ, આવીને આપના જઈ બુઝૂગવારના ગલે લાગેઆ. આપે આંકા હુસેનને પેઆર કીધો અને તેને આપની બાજુએ રાસ્તપર યાઝીને ખાળામાં જમાણી તૈરફ બેસાડેઆ. અફ મોહીબી કંટલોક વખત ગુજરેઆ પછી ઇમામ હુસેન અલફિહિસ્સલામ તશરીફ લાવેઆ, અને દોડતા આવીને રસુલે ખુંદા સદલદલાહ અલબ્દિહિ વ આલેહીના ગલે લાગેઆ, આપે આંકા હુસેનને પણ ઘણા પેઆર કીધો અને તેને આપના ખાળામાં ડાબી તૈરફ બેસાડેઆ, અને આસમાનની તૈરફ જોઈને શરમાવા લાગા “અદલાહુની વાલા મન વાલાહુમ વ આદા મન આદાહુમ વખશુલ મન ખર્જ લહુમ વનશુર મન નસીરહુમ વ અહલેક અંદુલુમ મિનલ અન્ને વલ ઇનસે મિનલ અલ્લીના વલ આબરીન.”

અફ એખવાના રાવી લખેછે કે તે બાદ આપ બેઉ શરજીંદને ઘણાજ પેઆર કરવા લાગા તાકે હજરત ઇમામ હુસેન અલફિહિસ્સલામનાં હોઠ અને દાંત ઉપર બેસા દીધા, અને હજરત ઇમામ હુસેન અલફિહિસ્સલામના નાજનીન ગણા ઉપર બેસા દેવા લાગા, જેથી આપની આંખોમાં આંસુ ભરાઈ આવેઆ.

રાવી લખેછે કે જ્યારે આંકા હુસેન અલફિહિસ્સલામને જોયું કે મારા નાનાએ મારા ભાઈ હુસેન અલફિહિસ્સલામના હોઠ અને દાંત ઉપર બેસા દીધા તે દીલગીરીથી આપની આંખોમાં આંસુ ભરાઈ આવેઆ; આંકા હુસેન ત્યાંથી ઉઠેઆ અને રોતાના હાલે જોલાનના શતિમા અલફિહિસ્સલામની પાસે આવેઆ. હજરત

શતૈંમા અલકલિસૈલામ બાહાર ઉભા આકાં હુસેનની બાટ નોંધ રહેઆ હતા, ઐટલામાં આપને સાંમેથી રોતા હુવા આવતા નોંયા. નેવારે આપે આ માજરો નોંયા તો બેઅખતીઆર દોડીને હુસેનને ગલે લગાડેઆ અને ફરમાવા લાગા કે અફ મારી આંખોના તુર, ફીદા થઈ જાએ આ માં તમારા ઉપર, તમે સાવાસતે રોવોછે? મૌલાના હુસેન અલકલિસૈલામ ફરમાવા લાગા કે આને મારા નાનાએ લાઈ હસનને પેઆર દીધો, તેના હોઠ ઉપર અને દાંત ઉપર ખોસા દીધો, અને મને તો ફક્ત ગલા ઉપર ખોસા દીધો, અફ માફર મહેરબાન, યા તો મારા મોહોડામાંથી વાસ આવતી હસે, યા તો મારા નાના મને મારા લાઈ હસનની બરાબર પેઆર કરતા નથી, તે વાસતે હું મારા નાનાથી રોસાઈ આવેઆછું, અફ અમીં હવે તમે મારા મોહોડાની વાસ લઈ જુઓ કે મારા મોહોડાથી કાંઈ વાસ આવેછે?

અફ એખવાનો, લાઈ જાનો મૌલાતના શતૈંમાએ આકાં હુસેનના મોહોડાને સુંગેઆ અને કહેવા લાગા કે અફ હુસેન હું ખુંદાના કસમ ખાઈને કહુંછું કે તમારા મોહોડામાંથી અંબર, અને ગુલાબ કરતાં પણ બેહતર ખુશબુ અને સુગંધ આવેછે કેમકે મારા આપની આપે જાંબાન ચુસી છે, અફ હુસેન તારા મોહોડાની બરાબર કોઈનું મોહોડો નથી. મૌલાના અલ હુસેન અલકલિસૈલામ વધારે રોવા લાગા અને કહેવા લાગા કે બસ હવે મને ખંબર પડી કે નાના સોહબ મને પેઆર કરતા નથી, ઐટલું કહીને આપ એક ખુણામાં જાઈને લેટી ગીઆ, અને રોવા લાગા. આપના રોવાથી હજારે શતૈંમા અલકલિસૈલામ બેતાબ થીઆ અને રોવા લાગા, અને ફરમાવા લાગા કે અફ શિજ્જાં, ખુંદાના વાસતે જઈને મારા બાવા સોહબને કહો કે આપે આ સુ કીધું કે મારા હુસેનને રોસાવેઆ, હવે ખુંદાના વાસતે જલદી તશરીફ લાવો અને મારા હુસેનને મનાવો.

રાવી લખે છે કે નવારે રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહ અલ્લિહુ વ આલેહીને આ
 ખંઝર પાંદાંચી તેવારે આપ શતૈમતજ્જૈહેરાના ઘરે તશરીફ લાવેઆ, જુઓછે
 તું કે શતૈમા અલ્લિહિસ્સલામ આર ઉભા રોઈ રહેઆછે. આપને જાતાંજ
 શતૈમા અલ્લિહિસ્સલામ આપના કુંદમો પર પડી ગીઆ અને અંરજ કીધી કે
 યા રસુલિલ્લાહ, મારા હુસેનને આપે સાવાસતે ખંશ કીધા ? નઆરથી મારા હુસેન
 આપની પાસથી આવેઆછે ત્યારથી રોઈ રહેઆછે કે મારા ભાઈ હુસનના હાઠ
 અને દાંતને મારા નાનાએ ખોસા દીધા અને મારા હાઠ અને દાંતને કેમ ન દીધા, એટલા
 માટે રીસાણાં છે. રસુલે ખુંદા રોવા લાગ્યા અને ફરમાવા લાગ્યા કે અફ શતૈમા
 એમાં એક રાજ મખશીછે કે જ સાંભલવાની તમને પણ તાકંત નથી, અને તે
 આ વાતછે કે હુસનના હાઠ અને દાંતને મેં પેઆર કીધા, તેનું સખખ આ
 હતું કે મને યાદ આવીઉં કે તે આ જગાથી જૈહેર પીસે અને શહીદ થાસે.
 હુસેનને તેના ગલા ઉપર ખોસા દીધા તેનું સખખ આ હતું કે એ જગા
 ઉપર ખંઝર ચાલસે, અને તે વખત ન હું હોઈસ, ત તમે હસો,
 ન ઝૂલી હસે. આ કલાંમ સાંભલીને હજ્જરત શતૈમા હાફ હાફ કરીને
 રોવા લાગ્યા. તે બાદ રસુલે ખુંદા આપ ઘરમાં ગીઆ, અને આફા
 હુસેન અલ્લિહિસ્સલામને પોતાની ગાદમાં લીધા, અને આપના હાઠ અને
 દાંતો ઉપર ખોસા દેવા લાગ્યા, અને ફરમાવા લાગ્યા કે અએ હુસેન તમે
 ખેઉ ભાઈ સૈયદ અહુલે ખેહેશતના જવાનછો, અને તમારા બાવા વલી
 તમારાથી ખેહેતરછે. અફ હુસેન હું ખુંદાના કમસ ખાઈને કહું છું કે હું
 તમને વધારે પેઆર કરું છું. અને તમારી ગરદન ઉપર ખોસા દેવાનું સખખ
 આ હતું કે એક દીવસ આ જગા ઉપર ખંઝરફરસે. અફ હુસેન જ તારા
 ઉપર મુસીબત ગુજરસે તે કોઈના ઉપર ન ગુજરી હસે અને કોઈ ઉપર ગુજરસે
 પણ નહીં. અએ હુસેન તમારા સખખથી ખુંદા તાઆલા એક ખંલકને

અખશસે. આ કલામ સાંભલીને આકાં હુસેન અલદહિસ્સલામ ખુશી થીઆ અને આપના નાનાના ગલે લાગેઆ.

મન્જલીસ નવમી.

અફ શહીદુશ શોહદાના મોહીમી, ઝંમંની હીકાયત લખનારા રાવી જગર સોજં રીવાયત કરેછે, કે નવારે કુશીઆ ખેવશાના કાગલો હદથી છંઆદા આકાં હુસેન અલદહિસ્સલામ ઊપર આવેઆ, તેવારે આપના કાકાના દીકરા મુસલિમ ખીન ઝંકીલને શરમાવા લાગા કે અગર અહેલે કુશ મારી બધઝંત અને ઘતા ઝંત પર ઝિકકા થાઝે તો મને આપ લખના.

રાવી લખેછે કે મુસલિમ આપના અહેલ વ અયાલથી વીદા થઇને નવારે શોહરથી બાહાર આવેઆ તો જુઝેછે સુ' કે ઝિક શખસે ઝિક હરણીને શીકાર કીધીછે અને તેને જંબહા કરેછે. હજંરત મુસલિમ આ બદ સકન બાઇને પોતાના દીલમાં નેહાયત હરાસાન થીઆ, નવારે કુશમાં પોંહાંચેઆ તો મુખંતારના ઘરમાં ઉતરેઆ. હજંરત મુસલિમના આવવાની ખંબર સાંભલીને કુશીઆના ટોલે ટોલા આપની પાસે આવ તા હતા, તેવારે હજંરત મુસલિમ આકાં હુસેન અલદહિસ્સલામના કાગલ તેની રૂબરૂ વાંચતા હતા, તે સાંભલીને તેકુશીઆ રોતા હતા, અંને આકાં હુસેન અલદહિસ્સલામની બધઝંત, મુસલિમનાં હાથ ઉપર કરતા હતા, ઝેટલા સુધી કે (૧૮૦૦૦) અઢાર હજાર માણસોએ બધઝંત કબુલ કીધી તે વખંત હજંરત મુસલિમ અલદહિસ્સલામે આકાં હુસેનને ઝીરછં લખી કે આજ વખંત સુધી અઢાર હજાર માણસોએ આપણી બધઝંત કબુલ કીધીછે હવે આપ અહીંઆ તશરીફ લાવો તો નેહાયત મુનાસિબછે.

રાવી લખેછે કે નવારે આ ખંબર ચલ્લંદ પલીદને પોંહાંચી તેવારે ઊંબીદુલીંહ

ખીન છંઆદને કુશનો હાકીમ કીધો, અને તેને લખીઊં કે મુસલિમ ખીન ઝંકીલ ઇમામ હુસેન અલદિહિરસલામને માટે કુશમાં લશકર ભેગો કરેછે, અને પોતાની બધઝંત કરાવેછે, માટે નેવીરીતે અને તેવીરીતે ઝેને પકડીને મારી પાસે મોકલારી દેવા કુંતલ કર. નેવારે યહ્યુંદલુ કાંગલ ઇબને છંઆદને પોંહાંચીઆ તેવારે તે મલઊંન રાતો રાત બસેરાથી કુશમાં દાખીલ થીઆ. નેવારે ડજર થઇ તેવારે અહેલે કુશને જમા કીધા અને કહેવા લાગો કે યહ્યુંદ મને તમારો હાકીમ કીધોછે સા વાસતે કે ને યહ્યુંદના તાબેદાર હોઝ્યે તેના ઊપર નવાજંશ કરૂં, અને ને તેના મુખાલીફ હોઝ્યે તેને કુંતલ કરૂં, ઝ્યે સીવાઝ્યે બીજી ઘણીક ધાસતીઆ લોકોને દેખાડી.

રાવી જાનસોજં લખેછે કે નેવારે આ ખંબર મુસલિમને પોંહાંચી તેવારે મુખંતારના ઘરથી નીકલીને હાની ખીન ઉંરવાના ઘરમાં ઘુપેઆ, અને કુશીઆ પાણુ ઘુપીને હઝંરત મુસલિમની ખીદમતમાં જાતા હતા, અને બધઝંત કરતા હતા. નેવારે ઇબને છંઆદને આ ખંબર પોંહાંચી તેવારે હાનીને ખોલાવેઆ, અને કહીલ કે તુંઝ્યે શીતનો પઝ્યેદા કીધોછે, અને મુસલિમને તારા ઘરમાં રાખેઆછે. હાની કહેવા લાગો કે હું ખુદાના સોઝંદ લઇને કહુંઘું કે મેં મુસલિમને ખોલાવેઆ નથી, તે ખેખબર યાઝ્યેને અજાણપણથી મારા ઘરમાં આવેઆછે, અને વહી તેણુ મારાથી અમાંન માંગીછે, હવે અગર નો તું કહે તો હું મારા ઘરથી તેને કાહાડી નાખું. ઇબને છંઆદ મલઊંન કહેવા લાગો કે હું કસમ ખુદાના લઇને કહુંઘું કે જ્યાંસુધી તું મુસલિમને મારી પાસે હાજર નહીં કરસે ત્યાં સુધી તને નહીં મુકીસ. હાની કહેવા લાગો કે હું પાણુ કસમ પરવરદીગારના લઇને કહુંઘું કે ઝ્યે હરગીજં બનનાર નથી કે હું મારા મહેમાનને તારા સવાધીન કરૂં યાઝ્યેને તારા હાથમા આપું કે તું તેને કુંતલ કરે. નેવારે તકરાર વધારે થઇ તેવારે ઇબને છંઆદ મલઊંન ઝ્યેક લાકડી

હાનીના માથા ઉપર મારી નથી હાનીનું માથું શટી ગીઊં અને તેમાંથી ખુન જારી થીઊં, હાનીએ ચાહીઊં કે મેઆનથી તલવાર ખેંચીને માફ, ઝિટલામાં ઇબને ઇઆદના ગુંલામોએ તેને પકડીને કુંઝિદ કરી લીધા.

રાવી લખેછે કે નવારે આ ખંઝર હજરત મુસલિમને પોંહોંચી તેવારે હુકમ કીધો કે ન લોકોએ મારી બંધખંત કબુલ કીધી છે તે સઘલા જમા થાએ. નવારે કુશીએ ખેવશ જમા થીઆ તેવારે આપ ઘરથી બહાર નીકલેઆ, અને ઇબને ઇઆદની હવેલીની તંરશ ચાલેઆ. તે મલકેન (૫૦) પચાસ માણસ લઈને દારૂલ અમારામાં હતા. તે વખત તે મલકેન શીસ બીન રખીઝને, અને શીમ રહીલ નાશનને અને બીબા સરદારોને બહાર મોકલેઆ કે મુસલિમની સાથે ન માણસોછે તેને કોઈ મકર હીલાથી પાછા ફરેવો. નવારે મલાઈનો બહાર આવેઆ તો મુસલિમની સાથે ન જમીઝંત યાઝંને માણસો હતા તેને પોતાન મકરો હીલા અને શયેતાની ખસલતથી હજરત મુસલિમથી જુદા કીધા અને કુશના અશરાફને કહીઊં કે કોઠા ઉપર જાઈને સઘલાથી કહો કે અમીરે કસમ ખાધીછે કે ન કોઈ મુસલિમના સાંથથી જુદા નહીં થાએ તો તે ખેગુનાહને પણ ગુનાહગાર ઠેરાવીને કંતલ કરીસ, અને તેનાં અહુલે અંયાલને અહુલે શામને વેંચી નાખીસ. કુશીએ ખેવશએએ નવારે આ વાત સાંભલી તો વીસ [૨૦] માણસોથી વધારે હજરત મુસલિમની સાથે ન રહેઆ.

રાવી લખેછે કે નવારે હજરત મુસલિમ કુશીએના મકરથી વાકીશ થીઆ તેવારે એક મસજીદમાં ગીઆ કે નમાઝ પડે. ત્યાં આપે મંઝરીબની નમાઝ પડી ને શરેઝ થીઆ તેવારે આપની સાથે કોઈ પણ ન હતું, હજરત મુસલિમ એકલા ચાલેઆ જતા હતા, નાગહાં એક અવરતના દરવાજા ઉપર પોંહોંચેઆ, કે નેતું નામ તંવઝા હતું, અને તે પોતાના દરવાજા ઉપર ઉભી હતી, તેને આપે ફરમાવી ઊં કે થોડું પાણી મને પીવરાવો. તંવઝા પાણી લાવી, અને હજરત મુસલિમે

પીધું, અને જરાક વાર ત્યાં ખેસી ગીઝ્યા. તેવઝ્યાં કહેવા લાગી કે અઝ્યે ખંદે ખુંદા તમે તમારા ઘરે જાઝ્યા કે આ શહેરમાં મુનાદીછે, નથી યાંહાં તમારું રહેલું મુનાસીખ નથી. હજારત મુસલિમ કહેવા લાગ્યા કે હું આ શહેરમાં ઘર રાખતો નથી અને હું મુસાશિરધુ, અગર તમે આજે મને તમારા ઘરમાં ખેસવાની જગા આપો તો કયામતને દીને હજારત રસુલિલ્લાહ સલ્લલ્લાહ અલ્લે વ આલેહી તમેને જગા આપમે. તેવઝ્યાં કહેવા લાગી કે આપ કોણુછો ? આપ કહેવા લાગ્યા કે હું મુસલિમ ખીન અંકીલધુ, કુશીઝ્યાઝ્યે મારાથી દગોં કીધો. આ સાંભલીને તેવઝ્યાં હજારત મુસલિમને પોતાના ઘરમાં લઈ ગઈ, અને મેહેમાન કરી રાખેઝ્યા.

રાવી લખેછે કે જવારે તે તેવઝ્યાંનો દીકરો આવેઝ્યા અને હજારત મુસલિમના અહેવાલથી વાકીશ થીઝ્યા, અને જવારે શર થઈ તેવારે તે મલઉને ઈખને છંઆદને જઈને મુસલિમની ખંખર આપી. ઈખને છંઆદ મલઉને મહમ્મદ ખીન અસઅસને (૭૦) સીતેર માણસ આપીને હજારત મુસલિમને પકડવાને મોકલેઝ્યા. જવારે હજારત મુસલિમે ઘોડાના પગાના આવાજ સાંભલેઝ્યા તેવારે શરમાવા લાગ્યા “ઈનીં લિલ્લાહે વ ઈનીં ઈલકહે રાજઉને” અને પોતાની તલવાર લઈને ઘરથી બહાર નીકલેઝ્યા, બહાર આવીને તે કાશીરે ઉપર હુમલો કીધો, ઘણાંકોને જાહનંમ વાસેલ કીધા. અને સુજાઅંત અને કુવૈત હજારત મુસલિમની યાહાં સુધી હતીકે જે રાખસની કમર પકડીને શંકતા હતા તે કોઠા ઉપર જઈ પડતો હતા. ઝેટલામાં બકર ખીન ઈમરાન મલઉને એક તલવાર મારી કેનેથી હજારત મુસલિમનો નીચેનો હોઠ કપાઈ ગીઝ્યા. અને હજારત મુસલિમ જે તેરશ હુમલો કરતા હતા ત્યાં કોઈ તાબ લાવી સકતું ન હતું. આખર જવારે મલઉનો આજીજ થીઆ તેવારે કોઠા ઉપર ચડીને પથરાઝ્યા મારવા લાગ્યા, યાંહાં તલક કે ગોચ પથરનો વરસાદ વરસતો હતો, અને એક મલઉને પાછલથી આવીને

એક નેનાં મુસલિમને મારેઆ કે નથી આપ પડી ગીઆ, અને તે કાશીરોઆ હુશુમ કરીને આપને પકડી લીધા. હજરત મુસલિમ અંલહિદિસેલામ રોતા હતા, અને કહેતા હતા, “ધર્મી લિલ્લાહે વ ધર્મી ધલિફહે રાનઉન.” લોકોઆ પુછીઉ કે અફ મુસલિમ કેમ રોવોછો? આપ શરમાવા લાગા કે હું મારા વાસતે નથી રોતો, પણ મારું રોવું હજરત ઇમામ હુસેન અંલહિદિસેલામને મારેછે, કે અગર ના આપ યાંહાં આવસે તો આ કુશીઆ આપની સાથે પણ આવી રીતે ખેવશાઈ કરસે.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછેકે જવારે હજરત મુસલિમને ઇબને અબ્બાદ મલઉં જના નજંદીક લઇગીઆ, તેવારે તે મલઉંને કહીઉ કે અફ મુસલિમ, જંમાનાના ઇમામ પર યાઅંને યહંદ ઉપર સા વાસતે ચડાઈ કરી હતી? હજરત મુસલિમ અલહિદિસેલામ શરમાવા લાગા કે તું ખાટું બોલેછે? જંમાનાના ઇમામ, હુસેન ઇબને અલી અલહિદિસેલામછે, અને યહંદ તો શસિક અને શમરછે. તે મલ ઉંને બકર બીન ઇમરાનને હુકમ કીધો કે એને કોઠા ઉપર લઇજા અને ફૂંતલ કર. તે મલઉંને હજરત મુસલિમને કોઠા ઉપર લઇગીઆ, તે વખતે હજરત મુસલિમ અંલહિદિસેલામ, હમદ અને સનાં ખુંદા તાઆલાની કરતા હતા અને સેલવાત પડતા હતા કે તે મલઉંને આપને શહીદ કીધા. “ધર્મી લિલ્લાહે વ ધર્મી ધલિફહે રાનઉન.”

નુહો.

કુશમે જુહી મુસલિમે મજલુમકો મારા,

હર એક મલક રોકે શલક પરસે પુકારા,

કહેતથે કે થા નામે હુસેન ઇબને અલીકા,

સર નૌલીમે ખે પીરને જબ તનસે ઉતારા,

અશસોસ સંદ અશસોસ;

અશસોસ સંદ અશસોસ. ૧

ઉસ વફત જંબાં પર;

અશસોસ સંદ અશસોસ. ૨

કહેતાથા મુસાશિર વોહ કે યા હજ્જરતે શાંખીર, જાતાહું જહાંસે; 1
 વહલાહ કે મઝ્યેં ત્રીશનઝ્યે દીદાર તુમહારા, અશસોસ સંદ અશસોસ. ૩
 ઇન કુશીયોંને યા શહેદી મુઝમે દગાકી, બુલવાકે વતેનસે;
 બીન સર કટે ઇસ વકેત નહીં અબ મુઝે ચારા, અશસોસ સંદ અશસોસ. ૪
 હાનીને શકેત સાથ દીયા હઝ્યે મેરા ઇસદમ, ઝૌર જાન શાદા કી;
 ઝૌર મુનહરશ ઇસ શહેરમેં ચેહ કુશાહઝ્યે સારા, અશસોસ સંદ અશસોસ. ૫
 દા લડકે ના હમરાહ મઝ્યેં લાયાથા વતેનસે, કયા ગુર્જરેગી ઉનપર;
 હાવેગા મેરા કંતલ ચેહ કીસ તરેહ ગવારા, અશસોસ સંદ અશસો. ૬
 મુસલિમકો મુહમ્મતથી શહેદીસે તગાંશિલ, થા ઉસકે જંબાંપર;
 ફનીયાંસે ચલા હજ્જરતે શાંખીરકા પેઆરા, અશસોસ સંદ અશસોસ. ૭

મજલીસ ૧૦ મી.

— ૦૧૬૦ —

સંદલહલાહુ અંલકકા યા અબા અંબદિલાહે,
 સંદલહલાહુ અંલકકા યા ઇબમે રસુલિલાહે,
 વ અંલલ મુસતશહેદીના મઝાંકા યા લફતની,
 ફુતતા મઝાંકુમ શ અફુન્નાં ફવજેન અંલ્લામા.

પેશાંવાની.

અફ શલક મુસલિમકે ખેટે ખેસરો સામાંન હઝ્યે,
 હઝ્યે ગંજંબ બીન આપ માંકે હઝ્યેગે ઝૌર નાદાન હઝ્યે. ૧
 ઝેકતો દરદે યતીમી દુસરા હઝ્યે ખૌશે જાન,
 તીસરા કંઝેદે સીતમમે વોહ ખોહાત હઝ્યેરાન હઝ્યે. ૨

ગાહ સંહારમે શીરે હચ્ચે પીટતે રોતે હચ્ચે,
 કૃચ્ચેદ ખાનેમે ગચ્ચે હમ દરદ વોહ ગીરયાંન હચ્ચે. ૩
 હાથમે હારસકે આચ્ચે હચ્ચે શ્લક ઇનસાશ કર,
 મિનિતે કરતે હચ્ચે ઊસકી ઝોર વોહ લરજાંન હચ્ચે ૪
 કહોતે હચ્ચે જીલશે હમારી મુંડ કરતું ખેચ કાલ,
 કંતલ મતકર હમકો હમ. રોરે ખુંદાકી જાન હચ્ચે. ૫
 ઉસકી ઝોરતસે ચે કહોતે હચ્ચેગે રોકર દરેગે,
 હમકો ઇસદમ તું બચાલે હમ તેરે મહેમાન હચ્ચે. ૬
 ઝોર વોહ ખે રહુમ કુછ સુનતા નહીં ઉનકા કહા,
 તાઝીમચ્ચે તલવારે જાલીમ હોરહી ઇસ આન હચ્ચે. ૭
 હાચ્ચે કુછ બનતી નહીં ઉનકો કરે કયા વોહ ડીરીખ,
 રસગચ્ચે જાલીમકે હાથોં વોહ જીગર બીરીયાંન હચ્ચે. ૮
 બસ અંતો તાકંત નહીં સુનનેકી હકં દેવે જાં,
 મુશકલી મુશકલ કુશાસે સખ તેરી આસાંન હચ્ચે. ૯

રિવાયત મજલીસ હસમીની.

અફ મોહીખાને અહલેખચ્ચેત, હજરત ઇમામ જાઝીરસાદિક અંલદિહ
 સલામથી રિવાયતછે કે હજરત ઇમામ જંદુલ આખેદીન અંલદિહસલામ,
 આકાં હુસેન અંલદિહસલામના ગંમમાં ચાલીસ (૪૦) વરસ રોચ્ચેઆ, અને
 દીવસના રોજી રાખતા હતા, અને રાતના ઇઆદત હકં તાઝીલાની કરતા હતા,
 અને લવારે આપનો ગુંલામ રોજી અશ્તાર કરવાને જમાલુ યા પાણી લાવતો

હતો, અને કહેતો હતો કે યા મૌલા અશ્તાર કરો. આ સાંભલીને આપ રોતા હતા અને શ્રમભાવતા હતા કે હું કેવીરીતે આ જમાણુ જમું કે રસુલે ખુંદાના શરબુંદ લુખેઆ મારેઆ ગએઆ, અને હું કેવી રીતે પાણી પીઉં કે રસુલે ખુંદાના શરબુંદ પેઆસા શહીદ થીઆછે, એ પરમાણુ કહીને યાંહાં સુધી રોતા હતા કે જમાણુ અને પાણી સઘલું આપના આંસુથી તર થઈ જાતું હતું.

અએ એખવાનો ઇમામ જાઅંશરફીદિક અલેહિરસલામ શ્રમભાવેછે કે એક દીવસ આફંદા અંલી નંએનુલઅંએદીન, આપના આજંદ કરેલા ગુલામની સાથે જંગલની તંરશ તશરીશ લઈ ગીઆ, ત્યાં એક સરખી જંમીન ઉપર આપે સીજદા કીધો અને રોવા લાગા. ગુલામે અંરજ કીધી કે યા મવલા આપનું રોવું કેમ આછું થાતું નથી? આપ તે ગુલામને કહેવા લાગા કે વાએ હાન્ના તારા ઉપર કે ઉજંરત યાઅંકુબ પએગંમખરના (૧૨) ખાર દીકરા હતા, અને તેમાંથી શકત એક ગુમ થઈ ગીઆ હતો તો તેના ગંમથી આપ એટલા રોએઆ કે બાલ સંદ થઈ ગીઆ હતા, અને આપની પીઠ પણ ગંમના ખોજથી વલી ગઈ હતી, અને આપની આંખોમાંથી પણ રોશની જતી રહી હતી, એટલું છતાં કે યુસફ હજી જીવતા હતા. અએ ગુલામ મારી આંખોના સાંમે સીતર (૭૦) માણસો મારા અક રૂઆ અને અહેલે ખએત અને અસંહાએ વશદાર, સઘલા કરબલાના સંહુશમાં લુખેઆ અને પેઆસા કંતલ થીઆ. હવે અફ ગુલામ માફ રોવું કેવીરીતે આછું થાએ.

મજલીસ દસમી.

માઝંશરલ મોઝમેનીન, ઝંમ વ અલમની હીકાયતના લખનારા રાવીઝો રીવાયત કરેછે કે હન્ફરત મુસલિમ ખીન ઝંકીલની શાહાદતના બાદ કેટલાક હરામઝંદાઝોઝ પીસરે છંઆદને કહીઈ કે હન્ફરત મુસલિમ ઇબને ઝંકીલના બે સાહેબઝંદાઝોઝ કે નેના હુસનથી મહુરોમાને યાઝંને ઝંદરમાને પાણુ તાબ નથી, અને વલી તેઝોની નવી સીનનો શહેરો, લાલ યાકુત અને હીરાઝોથી પાણુ નથી નીકલતો, તે શહેઝંદાઝોઝ આ શહેરમાં કોઈ ઠેકાણુ ધુપી ઝીઆછે.

રાવી લખેછે કે નવારે મલકંને આ વાત સાંભલી તેવારે ઘણા ખુશી થઈ ઝીઝો, અને પોતાના અરકાને દવલતને કહેવા લાગો કે બલદી મુનાદી કરો, અને આ અહેવાલથી હરેક નાના મોટાને આગાહ કરો કે અગર કોઈના ઘરમા તે યતીમ બેકસ ધુપેલા હોઝો, તો આ વાત સાંભલવાથી તે માહેલકા શરન્દાને લાવીને દારૂલ ઇમારતમાં હાન્ફર કરે. અગર મારા આ હુકમને તેણુ નહીં સાંભલીઈ તો ખુદા જાણુછે કે તેને તેના બાલખઝંદા સહીત કંતલ કરીસ, અને તેનું આખું ઘરખાર બાલીને ભસમ કરીસ.

રાવી જાનસોન્ડ લખેછે કે હુઝો હુઝો અશસોસ સંદ અશસોસ મુસંતશના જવનીહાલ, અને મુરતઝંદાના ગુલે ખુસતાન તે બેઝી શહેઝંદા કાઈ શરધના ઘરમાં ધુપેલા હતા. નવારે કાઈઝો આ ખંખર દહુશતનાક સાંભલી તેવારે આપે તે બેઝી શહેઝંદાઝોઝને પોતાની પાસે બોલાવેઆ, અને તે કાઈ ઝેક હુઝો મારી ચહાં સુધી રોઝોઝો કે રોતાં રોતાં ઝંશ આવી ઝીઝો. નવારે તે કાઈ હુશમાં આવેઝો તેવારે તે બેઝી શહેઝંદાઝોઝ પુછીઝો કે અઝો કાઈ સાચું બોલો કે તમે અમને નાઇને ઝેવી રીતે સા વાસતે રોયા. આહા ઝેવો મુસીબત ભરેસો

હાદીસો અમારા ઉપર વલી સું પડયો, અરે કાલું આ તારી ગીરયા વ જ્ઞરીના સીલ ગંભથી અમો બેકસોની આતશે હસરત નહીં ભડકાવ; એવી રીતના તારા રોવાથી અમો સીતમ રસીદાના દીલે ગંભગીનને નહીં બાલ. કાલુંએ આહીઉ કે વાતને હંખતે કડું લેકીન નહીં કરી શકેઆ.

જી ચેહી આહુ હુએ કડું મએ આહ વ જ્ઞરી હંખતેસે,
દીલ કહુ હુએ હા ગયા મએ તંગ દુક શરીઆદ કર.

મુસલિમના શહેજ્ઞદાઓનું કાફીલાથી જુદા પડવાના બયાનમાં.

રાવી જાનસોજં યતીમોના માજરાને એવીરીતે લખેછે કે તે કાલું કહુવ લાગો કે અફ અહુલે અએતના આંખોની રોશની, તમારા પીદર યુજંડગવાર, બાવા સોહુએ આ દુનીઆથી હયાતનો લીબાસં ઊઠાવેઆ, અને દારૂલ બકીની તંરશ કુચ કીધી, અને ગુલગુલની માશક તેના રૂહ, કાલીએ અંનસરી મુકીને બાલે શાહાદતની તંરશ પરવાજ કીધો, હવે ગુલશને જંન'તમાં પોતાનો આસતાન બનાવેઆ. હકંસુબહાનહુ વ તાઆલા તમને સંબરે બખશે અને તમારો હાફીજ અને મદદગાર રહે.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે જવારે તે શહેજ્ઞદાઓએ આ વાત સાંભલી તેવારે આપમાં ન રહેઆ, ગંશ બાઈને જંમીન ઉપર પડી ગીઆ. જવારે હોશમા આવેઆ તેવારે માથા પરથી અમીંમા રૂકી દીધા, અને પોતાના ગીરેબાન શંડી નાખેઆ, અને હાએ બાબા, વાએ બાબા ફરીને પુકારવા લાગ્યા.

તે શહેજાંદાઓની આ હાલત જાણને કાઢીની આંખમાં પાણુ આંસુની ધાર ચાલી, પછી તે શાહજાંદાઓને તસલી આપીને કહેવા લાગે કે અફ યતીમો, અફ મજલુમો, અફ બીચારાઓ, અફ સીતમ રસીદાઓ, આ વખત ગીરયા વ જારી કરવાનું નથી, સંખર કરો, મેં એક તદખીર ઠેરાવી છે કે તમને કોઈ પણ તરતીબથી મદીના મુનબરમાં મોકલાવી દઉં, અને આ જશકારોના શહેરથી તમને બાહાર કાઢાડું. આખર કાર તે કાઢીએ એક એક શહેજાંદાની કમરમાં (૫૦) પચાસ પચાસ દીનાર બાંધીને પોતાના દીકરાને કહી કે અફ બેટા આ બેઉ શાહેજાંદાને તમારી સાથે લઇજાઓ અને આ કારવાન ને મદીના તરફ જાઓ છે તેમાં પોંદોંચાડી આવો.

રાવી પુરજામ બયાન કરેછે કે તે કાઢીને દીકરો આ બેઉ મજલુમો, યતીમો, અને સીતમના રસેલાઓને પોતાની સાથે લઇને રવાના થીઓ, પણ હવે હવે અફ સોસ સંદ અફસોસ, તે કાશેલો ત્યાંથી કુચ કરી ગીઓ હોતો, લેકીન કંઈક નીસાની તેની નજર આવતી હતી. ઈતેશક રસતામાં તે કાઢીના દીકરાએ બેઉ શહેજાંદાઓથી અંરજ કરીકે અફ યતીમો અને વતન આવારો, હવે જલદી તમારા કંદમ ઉપાડીને પેલા કાશેલાથી જાઈ મલો. તે બીચારા હવેજતના મારેઆ, તેનાથી જુદા થીઆ, અને પેલા કાશેલાની તરફ ચાલેઆ, હજી જરાક રસતા ચાલેઆ ન હોય કે તે કાશેલાની નીશાની ને દેખાતી હતી તે પણ ગંજીબ થઈ ગઈ. હવે હવે આં બેઉ ભાઈ રસતા ભુલી ગીઆ, અને અહીઆંથી ત્યાં ને ત્યાંથી અહીઆં ભટકવા લાગા, એટલામાં કોટવાલ ને કેટલાક પેઆદા લઇને શહેરમાં ફરી રહુઓ હોતો તેને એ બેઉ ભાઈઓ ભેગા થીઆ તે કોટ વાલે આલખેઆ કે આ બેઉ મુસલિમના શહેજાંદાઓ છે, ત્યાંજ બેઠીને બાંધેઆ, હાથમાં હથકડી અને પગમાં બેડી અને ગલામાં તોક પહેરાવીને પીસરે ઇંઆદની પાસે લઈ ગીઓ. તે મલકેન પીસર ઇંઆદ હુકમ કીધો કે આ બેઉને જંદીબાનામાં કંચેદ કરો.

અહેલેખએતના મોહીખનો અહેવાલ.

માઝાંશરલ મોઝમેનીન, મોઝમેનીનની જમાઝત, રાવી બયાન કરેછે કે તે બ'દીખાનાનો દારોગો એક મરદ સીહુએ ઇમાન અને અહેલેખએતનો દાસત હતો અને તેનું નામ મશકુર હતું, અને તે ઘણાજ દેઝાનતદાર અને પરહેઝગાર હતો. તેણે તે બેઠ સીહુબજાંદાઝાને એક સારા મકાનમાં રાખેઝા, ખાણું ખવડાવીઠ અને પાણી પીવરાવીઠ. જવારે એક પોહાર રાત ગુઝરી તેવારે એ બેઠ યતીમો દરદા ગંમના ગોરજતારોને કુંઝેદ ખાનાથી બાહાર કાઢાડીને કાદસીઝાનો રસ્તો દેખાડેઝા, અને કહેવા લાગો કે અફ સીહુબજાંદાઝા ઝા મારી અંગુઠી લેઝા અને ત્યાં મારો એક ભાઈ તેને મારી તંરજથી સલામ કેહુના અને તેને ઝા અંગુઠીની નીશાની આપનો તો તે તમને ઘણી ઝાકસીથી મદીને પોંહાંઝાડી દેસે.

રાવી જાનસોઝ લખેછે કે તે સીહુબજાંદાઝાએ અંગુઠી લીધી અને એકતો નાની ઉમર વલી યતીમોના લીખાસ પોતાના બદન ઉપર પેહરીને તે જંગલ બયા બાનની તંરજ રવાના થીઝા, હુએ હુફ અજસોસ સંદ અજસોસ થોડુંક ચાલેઝાકે પાછો રસ્તો ભુલી ગીઝા. જવારે સવારનો તારો અમકેઝા, અને જહાનને રોશની આપનાર સુરજ નીકલેઝા તેવારે પીસર છંઝાદને ખંબર થઈ કે મશકુરે હંજરત મુસલિમના બેટાઝાને કુંઝેદખાનાથી નસાડી દીધા, તરતજ તેને બોલાવીને પુછવા લાગો કે સા વાસતે તુંએ એ યતીમોને નસાડેઝા? અને મારો ખાજ પણ ન કીધો? તેણે કહીઠ કે અફ મરદુદ જ શંખસ પોતાના ખુંદા અને રમુલથી બીહુછે તે કોઈ મખીલુકનો વલી ક્યારે તરસ કરેછે? વલી ઝા કારે ખંઝેર સીવાએ મેં જનાબ મુહમ્મદ મુસતંશ, અને ઝંલીઝલ મુરતજાં,

અને શતેંમતજેજેહરને ખુશી કીધા. આ કલામ સાંભલીને તે બદખ્ખામ, વલદલ હરામે લોકોને હુકમ કીધોકે એને આંધીને પાંચસો કોડા મારો.

રાવી પુરજીમ બયાન કરેછે કે નેવારે મશકુરને પેહુલો કોડા મારેઆ તવારે મશકુરે કહીઉં કે “બીસમિલ્લા હિદ્દામા નિદ્દીમ” નેવારે બીના કોડા મારેઆ તો કહેવા લાગો કે ખુંદાવંદા હું ગવા રાખું છું તમને, તારી ઇનાયતથી તું મને સંખર જમીલ અંતા શરમાવ. નેવારે ત્રીજા કોડાની વારી આવી તો કહીઉં કે ખુંદાવંદા ગવા રેહેજે મારો કે મને મુહમ્મદ મુસતશ સંલિલાહ અંલફહુ વ આલેહી વ સલમના શરજેદાની દોસતીમાં મમે મારેછે. ચોથા કોડાના વખતમાં બોલેઆકે બારે ખુંદા યા મને બખશજે. પાંચમો કોડા બાઈને કહેવા લાગોકે યા અલ્લાહ મારો હશર હજરત મુહમ્મદ મુસતશ સંલિલાહ અંલફહુ વ આલેહીની સાથે હોના. ગંરજે એટલા સુધી કોડા મારેઆકે તમામ ગોશત અને પોસત રૂઈની માશક ઉડવા લાગો. નેવારે તેને તખતાથી ઉતારેઆ તવારે જાન બહુક તસલીમ થીઆ. રહેમતહાએ ખુંદા તીઆલાની એ હાની ઉપર.

માઅંશરલ એખવાનો નખી અલ ઇમાનો રાવી લખેછે કે તે બેઉ શહેજાદાઆ આખી રાત શેહેરના અતેરાશ શરેઆ, નેવારે સુબોહ નજ્દીક થઇ તો એક ખજુરીના બાગમાં જઇ બેઠા ત્યાં એક મોહોટો તલાવ નોયો, તેના કીનારા ઉપર એક દરખતની જડમાં જઇ બેઠા. નેવારે દીવસનો ત્રીજો પોહાર થીઆ તવારે એક હબશાણુ લોંડી હાથમાં આશતાબો લઇને તે જાડની પાસે આવી, અને તે બેઉ શહેજાદાનો અંકસ પાણીમાં નોઈને ઘબરાઇ ગઇ, રોઈ રોઈને કહેવા લાગી કે અએ સોહુબજાદાઆ તમો કોણુછો? અને યાંહાં સા વાસતે એવા હુએરાન અને પરેશાન બેઠાછો. આ વાત સાંભલીને તે યતીમ આંખોમાં આંસુ ભરી લાવેઆ, અને કહેવા લાગા કે અએ લોંડી તું અમારા દોસ્તદોસ્તોમાંથીછે યા બદખ્ખાહુ માંથીછે, યાર વશાદારછે યા દુશમન જશાકારછે. તે લોંડીએ ઝીરજે કીધી કે હું

અહીં જ્યેતે રીસાલતની લૌંડીઓમાંથી એક કનીજ્જક વશદારધુ, અને જનાંખે શતેંમાના શરજ્જદાપર દીલોજાનથી નીસાર અને કુરખાનધુ. આ વાતને સાંભ લીને તે બેઉ સાહેબજ્જદાઓ કહેવા લાગ્યા કે અમે બેઉ ભાઈ હજરત મુસલિમ ઈમને અંકીલના શરજ્જદ દીલખંદ છીએ, હાએ સુ વાત કહીએ. આ વાતના સાંભલવાથી તે લૌંડી એઓના પગપર પડી ગઈ, અને કહેવા લાગી કે અમે શહેજ્જદ મારા સીવાએ મારી બીજી પણ તમારા ખાનદાનપર જાન નીસાર કરેછે, હવે તમે મારા ઘરે આલો અને આરામ કરો. .

હાસેલ કલામ રાવી લખેછે તે લૌંડી બેઉ સાહેબજ્જદાઓને ઘરે લઈગઈ, અને આ વાતથી બીબીને આગહ કીધી. તે બીબી નેકબખત ખુશીના મારે પોતામાં ન રહી, તે બેઉ શહેજ્જદાઓ ચતીમાને છુપાવીને એક હુજરામાં લઈગઈ, અને ત્યાં ખાંણુ ખવરાવીઊં, ને પાણી પીવરાવીઊં, અને નરમ નરમ બીછાના ઉપર સુવરાવેઆ. હક હક હનુજ્જ કંદરે વખંત ન ગુજરેઓ કે તે બીબીનો શવહર હારસ મલેઉન આવેઓ. તે બીબીએ પુછીઊં કે સાહેબ આજે એટલી વાર સુધી તમે કાંહાં હતા? તે મલેઉન કહેવા લાગ્યા કે અહ બીબી આજે પીસરે જીઆદ હુકમ કીધો હતો કે મુસલિમના શરજ્જદાને જ કોઈ દારૂલ ઈમારતમાં લાવસે તેને ઘોડો તેના સાજ સહીત ધનામ આપીસ, અને વલી ઝાલી મરતબા ઉપર પોંહાંચાડીસ. મેં તેની જુસતજુમાં એટલા સુધી ઘોડ છુપ કીધી કે મારો ઘોડો સકંતે થઈ ગીઓ અને હું પણ કરીએ હલાકત પોંહાંચેઓ, મગર તે નહીં મલેઓ.

રાવી જાનસોજ્જ લખેછે કે આ વાત સાંભલીને તે બીબીએ કહીઊં કે અહ કાશિર ખુંદાથી ડર, અને રસુલે ખુંદા જ આખરી જમાનાના પએઝમખરછે તેની શરમ કર, તને હજરત મુહમ્મદ મુસંતશના શરજ્જદાથી સુ કામછે, જમાણુ જમે અને આરામ કરો. તે મલેઉન બેચાર નીવાલા ઝટપટ જમીને સુઈ રહેઓ.

રાવી પુરગાંમ ખયાલ કરેછે કે જવારે એક પોહાર રાત ગુજરી તેવારે મોટા

ભાઈ મુહમ્મદની આંખ ઉઘડી ગઈ, તેવારે નહાના ભાઈ ઈબ્રાહીમથી રોઈ રોઈને આ વાત કહી. અમ્મે ભાઈ જલદી ઊઠો હવે યકીનછે કે આપણને પણ મારસે, અને તલવારના પાણીથી શહાદતનો જામ પીવરાવસે, સા વાસતે કે મેં હમણાંજ સપનું જોયુંછે કે આપણા બાવા સૌહેબ, મુહમ્મદલ મુસંતશ, અને અંલી અલ મુરતઝા, અને શતેમતઝઝહેરા, અને હસનલ મુજતબા અલફિરસલામની સાથે બેહુશત બરીનમાં ફરેછે, એટલામાં જનાબ રસુલે ખુંદાએ મને જોઈને ફરમાવીઠ કે અફ મુસલિમ તારા દીલે આ તારા ફરજદાની જુદાઈકેવી રીતે ગવારા કરીછે ? બાવા સૌહેબે અંરજ કીધી કે યા રસુલિલ્લાહ હમણાં આ બેઠ મારી પાછલ આવી પોંહાંએ. આ વાત સાંભલીને ઈબ્રાહીમ ને નાનો ભાઈ હતા તેણે પણ કહીઠ કે ખુંદાના કસમ મેં પણ એજ સપનું જોયુંછે ને તમોએ કહીઠ. એટલી વાત કહીને તે બેઠ ભાઈ એકબીજાના ગલામાં હાથ નાખીને રોવા લાગા. હુએ હુએ તેઓનો આવાજ સાંભલીને તે કાશીર નાતરસ પણ ઉઠી બેઠો અને કહેવા લાગો કે જલદી બતી રોશન કરો ? એટલું કહીને પોતેજ ઉઠેઆ અને બતી લઈને તે હુજરામાં ગયો. હક હક તે સૌહેબઝાદાઓને જોઈને પુછવા લાગો કે તમો કોનછો ? કાંહાંથી આવેઆછો ? તે યતીમોએ કહીઠ કે અમો મુસલિમ ઈબને અંકીલના બેટા છીએ. આ વાત સાંભલીને તે મલકેન ખુશી થીએ અને કહેવા લાગો.

ખુએત.

યારથા ઘરમેં જહાંકે ગીરદ મએં ફીરતા રહા,

તીશનાલબ જગમેં ફીરા કુનેમેં મેરે આબથા.

વાવડલા તે ક્ષીતમગર સંગદીલે કંઈ રહુમ ન ખાધી, એવીરીતે તમાંઆ મારવા લાગો કે ગુલાબ નવા તેઓના ગાલોને નીલા કરી નાખેઆ ; અને પછી

એક કોઠડીમાં બંદ કીધા. નેવારે સુંખોહ થઈ તેવારે દાલ તલવાર લઈને ઘોડા ઉપર સવાર થીઓ અને તે બેઠે યતીમાના જુલશ બાંધીને પગથી ચલાવતો ચલાવતો શ્રીરાતના કાંઠા ઉપર લઈ ગીઓ.. તેની પાછલ તેની બીબી, અને ગુંલામ, અને તેના દીકરો એ પણ બાઈ પાંહોંચ્યા. મલઉંને ચાહીઉં કે તે બે માંથી એકને કંતલ કરે કે તેની બીબી તેની પાસે દોડી ગઈ અને અંરજ કીધી કે ખુંદાના વાસતે એઓને ન માર, ખુંદાથી ડર, રસુલે ખુંદાના શરજંદની શરમ કર, હકિ હકિ તે પાક દામન બીબી તે મલઉંના પગ પર માથું મુકીને આ અમ્મત કહેતી હતી.

મસનવી.

બેદાદ નકર તું ઇનકે ઉપર, કર લુત્તશ બસાને મહેરે માદર.
બેકસ હુએ ચે બેનવા બીચારે, હુએ અપને વતનસે ચે આવારે.
ઇતના ન સીતમ તું ઇનપે કરના, બસ આહ વ શીંગાસે ઇનકે ડરના.
દુબીયાં કી ન ઇતની બદ દુઆ લે, ચે આગ ઘડીમેં જગ જલા દે.

એટલામાં તે કાશીરે તે બીબીને જંબમી કીધી, અને પોતાના ગુંલામને કહેવા લાગો કે આ શમશીર આબદાર લે અને આ બેઠને કંતલ કર. ગુંલામે નહીં માનીઉં. તે મલઉંને ચાહીઉં કે એને પણ હલાક કર, એક તલવાર એવી મારી કે કાકડીની માફક તેના હાથ ઉડીગીઓ, ગુંલામને ગશ આવેઓ. નેવારે તેના છોકરાએ જાથું કે ગુંલામ મારો દુધ ભાઈ છે તેવારે દાઉઓ અને પોતાના આપને કહેવા લાગો કે સુ જંજંબ કરોછો, મારા ભાઈને નહીં મારો. તે ખુંદા નાતરસે કહીઉં કે બસ અએ શરજંદ અરજમંદ આ તલવારથી આ બેઠને માર, અને તેઓના માથા બદનથી જુદા કર. છોકરાએ કહીઉં કે વદલાહ આ બદઅંજામ કામ મારાથી હરગીજં બનનાર નથી. મલઉંને તેને પણ એક એવી તલવાર

મારી કે તેની અરવાહ બુલબુલની તરેહ રોજીએ રિજીવાનન । તંરૂ પરવાજ કરી ગઇ.

હુએ હુએ યિવીજ રીતે નંગી તલવાર લઇને તે મલકેન ખેડ સોહુઅજાદાઓની પાસે આવેઓ. તે ઝંરીઅ બીચારા બીહી ગએઆ અને કહેવા લાગા કે અમને નહીં માર, અમારા જીલ્લે પાચીને માથાના બાલ મુંડાવીને કોઇને પણ વેચી નાખ તો તારો મુદઅા પુરો થાસે અને તુંને ઘણા જર મલસે. તે મલકેન કહેવા લાગો કે હું તમને કંતલ કરવા વગર હરગીજ મુકનાર નથી. તેઓએ કહીલ કે અમારી બેકસી અને ચતીમી ઉપર રહેમ ખાઓ, કાશીરે કહીલ કે મારા દીલમાં રહેમ બીલકુલ નથી. નવારે તે ચતીમો સીતમ, રસીદાએ નાચું કે આ જાલીમ અમને મારવા વગર રહેસે નહીં તેવારે માચુસ થઇ, રોઇ રોઇને કહેવા લાગા કે અરે યેટલી કુરસેત આપ કે અમો વજું કરોને નમાજ પડીએ. હુએ હુએ તે મલકેન એ પણ માનીલ નહીં, અને મોટા ભાઇનો તંરૂ દોડેઓ, નાના ભાઇએ કહીલ કે અફ કાશીરે અફકેશ અને અફ સીતમગરે અફઅદશ પેહલાં મને માર કે હું એનો દાગ ન ઉઠાવું. મોટા સોહુઅજાદાએ શરમાવીલ કે અફ જાલીમે જશકાર, અને અફ કાશીરે નાહુનજાર પેહલાં મને માર કે હું મારા ભાઇને કંતલ થએલો નહીં જાલ. અને તેની બીબી આ હાલ ત્યાં ઝંશની હાલતમાં પડી પડી જાતી હતી, અને રોઇ રોઇને આ જુહો જાનથી અદા કરતી હતી અને માતમ પણ કરતી હતી.

નુહો.

હારસકી ચેહ બીબીને કહા ઊસ ઘડી રોકર, અએ કાશીરે બેદરદ;

ચેહ તીશલ હએ માઓસુમ હએ દુક રહેમ

કર ઇનપર, અએ કાશીરે બેદરદ. ૧

કચું ખેંચતા હુએ જ્યેલશંકો ઇન અચોંકે હરદમ, કર ખોશ ખુંદાકા; ૧
 લેતા હુએ વખાલ ઇનકા અખસ આજ તું સરપર, અએ કાશીરે ખેદરદ. ૨
 ચેહ દરદે યતીમીમેં ગીરફતાર હુએ હુએ, મરનેસે પીદરકે; ૩
 કચું ઇનકો દીખાતા હુએ તું અખ ખેંચકે ખંજર, અએ કાશીરે ખેદરદ. ૪
 લાજીમ હુ તુએ ઇનકી યતીમીપે કરે રહેમ, ઝોર કંતલસે આજ આએ; ૫
 હુએ જુરને વીલાયતકે ચેહ દોનોં મહે અનવર, અએ કાશીરે ખેદરદ. ૬
 ચેહ મર રહે હુએ ગરદીશે અશલાકસે ખુંદહી, દમ ઇનમેં નહીં હુએ; ૭
 હરદમ ન ડરા તુ ઇજહે તલવારે દીખાકર, અએ કાશીરે ખેદરદ, ૮
 કુરતે ન ઉતાર ઇનકે નકર તુ ઇજહે ઊરયાન, મત ખાંકપે ખોઠલા; ૯
 ખીસતરથા સદા ઇનકે લીએ દામને હુએદર, અએ કાશીરે ખેદરદ. ૧૦
 ગુસ્સેસે નીકાલ ઇનપે ન તુ દીદએ પુર કંહેર, ચેહ જાતે હુએ સહેમે; ૧૧
 કાંતીલ નહો ઇનકા કે ચેહ હુએ જાને પયમખર, અએ કાશીરે ખેદરદ. ૧૨
 ફનીઆ કે લીએ દીનકો તું હાથસે મતદે, ચે આત મેરી માન; ૧૩
 સમજાતીહુ દીલ સોજીસે મએ દીલનલી રોકર, અફ કાશીરે ખેદરદ, ૧૪
 અલકિસ્સા કીયા કંતલ ઊનહે અફસે સીતમસે, પથર ન પસીજા; ૧૫
 હરઅંદ વોહ કહેતી રહી આ હાલતેમુજંતેર, અએ કાશીરે ખેદરદ. ૧૬
 અફ હુદદરી ચે શએલે જંજુ ઉસકા જો દખા, ખંલકંતને ખુંદાકી; ૧૭
 હારસસે કહા કંહેર ખુંદાકા પડે તુઝપર, અફ કાશીરે ખેદરદ ૧૮

આખજલ અમર એવી આજેલું અને ઇનકસારી અને લાચારી અને ખેકસી તે યતી
 મોની ઊપર પાણુ મલગીનને રહેમ ન આવી, અશસોસ સેદ અશસોસ તે મલગીન
 ખેહુએ પેહલાં મોટા ભાઈ મુહમ્મદને શહીદ કીધા, અને તેનું નાજનીન બદન દરી
 યામાં નાખી દીધું. તે બાદ નાના ભાઈ ઇબ્રાહીમને શહીદતનો જામ પીવરાવેઆ,
 અને તન મુખારકને દરીયામાં નાખી દીધો. ઇનીં લિલ્લાહે વ ઇનીં ઇલફહે રાજકેન.

મન્વલીસ ૧૧ મી.

સંલલલલાડુ ઝંલલકા યા અબા ઝંબલિલલાહે,
સંલલલલાડુ ઝંલલકા યા ઇબને રસુલિલલાહે,
વ ઝંલલ મુસતશહેદીના મઝાકા યા લફતની,
કુનતા મઝાકુમ ૩ અકુખાં શવર્જન ઝંભા.

—૦૨૬૦—

પેશખવાની.

- અફ શલક હસદમ સંશઆસ શાહકા લશકર હુવા,
તીરે ઇબને સાઅદ પહેલે શાહેદી પર સર હુવા. ૧
- થે બહાતર તન રશીકો નાનીસારે શાહેદીન,
જા ગયા મફદાનમેં સો બીસમીલે ખંજર હુવા. ૨
- બ્યાહ થા કાસમ બનેકા શતેમા કુબરાકે સાથ,
વોહ બની બેવા હુઇ ઝોર વોહ બના બેસર હુવા. ૩
- હજરતે ઝંબાસને લી મીશક પાનીકો ચલે,
હાએ નંબમી જબ વો ઇબને હફદરે સંશદર હુવા. ૪
- કટ ગએ શાનેથે પર દીલમેં નથા ખોશ હીરાસ,
મીશકકા પામી બહા ઝંબાસ તબ મુર્તેર હુવા. ૫
- મર ગએ ઝંબાસ જબ ઝાદાને કી વાંહાંકી ખંબર,
તબ પકક કર નેઝે ઉનકે સામને અકબર હુવા. ૬

જળ ગીરા મહિલાનમેં ઘોડસે અકબર હો શહીદ,
 હાલે જંદનખ રોતે રોતે ઉસ ઘડી અખતર હુવા. ૭
 શાહ ખોલે અખ કંહી જલદા શહાદત હો મેરી,
 બીસમીલે તીરે અંદુ જળ શાહકા અસંગર હુવા ૮
 પુરને પુરને તન હુવા ઝોરં ખુન સારા બહે અયા,
 ગીર પડા ઘોડસે જળ ખેતાખ વો સરવર હુવા. ૯
 રહે જંહુરા પીટતીથી ઉસઘડી ખેઅખતીઝાર,
 જંબહા સીજદમેં ના હુક હુક સીખતે પઝગમખર હુવા. ૧૦
 અફ અંતા અજંબસકે હુક તું તાઝાલ્યાદારે હુસેન,
 હામીઝ મહુશર હુક તેરા શાશીઝ મહુશર હુવા. ૧૧

રિવાયત મજલીસ અંગીઆરમીની.

જનાબે રસુલે ખુદા સલ્લલ્લાહ અલય્હિ વ આલેહીઝિ વ્રમાલીહ'છે કે જ
 કોઈ શખ્સ મારા હુસેન પર રોસે યા તો રોવડાવસે તે શખ્સ ઉપર ખેહુશત
 વાજબ થાય્છે. અફ દાસતો અને અફ મોહીખાને જનાબે શહીદુશ શોહદા
 અંલફહિલ્લામ, આ મજલીસ શહીદુશ શોહદાના માતમનીછે, જે શખ્સ તેઝ્યાની
 મુસીબત સાંભલીને રોસે તો ખેશક તે ખુદા તાઝાલાની નજંદીક ખખંશાઈ જાસે
 યાઝંને તેનો છુટકારો થઈ જાસે.

માઝમશરલ મોઝમેનીન, મોઝમેનીનની જમાઅત, રાવી લખેછે કે મવલાન,
 હુસેન અંલફહિરસલામે મક્કાથી કરબલાની તંરફ કુચ કીધી, તો રસંતામાં જંહીર
 બીન કુઝેસ આપના લશકરની પાસે પોંહાયેઝ્યા, અને આપના ખંઝેમાથી દુર

તે ઉતરેઆ હતો. એક દીવસ જંહીર પોતાના ખંચમામાં ખેડો હતો, એટલામાં મવલાના અસ હુસેન અંલહિલિસલામે અંલી અકબરને શરમાવીઉં કે જંહીરને ખોલાવી લાવો.

રાવી લખેછે કે જવારે અંલી અકબર જંહીરની નજંદીક પોંહાંચેઆ અને પચ્ચેમાં આકાં હુસેનનો કહેઆ, તેવારે જંહીર ઘણા તાઅંજુબ થીઆ. અફ એખવાનો જંહીરની બધરીનું નામ દલમ હતું તેણે કહીઉં કે સુખહાનલોહ, રસુલે ખુંદાના શરજંદ તમને ખોલાયે અને તમે જાવામાં તાઅંમુલ કરો. જંહીર તેજ વખત આકાં હુસેન અંલહિલિસલામની ખીદમતમાં ગયો અને ત્યાંથી ખુશી થાતો પાછો પોતાના ખંડમામાં આવીને કહેવા લાગો કે મારો ખંડમે ઈમામ હુસેન અંલહિલિસલામના લશકરમાં કરો; અને પોતાની બધરીને કહેવા લાગો કે તમે તમારા અકરૂખામાં જાઓ કેમકે કદાચ મારા સબખથી તમને કાંઈ ઈજા ન પોંહાંચે, સાવાસતે કે હું આહું છું કે મારી જાન હજંરત ઈમામ હુસેન અંલહિલિસલામ ઉપર શીદા કરું.

રાવી લખેછે કે જંહીરની નેક બખત બધરી આ કલામ સાંભલીને રોઈ અને કહેવા લાગી કે ખુંદા તમને જજંચે ખંચર દેજો, મગર મારી અંરજં આછે કે કયામતના દીને મને હજંરત ઈમામ હુસેન અંલહિલિસલામની પાસે યાદ કરજો. આખર જંહીરે તેને વીદાએ કીધી, અને પોતાના અસહાબોથી કહેવા લાગો કે મેં તમે સઘલાને રજાં આપી, નહું દીલ જ્યાં આહે ત્યાં ચાલેઆ જાએ. એટલું કહીને આપ હજંરત ઈમામ હુસેન અંલહિલિસલામના લશકરમાં સામીલ થીઆ.

મોહીબીને હુસેન, હજંરત ઈમામ જાઅંશરસાદિકથી રીવાયતછે કે જવારે આકાં હુસેન અંલહિલિસલામ મનજંલે ઊંકંબાથી નજંદીક થીઆ, તેવારે આપના અસહાબોને કહેવા લાગો કે હું આ સશરમાં શહીદ થાઈસ. અસહાબોએ અંરજં

ટીધી કે યા ઇબને રસુલિલ્લાહ, આપે કેવી રીતે જાણીશો? હજરત શરમાવા લાગા કે મેં એક સપનું જોયું છે કે કેટલાક કુતરાઓ મારા ઉપર હુમલો કરે છે અને તે મગ યાઝીને કુતરામાંથી એક મગ અબલક મોટો છે કે સઘલાથી પેશતર મારા ઉપર હુમલો કરે છે વાસતે હું જાણુ છું કે જરૂર શહીદ થાઈશ તો પછી આ ઉમ્મતને જમાઅતની નમાજ પડવાની તવક્કી બહુ ન મલસે. અને મારી બાદ બની હાશમ હમેશા મહેનત અને બલાઓમાં રહેશે જ્યાં સુધી કે કાયમ આલે મુહમ્મદ જાહેર ન થાશે.

અફ એખવાનો લાઈજનો, રાધી જીગર સોજ અને ઝંમ અદાજની હીકાયત કરનારા રીવાયત કરે છે કે હજરત ઇમામ હુસેન અંલફિહરસલામ ઈલાહની ત્રીજી તારીકે અને બાજ કહે છે કે આઠમી તારીકે મકાથી કરબલાની તૈરફ રવાના થીઆ, નવારે સુરાબમાં પોંહોંચ્યા તો ત્યાં એક હજાર સવારથી હુર બીન યહંદ રયાહી આપની નજંદીક આવેઆ. તે દીવસે ગરમી નેહાયત ઘણીજ પડતી હતી. હુર આફા હુસેનની પાસે આવીને કહેવા લાગા કે “અસસલામે અંલફકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહ વ રહેમતુલ્લાહે વ બરકાત.” હજરતે સલામનો જવાબ આપેઆ બાદ શરમાવીકે કે અફ બંદ ખુદા તું કોણુ છે? હુરે કહીકે કે હું હુર બીન યહંદ રયાહી છું. આપ શરમાવા લાગા કે અફ હુર તમે મારી સાથે લડવા આવેઆ છો કે મારી મદદ કરવા આવેઆ છો? હુરે કહીકે કે યા ઇબને રસુલિલ્લાહ હું ખુદાના કસમ લઇને કહું છું કે મને લડવા મોકલેઆ છે, મગર હું ખુદાથી પનાહ માગું છું, હવે તમે પાછા મદીને જાઓ, કેમકે યાંહાં તમને કંતલ કરસે. ઇમામ હુસેન અંલફિહરસલામે શરમાવીકે કે મને કંતલ કરવાની હું કાંઈ પરવા રાખતો નથી. હુરે કહીકે કે મને ઇબને ઈઆદ મોકલેઆ છે કે હુસેનને મારી પાસે લઈ આવ. આપ શરમાવા લાગા કે જ્યાં સુધી હું જીવતો છું ત્યાં સુધી હરગીજ એ બનનાર નથી.

રાવી જાનસોજી લખેછેકે હુરની સાથે મજૂર કલામ કરેઆ પછી આપ રવાના થીઆ, અને જ્યારે બીજી તૈરશ જાવાનો ઈરાદો કરતા હતા તો રસતો ગું મ થઈ જાતો હતો, એમ કરતાં આખર કરબલામાં પોંહોંચેઆ. આપે પુછી ઉ કે આ જંમીનનું નામ શું છે? લોકોએ અંરજ કીધીકે આ જંમીનને કરબલા કહેછે. જ્યારે આપે કરબલાનું નામ સાંભલીઉં ત્યારે આપ રોયા, અને શ્રમાવી ઉંકે આ કરબલાની જંમીન એવીછેકે યાંહાં અમારા ખુન થાસે. તે બાદ આપ ઘોડા ઉપરથી ઉતરેઆ અને અહુલેખઅતોને માટે ખંચેમા ઉભા કીધા.

રાવી લખેછે કે જ્યારે આ ખંચર ઈળને જીઆદને પોંહોંચી ત્યારે તે મલઉંને ઉંમર ઈળને સાચુંદ મલઉંને અને શીમર જીલગાશન, લાચીનત હોએ ખુંદાની એ શીમર ઉપર, તેને (૩૦૦૦૦) ત્રીસ હજાર સવાર અને પેઆદ સાથે આપીને મોક લેઆ. અને ઉંમર બીન હુજાજ મલઉંને (૫૦૦) પાંચસો માણસથી દરીઆએ શીરાત ઉપર રાખેઆ કે ઇમામ હુસેનના લશકરમાં પાણીનો એક ટીપો જાવા નહીં પામે. હજારત અંબાસ અંલીએ હજારત ઇમામ હુસેનથી અંરજ કીધીકે અફ બીરાદર ખુજગવાર, મુખાલીશાનું લશકર પાસે આવી પોંહોંચીઉંછે. આપે હુકમ કીધો કે તમે જઈને પુછો કે એ લોકોની મતલબ અને ગંરજ શું છે. અંબાસ અંલીએ મુખાલીશાના લશકરમાં આવીને કહીઉં કે તમારી ગંરજ શું છે? તે મલાઈનોએ કહીઉં કે ઇબને જીઆદનો હુકમ એમછે ને અગર તમે ઇતાઅંત અમીરની કરો તો તમને ઇબને જીઆદની પાસે લઈ જાઈએ, અને અગર એ વાતનું ઇનકાર કરસો તો તમારી સાથે લડશું.

રાવી પુરજોમ ખયાન કરેછેકે અંબાસ અંલીએ આવીને આકાં હુસેનને એ વાત કહી. આપે શ્રમાવા લાગાકે અગર તમારાથી બને તો આજની રાત તે લોકો પાસેથી મહુલત માંગો કે શંકત આજની રાત હું ઇબાદત ખુંદા તાઆલાની આખરી કરૂં. અંબાસ અંલીએ જ્યારે આ વાત મુખાલીશાના લશકરને કહી

તેવારે ઉંમર બીન સાચુંદે પુકારીને કહીઉં કે આજની રાત અમોએ હુસેનને મહેલત દીધી.

માઝીશરલ એખવાનો, આકાં. હુસેન. અલદિહિસ્સલામે આપના સઘલા અસંહાખોને જમા કીધા અને કહેવા લાગાકે મારા ઉપર એક બલા નાજલ થઈછે, જે તમો સઘલા જુઓછો ; હવે મેં સઘલાએને રજા આપી, અને મારી બધઝંત કરવાનું સઘલા ઉપરથી ઉઠાવી લીધું; હવે જ્યાં તમારું દીલ ચાહે ત્યાં ચાલેઆ જાઓ, સાવાસતે કે આ લોકો નજર મારા ખુનને ખાતર ઉભાછે, અને તમારાથી એ લોકોનું કાંઈ કાંમ નથી. આ કલામ સાંભલીને હજરત અંબાસ અંલી, અને લાઇઓ, અને અસંહાખો, સઘલા ઉઠીને આપના કુંદમ મુબારક ઉપર પડી ગીઆ, અને કહેવા લાગાકે અમો આપથી જુદા નહીં થાશું, અને જ્યાંસુધી અમો આપના કુંદમ ઉપર અમારી જાન શ્રીદા નહીં કરીએ ત્યાં સુધી ખુંદા અમોને આપથી જુદા ન કરે. હજરત ઇમામ હુસેન અંલદિહિસ્સલામે સઘલાને દોઝાએ ખંડર કીધી. તે બાદ આપ અને આપના ચારો ચાવર તમામ રાખ ઇબાદતે ખુંદામાં અને કુરઆને સરીફની તીલાવત કરવામાં મશગુલ હતા. જેવારે સુબોહ થઈ તેવારે આપે કહીઉં કે હું ગવાહી આપુંછું કે અંલી ઇબનલ હુસેન સીવાએ આજ તમો સઘલા શહીદ થાસોં. આપના તમામ લશકરમાં બત્રીસ સવાર અને ચાલીસ પેઆદા મલી બહુતરં તન હતા.

રાવી પુરગમ બયાન કરેછે કે હજરત ઇમામ હુસેન અંલદિહિસ્સલામ સવાર થીઆ, અને પોતાનો અંલમ હજરત અંબાસ અંલીને આપેઆ. જેવારે બેઉ સૈરો બરાબર થઈ તેવારે હુરે ઉંમર સાચુંદેને પુછીઉં કે અફ ઉંમર, ઇમામ હુસેનની સાથે તું નજર લડસે ? તેણે કહીઉં કે અલબતા, તેજ વખત હુરે ઘોડો દોડાવેઆ અને ઇમામ હુસેન અંલદિહિસ્સલામની ખીદમતમા હાજર થીઆ, અને પોતાના હાથ માથા ઉપર રાખીને અંરજ કરવા લાગો કે ખુદાવંદા હું

તોઆ કડુંધું મારી તોઆ કચુલ કરો ; બાદ આકાં હુસેનથી કહેવા લાગોકે યા ઇબને રસુલિલ્લાહ હું તમને આ મકાનમાં લઈ આવેઆ હતાં લેકીન હું આ વાત નહીં જાણતો હતો, હવે અફ઼મૈલા તોઆ મારી કચુલ થાસે? આપે શરમાવીઉં કે ન કોઈ તોઆ કરે તેની તોઆ કચુલ છે. તે બાદ હુરે કહીઉં કે યા આકાં હવે મને ઇજાઝત આપો તાકે હું પરથમ આ કાશીરોથી લડવાને જાઉં અને પરથમ હુંજ તમારા ઉપર શીદા થાઉં.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે તે બાદ હુર રજા લઈને મઝ્મદાનમાં ગીઆ, અને [૪૦] ચાલીસ કાશીરોને જહનન વાસલ કીધા. આખરકાર ઘોડા હુરને મારેઆ ગીઆ, હુર પેઆદા લડતો હતો, ઝેટલા સુધી લડેઆ કે પોતે તમામ જાંખંખી થઈને પડી ગીઆ. તેવારે ઇમામ હુસેન અંલહુદિલ્લમ આપ તેને મફદાનમાંથી લઈ આવેઆ.

રાવી લખેછેકે બાત રીવાયતથી સાબીત થાએછેકે આકાં હુસેનના અંસહામે હુરને ત્યાંથી ઉપાડી લાવેઆ, હજી કદરે જીવ હતું, અને બદનથી લોહી જારી હતું, ઝેટલામાં હુરે આંખો ઉઘાડીને આપને કહીઉં કે યા મૈલા મારાથી રાજી થીઆ, આપે શરમાવીઉં કે અફ હુર હું રાજીધું અને મારો ખુંદા પણ રાજીછે, અફ હુર તમારી માએ તમારું નામ હુર રાખીઉંછે કે તમે દીન અને દુનીઆમાં પણ આજાદકરદા છો. બસ ઝેટલીજ વાત સાંભલીને હુરે પોતાની જાન શીદા કીધી, યાઅનને આ દુનીઆ ખેબકાથી અંલમે બકાની તંરશ પરવાજ થીઆ. ઇનાલિલ્લાહે વ ઇના ઇલહુ રાજીડન. તે બાદ આકાં હુસેન અંલહુદિલ્લમ હુરના હુકમ દાઆએ ખંદર કરતા હતા, અને ચારે તંરશથી હુરએકે આ તુહાનો આવાજ સાંભલેઆ.

નુહો.

- અચ્ચે યારો ચે શ્રિદયાથા હુસેન ઇબને અલીકા, હુર કહેતે હચ્ચે અસકો;
 શાખીરકેહી કુંદમોપે સર ઉસને કટાયા, હુર કહેતે હચ્ચે અસકો. ૧
- વોહ તીશના લખો ખંસતા જગર દશતે બલામે, શાખીરકે ખાતર;
 સર દેકે સુચ્ચે હચ્ચેદરે કરીર સીધારા, હુર કહેતે હચ્ચે અસકો. ૨
- વોહ યાર વશદારથા ઝોર સાહેબે ઇમાન, નો અચ્ચે રાહે હિમ્મત;
 ઉંકેબાકે લીચ્ચે ધ્યાનમેં કુછ લાયા ન દુનયા, હુર કહેતે હચ્ચે અસકો. ૩
- અશ્ચન્ને ઇલાહીસે ચેહ રૂતબા મીલા ઊસકો, દર જગે મુખાલીશ;
 સચ્ચેરાખ હુવા જામે શહાદતસે વો પેઆસા, હુર કહેતે હચ્ચે અસકો. ૪
- શાખીરકે દામાને મુહમ્મતકો ન છોડા, ઝોર હાથ કટાચ્ચે;
 હાં સચ્ચ હક ચે થા હોસલા ખાઅલીહ ઉસીકા, હુર કહેતે હચ્ચે અસકો. ૫
- જાકર કહા દરવાજોપે જાનતકે ચે ઉસને, હકદરસે ચે કહેદા;
 શાખીર કે લશકરસે વો મજહૂહ હક આયા, હુર કહેતે હચ્ચે અસકો. ૬
- હુરોંન કહા રોરોકે ચે રોરે ખુંદાસે, કયા અચ્ચેહ હો સાહેબ;
 વો લેકે ખંબર આપકે બેટકી હચ્ચે આયા, હુર કહેતે હચ્ચે અસકો. ૭
- જંખોંસે બદન ચુર હચ્ચે પેશાની હચ્ચે દુકરે, હચ્ચે ખુંનમેં હુબા;
 સર ઉસકે બંધા જંહુરાકા રૂમાલ હક શાહા, હુર કહેતે હચ્ચે અસકો. ૮
- હકદરને ચે રોરો કહા ઉસ વખત નખીસે, કયા ઝોરજં કહું મચ્ચે;
 શાખીરને ઇસ અપને હર અવલકો હક લેજા, હુર કહેતે હચ્ચે અસકો. ૯
- અહમદને ચેહ સુનતેહી ગીરેખાનકો શાહા, શીર આંસુ બહાકર;
 ચેક હુરકો શરમાયા કે જા ઉસકો ખુલાલા હુર કહેતે હચ્ચે અસકો. ૧૦

એમ તાબ નહીં હૃદયરીકે દીલકો અંતરે, તહેરીર કરે કયા ;
અહેવાલ જો કુછ ઉસને પયમબરકો સુનાયા, હુર કહેતે હૈયે જસકો. ૧૧

મન્લીસ ખારમી.

સંલલલાહુ અંલકકા યા અંખા અંખદિલલાહે,
સંલલલાહુ અંલકકા યા ઇબને રસુલિલલાહે,
વ અંલલ મુસતશહેદીના મઝાકા યા લફતની.
કુનતા મઝાકુમ ૨ અશુન્ના ૨વન્ન અંતરમા,

માઅંશરલ એખવાનો નખી અલ ઇમાનો, દરદા અલમની હીકાયતના લખ
નારા રાવીએ લખેછેકે જવારે આકા હુસેન અલફહિસ્સલામનાં લશકરમાંથી હુર
ખીન યહ્યદ રયાહી શહાદતના દરજાને પોહાંચેઆ, તે બાદ મલાઈએ કુશીએ
એ ઘણી જાંઆદતી કરવા શરૂ કીધી, તેવારે આપના લશકરમાંથી યુરેર ખીન
હસીર હમદાની, ને જાહિદ, આંબીદ, અને કારીએ કુરઆન હતો, તે હજરત
ઈમામ હુસેન અંલફહિસ્સલામની નજંદીક આવેઆ, અને ઇજાજત મઝેદાનની
આહી. આપે તેને રજા આપી અને કહીલકે અફ યુરેર જાએ તમારો ખુંદા
તાઆલા હાશીજ અને મદદગાર હોના.

રાવી લખેછેકે આપની રજાંથી યુરેર મદદાનમાં આવેઆ અને કહેવા લાગો
કે અફ પઝેગંમખરની અવલાદના કાંતીલો નજંદીક આવો, કેમકે આજે દીલ માફ
તમારી અંદાવતંથી ભરેલું છે, અને આ મારી તલવાર તે પાણુ તમારી લોહીની પેઆસીછે.
અફ મોહીઆ ને કોઈ મદદાનમાં આવતો હતો, યુરેર તેને એક જરબથી બે કટકા
કરતો હતો ; એવી રીતે [૩૦] ત્રીસ કાશીરાને વાસલે જહન્નમ કીધા, તે બાદ આપ

પણ જાંખોથી ચુર ચુર થઈ ગીચા. તે વખતે યજ્ઞે બીન માઝાંકલ મલગીન તેની સાંમે આવેચો અને કહવા લાગો કે અફ બુરેર તું બુઠું બોલેછે. બુરેર કહીંગાં કે અફ મલગીન તું મારી ઊપર તલવાર મારુ અને હું તારી ઊપર તલવાર મારું, એમાં ન કોઈ બુઠું બોલનાર હોય તે મારેચો જાણે. તે બાદ યજ્ઞે એક તલવાર બુરેરને મારી, તે તલવાર બુરેરને કંઈ અસર નહીં કીધી. તે બાદ બુરેર એક તલવાર એવી મારી કે તે મલગીનના કાકડીની માફક બે કટકા થઈ ગીચા, અને તે જહનમમાં દાખીલ થીચો.

રાવી પુરજાંમ બયાન કરેછે કે બશીર બીન આવસ મલગીને બુરેરને શહીદ કીધા, મગર ને વખતે બુરેર ઘોડાથી નીચે પડ્યો, અને આંખ ખોલી તો જુએછે તું કે હજારેત ઇમામ હુસેન અલફિહરસલામ તેના માથા આગલ ઉભાછે, અને કહી રહેઆછે કે અફ બુરેર ખુંદા તાઆલા તારાથી રાજી હોજો. બુરેર આ ખુંશખબરીને સાંભલતાંજ પોતાની જાન હજારેત ઇમામ હુસેન અલફિહરસલામ ઊપર શીદા કીધી યાઅને આ દુનીઆથી રોજાંચે રીજાંવાનની તૈરફ રવાનો થીચો. રહેમત હોય ખુંદાની એ બુરેર ઊપર, ઇન્ના લિલ્લાહે વ ઇન્ના હિલ્લાહે રાજેઉન.

— ૦૨૬૦ —

મજલીસ તેરમી.

સંલલલાહુ અંલફકા યા અબા અંબદિલાહે,
સંલલલાહુ અંલફકા યા ઇબને રસુલિલાહે,
વ અંલલ મુસતશહેદીના મઝાંકા યા લફતની,
કુનતા મઝાંકુમ શ અધુજાં શવજાંન અંજીમા. .

અચ્ચે મોહોઝીને હુસેનો રાવી પુરગીમ યયાન કરેછે કે નવારે ભુરેર બીન હસીર હમદાનીચ્ચે જામ શહાદતનું પીધું, તે બાદ વહાળ બીન અંબદુલ્લાહ કલ બીચ્ચે જામ શહાદતનું પીધુંછે નનું યયાન આ કીતાબના પાને (૯૨) માં રીવાયત (૧૫) મી માં આવી ગીઊછે.

અચ્ચે એખવાનો ભાઈજાનો તે વાહળ બીન અંબદુલ્લાહ કલબીની શાહાદત બાદ ઉંમર બીન ખાલીદ અઝંદી, હજરત ઇમામ હુસેન અંલકલિહસ્સલામથી રૂખસૈત લઈને મદદાનમાં તશરીફ લઈ ગચ્ચેઆ. નવારે જંગની મદદાનમાં પોહોંચેઆ તેવારે કહેવા લાગા કે અફ કોમે જંશકાર, અરે તમને રસુલે ખુંદા સદલદલાહ અંલકલિહ વ આલેહીથી કંઈ શરંમ નથી? કેમ કે હજરત ઇમામ હુસેન અંલકલિહસ્સલામના કેટલાક અસંહાળ વશાદારને નમો લોકોચ્ચે શહીદ કીધા, અને હજી પણ કંતલ ઉપર કમર આંધી ઉભાછો. અને વલી તમો જાણોછો કે આફા હુસેન અંલકલિહસ્સલામ, રસુલે ખુંદાના નવાસાછે.

રાવી જાનસોજં યયાન કરેછે કે એટલું કહીને ઉંમર બીન ખાલીદ અઝંદી કાફીરોના લશકરમાં ઘુસી ગીઆ, અને ઘણાકોને જહનંમમાં પોહોંચાડેઆ. આખરકાર ઘણીજ પેઆસની શીદ્દતમાં પોતે પણ શરખત શહાદતનો નોશ કીધો.

માઅંશરલ એખવાનો નબી અલ ઇમાનો ઝાંમ વ અલમના લખનારા રાવીચ્ચે યયાન કરેછે કે તે બાદ સાઅંદ બીન હનજ્જલા તમીહી, હજરત ઇમામ હુસેન અંલકલિહસ્સલામની ખીદમતમાં આવેઆ, અને અંરજ કીધી કે યા મૈલા મને રયાજે રીજવાનનો શોક નીહાયત થીચ્ચેછે માટે મને પણ રજા આપા. આફા હુસેને તેને રજા આપી.

રાવી લખેછે કે તે બાદ સાઅંદ મદદાનમાં તશરીફ લાવેઆ, અને ઘણાક કાફીરોને કંતલ કીધા, અને પોતે પણ જંખમોથી ચુર થઈને ઘોડાથી જંખીન ઉપર પડેઆ અને જાંમ શાહાદતનો પીધો.

શાહીદુશ શોહદાના બચાવના લખનારા રાવીઆ લખેછે કે તે બાદ ઉંમર બીન અંબદુલ્લાહ નદમહીએ તલવાર ખેંચી, અને હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિસીલામથી રૂખસંત થઈને "મરદાનાંવાર મરદાનમાં તરાશીશ લઈ ગીઆ, અને તે કાશીરો ઉપર હુમલો કીધો અને ઘણાકનાં માથાઓને ઉડાડી મુકેઆ, એટલા સુધી કે કોઈ પણ મલકેન તેની સાંમે ટકતો નહીં હતો. આખર કાર મલકેન મુસલીમ નેબાઈ, અને અંબદુલ્લાહ બહેલીએ તેને શાહીદ કીધા.

રાવી બાનસોજી લખેછે કે તે બાદ હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિસીલામના લશ્કરમાથી મુસલિમ બીન અંબસજા, ને અંબીદ અને બંહીદ અને અંબલમ અને શાજેલ હતા, વલી સઘલા અસહાબો કરતા યુજરગ હતા, તે હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિસીલામથી રૂખસંત થઈને અને આપની રીકાએ શાહદતને ખોસા દઈને શાહદતની આરજીથી મરદાનમાં આવેઆ.

રાવી લખેછે કે ને તંરશ મુસલિમ બીન અંબસજા મોહોહુ કરતા હતા તે તંરશ મુરદાનો ઢગલો થઈ જાતો હતો, ઘણાક કાશીરોને જહનમમાં પોંદોંચાએઆ. તે બાદ આપ પણ ઘણાજ જંખી થીઆ અને ઘોડા ઉપરથી જંખીન ઉપર પડેઆ. તેજ વખત હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિસીલામ અને હબીબ ઇબને મજાહીર, મુસલીમની પાસે ગીઆ. હુતુજ કંદેરે જીવ હતું કે આકા હુસન અંલકહિસીલામે શરમાવીઉં કે અફ મુસલિમ ખુદા તમારા ઉપર રહેમત કરેનો, કેમકે તમે શાહદતના મરતબાને પોંદોંચેઆછો અને ને કાંઈ તમારા ઉપર વાજીબ હતું તે તમે બજાવી લાવેઆ. હવે અફ મુસલિમ ઘભરાસો નહીં કે હુ પણ તમારી પાછલ આવુંછું. હબીબે કહીઉં કે અફ મુસલિમ આ હાલતમાં તમને જોવું એ અમારા ઉપર દુશવારછે, મગર બીશારત હોનો તમને ખેહુશતની.

રાવી. લખેછે કે તે વખત મુસલિમ નો કે ઘણો નાતવાન હતો તો પણ આરીક, જંધશીના આવાજથી કહેવા લાગ્યા કે ખુદા તાઆલા તમને પણ ખેહુશતની

ખીસારત દેના. હુખીએ કહીલું કે અફ મુસલિમ અગર મને મારી છીનદગીનું કંઈ પણ ગુમાન હતે તોહું તમને કહીતે કે મને કાંઈ વસીયત કરો. મુસલિમે કહીલું કે વસીયત મારી આછે કે જ્યાં સુધી તમે તમારી જાનને શીકા નહીં કરો ત્યાં સુધી હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિસ્સલામની રીશકંતથી હાથ નહીં ઉઠાવસો. એટલું કહીને મુસલિમના યુલબુલી રૂહે આંલમે બકાની તરફ પરવાનું દીધો. ઇનાં લિલ્લાહે વ ઇનાં હલકહુ રાનેઉન.

મજલીસ ચઉદમી.

સંલલલાહુ અંલકા યા અબા અબદિલ્લાહે,
સંલલલાહુ અંલકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહે,
વ અંલલ મુસતશાહેદીના મર્ઝાકા યા લફતની,
કુનતા મર્ઝાકુમ ૨૫ અકુર્બા ૨૫૦૦૦ અંલમા.

માર્ઝથરલ મોઅમેનીન, રાવી બયાન ફરેછે કે આશુરાને દીને હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિસ્સલામ આપના દરેક અસંહાએ વશાદારને માટે રોતા હતા, અને નવારે તે શહીદ થઈ જાતા હતા તેવારે તેની લાશને ઉઠાવી લાવતા હતા અને ગંજ શોહદાઓમાં રાખતા હતા.

અચ્ચે અબવાનો હજરત ઇમામ જંએનુલઆપેદીન પ્રમાવેછે કે નવારે મુસલિમ બીન અંવસજા શહીદ થઈ ગયા, તે બાદ જંહીર બીન કંએસ બહેલીએ હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિસ્સલામથી રૂખંસંત લીધા બાદ કંદમ મફદાનમાં રાખેઆ, અને મરદાનગી અને જવાંમરદાંની ઢાઢ આપતા હતા, તાકે (૧૨૦)

ઐકસો વીસ કાફીરોને શહીદ કીધા. આખરૂલ અમર કરીર બીન અંબદુ હલાહ શમઈ અને મહાબર બીન આવસ ઐ બે મલાઈનોઐ તેને શહીદ કીધા.

અફ હુસેનીઐ અને અફ અંબાદારો તે બાદ હબીબ બીન મન્જાહેર અસદી ઐ કંદમ મઐદાનમાં રાખેઐ, અને પોતાની તલવાર મેઆનથી ખેંચીને કાફીરો પર હુમલો કીધો અને (૬૨) બાસઠ કાફીરોને હલાક કીધા, તે બાદ હસીન બીન નમીર મલઉને તેને સંહીદ કીધા. રહેમત હોઐ ખુંદા તાર્ખાલાની ઐ હબીબ ઉપર.

હજરત ઇમામ જંદુલઐબેદીન શરમાવેછે કે હજરત ઇમામ હુસેન અંલકિહિસીલામના અસંહાબો થકી ઐક ગુલ પઐદા થીઐ, આપ શરમાવા લાગા કે હું માફ અને મારા અસંહાબોનો દરજો ખુંદા તાર્ખાલાની નજંદીક ચાહું છું, અને સવાબ પણ ખુંદાથી માગુ છું. આ કલામ આપની જંબાન મુબારકથી સાંભલીને માલેક ઇબને અવસ કાહેલી મફદાનમાં આવેઐ, અને (૧૮) અઠાર કાફીરોને જહનંમ વાસલ કીધા પછી પોતે પણ રોજંઐ રીજંવાન તેરફ ચાલેઐ, ચાઐને શહીદ થીઐ.

આ બયાનના લખનારાઐ લખેછે કે તે બાદ જુઐદ બીન મુહાબર કુનદીઐ તે મલાઈનોમાંથી નવ (૯) ને કૈતલ કીધા બાદ પોતે શહીદ થીઐ. રહેમત હોઐ ખુંદાની.

કહેછે કે તે બાદ હલાલ બીન હુબબ મફદાનમાં તશરીફ લાવેઐ અને મલાઈનો, કુશરોમાંથી (૧૩) તેર જણને જહનંમમાં પોંહોચાડેઐ પછી આપ શહીદ થીઐ.

તે બાદ નાફેઐ બીન હલાલ મફદાનમાં આવેઐ, અને ઘણાક કુશરોને જહનંમમાં દાખીલ કીધા, આખર મરાહુમ બીન જુરીબ મલઉને તેને શહીદ કીધા.

ગંમ વ અલમની હીકાયતના લખનારા રાવીઐ કહેછે કે ઐવી રીતે દરેક

જવાનનાં હુમલાથી અશકીઆ, ચાઝને મલગીનો મારેઆ જાતા હતા. તેવારે ઉંમર
ખીન હુજાન મલગીને, લઈને ઉંમર ખીન સાઝાંદને કહીઉં કે આ તું સું કરેછે,
અરે એક એકને લડવાને મોકલેછે, નથી હુરગીજ તુ રતે પામવા વાલો નથી.
હવે મસંલેહત મારી આ છે. કે તમે સઘલા એકદમ હુમલો કરો, અને હુસેન અને
હુસેનના ચારો ચાવર અસંહાબને શહીદ કરો. મલગીન ઉંમર સાઝાંદ આ મસંલેહત
પસંદ કીધી, અને હુકમ કીધો કે હવે કાંઈ પણ એકલો લડવાને નહીં જાય, બલકે
સઘલા એકદમ હુમલો કરો. પરથમ શીમર મલગીને પોતાનો શેજ લઈને આકા
હુસેનના લશકરની ડાબી તરફ હુમલો કીધો, તે વખત બત્રીસ પેઆદા અને
ફસ સવાર આકા હુસેનની પાસે બાકી હતા, અને તે સઘલાઓ સાબીત કંદમ
લડવાને તઈઆર હતા હતા, જે તરફ મુખાલીશિનો લશકર હુમલો કરતો હતા,
તે તરફ આ મરદ બાહાદર પણ હુમલો કરતા હતા, અને મુખાલીશની શેજના
વચોવચમાં ગુસી જાતા હતા અને કાફીરો ભાગતા હતા.

રાવી લખેછે કે ઉંમર સાઝાંદ મલગીન, નીચ કુતરો, હસીન ખીન નમીરને
પાચસો [૫૦૦] તીર અંદાબોથી, શીમર મલગીનની મદદને વાસતે મોકલેઆ
અને ચારો તરફથી ખુબ લડાઈ થાવા લાગી, તાકે નૌહારનું વખત થીઓ, તે
વખત અજબ કયામત હતી કે મલાઈનો આહતા હતા કે અહુલેખચેતના ખંડ
માઓ ઉપર દુટી પડીઓ, અને વલી તે દીવસે ખંડમાઓથી નજંદીક આવી
પોંહાંચેઆ હતા.

રાવી પુરખામ બયાન કરેછે કે હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિરસલામના
અસંહાબો કમર-હીંમતની બાંધીને મુસતઅંદ હતા, મગર તેઓનો કાંઈ ચારો ન
હતો ; આખર ઉંમર સાઝાંદ લઈને હુકમ કીધો કે અહુલેખચેતના ખંડમાને
તોડી નાખો, અને ઉખેડી નાખો. જવારે તે મલાઈનો ફુફીઓઓ ખંડમાને તોડવાનો
ઈશાદા કીધો તેવારે આકા હુસેનના અસંહાબોઓ એવી જાનશાની અને મરદાનગી

કીધી કે આજ સુધી કોઈએ કદી ન જોઈ હોય ન સાંભળી હોય, એટલે એકદમ તે કાશીરો ઉપર દુટી પડેઆ અને હજારો મલાઈનોને જહાઝમાં દાખીલ કીધા. જવારે હૈમર સામ્રાજ્ય લઈને આ હાલત જોઈ તેવારે હુકમ કીધો કે હવે ખંડમાને આગ લગાવી દો, તે વખત આકાં હુસેન અંલકાઉસ્સલામ પોતાના અસહાય વશદારને કહીલ કે એ મલાઈનો ભલે ખંડમાએને આગ લગાવે કે નથી એ લોકોને આવવાનો રસ્તો ખંદ થઈ જાશે.

રાવી લખે છે કે તેખાદ ને ખંડમા નજદીક હતા તેને મલાઈજોએ આગ લગાવી દીધી નથી તે તીરજનો રસતો ખંદ થઈ ગીઆ.

રાવી જગરસોજ લખે છે કે હજારે ઈમામ હુસેન અંલકાઉસ્સલામના લશકર માંથી આગર એક માણસ શહીદ થાતો હતો તો ત્યાં આછાઈ માલમ પડતી હતી, અને તે મલાઈનો કાશીરોની શાજ એટલી હતી કે હજારો માણસો મારેઆ જાતા હતા તોપણ કાંઈ માલમ પડતું નહતું. ખુંદા તાઝાલા એ મલાઈનોને હમેશા દોજ ખે હાવીઆની અંદર ખાલજો. આમીન યા રખીલ આલમીન.

મજલીસ પંદરમી.

સંદલલાહુ અંલકા યા અબા અંબદિલાહ,
સંદલલાહુ અંલકા યા ઇબને રસુલિલાહ,
વ અંલલ મુસતશહેદીના માઆકા યા લફતની,
કુનતા મઆંકુમ ર અધુન. રવજન અંબા.

અએ ઉર્જત ઇમામ હુસેન અંલફિહસ્સલામના અંજાદારો અને માતમદારો અને ઊમખવારો, રાવી જગરસોજી, અને દરદા અલમની હીકાયતના લખનારા રા વીઆ લખેછેકે આશુરાને દીને જવારે ખે પોહોર દીવસ ગુર્જરેઆ, તેવારે થોડાક અસંહાઅ આપના બાકી રહેઆ હતાં. તે વખત અયુ તહામા સંમાનદરી, શહીદુશ શોહદા અને જનાખે ઉર્જત મુહમ્મદ મુસંતંશના કલેજના હુકડાની ખીદમતમાં આવેઆ, અને અંરજ કીધી કે. યા ઇબને રસ્તુલિદલાહ આ મારી જાન આપના ઉપર શીદા હોના, આ વખત લશકર મુખાલીશીનું આપની નજં દીક આવી પોહોંચીછે છે, અને આ મલાઉનો ઘણી ખેઅદબી કરેછે, હવે હું આહું છું કે મારી જાન આપના કંદમ મુખારક ઉપર શીદા કરું, મગર એટલો ઊમેદવાર છું કે જોહોરની નમાજ આપની સાથે પડી લઉં. જે વખત જનાખ શહીદુશ શોહદાએ જોહોરની નમાજનું નામ સાંભલીક તે વખત પોતાના દરદ નાક સીનાથી એક આહનો નારો મારેઆ, અને કહેવા લાગા કે અફ અયુ તહામા ઘણું સારું થીક કે તમોએ મને નમાજ જોહોરની યાદ આપી, ખુંદાતાઆલા તમને નમાજ ગુર્જોની અંદર મશહુર કરજો. હવે આ હાદીસાની પેશતર નમાજ જોહોરનો વખતછે, માટે આ કાશીરથી મહેલત માગો કે અમે નમાજ પડી લઈએ. જવારે અયુ તહામાએ મુખાલીશથી કહીક કે રસ્તુલે ખુંદાના શરજંદ અને મુહમ્મદ મુસંતંશના દીલખંદ, તમારાથી મહેલત માગેછે, અને કહેછે કે નમાજ પડીક. મલઉનં હસીન ઇબને નમીર, લાઅંનત હોએ ખુંદાની એ મલઉન ઉપર, તેણે કહીક કે નમાજ તમારી કયુલ નથી. અયુ તહામાએ કહીક કે અફ હગ અને અફ મકાર, સૈયદે અબરારના શરજંદની નમાજ કયુલ નથી ? અને તું શાસીક, નાખેકાર, અને કાશીરની નમાજ કયુલછે ? આ કલામ સાંભલીને ઇબને નમીર મલઉન ગુસ્સે થીઆ, અને અયુ તહામા ઉપર હુમલો કીધો, અયુ તહામાએ એક તલવાર તેના ઘોડાના મોહ ઉપર મારી, જથી તે મલઉન ઘોડા ઉપરથી પડી ગીઆ

અબુ તાહામાએ ચાહીકે કે તે મલઉનને વાસેલે જાહેનમ કરે, એટલામાં તે મલઉનના રક્ષીકે એકદમ હુજુમ કરીને તેને જાગના મફદાનથી બાહાર લઇ ગીઆ.

રાવી લખેછે કે તે વખતે હજરત ઈમામ હુસેન અંલએહિસ્સલામ ઘોડા ઉપરથી ઉતરેઆ, અને નમાજ પડવાને વસતે ઉભા, અને જાહીર બીન કુએસ, અને અબદુલ્લાહ હનફી આપની સાંમે ઉભા રીઆ. અને જે અસહાબ આપના બાકી રહેઆ હતા તેઓની સાથે હજરત ઈમામ હુસેન અંલએહિસ્સલામે નમાજ નમાઝત અદા કીધી. અને તે બેઠી અસહાબો જે આપની પાસે ઉભા હતા તે જે તીર, અને જેઓ આપની તરફ આવતા હતા તે પોતાના બદન ઉપર લેતા હતા, અને આકાં હુસેન અંલએહિસ્સલામના જીસમ મુબારક ઉપર આવવા નહીં દેતા હતા.

રાવી લખેછે કે જ્યારે આપ નમાજથી શરૂ થીઆ તેવારે સૈયદ કે તેના બદન પર ઘણાક જાંખો લાગેઆ હતા તે શહાદતના મરતબાને વાસતે ગંશ ખાઇ ને પડી ગીઆ, અને કહેતા હતા કે ખુદાવંદા લાઅનત કર આ મલાઈનો કાફીરો ઉપર, આદ અને સમુદની કૌમ માફક. ખુદાવંદા મારા સલામને મારા પચ્ચેગમબર સુધી પોંહોંઆડ, અને તેને ખંબર કર કે જે કંઈ મેં દુખ ઉપાડે આછે તે તારા ફરજંદની સાથે, ખુદાવંદા, તારા પચ્ચેગમબરના ફરજંદની મેં મદદ કીધી, હવે મારી ઉપર તારી રહેમત કરજે, એટલું કહીને કલેમો તૈયબ પડયા, અને જાન બહકું રોજએ રીજવાનની તરફ તશરીફ થીઆ.

રાવી લખેછે કે જ્યારે સૈયદ શહીદ થીઆ તેવારે નેજા અને શમશીરના જાંખો સીવાએ (૧૩) તેર જાંખો તીરના તેના બદન ઉપર લાગા હતા, ઈન્ના લિલ્લાહે વ ઈનીં ઇલફહે રાજીબીન.

મજલીસ સોલમી.

સંલલલાહુ અંલફકા યા અબા અંબદિલાહ,
સંલલલાહુ અંલફકા યા ઇબને રસુલિલાહ,
વ અંલલ મુસતશાહેદીના મઝાકા યા લફતનાં,
કુનતા મઝાકુમ શ અધુન્ન શવર્જન અંલ્લામા.

અચ્ચ મોહીબીને હુસેનો રાવી દરદાં અલમના લખનારાંચી રીવાયત કરે છે કે નવારે કે હજરત ઇમામ હુસેન અંલફકાહુસ્સલામનાં લશકરમાંથી સૈયદ શહીદ થઈ ચુકા, તેવારે અંબદુર્રહમાન બીન અંબદુલાહ મરમી, લડવાને મફદાનમાં તશરીફ લઈ ગીઆ, અને ઘણાંક કાશીરોને કૃતલ કરેઆ બાદ આપ શહીદ થીઆ.

રાવી લખેછે કે તે બાદ શરતે બીન ઊંમર અનસારી, જનાબે શહીદુશ શોહદાની સાંમે આવીને ઊભા, અંને કાશીરોથી જહાદ કરતા હતા, અને તે શંમશીર, નેજા, અને તીર, હજરત ઇમામ હુસેન અંલફકાહુસ્સલામના બદન મુખા રક પર આવતા હતા, તે પોતાના બદન પર લેતા હતા, નવારે ઘણાક જાંબો લાગેઆ, અને પડી ગીઆ, તેવારે કહેવા લાગા કે યા ઇબને રસુલિલાહ, મેં મારા અંહેદ ઉપર વશ કીધી યા નહીં? હજરત આપ શરમાવા લાગા કે અલબ તા તે વશઈ કીધીછે, અને નવારે હું ખેહુશતમાં જઈસ તેવારે તું મારાથી આગલ હસે, અને રસુલે ખુદાને મારો સલામ કેહેજો, અને કેહેજો કે હુસેન પાણુ જલદીથી આવેછે. એટલું સાંભલીને શરતે પોતાની જાન શીદા કીધી, રહેમત હોઅ ખુદાની એ શરતે ઉપર.

રાવી લખેછે કે તે બાદ અબુલ્ફરજશરીનો આજ્ઞાદ કરેલો એક ગુંલામ હતો તે આપની ખીદમતમાં આવેઝ્યા અને ફર્જસંત જહાદની માગી. આપ તેને કહેવા લાગા કે મેં તને રજા આપી હવે તું પાછો ફરીજા, અને આ કાફીરોથી નહીં લડ; તે ગુંલામે અંરજ કીધી કે યા ઇબને રસુલિલ્લાહ હું તમારી નેઝામ તોમાં શામીલ હતો અને ખુશીથી ગુજરાન કરતો હતો. અને હવે વખત મહેનત અને બલાનોછે તો તું તમારાથી જુદો થાઉં? નહીં, નહીં, હું હરગીજ આપથી જુદો થનાર નથી. યા ઇબને રસુલિલ્લાહ આ ગુંલામ સીઆર અને બદખુ શહીદ થાઝે તો, સરેદર અને ખુશબદાર બનીને બેહુશતમાં દાખીલ થાઝે, એ આપ નથી ચાહતા, લેકીન અફ મૈલા હું ખુંદાના સોંગદ લઈને કહુંધું કે જ્યાં સુધી આ માફ કાલુ લોહી આપની પાકે લોઈની અંદર શામીલ નહીં થાઝે ત્યાં સુધી હું આપથી જુદો પડનાર નથી. આ કલામ સાંભલીને તેને આકાં હુસેને રજા આપી.

રાવી લખેછે કે તે ગુંલામ મફદાનમાં આવેઝ્યા અને મરદાનગીથી, અને દીલેરીથી, દીનના દુશમનોની સાંમે દાદ મરદાનગીની આપતો હતો, એટલા સુધી કે પોતે શહીદ થીઝ્યા. આકાં હુસેન અંલકહીરસલામ તેના માથાની પાસે આવેઝ્યા અને કહીઉં કે ખુંદાવંદા, એના સીઆ એહરાને સુરેદર કર, અને ખુશબું અંતાકર, અને એને નેક કાર કરનારાઓની અંદર મશહુર કર, અને આ ગુંલામ અને મુહમ્મદ, અને આલે મુહમ્મદની વચમાં જુદાઈ નહીં નાખ.

હજરત ઇમામ જંદુલ આંબેદીન ફરમાવેછે કે જવારે શહીદાને દર્શન કરેઝ્યા, હતા તે વખત દસ દીવસ પછી એ ગુંલામની લાશ મલી હતી, અને તે વખત ઇમામ શાફીની દાઝાથી તેમાંથી ખુશબુ આવતી હતી.

રાવી લખેછે કે તે બાદ ઊમર બીન ખાલીદ સફદાવી આપની ખીદમતમાં આવેઝ્યા અને અંરજ કીધી કે યા ઇબને રસુલિલ્લાહ હુકમ કરો તો હું પણ

મારી જાન આપના ફેદમોપર નીસર કઈ, અને મારા ભાઈજાની સાથે
જઈ મળું, અને આપની શહાદત મારી આંખેથી ન જાગે. આપ શ્રેયસ્કા
લાગા કે જાઓ હું પણ જલદીથી તમારી સાથે આવી મળું છું.

રાવી લખેછે કે તે સર્માદતમદ લડવાને ગીઆ અને પોતાની જાન આકાં
હુસેન અંલકહિસ્સલામ ઉપર શીદા કીધી, રહેમત હુઆ ખુદાની તે ઉપર.

મજલીસ સતરમી.

સેંદલદલાહુ અંલકકા યા અખા અખદિલ્લાહુ,
સેંદલદલાહુ અંલકકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહુ,
વ અંલલ મુસતશહેદીન; મઝાકા યા લકતની,
કુનતા મઝાકુમ શ અકુન્ના શવજન અલ્લામા.

અફ મોહીખાને હુસેનો વ અફ અન્નીદારો, વ અફ માતમદારો, રાવી આ
દરદો ગંમના કીસ્સાને એવી રીતે લખેછે જેવારે હંજરત ઇમામ હુસેન અંલક
હિસ્સલામના અસહાબોમાંથી ઘણાક શહીદ થઈ ચુકા, અને કાફીરોએ ગંલખો કીધો,
તે વખત હનજીલા ઇબને અસદ શાંમી, વાઘની માશક આકાં હુસેનના રૂબરૂ આ
વીને ઉભા, અને તીર, નેઝાં, અને તલવારો, તે કાફીરોની પોતાના સીના ઉપર લેતા
હતા, અને બુલંદ આવાજથી આ આપતે કલામુલ્લાહ પડતા હતા. “યા કુંવમે ઇ
ન્ની અખીશોં અંલકકુમ મીસલાં યવમીલ આખંરા”. થી તે આખી આપત સુધી
પડતા હતા, અને શ્રેયસ્કતા હતાકે “યા કુંવમે લા તકંતુલુ હુસેનન” શ યસતહકુમુ

હલાહા બેઅર્જાબીન વર્કદ બાબા મીનશ્વર અલ્લહલાહે.” હૈંરત ઇમામ હુસેન અલકલિલ્લહામે શરમાવીઉં કે અઘે ઇબને અસદ ખુદાતઆલા તમારા ઉપરા રહેમત કરના, અને આ સઘલા મલાઈનો ખુદાતઆલાના અર્જાબમાં દાખીલ થા એછે, કેમકે તમારી મક્સીહત કબુલ કરતા નથી. હુનઈલાઘે અંરજ કીધીકે યા ઇબને રસુલિલ્લાહ, શીદા થઈ જાઉં હું આપ ઉપર કે એજ સવાબે ખુદાઈ કે નથી હું આપણા બુઈરગોની સાથે શામીલ થઈસ.

રાવી લખેછે કે તે બાદ આકાં હુસેન શરમાવા લાગાં કે અઘે ઇબને અસદ જાઘ્યા, તમારા વાસતે આખેરતની નેઆમતો તઈઆરછે, જે નેઆમતો સઘલી દુનયાની નેઆમતો કરતાં બેહતરછે. હુનઈલાઘે કહીઉં કે અસ્સલામે અલકલિલા યા ઇબને રસુલિલ્લાહ, રહેમત હોના ખુદાની તમારા ઉપર, અને તમારા અહુલે બઘેત ઉપર, અને આપની સાથે ખુદા તઆલા અમને બેહશતમાં જમા કરના. આપ શરમાવા લાગા કે આમીન. એટલું કહીને તે સઆદતમંદ કાશીરાપર હુમલો કીધો, અને ઘણાં કાશીરાને હુલાક કીધા અને પોતે પણ શહીદ થીઆ.

રાવી જાનસોજી લખેછે કે તે બાદ સુઈદ બીન બૈમરો, જે આબીદ, બાહીદ અને અશરાફ કોમના હતા, તે મઘેદાનમાં આવેઆ, અને કાશીરાથી ખુબ લડે આ. આખર ઘણાં જૈખંમ લાગવાથી શહીદામાં પડી ગીઆ, અને હુનુજ તેમાં જીવ બાકી હતું કે હૈંરત ઇમામ હુસેન અલકલિલ્લહામે સુઈદની પાસે જઈ પાંહોંચેઆ, કે સુઈદ તેજ હાલતથી પાછા ઊઠેઆ અને તેની કમરમાં એક છુરી હતી તે કહાડીને કાશીરાથી જહાદ કરવા લાગા, એટલા સુધી લડેઆ કે આખરે શહીદ થીઆ.

રાવી જાનસોજી અને હીકાયત દરદઆદોજીના લખનારા રાંવીઆ લખેછે કે તે બાદ યાહયા ઇબને મુસલિમ માર્જનદરાનીએ પોતાના કંદમ મકંદાનનાં માર કામાં રાખેઆ, અને કાશીરાની સાથે ખુબ જહાદ કીધી, તે બાદ સરાએ શાનીથી

ખેડેશતે જાવેદાનીમાં તશરીફ લઈ ગીઆ. તે બાદ ફેરા બીન રાખી ફેરા ડાંકરી શહાદતના મરતબાને પોંહાંચીઆ.

રાવી લખેછે કે તે બાદ ઉંમર બીન મતાઈ જહુનીએ તલવાર ખેંચી, અને કાશીરેનાં ગોલમાં ઘુસી ગીઆ, અને એટલા સુધી જહાદ કીધીકે શહીદ થીઆ. તે બાદ હુન્નીજ બીન મશરૂક મંદિદાનમાં આવેઆ, અને ઘણા કાશીરેને જહુ નેમ વાસેલ કીધા પછી પોતે પણ શરબત શહાદતનો નોશ કીધો. તેના પછી જનાજી બીન હારસ મંદિદાનમાં ગંદેઆ અને ઘણાં કાશીરેને કંતલ કરેઆ બાદ પોતે પણ શહીદાની સાથે શામીલ થીઆ. તેના પછી તેના દીકરો ઉંમર બીન જનાજી યશરફ શહાદતના મરતબાને પોંહાંચીઆ. અને તેના પછી અંબદુરેહમાન ઊદવાએ શહાદતનો શરબત નોશ કીધો.

રાવી લખેછે કે તે પછી આયસ બીન શીસ શાકરીએ પોતાના મવલા શુજબને કહીલ કે તું પોતાના દીલમાં સું મુશવરો રાખેછે ? તેણે કહીલ કે હું જ્યાં સુધી મારેઆ જાઉં ત્યાં સુધી કાશીરેથી લડીસ, આયસે કહીલ કે હું પણ એજ ગુમાન રાખતો હતો. હવે મારી સાથે ચાલ અને હજરત ઇમામ હુસેન અલહિસ્સલામથી રૂખસેત માંગ, અને બધાંમત પોતાની તાલું કર, અને જો તું ચાહે કે સફર આખરી તઇઆર થાએ તો તેને મારે તોરો પણ સંઈ કર. સાવાસતે કે હમણા પછી આ આજનું દીવસ હાથ નહીં આવસે.

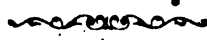
રાવી લખેછે કે આયસ એખેલાસના કુંદમથી અને સાચી યકીનથી આકે હુસેનની ખીદમતમાં આવેઆ, અને કહીલ કે યા ઇબને રસુલલ્લાહ, આજ તમારા સીવાએ કોઈ પણ ખુશ્મશ અને અંજીજી, અને બીગાનો મારી પાસે નથી, યાએને આજ મારી નંજદીક તમારાથી કોઈ પણ વધારે નથી, હવે હું તમને સલામ કરૂં છું અને તમને ગવાહી રાખૂં છું, અને તમારાથી વીદાફ થાઉં છું કે હું એટલા દીવસ તમારા અને તમારા બાપના દીન ઉપર રહેઆ, હવે આ દુનીઆ શાનીથી

જાઉં છું. એટલું કહીને શમશીર મીઆનથી ખેંચી અને તે કાશીરોની તંરેશ આણેઆ.

રખીએ તમીમી કહોછેકે જવારે મેં જોયું કે તે તલવાર ઉગાડી હાથમાં લઈને ગુસ્સાથી ભરેલો અમારી તંરેશ આવેછે, અને વહી હું તેનો બાહાદરી અને શુજાઈત મઝ્મદાનમાં આગલ જોઈ ચુકો હતો, તેથી મેં પુકારીને કહીશું કે અફ લોકો આ શીસનો દીકરોછે, અને શુજાઈતમાં વાઘની માફક મશહુરછે, વાસતે સંભાલીને એની પાસે જાઓ. જ્યો મેં આ વાત કહી કે તે સઘલા નામરદો બીહી ગયા, અને તે મરદ જંગીએ ઘણીક તલબ બહાદરોની કીધી, મગર તેની સાંમે જાવાને કોઈની જુરીઅત ન હતી. જવારે ઉંમર સાઝે લઈને જોયું કે લડવાને કોઈ જતું નથી તેવારે કહેવા લાગો કે હવે તું જીએછો, આ જવાન ઉપર પથરોનો વરસાદ વરસાવો.

રાવી લખેછે કે જવારે ઝાંપસે તે લોકોની આ નામરદી જોઈ તેવારે પોતાના આંગ ઉપરથી અખંતર અને જંશહ પાણું કાઢાડી નાખેઆ, અને ઉગાડે આંગે તે મલાઈનાના લશકર ઉપર હુમલો કીધો, અને જ તંરેશ જાતો હતો તે તંરેશ કાશીરો ભાગતા હતા, એટલું છતાં પણ તે બહાદરે અસો(૨૦૦) કાશીરોને જહનંમ વાસલ કીધા. આખરે તે મલાઈનાએ તેના બદનને પથરોથી ચુર ચુર કીધો, જ્યો તે લડવાથી આજીજ થીએ, તેવારે મલાઈનાએ તેને શહીદ કીધો. રહેમત હાએ ખુંદાની એ ઝાંપસ ઉપર.

મજલીસ અઠારમી.

સંલલલાહુ અંલફકા યા અબા અંબદિલાહે,
સંલલલાહુ અંલફકા યા ઇબને રસુલિલાહે,
વ અંલલ મુસતશાહેદીના મઅાકા યા લફતની.
કુનતા મઅાકુમ ર અફુન્ના રવન્ન અંભા,

અફ આફાહુસેન અંલફહિસે લામના અંજાદારો, અને માતમદારો, રાવી લખે છેકે જવારે હજરત ઇમામ હુસેન અંલફહિસે લામના અસંહાખોમાંથી ચાલીસ [૪૦] અસંહાખો શહાદતના મરતખાને પોંહોંચી ચુકા તેવારે અંબદુલાહ અને અંબદુરેહ માન ગંજારી એ બેઉ જણ હજરત શહાદે શહાદાની ખીદમતમાં આવેઆ, અને અરજ કીધી કે અસંહાખો અંલફકા યા અબા અંબદિલાહે, અમે તમારી ખીદમતમાં આવેઆ છીએ કે અગર અમને રજા મલેતો અમારી જાન આપના કંદમ મુખારક ઉપર નીસાર કરીએ. આપે તેઓને રૂમાવીકે કે મરહુમા, આગલ આવો અને શહાદતની તથાઆરી કરો.

રાવી લખેછે કે તે બેઉ જણ નજદીક આવેઆ, અને રોતા હતા. આપે રૂમાવીકે કે અફ ભાઈ મુશીખના રૂમદા, તમારા રોવાનું સખખ શું છે ? હું ખુંદા તાઆલાના કૈસમ લઈને કહું છું કે એક સાઅંત પછી આંખો તમારી રોશન થઈ જાશે, અને દીલ તમારા ખુશી થઈ જાશે. તે બેઉએ કહીકે કે અફ મોલા શીદા થઈ જાઈએ અમે તમારા ઉપર, અમે અમારા હાલ ઉપર નથી રહતા, મગર તમારા આ અહેવાલ પર રહીએ છીએ, કેમકે મુખાલીશાંએ તમોને

ધેરી લીધાછે અને અમે તેને હટાવી નથી સકતા.

અમ્મે એમવાનો ભાઈ જાનો આકાં હુસેન અંલફહિસ્સલામ ફરમાવા લાગા કે તમને ખુંદા તઝાલા જર્જંદ ખંકર દેનો કે તમે મારા હાલ ઉપર દીલગીરછો, અને વલી તમે પરહેજગારોમાંથી બેહતરીનછો.

રાવી જાનસોર્જ બયાન કરેછે કે તે બાદ આપે તેઓને વીદાએ કીધા, અને તેઓ મફદાનમાં તશરીફ લાવેઆ, અને તે બેઉ જવાંમરદો એવી રીતે લડેઆ કે દાદ મરદાનગીની આપી, અને માથાં પોતાનાં હજરત ઇમામ હુસેન ઉપર ફીદા કીધા.

દરદો ગંમની હીકાયતના લખનારા રાવીઓ કહેછે કે જવારે ઘણાખરા આપના અસહાબો શહીદ થઈ ચુકા તેવારે આપની પાસે એક તુરકી ગુલામ હતો તે બહાદરીમાં ઘણી ચાલાકી રાખતો હતો, અને વલી કુરઆન પણ પડેલો હતો, તેને આકાં હુસેન અંલફહિસ્સલામ પણ ઘણું ચાહતા હતા.

રાવી લખેછે કે તે ગુલામ આપથી મુરખસ થીઓ અને મુખાલીશની સફમાં ગયો, ઘણાંક કાફીરોને કંતલ કીધા. જ વખત તે ગુલામ ઘોડા ઉપરથી જમીન ઉપર પડી ગીઓ, તે વખત તેના બદન ઉપર જર્જમે બેશુમાર લાગેઆ હતા, લેશીન હજરત ઇમામ હુસેન અંલફહિસ્સલામ તેના માથા આગલ આવેઆ અને તેને વાસતે રેતા હતા, અને પોતાનો ચેહરો મુઆરક તે સર્ખાદતમંદના મોહાડા ઉપર રાખી દીધો. તે ગુલામે આંખ ઉગાડી અને આકાં હુસેનનો ચેહરો મુઆરક નાચો, નથી તે ઘણા ખુશીમાં આવીજધને પોતાના મુરખ ફૂલને બાજે જલાનની તૈરફ રવાના કીધા.

રાવી લખેછે કે તે બાદ જીઆદ બીન સર્ખાસા મફદાનમાં ગીઓ અને તેઓ એ આઠ તીર ઊપાડેઆ, અને મુખાલીશની તૈરફ પોંહાંચેઆ, અને તે તીરો માંથી પાંચ તીર મુખાલીશને મારેઆ. તે વખત આકાં હુસેન ફરમાવતા હતા

કે ખુંદાવંદા યિના તીરને નીશાનીપર પાંહોંચાક, અને તેને બહલે યિને બેહુશત ઝોંતા કરે.

રાવી લખેછે કે તે બાક અબુ ઉમર તહુશલી કે ઝાંબીદ અને કારીમી કુર આન હતા તે લડવાને તશરીફ લઈ ઓઆ, અને ઘણાંક મલાઈનાને મારેઆ. આખર, આખર મલકીને તેને શહીદ કીધા. તેની પાછલ સફર બીન અબી અલ હારસ, અને માલીક બીન અબુદુલ્લાહ આફા હુસેનની ખીદમતમાં આ વેઆ અને રૂખસેત જહાદની મલી. નથી બેહુશતમાં સિધારેઆ.

મજલીસ ઓંગણીસમી.

સંદલલ્લાહુ અંલકકા યા અબા અબદિલ્લાહે,
સંદલલ્લાહુ અંલકકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહે,
વ અંલલ મુસતશહુદીનાં મઝાકા યા લફતની,
કુનતા મઝાકુમં ર અકુબી રવજન અંઈમા.

અફ હુસેનીઓ, અફ અઝીઝારો અને માતમદારો, સર્વી ઝંમ વ અલમના લખનારાઓ રીવાયત કરેછે કે જવારે શહીદુશ શોહુદાના સઘલા અસીહાબો ફરબલાના મફદાનમાં શહીદ થઈ ચુકા, અને અફંદુઆ અને ફરજંદા સીવાએ કોઈલી બાકી ન રહેઆ, તે વખત હજરત ઇમામ હુસેન અંલકકિહિસીલામના ફરજંદ સાઅાદતમંદ અંલી અકબર, અને હજરત અમીરલ મોઅમેનીનની અવલાદ, અને હજરત ઇમામ હુસનની અવલાદ, અને જાઅફર બીન અબી તાલીબની અવલાદ, અને અવલાદે અંકીલ, અંલકકિહિમુસીલામ, સઘલા ભેગા થીઆ, અને

પોત પોતામાં કહેવા લાગ્યા કે હવે આપણું સીવાએ જનાએ સહીદશ શોધેલા પાસે કોઈ પણ બાકી નથી. હવે આપણને પણ આપણી જાન શ્રીદા કરવી જોઈએ.

રાવી પુરૂષોત્તમ બયાન કરેછે કે અંબીરીતે મસંભેલત કરીને તે સઘલાએ એક બીજાથી વીદાઈ થીઆ, અને તે સઘલા જુજીરુવારોમાંથી પેહલાં અંબદુલ્લાહ બીન મુસલીમ બીન અંકીલ હજરત ઇમાં હુસેન અંલકાહિલસલામની ખીદમતમાં આવેઆ, અને અંરજ કીધી કે યા ઇબને રસુલિલ્લાહ, હુકમ આપો કે હું પણ મારી જાન આપના કંઠમ મુખારક ઉપર નીસાર કરું, અને તમારા સલામ મારા આપને પોંહોંઆહું.

રાવી જાનસોજ બયાન કરેછે કે તે વખત આકાં હુસેન અંલકાહિલસલામ કહેવા લાગ્યા કે અફ અંબદુલ્લાહ હજી હું મુસલિમના હીજરથી, અને જુદાઈથી આસુદો થયો નથી, એટલે હમેશા તમારા આપને માટે ઝંમગીન અને દીલગીરછું, હવે તમે પણ મને શ્રીરાકની આતશથી નહીં બાલો, અને તમારો દાગ મને નહીં દીઓ, હવે તમાને એટલી કુરસતછે કે તમે તમારી માંને સાથે લઈને ઇઆંથી કોઈ પણ ઠેકાણે ચાલેઆ જાઓ કેમકે આ કોમે જશકારને મારાંથી કાંમછે, તમારાથી કાંઈ ઝંરજ નથી. અંબદુલ્લાહ અંરજ કીધી કે યા ઇબને રસુલિલ્લાહ તમને તે માઅંબુદની પાક જાતના કંસમછે, જલુ તમારી જદને અંલકાંની હીદાયતને વાસતે મોકલેઆછે, તેના કંસમ દઈને તમને કહુછું કે મને મોકલો અને આ કોમે જશકા રથી લડવાને વાસતે મને નહીં રોકો, જથી હું પણ તમારી ખીદમતમાં મારા આપનો દરજા પામું, કેમકે મારા આપે પણ તમારી વશદારીમાં પોતાની જાન પેહલાં શ્રીદા કરીછે, અને હવે તમારા અકંડુઆમાંથી પણ જ શ્રીદા થાએ તે પર થમ હું થાઉં.

રાવી જીગર અશગાર લખેછે કે આકાં હુસેન અંલકાહિલસલામ અંબદુલ્લાહને ગલે લગાડેઆ, અને શરમાવા લાગાકે અફ મુતસે ઝંમગુસાર, અને અફ મારા

મુસલિમના યાદગાર, મારી આંખો તમારાથી રોશન હતી, અને દીલ માફ હમેશાં તમારાથી ખુશી હતું, હવે જીંદગી દુનયામાં કરવી મારા ઉપર હરામ છે, કેમકે હવે મુસાહિબત તમારી અમારા સાથે જમામ થઈ. એટલું કહીને આપ ખુબ રોયા, અને તેને વીદાયે કીધો.

રાવી લખે છે કે હજરત અંબદુલ્લાહ મફદાનમાં આવેઆ, ઘોડા દોડાવતા હતા, અને નેજાને હલાવતા હતા, અને એક ગુરસે થએલા વાઘની માફક પોતાની તલવાર આબદારથી, તે કાશીરો ઉપર હુમલો કરતા હતા, અને બદલો પોતાના આપનો લેતા હતા.

રાવી કહે છે કે ઊંમર બીન સાઅદ મલકીન કંદામા ઇબને અસદને કહેવા લાગો કે અફ કંદામા તું જવાંમરદ છે અને આગલ તે ઘણી લડાઈ કરી છે, હવે આ વખત મફદાનમાં જા, અને આ જુવાન હાંશમીની બલાથી મારા લશકરને બચાવ.

રાવી લખે છે કે તે મલકીન કંદામા પોતાના તમામ હથીઆર લડાઈના લઈને, અને બખતર લડાઈનો પેહરીને હજરત અંબદુલ્લાહની પાસે મફદાનમાં આવેઆ, હજરત અંબદુલ્લાહ તેના ઉપર નેજાનો હુમલો કીધો, અને ચાહતા હતા કે તેને ઘોડા ઉપરથી ઉપાડી લીએ એટલામાં તે મલકીન ભાગે, અને અંબદુલ્લાહ તેનો પીછાં કીધો.

રાવી લખે છે કે હજરત અંબદુલ્લાહના ઘોડા તન દીવસનો લુખેઆ અને પેઆસો હતો તેથી તે મલકીનના ઘોડાની પાસે પોંહાંચી શકેઆ નહીં, તે વખત અંબદુલ્લાહ લાચાર થઈને પોતાના હાથમાંથી નેજા ફેંકી દીધો, અને મેઆનથી તલવાર કાહડીને મફદાનમાં ઊભા રીઆ. જ્યારે તે મલકીન કંદામાએ જાણ્યું કે અંબદુલ્લાહ નેજા ફેંકી દીધો છે ત્યારે ઘણા ખુશી થીઆ, અને ઘોડા દોડાવતા અંબદુલ્લાહની પાસે આવેઆ. આવતાંજ તે મલકીન

ઝંઝડુલ્લાહને નેનાં મારેઆ, મગર ઝંઝડુલ્લાહને તે નેનાંનો વાર 'રફ કીધો, તે વખતે તે મલઊંને ચાહીઊં' કે હવે ઝંઝડુલ્લાહ પર ખીનો વાર ફરું, ઝેટલામાં ઝંઝડુલ્લાહ એક તલવાર તેના મોહોડા ઉપર ઝેવી મારી કે તેની અડધી ગરદન ઊડી ગઈ, ઝેટલે તે મલઊંની કમરમાં હાથ નાખીને ઝંઝડુલ્લાહ તેને નીચે ડ્રંકી દીધો, તે બાદ ઝંઝડુલ્લાહ તે મલઊંના ધોડા ઉપર સવાર થીઆ, અને પોતાનો ધોડો પોતાના ઝુલામને આપેઆ, અને પોતાનો નેનાં પાણુ જંમીન ઉપરથી ઉપાડી લીધો.

રાવી જાનસોજં બયાન કરેછે કે તે બાદ હજરત ઝંઝડુલ્લાહ ધોડાને મફદા નમાં દોડાવતા હતા, અને બાહરેની તૈલબ કરતા હતા, લેકીન મુખાલીશાએ જવારે ઝંઝડુલ્લાહની આ શુજાએ જાઈ તેવારે કોઈ પાણુ લડવાને સાંમે આવતું ન હતું. તે બાદ ઝંઝડુલ્લાહ એક સાએત મફદાનમાં ઊભા રીઆ. મગર જવારે પેઆસની શીદ તથો બેતોકત થીઆ તેવારે ખુંદબખુંદ મુખાલીશાના લશ કરની જમણી તરફ હુમલો કીધો, અને સેકડો કાફીરોને જહૂનમ વાસેલ કીધા. તે બાદ ઝંઝડુલ્લાહ તે લશકરની વચોવચ ચડેઆ અને સેકડોને કંતલ કીધા.

રાવી લખેછે કે તે વખતે હજરત ઝંઝડુલ્લાહની તલવારથી લોહી ટપકતું હતું. કહેછે કે ઊંમર સાએદના લશકરમાં એક હુમશી પેહલવાન હતો, અને તે પેહલવાન એક દેવની મીસલ હતો, તેને હજરત ઝંઝડુલ્લાહે એકજ તલવારમાં કાકડીની માફક બે કટકા કીધા. અને સાંલેહ બીન નસીર કે જે મુખાલીશાની સીપાહમાં નામવર હતો તેને પાણુ તેજ જગા ઉપર કંતલ કીધો. તે બાદ હજરત ઝંઝડુલ્લાહે ચાહીઊં' કે પોતાના લશકરની તરફ ફરે અને હજરત ઈમામ હુસેન અલહિરસલામની ખીદમતમાં જાએ, મગર તે વખતે હજરે પેઆદા એકદમ ચારે તરફથી આવીને હજરત ઝંઝડુલ્લાહને ઘેરી લીધા, અને આપના જવાનો રસતો બંદ કીધો.

રાવી પુરગૈમ બયાન કરેછે કે મલગીન ખંદાઈ ધમસી કીડ પાછલથી આવીને હજારત ઝંબદુલ્લાહના ઘોડાના પાછલા બેઉ પગ કાપી નાખેઆ, તે વખત ઝંબદુલ્લાહ આહીસતાથી ઘોડા ઉપરથી જમીન ઉપર ઉતરી પડેઆ, અને કાશીરો ઉપર વીજલીની માફક તલવાર ચલાવતા હતા. અને ઘણાકોને જહનમ ના રસતે પોંદોંઆડતા હતા. આખરૂલ અમર મલાઈનો નામરદાએ છટેથીજ હજારત ઝંબદુલ્લાહને તીર માર્યા, જથી આપણું તમામ બદન આફણીની માફક થઈ ગીઊં, અને ઘણાંજ બેતાકંત થઈને જમીન ઉપર પડી ગીઆ. તેજ વખત મલગીન અસદ બીન સંબીહ અને ઉમર બીન તારક એ બેઉ મલગીનોએ હજારત ઝંબદુલ્લાહને શહીદ કીધા.

રાવી લખેછે કે તે બાદ હજારત ઝંબદુલ્લાહના ભાઈ મુહમ્મદ બીન મુસલિમ આફા હુસેન અલહિરસલામની ઈજાજત લઈને મફદાનમાં આવેઆ, અને કાશીરોથી ખુબ લડેઆ તાકે પોતાના ભાઈનો બદલો લીધો, અને ઘણાંજ કાશીરોને જહનમ વાસંલ કીધા. આખરકાર મલગીન અબુ જરાહમ અસદી, અને લુકીસ બીન ઉનાસ એ બેઉ મલગીનોએ મુહમ્મદ બીન મુસલિમને શહીદ કીધા. ઈજના લિલ્લાહે વ ઈજના ઇલફહે રાનેગીન.

મજલીસ વીસમી.

સંદલદલાહુ અંલફકા યા અબા ઝંબદિલ્લાહે,

સંદલદલાહુ અંલફકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહે,

વ અંલલ મુસંતશહેદીના મઝાકા યા લફતની,

કુનતા મઝાકુમ ૨ અકુબા ૨ વજન અંબા.

અહિ મોહીખાને જનાખે શહીદશ શોહદા, નકલ કરનારા આ કીસ્સાનાં રાવીઓ એમ લખેછે કે હજરત ઇમામ હુસેન અલકહિલિસ્લામની પાસે, હજરત મુસલિમ બીન અંકીલનો એક ભત્રીજો અને ચાર ભાઈ હતા. પેહેલા જાઅંશર બીન અંકીલ, બીજા અંબદુલ્લાહુમાન બીન અંકીલ, ત્રીજા અંબદુલ્લાહ બીન અંકીલ, ચોથા અંલી બીન અંકીલ.

રાવી પુરખામ કહેછે કે જ્યારે હજરત મુસલિમ બીન અંકીલના ભાઈઓએ જાણું કે, મુસલિમના બેઉ દીકરા શહીદ થઈ ચુક્યા, અને તે ખાંક અને ખુનમાં લેટી રહેઆછે, તેવારે તાબ નહી લાવી શકેઆ, અને તરતજ હજરત ઇમામ હુસેન અલકહિલિસ્લામની ખીદમતમાં આવેઆ, અને અંરજ કીધી કે અહિ આકા નામદાર, અને અહિ બીરાદર આલી મીકદાર, હવે આ વખત અમો આપને જોઈ નથી સકતા તેથી વધારે વખત છંદગી કરવી એ પાણુ ઘાણુ મુશકીલછે કેમકે મુસલિમના બેઉ ખુલામ જોદાઓ આપ ઉપર શીદા થઈ ગીઆ, યા ઇબને રસુલિલ્લાહ અમને આ શહાદતના મરતબાથી ના ઉમેદ નહી કરો, કેમકે જો અમો અમારી જાન આપના કંદમ મુખારક ઉપર શીદા કરીએ તો અમારા ભાઈ મુસલિમની સાથે જઈ મલીએ.

રાવી લખેછે કે હજરત ઇમામ હુસેન અલકહિલિસ્લામ શરમાવા લાગ્યા કે મર હુઆ, તમો આલો, અને હું પાણુ તમારી પાછલ ઘણા જલદીથી આવી પોંહું ચુંછું. જ્યારે ઇમામ જમાન પાસેથી એઓને રૂખંસત મલી તેવારે આપના ઊપર દરૂદ પડીને આપના કંદમ મુખારકને ખોસા કીધા. પછી જાઅંશર બીન અંકીલ આપની રીકાબને ખોસા દઇને મફદાનમાં ગીઆ, અને ખુબ લડાઈ કીધી તાકે (૧૫) પંદર મલાઈનોને ખોતનો મજા અખાડેઆ. આખર ઉરવા બીન અંબદુલ્લાહ મલઉને તેને શહીદ કીધા.

રાવી કહેછે કે તે બાદ અંબદુલ્લાહુમાન બીન અંકીલ શહાદતનાં મફદાનમાં

તશરીશ લાવેઆ, અને સતર (૧૭) કાશીરોને જહનનની શહીદી દેખાડી. આખર ઉંસમાન બીન ખાલીદ જહનીએ તેને શહીદ કીધા.

તે બાદ અબદુલ્લાહ બીન અંકીલ જાના મારકામાં આવેઆ અને ઘણું કાશીરોને દાજ્જમાં પોહોંચાડેઆ, એટલામાં તશીર બીન હરમલા મલઉને તેને શહીદ કીધા.

રાવી કહેછે કે તે બાદ મુહમ્મદ બીન અબુસઇદ બીન અંકીલ મદદનામાં આવેઆ, અને જ તંરશ હુમલો કરતા હતા તે તંરશ મુરદાનો અંબાર થાતો હતો. આખર લતીશ બીન યાસર જહનીએ એક તીર મારેઆ નથી શહીદ થીઆ.

તે બાદ અંલી બીન અંકીલ મદદને કારજીરમાં આવેઆ અને પોતાના ભાઇઓનો બદલો લેવા માટે તે કાશીરોથી ખુબ લડેઆ, તાકે ઘણું કાશીરો જહનન વાસલ કીધા, તે બાદ પોતાની જાન શહીદુશ શોહદા ઉપર તસદુક કીધી. ઈન્ના લિલ્લાહે વ ઈન્ના ઇલિહી રજેઉન.

મજલીસ એકવીસમી.

સંલલટલાહુ અંલકકા યાં અબા અંબદિલ્લાહ,
સંલલટલાહુ અંલકકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહ,
વ અંલલ મુસતશહીદીના મઝાંકા યા લકતની,
કુનતા મઝાંકુમ શ અકુમ્મા શવજન અંભા.

માઝમશરલ મોઅમેનીન, અફ હુસેનીઓ આ બયાનના લખનારાઓથી શીવાયતછે કે નવારે હજરત ઇમામ હુસેન અંલદિલ્લાહના કુચની ખંબર

મહીનામાં પોંહોંચી કે આપ મક્કાથી ઈશકની તંરૂ કુચ કરેછે. તે વખત મહીનાની અંદર અંબદુલ્લાહ બીન જાઅંશર તૈયાર, નેની સાથે હજરત જંદનખ અંલકહિસીલામના લગન થીઆ હતા, તે હજરત જંદનખ અંલકહિસીલામના શવહર જંદશી યાને મોટી ઉંમરના સખબંધી મહીનામાં રહેતા હતા.

રાવી લખેછે કે નેવારે જંદનખના શવહરે હજરત ઈમામ હુસેનના કુચની ખંબર સાંભલી તેવારે, પોતાના ખેઉ. દીકરા ઝોંન, અને મુહમ્મદને સાથે લઇને પોતે પણ મહીનાથી નીકલેઆ, કારણ કે તેઓના દીલમાં ઈમામ હુસેન અંલકહિસીલામના કંદમ ખોસીની સ્મારણું નેહાયત ઘણી હતી, પણ અશ્વસોસ નેવારે તેઓ મક્કા મુઅંજીમાં પોંહોંચેઆ. તેવારે તેઓને ખંબર થઈ કે આપ તો અહીંઆંથી કુચ કરી ગએઆ.

રાવી કહેછે કે આ ખંબર સાંભલીને હજરત જંદનખના શવહર નેહાયત ઝંમગીન થયા, અને આગલ ચાલેઆ. પછી ને જગા ઉપર હજરત ઈમામ હુસેન અંલકહિસીલામ ઉતરેઆ હતા, અને ખંડમા કરેઆ હતા, નેવારે તે જગા ઉપર પોંહોંચતા તે જમીનથી પોતાની આંખો લુથતા અને રોતા હતા. આખર કાર એક અંરજું હજરત ઈમામ હુસેન અંલકહિસીલામ ઉપર લખી તેમાં મજંમુન આ હતું.

આપના કંદમ ખોસીના ઇશતીઆકમાં ગુલામ એટલાસુધીતા આવેઆ મગર આપના સાઅંદત કંદમથી મહેરમ રીઆ. અને આ મોટી ઉંમરના સખબંધી આગલ ચાલવાની આ ગુલામની અંદર તંકંત પણ નથી કે નથી તમને આવીને મહું, લેકીન ગુલામજાંદાઓને આપની ખીદમતમાં મોકલેઆછે, હવે ઉમેદવારછું કે આપ એઓને આપની ગુલામીમાં રાખસો, અને ને વખત કોઈ લડાઈ તમારા ઉપર બની આવે તો પરથમ એઓને આપના કંદમ ઉપર શીદા કરસો, નથી કરીને રજુલે ખુંદા સંલ્લીહ અંલકહિ વ આલેહીની સાંમે મને વસીલો શશાઅંતનો મલે.

એવી રીતની ઝંરણી લખીને ખેડી દીકરાઓને આપી, અને તેઓને ગલે લગાડીને કહીકે કે અમે મારી ચશમેના તુર, તમે જલદીથી તમારા મામાની ખીદમતમાં જાઓ, અને રતિ અને દાહાડો ચાલેઆ કરના, જરા પાણી વીસામે ખાતા નહીં, એટલે જમ અને તેમ જલદીથી હજારેત ઇમામ હુસેન અંલકહિલ્લેસલામ પાસે પોંદાંચના, અને તમારી જાન આપના કંદમ મુબારક ઉપર નીસાર કરના, કેમકે એજ સાઅંદત અબદી તમારા માટેછે. એવી રીતે કહીને તે ખેડને બીદાઅે કીધા.

રાવી પુરજીમ લખેછે કે તે ખેડ સાંહુઅજાંદાઓ રાત અને દાહાડો ચાલેઆ જતા હતા, તાકે આશુરાને દીને સુખોહની નમાજના વખતે હજારેત શહીદુશ શોહદાના લશકરમાં દાખીલ થીઆ.

રાવી લખેછે કે ગદરાતનાં હજારેત જંદનઅ અંલકહિલ્લેસલામ આખી રાત રોતા હતા, અને કહેતા હતા કે યા ઇલાહલ આલમીન, અમર આ વખતે મારા ખેટાઓ ઇઆં હતા તેઓને હજારેત શતૈમતજંજંહરાના શરજંદ પર કુરબાન કરતી, પણ સુંકરે કે તેઓ હાજર ન હતા તેથી ઘણાં ઝંમગીન હતા.

રાવી કહેછે કે તેઓ ખેડ સાંહુઅજાંદાઓ આવતાંજ આપસમાં કહેવા લાગા કે પેહલાં આપણને ખેડ જહાનનાં શહેજાંદા અંલી અકબરની ખીદમતમાં જવું જાઇએ. એવીરીતે વીચાર કરીને તે ખેડ અંલી અકબરના ખંડમામાં ગીઆ, ત્યાં જુએછે સું કે અંલી અકબર સુખોહની નમાજ પડી ચુકાછે અને પોતાની કમર બાંધી રહુઆછે, એટલામાં આ ખેડએ જઇને સલામ કીધી. અંલી અકબરે સલામનો જવાબ આપતાંજ દોડીને ખેડને બગલગીરી કીધી, અને કહેવા લાગા કે અફ લાઇએ તમોફ ઇઆં આવવાનું સાને માટે કંસંદ કીધો. તે ખેડ સાંહુઅજાંદાઓએ. કહીકે કે અમને અમારા બાપે મામા સાંહુઅ પાસે મોકલાવેઆછે, અને તેઓને વાસતે એક ઝંરણી પાણી અમે લાવેઆ છીએ.

હવે અફ ભાઈ આપે કીઆની કમર ખાંધીછે? ઝાલી અકબર કહેવા લાગાકે અફ ભાઈઓ મને સજર આખરત દરપેશછે.

રાવી જાનસોજ યયાન કરેછે કેન્તે બાદ* ઝાલી અકબર તે બેઠો સાંહુબજાંદા ઝાને હજરત ઇમામ હુસેન અલેહિસ્સલામના ખંડિમામાં લઈ ગીઆ. ને વખત તેઓએ શહીદશ શોહદાઝાને મુજરો કીધો તે વખત આપ તેને જોઈને રોવા લાગા અને જયાન મુબારકથી કહેવા લાગા કે “ ઇની લિલ્લાહે વ ઇની ઇલિહ રાજેઉન.” તે બાદ આપે તે બેઠો સાંહુબજાંદાઝાને બજલગીરી કીધી, અને તે બેઠાએ પોતાના આપની લખેલી ઝંરલું આપને આપી.

રાવી કહેછે કે હજરત ઇમામ હુસેન અલિહિસ્સલામ તે ઝંરલું પડેઆ બાદ કહેવા લાગા કે ખુંદા તઝાલા તેને જજાએ ખંડર દેજા. અને ઝાલી અકબરને કહેવા લાગા કે અફ ઝાલી અકબર આ સાંહુબજાંદાઝાને ઝાઝાની માં જંદનબની સાથે મીલાવો.

રાવી લખેછે કે ઝાલી અકબર તે બેઠો સાંહુબજાંદાઝાના હાથ પકડીને મેહલના ખંડિમામાં ગડિઆ, ત્યાં જુએછે સુ* કે હજરત જંદનબ અલિહિસ્સલામ ખાંક ઉપર બેઠાછે અને રોઈ રહેઆછે, અને કહી રહેઆછે કે અફ જંદ જુજંડગવાર મુહમ્મદ મુસતંશ સંલંદલાહ અલિહિસ્સલામ વ આલેહી વ સલમ, અને અફ પીદરે ઝાલી મીકંદાર ઝાલી અલ મુરંતજા, અરે આપના હુસેનની કંઈ ખંબરછે કે કંઈ મુસીબ તમાં ગીરજતારછે.

રાવી કહેછે કે હજી આપના આ કલામ તમામ ન થીઆ કે ઝિટલામાં બેઠો સાંહુબજાંદાઝાને સાંમેથી આવતા જોયા, ઝિટલે બેઝખતીઆર જંમીન ઉપર સીજદા કીધો અને કહીઊં કે યા ઇલાહી હવે મને શતૈસા જંહરાથી તમોએ સુરખંડ કીધા; ઝિટલું કહીને બેઠો દીકરાઝાને ગલે લગાડેઆ, અને કહેવા લાગા કે અફ મારી આંખોના જુર, આને તમારા મામા ઉપર ઝેક આજતછે, માટે ખબરદાર તમો તેની

પાસેથી કદી કંદમ હટાવતા નહીં, અને જો આશત તેના ઊપર આવે તે પોતાની જાન ઉપર લેતો. હવે મેં તમો ખેડીને રાહ જુદાપર તસદુક કીધા, અને તમને વીદાય કીધા. આ ખુશ ખંખરી સાંભલીને તે ખેડી સાહુખંદાદાએ હજારત ઇમામ હુસેન અલફિરસલામના નજદીક આવેઆ.

રાવી પુરજામ બયાન કરેછે કે જ્યારે અવલાદ અંકીલની શહીદ થઈ ચુકી, તેવારે પેહલાં મુહમ્મદ બીન અબ્દુલ્લાહ બીન જાઅંશર તૈયારે પોતાના મામાથી રૂબરૂ લઈને મદિનાની તઈઆરી કીધી. તે બાદ મદિનામાં જઈને એક દંભ તે કાશીરો ઊપર હુમલો કીધો, અને ઘણાં મુઆલીશને જહનમ વાસલ કીધા. તે બાદ મુહમ્મદ ચાહીડી કે હજારત ઇમામ હુસેન અલફિરસલામની ખીદમતમાં પાછા જાએ, એટલામાં આમર બીન નહિશલી તઈમી મલઉને પાછલ થી આવીને એક તલવાર આપના માથા ઉપર મારી નેથી શહીદ થીઆ.

રાવી જગરસોજ કહેછે કે તે બાદ ઝોબ બીન અબ્દુલ્લાહ બીન જાઅંશર તૈયાર જો મુહમ્મદના મોટા ભાઈ હતા તે હજારત ઇમામ હુસેન અલફિરસલામથી ઇજાઝત લઈને મદિનાનાં મારકામાં આવેઆ, અને છ સવાર અને અઢાર પેઆદાઓને મરજોનો શરબત પીવડાવેઆ, અને એક જાઅંશર વાઘની માફક ચારે તરફ હુમલો કરતા હતા; આખંરકાર અબ્દુલ્લાહ બીન અત લઈને તેને શહીદ કીધા.

રાવી હીલશીગાર કહેછે કે જ્યારે હજારત ઇમામ હુસેન અલફિરસલામ તે ખેડના લાશાઓને મલઉનના લશકરમાંથી ઉપાડી લાવેઆ, તેવારે મોલાતના જંદનખ અલફિરસલામ પોતાના ખેડ શરજોદાની લાશને ખોળામાં લઈને જાણે આ જગર સોજ જુહો પડતા હતા, અને માતમ કરતા હતા.

નુહો.

ચિહ્નલાતીથી જંદનબ મેરે જાની મેરે પેઝારે,
 તુંમ સંદકેં હુવે મામુકે મઝ્યે સંદકેં તુમારે,
 દરીયાપે તુંમહે ખુંનમેં નહેલા દીઆ જાની,
 બખંશાનો તુમહે દુદ તો કૌસરપે સીધારે,
 તલવારોંકે કયા જંખેમ લગે જીસમપે કાફી,
 મામુકેલી કપડે હુઝ્યે ભરે ખુંનમેં સારે,
 જંખેમોમેં તો પઝ્યેકાન હુઝ્યે ઝોર ખુંનમેં ગંલતાંન,
 કીસ તરેહસે માં ખું ભરે કુરતોં કો ઊતારે,
 ઈન આંદસી શકલો પે ઇનહે રહેમ ન આયા,
 તલવારી લગાઈ હુઝ્યે તુમહે નેનેં લગાઝ્યે,
 અબ કીસકી રખુ આંસ કે તુંમ કરગઝ્યે ખેઆંસ,
 સબ ખાંકમે અબ ખીલગઝ્યે અરમાન હમારે
 મારે ગઝ્યે બીન બ્યાઝ્યે હુઝ્યે બ્યાહ ન દેખા,
 બાંધુગી મઝ્યે સહેરોંકોં જનાનેં પે તુમહારે,
 માં વારી હો માંસે ન હુઈ આખંરી ખીદમત,
 શીરદાસમેં નાનીને હુઝ્યે તાબુત સંવારે,
 ગાદીમેં લીઝ્યે મુરદોંકો વો કહેતીથી રોરો,
 ઈન છોટીસી લાશુપે તો મુઝકો કોઈ વારે,
 માદર ચે બયાં કરતી હુઝ્યે ઝંશ હોગઈ જંઝ્યેનબ,
 સબ લોક ચલે આતે હુઝ્યે પુરસીકું તુમારે,

અફ ઝોંનો મુહમ્મદ;
 અફ ઝોંનો મુહમ્મદ. ૧
 હાથ આયાં ન પાની;
 અફ ઝોંનો મુહમ્મદ. ૨
 હયા તડપેથે વારી;
 અફ ઝોંનો મુહમ્મદ. ૩
 મફ કયા કફ ઇસ આન;
 અફ ઝોંનો મુહમ્મદ. ૪
 ચે હાલ બનાયા;
 અઝ્યે ઝોંનો મુહમ્મદ. ૫
 માદરકું હુઈ યાસ;
 અઝ્યે ઝોંનો મુહમ્મદ. ૬
 અરમાન ન નીકલા;
 અઝ્યે ઝોંનો મુહમ્મદ. ૭
 હુઝ્યે સખંત ખીજાલત;
 અઝ્યે ઝોંનો મુહમ્મદ. ૮
 પેઆર આતા હુઝ્યે મુઝકો;
 અઝ્યે ઝોંનો મુહમ્મદ. ૯
 મરજાહગી મઝ્યેઅબ;
 અફ ઝોંનો મુહમ્મદ ૧૦.

મજલીસ. બાવીસમી.

સેંદલદલાડું અંલકા યા અબા અંબદિદતાહે,
સેંદલદલાડું અંલકા યા ધબને રસુલશલાહે,
વ અંલલ મુસતશહેદીના મઅાકા યા લકતના,
કુનતા મઅાકુમ ર અકુબા રવજૂન અંલમા.

— ૦૨૬૦ —

અફ એખવાનો, આફા હુસેન અંલકાહિસ્સલામના અંજાદારો અને માતમદારો, નવારે હજરત જંદિનબ ખાતુનના ખેડે રરજંદે શાહીદ થઈ ચુકા, તેવારે હજરત અંજાસ અંલકાહિસ્સલામના સાત ભાઈ હતા. અબાબકર ખીન અંલી, અને ઉંસમાન ખીન અંલી, અને જાઅશર ખીન અંલી, અને ઉંમર ખીન અંલી, અને અંબદુલીહ ખીન અંલી, અને મુહમ્મદ ખીન અંલી, અને ઘબરાહીમ ખીન અંલી.

રાવી કહેછે કે એ સાતે જણા હજરત અંજાસ અંલકાહિસ્સલામથી નાના હતા. હજરત અંજાસ અંલીએ પોતાના સઘલા ભાઈઓને પોતાની પાસે ખોલાવેઆં, અને રરમાવીક કે હવે વખત તાઅમુલનો નથી, કારણ કે હયાતીનો પેઆલો અમારો આખરં થઈ ચુકોછે, અને મુહમ્મદ મુસંતશના રરજંદે ઉપર આ મુસીબતછે જ તમો જુઓછો. હવે વધારે હિંદગી કરવામાં કાંઈ લુતંજ નથી. અફ બીરાદરો હવે હું ચાહુંછું કે તમો મારાથી આગલ જહાદને માટે જાઓ, અને હું મારી આંખોથી જાગી કે તમો રાહે ખુંદા અને ખુંદાના રસુલમાં કેવી રીતે તમો દીલેરી કરોછો, બલી અફ બીરાદરો તમો તમારું દીલ તંગ કરસો નહીં, કારણ કે હું પણ જલદીથી તમોને આવીને મળુંછું, અને અફ

બીરાદરો તમને પેહેલાં મોકલવાનું સમજાવ્યું છે કે તમારી ઊંમર નાની છે નથી મારી પાછલ કદાચ તમે કોઈનું કંઈ સાંભળો તો આ શહાદતના મરતબાથી મહે રૂમ રહી જાઓ.

રાવી કહે છે કે એટલું કહીને હજરત અંબીયાએ તે દરેકને પોતાને ગલે લગાડ્યા. બાદ તે સાતે જણાવ્યાં એ રજાં કીધી કે અમે બીરાદરો યુજીંગવાર, અને અફ અલમદારે સૈયદ અબરાર, પેહેલું તો એ કે તમારે અમને હકની હીદાયત કીધી, બીજું એ કે તમારો હુકમ માનવો એ અમારા ઉપર વાજબ અને શરજ છે, કેમકે તમે અમારાથી મોટા છો. અને ત્રીજું તો એ કે હજરત ઇમામ હુસેન અલફહિસ્સલામ, અને તમને ખાંક અને ખુનમાં લેટતાં જોવાને અમારા દીલ કેવી રીતે કચુલ કરે, મગર અમે આપના અદબથી કરીને કંઈ કહી શકતા ન હતા. હજરત અંબીયા આ કલામ સાંભલીને ઘણું ખુશી થીયા, અને તેઓના હકમાં દોઝાંએ ખંડર કીધી. તે બાદ તે સઘલાઓને લઈને હજરત ઇમામ હુસેન અલફહિસ્સલામની ખીદમતમાં હાજર થીયા, અને અંરજાં કીધી કે અમે બીરાદરો યુજીંગવાર અને અમે શરજ દે આહમદ મુખંતાર, હવે આ ઝુલામોને પણ રૂખસીત આપો. આ કલામ સાંભલીને હજરત ઇમામ હુસેન અલફહિસ્સલામ ઘણું રોયા, અને ભાઈઓને ગલે લગાડ્યા અને વીદાએ કીધા; અને શરમાવા લાગ્યા કે હું પણ તમારાથી જલદી આવીને મલુ'છું.

રાવી લખે છે કે પરથમ અબાબકર બીન અલી મદિનામાં તશરીફ લાવેયા, અને કાશીરો મલાઈનાને ઘણી નસીહત કીધી, જ્યારે જાણું કે કંઈ પણ નસીહત શરખા કરતી નથી તેવારે તલવાર મેઆનથી ખેંચીને તે કાશીરો ઉપર હુમલો કીધો, અને ઘણાકોને જહનમ વાસીલ કીધો. આખર અંબુલીહ બીન ઉકબા મલઉંન તેને શહીદ કીધો. તે બાદ ઉંમર બીન અલીએ પણ તે કાશીરો ઉપર હુમલો કીધો, અને પેહેલાં પોતાના ભાઈના કાતીલને કંતલ કીધો, અને પછી

અંશકીઆના લશકરમાં ઘુસી ગીઆ અને ઘણાંઆને મૈતનો મજા આપાડેઆ અને એટલા સુધી લેડેઆ કે તે મલઉનોઆ આપને પુરજા પુરજા કીધા. તે બાદ ઊંસમાન બીન અંલી મફદાનમાં ગીઆ, અને ઘણાં કાફીરોને ખાંકે હલા કુંત ઉપર લેટાડેઆ, બાદ ખુંએલી અસંબહી મલઉને એક તીર આપની પેશાની ઉપર મારીઉં નથી આપ ઘોડા ઉપરથી નંમીન ઉપર પડેઆ, અને શહીદ થીઆ. કહેછે કે તે વખત તેઓની. ઉંમર (૨૧) એકવીસ વરસની હતી.

રાવી કહેછે કે તે બાદ જાઅંશર બીન અંલી મફદાને શહાદતમાં આવે આ, અને જે મલઉનો આગલ વધી આવેઆ હતા, તેઓ ઉપર એવી તલવાર ચલાવી કે સઘલાને પાછવ હટાડેઆ, અને ઘણાં કુશરોને મુરદાની સંક્રમાં પાંહુ આડેઆ. આખર ખુંએલી અસંબહી મલઉને તેના કાન ઉપર એક તીર મારીઉં, અને મલઉને સુખીતના દીકરા હાનીએ આપને શહીદ કીધા.

રાવી કહેછે કે આ માનરે જાઈને હજરત અંબદુલ્લાહ બીન અંલી જે તાબ થઈ ગીઆ, અને પોતાના ભાઈની મદદ વાસતે મફદાનમાં ગીઆ, અને જે મલઉનો જાઅંશર બીન અંલીના માથા ઉપર એકઠા થીઆ હતાં, તે સઘલા આને કુંતલ કીધા. આખર મલઉને સુખીતના ખેટા હાનીએ તેને શહીદ કીધા. અને તેની ઉંમર તે વખત (૨૫) પચીસ વરસની હતી.

રાવી જાનસોજે લખેછે કે તે બાદ મુહમ્મદ બીન અંલી મુખાલીશના લશકરમાં ઘુસી ગીઆ, અને એટલા સુધી તલવાર ચલાવી કે તે લશકરની બીજી બાજુએ પાર નીકલી ગીઆ. પણ અશસોસ, ત્યાં એક મલઉને નામરદ બની તમીમનાં કુંબીલામાંથી પાછલથી આવીને એક એવી તલવાર મારી કે નથી આપ શહીદ થીઆ. તે બાદ ઈબ્રાહીમ બીન અંલી મફદાનમાં આવેઆ, અને ઘણાં કાફીરોને જહન્નમ વાસલ કીધા બાદ આપ શહીદ થીઆ. ઈન્ના લિલ્લાહે વ ઈન્ના ઈલેફહે રાજેઉન.

મજલીસ તેવીસમી.

સંલલલાહુ અંલકકા યા અખા અંખદિલાહે,
સંલલલાહુ અંલકકા યા ઇખને રસુલિલાહે,
વઅંલલ મુસતશહેદીના મઅીકા યા લફતની,
કુનતા મઅીકુમ શ અધુની શવજન અંલમા.

પેશખવાની.

અફ અંલમા શાદીઅ કાસમકા ચે સામાન હઅમે,
પીટતી ફુલહન હઅમે ફુલહા કોઇ દમકા મહેમાન હઅમે ૧
ખાત કહેતી હઅમે કે કાસમકા કટેગા આજ સર,
મહેદી આતી હઅમે કે કાસમકી ચે જાતી જાન હઅમે. ૨
સરપે હઅમે સહેરા ખાધા ચૌર હાથમે મહેદી લગી,
ઉસકે સરપર આજ યારે તેગાંકા ગુમસાન હઅમે. ૩
અપની ફુલહનસે કહે હઅમે અખ મુઝે રખસૈત કરે,
હઅમે રનમે વાંહાં ચેકેલા મેરા અંમુ જાન હઅમે. ૪
કુછ ન ખોલી વો ફુલહન ઇતના કહા ફીર આઇઆ,
દખનેકા ચેક ખારી ચૌરબી અરમાન હઅમે. ૫
માદરે કાસમ લીપટ ગઈ આન કર ખે અખંતીઆર,
ખોલી અફ પેઆરે કીધર ઇસદમ તુમહારા ધ્યાન હઅમે. ૬

- ખોલા કાંસમ તુમ ન રોકો મુઝકું અમ્મીં ઇસ ઘડી,
સર કટાનેદો મુઝે ઇસદમ કે મેરી શાન હુઝ્યે. ૭
- કહેકે ચે રનમેં ગયા અમ્મીંસે. વો રૂખસેત હુવા,
અબ શીદા હાનેકુ રાહે હુકમેં વો શાદાન હુઝ્યે. ૮
- બસ અંતો તોકંત નહીં આગે કહું ના ગંમકો મઝ્યે,
હજરેતે કાંસમકે ગંમમે ચે જીઅર બીરીયાન હુઝ્યે. ૯

રૂબાઈ.

યાદમેં શબીરકે રો જાંર જાંર, આંબરૂં જાંસ આંબસેહો આશકાર;
નોકે હુઝ્યે નામા ગુનાહોસે ભરા, ઘોલે ઇસ પાનીસે જલદ અફ હુશીઆર.

અઝમે મોહીબખાને હુસેનો, હીકાયતના કરનારાઝમે આ અહેવાલ પુરમલા
લને, ગંમના આંસુઝ્યાથી ઝેવી રીતે લખેછે કે ન વખતે હજરત કાંસમ બીન
જનાબે અમીરલ મોઅમેનીન હસન અલદહિસ્સલામે નોખું કે હજરત ઇમામ
હુસેન અલદહિસ્સલામના તમામ મારો યાવર, અને ભાઈઝ્યાઝમે શહાદતના જામથી
પોતાને સચ્ચેરાબ કીધા, અને આલી મરતબાને પોંહાંચેઆ, તેવારે પોતે હજરત
ઇમામ હુસેન અલદહિસ્સલામની ખીદમત, રઝમેજાં દરજતમાં હાજર થીઆ,
અને રોઈ રોઇને કહેવા લાગા કે અઝમે અમ્મું બુજ્જગવાર અને અફ સરવર
સીનઝમે આહમદ મુખંતાર, મને પણ ઇજાજત લડાઇની મલે કે, આ મારા
પેઆસા દીલની આસ કાહાકું, અને તે કાશીરો, સીતમગારોથી, બદલો ભાઈ
ઝમે અને હવાખવાઝ્યાનો લડી, અને આ કોમે જશકારનો જવાબ તેગે
આબદારથી આપું.

રાવી પુરગંમ બંયાન કરેછેકે આ કલામ સાંભલીને હજરત ઇમામ હુસેન

ઝંલકહિસ્સલામ આંખોમાં આંસુ ભરી લાવેઆ, અને પોતાનું કલેજુ પકડીને શરમાવા લાગાકે અફ જાને ઝંમ, અને અફ રાહત અશર્જાએ દીલે પુરંગમ તું મારા મોટા ભાઈની નીશાની અને યાદગારી છે, અને મારા બેકરાર દીલનાં મુનસે ગંભીર છે, હવે કઈ જંગાનથી તમને ઇજાઈત આપું, અને કયા દીલથી આ વાત કહું, અફ કાસમ કેવી રીતે તમને મંદદાને જાનીસ્તાનમાં મોકલું, અને તમારી જુદાઈ કેવી રીતે ગવારા કરું

અફ મોહીબો અશકબારે અને અફ મોમીનો દીલશીગારે, ને વખત હજરત કાસમ ઝંલકહિસ્સલામને ઇજાઈત જંગાની ન મલી, અને જનાબ ઇમામ હુસેન ઝંલકહિસ્સલામનાં તમામ લશકર શતેહ પચ્ચેકરમાં લડાઈની તૈયારી થાવા લાગી, તેવારે પોતે પોતાના ખંચેમાં તશરીફ લાવેઆ, અને ગંભથી ભરેલાં ખાખામાં પોતાનું માથું રાખીને રોવા લાગા, એટલામાં હજરત કાસમને યાદ આવીકે કે મારા બાવા સાહેબે એક તાર્ખીજી લખીને મારી બાજુ ઉપર બાંધી ઊંઠે, અને તે વખત પોતાની જંગાન મુબારકથી મને શરમાવીઊંછે કે અચ્ચે તુર દીદએ હસન, અને અચ્ચે સરવર સીનએ હસન, ને વખત તું રંગા બલામાં ગીરશતાર થાએ, અને દરદા અલમ તારા ઉપર ગંલખો કરે તે વખત આ તાર્ખીજીને ઊગાડને અને તેમાં લખેઆ પરમાણુ અમલ કરેના.

અફ મોહીબો ઉપલી વાત યાદ આવવાથી હજરત કાસમ પોતાનાં દીલમાં કહેવા લાગાકે, અફ કાસમ, આ વખત સીવાએ બીન્ના કયો વખત મુક્તીબતનો હસે, ને આ મુક્તીબતથી વધારે હાએ, અને વલી આથી સું વધારે હાદીસો પડસે, માટે બેહતરછેકે આને આ તાર્ખીજીને ઊગાડીને બાંચીએ. એવીરીતે પોતાનાં દીલમાં સોંચીને હજરત કાસમે તે તાર્ખીજીને પોતાની બાજુ ઉપરથી છેડીને ઊગાડીકે અને જુએછે તો તેમાં આપના બાવા હજરત ઇમામ હસન ઝંલકહિસ્સલામે પોતાના હાથ મુબારકથી લખેલુંછે કે અફ કાસમ હું વક્તીચત કરું છું

તમને, અને વારંવાર કહું છું તમને, કે આખરકાર ને વખત તમે તમારા કાકા હજારત ઇમામ હુસેન અંલકાહિસ્સલામને કરબલાના દશતમાં, શામીઆ, દર્જાખાના, કુશીઆ, જશકારોના હાથથી તંજ નાવો, તે વખત પેહેલાં તમારું માથું તમે તે આના કંદમ મુખારક ઉપર નીસાર કરવો, અને તમારી અંઈજ, યાને મીઠી જાનને હજારત શતમાના રાહતે જાનપર કુરબાન કરવો, અને ઝમે તેટલો તે તમને મના કરે તો પણ આનેઈ અને મીનીત અને જાંરીથી તેઆને સમજાવવો, અને તમારું માથું તેના કંદમ મુખારક ઉપર આખરકાર શીદાજ કરવો, અને તે વખત કોઈનું પણ કહીશું નહીં માનતાં પોતાની જાન જરૂર શીદા કરવો.

બીજી.

ખંજરે ઈશકસે ના રાહમેં હુવા શહીદ.

વોહ હુવા ખુનમેં બસ અપને ગરીફે રહેમત;

રાવી બયાન કરેછે કે નવારે હજારત કાસમ અંલકાહિસ્સલામે તે કાગલ વાંચે આ તવારે અંઈલા ખુશી થીઆ કે કુલેઆ ન સમાણા. આખર હજારત ઇમામ હુસેન અંલકાહિસ્સલામની ખીદમતે શ્રમેજ દરજતમાં હાજર થીઆ અને તે વસીયત અને નસીહતનો નવીશતો આપનાં દસત મુખારકમાં આંખીને અંરજ દીધી કે અંમે અંમ ખુજરગવાર, અને અંમે રાહતે અંજોઅં દીલે દરદમદ હુમેદરે કરાર, ને કંઈ આ નવીશતામાં લખેલું હોઅે તે પરમાણે મને હુકમ કરીઅે, અને આ આપના ગુલામ ઉપર સરકરાઈ કરીઅે.

રાવી લખેછે કે નવારે હજારત ઇમામ હુસેન અંલકાહિસ્સલામે તે ખંત નાથું તવારે એક આહનો નારો પોતાના. દરદ ભરેલા દીલમાંથી કાહોઆ, અને છાતી થોભીને આંવાત કહેવા લાગા, કે અફ જાને અંમ, અને અંમે રોશની બખશ દીદઅે પુરનમ, તમે આહોએ કે હું મારા બાપની લખેલી વસીયત ઉપર અંમલ

કરૂં, અને આ હુસેન બેકસનાં દાઝેલા દીલપર દાગ જુદાઇનો ધરૂં; એટલું કહીને આપ જનાળ કાંસમથી શરમાવા લાગા કે અફ ગોશઝ્યે મુહમ્મદ મુસૈતેશ, અને અફ સરવર સીનઝ્યે અંલીઝ્યે મુરતઝા, હવે હું પણ મારા ભાઈની વસીયત અદા કરવા આહુંધું, હવે તમે અને અમે બેઉ અહેલેખઝ્યેતના ખંડમામાં આલીઝ્યે તો વધારે બેહુતરછે, અને તેની વસીયત ઉપર અમલ કરીઝ્યે.

હાસૈલ કલામ આપ હજરત કાંસમને ખંડમામાં લઈ ગીઆ અને પોતાના ભાઈ અંબાસ અને ઝોનને પાસે બોલાવેઆ, અને તેની સાંમે કાંસમની માને કહુવા લાગા કે આ વખત મારા કાંસમને ઉમદા કપડા પેહરાવો અને દુદહા બનાવો. અને બીબી જંદનખ અંલકહિસ્સલામને શરમાવા લાગા કે અફ બેહુન હજરત ઈમામ હસન અંલકહિસ્સલામનો કપડાનો બુકંચો જલદા લઈ આવો. તરતજ તે બુકંચાને હાજર કીધો.

રાવી લખેછે કે તે બુકંચાને હજરત ઈમામ હુસેન અંલકહિસ્સલામે પોતાના હાથ મુબારકથી ઉગાડેઆ, અને તેમાંથી એક ખીલઝમત હજરત ઈમામ હસનની તે હજરત કાંસમને પેહરાવી, અને પોતાના હાથ મુબારકથી તેને દુદહા બનાવેઆ. અને અમામો મુરસંઆનો હજરત કાંસમના માથા ઉપર બાંધેઆ, અને હજરત ઈમામ હસન અંલકહિસ્સલામની વસીયત મુજબ બીબી શતેંમાં કુબરાને હજરત કાંસમ સાથે પરણાવી આપી, ઊંકદ ખવાની કરીને શરમાવા લાગા કે અફ તુર દીદઝ્યે અંમ વ અઝ્યે સરવર અશ્રબંઝ્યે દીલે પુરઝમ, આજદીન સુધી આ અમાનત તમારી મારી પાસે હતી, હવે આ વખત તમારા હવાલે કરીછે. એટલું કહીને આપ ખઝ્યેમાંથી બાહાર તશરીફ લઈ ગીઆ.

રાવી પુરઝમ, હીકાયત દરદા અલમને લખેછે કે હજરત કાંસમ અંલકહિસ્સલામ દુદહા બનીને તખતે અંકસી પર બેઠા હતા, અને તે દુલંહનનો મેંહ દીધી રંગેલો હાથ મુબારક પકડીને તેનો તુરાની ચેહરો નાઈ રહેઆ હતા,

કોઈ વખત સાંમે જોતા હતા, અને કોઈ વખત ઝાઝું નીચું કરીને આંખોમાં આંસુ ભરી લાવતા હતા, હવે હવે ઐટલામાં ઉંમર સાચુંદ નાપાકના લશ્કરમાંથી નીકા આવી કે એવો કોઈ જુવાન હાશીમી છે ને મએદાને કારખાંરમાં લડવાને આવે, અને પોતાની બાહારી જાહેર કરે. હવે હવે આ વાતનાં સાંભલવાથી હજેં રત કાસમ તાબ લાવી ન સકેઆ, તેવારે તે ગંભીર અંરૂસ પાસેથી ઉઠીને ઊભા થીઆ, અને ચાહીંગ કે મએદાને જાનીસતાનમાં જાઉ, ઐટલામાં ફુલહને હજેંરત કાસમનો દામન મુબારક પંકડી લીધો અને રડી રડીને આ બચ્ચેત કહેવા લાગા.

બચ્ચેત.

ચે કહો ક્યું ઉઠ ચલે પહેલુંસે મેરે જુદતર,
કીસલીએ જાતેહા સાહેબ મુજકો તનહા છોકર.

ફુલહન કહેવા લાગી કે અફ સાહેબ મને એકલી મુકીને તમે ઐટલા જલદી ક્યાં જાઓછો? અને તેનું સંખંબ સુંછે? આ કલામ સાંભલીને હજેંરત કાસમની આંખોમાં આંસુ ભરાઈ આવેઆ, અને રોઈ રોઈને શરમાવા લાગા કે અફ નુરદીનએ અંમ જુજેંગવારે, અને અફ સરવર સીનએ આહમદે મુખંતાર, આ વખત મફદાને પુરબલામાં જાવાને આહુંધું, અને કેસંદ અમ વાતનો રાખુંધું કે આલે અંખાના દુશમનોના નામે નીશાનને આ જહાનમાંથી બીલકુલ મટાવી દઉ, અને આ કાશીરાને પરદએ ફુનીઆથી ઉખેડી નાખુ, હવે તમે ખુંદાના વાસતે મારો દામનનહીં પકડો, જલદી જવાદો, હવે તમારી અમારી મુલાકાત કયામતના દીવસ ઉપર રહી. ઐટલું કહીને આપ પાણુ રોવા લાગા અને આ બે બચ્ચેતો જંબાન મુબારક ઉપર લાવેઆ.

નજમે.

ઉઠા ગુંબાર તો દશતે બલાસે બસ એકબાર,
અમનમેં ગુલ રખે ઉસને ન બાગમેં અશબર.
ઉઠા તો બહુરે તલાતુમસે અબર ખવાં અશશાન,
બરસકે કર દીએ એક ઉસને દશતો કોહુ દયાર.
નશકે દશતસે બાદે સંબાલી એસીથી,
રખા ન દહરમેં કુછ જસને ગંદર ગીરદા ગુંબાર.
સંદાનેા ગંદબસે અબ મેરે કાનમેં આઈ,
નીદાએ યારો વો યુલક મેં કયા કહું ઇન્હાર.
કે મરહુબા તુઝે અફ અરખે આશરી અફ નંમી,
ફલહનકો અફસેહી ફુલહેસે દે સોહાગો સીંગાર.

કરદ ભરેલા અને મુસીબત ભરેલા આ કલામ સાંભલીને તે અંદ્રસ નાશાદ રોવા લાગા, અને કહીંકા કે અએ કાંસમ અગર તમારી અમારી મુલાકાત કયામતના દીન પર રહી તો હું તમને કાંહાં હુંઢીસ, અને તમને કઈ નીશાનીયો આલખીસ ? કાંસમ શરમાવા લાગા કે મને નાના જાન મુહમ્મદ મુસતંશ સંલિલાહ અંલકહે વ આલે હીની પાસે તપાસ કરેના, અને આ શટેલી આસતીનને આલખેના, એટલું કહીને પોતાના હાથથી પોતાની આસતીન શાડીને પોતાની ફલહનને આપી. તે વખત તમામ અહેલે બદતની હાલત તબા થઈ ગઈ હતી, નાના મોટા સઘલાએને હીચકી લાગી ગઈ હતી, હક હક હજરત કાંસમની રૂબસતથી એક કયામત થઈ રહી હતી.

રાવી બયાન કરેછે કે જ્યારે હજરત ઈમામ હુસેન અંલકહિરસંલામે નાથું કે કાંસમ કોઈ પણ રીતે ખંડમામાં નહીં રહેસે તેવારે આપ રોયા, અને શરમાવા

લાગા કે અફ લખેતે જીવરે ઝીમ વ અફ જુર અશર્જાફ અસમે પુરનમ, હવે મેં તમને ખુંદાફ કરીમને સોંપેઆ, અને મફદાનમાં પાણુ તે તમને સુરખીફ કરસે, હફ હફ પોતાના હાથ મુખારકથી હજરત ઇમામ હુસેને તેના ઝીરેખાનને શાફીઈ, અને લગનની ખીલઝીતને કરનની માફક પેહુરાવી, અને શમશીર આખદાર, તે તીશના લખની કમરમાં ખાંધી. અને મફદાને ફીતાલની ઇજાઝત આપી.

રાવી લખેછેકે ફાસમ હજરત ઇમામ હુસેન ઝીલફહિરસલામની ઇજાઝતથી ખુશી થાતા મફદાનમાં તશરીફ લાવેઆ અને કાફીરો ખેદીનાની સાંમે આવીને ઉભા, અને આ ખેચાર બફતો પકવા શફ કીધા.

નજમ.

જાન દેકર મોલ જુગા ઇસઘડી જાહા વિકાર,
સર કફગા હજરતે શખીરકે પા પર નીસાર.
અસ ઇસી નાઉ શહાનેસે શહાદતગાહમે,
સર કટાકર સુરખીફ હુતાહુ પેશે કીરદગાર.
ટાપસે ઘોડકી ઝોર શમશીર નાહુરદારસે,
માહુ વ માહી તક કફગા ઇસઘડીમે જીમદાર.
ખુલખુલેન્ગ ખસતગી માનીંદ ઉસ ખુલકે લીઝ્યે,
સુને ફીલસે મઝ્યે કફગા વાઝ્યે સૈય્યદકી પુકાર.
હફતઝીલાકો કફગા ઇસલીઝ્યે અપના કરીલ,
મુસતશસે મઝ્યે મદદ આહુગા ઇસમે બાર બાર.
મુરતઝી ઝોર શતેમાકે સામને ઇસ ફૈમકા,
ખેઝુમાં શીકવા કફગા મઝ્યે બચારમે અશકબાર.

કયા કહું મઝે હમ્મિદરી ઉસ નવનવાંકા માજરા,
છસતરેહે ઉસ કથતે કરબલમે હુવા ઉનસે દોચાર.

મુખહાનલીહ ને તંરશ પોતાનાં ધોડાને નોલાન કરતા હતા તે તંરશ ટોલે ટોલા ખાલી થઇ જતા હતા, સેંકડો કાશીરો મારેઆ, હુર્જોના બદન મગર માથાના કરી નાખેઆ, કોઇ દીલેરની ઝિંટલી તાબ અને તાંકિત ન રહી કે હુર્જેત કાંસમનો સામનો કરે, અને ઝિંબી પોતાની શુજાંમંત દેખાડી કે આપ પોતે તે ઉંમર સાચુંદ મલઉંનની સીપાહે ફસીઆની સાંમે ઝીઆ, અને આ આવાને બુલ્દ પુકારી પુકારીને કહેવા લાગા કે અફ ઉંમર સાચુંદ ખેહ્યા, અને અફ કાશીરે પુરજશ, તું ઝિં કેટલાક યાર, અને હવાદાર, અને અઝિરખીં, તે ખેઉ જહાનના શહેજાંદાના મારેઆ, અને તેને બુખેઆ અને પેઆસા ખીંજરે આબદારથી શહીદ કીધા, હફ હફ તેના કેટલાક અફંદુ બાઝીના પાણુ માથાં કાપેઆ, કેટલાક લાઈ ખેટા, ભતીજા, ભાનજાને પાણુ જામે શહા ફતથી સફરાબ કીધા, હવે તે ખેઉ જહાનમાં શહેજાંદાને પાણુ શહીદ કરવાને આહેછે, અને ખુંદાના ઝાંઝખથી બીહીતો નથી? અને પઝિંઝખર ખુંદાની પાણુ શરમ કરતો નથી? તે મલઉંને આ વાતનો કંઈ પાણુ જવાબ ન આપેઆ.

રાવી બયાન કરેછે કે તે વખત મલઉંન ઉંમર સાચુંદે અરજકે શામીને ઇશારો કીધો કે જલદી જા અને આ જવાબ હાશમીને જામ શહાદતનો પીવરાવ. આ વાત સાંભલીને તે ખેહ્યાઝે કહીઉ કે અફ ઇબને સાચુંદ આ વાત તારી કહેવા લાયક નથી, કેમકે તું મને આ છોકરાથી લડવાને મોકલેછે, હવે ખુંદાના કંસમ મારી શુજાંમંત અને જવાંમરદીને બંટો લાગસે, નથી દીલેરી અને બાહાદરીમાં માફ નામ નહીં રહેસે, મગર તારા કહેવાથી હું મારા ઝેક દીકરાને કહું છું નથી તે ઝેનો કાંમ તમામ કરી આવસે, અને ઝેક પલકવાંરની વાતમાં તેને મારસે.

રાવી કહેછેકે તે કાશીર બંદકીરદારના આર હીકશ હતા, તેમાં સર્વેથી નાનાને

કહીં કે દીકરા તું તે હાસમી જવાનને ઠેકાણે લગાડ. તે મલગીન ભુખેઆ વાલની માફક ઘોડા દાડાવતો હજરત ફાસમ ઉપર જઈ પડેઆ, કે તરતજ હજરત ફાસમે તેને એક બકરીની માફક પકડીને જંબાહ કીધો યાએને વાસેલે જહનમ કીધો.

રાવી કહેછે કે એવીરીતે તે મલગીનના આરે દીકરાને હજરત ફાસમે જહનમમાં પોંદાંચાડેઆ. લેકીન જવારે અરબક સામીએ પોતાના આરે દીકરાને હજરત ફાસમના હાથ ઉપર મારેઆ અએલા નાએઆ તેવારે રોયો, અને આ તમામ જહાન તેની આંખોમાં સીઆ નજર આવવા લાગી, નથી પોતાના કોહ પએકર ઘોડા ઉપર સવાર થીએ, અને અદાર (૧૮) અજનો નેનો પોતાના ખાંધ ઉપર મુકેઆ, અને શેલાહી બર્બતરથી આરાસતા અને પીરાસતા થીએ, અને વીજલીની માફક ચમકતી તલવાર મેઆંનથી ખેચીને આગલ વધેઆ, હુએ હુએ એક મસત હાથીની માફક પોતાના માથા ઉપર ખીક નાખતો હજરત ફાસમ અંલદિહસ્સલામની સાંમે આવેઆ, અને કહેવા લાગોકે અફ જવાન બેકરક તુએ મારા આંદના દુકડા સરીખાં આર દીકરાએને ખીકમાં મીલાવેઆ, અને કંઈ પાણુ રહેમ ન ખાધી, કે એવા ખાંહાદર તન ઉપર હાથ ચલાવેઆ, અને એવા દીલેરે જાહાંબાનેને મારેઆ? ખખરદાર હવે પોતાને સંભાલને, ખુંદાના ફાસમ જ્યાં સુધી તને નહીં મારીસ ત્યાં સુધી પાંણી નહીં પીસ. એટલી વાત કહીને એક નેનો હજરત ફાસમને મારેઆ. તે નેનોનો વાર ફાસમે ટાલી નાખેઆ, અને રરમાવા લાગા કે અફ કાશીર હવે તને પાણુ માફું, અને એવીજ રીતે જહનમ વાસેલ કહું.

રાવી કહેછે કે જવારે હજરત પ્રમામ હુસેન અંલદિહસ્સલામે અરબક સામીને હજરત ફાસમની સાંમેનાખું તેવારે પોતાના બેહ હાથ ઉંચા કરીને જનાબે કીબરીઆમાં દાઆ કરી કે ખુંદાવંદા મારો ફાસમ હજી છોકરોછે, અને આ કાશીર ચાલીસ

વચાસ વરસની ઉંમરનો છે, અઝર નો મારો કાસમ આ કાશીર બદકીરદારના હાથથી મારેઆ જાસે તો આ મલઉન પોતાના લશકરમાં ઘણા ફર્મર કરસે, હવે અફ બારે ખુંકાયા હું ઝિંજ ચાહું છું કે મારો કાસમ આ દેવની માફકના મલઉનને મારે, અને ઝિંજા નૌરાવર કાશીર ઉપર ફતેહુયાબ થાઝિ.

રાવી ફહુછે કે હજરત ઇમામ હુસેન ઝીલફિહિસ્સલામની આ દોઆ કરગાહુ ઇલાહીમાં કયુલ થઈ. ઝિંજલે નવારે હજરત કાસમ અને અરજકમાં નેજા બાઈ ચાલવા લાગી, તેવારે ખેઉ તંરૂની સીપાંહુ જોતા હતા. તે મલઉન નવારે હજરત કાસમ ઉપર નેજાનો વાર કરતો હતો તેવારે હજરત કાસમ તે વાર તેજું રદ કરતા હતા, અને નવારે આપ તે મલઉનને મારતા હતા, તેવારે તે મલઉન ખસી જાતો હતો, ઝિંજી રીતે કેટલાક વાર નેજાનો થીઆ, મજર ન આપનો નેજો તે મલઉનને લાગો, ન તે મલઉનનો હજરત કાસમ ઝીલફિહિસ્સલામને. ઝિંજી રીતે વાર ઝિંક બીજાના ખાલી જવાથી તે અરજક મલઉન ગુસ્સે થીઆ, અને ઝિંક નેજો હજરત કાસમના ઘોડાની પીઠ ઉપર ઝિંજો મારેઆ કે તે ઘોડો વશદાર જેમીન ઉપર પડેઆ નથી હજરત કાસમ પેઆદા થીઆ લેકીન પોતાની શુબાઅંત અને બાહાદરીથી લડતા હતા.

રાવી ફહુછે કે નવારે હજરત ઇમામ હુસેન ઝીલફિહિસ્સલામે આ અહેવાલ પુરમલાલ હજરત કાસમનો નાચો તેવારે આપ રોયા, અને ઝીલી અકબરને ફરમાવા લાગા કે અફ ખેટા જલદીથી ઝિંક ઘોડો તમારા કાકાના હીકરા બાઇ કાસમની પાસે લઇજાઓ કે તે આ દશતમાં પેઆદા થઈ બીઆછે. આ કલામ સાંલ લતાંજ ઝીલી અકબર ઝિંક ઘોડો હજરત કાસમને આપી આવેઆ. તે ઘોડો ઉપર હજરત કાસમ સવાર થીઆ કે તે મલઉન અરજક શમશીર આબદાર મેઆ નથી બહાર કાહાડીને હજરત કાસમ ઉપર હુમલો કીધો. ઝિંજલે હજરત કાસમે ઘણુ પોતાની તીજલીની માફક અમકતી તલવાર મેઆનથી કાહાડીને તેનો મુકાબલો

કીધો. હનુનું ખેચાર હાથ ચાલેઆ કે હનુંરત કાંસમ તે મલગીનને કહેવા લાગ્યા કે અચ્ચે અરજકું તું ચેવો બહાદર કહેવાયછે, અને ચેટલો ઊંઘમાંછે કે તારા ઘોડાની પાણુ તને સુધ નથી, ના તો ખરો કે તંગ ઘોડાનો ઢીલો થઈ ગીચ્ચાછે, હવે નજંદીકછે કે જીન ઢલી પડે નથી. તું પાણુ જંમીન ઊપર પડી જાચ્ચે. આ કલામ સાંભલીને તે અનલગીરશતા કાશીરે પોતાનું માથું ઝુકાવીને તંગની તંરશ નાથું કે તરતજ હનુંરત કાંસમે પોતાના ખુંદાચ્ચે કરીમને યાદ કરીને ચેક તલવા રનો હાથ તે કાશીર ઉપર ચેવા નારથી મારેચ્ચા કે તે કાશીર કાકડીની માશક ખે કટકા થઈને ઘોડા ઊપરથી પડી ગીચ્ચા. આ માજરો નાઈને હનુંરત ઇમામ હુસેનના લશકરમાં ચેક શોર અહલાહો અકબરનો ચેવો થીચ્ચા કે તે સાંતમે આસમાને પોહુંચેચ્ચા. અને મુખાલીશની સીંપાહમાં ચેક જંલનંલો પડી ગીચ્ચા.

રાવી પુરગંમ ખયાન કરેછે કે તે બાદ હનુંરત કાંસમ પોતાના ઘોડાં ઉપરથી ઊતરીને તે મલગીનના ઘોડા ઊપર સવાર થીચ્ચા, અને પોતાના વશદાર ઘોડાને સાથે લઈને હનુંરત ઇમામ હુસેન અંલકહિરસલામની ખીદમત શ્ચેનં દરજતમાં આવેચ્ચા, અને કહેવા લાગ્યા કે અચ્ચે કાકા, પેચ્ચાસોછું, પેચ્ચાસોછું. આ વખત અગર ચેક જામ પાણીનો મને મલે તો શામીચ્ચા અને કુશીચ્ચાના લશકરને આ દુર્નીઆથી નેસતો નાખુદ કરી નાથું, અને દરેક મલગીનના માથાને આ મારી આબદાર તલવારથી કાપી નાથું, અને જહૂનમ વાસેલ કહું. આ કલામ સાંભલીને હનુંરત ઇમામ હુસેન અંલકહિરસલામ રોયા, અને જંગાન મુખારકથી શરમાવા લાગ્યા કે અક જાને અંમ વ અક રૂહ રવાને અંમ, ઘલરાવસો નહીં, હમણાંજ તમારા દાદા અંલી અલ મુરતજાના હાથ મુખારકથી જામ કંવસરનો તમો પીસો, બલકે ચેક પલક વારમાં આ દરદો અલમથી છુટી જાસો. આ કલામ સાંભલીને હનુંરત કાંસમ ખુશી ખુશી થાતા પાછા મચ્ચેદાને જાનીસતાન

મા તશરીફ લાવેઆ, અને પુકારી પુકારીને કહેવા લાગા કે છે કોઈ એવો જવાન, જે આ મએદાને જાનીસતાનમાં મારી ફૂગફૂ આવે, અને પોતાના હથીઆર ખેંચે.

રાવી કહેછે કે તે વખત શોમર અંલગોશને પોતાના લશકરને પુકારી પુકારીને કહીઉં કે અએ જવાંમરદા આ જુવાન હાશમીને મારી નાખો, અને ઇમામ હુસેન અંલગોશિરસલામના જીગરને ટુકડા ટુકડા કરી નાખો, ખુદાતાઆ લાએ મલઉંનની જાંઘાને કંતો કરજો. હુએ હુએ આ કલામ સાંભલતાંજ તે સઘલા મલઉંનો નામરદા તે એક જવાન ઉપર તુટી પડેઆ, અને નેજાં, ભાલા, તીર, અને તબર મારવા લાગા. સુખહાનલોં હજરત કાસમ ઘડીમાં જમણી તરફ હુમલો કરીને તે શેઝને હટાવતા હતાં, અને ઘડીમાં ડાબી તરફ હુમલો કરી હટાવતા હતા, અને તે મલઉંનો એકદમ હુજુમ કરીને આપની ઉપર આવતા હતા. એટલામાં એક કાફીરની તલવાર હજરત કાસમના માથા ઉપર એવી લાગી કે હલકં સુધી પાર થઈ ગઈ. હુએ હુએ હજરત કાસમ ઘોડા ઉપરથી પડી ગીઆ, અને કહેવા લાગા કે અફ કાફા “અદરેકની” યાએને અફ કાફા જલદીથી મારી ખંખર લેએ. આ કલામનાં સાંભલતાંજ હજરત ઇમામ હુસેન અંલગોશિરસલામ વાઘની માફક તે ફૂસીઆએના લશકર ઉપર જઈ પડેઆ, અને સઘલી શેઝને દરહુમ ઘરહુમ કરીને હજરત કાસમ પાસે પોંહાંચેઆ, અને કાસમનાં કાંતીલને એક એવી તલવાર મારી કે નથી તે મલઉંનનો હાથ કપાઈ ગીઆ. તરતજ મલઉંને પુકારીને પોતાની સીપાહથી કહીઉં કે અફ યારો મને ખચાવો. આ કલામ સાંભલીને તેની મદદ વાસતે તે સઘલા મલાઉંનો દોડી આવેઆ, અને આપથી લડવા લાગા.

રાવી પુરગંમ ખયાન કરેછે કે હફ હફ આં લડાઈની ગડબડમાં હજરત કાસમ અંલગોશિરસલામની લાશ મુખારક ઘોડાની ટાપોંથી છુંદાઈ ગઈ. નવારે

હજ્જરત ઇમામ હુસેન અંલઅલિહિસંલામે તે રૂસીઆની તમામ શેઝને હટાવી,
તેવારે કૌસમની લાશ ને પુરજાં પુરજાં થઈ ગઈ હતી તેને આપેં છાતીથી લગાડી,
અને પોતાના દરદ ભરેલા દીલમાંથી એક શ્વંડી હાથે મારી. આખંરકાર તે
લાશને ઉપાડીને ખંઝિમાની તંરશ પોતાનું રૂખ કીધું. અને પરદાની ખેસવાવાલી
સઘલી બીબીઅ્યા કૌસમની લાશની ઇનતેજરીમાં ઉભા હતા. જ્યારે હજ્જરત
ઇમામ હુસેન અંલઅલિહિસંલામ કૌસમની લાશ લાવેઆ, તેવારે સઘલી બીબીઅ્યા
ગેશ ખાઈ ગઈ, અને સઘલા અહુલે અઅયે રીસાલત પછાડી ખાઈને રોવા લાગા,
અને કૌસમની માં કૌસમના પગના તલોઆ પેતાની આંખોથી મલતા હતા, અને
પછાડી ખાતા હતા. અને તે નવી દુલહન પોતાના બાલોંથી પોતાનું મોહોડુ
લાંકીને રોતા હતા, અને આ જગર તોડનારો નુહો જેખાન મુખારકથી
પડતા હતા.

નુહો.

કૌસમકી દુલહન કહેનેલગી દેકે દોહાઈ,
કયા જુલમ હુઅે મઅે અંયાહ કેંદીન ખેવા કહાઈ,
તુમ કેતલ હુઅે ઝોર મઅે ખેવા હુઈ અશસોસ,
શાદી મેરી તકેદીરને માટીમે મીલાઈ,
મઅે કહેતીથી આખાંદ કીઆ ઘર મેરા હકેને,
શાદીને રંડાપેકા ચે પઅેખામ હુઅે લાઈ,
જારી હુઅે લહુ જેખેમોંસે પેશાની કે અઅતક,
સહેરેકી લકી ખુનમે જોલિમને હુઆઈ,
આતા હકે નજર પંખઅે ખુરશીદ શશકમે,
હુઅે હુઅે લહુમે ચે તેરે હાથ હીનાઈ,

હકે હકે અને કૌસમ;
હકે હકે અને કૌસમ. ૧
ઈસ દશતે બલામે;
હકે હકે અને કૌસમ ૨
ઝોર ચે ન ખંખરથી;
હકે હકે અને કૌસમ. ૩
અહેરેપે તુમારે;
હકે હકે અને કૌસમ. ૪
યા તેગેસે કટકર;
હકે હકે અને કૌસમ. ૫

કલ બ્યાહકા કંગનાથા મેરે હાથમેં બાંધા,
 ઝોર આજ હુઈ કટકે જુદા તેરી કલાઈ,
 કલ મહેદી લગાઈથી સકીનાને ખુંશીહો,
 અશ્વેસાસ કટે આજ તેરે હાથ હીનાઈ,
 કલ બ્યાહકી દેતેયે તુજે તહેનીયત આકર,
 ઝોર આજ હરએક પુરસ મુજે દેને હએ આઈ,
 કીસ ધુમસે કલ બજતીથી ચે શાદીકી નવબત,
 ઝોર આજ તેરે કંતલકી નવબત હએ બજાઈ,
 કલ બધીઆં પહેનાતેયે ફુલોંકી તુંમે હએ,
 ઝોર આજ તુમહે જાંબોંકી બધી હએ પહેનાઈ,
 મએને તો ન દખીથી અબી શીકલ તુમહારી,
 અબ લાશ તુમારી મુજે કીસમતને દીખાઈ,
 કલ ચોડનીકા ડાલકર સરપર તેરે અંચલ,
 ઝોર આજ ખંડી લાશપર દેતી હએ દોહાઈ,
 કલ સરપે તો દુસતારે શહાની જો બધીથી,
 સો આજ વો તાબુતપે દેતી હએ દીખાઈ,
 પહેનાઈથી વો ચુડીઆં અમાંને જો મુઝકો,
 ઊન ચુડીચોંકો તોડ કર નથ મએને બડહાઈ,
 જુ શમઆં મુજે રોતે હએ છોડ લગનમેં,
 યાંહાં મૈતસે આતેહી લગન તુમને લગાઈ,
 ઝોર એક તંરશ માદરે કૌસમ ખડી ઉસબ,
 સદ હએશ મીલી ખાંકમેં હએ મેરી કમાઈ,

ખુશ હોકે ફુશીને; •
 હક હક બને કૌસમ. ૬
 કીસ આહસે તુઝકો;
 હક હક બને કૌસમ. ૭
 સબ અપને બીગાને;
 હએ હએ બને કૌસમ. ૮
 દરવાજે કે ઊપર;
 હએ હએ બને કૌસમ. ૯
 ઝોર બાંધાથા સહેરા;
 હએ હએ બને કૌસમ. ૧૦
 ઘુંઘટકો ઉલટ કર;
 હએ હએ બને કૌસમ ૧૧
 બએઠીથી સકીના;
 હએ હએ બને કૌસમ ૧૨
 સરપચથા સરપર;
 હએ હએ બને કૌસમ. ૧૩
 ગોદીમેં બીઠાકર,
 હએ હએ બને કૌસમ. ૧૪
 ઝોર ગીરયા વ જોરી
 હએ હએ બને કૌસમ. ૧૫
 યું કહેતીથી રેરો;
 હએ હએ બને કૌસમ ૧૬

કંયા ખીકપે સોતે હો પડે દેખો તો ઉઠકર,
સંદલ કે ઝવેજ ખીક હોય ચહેરેપે લગાઇ,
મઝે કહેતીથી જીસ તરહાસે દેખાં હોય ચે સહેરા,
અવલાદ તેરી દેખુંગી મઝે ઝંમજંદો માઇ,
અબ હફદરી ખામોશ બયાં તુઝસે કરું કયા,
જીસ તંરાહસે કહેતીથી વાંહાં દેકે દોહાઇ,
મુંહ અપની દુલહનકા;
હોય હોય બને કાંસમ ૧૭
ઝેક રોજ વો હોગા
હફ હફ બને કાંસમ. ૧૮
હસ દુખીયાકી જોરી;
હફ હફ બને કાંસમ ૧૯

ધનીં લિલ્લાહે વ ધનીં ઇલફહે રાને ઉન.

મજલીસ યોવીસમી.

સેંદલદલાહુ અંલફકા યા અબા અંબદિલ્લાહે,
સેંદલદલાહુ અંલફકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહે,
વઅંલલ મુસતશાહેદીના મઝાકા યા લફતની,
કુનતા મઝાકુમ શ અકુન્ના શવજન અંબા.

કતઆ.

અફ મોહીબો ઇસઘડી આંખોંસે નો આંસુ બહે,
હજરતે શાંબીર બેકસ તીશને લબકે વાસતે.

કંયા અજબ નો શતેમા બીનતે નબીકે રૂબરૂ,
હો વસીલા હશરકે દીન ચે શશઅંતકે લીઝ.

અફ મેઅમીનો, આ શબ તે શબ છે કે નમાં હજરત અંબાસ અંલી,

સફાઈ બીબી સકીનાનો છંકર કરવામાં આવેછે, અને તેના શહીદ થવાનો બયાન એવીરીતે થાયછે.

નજમ.

કરબલમેં જળ ગીરા પીસરે મુરતજાં અંલી, ખેતુર હો ગઈ સહરે મુરતજાં અંલી.
પેઆસા લખે શીરાતપે જસદમ ગીરા હુસેન, કોસરસે ઉઠ ગઈ તજરે મુરતજાં અંલી.
એક તનસે સરેજો કાટે હુએ દો તેજાં જુલમસે, હલકુંમ શાહે દીવ સરે મુરતજાં અંલી.
યાઅંકુબ સરગોકી કમર સીધી શીર હુઈ, કબ રાસત હોસકે કમરે મુરતજાં અંલી.
જંએનબકે કુંએદ હોનેસે અઈ આહ કયા કહુ, એક દુદસા ઉઠા જંબરે મુરતજાં અંલી.
અસંજરકે તીરકી દે ખુંદા દાદ જબતલક, તબ તક હઈ તીરવર જગરે મુરતજાં અંલી.
અંબાસકે ધોડના કટે તેજાં જુલમસે, હુએ હુએ ગંજબ નાહો સીપરે મુરતજાં અંલી.
ઉસનવજવાં કે દુકડે કરે તેજાં જુલમસે, હુએ હુએ ગંજબ નાહો સીપરે મુરતજાં અંલી.
શબીર કે અલમમેં કહુ કયા મએ હઈ દરી, તુશાં શીજાં હુએ અશમતરે મુરતજાં અંલી.

અએ મોમીના અશકબારો, અને અએ યારો જનાખે અંબાસ અંલીના માત.
મદારો, હવે જનાખે ઇમામ હુસેન અંલએહિસ્સલામની મુસીબત અને બેકસીનો
અહેવાલ સાંભલો, અને અશમાની માફક તમારા હીલનો ખુન આ આંખોથી વર
સાવો, અને રસુલે ખુંદા, અને શતેમતજંજંહરાને ખુંશી કરો.

દરદા અલમની હીકાયતના બયાન કરવા વાલાએ, અને મુસીબતો અને
ગંમની રીવાયતોને લખવા વાલાએ, આ અહેવાલ પુરમલાલને એવીરીતે લખેછે કે
મોહમ્મદની દસમી તારીફ અને જુમઆને દીને સુબોહથી નાહાર સુધી, હજરત
ઇમામ હુસેન અંલએહિસ્સલામનાં તમામ અસંહાબ, અને યારો યાવર, કરબલાના
મદદાનમાં શહાદતના જાંમથી સફરાબ થઇને રોજંદ રીજવાનની તરફ કુચ કરી
ગીઆ, ભાઈએ, અને શરજંદા સીવાએ કોઈ બાકી ન રહેએ ન મદદાને

જાત્રીસતાનમાં જાએ, અને જનાળે શહીદશ શોહદા ઉપર નીસાર થાએ. હક હક નેવારે મુહમ્મદ મુસતશ્શ અને અંલીક મુરતજાના શરજદાની વારી આવી, તેવારે હરેક ભાઈ, ભાનજાએ સમશીર આખરદારથી શહાદતનો જામ પીને જન્મતલ માવાની શહા લીધી, એટલા મુધી કે હજરત કાસમને નવા પરણેલા દુલહા તેઓએ પણ દસ વરસની ઉંમરમાં જામ શહાદતનો પીધો, અને માથું પોતાનું હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિસ્સલામના કુંદમ મુખારક ઉપર શીદાં કીધું, તે વખત અંબાસ અંલી, અને અંલી અકબર, અને જંદુલઅંબેદીન અને અંલી અસંગર સીવાએ બીના કાઇ બાકી ન રહેઓ, તે વખત ચોવીસ હજારે સંવાર અને પેઆદા મલીને ઇમામ હુસેન અંલકહિસ્સલામને ઘેરી લીધા, અને કંતલ કરવાનો ઇરાદો કીધો.

રાવી કહેછે કે આ અહેવાલ જાઈને હજરત અંબાસ અંલી, અને અંલી અકબરને તાબ ન રહી, એટલે ઇમામ હુસેન અંલકહિસ્સલામથી ઇજાજત જંગની માંગવા લાગા, અને ઘલતેમાસ કીધી કે અફ જગરખદે મુહમ્મદ મુસતશ્શ, અને અફ શરજદ અરજુમદ અંલીએ મુરતજા, હવે અમને પણ રજા આપો, કેમકે દમ નાકમાં આવી રહેઓછે, અને કલેજુ શટી જાએછે. આ કલામ સાંભ લીને હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિસ્સલામ રોચા, અને જરાક સંખર કીધો, સા વાસતે કે અંબાસ અંલી આહતા હતા કે પેહલાં હું મંએદાનમાં જાઉં અને માથું અંલી અકબરના કુંદમ મુખારક ઉપર નીસાર કરું, અને અંલી અકબર આહતા હતા કે પેહલાં હું મારો કુંદમ મંએદાને કારજારમાં ધરું અને જનાળે અંબાસ અંલી પર કુરબાન થાઉં.

રાવી કહેછે કે એટલામાં અંબાસ અંલીક અંરજ કીધી કે અફ તુર દીદક મુહમ્મદ મુસતશ્શ, ખુદાના કંસમ હું નથી આહતો કે આ શીદવીના હોવા છતાં, આ નબીની શીકલના અંલીએ મુરતજાના જગરજાશા શહીદ થાએ, ખુદાને વાસતે પેહલાં મને રજા આપો કે હું મારી જાન આપના કુંદમ મુખારકપર કુર

જાન કહું, અને ખુંદા અને રસુલની સાંમે સરશરાજ થાઉં. હજરત અંબીયાસના
 આ કલામ સાંભલવાથી આપ રોયા, અને અંબીયાસ અલીને ખંચેમામાં લઈ જાઈને
 સઘલી બીબીઆને કહેવા લાગા કે અહીં ગરીબો, અહીં બેકસો, હવે મારા અંલ
 મળરદાર પણ તમારાથી રૂખંસત થાવાને આવેઆછે, અને બેહુશતે બરીનમાં
 જાવાનો ઈરાદો રાખેછે, માટે તમે એઆનો દીદાર આખરી જુઓ અને રૂખં
 સત કરો. આ કલામનાં સાંભલવાથી તમામ અહુલેખઅત બેઅખતીઆર રોવા
 લાગા, અને બીબી જંએનબ ખાતુન અંબીયાસ અલીનાં ગલામાં પોતાના હાથ
 નાખીને કહેવા લાગા કે અએ 'ભાઈ' અંબીયાસ આ ગરીબી અને બેકસીની હાલ
 તમા મને અને આપના ભાઈને એકલા મુકીને કાંહાં ચાલેઆ, હએ હએ આ
 મુરવંતની શરત નથી કે અમે આ જાલીમો નશકારોમાં એકલા રહીએ. આ
 કલામ સાંભલીને હજરત અંબીયાસ અલીએ પોતાનું માથું નીચું કીધું, અને
 પોતાની આંખોમાંથી આંસુની ધાર વરસાવીને કહેવા લાગા કે અએ ખવાહર
 ખુજરૂગવાર, અને અએ જાને શર્તમા અને હએદરે કરીર, આ વખત મને ઘરમાં
 બેસવાનું નથી, કારણ કે ભાઈઆ, ભતીજઆ, અને ભાનજઆના મરવાથી મારી
 આંખોમાં આ આખી દુનીઆ તીરો તાર થઈ ગઈછે, હવે ખુંદાને વાસતે
 જલદીથી મને રૂખંસત આપો. હજી આપ એક ગુશતગુમાં હતા કે બીબી
 સકીના એક નાની સરખી મીશકી પોતાના હાથમાં લઈને આવેઆ, અને હજરત
 અંબીયાસની દામન ચકડીને કહેવા લાગા કે અએ ચીઆ જાન, પેઆસની શીદ્દતથી
 જીભમાં કાટા પડીગીઆછે, અને કલેજી મોહોડામાં આવેછે, અને જીવ પણ
 ઘભરાએછે, હવે કુરબાન થાએ, અને વારી જાએ આ સકીના આપ ઉપરથી કે
 મને થોડું પાણી પીવરાવો. એટલું કહીને તે મીશકી પોતાનાં કાકાના હાથમાં
 આપી. હજરત અંબીયાસે તે મીશકી બીબી સકીના પાસેથી લીધી, અને રોવા
 લાગા, અને તમામ અહુલેખઅતથી રૂખંસત થઈને મએદાને જાનીસતાનની

તેરશ મોહોડું કીધું, તે વખત અહિલેખચિતમાં એક કયામત થઇ ગઇ.

અફ યારો જનાબે અહિલેખકત રિસાલતના હવાદારો, અફ મોમીનો હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિલ્લસલામના મત્તમદારો, જે વખત આપનો કોઈ પણ ચાર અથવા ચાવર રૂખસંત થઇને મફદાને કારખાંરની તેરશ જાતો હતા તે વખત હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિલ્લસલામ તેને દસ ખાર કંદમ સુધી મુકવાને જતા હતા, હફ હફ જે વખત હજરત અંબાસ અંલી અંલકહિલ્લસલામની વારી આવી તે વખત આપ ઘણાં રોચિઆ, અને ઘણેક છોટે સુધી આપની સાથે ગીઆ. અને જ્યાં સુધી હજરત અંબાસ અંલી એક રોગસતાનનાં ટેકરા ઉપર ચડેઆ ત્યાં સુધી હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિલ્લસલામ ત્યાંજ ઉભા હતા.

રાવી કહેછેકે અંબાસ અંલી તે ટેકરા ઉપર ચડેઆ અને જોવા લાગ્યા તો જુએછે સું કે એક તેરશ નહેર જારીછે, અને એક તેરશ અહિલેખકતે અસંમતમાં પેઆસની શી'ફતથી ફરીઆદ અને જારીછે. આ હાલ જોઇને હજરત અંબાસ અંલી ઘભરાણા, અને અહિલેખચિતની ગંરીખી અને ખેકસી ઉપર રોવા લાગ્યા, ચિટલામાં તે ટેકરાની નીચે માથું ઝુકાવીને જાયું તો સું જુએછે કે હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિલ્લસલામ ત્યાંજ ઉભાછે, અને રોઇ રહેઆછે, અને હજરત અંબાસના હકંમા દાઆએ ખંડર કરી રહેઆછે, આ માજરો જોઇને અંબાસ ખેકશર થીઆ, તરતજ નીચે ઉતરી આવેઆ અને હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિલ્લસલામના કંદમ મુખારકપર માથું ઝુકાવીને કહેવા લાગ્યા અને આજેઈ કરવા લાગ્યા કે અએ ગુલે ગુલ જારે મુહમ્મદી, અને અએ સરવજુખારે મુરતજંબી, ખુંદાને વાસતે આપ ઇઆંથી તશરીફ લઇજાએ, અને આ આપના ગુલામ અને અલમખરદારને ખુંદાએ કરીમને સોંપો.

રાવી કહેછે કે હજરત ઇમામ હુસેન અંલકહિલ્લસલામે અંબાસને વલી ખીજ વાર ગલે લગાડેઆ, અને રૂખસંત કરીને અહિલેખચિતના ખંચેમાની તેરશ પોતાનું

રૂંધે કીધું. હજારેત અંબાસે પોતાના ઘોડાને તે નદી તરફ ઝુકાવેઆ, અને આવાને બુલંદથી કહેવા લાગા કે અચ્ચે કોમે સીતમપેશા, અને અચ્ચે ગીરોહે બદઅદેશો, જનાબ ઇમામ હુસેન અંબુઆ હુસ્સલામના અચ્ચા બાલા સરવે પેઆસની શીદ્દતથી બેબાન થઈ જાએછે, અને બેહુનો, અને દીકરાઓના જાન હોઠ ઉપર આવી રહેઆછે, ખુંસુસેન બીબી સકીનાનો દમ ટુટી જાએછે, હવે મને થોડુંક પાણી આપો કે હું લઈજાઉં, અને તે પેઆસાઓને પીવરાવું, હચ્ચે હચ્ચે ચેટલી વાત સાંભલવાથી તે કાફીરોએ શેરે જંજંશર ઉપર હુમલો કીધો, અને, તીર, વ તબર, અને અરછી, અને ભાલાઓનો, વરસાદ વરસાવેઆ. સુબહાનદલાહ એવી હાલતમાં પણ તે બાહાદર એકતાએ, અને અંલી અલ મુરતજાના શરજંદ તે કાફીરોના ચેટલા હુજુમથી જંરા પણ દંહેશત ન ખાધી, અને તે મીશકીને પાણીથી ભરીને તવકલ બખુંદા અંચેમાનો રસતો લીધો.

હક હક તે વખત ઊંમર સાચંદ, અને શીમર હંલજોશને શીરાત નદીના ચોકીદારોને, અને પાસબાનોને પુકારી પુકારીને કહીઊં કે અચ્ચે નામરદા, જુઆ આ મુરતજા અંલી ઇબને અબી તાલીબનાં શરજંદ પાણીથી ભરેલી મીશકી, હજારેત ઇમામ હુસેન અંલદિહિસ્સલામના અંઈમાની તંરશ લઈ જાએછે, ખંબરદાર જાવા નહીં દેસો. આ વાત સાંભલવાથી ચાર હજાર કાફીરો એકદમ તે જવાને એકતાઈપર તુટી પડેઆ તે વખત હજારેત અંબાસે અંલી અંલદિહિસ્સલામ, નેજા, ભાલા, તીર, અને તબરના સઘલા જંખેમો પોતાના જસંમ મુખારક ઉપર લેતા હતા, મગર તે પાણીથી ભરેલી મીશકીને જંરા પણ આંચ આવવા દેતા ન હતા, અને ઘડી ઘડી આસમાનની તંરશ નીગાહ કરીને પોતાના પરવરદીગારથી કહેતા હતા કે અફ ખુંદાવંદા આ પાણીને સલામત રાખવું તારાથી ચાંહુંધું, અને ઉમે દ આ વાતની રાખુંધું કે આ પાણીને તે પેઆસાઓ સુધી પોંહોંચાડું, અને એમાંથી થોડુંક બીબી સકીનાને પીવરાવું, ખુંદાવંદા એવું ન થાએ કે મને તે

સાહુઅજંદીથી શરમીદગી ઉપાડવી પડે.

રાવી પુરજીમ અયાન કરેછે કે હજરત અંબીસ અંલી હુજૂર એજ વીચારમાં હતા કે એક મલકને આવીને આપને એવી તુલવાર મારી કે હજરત અંબીસનો જમણા હાથ કપાઈને જંમીન ઉપર પડેચો. હજરત અંબીસે પોતાની જવાંમરદી અને હુકદરીનાં જોરથી તે મીશકી પોતાના કાયા હાથની ખાંધ ઉપર લઈ લીધી, અને ઘોડાને આગલ ચલાવેચો, એટલામાં એક મરદુદે તે બીજા હાથ પણ હજરત અંબીસનો કાપી જાખેચો. હક હક અંબીસ અંલી અંલકહિસ્સેલામે તે પાણીથી ભરેલી મીશકીને પોતાના દાંતથી પકડી, અને બહોળા મેહેનત અને ખંસાળીથી પોતાને ખંડમાનો નજંદીક પોંહોંચાડેચો, પણ હક હક અશસોસ સેદ અશસોસ એટલામાં એક કાફીર જશકારનો તીર તે મીશકી ઉપર લાગેચો, જથી તે મીશકીનું તમામ પાણી વહી ગયું. જવારે હજરત અંબીસ અંલી અંલકહિસ્સેલામે આ માજરો જાયો, તેવારે આપમાં નરહુચો, ખેઅખંતીઆર હાએ મારીને રોવા લાગા, અને જંખેમના સખઅથી તેઓમાં કંઈ પણ તાંકેત ન રહી હતી, જથી ઘોડા ઉપરથી પડી ગીઆ અને આ સુખેન પોતાની જંયાન મુબારક ઉપર લાવેચો. “અદરેકની” અફ ભાઇજાન તમારા અંબીસની ખંબર લેચો જલદીથી પોંહોંચો, હએ હએ આ દરદનાક આવાજનાં સાંભલવાથી હજરત હમામ હુસેન અંલકહિસ્સેલામ રોયા, અને કરબલાતાં સહેરામાં આવેચો, અને યુલદ આવાજથી શરમાવા લાગા કે હક હક હવે મારી કમર ટુટી ગઈ, અને છંન દગીની ઉમેદ પણ ટુટી ગઈ, એવી રીતે કહેતા કહેતા ખંડમાથી નીકલેચો, અને હજરત અંબીસ અંલી અંલકહિસ્સેલામની લાશ પાસે આવીને ખેઠા, અને માથું મુબારક પોતાના ખોળામાં રાખીને મોંહ સુખવા લાગા, તે વખતે હજરત અંબીસ અંલી અંલકહિસ્સેલામ પોતાનો આંખોંઉગોંડી અને અંરજ કીધી કે અફ જાન મુહમ્મદ સુસેતેશાના, અને અંએ ફહ રવાને મુરતજાના, આ મારી લાશને બીજા ભાઇચોની

લાશની માથેક ખંચેમામાં લઇ નહીં જતા, સાવાસતે કે મને બીબી સકીનાથી શરમ આ વસે અને મારા તમામ બદનમાં થરથરાટ પડી જાસે, હુએ હુએ હજરત અંબાસ અંલકિહરસલામે એટલી વાત કહીને ઝંશ ખાધું, યાઅને અંધાર આવી ગઇ, અને તેનો બુલબુલી રૂહુ આ કાલીએ અનસરીથી નીકલીને બાગે જનતની તરફ શહાદતના પરોથી પરવાજ થીએ.

રાવી બયાન કરેછે કે હજરત ઇમામ હુસેન અંલકિહરસલામે જનાબે અંબાસની લાશને તે જંગલ બયાબાનમાંજ છોડી, અને અંલમ મુબારક અને લીબાસ અને હથી આર લઇને ખંડમાની તરફ આવેઆ. જવારે અંબાસ અંલીના અલમને સકીનાંએ જાચો, તેવારે જાણીકે મારા કાકા મારા વાસતે પાણી લાવેઆછે, એવી રીતે સમજીને ખુશી થીઆ, જવારે હજરત ઇમામ હુસેન અંલકિહરસલામ નજંદીક આવેઆ અને સકીનાંએ પોતાના પીદર ખુંજેગવારને જોયા, અને હજરત અંબાસને ન જોયા તેવારે રોવા લાગા, એટલા સુધી રોડઆ કે રોતાં રોતાં બેહોશ થઇ ગીઆ, હક હક હજરત ઇમામ હુસેન અંલકિહરસલામે તે કપડા જનાબે અંબાસનાં બીબી જંદનબને આપેઆ, અને કહેવા લાગા કે અફ બેહુન મારા અંબાસલી શહીદ થીઆ, આ વાત મેં તમને કહી પણ તમે બીબા કોઇને પણ આ ખબર નહીં કરસો, અને મારી સકીનાને પણ અંબાસના શહાદતની ખબર કરસો નહીં.

રાવી કહેછે કે એટલામાં બીબી સકીના હોશમાં આવેઆ, અને કહેવા લાગા કે અફ બાવા સોહેબ, કાકા અંબાસ ક્યાંછે ? એટલું કહીને સકીના રોવા લાગા, અને વલી કહેવા લાગા કે અફ બાવા સોહેબ હવે મને કાકા અંબાસની જુદાઇની તાબ નથી, વાસતે મારાથી કાકા અંબાસને મીલાવો, યા તો મને તેની પાસે મોકલાવી આપો. આ કલામ સાંભલીને હજરત ઇમામ હુસેન અંલકિહરસલામ લાંચાર થીઆ, અને સકીનાને પોતાની ગાંઠમાં લીધી, અને જનાબે

અંબીસ અંલીની લાશ પાસે આવેઆ. હક હક તે વખત હજરત અંબીસ
અંલી અંલહુલિસ લામની લાશ મુખારક કીઅલાની તંરશ જમણી બાજુ ઉપર
હતી, જ્યારે બીબી સકીનાને જાણ તેવારે તે લાશ ઉલટી ગઈ અને બીબી
સકીનાની તંરશથી જમીન તંરશ મોહોડુ થઈ ગઈ, સાવાસતે કે બીબી સકીનાથી
આપે પાણીના વાઝેદા કીધો હતો તે વશ નહીં કરી શકેઆ, તેની શરમી
દગીથી સાંમે મોહોડુ કરી શકેઆ નહીં. મગર જ્યારે સકીનાએ પોતાના
કાકાને એવી હાલતે જાણ્યો તેવારે પોતાના માથાના બાલ નાચવા લાગ્યા,
પછાડીએ ખાવા લાગ્યા, અને આ દરદ આમીનજી તુહો પડવા લાગ્યા.

નુહો.

લાશોપે સકીના ચેહી કહેતી હુથ આઈ,
પાનીકે લીએ તુમને અણ્યત ચે ઉઠાઈ,
બાજુલી હુવે દાનો જુદા કંટકે બદનસે,
ચે ક્યેસી તેરી શકલ લઈનાંને બનાઈ,
પાનીકે લીએ હાએ તુજે જાનસે મારા,
કુછ સાકીએ કવસરસે ઉજલે શરમ ન આઈ,
ગર જાનતી મએ તુમકો વાહાં કંતલ કરેંગે,
સકાઈ મેરી હાએ તુમહે રાસ ન આઈ,
અબ કીસસે કહુંગી કે પેઆસી હું ચીઆ જાન,
દીલસોજ કોઈ એસા નહીં હતા દીખાઈ,
અશસોસ બનાયા તુજે તીરેંકા નીશાના,
ચે આંદસી સુરત તેરી લહુમે કુખાઈ,

હક હક મેરે અંમું ;
હક હક મેરે અંમું. ૧
તન હો ગયા દુકડે ;
હએ હએ મેરે અંમું. ૨
દરીયાકે કીનારે ;
હએ હએ મેરે અંમું. ૩
તો જાને ન હતી ;
હએ હએ મેરે અંમું. ૪
લાદા મુજે પાની ;
હએ હએ મેરે અંમું. ૫
ઐર જાનસે મારા ;
હએ હએ મેરે અંમું. ૬

દરીયાસે ન લાને દીઆ એક માનીકા કુંતરા,
 મએ પેઆસી રહી જાન યાંહાં તુમને ગંવાઈ,
 અબ કૌન ઉઠાવેગા અંલમ બાથકા મેરે,
 ન ઇસકા અંલમદાર હએ અબ ઝોર ન બાઈ,
 બાજુ નહીં તેરે ચે કટે તેગે સીતમસે,
 ચે દસતે ચદુલ્લાહપે હએ જંરબ લગાઈ,
 તુમ મર ગએ મએ રહે ગઈ રોતી હુઈ પેઆસી,
 ઝોર અપની પેઆસ આપને કવસરપે બુઝાઈ,
 અએ હએદરી અબ આગે બયાં કયાં કઈ ઉસકા,
 જસ તેરહાસે વો કહેતીથી શીરીકી જાઈ,
 હએ હાત કીસીને ;
 હએ હએ મેરે અંમું ૭
 ઇસ દસતે બલામે ;
 હએ હએ મેરે અંમું ૮
 અએ બાજુએ શીરી ;
 હએ હએ મેરે અંમું ૯
 પાનીકા તરસતી ;
 હએ હએ મેરે અંમું ૧૦
 ભર આતી હએ છાતી ;
 હએ હએ મેરે અંમું ૧૧

ધનીં લિલાહે વ ધનીં ઇલફહે રાનેઉન.

મજલીસ પચીસમી.

સંદલદલાહુ અંલફકા યા અબા અંબદિલ્લાહે,
 સંદલદલાહુ અંલફકા યા ઇબને રસુલિલ્લાહે,
 વઅંલલ મુસતશહેદીના મઆકા યા લફતની,
 કુનતા મઆકુમ શ અબુબ્રા શવજન અંભા.

પેશવંવાની.

અએ અંભા અકબરે ગાઈ ચલા મએદાનકો,

છોડકર અંએમેમે રોતા અપને બાબા જાનકો. ૧

- ઝીરકે કંદમોંપર હુસેન ઇબને ઝાલીકે ઝંરજ કી,
 દીહઝે રનકી ઇબજત મુઝ હીલે ઝીરયાનકો. ૨
 કાંસમે નવ કતખુંદાલી હોચુકા રનમેં શહીદ,
 કંતલ કર ડાલા હુઝે બાબા મેરે ઝાંમું જાનકો. ૩
 મુઝ સીવા કોઈ નહીં ના સર કરે અપના શીદા,
 દેખીચો યારો જંરા ઊસે શાહકી અવસાનકો. ૪
 સુનકે ચેહ બાનુસે શરમાયા કે નહેલાઝે ઊસે,
 કપડે પહેનાઝે નઝે તુમં અકબરે નાલાનકો. ૫
 સુરમા કીના આંખોમેં ઝ્યાર જુલકમેં કંગી કરો,
 ઇદ ફુરખાં હુઝે ઇસે ભેજુ હું મઝે ફુરખાનકો. ૬
 દાસતકી હાં આજ મહેમાની હમારી હુઝે બેહુશત,
 રૂંદ દઆવત ફખ રવા હુઝેગી કીસી મહેમાનકો. ૭
 હુઝે જસદમ અકબરે ગાલે ચલા મઝેદાનમેં,
 બોલે ઊસદમ ચુમકર ઊસકે લખે દનદાનકો. ૮
 ખીસલે ઇબરાહીમ મઝેનેલી શીદા અકબર કીયા,
 હુમ શખીઝે મુસંતંશ જાને શાહ મરદાનકો. ૯
 અહુલે બઝમેતે મુસંતંશકી હોગઇ હાલત તખાહ,
 જસ ઘડી અકબર ચલા મઝેદાંમેં દેને જાનકો. ૧૦
 અઝે ઝાંતા રોવેગા ના અકબર ઝાંલીકે વાસતે,
 રોશની હોવેબી ઉસકે દીદઝે ઝીરયાનકો, ૧૧

અઝે મોહીબાને હુસેનો, હીકાયત દીલસોજ અને રિવાયત ઝંમઝ દોજંના
 લખનારા રાવીઝો ઝેવી રીતે લખેછે કે નવારે હંજરત ઝાંખાસ ઝાંલી ઝાંલક
 હુસ્સલામ શહીદ થઈ ચુકા તેવારે જનાબ ઝાંલી અકબર તે મંદદાનમાં હુધી

આર બાંધીને બાવા લાગા, આ અહિવાલ પુરમલાલ જોઈને હૃદયેત ઇમામ
 હુસેન અલિઅલિસ્સલામનું કલેજુ મોહોડા ઊપર આવી ગીઠા, અને આપના
 ચહેરો કંઈક થઈ ગીઠ્યા, હુઝે હુઝે આપ બેઅખતીઆર થીઆ, અને અલી
 અકબરને ગલે લગાડીને કહેવા લાગા કે અઝે તુર દીદઝે હુસેન, વ અઝે
 સરવર સીનઝે હુસેન, હવે હું તને તનહાછું, એવી હાલતમાં મને મુકીને મફ
 દાને જાનીસતાનમાં નહીં જાઝ્યા, હુઝે હુઝે મારા સીના ઊપર હું કેવી રીતે
 સખરની સીલ ધરું, અને કઝેઆ દીલથી તારી જુદાઈને ગવારા કરું, વલી
 એસીવાઝે તમને જોવું અને મુહમ્મદ મુસૈંતશની અંઆરત કરવી બરાબર છે,
 વાસતે અઝે અલી અકબર તમે મને આ ખુનખુવાર દશતમાં એકલો નહીં
 મુકો, અને મોહબતના તારને નહીં તોડો, અઝે તુરદીદઝે પીદર, અને
 અઝે સરવર સીનઝે પીદર, તારા સીવાઝે હવે હું કોઈપણ ચાર અને મદદગાર
 ર રાખતો નથી, હુઝે હુઝે મને આ જાલીમો ખુનખુવારોમાં મુકીને કયાં ચાલે
 આ, અઝે અલી અકબર ખુંદાના કંસમ તમને ખાક અને ખુંનમાં ભરેલો
 હું નહીં જોઈ સકીસ.

રાવી કહે છે કે હૃદયેત ઇમામ હુસેન અલિઅલિસ્સલામના આ કલામ સાંભ
 લીને અલી અકબર આપના કંદમ મુખારક ઊપર પડી ગીઆ, અને રોઈ
 રોઈને કહેવા લાગા કે અઝે બાવા સાંહેબ હું નથી ચાહતો કે આપ વગર
 એક પલ પણ આ દુનીઆમાં બાકી રહું અને અંદગી કરું, હવે ઉમેદવાર આ
 વાતનાછું કે મને પણ આપના જીવતાં રૂખસૈત કરો, અને આપના કંદમ મુખા
 રક ઊપર કુરબાન કરો, નથી હું પણ આ કાફીરો ખુંદા નાતરસોથી લડું અને
 મારા ભાઈઓ અને હવાખાહોનો બદલો લઉં. આ વાત સાંભલીને હૃદયેત
 ઇમામ હુસેન અલિઅલિસ્સલામ રોવા લાગા, અને અલી અકબરને ગલે લગાડેઆ,
 અને બેઅખતીઆર થઈ ગીઆ, અને બીબી શહેરબાનુંને ફરમાવા લાગા કે અઝે

બીબી ને વખત ઇસમાઈલને રાહ પુકામાં ફર્યાની કરવાને લઈ જવામાં આવે
આ હતા તે વખત તેઓની માં હાજરાએ હજરત ઇસમાઈલને કપડા નવા
પેહેરાવેઆ હતા, અને આંખોમાં સુરમે નાખેઆ હતા, અને બાલને કંગાઈ
કીધી હતી, અને તેના તમામ બદનને ચંતર, અને મુશકથી ખુશબુદાર કીધું
હતું, માટે હું પણ હવે ચાહું છું કે તમોભી તમારા ઝાંલી અકબરને કપડા પેહે
રાવો અને તેની સોહામણી આંખોમાં સુરમે આંખો, ને બાલોને કંગાઈ કરો,
કેમકે આ જગરખંદ અંરજુમંદ ફર્યાનગાહમાં જાવાને ચાહેછે. હવે હવે
ને વખત બીબી શેહરબાનુ આ કારે નેકમાં મશગુલ થીઆ તે વખત નેતરની
માફક ધુજતા હતા, અને જોર જોર રોતા હતા, અને ઘડી ઘડી, વારમવાર ઝાંલી
અકબરને ગલે લગાડતા હતા, અને પોતાની જાંઘાન મુખારકથી ફરમાવતા હતા
કે અફ નવજવાને માફર, અને અવે ગુલે ખુસતાને માફર, અજલે ન ચાહીડી કે
હું તમારા વીવા જોડી અને તમને દુલહા બનાવું, હફ હફ અવે ઝાંલી
અકબર આ શેહરબાનુ જીવે અને તમો શહાદતગાહમાં જાઈને પોતાનું માથું
કપાવો.

હાસલ કલામ બીબી શેહરબાનુ ઝાંલી અકબરનો હાથ પકડીને ખંડમાં
લઈ ગયા, અને રોઈને કહેવા લાગા કે અફ પરદાએ અસમતની ખેસનારીઆ, અને
અફ જનાખે હુસેનની ખેહુનો અને ખેટીઆ, જલદી તશરીફ લાવો કેમકે મારો
ઝાંલી અકબર અંરૂસે અજલથી લગન કરવા જાએછે, અને તાબુતના તખતથી સહેરા
બંધાવેછે. હફ હફ આ કલામના સાંભલતાંજ સઘલી બીબીઆએ ઝાંલી અકબરને
ઘેરી લીધા, અને રોવા લાગા. એટલામાં બીબી શેહરબાનુએ હજરત ઇમામ
હુસેન અંલકાઈ હરસલામથી અંરૂ કીધી કે અફ ગુલે ગુલજારે મુહમંદ મુસતંશ,
અકબરને નંવાડવા વાસતે થોડું પાણી નાંખએ. આ વાત સાંભલતાંજ હજરત
ઇમામ હુસેનને એક હાએનો નારો મારીને રોયા, અને ફરમાવા લાગા કે અવે બાનુએ

એકસ, ઝાંલી અકબરના ગુંસલ વાસતે પાણીની કંઈ દરકાર નથી, માટીથી નવડાવો, અને સોહાગના બદલે કશન પેહરાવો, અને તમારા ગલે લગાડીને દુદડા બનાવો.

રાવી કહેછે કે આ વાત સાંભળીને ઝાંલી અકબર ઉઠેઆ, અને કરબલાની ખોકથી તયમુમ કીધો, અને બીબી શહેરબાનુએ તેની સોહામણી આંખમાં સુરમો નાખેઆ, અને બાલોને સરખા કીધા, અને અંતર અને અંબર અંગમાં લગાડેડો અને ઉંચી પોશાક કશનની માફક પેહરાવી, હવે હવે એક બાજુ બીબી જંઝેનબે પકડી અને બીજી બાજુ બીબી શહેરબાનુએ થોભી અને આસતે લઈને ઝાંલી અકબરને હજરત ઇમામ હુસેન અંલએહિસ્સલામની ખીદમતમાં પોંદાંચાડેઆ.

રાવી કહેછે કે સુબહાનજલાહ તે નવજુવાન અઢાર [૧૮] વરસની ઉંમરના હતા. પોતાની બેડ બાજુના બાલ ખુલાછે, અને સલાહ સંબોધથી આરાસતા અને પીરાસતા થઈને હજરત ઇમામ હુસેન અંલએહિસ્સલામના મુજરાને આવેઆ, અને રોઈ રોઈને કહેવા લાગાકે અએ બાવાસાહેબ હવે મને મએદાનની ઇજાઝત આપો અને વધારે નહીં તરસાવો. હક હક તે વખતે હજરત ઇમામ હુસેન અંલએહિસ્સલામે પોતાના કલેબ ઉપર સંબરની સીલ મુકી, અને ઝાંલી અકબરને ઇજાઝત આપી.

રાવી કહેછે કે ઝાંલી અકબર પોતાના બાપથી રૂખસંત થઈને ખંડમાર્માં તશરીફ લાવેઆ, અને પોતાની કુઈઓ, અને બેહેનોને કહેવા લાગા કે અફ બેકસો, ઝાંરીઓ, અને અફ ઝાંલી અકબરને ચાહાવાં વારીઓ, હવે તમારા ઝાંલી અકબરને રૂખસંત કરો કેમકે બીજી વાર તેને નહીં જાસો, અને તમારા તે નવજુવાનને કયામત સુધી નહીં પામસો. એટલું કહીને આગલ વધેઆ, અને પોતાની માદર મેહેરબાનની સાંમે હાથ જોડીને ઊભા, અને રોઈ રોઈને કહેવા લાગા કે અફ માદરે મેહેરબાન, ઝાંલી અકબર નથી ચાહતો કે મારા બાવા સાહેબ પોતાનું માથું કપાવે, અને મારી આમાં બેવા કહેવાએ, તેટલામાટે

ઉમેદવાર આ વાતનો છું કે મને રૂખેસંત કરો, તમારું દુધ બખરો, અને અગર મારાથી કંઈ ભડંસીર અથવા કુસુર થઈ હોય તો તે મોઝાંશ કરો. હક હક શેહરખાનું અંલી અકબરના તુરાની શેહરો તંરૂ જોતા હતા, અને પોતાની આંખોથી પાણીનાં ચશમા ભરતા હતા, અને પોતાનું કલેશું પકડીને ઉભા હતા, હક હક ચ્યટલા માં બીબી સકીનાને કોઈએ આ વાત કહી કે અચ્ચ બીબી હવે તમારો મોટો ભાઈ અંલી અકબર તે પણ કુરખાનગાહમાં પોતાનું માથું કપાવા જાય છે. આ વાત સાંભળવાથી બીબી સકીના ઊગાડે પગે દોડી આવેઆ, અને અંલી અકબરની દામન પકડીને કહેવા લાગા કે અફ જોને ખંબાહર, અરે મુઝ બેકરાર દીલની બેહુનને રાહત આપનાર ભાઈ, મને વગર ભાઈની નહીં કરો, ખુંદાને વાસતે મફ દાને જાનીસતાનમાં નહીં જાઓ, મુઝ બેકસ અને નાદાન બેહુન ઉપર રહેમ આવો, કેમકે જે કોઈ મફદાનમાં જાય છે તે યાદો જીવતા આવતા નથી.

રાવી કહે છે કે અંલી અકબરે પોતાની બેહુન સકીનાને ઘણીક રીતે સમજાવીને હજરત ઇમામ હુસેન અંલહિલ્લિલામની ખીદમતમાં તશરીફ લાવેઆ, હક હક તે વખતે હજરત ઇમામ હુસેન અંલહિલ્લિલામે અંલી અકબરને પોતાને હાથે ઘોડા ઉપર સંવાર કીધા, અને ખુન દીલનો આંખોથી વરસાવા લાગા, અને કેટલેક છોટે તેને પોંહોંચાડી આવેઆ.

બીબી જંચેનબ અંલહિલ્લિલામથી રીવાયત છે કે તે વખતે હજરત ઇમામ હુસેન અંલહિલ્લિલામના મોહોડા તંરૂ મેં જાયું તો મું જાઉં છું કે કેટલાક રંગ થાય છે અને વલી પાછા બદલી જાય છે, ચ્યટલા સુધી કે તે ચેહરો સુરખ, સુરદ, અને જંરદ થઈગીઓ, અને આંખોથી આંસુનો દરીયા જારી હોતો.

રાવી કહે છે કે અંલી અકબર મફદાનમાં આવેઆ અને નીશાન મુહમ્મદી ઉભો કીધો. જ્યારે તે કાંશીરો બદનહોદાએ, અંલી અકબરને મફદાનમાં જાયા તેવારે ખુલદ આવાજથી કહેવા લાગા કે અફ યારો ખંબરદાર રહેજો

કેમકે આ વખતે હજારે ઈમામ હુસેન અલફિરસલામની મદદ વાસતે હજારે મુહમ્મદ મુસતંશ સંલિલાહ અલફિરે વ આલેહી વ સલમ રોજંદ રોજવાનથી તશરીફ લાવેઆછે, હવે કોનાથી લકસો? હવે ખેહતર તો એછે કે પોતપોતને રસતો પકડો.

રાવી ખયાન કરેછે કે અંલી અકબરે ચારે બાજુએ પોતાનો ઘોડો દોડાવતા હતા, અને કુશ અને શામના લશકરને દરહમ બરહમ કરી નાખતા હતા, એક પલકવારમાં સેંકડો હરામજાદાઓને મારેઆ, જહાનમ વાસંલ કીધા. નેવારે કોઈ પણ મલઉન તે જુવાન હાશમીની રૂબરૂ નહીં આવેઆ તોવારે અંલી અકબર ખંડમાની તંરફ ઘોડાની વાગ રેરવી અને હજારે ઈમામ હુસેન અલફિરસલામની ખીદમતમાં આવીને ઈલતેમાસ કીધી કે અફ બાવા સોહબ પેઆસોઘુ, પેઆસોઘુ. અગર એક ગોટ પાણીનો મને મલે તો ખુંદાના કુંસમ એકજ હુમલાથી આ કાફીરોના નામો નીશાનને પરદએ દુનીઆથી ઉખેડી નાખુ. આ કલામ સાંભલીને અંલી અકબરને આપે ગલે લગાડેઆ, અને હજારે મુહમ્મદ મુસતંશની અગુશતરી અંલી અકબરના મોહોડામાં નાખી, અને શરમાવા લાગા કે અફ અંલી અકબર ઘભરાવસો નહીં, હવે નજંદીકછે કે હોજં કવસર ઉપર તમારા દાદા અંલી અલ મુરતજાના હાથથી તમો સફરાબ થાઓ, અને ગુલશને જાનમાં તમારા લાઇઓ સાથે પણ સફરાબ થાસો.

રાવી કહેછે કે તે વખતે સઘલી બીબીઆએ હજારે અંલી અકબરને ઘેરી લીધા હતા અને આહ વ જોરી કરતા હતા, હફ હએ એટલામાં અંલી અકબરે પોતાનું મોહોંડું મએદાનની તંરફ કીધું, અને કુશીઓના લશકરની સાંમે જાઇને ઉભા. હએ હએ તરતજ તે ગુમરાહોની સીપાહે તેને સીઆ વાદળની માફક ઘેરી લીધા, અને ચારે તંરફથી તીર, તબર, ખંજર, અને બરછીઓનો વરસાદ વરસાવા લાગા, અને આખરકાર અંલી અકબર જંખેમોથી ચુર ચુર થઈ ગીઆ, જન

ઊંપર માથું રાખીને બેહોશ થઈ ગીઆ, ઘોડાની વાગ હાથમાંથી છુટી ગઈ.

રાવી કહેછે કે ઝાંલી અકબરના વશદાર ઘોડાએ પોતાના જંખેંઘી આકા ને પોતાની પીઠ ઉપર સંભાલીને મુખાલીશની શેજથી બીજી તરફનો રસતો લીધો, નથી કરીને ઇમામ હુસેન ઝાંલકિહસ્સલામની નજરથી ઝાંલી અકબર ઝાંકીય થઈ ગીઆ. જ્યારે ઇમામ હુસેન ઝાંલકિહસ્સલામે પોતાના રાહતે જાનને મઝ્ઝેદાનમાં ન જાયા તેવારે રોવા લાગ્યા, અને જ્યુલજનાહને ત્યાંથી દોડાવીને પોતાને મઝ્ઝેદાને કારન્જીરમાં પોંદોઆડેઆ, અને ત્યાં પણ ઝાંલી અકબરને ન દીઠા, તેવારે પોતાનું કલેજું પકડીને ઉભારીઆ, અને આખી જહાન આપની આંખોમાં તીરો તાર થઈ ગઈ, આપ ઘણું રોયા અને શરમાવા લાગ્યા કે અઝ્ઝે ઝાંલી અકબર, અઝ્ઝે ઝાંલો અકબર, તમે ક્યાં ગીઆ ? આ જાનીસતાનના મઝ્ઝેદાનમાં તું થઈ ગયું.

રાવી કહેછે કે ઝિરલામાં આવતા કાનમાં એક આવાજ આવેલ કે “અદરેકની” યાઝ્ઝેને જલદી આવી પોંદોઆ અને મારી ખંખર લેઓ. તે વખતે હજરત ઇમામ હુસેન પોતાના શરન્જ અરજુમંદની સદા સાંભલતા હતા, અને દુશમનોના લશકરને દરહમ બરહમ કરતા હતા, મગર તે મઝ્ઝેદાનમાં તે નજર આવતા ન હતા, પગલે પગલે પોતાના શરન્જ ઝાંલી અકબર માટે ઝંશ ખાતા હતા.

રાવી કહેછે કે તે બાદ હજરત ઇમામ હુસેન ઝાંલકિહસ્સલામ વલી ઝાંલી અકબરની બીજી નીદાને વાસતે મુનતજર ઉભા હતા પણ કસી રીતનો આવાજ ન સંભલાયો તેવારે આપ ઘણું બેકરાર થીઆ, અને પોતાના ઘોડા જ્યુલજનાહને આમ તેમ દોડાવવા લાગ્યા, અને ઘણું દુર નીકલી ગીઆ. હક હક હજરત ઝાંલી અકબર એક રોગસતાનમાં, પાણી વગર જેમ માછલી તડશડે તેમ તડશડી રહેઆ હતા, અને આ કંતેઆ જાંબાન મુબારકથી શરમાવી રહેઆ હતા.

કર્તવ્ય.

રહુ ગુર્જરમેં હુએ પડા અફ બર્જત ગર મેરા ગુંબાર,
અહેરે હકં ઉસ રાહ સવારે દુર્ગહાં કે લા ઉદર.
છ નહીં તનસે મેરે નીકલે હફ અર્જ અહેરે ખુંદા,
કુએ જાનાંમેં ચે લેજા મેરી જાનીઅસે ખંબર.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે આ દરદ નાક આવાજના સાંભલવાથી હર્જરત ધમામ હુસેન ઘોડાથી નીચે ઉતરેઆ, અને અંલી અકબરની લારા પાસે જાઇ ખેઠા અને તેનું માથું મુબારક ખોળામાં લઇને પોતાની આસતીનથી લોહીથી ભરેલું મોહોડું લુછવા લાગા, અને પોતાની જાંબાન મુબારકથી શરમાવા લાગા કે અફ મારા જાન, અને અફ મારા રૂહ, હવે તમે આ દુખોથી ભરેલી દુની આથી નજાત પામેઆ અને મારી પાણુ છંદગી તમામ થઇ, અફ ખેટા અગર તમે ન હોવો તો ખીક પડનો આ દુનીઆ અને છંદગાની ઊપર, હવે તમે ખુશી થાઓ કે હું પાણુ તમારી પાછળ આવી પ્રોંહાંચુંધુ. એવીરીતે વીલાપ કરેઆ બાદ અંલી અકબરની લારાને પોતાના ઘોડા ઉપર બાંધી, અને ખંડમાની તંરશ મોહોડું ફીધું, તે વખતે અંલી અકબરમાં હજી થોડોક દમ હતો, જેવારે આપ ખંડમાની નજંદીક આવેઆ તેવારે હાએ મારીને રોવા લાગા અને તમામ અહુલેબએતે રીસાલતને શરમાવા લાગા કે અફ ગંરીખો, અને અફ લાચારો, જલહી આવો, આ તમારા અંલી અકબરનો દીદાર આખરી જુઓ. હફ હફ આ કલામ સાંભલતાંજ પરદાની અંદર બેસવાવાલી સઘલી બીબીઓ એકદમ દોડી આવીઆ, અને અંલી અકબરને ઘેરી લીધા, અને એક કયામત થઇ પડી.

રાવી કહેછે કે તે વખતે અંલી અકબરે પોતાની આંખો ઉઘાડી અને

સઘંલી બીબીચ્ચાને કહેવા લાગા કે હવે મને રૂખંસંત કરો, આહ, વાવડલા, ચ્ચેટલી વાત કહીને ઝંલી અકબરે ઝંશ ખાધું, અને તેના બુલબુલી રૂહે કંડાલીબે અન ફેરી મુકીને શહાદતના પરોથી ગુલશને જંજીતની તંરશ રવાના થીચ્ચો. તે વખત બીબી શેહેરબાનું ઝંલી અકબરના પગના તલીઆ પોતાની આંખોથી મલતા હતા અને આ તુહો જાનગાહ જંબાન મુબારકથી અદા કરતા હતા.

નુહો.

બાનોને કહા પીટકે સર ખાક ઉડાકર, હફ હફ ઝંલી અકબર; .
 ફીસ તંરહકા નેજાં ચે લગા છાતીકે અંદર, હચ્ચે હચ્ચે ઝંલી અકબર. ૧
 હમશીકલે નબી તુઝકો લઈનોને ન જાના, અચ્ચે આહમદે સાની;
 ઝોર તુઝકો ન સમજે ખંલશે સીબતેં પયમબર હચ્ચે હચ્ચે ઝંલી અકબર. ૨
 કયા ઊનકો ન માચ્ચેલુમથા હફ જંહેરાકા પોતા, ચે સરવે ખીરામાન;
 કર કાલા ફેલમ બાંધીચોને તોજસે કંદકર, હચ્ચે હચ્ચે ઝંલી અકબર. ૩
 ચ્ચેકબારગી નો ખવશે નબી નીલસે લુલાયા, ઝોર તુઝકો કીયા ફેતલ,
 કાશિરથે મુસલમાંથે ચે કચ્ચેસેથે સીતમબર, હચ્ચે હચ્ચે ઝંલી અકબર. ૪
 છાતીકા તરે દખકે મુરાખં પેઆરે, રટતા હચ્ચે કલેબા;
 ફરીયાદ કહું કીસસે મચ્ચે કીસમત જલ્લી જાકર, હચ્ચે હચ્ચે ઝંલી અકબર. ૫
 ચેહ શકલ તેરી મુઝસે તો દખી નહીં જાતી, આહમદકી કુહાઈ;
 મારા હચ્ચે લઈનોને મેરે કુખમે ખંજર, હફ હફ ઝંલી અકબર. ૬
 અબ આગ મેરી કુખકી કચુકર ચે બુઝેગી, બે તરહા હચ્ચે ભડકી,
 કીસસે કંડું સોજંશ હચ્ચે બે કુછ સીનેકે અંદર, હફ હફ ઝંલી અકબર. ૭
 લુટો ગંધ મચ્ચે આનકે ઇસ દશતે બલામે, ગંરદીશસે ફલકકે;
 નો તુઝસા મેરા ચાંદ મીલા ખાકકે અંદર, હચ્ચે હચ્ચે ઝંલી અકબર. ૮

તા હશર તડપતી રહુગી ગારકે ગાંઢર, ઈસ દરકસે ખેટા,
 હરગીજં ન લગેગી ચે મેરી પીઠ જંમીપર, હડ હડ અંલી અકબર. ૯
 ચે હડદરીને કયા કહું વો નર્વહા કહા હડ, મત પુછો અંજંનાં,
 જસને ચે સુના કહેને લગા આંસુ બહા કર, હડ હડ અંલી અકબર. ૧૦
 ધનીં લિલોહા હે વ ધનીં ધલકહે રાનઉંન.

મજલીસ ધવીસમી.

સંલલલાહુ અંલકકા યા અબા અંબદિલાહે,
 સંલલલાહુ અંલકકા યા ધખને રસુલિલાહે,
 વઅંલલ મુસતશહેદીના મઆકા યા લકતની,
 કુનતા મઆકુમ શ અકુર્જા શવજંત અંજંમા.

નજમ.

આદમ હડ ઈસ મુસીબતે પુર ગંમમેં મુબતીલા,
 હુબા સફીના જુહકા દર મવને કરબલા.
 દેખી હઝે તુને આતરો નમરૂદ અફ ખંલીલ,
 રાંબીરકે જગરકાલી દુક શૌલા દેખ આ.
 મુસાને કીસ અલમમેં કીઆ બામા નીલગું
 ઈસા હઝે સુરખં પહેને હુવે કીસલીઝે કંબા.
 ગોયા બરાહે માતમેં સુલતાને દીં હુસેન,
 રોતેં હઝે ઈસ કંદર નો ચે સખ મીલકે અંબીયાં.

હફ હર નખી બરાચ્ચે નખી ખંતા વ મલુલ,
 કચ્ચેસા જીગરપે દાગં નખીકે ચે પડ ગયા.
 સર પીટે ઇસ અલમમેં અંલી કુછ અજબ નહીં,
 ખાવેં પછાડી શતેમા ઇસ ગંમમે હચ્ચે બજા.
 હચ્ચે શોરો ગુલ જંમીસેં લગા કર ચે તા બ અરશ,
 ઇસ ગંમમેં જસકો દેખો વો હચ્ચે સર પટક રહા.
 ખંફમેમેં બચ્ચેહીં રોતી હચ્ચે જંહુરાકી જાધયાં,
 દેવડીપે સર નિગું હચ્ચે ખડા શાહકા બાદયા.
 તહેરીર ઇસ અલમકો કહું કયા મચ્ચે હફદરી,
 રૂખંસેત હરમસે હાકે ચલા શાહે કરબલા.

અફ મોહીખાને હુસેનો, હીકાયત જીગર સોજંના લખવા વાલાચ્ચો અને
 શીવાયત ગંમ વ અદાજંના બયાન કરવા વાલાચ્ચો આ અહેવાલે પુર મલાલને
 ચ્ચેવી રીતે બયાન કરેછે કે નવારે હજંરત અંલી અકબરે જામ . શાહાદતનું
 પીધું તેવારે અંલી અસંગર, અને હજંરત જંહુલખાખેદીન સીવાચ્ચે ઇમામ
 હુસેન અંલચ્ચેહિસંલામના લશકરમાં કોઈ બાકી ન હતો ને લડવાને મચ્ચેદા
 નમાં જાચ્ચે.

રાવી પુરગંમ બયાન કરેછે કે તે વખતે હજંરત ઇમામ હુસેન અંલચ્ચેહિ
 સંલામ પોતે ઘોડા ઉપર સવારથીઆ તેવારે પરદાની અંદર ખેસવાવાલી
 બીબીચ્ચામાં જાણે કયામત થઈ રહી હતી, ચ્ચેટલામાં બીબી જંચ્ચેનબ
 અંલચ્ચેહિસંલામે આવીને અંરજ કીધી કે, અચ્ચે મુહમ્મદ મુસંતેશના જીગર
 ગોશા, અને અંલી અલ મુરતખાના સરવરે સીના, આ જશકાર જંમાનાના
 જુલમો સીતમથી અહેલેખચ્ચેતના ઘર ઉપર તું તું નં થયું? કઈ વાત ઉપર અમે
 ઝંરીઓ ખેકસોચ્ચે સંખર ન કીધા? પણ અશસોસ હવે કલેજી મોહોડામાં આવી

જાએછે, અને જીગર શરી જાએછે, અને ઝાંલી અસંગરેનું સસકવું, આ આં ખાથી નથી જોવાતું, હાએ હાએ તેની માદરે મેહરખાનનું દુધ સુકાઈ ગીઊંછે, નથી તે દુધ પીનાર બાલક પેઆસની શીદેતથી હલાકંતની નજદીક પોંહાંચેઆછે, એક બુંદ પાણી ન મલીઊં કે નથી તે બાલકની જાન બચે.

રાવી કહેછે કે આ કલામ સાંભલીને હજરત ઈમામ હુસેન ઝાંલએહિસ્સ લામ રોયા, અને શરમાવા લાગા કે તે તીશના લખને મારી પાસે લઈ આવો કે તેને હું તે કાશીરા બેઈમાનાની સાંમે લઈજાઊં, કદાચજ તેઓના દીલમાં રહુમ આવે તો તે મારા નહાના મુસાશીરને થોડું પાણી પીવરાવે. તે બાદ બીબી જાએનબ ખાતુન ઝાંલી અસંગરેને પોતાના ગલાથી લગાડીને હજરત ઈમામ હુસેન અલએહિસ્સલામની પાસે લાવેઆ.

રાવી કહેછે કે હજરત ઈમામ હુસેન ઝાંલકિહિસ્સલામ ઝાંલી અસંગરેને લઈને જીલજીનાહ ઉપર સવાર થીઆ અને મકદાને જાનીસતાનમાં તે શામીઆ, અને કુશીઆની રૂબરૂ જાઈને કહેવા લાગા કે અફયારો ખુંદા નાતરસો, અગર તમારો ગુનાહગાર છું તોહું છું, આ દુધ પીનાર બચેઆએ તો કાંઈ તમારી તકસીર કરી નથી, હવે ખુંદાના વાસતે એના ઉપર રહુમ ખાએ, એટલે એને એક બુંદ પાણી પીવરાવો, કેમકે આ નાદાન બચેઆની માનું દુધ પણ સુકાઈ ગીઊંછે, નથી પેઆસની શીદેતથી કલેજી મોહોડામાં આવી રહીઊં છે.

રાવી કહેછે કે આ કલામ સાંભલીને સંગદીલોએ બદનહાદોએ જવાબ આ પેઆ કે અએ આખરી જમાનાના પએગમબરના નવાસા, જો કે તમામ દુનીઆનું પાણી અમારા હાથમાં હોએ તો પણ પીસરે જીઆદના હુકમ સીવાએ એક કંતેરો પણ ન આપીએ, અને તમારા શરજદાને પિઆસાજ જીઆહ કરસું, હાએ હાએ હાનુજ એજ ગુશતગુમાં હતા એટલામાં હરમલ થયને કાહેલી નામનો એક મલ ઉંત ને તીરઅંદાજમાં ઘણો કમાલ રાખતો હતો તેણે પોતાની કમાનનાં ચિહ્નમાં એક

તીરં ચકાવીને હજારંત ઇમામ હુસેન અંલઅમિહિસ્સલામની તંરશ મારીઊં, હઅ્યે હઅ્યે તે તીર હજારંત અંલી અસંગરના સુકા ગલા ઉપર લાગું. આ હાલ નાઇને હજારંત ઇમામ હુસેન અંલઅમિહિસ્સલામ ઘણું રોયા, અને પોતાના કલેજ ઉપર હાથ મુકીને તે તીર જાનીસનાત અંલી અસંગરના ગલામાંથી લોહીથી ભરેલું કાહાડીઊં, કે તેજ વખત અંલી અસંગરના નાજનીન અને સુકા ગલામાંથી એક ધુવારો લોહીનો છુટેઆ, અને તે લોહી વહેવા લાગું. અંલી અસંગરની લોહીને હજારંત ઇમામ હુસેન અંલઅમિહિસ્સલામ પોતાની દામનથી સાફ કરતા હતા અને જમીન ઉપર પડવા નહીં દેતા હતા. આખરકાર, તે દુધ પીનાર અઝીને શહીદ થઅ્યેલા આપ ખંડમાર્માં લઈ આવેઆ અને બીબી શેહરઆનુંને બોલાવીને કહેવા લાગાંકે આ શહીદ એકસ અને મજલુમે બેઅસને લેઆ, કેમકે એ પાણુ આખે કવસરથી સઅ્યેરાય થીઆછે, અને રોજઅ્યે રીજવાનની તંરશ નઈ વસેઆછે. હઅ્યે હઅ્યે બીબી શેહરઆનુઅ્યે અંલી અસંગરને ગલે લગાડેઆ, અને પોતાનાં દરદનાક જગરમાંથી એક થંડી હઅ્યે અલી મારી કે બેહાશ થઈ ગીઆ, જ્યારે હાશમાં આવેઆ તેવારે પોતાની જાંબાંન મુખારકથી આ બેચાર અઅ્યેત શરમાવા લાગા.

ખઅ્યેત.

જસ ઘડી બેટા મેરી ગાદીસે તુ જાતા રહા,

ચે જહાં આંખુમે સબ મેરે અંધેરા હોગયા.

રાહતે અશજાંથાતુહી એક બેટા ઇસ અહેવાલમે,

ઊઠ ગયા સો ઇસ. જહાંસે કૌન ગૈમકશહો મેરા.

ચલખસા બાગે જહાંસે અઅ્યે ગુલે બુસતાને નાન,

ખારે હીજરાં અબ મેરે દીલમે ખટકતા રહે ગયા.

મગર નેવારે ઇમામ હુસેન અંલઅલ્હિસ્સલામે બીબી શેહરબાનુની આ હાલત નોંધ તેવારે આપ પણ બેઅખતીઆર રેવા લાગા, અને ફરમાવા લાગા કે અઅ બીબી સંખર કરો, પોતાને પોતાના હાથે હલાક ન કરો.

અિક રીવાયતમાં અેવી રીતે લખેલું છે કે હજરત ઇમામ હુસેન અલઅલ્હિસ્સલામ અંલી અસંગરને મફદાને બનીસતાનમાંથી અંઅમામાં લઈ આવેઆ, અને રોઈ રોઈને કહેવા લાગા કે અઅ બીબીઆ, પરદાની બેસનારીઆ, જલદીથી આવો, આ દુધ પીનાર બચીને પણ આખે કવસરથી સંઅેરાબ કીધા.

રાવી કહ્યું કે આ વાત સાંભળવાથી બીબી જંઅેનબ, અને કુલસુમ, અને સકીના અને જનાબે શેહરબાનુ, અે સઘલા આવીને અંલી અસંગરની લાશને ઘેરી લીધી, અને પછાંડી ખાઈ ખાઈને પોતાનાં બાલ નોચવા લાગા, ખુંસુંસેન બીબી શેહરબાનુઅે અેવી આહ વં જોરી કીધી કે બેહોશ થઈ ગીઆ, નેવારે હોશમાં આવેઆ તેવારે આ તુહો પોતાની જંબાન મુબારકથી અંદા કરવા લાગા અને વીલાપ કરવા લાગા.

નુહો.

બાનોને કહા પીટકે સર દેકે દોહાઇ,	હઅે હઅે અંલી અસંગર;	
તકંદીરને મુઝ માં કો તેરી લાશ દીખાઇ,	હઅે હઅે અંલી અસંગર.	૧
અરમાનથી દીલમેં કે તેરા બ્યાહ કફંગી	છોટેહીસે સીનમેં;	
સો સાલગીરાલી ચે તેરી હોને ન પાઇ,	હઅે હઅે અંલી અસંગર.	૨
અફસોસ મેરે સામને દુહહા ન બના તુ;	ચે રહે ગયા અરમાન;	
દુહહનલી તેરે બ્યાહકી ઘરમેં ન મઅે લાઇ,	હઅે હઅે અંલી અસંગર	૩
તુમ બેલ ગઅે હાથોંહી હાથોંપે સેદ અફસોસ, અઅે લાડલે મેરે;		
પાંઉલી તુમહે ચલતે ન મઅે દેખને પાઇ,	હઅે હઅે અંલી અસંગર	૪

યે કુરતે શત્રુકે કહો પહેનાઈ મઝ્યં કીસકો,	અળ બદલે તુમહારે;	
યાહાં તુમકો તો તકંદીરને હઝ્યે કશની પહેનાઈ;	હઝ્યે હઝ્યે ઝાંલી અસંગૈર	૫
મઝ્યં કહેતીથી તું શતેહા દીલવાઝ્યેગા મેરા,	ઝોર દશન કરેગા;	
અશસોસ તેરે આગે મુઝે ભાત ન આઈ;	હક હક ઝાંલી અસંગૈર.	૬
કીસ તરાહસે બેખુંદહા પડે સોતેહા અબતક,	કરવટલી નહીં લી;	
ઝોસી તુમહે અશીયુન યાહાં કીસને ખીલાઈ,	હક હક ઝાંલી અસંગૈર	૭
યે આંદ મેરા હુબ ગયા ખુને શકંમે;	ખા લીરકા પઝ્યેકાન;	
ઈસ ગંમસે મેરી આંખોમે હક તીરગી છાઈ;	હક હક ઝાંલી અસંગૈર.	૮
આવાજ મેરી સુનતેહી આતથે મેરે પાસં;	ગોદીમે હુમક કર;	
અળ રોના મેરા સુનકે પલકલી ન ઊઠાઈ,	હક હક ઝાંલી અસંગૈર.	૯
કલતક તો પડે કરતથે આંખોસે ઇશારે;	તુમ દુધ કે ખાતર;	
યે આજ ખંમોશી તુમહે કીસ તરેહુકી આઈ,	હક હક ઝાંલી અસંગૈર.	૧૦
નહેલાતી ન થી મફ કલી અંઝનાઈમે તુમકો,	અફ યુસરે સાની ;	
યાહાં લાશ તેરી ખુનકે દરીયામે નહાઈ,	હક હક ઝાંલી અસંગૈર	૧૧
મુઝ માંસે જો તુમ રૂંકે જંગલમે પડેહા,	અફ નાજનીન મેરે ;	
યે ગોદ મેરી પેઆરે તુમે કયું ન ખુશઆઈ,	હક હક ઝાંલી અસંગૈર.	૧૨
બે ગોદ મેરે નીંદ ન આતીથી તુમે હાઝ્યે,	અફ પેઆરે ઘડીતર ;	
અળ નીંદ તુમહે ખાંકપે કીસ તરહાસે આઈ,	હક હક ઝાંલી અસંગૈર.	૧૩
સુનતા નહીં શરીયાદ યાહાં ઇસ ઘડી કોઈ,	મુઝ કુખ જલીકી;	
દેતી હું ખડી કબસે મુહમ્મંદકી દોહાઈ,	હક હક ઝાંલી અસંગૈર	૧૪
અફ હકદંરી અળ તાળ કાંહાં કયું કે લીખે હમ, ઊસ દુખીયાકી જોરી;		
જીસ તરહાંસે કહેતીથી વો અશલાક સતાઈ,	હક હક ઝાંલી અસંગૈર	૧૫

ધનાં લિલાહુ વ ધનાં ઇલહુ રાનેઉન.

મજલીસ સત્તાવીસમી.

સૈલલલાહુ અંલિકા યા અબા અંબદિલાહુ,
સૈલલલાહુ અંલિકા યા ઇબને રસુલિલાહુ,
વઅંલલ મુસતશહેદીના મઅંસકા યા લફતની,
કુનતા મઅોકુમ ર. અધુર્ગ. શેઝન અંઅમા.

— ૦૨૭૦ —

પેશખવાની.

- અએ અંઅનો આન રનમે મરને જાતા હક હુસેન,
તીશના લખ હએ યારે યાબર સર કટાતા હએ હુસેન. ૧
- તીન દીનમે પેઆસકે મારે અનખ અહેવાલ હએ,
હોટોપે સુખી જંબાં અપની શીરાતા હએ હુસેન. ૨
- આંબીદ બીમાર બીસતર પર પડા હએ નાતવાં
હએ રૂખંસંતકે લીએ ઉસકો જગાતા હએ હુસેન. ૩
- ખાનુએ બેકસ ખડી હએગી સકીનાકો લીએ,
દખ ઉસકો આંખોસે આંસુ બહાતા હક હુસેન. ૪
- સામને કુબરા ખડી હએ રાતકોથાં જસકા બ્યાહ,
મરગયા દુહા ઉસે છાતી લગાતા હએ હુસેન. ૫
- જંબેનબે બેકસ પડી હએ પાંઉપર બેઆખતીઆર,
ઉસકો રો રો કર જંબી પરસે ઉઠાતા હએ હુસેન. ૬

- એક તંરશ કુલસુમકા યારે ગીરેખાં ચાક હચ્ચે,
એક તંરશ મુલેસે અસંગેરકો ખુલાતા હચ્ચે હુસેન. ૭
- નહને હાથોસે સકીના પીટતી હચ્ચે • અપના સર,
જીં જીં હરચ્ચેકસે વીદા અપની સુનાતા હચ્ચે હુસેન. ૮
- મતહો ના ઊમચ્ચેદ તું અપને ગુનાહોપર અંતી,
દખ તુઝકો કીસ તંરહસે યઅશવાતા હચ્ચે હુસેન. ૯

અચ્ચે મોહીઝાને હુસેનો, હજરત ઇમામ હુસેન અંલહિદિસ્સલામની મુસી
ખતનાં સાંભલનારાચ્ચો, રાવી કહુછે કે અંલી અસંગેર સુધાં, સીતર ને ખે અહુતેર
તન કરખલાના મફદાનમાં સઘલા શહીદ થઈ ચુકા, તે વખત પરવરદીગાર સીવાફ
આપનો કોઇ યાર અને યાવર ન હતા, મગર હજરત જંફુલઝાએદીન ખાકી
હતા, તે યણુ ખીમાર હતા, અને તપની શીદ્દત એવી હતી કે નથી તમામ
મોહોડાનું રંગ જંરદ થઈ રહીઊં હતું, અને એટલી નાતવાની હતી કે ખીધાના
ઉપરથી ઉઠી શકતા ન હતા. હચ્ચે હચ્ચે નવારે હજરત ઇમામ હુસેન અંલહિદિ
સ્સલામે પોતાને તને તનહા નેત્યા, તેવારે રોવા લાગા, અને પોતાની આંખોથી
યાણીને બદલે લોહીના કુંતેરા ટપકાવવા લાગા, હચ્ચે હચ્ચે તે વખત આપ પોતાની
બેહુન જંઝેનખ અંલહિદિસ્સામને એવી રીતે શરમાવા લાગા.

નુહો.

જંઝેનખસે કહા શાહને કે અફ જંઝેનખે દીલગીર,	મીલના હો તો મીલલો;
મચ્ચે જાતાહું મચ્ચે જાતાહું મચ્ચે જાતાહું હમશીર,	મીલના હો તો મીલલો. ૧
અખ પેઆંસસે તો આ ગઈ હફ જાન લખોંપર,	ઝૌર દુર હચ્ચે ફંવસર;
બસ પીતાહું નાચાર મચ્ચે આખે ફમે હમશીર,	મીલના હો તો મીલલો. ૨

ચે અમકા મેરા જાના નહીં ખાલી અજં ધસારે,
 માલુન નહીં તુમકો જો હમ્મે ખવાહીરો તકેદીર,
 અગ હલકે હમ્મે શીખીરકા ઝોર શીમરકા ખંજર,
 જળ મરગયા શીશમાહ તલક હલકે ખો તીર,
 ઇત વદેતકી ખાતે મેરી તુમ જાનો ગંનીમત,
 ચે યાદ રખો શિરકે ન ઘર આઝમિયા.શીખીર,
 અસંગેરકે તો દીદારકા મઝમે પેઆસા હું ધસદમ,
 ઝોર પેઆસા મેરે ખુનકા હમ્મે લશકરે ખેપીર,
 ચે અમકી જુદાઇ હમ્મે કયામતકી જુદાઇ,
 શીર કાંમ નહીં આઝમગી ખવાહીર કોઇ તદખીર
 ક્યું તુમને અલીસેહી કીઝમે બાલ પરશાન,
 ક્યું મુંહકો મેરે દખતેહો સુરતે તસવીર,
 ખામોશહો ખામોશહો અફ વાસેરે દીલગીર,
 અખ છતા ન શીર આઊંગા કરદેતાહું તહેરીર,

અફ જંદનમે નાચાર; મીલના હો તો મીલતો ૩
 અઝમે જંઝનમે મુજંતર; મીલના હો તો મીલ લો. ૪
 ખસ હોગઇ રીક્કત, મીલના હો તો મીલતો ૫
 અફ જંદનમે પુરખમ; મીલના હો તો મીલતો. ૬
 સચ કહેતા હફ ભાઇ; મીલના હો તો મીલતો. ૭
 હફરાન હું હફરાન; મીલના હો તો મીલતો. ૮
 શરમાતેથે શખીર, મીલના હો તો મીલતો. ૯

રાવી કહેછે કે તે બાદ હજારત ઇમામ હુસેન અંલકહિરસલામે પોતાની
 સવારી મંગાવી, તે વખત બીબી જંદનખ ખાતુન આપની દામન પકડીને આ તુહો
 પડવા લાગા.

નુહો.

અહલાઇ ચે સર પીટકે ખાતુનકી બાઇ, મઝમે જાને ન દુંગી,
 દીસ વાસતે હજારતને સવારી હમ્મે મંગાઇ, મઝમે જાને ન દુંગી. ૧
 કુલ પંજતને પાકમે ઝેક આપકા દંમ હમ્મે, સો દખતી હું મઝમે;
 જળ તુમલી ઉડે હૈન્દગી દુશવાર હમ્મે ભાઇ, મઝમે જાને ન દુંગી ૨

- કુરબાન બહેન આપકી ગુરબતમે સરાસર, ઇસ દશતે બલામે ;
આતે હુએ નજર અપને સબ આસારે તબાહી, મએ જાને ન હુંગી. ૩
અબલ તો ગરીબુલ વતની ફસરી કુરબત, ઓર ઉસપે હરસુ ;
બાદલકી તેરહે ફશમનોકી શેઝ હુએ છાઇ. મએ જાને ન હુંગી. ૪
દુખ દરદગંદા માંને મેરે ભરકે મુસીબત, ઉસ શકે કશીમે ;
કીસ આહસે પાલાથા વો મીટતી હુએ કેમાઇ, મએ જાને ન હુંગી. ૫
: બે જુરમો ખંતો હફ્ત હુએ ઇન આંખોકે આગે, કીસ જુલમો જશસે ;
અઠારા યગાનોકી અરાબર હુએ સશઇ, મએ જાને ન હુંગી. ૬
મિનતસે લજામતસે સમાજતસે બીરાદર, કુઇ હોવે મગર આજ ;
મફદાનકી જાનીબ તુમે કરનેકો લડાઇ, મએ જાને ન હુંગી. ૭
બાજ આઇ સકુનતસે મએ ઇસ મુલકે અંરબકે, જાની તો બચ ન ગઇ ;
ઇસ શાહીસે બહેતર હુએ કીસી દરકી ગદાઇ, મએ જાને ન હુંગી. ૮
મહેશરમે મતી તુઝકો અઆએગી સંકરસે, યે શતીમા કહેકર ;
હાં હાં અફ શેરશતો યે હમારા હુએ શીદાઇ, મએ જાને ન હુંગી. ૯
જંદનબ અંલકિહરસલામનો આ લુહો સાંભલીને હજરત.ઇમામ હુસેને પોતાની
અશમોમાંથી પાણીની નહેર જારી કીધી, અને એવી. મુસીબતના વખતે પાણુ
જંદનબે ખાંતુનને તસદલી અને દીલાસો આપવા લાગા અને આ લુહો પોતાની
જંબાન મુબારકથી શરમાવા લાગા.

નુહો.

- શબીરને જંદનબસે કહા અફ મેરી હમશીર, કુઇ શીકર ન કરના ;
હોના હુએ વોહી આહુગા. ના હાકીમે તકદીર, કુઇ શીકર ન કરના. ૧

યે રંગા ઝંના રોનું અવલસે હુએ પએદા,	ઉનકી નહીં પરવા ;
મખંસુસે આઈમીકી હુઈ વીરસા વ જાગીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૨
યાહાં નૌર હુએ જંહરાકા ન કૌચુ હઉ ઝંલોકા,	ન શાહ રસુલકા ;
શુદની નહી ટલતી હુએ અગર લાખ હો તદબીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૩
સક્રાએ હરમ હોકેથા ઝંઝાસકો મરના,	કૌસમકો શહાના ;
અકબરકે લીએ અરછીથી અસંઝરકે લીએ તીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૪
મકસુમ તુમહારા હુએ કે બલવેમેં શીરે તુમ,	રંસીસે બંધો તુમ ;
ઝૌર ઝંઝીદ બીમારકે હો પાંઉમેં જૌનજીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૫
મરના હુએ સકીનાકો ઉસી કંઝેદે અલમમે,	ઈનદાને સીતમમેં ;
થોહી દીના તુમમે વો મહેમાન હઉ દીલગીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૬
કુઅરાકો કનીછકે લીએ માંગે જોલીમ,	માનેગા ન હાકીમ ;
હો જાએગી યે નારો જશ કાબીલે તહેરીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૭
ખંદમેમે નીકલના નહીં મએદાનકો જાના,	નો દખના સહેના ;
હરઅંદ કે ચલ જાએ મેરે હલકંપે શમશીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૮
કપરેલી ઉતારેંગે શહીદાંકે બદનસે,	હૌડાએંગે ઘોડે ;
અઠારા નબી શતેમા કે લારોંપે બેપીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૯
દુનીઆમે રહેગા મેરી ઇસ પેઆસકા ચરચા,	અવબીસ પહેરકાં ;
પીલવાએંગે મોહસન મેરે આબે શકરો શીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૧૦
કાજીબ હુએ જીસે હુએ યાંહાં દાવએ ઇનલહકે,	જીજ કાદરે મુતલક ;
વકંશ હુએ કોઈ દમકા સમજનેકો જવાં પીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૧૧
ખાસાંન ખુંદા કે યે શિર્ગા દખકે રોદાદ,	અલાહકો કરયાદ ;
એખવાને શયાતી હાં અગર લાખ ગુલુગીર,	કુઈ શીકર ન કરના. ૧૨
રાવી કહેછે કે તે બાદ હજરત ઇમામ હુસેન અલફહિરસલામે મએદાને	

જાનોસતાનની તૈરફ જાવાની તથ્યારી કીધી, ઝેટલામાં હજરત જંઝેનુલ
 આંખેદીન અંલઝ્ઝિહસ્સલામ આપની ખીદમતમાં તશરીફ લાવેઆ, અને કહેવા
 લાગા કે અઝ્ઝે બાવાસાહેબ હું પણ હવે આ મઝ્ઝેદાને કારજોરમાં જાઉં, અને
 માફ માથું આપના કુંદમ મુબારકપર શીદા કરું, અને મારા લાઘઝ્ઝાથી જઈમલું,
 અને શહાદતનો દરજો હાસિલ કરું. આ કલામ સાંભલતાંજ હજરત ઇમામ હુસેન
 અંલઝ્ઝિહસ્સલામની આંખોમાં આંસુ ભરાઈ આવેઆ, અને જંઝેનુલઆંખેદીનને
 ગલે લગાડીને કહેવા લાગા કે અઝ્ઝે જાને પીદર, અને અફ રૂહ રવાને પીદર,
 ખુંદાના વાસતે ખંઝેમાથી તમો કુંદમ બાહાર ન રાખો, અને મઝ્ઝેદાનમાં ન
 જાઓ, કેમકે મેં અમ્મા શતેમા જંહુરા, અને મારા બાવા અંલી અલ મુરત
 જાની જંબાનથી સાંભલીઊંછે કે તમારથી મારી નસલ કયામત સુધી બાકી રહેસે,
 હવે હું પણ તમને વસીયત કરું છું કે તમો આ સઘલા અહુલેઅઝ્ઝેત ઉપર તમારી
 દામનનો સાચો રાખજો, અને નાના મુહમ્મદ મુસંતશની, અને બાવા અંલી અલ
 મુરતજાની અને હસનલ મુજતબાની જેન અમાનતો મારી પાસેછે તે હું સઘલી
 અમાનતો તમને સોપું છું, તેમાં પેહલું તો કલામે ઇલાહી, અને તમામ હકાયક
 અને હદીસો રસુલે ખુંદા સંલિલાઈ અંલઝ્ઝિહ વ આલેહી વ સલમની.

રાવી કહેછે કે ઝેટલી વાત કરીને અધલીન અને આંખેરીનની અમાનતો,
 અને નેટલા ઈલમ હતા ન અહુલેઅઝ્ઝેત સીવાઝ્ઝે બીજા કોઈને પણ ખંબર ન
 હતા તે સઘલા હજરત ઇમામ જંહુલ આંખેદીનને જાહેર કીધા.

તે બાદ હજરત ઇમામ હુસેન અંલઝ્ઝિહસ્સલામ ફરમાવા લાગા કે હવે મારો
 કપડાનો બુકંચો લાવો અને રૂખંસત કરો, હફ હુઝ્ઝે નવારે આ ખંબર તમામ
 અહુલેઅઝ્ઝેતને થઈ તેવારે સઘલી. બીબીઝા ઝેટલા સુધી રોઈ, અને પીટવા લાગી
 કે પીટતાં પીટતાં પોતાને હલાક કરી નાખેઆં. તે બાદ હજરત ઇમામ હુસેન
 અંલઝ્ઝિહસ્સલામે જામો મીસરી પેહરેઝ્ઝા, અને અંન્નામો રસુલે ખુંદાનો માથા

ઉપર બાંધેઆ, અને હજારેત અમીર હુમજાની ઢાલ બાજુ ઉપર બાંધી, અને જુલક કાર હજારેત મુરતજાં ચાલીની હુમાયલ કીધી, અને જુલજનાહ પર સંવાર થીઆ અને જંબાન મુબારકથી શરમાવા લાગા.

નજમ.

અબ મેરી બારી હુથ લો અલવીદા, અલવીદા અફ દોસ્તદારો અલવીદા.
 હુબ બોહાત દેબોગે મરનેસે મેરે, મચ્ચે ચલા કહિતાહુ રોરો અલવીદા.
 મચ્ચે કહાં ચાર તુમ કહાં અચ્ચે બેકસો, આખરી હુચ્ચે તુમસે મુઝકો અલવીદા.
 સર કરૂંગા આજ ઉમ્મીત પર નીમાર, તન કહેગા સરસે રોરો અલવીદા.

હાસેલ કલામ સઘલાને ગલે લગાડીને સંખર કરવા શરમાવતા હતા, હુચ્ચે હુચ્ચે તે વખતે સઘલી બીબીઆ જુલજનાહને ઘેરીને ઉભા હતા, અને રોઈ રોઈને કહેતા હતા કે અચ્ચે સાહેબ તમો અમને આ જાલીમો ખુંદા નાતરસોની વચમાં છાડીને જાચોછો પણ કોને સોપી જાચોછો, આ બદકીરદાર અમને સતાવસે, મુલકા મુલક શીરાવસે, અને બીબી શહેરબાનુ આપનો દામન પકડીને આ જુહો પાતાની જંબાન મુબારકથી શરમાવા લાગા.

નુહો.

બાનાને કહા રોરોકે બા નાલા વ અશગાં,
 તનહા ન મુઝે છાડકે જાચો સુચ્ચે મચ્ચેદાં,
 ધારસથી શકતે મુઝકો યાંહાં તેરેહી દમસે,
 હો જાવેગા મરનેસે તેરે ઘર મેરા વચ્ચેરાં,
 ન સામને અકબર હુચ્ચે ન હુચ્ચે ગોદમેં અસંગેરે,
 અરજાગી મરનેસે તેરે મચ્ચે દીલે બીરયાં,

અચ્ચે સીખતે પયમબર;
 અચ્ચે સીખતે પયમબર. ૧
 ચાર ઈજતો હુરમત;
 અચ્ચે સીખતે પયમબર. ૨
 બીમાર હુચ્ચે આંબીદ;
 અચ્ચે સીખતે પયમબર. ૩

હુએ સખ થે નખીજોદીયાં ઝોરે ઇતરતે હુદરે,
 હુએ ઉનપે સદા શાતીમાકા સાયએ દામાં,
 ઇન બીબીઓંમે એક શકત મએ હું બીબાની,
 કિસરાઈ સમજકર મુઝે લુટેગા હુએક યાંહાં,
 ગો કુખ લુટી હુએ મેરી ઇસ દશતે બલામે,
 મત માંગ જલા મેરી ન જાઓ સુએ મએદાં,
 ઝોર એક તંરશ કહેતીથી રોરોકે સકીના,
 મએ જાને ન દુગી તુમે મએદાનકે દરમેઓં,
 જો ઘરસે ગયા રનમે વો શીર છતા ન આયા,
 મત જાઓ વાહાં તુમપરસે હાજાઉં મએ કુરખાં,
 ઝોર એક તંરશ જંદનખો કુલસુમ ઉડા ખાંક,
 કયું હમકો કીએ જાતેહો તુમ બે સરોસામાં,
 વારસ ન રહો હાએ કોઇ આલે ઝંખાંકા,
 થા આસરા તુમહારા સો તુમ જાતેહો મફદાં,
 અબ ઇસ ગુલે બુસતાને રીસાલતંસે તું કર ઝંરજં,
 દીલવાઇએ મહેશરમે મુઝે રોજંએ રીજંવાન

કુછ ઉનકો નહી કર;
 અએ સાંખતેં પયમખર. ૪
 જંહરાકી કનીજંક;
 અએ સીખતેં પયમખર ૫
 ઝાંદાકે સીતમસે;
 અએ સીખતેં પયમખર ૬
 દામનસે લીપટકર;
 અએ સીખતેં પયમખર. ૭
 ન શીકલ દીખાઇ;
 અફ સીખતેં પયમખર ૮
 કહેતીથી થે રોકર;
 અફ સીખતેં પયમખર. ૯
 પરદેસમે સરપર;
 અફ સીખતેં પયમખર. ૧૦
 અએ હુએદરી રોરો;
 અએ સીખતેં પયમખર. ૧૧

આ કલામ સાંભલીને હજંરત ઇમામ હુસેન અંલએહિસ્સલામ રોવા લાગા, અને શરમાવા લાગા કે અએ ગંદીખો, બેકસો, અને અએ મજંલુમો સીતમ રસીદા, હું તમને તે હાશીને હકીકીને સોંપી જાઉં છું ન પાક પરવદીગારછે તેજ તમારો હર હાલમાં મદદગાર રહેસે.

રાવી બયાન કરેછે કે એટલું કહીને હજંરત ઇમામ હુસેન અંલએહિસ્સલામ મએદાને કારંજારમાં તશરીફ લઇ ગીઆ, અને જંમીન ઉપર પોતાનો નેના પકડીને કાશીરોં બદ નહાદાની સાંમે પોતાની તાઝીરીશ અને આહેલેખએત

રીસાલતની બુજીંરગીમાં વીસ અઘ્યેતો કહેઆછે તેમાંથી શકત બાર બેતો આ નીચે લખેલાછે.

નજમ.

- હુઝમે મેરા નાના મુહમ્મદ સરવરે ષમ્મગૈન્નઅરાં,
આશતાબે અવને રશઅત માહતાબે ઈન્નાં શાં. ૧
- અંબીઆકી અન્નમકા હુઝમે જદ્દ મેરા શમઆ વ ચીરાગૈં,
મઝમે હુસેન ઉસકા તવાસા હું સુનો અઝમે અદગુમાં. ૨
- કયા કહું અપને પીદરકી ઇસ ઘડી હમદો સના,
ગૌહરે દુરને વીલાયત હુઝમે વો શાહુ દુનહાં. ૩
- “લાશતા ઇલ્લા અંલી” નાજલ હુઝમે ઉસકી શાનમેં,
“હુલઅતાકા” તાજ ઉસકે સરપે હુઝમે જલવા કુનાં. ૪
- માં મેરી અંદરૂનીસા હુઝમે મુસતશકી તુર અંદને,
“બીન્નઅંતુનમિની” ઉસીકી શાનમેં નાજલ હુઝમે હાં. ૫
- હુઝમે મેરા ભાઈ હસન દાનોં જહાંકા બાદશાહુ,
“કદ્દે તલ અંદને” નબી ઔર મુરતજાંકા જસમે બાં. ૬
- બાઅંશરે તૈયાર હુઝમે મેરા ચીઆ અફ અશકીઆ,
બાગમેં જન્નતકે વો કરતા હુઝમે નીત પરવાજાં. ૭
- સૈયદ અત્તહર ચીઆ હુઝમે બાપકા હમજાં મેરે,
મુઝ સીવા રૂતબા હુઝમે ઐસા ઔર કીસકા દરજહાં. ૮
- અફ સીતમગારો ડરો તુમ અફસે બદ અશઆલસે,
છાડદો નારો જશ જુલમો સીતમ ચે ખૌરીઆં. ૯
- મારડાલે તુમને મેરે ભાઈ બેટ અફંદુબા,
હુઝમે ચે કીસ આઈનમેં જુલમો સીતમ અફ બદગુમાં. ૧૦

મેરે ખાતર તુમ જશકી તેઝી ખીચે હો ખરે,

છોડદો મુઝકો ન મારો બહુરે શાહુ ઇનસોળાં. ૧૧

અલ અસા લુખા પેઝાસા સમકાસબ લશકર મેરા,

હશરકે દીન તુમ હો મઝી હું દાદખવા અફ શામીયાં. ૧૨

ઝેટલું કહીને વલી આપ શરમાવા લાગા કે અફ નૌલીમો, બદનહાદો ખુંદાઝે જઝારથી ડરો, ને રાતમાંથી દીવસં કરેછે, અને દીવસમાંથી રાત કરેછે, જીવતાને મારેછે, અને મુરદાને જીવાડેછે, નો તમે તેની ખુંદાઇના કાયલ હોવો, અને મારા નાના મુહમ્મદ મુસૈંતશ સેલેલીહુ અંલેફ વ આલેહી વ સલમ અને મારા બાપા અંલી અલ મુરતજા, અને મારી માં શતૈમતજંજહેરા, અને મારા ભાઇ હસનલ મુજતબા અંલેફહિમુરસલામ તમારા ઊપર ઝંઝબનાક થાસે, અને તમને હોજ કૌસર ઊપર ઊભા ન રાખસે. હવે અફ જશકારો સું કરવા આહોછો? મારા ભાઇ, ખેટા, ભાનજા, ભતીજા, અને આશના અસહાબ મલીને (૭૨) બહુતેર તન તમેઝે મારેઆ, અને સીતમની તેઝીથી તેઝીના માથાં ઊતારેઆ, અને આ વખત મને કંતલ કરવાની શીકર કરોછો, હું સાચું કહુછું કે હવે પણ મને છોડી આપો તો હું હજાર, યા તુરકસતાન, યા રૂમ, યા હિંદુસતાનની તૈરફ આલેઝો જાઊં, અને તમારાથી ઉર્જર નહીં કરું, અગર આ વાતને નહીં માનો તો મને થોડુંક પાણી આપોકે મારા નહાના નહાના બચ્ચાં ઝોને પીવરાવું, અને બીબીઝોના સુકા હલકંમાં તે પાણી નામું, ને સઘલી બીબીઝો પેઝાસની શીફતથી ઉલટા દંમ ભરેછે, ખુંદાના કંસમ અગર આ વાતને કબુલ કરો તો કયામતને દીને તમારાથી અંદાવત અને ખુંસુમત નહીં કરીસ, અને તમારો શીકવા પણ જંબાન ઊપર નહીં લાવીસ, અગર નો તમે આ વાતને પણ નહીં માનો તો હું લાઆરઘુ, એ સીવાઝે બીજુ સું કહું. હફ હફ તે કાફીરોઝે આ વાત સાંભલી તોપણ પથરાને કંઈ અસર ન થઈ, બલકે દરેક કાફીરે

તલવાર મેઆનથી ખેંચીને હજારેત ઇમામ હુસેન અંલફિહિસ્સલામે કંતલ કરવાનો ઇરાદો કીધો.

રાવી કહુછે કે તે મલાઈનામાંથી •યલ્લહ ઇતંહી શલાહી અખંતર પેહુરીને અને સીનગાર કરીને પોતાની અદજ્જંતીથી હજારેત ઇમામ હુસેન અંલફિહિસ્સલામની પાસે આવેઆ. તે વખતે રૂમ, અને શામના લશકરે આપની નજંદીક તે મલહીનને નોઘને એક શેર અંછંમ કીધો, અને બીબીઆ ન પરદાની ખેસનારી આ તેનાં તો જીવજ નીકલી ગીઆ. તે વખતે બીબી નંદુનખે મદીનાની તરફ નોઘને ફરમાવા લાગા કે અએ નાનાજાન મારા હુસેનનો પગ મએદાને બાનીસતાનથી ન ડગે અને આપની ફતેહ થાએ.

રાવી કહુછે કે હજારેત ઇમામ હુસેન અંલફિહિસ્સલામ તે મલહીનની સાંમે આવેઆ અને લડવામાં મશગુલ થીઆ, એક પલક વારમાં પોતાનો હાથ મુખા રક લાંબો કરીને તે અનલ ગીરફતા કાશીરને એક વાર એવો મારેઆ કે તે મલહીન ખેડકા થઈને પડી ગીઆ, વાસેલે જહંનમ થીઆ, તે બાદ હજારેત ઇમામ હુસેન અંલફિહિસ્સલામે પોતાનો ઘોડો ઉઠાવેઆ, અને દરીઆએ ફીરાતની તરફ રૂખે કીધું, સાવાસતે કે આપ નેહાયત પેઆસા હતા. તેજ વખતે શીમર જીલગાશને પોતાની સીપાહ રૂસીઆ ન પાસબાની માટે ઉભા હતા તેને પુકારીને કહીડો કે અએ જવાંમરદો કોશીશ કરો, એમ ન થાએ કે હજારેત ઇમામ હુસેન પોતાને દરીઆએ ફીરાત ઉપર પોંહાંઆડે, તમો સાચું જાણુનો કે અગર પાણીનો એક કંતેરો આપને હાથ લાગો તો પછી આપણાંમાંથી કોઈને પણ જીવતા મુક નાર નથી, એટલે પોતાની તર્ગે આતશબારથી સઘલાને બાલીને ભસમ કરસે.

રાવી કહુછે કે આ કલામ સાંભલીને એક હજાર મલાઈનો નામરદો તે એક તને તનહા ઉપર ટુટી પડેઆ, અને નેજાં બરછી, તીર, તબર, શલા અને ખંજર મારવા લાગા, તે વખતે હજારેત ઇમામ હુસેન અંલફિહિસ્સલામે પોતાની આબદાર

શંભરીથી આરસો મલાઈનાને જહનમ વાસેલ કીધા, અને આપ દરીઆફ
 શીરાત ઉપર પોંહાંચેઆ, તે વખતે આપ આહાતા હતા કે ઘોડાથી ઉતરીને થોડું
 પાણી પીએ, હફ હફ એટલામાં અંમેજ ઇબને તમીજએ એક નેનો એવો
 મારેઆ કે હજરત ઇમામ હુસેન અંલદિલ્લીલામના હલકમાં લાગો, નથી
 આપના મોહાડામાંથી ખુનો કુવારો છુટો, આહ એક કંતેરો પાણીનો તે પેઆસા
 હલકને ન મલેઆ, હફ હફ વાત કરતામાં તે મલઉંનેએ આપને આરો તંરથી
 ઘેરી લીધા, અને એવી રીતે તીરોનો વરસાદ વરસાવેઆ કે આપનું તમામ
 જસમ મુખારક આએણીની માફક થઈ ગીઈ, અને ઘડી ઘડી ચકર આવવા-
 લાગ્યા, એટલે જીલજીનાહની વાગ હાથથી મુકી આપી, અને જ્યાં ઉભા
 હતા ત્યાંજ ઘોડા ઉપરથી ઉતરી પડેઆ, અને ખેસી ગીઆ. એટલામાં
 ઉંમર સાચ્ચ મલઉંનના લશકરમાંથી ફસ જણા ખેડ્યા નીકલેઆ, અને પેઆદા
 થઈને, તલવારો પોતાના હાથમાં લઈને, આપને કંતલ કરવા વાસતે આગલ વધેઆ,
 લેકીન ને કોઈ આગલ આવતો હતો તેને આપ પોતાની ચશમે હસરતથી
 નોતા હતા કે તે શરમીદા થઈને પાછો ચાલેઆ જતો હતો, લેકીન તેમાંથી
 બે કાશીરો બદનાહાદો વલદલ હરામો, એક સનાન ઇબને અનસ, અને બીજો
 શીમર જીલ નાશન, એ બે જણા આપની પાસે આવેઆ, એટલામાં શીમરે
 પેશકદમી કરીને પોતે આગલ થીઆ, અને હજરત ઇમામ હુસેન અંલદિલ્લીલામના
 સીના મુખારક ઉપર જઈ ખેડો. તે વખતે ઇમામ હુસેન અંલદિલ્લીલામે તે
 મલઉંને પુછીઈ કે તું કોણુછે? તેણે જવાબ દીધો કે શીમર જીલ નાશન છઉં. આપ
 ફરમાવા લાગ્યા કે નામ તારું મલઉંન થીઈ, હવે તું તારા મોહાડા ઉપરથી યુરકો
 ઉપાડ તોડું મારો કાંતીલને આલખું. તે મલઉંને પોતાના મોહાડા ઉપરથી
 યુરકો ઉઠાવેઆ તેવારે આપે નાખું કે તેના બે દાંત સુવરની માફક બાહાર નીકલી
 આવેઆછે, તેવારે આપ ફરમાવા લાગ્યા કે હવે જરીહ ઉતાર અને તારો સીનો

દેખાડ. તે કાફીરે જૈંબાહ ઉતારી, અને જનાંબ ઇમામ હુસેન અલફિરસલામને તેની છાતી નાથ કે એક દાણા કોડનો ચમકી રહેઆછે, તે નાથને આપ મદીનાની તરફ મોહોડું કરીને ફરમાવા લાગા કે “સંદકંત યા રસુલિલ્લાહ સંલિલ્લાહુ અલફિર વ આલેહી વ સલ્લમ” આપે કાલે ખવાબમાં જે કાંઈ ફરમાવીઉં હતું કે કાલે નાહોરના વખતે તું અમારી પાસે આવશે, અને તારા કાંતીલને એવી નીશાનીથી નાસે, તે આને મેં મારી આંખોથી નાચું, અને માચ્છાલુમ કીધું.

રાખી કહેછે કે તે બાદ હજરત ઇમામ હુસેન અલફિરસલામ શીમર છંલ નોશનને કહેવા લાગા કે અચ્ચે કાફીર કંઈ જાણેછે કે આજ કીચો દીવસછે ? તે મલકીને કહીઉં કે આજ જુમાનો દાહોડોછે અને આશુરાનો દીવસછે. આ સાંભલીને આપ ફરમાવા લાગા કે બરાબર તુંએ સાચી વાત કહી, પછી આંખોમાં આંસુ ભરી લાવેઆ, અને ફરમાવા લાગા કે અચ્ચે મલકીને તું કાંઈ જાણેછે કે આ વખતે મારા નાના મુહમ્મદ મુસંતશના ખંતીબ મીંબરપર બેસીને ખુતબો પડતા હશે, અને તાચ્છારીશ ખુદાની, અને સના હજરત રીસાલતપનાહની ફસાહતથી અને બલાગંતથી અદા કરતા હશે, અને તુ મારી છાતી ઉપર ચડી બેઠોછે, અને મને જૈંબાહ કરવાનો ઇરાદો કરેછે, અને અરશના ગોશવારાને ખાંકમાં મીલાવવાને આહેછે, અચ્ચે શીમર છંલનોશન, ખુદાથી ડર, હજરત મુહમ્મદ મુસંતશની શરમ કર, જરા આંખો ઉગાડીને જો કે તે શાફીએ દુજહાં અને હામીએ કોનો મકાએ મારા સીના ઉપર પોતાનું માથું મુબારક રાખીઉંછે, અને મારા નાજનીન હલકં ઉપર બોસા દીધોછે, અને તું તે પેઆસા હલકંને ખંજરે આબદારથી કાપવાને આહેછે, હવે તું સાચું માન કે તે ખુદાએ કરીમ હાજર અને નાજરછે, અને આ મારા હાલને નોથ રહેઆછે, સઘલા અબીયા મારા માથા પાસે ઊભાછે, ખુસુસેન હજરત છંકરીઆ અલફિરસલામની ફહ મારી જમણી તરફ ઉભીછે, અને હું સાફ નોઊંછું કે યહી માઅમુમની ફહ મારી ડાબી તરફ ઊભીછે,

અને રોઈ રહેઆછે, અચ્ચે શીમર ઝંલનોશન હું તને કહું છું કે અચ્ચે મલઉંન
ચેવી રીતે બેઅદથી અને બે મુરવતી નહીં કરે, અને ચેક લેહેનો આ કારે
બદથી તચ્ચામુલ કર, અને મારા સીનાથી ઉતર કેમકે આ વખત નમાઈનુછે,
હવે હું કીબલા રૂ થઈને બેસું, અને દુગાનાચ્ચે હક અદા કરું, અને તે પછી જ તું
આહે તે કરને. આ વાત સાંભલીને શીમર ઝંલનોશન હજરત ઇમામ હુસેન
અંલહિદિસલામના સીના ઉપરથી ઉતરેચ્ચો, તે બાદ આપ કીબલા રૂ થઈને બેઠા
અને સીજદચ્ચે ખાલકમાં માથું ઝુકાવીડ, હક હક તે કાશીર બદનહાદે ચેટલી
કુરસત ન આપી કે મુહમ્મદ મુસતંશના અગરબંદ બીના સીજદા કરે, તરતજ
ખંજરે બુરાનથી ગળું કાપીડ, અને અસમ મુબારકથી માથું જુદું કીધું, શરબત
શહાદતનું પીવરાવોડી, અને આપના રૂહે રોજ્ચેશીજ્જાનની તંરશ પરવાજ્ કીધો.
ખુંદા તાચ્ચાલમ તે શીમર મલઉંનના હાથને કંતી કરેના અને દોજ્જે હાવીઆમાં
બાલના.

મરસીઓ હજરત ઇમામ હુસેન અંલચેહિસલામનો.

શહીદે કરબલા બાબા,
હજાર અશસોસ તુમ મારે,
લહુમે તુમકો નીલવાયા,
નીહાયત સંગ દીલ હોગા,
અગર હમરાહ ના મચ્ચે હોતી,
ગદાઈ કરકે પીનવાતી,
મદાના તુમસે છુટા,
બનાયા કરબલામે આપ ને

ગૌરીબે બેવત્તન બાબા;
ગચ્ચે તીશના દહન બાબા. ૧
તુમહે સેયદ ઠચ્ચેરાયા;
કે વોહ શમશીરજ્જન બાબા. ૨
તુમહારી લાશપર રોતી;
તુમે દો ગર્જ કશન બાબા. ૩
હકે કાચ્ચોબા છુટા ઘરુ છુટા;
આપના વત્તન બાબા. ૪

મરીને બેપીદર મુશકીલ,
 ઊઠાડે હાથમે' આંધે,
 અને કાસમને જળ બરછી,
 વાંહાં થઈ ગઈથી ઊસ,
 અંલી અકબરકો રોબુ' મઝે
 મીલાયા ખાકમે' તકદીર ને
 થી છોટી છોટી બધ્યાં ઝોર,
 સીઆ હોવેગા કીસને લા ' કે
 ગલા પેઆસા હી કટવાયા,
 તસદુક' આપકી ગુરબત કે
 હસન કો જહોર પીલવાયા.
 મીટાઈ રશતે રશતેહી,
 દુદહનકો બ્યાહ કર કાસમ,
 જનાજો લેકે નીકલી અપને,
 અગર અબ ખાક ઉડાવુ'ગી,
 લહેદપર ગુલ મચાવુ'ગી,
 થપક કર કયા હુવા રનમે',
 લહેદમે' કીસ તંરાહ સોવે,
 અબ આગે કયા લીખુ' યારો,
 બનાઈ આહો નાલોંસે,
 હુએ ચેહ બાકેશ બકુશતેબાન,
 ફંચુલ અન્ બહોરે ખાલક કી

કુશાકા ના કે પોતાથા;
 લઈનાને રસન બાબા. ૫
 ના ખાઈથી કલેને પર;
 ઘડી ગોરે હસન બાબા. ૬
 અંલી અસંગરકો રોબુ' મઝે;
 સારા અમન બાબા. ૭
 નંહનાસાથા કંદ ઉસકા;
 અસંગરકો કશન બાબા. ૮
 તેલબ પાની ન રરમાયા;
 મઝે હુકમો સુખન બાબા. ૯
 તુમહે તેગોંસે કટવાયા;
 નીશાની પંજતન બાબા. ૧૦
 અપને ઘરમે નહીં લાઝે;
 દુદહકા દુદહન બાબા. ૧૧
 તુમહે જતા ન પાવુ'ગી;
 બસેદ રંજો મોહન બાબા. ૧૨
 ના અસંગરકો સુલાતેથે;
 કે વો ગુઆ દહન બાબા. ૧૩
 ના ગુમરીથી શહીદાં પર;
 વો અપની જા' કશન બાબા. ૧૪
 આકરતો તુમહારા હુએ;
 જુઓ ઊસકા સુખન બાબા. ૧૫

સલવાત ૧ લી.

સલવાત કે ઉસપેહ નીસાર ગોહર,
અર્જ અમરે ખુંદા બ ઈદીરલ ખુમ,

ના નખીઝિ ખુલંદ સીશત હુઝિ.
નશ કરકે અંલીપે વશત હુઝિ.

અઝ્મે બર્જમે ચમન બર બાગે નખી, સલવાતકે ફુલ નીસાર કરો;
યાઝને કે અંલીસે તા મેહદી ઇમામ, હક અસના અંશર ના શુમાર કરો. ૧
ઇસ બાગે ઇમામતકી હુઝિ બહાર, બ જનાબે મોહમ્મદ અંલી વિકાર;
નેહરાસે જ્યુહુર હુઝિ તુરી નેહાલ, તો અંલીસે ઊસુલ ફેરાર કરો. ૨
સર સબજ હુઝિ હસે ચેહ સબજ ચમન, ગુલે સબજ હુઝિ ખાસ ઇમામે હસન;
કહેતી હુઝિ ચેહ બુલબુલે ગુલકે ઊપર, ઇલમાસો જંમૂદ નીસાર કરો. ૩
ગુલે સુરખ હુસફન હુઝિ ગુનચે દહન, તરો તાજી હુઝિ હસે ચેહ રશકે ચમન
કહેતી હક ચેહ કાને બદખ્શાંકે લાઝીલ, ઇસ ગુલપેહ સદા બલહાર કરો. ૪
ગુલ હજોરા ના ઝાખીદ બાકુર હુઝિ, તો ગુલાબે જનાબ બાઝશર હુઝિ;
ગુલે મોગરા મુસીઝિ કાંજંમ ઝ્યાર, ગુલે રઝિહાં રજીકો શુમાર કરો. ૫
ચમપા વ ચમબેલી તંકીચો નકી, ના હુઝિ સરવે ખીરામાને તબવી;
ગુલે સોસન હુઝિ અંસકરી નેખે ચમમ, ના નીજારઝિ બાગે બહાર કરો. ૬
હસ ગુલકી હુઝિ ઝ્યારજ્યુમંદ જહાં, ગુલે મખંમલી હુઝિ વોહ ઇમામે જંમ્યાં;
ચેહી બુલબુલે દીલ કહેતા હુઝિ શીતાબ, હાં જ્યુહુર અઝ્મે અંલી વિકાર કરો. ૭
અલીહરે ગુલશને ફુદરતે હક, નવ નીહાલ હુઝિ હસે ચેહ ચઉદા તબકે;
હાં બર્જમે નીશી ગુલ ઇશતે ચમન, ચેહ સઝમે ગુલે ગુલજાર કરો. ૮
ઇસ બાગકે હર ગુલો ગુનચે કલી, ઝ્યક ઝ્યક પેહ શીદા માઝમુમ અંલી;
હુઝિ અંરજ કે બારે ખુંદાયા શીતાબ, ઇન સબકા મુજે જંબીવાર કરો. ૯

સલવાત ૨ જી.

અમ્યે બજંમ નીશીનો બખંતાવરો, તસલીમ બજા સેલવાત પડોહ;
 બ અદબસે હાં અમ્યે તાઅંજીમવરો, બ રમુલે ખુંદા સેલવાત પડોહ. ૧
 હક કાઅંબઅમ્યે આઅંજંમ જસકી સદશ, વોહ ગોહરે યકતા હમ્યે શાહે નબશ
 હકે ઊસકી તંરશ વોહ હકકી તંરશ, બર અંલીઅમ્યે ઊલા સેલવાત પડોહ. ૨
 નો હમ્યે તોહીરે ખાસ કનીજ ખુંદા, વોહ હમ્યે શતેમા શાશઅરઅને બજા;
 હસ જાંતે મુતહીર પર સદહા, હર સુખહો મસાં સેલવાત પડોહ. ૩
 હક જનાખે હસન નો વોહ કુશતઅમે સમ, સરદાર શખાખે આહલે ધરમ;
 હસ જુલમ રસીદહ પર બ અલમ, બા અશમે બુકા સેલવાત પડોહ. ૪
 તીસના વ ગુરસના બ દશતે બલા, પઅમે ઉમતે આસી નો કંતલ હુવા;
 રોરોકે વોહ સીઅતે નખી પેહ સદા, અફ આહલે અંજાં સેલવાત પડોહ. ૫
 હમ્યે પાંચ વ નોહ મીલ અહારદહ તન, અેહમદ વ અંલી નેહરા વ હસન
 શપીરસે તા લે ઇમામે જમન, એક એક પેહ સદા સેલવાત પડોહ. ૬
 અશજાંલે ખુંદાસે અફ આહલે અંજાં, માઅંસુમકી હુથ મકંબુલ દુઆ;
 જાંકીરથા તો શીર જંઊવાર હુવા, સંદ શુકરે ખુંદા સેલવાત પડોહ. ૭.

સલવાત ૩ જી.

મુજરા હમ્યે ઊસે કહેતાથા જસે વાહ સંદલે અંલા તસવીરે નખી;
 બાનોકા પીસર પઅમદા નો હુવા, વાહ સંદલે અંલા તસવીરે નખી ૧
 બાનુને નો રખા નામ અંલી અકબર, સોઅમે વોહ ગુલશમે અંલી;
 લેલેકે બલાઅમ્યે કહેતીથી, વાહ સંદલે અંલા તસવીરે નખી. ૨
 નકંશેસે તો અફન પયમબર થા, વોહ સંરવે સનુવરે બાનુકા,
 ખુંરશેઠ ખંતમ કયા માહ લકા, વાહ સંદલે અંલા તસવીરે નખી ૩

- કીસ માંકા કલેજ આખો દીલ,   થેહ દીદ સીવાએ બાનુકા;
 મરનેકાં ચલા તો કહિતીથી,   જા સંદલે અંલા તસંવીરે નખી. ૪
 વોહ દેખ શખીએ આહમદકાં,   કહિતેથે આપસમેં મલગીન;
 હુએ જાને હુસનેન ઇખને વોહ અંલી,   વાહ સંદલે અંલા તસંવીરે નખી;
 અએસા વોહ નો થા બાનુકા પીસર,   દુક મુંહ ન શીરાયા શેનાંસે;
 વોહ શએજ નોથી જમઘર કયા કયા,   વાહ સંદલે અંલા તસંવીરે નખી. ૬
 ઘોડેસે ગીરા જખ જંખીંમી હો;   હુમ શકસે પયમખર મકંતલમેં;
 બરછીકી અની સીનેમેં રહી,   આ સંદલે અંલા તસંવીરે નખી. ૭-
 મુશતાક બયાં અબ કીસસે હો,   માતમ નો હુવા યાંહાં અકબરકા;
 વોહ સંદલે અંલા તસંવીરે નખી,   વાહ સંદલે અંલા તસંવીરે નખી. ૮

ફાતેહા દોઆએ બાઅદ મન્લીસ.

- યા રખેં બહકે મુસંતેશ. યા રખેં બજાહે મુરતખાં;
 યા રખેં બજાહેરાએ હસન યા રખેં બજાહે કરબલા.
 બારે ઇલહા નો હુએ અંલમમેં અજાદાર હુસેન,
 મદહાખવાં મરસીઆગો જાંકીરો જંબાર હુસેન,
 દારત દારાંને મોહીખાંને ઇમામે મજલુમ,
 તેરી રહુમતસે નહો દાનુ જહાં મેં મહેરુમ.
 નહોં મહયુસ ન મોહતાજ ન ખીમારો અંલીલ,
 ઊનકા હરહાલમેં રહે બારે ખુદાયા તુ કશીલ.
 નો લાવલદ હુએ ખુદાવંદા ઊનકો દે શરજંદ,
 તબીલ ઊમર હોં મોમીન હોં ઔર સાઅદત મંદ.

ના ના ખોહોત મુશતાફ હુએ સખકો ઈઆરત નસીબ હો,
 હો મસતખેએ ઝોર હજ કરે ઉમરાલી હો.
 આમુરજશે અમવાત હો ઈન્દોકો દે તુલ હયાત,
 જોહુદહો ઇજેત આખરૂહો અહેદો પએમોકો સુખાત.
 મોહતાજ મત રખ, દે ગિના, બીમાર મત રખ, દે શશ,
 હોવે મદયુનાં અદા મહયુસ હો જાવે રહો.
 પડકર દરૂદ શતેહો આમીન કંહો માએમુલ હુએ,
 દર હુએ અજાબતકો ખુલો સખકી દોઆ કંયુલ હુએ.

શતેહો દોઆએ બાદ મજલીસ.

કર હકેમે દોઆએ શસીહ ખેતાબ,	હુએ વકેત દોઆએ ખંચેરે આહ્યાબ.
યા રખ હો જંહુર સોહયુલ ઝંસેર,	યે બંદા હો તુર સોહયુલ ઝંસેર.
યા રખ હો ઇમામે પાક જોહીર,	બા શયકતો શાનો આદીલ જોહીર.
મહેદીકા હો દોર દોર યા રખ,	માએદુમ હો જુલમે નાર યા રખ.
ઇલાહી હાજતી સખકી રવાં હોં,	ન મામીન દરદા ગંમમે મુખતીલાહોં.
હાજર હુએ ના મજલીસે અંજોમે,	મશગુલ હુએ નાલચે ખુકા મં.
હાજત રવા કર ઊનકી યા રખ,	બર આવે નાહો મુરોદ મતેલખ.
કરમ કર તાએઅઆ દારોપે યા રખ,	શશ નાજલહો બીમારોપે યા રખ.
ઇલાહી ઉકદા મોહતાજોકો વા કર,	ખુંદયા ગંચેઅસે દવલત અંતે કર.
મહયુસ હો કંફદે ગંમસે આજોદ,	મોહતાજોકો કર ગંની ષ આબાદ.
બીમારોકો દે શશએ કામીલ,	મુકરજુકો હો નજાત હાસીલ.
મુએજજ હુએ શાહકે તાએઅઆદાર,	મહયુજહો હાજઆં જંવાર.

માંબાપકો સખકે બખશ ઝંશર, ફરજદાકો કર સભાંકે અબરાર.
દુઆંકા ખાંતીમા હુએ શતેહા પડ, ફરો શુકરે ખુદા અલહમદા પડકર.

ખિસમિલાં હિર રેહમા નિર રહીમ.

જીઆરત.

કીબલે તંરશ મોહ કરકે પડહનાં

અસ સલામો અંલફકા યા અબા અંબદિલાહ, અસ સલામો અંલફકા યબ
ના રૈસુલિલ્લાહ, અસ સલામો અંલફકા યબના. અમીરીસ મોમનીન, અસ સલા
મો અંલફકા યબના શતેમતજજહેરા, અસ સલામો અંલફકા યા સારહલાહ વબ
ના સોરેહી વલ વીતરિલ મઅ્યોતુર, અશહદો અનના કંદ અકમ તસ સલાતા વ
અતફતજજકાતા વ અમરતા બીલ માઅરૂશ, વના હફતા અનીલ મુનકરે હત્તી અ
તાકલ યકીન, ૨ લાઅં નહીહો ઊમ્મતન કંતલતકા, વ લાઅં નહીહો ઊમ્મતન
જંલમતકા, વ લાઅં નહીહો ઊમ્મતવ સમેઅંત ખેજાલેકે ફરાજયત ખેહ, યા
મઅ્યોલા યા અબા અંબદિલાહ, વ રેહમતુલ્લાહ વ બરકાતોહ

સીધે હાતકી તંરશ શીર બકે પડહના.

અસ સલામો અંલફકા યા ગંરીબલ ગુરબા, અસ સલામો અંલફકા યા
અનીસલ જુકુરા, અસ સલામો અંલફકા યા મોઝી સશ શીઅંતે વ જવારે શી
યઅ્યામીલ જજા, અસ સલામો અંલફકા યા મઅ્યોલાયા યા અબલહસન યા
અંલી યબના મુસદ્દજા, સલવા તુલ્લાહ અંલફકા વ અંલા આબાઅિકા, વ
અઅ્યાલાદે કત લંધયેબી નત તાહરીન, વ રેહમતુલ્લાહ વ બરકાતોહ

કીબલે તંરશ મોહ કરકે પડહનાં

અસ સલામો અંલફકા યા સાહિબજં જમાન, અસ સલામો અંલફકા યા
ખંલીશતર રેહમાન, અસ સલામો અંલફકા યા શરીફલ ફુરઆન, અસ સલામો

ઝંલકકા યા માઝંદનલ જુદે વલ ઝેહસાન, અસ સલામો ઝંલકકા યખી
રસુલિલીહે, વ રેહમતુલીહે વ અરકાતેખ

કાતેહાં.

(ખેહરે તરવીકા)

અસમિહલા હિરરેહમા નિર રહીમ.

ખેહરે તરવીહે રસુલે નામદાર	ખેહરે તરવીહે ઝંલી ઝાલીવીકાર,
ખેહરે તરવીહે અતુલે પાક જાત	ખેહરે તરવીહે હસન વાલાસીશત.
ખેહરે તરવીહે હુસેને તીશને કામ	ખેહરે જંઝનુલઝાખેદીને જુલકરામ,
ખેહરે બાકર રાજદારે જુલમનન	ખેહરે બાકર કાસરે સીરપે અલન.
ખેહરે મુસા હાદીઝ રાહે હુદા	ખેહરે તરવીહે ઇમામેદી રજા,
ખેહરે તકી વ હમ નકી દો સરવરી	ખેહરે તરવીહે ઇમામે અશકરી.
ગરજે તુમકો ખુવાહેશ હક અફ મોમેની	હક જંહુરે મેહદીઝ હાદીઝદી,
તો પગ, સખ મીલકે બા અશમે પુરાખ	સુરતે અલહમદકો ખેહરે સવાખ.

અલમહદોની સુરત પડવી.

ખેહરે રહે હર નખી વ હર વલી	વસંશક અજં શાકીક મોવલાઝંલી,
ખેહરે રહે હર શહીદ કરખજા	ખેહરે અસંહાખાને ખંતમુલ અખીયા.
ખેહરે અખશીશ વાલેઘાને ઝેક દીગર	ખેહરે રહે હર રવાનો ખેહરો અર,
જીતને હઝે હાજ વ જંવીરે ઇમામ	મનજંલે મકસુદકો પોહજે તમામ.
ગોકે હઝે મેહગુસીયા ઝાર કરજંદાર	હાવે ઊનકી મુખંલસી પરવર દીગાર,
કુદરતે કામીલસે અપને ખેનીયાજં	અંદક મોહતાજકો કર સરશરાજં,
લાવલદકો સાહબે અવલાદ કર	ખાતરે ગમગીંહા ઉસકો નાદ કર,
વાસતે ખીમાર દશતે કરખજા	મોમેનો ખીમારકો હાવે શાશ,
સુરતે અલહમદ પડલો હાથ ઉઠા	તકે હા હરઝેકકી હાજત રવા,

અલહમદેની સુરત પઢવી.

શતેહાકા સવાબ અખશા . જનાબે પઞ્જતનપાક, દુવાજ્જેહ ઇમામ વ
ચારેહ માસુમકે, કરબલાકે હશ્તાકે દો તનકો વ સવાબ શતેહાકા અખશા
અલીહુમ્મા સલ્લેઅલા મુહમ્મદન વ આલે મુહમ્મદ—યા ઇલાહી અરાઝે પઞ્જતન
પાક દુવાજ્જેહ ઇમામ વ ચારેહ માસુમકે નો ઇસ મજલીસે અન્જમે મોહીબાને
હુસેન હાજર હએ, ઉન સબકી મફસુદે દીલ અરઆવે ગુનાહ સંગીરે વ કબીરે
અંશુ કર, અસુસન જસનેકે ચે મજલીસ . જનાબે સધ પેદુશ શોહદા અરપાકીહક
ઉસકીબી મુરાદ હાસીલ કર, અરાઝે અન્જાદારોન હુસેન ઇબને અલીકે, કબુલ
કુન, કબુલ કુન, કબુલ કુન, અલગુલઉલા બે કમાલેહી, કશકુદ દુબા બે જમાલેહી,
હસનદ જમીઅ બીસાલેહી, સલુ અલેહ વ અલેહી, સલ્લેલાહુ અલો ખંદર
ખલકેહી વ તુરે, અંરશેહી મુહમ્મદન વ આલેહી, વ અલીઅે આલાહેહી અજ
મઈનતે તેઈબીનતે, તાહરીન બે રેહમતકા યા અર રેહમુર રાહમીન.

મંદહે દર ફજલતે મજલીસ.

આજકી શબ અફ મોહીબાં તુરસે માર્ગમુર હએ,
કયા અન્જાદારોકે દીલ ઇસ બજમમે મસરૂર હએ,
લેકે તબકાં તુરકે હાજરે યાં ગીલમાં હુર હએ,
મુશકો અમબર અતરે ગુલ આર જન્ની કાકુર હએ,
આજ કયા બજમે હુસેન ઇબને અલી પર તુર હએ;
જસમે ચે મજલીસ હકી ઊસકી બલાયાં દુર હએ. ૧
નો હએ મોમીન નજ્દે બજમ ઉસસે સકર કઇ કોસ હએ,
નો નંહી ઇસ બજમમે ઊસપર મુઝે અશસોસ હએ,
બજમ મત સમજો ઇસે ચે જન્નીલ શીરદાસ હએ,
હામેલાંને અંરશે કુરસી બજમકે પાખોશ હએ, આજ. ૨

કરતા હૃદ અર્જુને ઝાંઝાં લા ના ઝાંલીકા પાર હૃદ્યે,
 યસ હમેશા સર પે ઉસકે સાયકે ગરીર હૃદ્યે
 હરથકી ઉસકી મદદકો હૃદયે કરીર હૃદ્યે,
 ઉસકા હામી હશરમેં ખુદ ઝોહમદે મુખંતાર હૃદ્યે. આજ. ૩
 મજલીસે શાંખીરકી જસ શખસને બાની હૃદ કી,
 મીસલે ધબરાહીમ ઉસને હૃકંકી કુરબાની હૃદ કી,
 જસને દીલસે આપને બરપા અર્જુને સુબહાની હૃદ કી,
 યસ જનાબે પંજીતનકી ઉસને મેહમાની હૃદ કી. આજ. ૪
 કયા કમાઇ નેક હૃદ જસનેકે યહાં જર ખંરચ કર,
 દાઝ્યાવતે આલેઅબા હી દીલસે ખુશહો ખુબતર,
 ઝોહમદો હૃદયે યહાં જરહોરા ઉસને હૃદ ખુશ સયર,
 ઝોર શહીદ કરબલા તશરીફ લાઝ્યે હૃદ્યે દીગર. આજ ૫
 અફ મોહીયાં જસને કી ચે મજલીસે શાહુ ઉમમ,
 ઉસ મકી ઝોર ઇસ મકાંકા કયા કહું ફતયા રકમ,
 કયું હમેશા રહેવે ના ઇસ ઘર પે ખાલીકકા કરમ,
 યહાં જનાબે પંજીતનકે આફ હૃદ્યે ઝાલી કંદમ. આજ ૬
 નજંદ હૃકં ઇસ અર્જુમકી “માસુમ” અજબ તૌકીર હૃદ્યે,
 ઉસકી ચે મજલીસ હૃદ ના ઝાંકાં તેરા શાંખીર હૃદ્યે,
 શુકર કર ચે મદહબી હૃકંમેં તેરે અકસીર હૃદ્યે,
 હશરમેં તેરે લીઝ્યે ખુલદે બરી જાગીર હૃદ્યે. આજ. ૭

કઠણ શબ્દોના અરથ.

અ.

અખવાને	અટલે	ભાઈઓ, બીરાદરો.
અતેહાર	"	પાક, પાકીન્ન.
અકુંદસ	"	મુખારક.
અમર	"	હુકમ.
આઝાદ	"	છુટકારો, રેહાઈ.
આલી	"	મોટો.
આલી જવહર	"	મોટો જવાહર.
અમાન	"	આસરો, ટેકો બચાવની ચીજ.
અફન વખતમાં	"	ટાકણામાં, ખરે ખરા વખતમાં.
અશરફ	"	નામીયું, વખણાએલું.
આતશ	"	દેવતા, આગ, બલતું.
અનીસ	"	આસરો આપનાર.
અલવીદા	"	છેલી સલામ, વીદાએ.
અરવાહ	"	રૂડું.
અલગરજ	"	હાસિલ કલામ, આખરકાર.
અજંદહામ	"	ભીડ, ઠઠ.
આલીમ	"	ઇલમ જાણનાર.
આઝમજાજ	"	ગરીબ, આજીજ થએલો.
આદાબ	"	હાથ નોડીને.
આશા	"	મગરીબ બાદ સુવાનું વખત.
આંતાબ	"	રૂઝુ, ખીતાબ.
અમી	"	મા.
અમી.	"	તોપણ, લેકીન
અમીમો	"	પાઘડી, રેટો, દુપટો.
આગાહ	"	વાકીફ.
આમીલ	"	અમલ ચલાવનાર.

અંતંબાઝો	ઝેટલે	હકીમો, તબીબો.
અનંદહા	"	સાંપ.
ઝેયામ	"	વખંત, મોસમ.
અંદહો	"	ગમ, દીલગીરી.
ઝાંલાઝેશ	"	કચરો, નજાસત અંદરની.
અબતા	"	દાદો.
અફેરૂબા	"	સગાવાલા.
આશરીન	"	શાઆશી.
અંતૌકર	"	આપ.
અશકીઆ	"	દુશમન.
ઝાંબીદ	"	ઈબાદત કરનાર.
ઝાંજાં	"	શરીરના લાગ.
અવલીન	"	પરથમના.
આખંરીન	"	પાછલના.
અકસ	"	પડછાયો.
ઝાંજાંદાર	"	માતમદાર, ગમતકરનાર.
ઝાંજાંબ	"	દુખ, મુસીબત.
અમલ	"	અશક્ત, શક્તિ, નેકીને બદલીને હાઝિતે.
અનનબી	"	બીગાનો, અજાણો, નવો, બેખબર.

ઈ.

ઈસલામ લાવેઆ	ઝેટલે	ઈમાન લાવેઆ, દીન ઉપર આવેઆ.
ઈસતકબાલ	"	બગલગીર, સાંમે આવવું
ઈનતજારી	"	ઉમેદ, વાટ નાવી, ખાટી રહેવું.
ઈતેશક	"	સમાજગ, સમો, વખંત.
ઈનકેલાબ	"	બદલવું, ફરવું, ફરીજવું.
ઈશતીઆક	"	ઈનતજારી, ઈછા, હુબ, મોહબત
ઈમકાન	"	મયસોર, હાસિલ.
ઈદ કુરબાની	"	બકરી ઈદ.
ઈબાજૈત	"	રજા, હુકમ, પરવાનગી.

ઇર્ષ્યા
ઇત્યામૃત
ઇલતેમાસ

ઐરલે દુખ દરદ.
" તાપેદારી.
" ઐરજી.

૩.

ઊરીઆન

ઐરલે ઊગાડું ખુલ્લું.

૪.

કંઠમ ખોસ
કરામતવાલા

ઐરલે પગને ચુમવું.
" સગાસાવગા, ઐક કુટુંબના.

કંતલગાહ

" કતલ કરવાની જગા.

કાનુન

" ધારો, દંસ્તુર, રીવાજ.

કરાર

" ઠેરો.

કૌદર

" માલેક, કુદરતવાલો.

કંદીમ

" જુનો, અસલનો.

કાલેખ

" લીખાસ, રૂપ, વેસ.

કંતલાઓ

" કંતલ થઈ ગયેલા.

કરશર

" સુખન, કલામ.

કૌરીએ કુરઆન

" કુરઆન પડનાર.

કબલ

" આગલ, પેહલાં.

કંતો

" કાપવું, જીવું કરવું, દુકું કરવું.

કંતેરા

" ટીપા, ખુંદ.

કબાવા

" ઊંટ પરની ખેઠક.

ખ.

ખંતા

ખેરલે તકસીર, ગુનો.

ખંખેરીઆત

" સારી ખંખર.

ખોશ

" ખાસતી.

ખીતાબ કરીને

" હુશીઆર કરીને, ચેતવણી આપીને.

ખુંતેખો

" હમદાસના ખુંદાની, તાઅંરીફ ખુંદાની.

ખુંન આલુકા
 ખાનુન
 ખીલાશત
 ખાલીસ
 ખાદમ
 ખંખીસા
 ખામોશકરો
 ખીદમત
 ખુંશનુદી
 ખશ
 ખંવાખ
 ખુંખાંદી

ચેટલે લોહીથી ભરેલું.
 " ખીખી.
 " રાજ.
 " પાક, પાકીખાં.
 " ગુંલામ.
 " ચુડેલ, ડાકણ.
 " ચુપ રહો, છાના રહો.
 " ચાકરી, સેવા, અરદાસત.
 " ખુશી.
 " ગુસ્સે, દીલગીર.
 " સપનું.
 " શહેખાંદી.

ખ.

ખંશ
 ખંશપરખંશ
 ખીરખાન
 ખવહર
 ખલતાન
 ખુરખત
 ખંસંખ
 ખારત
 ખંજ શોહદા
 ખંમ
 ખાદમાં
 ખાફા
 ખંજનશર
 ખીરદ
 ખુખાર

ચેટલે ખેહાશી, ચકર, આરોટ.
 " ચકર ઊપર ચકર, ફેર, ધુમરી.
 " છેટા, પટલો.
 " ખાલી, ફર.
 " તરંખતર, ફુખેલા, ખરડાચેલા.
 " ખરીખાધ.
 " ગુંમ, ખાતીલ.
 " પાચેમાલ, નાશ.
 " શહીદાનો જુમલો.
 " મુસીખત.
 " ખાખામાં.
 " નાખુદ, અલુપ.
 " ગરજતાર.
 " ખાક, માટી, વટોલીચા.

ગુંબારઆલુદા
ગંજંબનાક
ગુંરબ

ઝમટલે માટીથીભરાઝમલા.
" ગુરસા ભરેલો.
" ઝસત, હુમલું.

ધ.

ધુરકે

ઝમટલે દમ ભરાવે, બીવરાવે.

ન.

નાસીર

ઝાટલે શતે કરનાર.

નાજંલ થવું

" આવવું, હાજંરથવું.

નરગામાંથી

" લીડમાંથી.

નારો

" નીસાસ.

નીદા

" પુકાર, ઝવાજ.

નશ્તમાં

" દીલમાં.

નખાત

" છુટકારો.

નીકાળ

" પરદો, યુરખો.

નાતવાની

" કમતાકતી.

નંગે સર

" ઉગાટે માથે.

નીસખત

" લગાવટ

નહેર

" નદી.

નોચવું

" તોડવું, ખેંચી કાઢાડવું.

નવનીહાલ

" નવું ઉગતું ફુલ.

નોખત

" વારી, હકીકત.

નવશા

" દુહા, વરરાખ.

નુરલઝંકન

" આખની રોશની

નસંરત

" શતે.

નફ્રીસ.

" ઉંચી, પાક, પાકીજા.

નીસાર

" કુરખાન.

નોંશ કરવું

" ખાવું, પીવું સહિત કરવું.

નાગહાં

" ઝેકા ઝેક

નજંદીક	ઝેટલે	પાસે.
નઆમતો	"	સારી ચીજો, ચડતી
નીહાયત	"	ધણપૂજ.
નસીખ	"	કીસમત, ખખત.
નસેરાની	"	નસારો, ટોપીવારો, ફીરંગી.
નાખેકાર	"	નીચ.

ચ.

ચાતંરફ	ઝેટલે	ચારેખાજી.
ચાદર	"	ઝોડની, ધુરખો.
ચમનનું	"	ખગીચાનું.

જ.

નજાંઝેખંડર	ઝેટલે	નેકબદલો.
નજીરા	"	શેહર, મુલક.
જાઝેખં	"	રવા, વાજીખ, ફરજ.
જલોદ	"	કારીઝો, માણસની ગરદન કાપનાર.
જંનજર	"	સાંકલ.
જંખાહ	"	કુંતલ.
જંઆદા	"	વધારે.
જંહે	"	સારા, પુશખબરીની નીશાની.
જગરસોજં	"	કલેખનો ખખેલો.
જાનસોજં	"	દીલનો ખખેલો.
જંહીદ	"	પરહેઝગાર.
જંરખ	"	વાર, ઘાવ.
જંહાદ	"	દીનની લડાઈ.
જંદ	"	નાનો.
જંદા	"	નાની.
જસમ.	"	શરીર.
જફાકાર	"	જીલમ કરનાર.

જસદ	ઝિરલે	બદન, શરીર.
જહગરૂ	"	જવાબલેનાર.
જંખાનીઆ	"	દરખાનો.
જીનદા	"	જીવતા.
જલાલ	"	જાશ, શુરાપાણું.
જજા	"	બદલો.
જાનકશાની	"	મરતા સુધીની બાહાદરી.
જામંજ	"	કમ કુવતી.
જેદમાજેદ	"	બાપની નાની.
જીકરમાં	"	ચાદમાં.
જુરીઅંત	"	હીંમત.
જેરાહ	"	લડાઈનો લીબાસ, કુરતો.

ટ.

ટાપોંથી	ઝિરલે	લાતોથી, ખરીઆથી.
---------	-------	-----------------

ત.

તાગીર	ઝિરલે	તાબાન, હલાકે.
તુરક	"	તુરકી, તુરકસ્તાન
તનુર	"	લઠી, મોટો ચુલો.
તુલુ	"	ઉગવું, નીકલવું.
તંલખ	"	ખાએશ, ઇછા.
તસલી	"	દીલાસો, આસરો, ટેકો.
તાઅંમુલ	"	સખર, થોળવું.
તનહાઈ	"	ઝેકલાઈ, જુદાઈ, ઝેકાંતપાણું.
તેએઅલઅરેજ	"	જંમીનને કાપવું.
તેએ	"	ચાલવું, કાપવું.
તાઅંખીર	"	સપનાની હકીકત, ખુલાસો, તાસીર.
તાઅંજીંત	"	માન, ઈજ્જત, આબરૂ.

તાઝુંભ }
તકરીમન }
તલમલબું
તવલુંદ

ઝિટલે નમસંકાર, આવકાર.
" તડકડબું, પછાડા ખાવા.
" પઝેદા થાવું, જનમ.

તકુંદીસ }
તહલીલ }

" છંકર ખુંદાનું, ઇમાદત.

તીજરત

" સોદાગરી.

તાજઅલ અંબીઆ

" અંબીઆના તાજ.

તસનીશમાં

" પોતાની બનાવેલી કીતાબમાં.

તોશો

" ભાતું.

તાળીઆ

" મલાઈના.

તશાહ

" બહી, ઝિક્ખતનું ફલછે.

તસદુક

" દુરખાન.

તોક

" શંસો, ગલામાં નાખેલી સાંકલ.

તહકીકું

" ખાતરી ભરેલું, નક્કી.

તશરીફ શરમાયબું

" આવબું, હાજરથબું, ચાલબું.

તાંઝંબુબ

" અચરત.

તવશીક

" હીન્નત, જુરીઅત.

૬.

દરાઝ

ઝિટલે મોટું, લાંબું.

દુર

" બાલી, ગવહર.

દુરી

" કોડા, ચાખકા.

દવાત

" ખડીઆ.

દરવેશ

" ફકીર, સાયલ.

દરમીઆન

" વચ્ચે.

દરદઅંજામ

" દરદથી ભરેલો.

દીમાળ

" ભેજું.

દસ્તક દીધો

" હાથ મારેઆ.

દરપેશ	ઝેટલે	પાસે, આગાલ, પગપાસે.
દુશવાર	"	મુશકેલ.
દાડૂલ અમારામાં	"	હકુમતની માડીમાં.

પ.

પુરજો પુરજો	ઝેટલે	કટકે કટકા.
પરવાંજ	"	ઉડવું, આકાશે જવું.
પેશાની	"	કપાળી.
પનાહમાંહે	"	રક્ષણમાંહે.
પુરજોમ	"	ઝંમથી ભરેલો.
પરંદા	"	પક્ષીઝિયા.
પામાલ	"	ખરખાંદ, નાશ.
પારાપારા	"	કટકા કટકા.
પરવરસ	"	ઊગારવું, ઊછેરવું.

ર.

રખંર	ઝેટલે	અંહુકાર, ગુરૂર.
રીરાક	"	જુદાઈ, વીછાડો.
રૈતથીઝિયા	"	વહીગીઝિયા, નીકલી ગીઝિયા, મરીગીઝિયા.
રરામોશ	"	ભુલીજવું, ઝંશલત ખાવી.
રક્ષીહ	"	માઝિની ભરેલો, મકસદ ભરેલો.
રારેક	"	છુટા, ખંલાસ.
રી સખીલિલંલાહ	"	ખુંદાની રાહમાં.
રરાકત	"	છુટકારો.
રરાકીન	"	રીરકા, જાત, કોમ.
રઝેજંદરજંત	"	પદવી ઉપર પોંહાંચાડનાર
રરેસખે	"	ચારગાઉ
રક્ષીક	"	ખેહયા, શરમ વગરનો.
રૈરન	"	તરતજ, તાખર તોખ.

બ.

બલચએઆમ	એટલે	સઘલા લોકોથી ભરાએલીઠઠ.
બરપા	"	જાહેર, પએદા.
બલીંગ	"	શુદ્ધ, ભુલવગરનું.
બશીરત	"	આખોની રોશની.
બીશારત	"	ગએબી ખબર.
બઈઆત	"	ઈતાએત, તાએદારી.
બદબુ	"	ખરાબ વાસ, ખરાબ સુગંધ.
બહક	"	ખરાખર, વાજબી.
બગિરચદ	"	રોવો, માતમ કરો.
બરાહના	"	ઊગાડા.
બેદરેગ	"	બેઈનસાશી, વીચારવગરનું.
બેતાબ	"	કરાર વગરનું.
બારહા	"	વારમવાર, થડી થડી.
બીદઆત	"	બદકામ.
બિલા	"	વગર, સીવાએ.
બ્રાજ	"	મરતબો.
બુજંગ	"	મોટો, જઈશ.
બની અલ અલી	"	અલીના કબીલાના
બની	"	કબીલાને ઠેકાણે વપરાતો લકબ
બેસાખંતા	"	એકા એક
બેતાઅંમુલ	"	સખરવગર, કરારવગર, થોભિઆવગર.
બોસેગાહ	"	ચુમીએ આપવાની જગા.
બેબકા	"	પાયાવગરનું, નહીં ટકવાનું.
બીસતર	"	બીછાનું.

મ.

મિનંત	એટલે	આજરું, ભુલાટ.
મુખંબર	"	ખબર કરનાર.
મુખાતીબ	"	રજુઆત.

માઝંજીર	ઝેરલે	આંધલો.
મુકાબલો	"	સામનો.
મખંડી	"	ધુપું, ગુપત, બાતીન.
મીઝાદ	"	મુદત, વાઝેદા, ઝેકરા.
મકંતલઝંજીર	"	મોટુંલશકર, ઘણાં કાતીલો.
મેહાર	"	ઊઠના નાકમાં ન રસી આંધેછેત.
મુશતાક	"	આશક.
માહાલ	"	મુશકીલ, અડચણ ભરેલું.
મહેજ	"	માતર, શકત.
મરહમ	"	મલમપટી, ઝાસડવેસડ.
મુનસ	"	સાથી, આરામ આપનાર.
મકંતલ	"	કંતલ. થવાની જગા, લશકર.
મુકંદર	"	કીસમત, નસીબ.
મશગુલ	"	અકચુર.
મસનદ	"	તખત.
મશરકથી મગરજ	"	પુરવથી પછમ.
મયસેર	"	હાસીલ.
મુકીમ	"	કાયમ.
મોકુશ	"	ખંદ.
મુતકંનીના	"	યકીન વાલાના.
મુખાલીશ	"	દુશમન, દીનથી શરી ગચ્છેલા.
મુખંતલેશ	"	ગુદા.
મુખતીલા	"	ધેરાચ્છેલો.
મગરીખ	"	સાંજનો વખત.
મુતસલત	"	કાયમ
મજંલુમ	"	યતીમ, વગરવારસનો
મુનાદી	"	ઢંઢેરો, થાલી.
મુરખસ	"	રખસેત, રજા.
મુસાહેબત	"	દાસતી, સાથે રહેવું.
મજંમુન	"	ઉકેલીકંત, વીગત.

મુતેહર

મુકંદમ

મનમંદ

માનરો

મીમખર

મંજંલેકિકા

માયુસ

મહેલત

મુસતહક

મસલેહત

મુસતઅંદ

મુશક

મારકામાં

માયમુલ

ઝેટલે

પાક, પાકીજી.

"

પગ આગલ.

"

રસતો.

"

હાલ, હકીકત, અહેવાલ.

"

વાઝેજ નસીહત કરવાની ખેઠક.

"

આખરી દરજા.

"

નાવિમેદ

"

કુરસત, મુદત.

"

લાયક.

"

સલાહ, વીચાર

"

તેયાર, કમર બાંધીને.

"

કસ્તુરી

"

મકિદાનમાં.

"

દસતુર.

ય.

યકીનન

યમીનમાં

ઝેટલે

ખાતરીથી

"

ખાશુમાં.

ર.

ઝેટલે

શેહેરનું નામછે.

"

છુટકારો.

"

મરતખો, ઇજત.

"

દુખ, નેહમત.

"

રંડાવાની ઝાઢણી.

"

ઘુટન ઊપર હાથ રાખીને ઊભું રહેવું.

"

દાસ્તદાર.

"

તદખીર.

"

પાવડી, જીનની.

"

ચેન, આશાએસ.

"

રજા.

રૂમ

રેહાઈ

રૂતખો

રંજ

રંડસાલો

રૂકુ

રશીક

રાઈ

રીકાખ

રાહત

રખસત

રસ્તગાર.

ઐતલે

છુટેલો, આજ્ઞાદ.

૬.

લરનૌ.

ઐતલે

કંપારો, ધુબરી.

લીઆસ

પોશાક.

લેહુનૌ

આંખનો પતકારો.

લાહકકર

મીલાવ, ઐકકકર.

૭.

વીલાદત

ઐતલે

જનમ.

વશતથાવુ.

મરવું, ગુજરીજવું, મોત આવવું.

વાહાશતદાર

બીહામણું.

વલ્લીહ

ખુદના કસમ.

વધલ્લી

નહીં તો.

વિકાર

ઈજત, આખર, મરતબો.

વાલીદા

મા.

વાકા

શામીલ, સાથે, હાદીસો.

૮.

શશક્રત

ઐતલે

મેહરબાની, પેઆર.

શામ

મુલકનો નામછે.

શામીલ

સાથે, ભેગો.

શશ

તનદરસતી

શેર

વાધ.

શવહર

ઘણી, મરદ, ખાવીંદ.

શેહરો રમજાન

રમજાનનો મહીનો.

શશઅંત

અખશાવવું, ગુનાહોથી છુટકારો.

શંચે

ચીજ, વસતુ, જણસ.

શશીક.

તનદરસતી આપનાર.

શેરશાર

ગેડબકાર, ઘોંઘાર.

શમઝાદાન	ઝેટલે	શાનુસ, બતીઝા.
શીકવા }	"	ફરીઆદી, ગીલ્લી.
શીકાયત }	"	બાહાદરી, નામવરી.
શુબઝમંત	"	ગંલખો, નોર.
શીદત	"	કુદરત.
શાન	"	શેતાનો.
શયાતીનો	"	જલદી, ઉતાવલી.
શીતાબી	"	કાંી, રાવી.
શાઝમૈર	"	બખશાવનાર.
શફી	"	બલા.
શર	"	શરમ ભરેલુ.
શરમસાર	"	તલવાર.
શમશીર	"	અસવાર
શહેસવાર	"	

સ.

સઝેરાબ	ઝેટલે	તૃપત, ખુદયામટાડેલો ભરપુર.
સીઝન	"	દોઝખ.
સખંત	"	કઠાણુ, સોઝડ.
સુરતલકાંશ	"	કાંશની આયત ને કલા ચુદલાહમાંછેતે.
સરવર	"	મદદ આપનાર, તાજ.
સીનાસખંત	"	કટણુ હુઈઆનો.
સઝેદાનીઝા	"	બીબીઝા.
સોઝાન	"	બંદીખાનાનો ચોકીદાર.
સારખાન	"	ઉટોનો રખેવાલ.
સખંખીઅલ અસખંખીઝા	"	સખંખાવત કરનારનો માલેક.
સાયલ	"	સવાલ કરનાર, ફકીર.
સાકીત	"	ચુપચાપ.
સીફત	"	તાઝીરીફ, સના.
સાબીક	"	પરથમ, પહેલા, ઉપર.

સીઆસત	ઝિટલે	દંડ, ગુનેહગારી, સર્જા.
સશીના	"	વાણ, કીશતી.
સ્વાલહુન	"	નેક કામ કરનાર.
સુર	"	ખુશી.
સશરજલ	"	સશર અંદ નેવું શલ.
સરાઝ્મશની	"	દુનીઆશની, શના થવાનું વીસરામ.
સીનો	"	છેતી.
સાલાર	"	સરદાર.
સીઆર	"	કાલા ચેહરાનો.
સશદેર	"	સશદે ચેહરાનો.
સહેરા	"	જંગલ વેરાનું,
સીઆ આંધી	"	કાલું ગુમાર, અંધગાર નેવી હવા.
સાકીન	"	માકુશ.
સરેપા	"	માથાથી પગ સુધી
સરશરાજ	"	પદવીપર પાંહોંચવું
સાયો	"	છાંચડા.
સરહાલ	"	માથા આગલ.

હ.

હાશીજ	ઝિટલે	મદદગાર.
હઝરતજદા	"	અચરત ભરેલે.
હીશાજત	"	સંભાલ, ચોકી.
હાતીશ	"	ગદગની ખંખર કરનાર
હમરાહ	"	સાથે, ઝમકઠા.
હાલાંકે	"	હજી સુધી
હલકો આંધીને	"	ધેરીને, ધેરાકરીને.
હથર	"	કયામત.
હમલ	"	મરતખાં, મુરબ.
હજીરહા	"	હજીરો.

હાદા	ઝેરલે	ભુહાર;
હુમાયલકીધી	"	ભાળું ઉપર આંધી.
હરચંદ	"	હરગીઝ, કેટલાક નમીત.
હાદીસો	"	ખલા, મુસીબત, હકીત.
હથકડી	"	હાથની સાંકલ.

સૂચના

આ કીતાબ નીચે લખેલા ઠેકાણું પરથી રોકડી કીંમતે વેચાતી મલસે.

મુઝઈમાં—મુસ્લા નુરદીન બીન હવાખાન ઠેકાણું, ભીંડી અમર નવાખની મસ્જીદ સામે.

" —વેરા અલીબાઈ શરફઅલી " ભીંડી અમરમાં કીતાબ વેચનારની દુકાને.

" —ખાન મુરાદઅલી જુમાબાઈ " ખાનનું તમાતખાના નીચે.

" —ખાન રેહમતુલ્લા મુલજી જરીવાલા; " જોખલી માણેલાના નાકા ઉપર,

લાવનગરમાં—ખાન નુરમાદમદ કાંમબાઈ, " વેરા અમર તથા આંખા ચોકમાં.

મહુવામાં—ખાન ઇબ્રામબાઈ વાલજીની પેહુડી ઉપર.

ધોલેરામાં—ખાન ઝવેરબાઈ મનજી. "હાં. અલીબાઈ ખુસ્તીની મસ્જીદ;

ખોટાડમાં—ખાન પેલસી અમરસી પાસેથી,

અરવાળામાં—ખાન વીરજીબાઈ ગોવા પોલીસ પટેલ પાસેથી;

સુરતમાં—ખાન ખાનબાઈ હીરજી; ઠેકાણું વીરમદાવાડમાં.

જાગ્યામાં—ખાન કરમાલીબાઈ વી, નાસરબાઈ નુરમાદમદને ત્યાંથી.

બુકીન
મડાગાસકરમાં } —ખાન સલેમાનબાઈ અલીબાઈ ઠેકાણું, નોસીમે.

" —ખાન ખટાજીબાઈ મુઝાણી " માવટે;

લા. ખાન શરીફબાઈ હવા સુરતી.

